ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛЕН ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС

Обн., ДВ, бр. 105 от 29.12.2005 г., в сила от 01.01.2006 г., изм., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., бр. 33 от 21.04.2006 г., изм. и доп., бр. 34 от 25.04.2006 г., в сила от 01.01.2008 г., изм., бр. 59 от 21.07.2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз, изм. и доп., бр. 63 от 04.08.2006 г., в сила от 04.08.2006 г., доп., бр. 73 от 5.09.2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм. бр. 82 от 10.10.2006 г.; изм. и доп., бр. 86 от 24.10.2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз; изм., бр. 95 от 24.11.2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм. и доп. бр. 105 от 22.12.2006 г.; изм. бр. 46 от 12.06.2007 г., в сила от 01.01.2008 г.; бр. 52 от 29.06.2007 г., в сила от 01.11.2007 г.; изм., бр. 57 от 13.07.2007 г., в сила от 13.07.2007 г.; изм. и доп. бр. 59 от 20.07.2007 г., в сила от 01.03.2008 г.; бр. 108 от 19.12.2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; изм. и доп., бр. 109 от 20.12.2007 г., в сила от 01.01.2008 г.; изм., бр. 36 от 04.04.2008 г.; изм. бр. 69 от 05.08.2008 г.; доп., бр. 98 от 14.11.2008 г.; изм и доп., бр. 12 от 13.02.2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила частично изменена със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 28.04.2009 г.; доп., бр. 41 от 02.06.2009 г., в сила от 01.07.2009 г.; изм., бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 25.12.2009 г.; доп., бр. 15 от 23.02.2010 г.; изм. и доп., бр. 94 от 30.11.2010 г., в сила от 01.01.2011 г.; изм., бр. 98 от 14.12.2010 г., в сила от 01.01.2011 г.; изм., бр. 100 от 21.12.2010 г., в сила от 01.07.2011 г.; изм. и доп., бр. 101 от 28.12.2010 г.; изм. и доп., бр. 14 от 15.02.2011 г., в сила от 15.02.2011 г.; доп., бр. 31 от 15.04.2011 г., в сила от 01.01.2011 г.; изм., бр. 77 от 04.10.2011 г.; изм. и доп., бр. 99 от 16.12.2011 г., в сила от 01.01.2012 г.; доп., бр. 26 от 30.03.2012 г., в сила от 30.03.2012 г.; изм., бр. 38 от 18.05.2012 г., в сила от 19.11.2012 г.; изм., бр. 40 от 29.05.2012 г., в сила от 29.05.2012 г.; изм. и доп., бр. 82 от 26.10.2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм. и доп., бр. 94 от 30.11.2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм., бр. 99 от 14.12.2012 г. ; изм., бр. 52 от 14.06.2013 г., в сила от 14.06.2013 г.; изм., бр. 65 от 23.07.2013 г. с Определение № 4 от 10.07.2013 г. на КС на РБ по к.д. № 4/2013 г.; изм. и доп., бр. 98 от 12.11.2013 г., в сила от 01.12.2013 г.; изм. и доп., бр. 106 от 10.12.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм. и доп., бр. 109 от 20.12.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм. и доп., бр. 1 от 03.01.2014 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм., бр. 14 от 18.02.2014 г. с Решение № 2 от 04.02.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 3/2013 г.; изм. и доп., бр. 18 от 04.03.2014 г., в сила от 04.03.2014 г.; доп., бр. 40 от 13.05.2014 г., в сила от 01.07.2014 г.; изм., бр. 53 от 27.06.2014 г.; изм. и доп., бр. 105 от 19.12.2014 г., в сила от 01.01.2015 г.; изм. и доп., бр. 12 от 13.02.2015 г.; изм., бр. 14 от 20.02.2015 г.; изм., бр. 60 от 07.08.2015 г.; изм., бр. 61 от 11.08.2015 г., в сила от 15.08.2015 г.; изм. и доп., бр. 94 от 04.12.2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 13 от 16.02.2016 г., в сила от 15.04.2016 г.; доп., бр. 42 от 03.06.2016 г.; изм., бр. 58 от 26.07.2016 г.; доп., бр. 62 от 09.08.2016 г., в сила от 09.08.2016 г.; изм. и доп., бр. 97 от 06.12.2016 г., в сила от 01.01.2017 г.; изм. и доп., бр. 105 от 30.12.2016 г. със ЗИД на ТЗ, ЗИД на ЗОЗ и ЗИД на КТ, като измененията от ЗИД на ЗОЗ влизат в сила от 30.12.2016 г., а измененията от ЗИД на КТ влизат в сила от 01.01.2017 г.; изм., бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г.; изм. и доп., бр. 63 от 04.08.2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 85 от 24.10.2017 г.; доп., бр. 86 от 27.10.2017 г.; изм. и доп., бр. 92 от 17.11.2017 г., в сила от 01.01.2018 г.; доп., бр. 103 от 28.12.2017 г., в сила от 01.01.2018 г.; изм., бр. 7 от 19.01.2018 г.; изм., бр. 15 от 16.02.2018 г., в сила от 16.02.2018 г.; изм. и доп., бр. 27 от 27.03.2018 г.; изм. и доп., бр. 77 от 18.09.2018 г., в сила от 01.01.2019 г.; изм. и доп., бр. 98 от 27.11.2018 г., в сила от 01.01.2019 г.; изм., бр. 17 от 26.02.2019 г.; изм. и доп., бр. 64 от 13.08.2019 г., в сила от 13.08.2019 г. ; изм., бр. 83 от 22.10.2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 96 от 06.12.2019 г., в сила от 01.01.2020 г.; изм. и доп., бр. 102 от 31.12.2019 г., в сила от 01.01.2020 г.; доп., бр. 18 от 28.02.2020 г., в сила от 28.02.2020 г.; засегнат от Закон за мерките и

действията по време на извънредното положение, бр. 28 от 24.03.2020 г., в сила от 24.03.2020 г.; изм. и доп., бр. 34 от 09.04.2020 г., в сила от 09.04.2020 г.; засегнат от ЗИД на Закона за здравето, бр. 44 от 13.05.2020 г., в сила от 14.05.2020 г.; изм. и доп., бр. 69 от 04.08.2020 г.; изм. и доп., бр. 104 от 08.12.2020 г., в сила от 01.01.2021 г.; изм. и доп., бр. 105 от 11.12.2020 г., в сила от 01.01.2021 г.; доп., бр. 25 от 29.03.2022 г., в сила от 08.07.2022 г.; изм., бр. 56 от 19.07.2022 г.; изм. и доп., бр. 100 от 16.12.2022 г., в сила от 01.01.2023 г.; изм., бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 01.01.2023 г.; доп., бр. 8 от 25.01.2023 г.; изм. и доп., бр. 66 от 01.08.2023 г. със ЗИД на Търговския закон и ЗДБРБ за 2023 г., като ЗДБРБ за 2023 г. влиза в сила от 01.01.2023 г.; доп., бр. 80 от 19.09.2023 г., в сила от 19.09.2023 г.; изм., бр. 84 от 06.10.2023 г., в сила от 06.10.2023 г.; изм., бр. 102 от 08.12.2023 г.; изм., бр. 106 от 22.12.2023 г., в сила от 01.01.2024 г.; изм. и доп., бр. 36 от 23.04.2024 г., в сила от 03.05.2024 г.; изм., бр. 70 от 20.08.2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС ; доп., бр. 82 от 27.09.2024 г.; изм. и доп., бр. 26 от 27;.03.2025 г., в сила от 01.01.2025 г.; изм., бр. 49 от 17.06.2025 г.; изм. и доп., бр. 54 от 04.07.2025 г.; изм., бр. 63 от 01.08.2025 г., в сила от 01.08.2025 г.; изм., бр. 65 от 08.08.2025 г.; изм., бр. 16 от 10.02.2026 г.; изм., бр. 17 от 13.02.2026 г.; доп., бр. 30 от 27.03.2026 г., в сила от 01.01.2026 г.

ДЯЛ ПЪРВИ
ОБЩИ ПРАВИЛА
Глава първа
ПРЕДМЕТ И ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

Предмет

Чл. 1. С този кодекс се уреждат производствата по установяване на задълженията за данъци и задължителни осигурителни вноски, както и по обезпечаване и събиране на публичните вземания, възложени на органите по приходите и публичните изпълнители.

Законност

Чл. 2. *(1)* Органите по приходите и публичните изпълнители действат в рамките на правомощията си, установени от закона, и прилагат законите точно и еднакво спрямо всички лица.

(2) Когато в международен договор, ратифициран от Република България, обнародван и влязъл в сила, се съдържат разпоредби, различни от разпоредбите на този кодекс, се прилагат разпоредбите на съответния договор.

Обективност

Чл. 3. *(1)* Органите по приходите и публичните изпълнители са длъжни да установяват безпристрастно фактите и обстоятелствата от значение за правата, задълженията и отговорността на задължените лица в производствата по този кодекс.

(2) Административните актове по този кодекс се основават на действителните факти от значение за случая.

(3) Истината за фактите се установява по реда и със средствата, предвидени в този кодекс.

Самостоятелност и независимост

Чл. 4. Органите по приходите и публичните изпълнители осъществяват производството самостоятелно. При изпълнение на правомощията си те са независими и действат само въз основа на закона.

Служебно начало

Чл. 5. Органите по приходите и публичните изпълнители са длъжни служебно, когато няма искане от заинтересованите лица, да изясняват фактите и обстоятелствата

от значение за установяване и събиране на публичните вземания, включително за прилагането на определените в закона облекчения.

Добросъвестност и право на защита

Чл. 6. *(1)* Участниците в производствата и техните представители са длъжни да упражняват процесуалните си права добросъвестно и съобразно добрите нрави.

(2) Всички лица, които са заинтересовани от изхода на производствата по този кодекс, имат равни процесуални възможности да участват в тях за защита на своите права и законни интереси.

(3) Органите по приходите и публичните изпълнители са длъжни да осигурят на участниците в производствата възможност да упражнят процесуалните си права и правото си на защита.

Глава втора
КОМПЕТЕНТНОСТ

Компетентен орган

Чл. 7. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* Актовете по този кодекс се издават от орган по приходите, съответно от публичен изпълнител, от компетентната териториална дирекция.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Когато след образуване на производството органът установи, че то не е от негова компетентност, в тридневен срок изпраща преписката на компетентния орган, като уведомява за това заинтересованите лица.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Определен в закона горестоящ орган може да изземе разглеждането и решаването на конкретен въпрос или преписка от компетентния орган по приходите, съответно от публичния изпълнител, в случаите когато са налице основания за отвод или самоотвод, както и в случаите на трайна невъзможност за изпълнение на служебните задължения или невъзможност, произтичаща от промяна в длъжността на органа по приходите, съответно публичния изпълнител, водеща до отпадане на компетентността, и да възложи правомощията по разглеждането и решаването им на друг орган, съответно публичен изпълнител, равен по степен на този, от когото е иззета преписката или въпросът.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) При промяна в обстоятелствата, обуславящи териториалната компетентност, производството се довършва от органа, който го е образувал.

Компетентна териториална дирекция

Чл. 8. (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.) *(1)* Компетентна териториална дирекция на Националната агенция за приходите относно производствата по този кодекс, освен ако е предвидено друго, е:

1. териториалната дирекция по постоянния адрес на физическите лица, включително едноличните търговци;

2. териториалната дирекция по адреса на управление на неперсонифицираните дружества и осигурителните каси;

3. териториалната дирекция по седалището на местните юридически лица;

4. териториалната дирекция по седалището на клона или по адреса на търговското представителство на чуждестранното лице;

5. териториалната дирекция по местоизвършване на дейността или на управлението за чуждестранни лица, непопадащи в обхвата на т. 4, които осъществяват стопанска дейност в страната, включително чрез място на стопанска дейност или определена база, или чието ефективно управление е от България;

6. териториалната дирекция по местонахождението на първия придобит недвижим имот за лица, които не попадат в случаите по т. 1 - 5;

7. териториална дирекция - София, когато не може да се установи компетентната териториална дирекция по правилата на т. 1 - 6;

8. (нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г.) териториалната дирекция по последния постоянен адрес на наследодателя, съответно по седалището на местното юридическо лице, в случаите по чл. 126.

(2) Адресът на управление за лицата по ал. 1, т. 2 се доказва с нотариално заверен препис на учредителния договор, като ако в него не е посочен адрес на управление, за такъв се смята постоянният адрес или съответно адресът на управление на първия посочен съдружник. В случаите, когато не е представен учредителен договор, компетентна териториална дирекция е тази, която първа извърши процесуално действие по установяване на задълженията за данъци или задължителни осигурителни вноски.

(3) Когато чуждестранно лице осъществява стопанска дейност в страната чрез повече от едно място на стопанска дейност, компетентна е териториалната дирекция по местонахождението на първото възникнало място на стопанска дейност. В случай че чуждестранното лице не е изпълнило задължението си за регистрация в регистър БУЛСТАТ, компетентна териториална дирекция е тази, която първа извърши процесуално действие по установяване на задълженията за данъци или задължителни осигурителни вноски.

(4) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите определя със заповед компетентната териториална дирекция за лицата, които попадат в териториалния обхват на повече от една териториална дирекция по правилата на ал. 1. Заповедта се обнародва в "Държавен вестник".

(5) Компетентността относно местните данъци се определя по местонахождението на общината, в приход на чийто бюджет следва да постъпи съответният местен данък съгласно Закона за местните данъци и такси.

Глава трета
СТРАНИ И УЧАСТНИЦИ В ПРОИЗВОДСТВОТО

Общи определения

Чл. 9. *(1)* Страна (субект) в административния процес по този кодекс е:

1. административният орган;

2. всяко физическо или юридическо лице, от чието име или срещу което е образувано административно производство по този кодекс.

(2) В производствата по този кодекс неперсонифицираните дружества и осигурителните каси се приравняват на юридически лица. Принудителното събиране се извършва срещу участващите в неперсонифицираните дружества и в осигурителните каси лица съобразно тяхното участие.

(3) Участници в административното производство са субектите и всички други лица, които участват в извършването на процесуални действия.

Дееспособност и представителство

Чл. 10. *(1)* Всички процесуални действия в административното производство могат да се извършват лично от дееспособните физически лица.

(2) Малолетните, непълнолетните и поставените под запрещение физически лица се представляват от техните родители, съответно настойници или попечители.

(3) Юридическите лица се представляват от лицата, които ги представляват по закон.

(4) Лицата могат да се представляват от пълномощници въз основа на писмено пълномощно.

(5) Органът по приходите или съответният служител следи за наличието на дееспособност и представителна власт за извършване на съответните действия и при установяване на липсата им определя срок за отстраняване на нередовността.

(6) В случай че нередовността по ал. 5 засяга извършването на процесуално действие, което не е условие за допустимостта на производството, и не е отстранена в определения срок, смята се, че действието не е извършено. Ако действието е условие за допустимостта на производството и нередовността не е отстранена, производството се прекратява.

Назначаване на временен или особен представител

Чл. 11. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.; изм., бр. 17 от 13.02.2026 г.) *(1)* Когато органът по приходите или публичният изпълнител следва да извърши нетърпящи отлагане процесуални действия спрямо лице, което е недееспособно и/или няма законен представител, както и при противоречие в интересите между представител и представляван, той може да поиска от районния съд по местонахождението му да назначи негов временен, съответно особен представител. За процесуални действия спрямо малолетни и непълнолетни се прилагат и разпоредбите на Закона за закрила на детето.

(2) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Когато органът по приходите или публичният изпълнител следва да извърши процесуални действия спрямо юридическо лице, което няма представляващ за повече от три месеца, той може да поиска от районния съд по местонахождението му да назначи негов временен, съответно особен представител.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.; изм., бр. 17 от 2026 г.) Съдът се произнася по искането с мотивирано определение в закрито заседание не по-късно от три дни от постъпването му. Определението не подлежи на обжалване. След като допусне назначаването на временен, съответно особен представител, съдът отправя искане за определяне на представител до съответния адвокатски съвет, който определя адвоката за осъществяване на представителството по реда на чл. 36а от Закона за адвокатурата. Размерът на възнаграждението за особен представител се определя от адвокатския съвет при условията и по реда на чл. 36а от Закона за адвокатурата.

Правомощия на органа по приходите и публичния изпълнител

Чл. 12. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм. и доп., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; доп., бр. 27 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* Органът по приходите при спазване на разпоредбите на този кодекс:

1. извършва проверки и ревизии;

2. установява административни нарушения;

3. налага административни наказания;

4. има право на достъп в подлежащите на контрол обекти;

5. проверява отчетността на контролираните обекти;

6. проверява счетоводни, търговски или други книжа, документи и носители на информация с оглед установяване на задължения и отговорности за данъци и задължителни осигурителни вноски, както и нарушения на данъчното и осигурителното законодателство;

7. изисква и събира оригинални документи, данни, сведения, книжа, вещи, извлечения по сметки, справки и други носители на информация с цел установяването на задължения и отговорности за данъци и задължителни осигурителни вноски, както и нарушения на данъчното и осигурителното законодателство; изисква заверени копия на писмените документи и заверени разпечатки на данни от технически носители;

8. (доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) изисква от контролираните лица да декларират банковите си сметки, както и сметките от други доставчици на платежни услуги в страната и в чужбина;

9. установява притежаваните имущества, парични средства и материални ценности, вземания и книжа;

10. извършва предвидените от този кодекс действия за обезпечаване на доказателства, включително запечатва каси, складове, работилници, офиси, магазини и други подлежащи на контрол обекти;

11. изисква от всички лица, държавни и общински органи данни, сведения, документи, книжа, материали, вещи, извлечения по сметки, справки и други носители на информация, необходими за осъществяване на контролната дейност;

12. иска разкриване на служебна, банкова или застрахователна тайна по ред, предвиден в закон;

13. получава безплатен достъп до публичните регистри и безплатно издаване на официално заверени извлечения на вписванията в тях или на копия на документите, въз основа на които са извършени;

14. изисква писмени обяснения;

15. възлага експертизи и ползва специалисти;

16. изисква деклариране на определени факти и обстоятелства, когато това е предвидено със закон.

(2) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) Орган по приходите, оправомощен да извършва фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск, при спазване на разпоредбите на този кодекс освен правомощията по ал. 1 има и следните правомощия:

1. да спира транспортни средства на фискални контролни пунктове;

2. (доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) да изисква и извършва проверка на документите, придружаващи стоката, включително за наличието на уникален номер за превоза;

3. (доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) да извършва проверка и оглед на превозваната стока в транспортното средство и на мястото на получаването/разтоварването ѝ, включително за съответствие с предварително декларираните данни;

4. да изисква представянето на документ за самоличност от водача на транспортното средство;

5. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) да изисква от водача на транспортното средство да декларира данни за вида и количеството на стоката, за изпращача и получателя, за датата и мястото на получаване на стоката, както и да заяви очаквания час на разтоварване/получаване, в случай че липсват документи, документите не съдържат тези данни или липсват данни за предварително деклариране на превоза на стоката;

6. да поставя и отстранява технически средства за контрол на транспортното средство, с което се превозва стоката;

7. да получи достъп до мястото на получаване/разтоварване на стоката (обект, склад, помещение, съоръжение, резервоар и други места за съхранение) и да присъства по време на разтоварването на стоката;

8. да изисква присъствието на купувача/получателя или на упълномощен от него представител при извършването на проверката и огледа на стоката на мястото на получаването/разтоварването ѝ;

9. да изисква обезпечение при условията на този кодекс.

(3) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) Транспортни средства могат да бъдат спирани само от органи по приходите, снабдени с ясно различими и видими, включително през тъмната част на денонощието, обозначителни знаци и облекло по форма, утвърдена със заповед на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, която се обнародва в „Държавен вестник"."

(4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) Публичният изпълнител при спазване на разпоредбите на този кодекс:

1. налага мерки за обезпечаване на публични вземания и извършва действия по събирането им;

2. има право на достъп в подлежащите на контрол обекти;

3. (доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) изисква от контролираните лица да декларират банковите си сметки, както и сметките от други доставчици на платежни услуги в страната и в чужбина;

4. установява притежаваните имущества, парични средства и материални ценности и вземания;

5. изисква от всички лица, държавни и общински органи данни, сведения, документи, книжа, материали, вещи, извлечения по сметки, справки и други носители на информация, необходими за обезпечаване или събиране на публичните вземания;

6. иска разкриване на служебна, банкова или застрахователна тайна по ред, предвиден в закон;

7. получава безплатен достъп до публичните регистри и безплатно издаване на официално заверени извлечения на вписванията в тях или на копия на документите, въз основа на които са извършени;

8. изисква писмени обяснения;

9. възлага експертизи и ползва специалисти;

10. изисква деклариране на определени факти и обстоятелства, когато това е предвидено в закон;

11. установява административни нарушения;

12. налага административни наказания.

(5) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) Контролът по ал. 1- 4 се извършва само в обекти, в които се осъществява стопанска дейност или управление на стопанска дейност - производствени помещения, магазини, складове, транспортни средства, офиси, кантори, канцеларии и други подобни, както и в помещения и места, където се съхраняват материални ценности, парични средства и счетоводни, търговски и други документи или носители на информация, свързани с дейността на контролираните лица.

(6) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Правилата на чл. 7, ал. 1 и чл. 8 не се прилагат за органи по приходите или публични изпълнители, определени от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите или от оправомощен от него заместник изпълнителен директор. Правомощията на органите по приходите по ал. 2 се осъществяват на територията на цялата страна независимо от компетентността по чл. 8.

(7) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) Местоположението на фискалните контролни пунктове се определя със заповед на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите след съгласуване с Агенция „Пътна инфраструктура", която се публикува на интернет страницата на Националната агенция за приходите.

(8) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) При осъществяването на правомощията по ал. 1- 4 по отношение на адвокати и нотариуси се прилагат разпоредбите на Закона за адвокатурата и Закона за нотариусите и нотариалната дейност.

(9) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2018 г.) За целите на административното сътрудничество и обмена на информация по глава шестнадесета, раздели IIIа, IV, V и VI органът по приходите освен правомощията по ал. 1 има право на достъп до:

1. информацията, документите и данните, събирани по реда на глава втора от Закона за мерките срещу изпирането на пари и съхранявани по реда на глава трета, раздел I от същия закон, включително информацията, документите и данните за отделните сделки и операции;

2. информацията, механизмите и процедурите за прилаганите мерки за комплексна проверка по реда на глава втора от Закона за мерките срещу изпирането на пари, както и до вътрешните правила, политики и процедури за контрол и предотвратяване изпирането на пари по глава осма, раздел I от същия закон;

3. информацията и данните за действителните собственици, с които разполагат лицата по чл. 61, ал. 1 и чл. 62, ал. 1 от Закона за мерките срещу изпирането на пари, както и до информацията и данните по чл. 63, ал. 4 от същия закон, вписани в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и в регистър БУЛСТАТ.

Задължения на участниците в производствата

Чл. 13. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.; изм. и доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) *(1)* (Предишен текст на чл. 13, изм. - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) Участниците в производствата са длъжни да оказват съдействие и да предоставят информация при условията и по реда на този кодекс на органа по приходите и публичния изпълнител при изпълнение на правомощията им по чл. 12, ал. 1 - 4.

(2) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) При извършване на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск водачът на транспортното средство е длъжен:

1. да представи на органа по приходите документ за самоличност;

2. (доп. - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) да представи на органа по приходите документите, придружаващи стоката и уникалния номер за превоза;

3. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм. и доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) да декларира пред органа по приходите данни за вида и количеството на стоката, за изпращача и получателя, за мястото и датата на получаване на стоката, както и да заяви очаквания час на разтоварване/получаване, в случай че липсват документи, документите не съдържат тези данни или превозът на стоката не е деклариран предварително;

4. да уведоми лицето, посочено като получател/купувач и/или изпращач/продавач на стоката, за извършения фискален контрол върху движението на стоката и за поставените технически средства за контрол и за задължението на получателя/купувача да присъства на мястото на получаване/разтоварване на стоката;

5. да запази целостта и да не повреждa техническите средства за контрол, поставени от органа по приходите;

6. да достави превозваната стока на мястото на получаването/разтоварването й, въведено в техническите средства за контрол;

7. да достави превозваната стока на мястото, през което транспортното средство следва да напусне територията на страната, в случаите на транзитно преминаване през територията на Република България;

8. да присъства при премахването на техническите средства за контрол от транспортното средство от органа по приходите.

(3) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) При извършване на фискален контрол върху движението на стока с висок фискален риск лицето - получател/купувач на стоката, е длъжно:

1. (доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) да уведоми незабавно органа по приходите при промяна на датата, часа и мястото на получаване/разтоварване на стоката с искане по образец, подадено по електронен път; Искане се подава и когато по време на превоза се налага смяна на транспортното средство, включително при претоварване на стоката, като се посочва регистрационният номер на другото транспортно средство, данните за мястото на претоварване, датата, часът и мястото на получаване/разтоварване на стоката.

2. да се яви на посочените пред органа по приходите място, дата и час на получаване/разтоварване на стоката или да осигури присъствието на упълномощен свой представител;

3. да присъства при отстраняването на техническите средства за контрол, разтоварването на стоката и при извършването на проверката и огледа на стоката на мястото на получаването/разтоварването ѝ или да осигури присъствието на упълномощен свой представител;

4. да не се разпорежда със стоката до получаването/разтоварването ѝ освен в случай на представяне пред органа по приходите на обезпечение в пари или безусловна и неотменяема банкова гаранция със срок на действие, не по-малък от 6 месеца, в размер 30 на сто от пазарната стойност на стоката.

5. (нова - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) да декларира предварително данни за превоз на стоки с висок фискален риск; задължение за предварително деклариране на данни за превоз на стоки с висок фискален риск имат и придобиващ/прехвърлител в тристранна операция, краен получател/първи доставчик във верига от последователни доставки на стоки, както и доставчик/продавач и вносител.

(4) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) Задълженията по ал. 2 имат и лицата, придружаващи стоката.

Глава четвърта
ЗАДЪЛЖЕНИ ЛИЦА

Видове задължени лица

Чл. 14. Задължени лица са физическите и юридическите лица, които:

1. са носители на задължението за данъци или задължителни осигурителни вноски;

2. са задължени да удържат и внасят данъци или задължителни осигурителни вноски;

3. отговарят за задължението на лицата по т. 1 и 2.

Лица, задължени да удържат и внасят данъци или задължителни осигурителни вноски

Чл. 15. *(1)* Когато в закон е предвидено, че определено лице е задължено да удържа и внася данъци или задължителни осигурителни вноски, за това лице се прилагат правилата, определящи правата и задълженията на субект в производствата по този кодекс.

(2) Данъци или задължителни осигурителни вноски, удържани и внесени от лицето по ал. 1, се смятат за платени от името и за сметка на лицето, от чието възнаграждение или плащане са били удържани, дори и когато не е имало задължение за удържане.

Отговорно трето лице

Чл. 16. *(1)* Задължено лице по чл. 14, т. 3 е лице, което в предвидените от закон случаи има задължение за внасяне на данъка или задължителната осигурителна вноска на носител на задължението или на лице, задължено да удържа и внася данъци или задължителни осигурителни вноски, които не са внесени в срок.

(2) За задължените лица по чл. 14, т. 3 се прилагат правилата, определящи правата и задълженията на субект в производствата по този кодекс.

(3) Отговорността на задълженото лице по чл. 14, т. 3 обхваща данъците и задължителните осигурителни вноски, лихвите и разноските за събирането им.

Права на задължените лица

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г.) *(1)* Задължените лица имат право:

1. на уважение към честта и достойнството им при осъществяване на процесуалните действия по този кодекс;

2. да им бъдат разяснявани правата в производствата по този кодекс, включително и правото на защита в административното, изпълнителното и съдебното производство, и да бъдат предупредени за последиците от неизпълнение на задълженията им по този кодекс;

3. на опазване в тайна сведенията, фактите и обстоятелствата, представляващи данъчна и осигурителна информация;

4. да изискват от органите по приходите и публичните изпълнители при изпълнение на правомощията им да се легитимират и да показват акта, въз основа на който се предприемат съответните действия;

5. да им бъдат осигурени и предоставени безплатно:

а) приемането на всички документи, представени от задължени и трети лица относно публичните им задължения;

б) информация за публичните им задължения и за сроковете, в които следва да заплатят дължимите от тях данъци, задължителни осигурителни вноски и други публични задължения;

в) информация за здравноосигурителния им статус и осигурителния им доход;

г) данъчни и други декларации, съдържащи указания за попълването им, формуляри и други документи, които се изискват или издават въз основа на закон, които следва да се публикуват и в Интернет страницата на агенцията;

д) възможност за електронен обмен на данни с органите по приходите и публичните изпълнители;

6. да бъдат информирани за последиците от принудителното изпълнение на вземания за данъци, други публични вземания и задължителни осигурителни вноски;

7. да искат издаването и да получават в срок актове или други документи, с които се удостоверяват факти с правно значение или се признава или отрича съществуването на права или задължения, когато имат правен интерес от това;

8. да обжалват всички актове и действия на органите по приходите и публичните изпълнители, с които се засягат техни законни права и интереси, по реда, предвиден в този кодекс.

(2) Органите по приходите са длъжни да осигуряват на страните възможност да изразят становище по събраните доказателства, както и по предявените искания по реда, предвиден в този кодекс. Страните могат да правят писмени искания и възражения.

(3) Когато задължено лице действа съобразно писмени указания от министъра на финансите, орган по приходите или публичен изпълнител, които впоследствие се окажат незаконосъобразни, начислените лихви вследствие на действията съобразно дадените указания не се дължат, а определената от закона санкция не се налага.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г.) Указанията за единното прилагане на законодателството, които са задължителни за органите по приходите и публичните изпълнители, както и всички отговори или становища с общ методологичен характер относно данъците или задължителните осигурителни вноски се публикуват. Публикуването се прави в интернет страницата на съответната администрация, като може да бъде направено и публикуване в пресата или по друг общодостъпен за задължените лица начин.

(5) Когато задължено лице заплати целия дължим данък или задължителна осигурителна вноска за съответния период в законоустановения срок за ползване на намаление, при установяване на правилността на извършеното плащане то ползва предвидените в тези случаи намаления на размера на данъка, ако съответната декларация е подадена в законоустановения срок.

(6) Задължените лица имат право на обезщетение за вредите, причинени им от незаконни актове, действия или бездействия на органи по приходите и публичните изпълнители при или по повод изпълнение на дейността им. Отговорността се

реализира по реда, предвиден в Закона за отговорността на държавата за вреди, причинени на граждани.

Отговорност на лицата, задължени да удържат и да внасят данъци или задължителни осигурителни вноски

Чл. 18. *(1)* Лице, задължено по закон да удържа и да внася данък или задължителни осигурителни вноски, което не удържи и не внесе данъка или вноските, е солидарно отговорно с носителя на задължението за неудържания и невнесен данък или осигурителни вноски.

(2) В случаите, когато лицето по ал. 1 е удържало данъка или задължителните осигурителни вноски, но не ги е внесло, то дължи невнесения данък или задължителни осигурителни вноски, а отговорността на носителя на задължението се погасява.

Отговорност на трето лице

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм. и доп., бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) *(1)* Който в качеството си на управител, член на орган на управление, прокурист, търговски представител, търговски пълномощник на задължено юридическо лице по чл. 14, т. 1 и 2 укрие факти и обстоятелства, които по закон е бил длъжен да обяви пред органа по приходите или публичния изпълнител и вследствие от това не могат да бъдат събрани задължения за данъци и/или задължителни осигурителни вноски, отговаря за непогасеното задължение.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) Управител, член на орган на управление, прокурист, търговски представител, търговски пълномощник на задължено юридическо лице по чл. 14, т. 1 и 2 носи отговорност за непогасените задължения на задължено юридическо лице по чл. 14, т. 1 и 2, когато недобросъвестно извърши едно от следните действия, в резултат на което имуществото на задълженото лице е намаляло и по тази причина не са погасени задължения за данъци и/или задължителни осигурителни вноски:

1. извърши плащания в натура или в пари от имуществото на задълженото лице, представляващи скрито разпределение на печалбата или дивидент, или отчужди имущество, включително предприятието, на задълженото лице безвъзмездно или по цени, значително по-ниски от пазарните;

2. извърши действия, свързани с обременяване с тежести на имуществото на задълженото юридическо лице за обезпечаване на чужд дълг и то бъде осребрено в полза на третото лице.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) Отговорност по ал. 2 носят и мажоритарни съдружници или акционери, когато действията са извършени по тяхно решение, с изключение на негласувалите и гласувалите против.

(4) Отговорността за непогасените задължения по ал. 2 и 3 е до размера на извършените плащания, съответно до размера на намалението на имуществото.

(5) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) Мажоритарните собственици на капитала, включително мажоритарните съдружници или акционери, имащи това качество към деня на възникване на задълженията, които недобросъвестно прехвърлят притежавани от тях дялове или акции, така че да престанат да бъдат мажоритарни съдружници или акционери, отговарят за непогасените задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски. Отговорността е пропорционална на участието им в отчужденатa част от капитала. Недобросъвестност е налице, когато съдружникът или акционерът е знаел, че дружеството е свръхзадължено или неплатежоспособно, и разпореждането е извършено преди по-ранната от двете дати:

1. (нова - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) обявяване в търговския регистър на молбата на длъжника за откриване на производство по несъстоятелност;

2. (нова - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) вписване на решение на съда по несъстоятелността за откриване на производство по несъстоятелност на длъжника.

(6) Отговорността по ал. 5 носят и лицата, съдружници или акционери, които притежават миноритарни дялове от капитала, когато едновременно или последователно за период не по-дълъг от три месеца, недобросъвестно прехвърлят дружествени дялове или акции, чиято обща сума представлява мажоритарен дял от капитала. Изречение първо не се прилага за дружества, чиито акции са предмет на публично предлагане.

(7) (Нова - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) Отговорността по ал. 5 и 6 отпада, когато съдът по несъстоятелността прекрати производството по несъстоятелност поради утвърждаване на план за оздравяване или въз основа на договор за уреждане на плащането на паричните задължения по чл. 740 от Търговския закон.

(8) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) Лицата, които са действали в скрито съучастие, дължат солидарно с неплатежоспособното юридическо лице неплатените задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски така, както биха възникнали за неплатежоспособното юридическо лице.

(9) (Предишна ал. 8 - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) Собствениците на капитала, включително съдружниците или акционерите, които са получили скрито разпределение на печалбата, отговарят за неплатените задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски на юридическото лице за периода, в който са притежавали това качество, до размера на полученото, освен ако скритото разпределение е декларирано.

(10) (Предишна ал. 9 - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) Смята се, че е налице недобросъвестност по смисъла на ал. 2 и 3, когато действието е извършено след деклариране и/или установяване на задълженията до една година от деклариране и/или издаването на акта за установяване на задължението.

(11) (Предишна ал. 10 - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) Смята се, че е налице недобросъвестност по смисъла на ал. 2, 3 и 5, когато действието е извършено, след като е образувано производство по реда на този кодекс за контрол по спазване на данъчното и/или осигурителното законодателство до 6 месеца от приключване на производството. Когато се извършва проверка, срокът тече от получаване на искане или протокол съгласно чл. 110, ал. 5.

(12) (Предишна ал. 11 - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) За прокурист се смята и всяко лице, което е упълномощено да изпълнява правомощия на управителя. За търговски пълномощник се смята и всяко лице, което изпълнява условията на чл. 26 от Търговския закон, с изключение на изискването да получава възнаграждение, както и всяко лице, действало при условията на чл. 301 от Търговския закон.

Поредност

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) В случаите по чл. 19 обезпечението и принудителното изпълнение се насочва първо срещу имуществото на задълженото лице, за чието данъчно или осигурително задължение се носи отговорност.

Реализиране на отговорността

Чл. 21. *(1)* В случаите по чл. 16, 18 и 19 отговорността на третите лица се установява с ревизионен акт.

(2) Отговорността на третите лица се реализира и в случаите, когато по отношение на длъжника са налице обстоятелствата по чл. 168, т. 5, 6 и 7 .

(3) Отговорността на третите лица отпада с отпадането на задължението, за което е установена с влязъл в сила акт. В този случай връщането на платени суми се извършва по реда на глава шестнадесета, раздел първи.

Глава пета
СРОКОВЕ

Установяване и изчисляване на сроковете

Чл. 22. *(1)* Срокът в административното производство е 14-дневен, когато не е установен от закона или определен от органа по приходите, съответно от публичния изпълнител. Органът по приходите и публичният изпълнител не могат да определят срок, по-кратък от 7 дни.

(2) Сроковете се изчисляват по години, месеци, седмици и дни.

(3) Срокът, който се брои по години, изтича на същото число и в същия месец на съответната година, а когато такова число няма - в края на съответния месец.

(4) Срокът, който се брои по месеци, изтича на съответното число на последния месец, а ако последният месец няма съответното число, срокът изтича в последния му ден.

(5) Срокът, който се брои на седмици, изтича в съответния ден на последната седмица.

(6) Срокът, който се брои на дни, се изчислява от деня, следващ деня, от който започва да тече срокът, и изтича в края на последния му ден.

(7) Когато срокът изтича в неприсъствен ден, този ден не се брои и срокът изтича в следващия след него присъствен ден.

(8) Последният ден на срока продължава до края на двадесет и четвъртия час, но ако трябва лично да се извърши или представи нещо пред органа по приходите или публичния изпълнител, срокът изтича в момента на приключване на работното време.

Спазване на срока

Чл. 23. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2010 г., в сила от 01.07.2011 г.) *(1)* Срокът е спазен, когато действието е извършено или документите са подадени пред надлежния орган или са получени от страната преди изтичането на срока, определен по реда на чл. 22 .

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2010 г., в сила от 01.07.2011 г.) Срокът се смята за спазен и когато изпращането или получаването на документите е станало чрез пощенски оператор, куриер или по електронен път чрез използване на квалифициран електронен подпис на подателя, както и когато са подадени пред ненадлежен орган по чл. 5 , преди изтичането му.

Установяване спазването на срока

Чл. 24. *(1)* Спазването на срока по чл. 23 се установява от наличието на поне едно от следните обстоятелства:

1. пощенско клеймо или отпечатък с датата на подаване;

2. заверка от пощенския служител с датата на подаване;

3. заверка от служител в куриерска служба с датата на подаване;

4. дата на изпращане на електронното съобщение;

5. дата на входящия номер на подадените документи.

(2) При противоречие между данните по ал. 1, т. 1 - 3 пощенският оператор издава удостоверение за потвърждаване на датата на подаване.

Продължаване на срока

Чл. 25. Определените от органа по приходите или публичния изпълнител срокове могат да бъдат продължени по молба на заинтересованото лице, подадена преди изтичането на срока, ако това се налага по уважителни причини. Продължаването на срока не може да надхвърля размера на съответния срок, определен в закона.

Възстановяване на срока

Чл. 26. Относно възстановяването на сроковете в административното производство по този кодекс се прилагат разпоредбите на Административнопроцесуалния кодекс.

Погрешно определен срок

Чл. 27. *(1)* Когато орган по приходите или публичен изпълнител определи по-дълъг срок от установения в закона, извършеното след законния срок, но преди изтичането на определения от органа срок, действие не се смята за просрочено.

(2) Когато орган по приходите или публичен изпълнител определи по-кратък от установения от закона срок, прилага се законният срок.

Глава шеста
СЪОБЩЕНИЯ

Адрес за кореспонденция

Чл. 28.(Изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.) *(1)* Адресът за кореспонденция е:

1. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.) постоянният адрес - за физическите лица, ако не е посочен писмено друг адрес, за регистрираните в регистър БУЛСТАТ лица - вписаният в регистъра адрес за кореспонденция, а за едноличните търговци - адресът на управление;

2. (доп. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.) адресът на управление - за местните юридически лица, регистрираните търговски представителства и клоновете на чуждестранни лица, освен ако в регистър БУЛСТАТ не е вписан друг адрес за кореспонденция, съответно в търговския регистър не е вписан друг адрес на управление;

3. адресът по мястото на извършване на дейността или управлението, ако не е налице адрес по т. 2 - за чуждестранни лица, които извършват стопанска дейност в страната чрез място на стопанска дейност или определена база; когато чуждестранното лице осъществява стопанска дейност чрез повече от едно място на стопанска дейност в страната - адресът за кореспонденция е адресът по мястото на извършване на дейността на първото възникнало място на стопанска дейност или определена база;

4. адресът на първия придобит недвижим имот - за чуждестранни лица, придобили недвижим имот на територията на страната и непопадащи в обхвата на т. 1, 2, 3 и 5;

5. адресът на управление за неперсонифицираните дружества и осигурителните каси; когато в договора не е посочен адрес на управление, адресът за кореспонденция е постоянният адрес, съответно адресът на управление на първия посочен в договора съдружник; когато не е представен договор, адресът за кореспонденция е постоянният адрес, съответно адресът на управление на съдружника, спрямо когото е извършено първото процесуално действие по установяване на задълженията за данъци или задължителни осигурителни вноски.

(2) Всяко лице има право да посочи пред органите по приходите електронен адрес за получаване на съобщения.

(3) В случаите на започнало производство по този кодекс, за което лицето е редовно уведомено, то е длъжно да съобщи писмено на водещия производството орган по приходите в тридневен срок от предприемане на действия за промяна на адреса си за кореспонденция. В противен случай всички актове и документи в това производство се прилагат към преписката и се смятат за редовно връчени.

(4) При отсъствие за повече от 30 дни от адреса за кореспонденция законните представители на юридическите лица и едноличните търговци упълномощават лице, на което да се връчват съобщенията и другите актове.

(5) Физически лица, спрямо които е започнало производство, за което са уведомени, и които пребивават повече от 30 последователни дни в чужбина, са

длъжни да посочат лице на територията на страната, което да ги представлява пред органите по приходите и на което да се връчват съобщенията и другите актове.

Връчване на съобщения

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2010 г., в сила от 01.07.2011 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* Връчването на съобщенията в административното производство се извършва на адреса за кореспонденция на субекта.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Връчването се извършва от органа по приходите или от друг служител (връчител) или автоматично от съответната администрация.

(3) Съобщенията могат да се връчват чрез изпращане на писмо с обратна разписка чрез лицензиран пощенски оператор, в която се вписва извършеното действие.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2010 г., в сила от 01.07.2011 г.; изм., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Съобщенията могат да се връчват чрез изпращане по телефакс, по електронен път при използване на квалифициран електронен подпис на лицата по ал. 2, електронен печат по смисъла на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги или по реда на чл. 26 от Закона за електронното управление.

(5) Връчването може да стане чрез общината или кметството, ако в населеното място, където трябва да се извърши, няма орган по приходите, съответно връчител.

(6) Съобщенията се връчват на лицето, негов представител или пълномощник, член на орган на управление или на негов служител, определен да получава книжа или съобщения,

(7) Освен на лицата по ал. 6, съобщение на физическо лице, включително едноличен търговец, може да се връчи и на пълнолетен член на домакинството му, както и на пълнолетно лице, което има същия постоянен адрес, ако се съгласи да го приеме със задължението да го предаде.

(8) Съобщенията на физическите лица могат да се връчват и по месторабота лично или чрез лицето, определено да приема съобщенията на работодателя, ако се съгласи да го приеме със задължение да го предаде.

(9) Съобщението може да се връчи и на всяко друго място, когато се получава лично от лицето или от негов представител.

(10) Длъжностното лице, извършило връчването, връща своевременно разписката, която се прилага към преписката.

Удостоверяване на връчването

Чл. 30. (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* Връчването на съобщението се удостоверява с подпис на получателя или на друго лице, чрез което става връчването, като в разписката се отбелязват трите му имена, единният граждански номер и в какво качество приема съобщението.

(2) Лицето, което връчва съобщението, удостоверява с подписа си датата и начина на връчването, както и имената и длъжностното си качество.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2006 г., в сила от 04.08.2006 г.) Съобщението, изпратено по пощата с обратна разписка, се смята за връчено на датата, на която обратната разписка е подписана от някое от лицата по чл. 29, ал. 6, 7 и 8.

(4) Отказът да се приеме съобщението се удостоверява с подписа на връчителя, съответно на органа по приходите, и поне на един свидетел, който не е служител на администрацията, като се отбелязват трите имена и адресът му и се прави бележка за това в разписката. Когато връчването се извършва чрез общината, кметството или лицензиран пощенски оператор, съответният служител удостоверява с подписа си направения отказ. В тези случаи съобщението се смята за връчено на датата на отказа.

(5) Съобщението по телефакс се удостоверява писмено от длъжностното лице, което го е извършило, както и от потвърждението за получаване.

(6) (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Електронното съобщение се смята за връчено, когато адресатът изпрати потвърждение за получаването му чрез обратно електронно съобщение, активиране на електронна препратка или изтеглянето му от информационната система на компетентната администрация. Съдържанието на електронното съобщение се удостоверява чрез заверена от органа по приходите разпечатка на записа в информационната система или чрез електронен документ, подписан с квалифициран електронен подпис.

(7) Връчването на съобщението на физическо лице по местоработата му се удостоверява с подпис на лицето или на друго лице, определено да получава съобщенията на работодателя.

Особени правила за връчване

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) *(1)* На лишено от свобода и на задържано под стража лице съобщението се връчва чрез администрацията на съответните учреждения.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.)

(3) На пребиваващ в страната чужденец, извън случаите по чл. 28 , съобщението се връчва на адреса, заявен в службите за административен контрол на чужденците.

Връчване чрез прилагане към досието

Чл. 32. *(1)* Връчване чрез прилагане към досието се извършва в случаите, когато лицето, неговият представител или пълномощник, член на орган на управление или служител, определен да получава съобщения или книжа, не е намерен на адреса за кореспонденция, след най-малко две посещения през 7 дни.

(2) Обстоятелствата по ал. 1 се удостоверяват с протокол за всяко посещение на адреса за кореспонденция.

(3) Изискванията по ал. 2 не се прилагат, когато са налице безспорни доказателства, че адресът за кореспонденция по чл. 28 е несъществуващ.

(4) Съобщението за връчването се поставя на определено за целта място в териториалната дирекция. Съобщението се публикува и в Интернет.

(5) Заедно с поставяне на съобщението органът по приходите изпраща и писмо с обратна разписка, както и електронно съобщение, в случай че лицето е посочило електронен адрес.

(6) В случай че лицето не се яви до изтичането на 14-дневен срок от поставянето на съобщението, съответният документ или акт се прилага към преписката и се смята за редовно връчен.

(7) Датите на поставяне и сваляне на съобщението се отбелязват от органа по приходите върху самото съобщение.

Приложимост на разпоредбите

Чл. 33. По реда и в сроковете, посочени в тази глава, се връчват всички подлежащи на връчване актове, документи и книжа, издавани от органите по приходите и публичните изпълнители, с изключение на актовете, документите и книжата за реализиране на административнонаказателната отговорност, за които се прилага Законът за административните нарушения и наказания.

Глава седма
СПИРАНЕ, ВЪЗОБНОВЯВАНЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

Спиране на производството

Чл. 34. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.; изм., бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* Производството се спира при:

1. заболяване на лице, чието участие е наложително - след удостоверяване с надлежен медицински документ;

2. образувано административно, наказателно или друго съдебно производство, което е от значение за изхода му - след представяне на удостоверение, издадено от органа, пред когото е образувано;

3. (изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) смърт или липса на законен представител на физическото лице - до учредяване на настойничество или попечителство или до назначаването на представител по чл. 11;

4. (нова - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) смърт на единствения представляващ или липса на представляващ на юридическото лице - до вписване на нов представляващ или до назначаването на представител по чл. 11;

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) подадена молба на субекта - еднократно, за определен срок, но не повече от три месеца;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) други обстоятелства, предвидени със закон.

(2) Когато в хода на производството се установят данни за извършено престъпление от значение за изхода на производството, то се спира, а материалите се изпращат на съответния прокурор. След приключване на наказателното производство материалите от него се изпращат на органите по приходите за продължаване на спряното производство.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.) При наличие на основание по ал. 1 или 2 преценката се прави от органа, възложил производството, а при административно обжалване - от решаващия орган. Производството се спира със заповед, която се връчва на заинтересованите лица.

(4) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.) Непроизнасянето в 7-дневен срок от постъпването на искане за спиране от лицето, страна в производството, се смята за мълчалив отказ.

(5) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.; изм., бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) Заповедта и отказът за спирането на производството подлежат на обжалване в 14-дневен срок от връчване на заповедта, съответно от изтичане на срока за произнасяне по ал. 4, чрез органа, чийто акт се обжалва, до административния съд по постоянния адрес или седалището на жалбоподателя.

(6) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.) В 14-дневен срок от постъпването на жалбата съдът се произнася с определение, с което я отхвърля или отменя заповедта или отказа за спиране на производството.

(7) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.) Определението на съда по ал. 6 е окончателно.

(8) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.10.2012 г.) Когато производството е спряно във връзка с висящо производство по обмен на информация с друга държава, срокът на спирането не може да е по-дълъг от 8 месеца.

Възобновяване на производството

Чл. 35. Производството се възобновява, когато отпадне основанието за неговото спиране. Непосредствено след узнаване на обстоятелството за отпадане на основанието се издава заповед за възобновяване на производството, която се връчва на заинтересованите лица и не подлежи на обжалване.

Прекратяване на производството

Чл. 36. *(1)* Когато преди издаване на административния акт физическо лице, страна в производството, почине, или юридическо лице, страна в производството, престане да съществува, производството се прекратява.

(2) Актовете за прекратяване на производството по ал. 1 се връчват на наследниците и правоприемниците, като се поставя и съобщение по реда на чл. 32, ал. 4 - 6 , и се смятат за отказ за издаване на акт, като не се засягат правата на наследниците и правоприемниците да искат от свое име издаването на съответния акт.

Глава осма

ДОКАЗАТЕЛСТВА И ДОКАЗАТЕЛСТВЕНИ СРЕДСТВА
Раздел I
Общи разпоредби

Събиране и преценка на доказателства

Чл. 37. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) *(1)* Доказателствата в административното производство се събират служебно от органа по приходите или по инициатива на субекта. Всички събрани доказателства подлежат на обективна преценка и анализ.

(2) Лицето е длъжно да представи всички данни, сведения, документи, книжа, носители на информация и други доказателства, отнасящи се до неговите права и задължения, до фактите и обстоятелствата, подлежащи на установяване в съответното производство, и да посочи всички лица, държавни или общински органи, при които се намират такива.

(3) Органът по приходите има право да изиска писмено от лицето представяне на доказателства по ал. 2 в определен от него срок.

(4) В случай че субектът не представи изискани по реда на ал. 3 доказателства, органът по приходите може да приеме, че те не съществуват и преценява само събраните в производството доказателства. Ако поисканите доказателства бъдат представени до издаването на акта или документа, а в ревизионното производство - до изтичането на срока по чл. 117, ал. 5 , органът по приходите е длъжен да ги обсъди.

(5) Всички лица, държавни или общински органи са длъжни в 14-дневен срок от получаването на искане от органа по приходите на основание чл. 12, ал. 1, т. 11 да предоставят данните, сведенията, документите, книжата, носителите на информация и другите доказателства относно посочените в искането факти и обстоятелства.

(6) По искане от органа по приходите на основание чл. 12, ал. 1, т. 12 лицата по ал. 5 са длъжни да разкрият съответната служебна, банкова или застрахователна тайна. За разкриване на банкова или застрахователна тайна се прилага установеният за това ред.

(7) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) По писмено искане на директор на териториална дирекция на Националната агенция за приходите банките осигуряват на посочените в искането органи по приходите достъп до представените пред банката от ревизирано или проверявано лице документи, въз основа на които е отпуснат кредит на лицето, с изключение на документи, съдържащи банкова тайна. Банката предоставя заверени копия на документите, посочени от органите по приходите, с изключение на документи, съдържащи банкова тайна, документи, съдържащи се в публични регистри, както и такива, издадени или заверени от орган на Националната агенция за приходите.

(8) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) Органът по приходите може служебно или по искане на лицето да извърши оглед на движими или недвижими вещи. Оглед се допуска не само за проверка на други доказателства, но и за самостоятелно доказателство.

Задължение за съхраняване

Чл. 38. (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2007 г., в сила от 13.07.2007 г.; изм. и доп., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2007 г., в сила от 13.07.2007 г.) Счетоводната и търговската информация, както и всички други сведения и документи от значение за данъчното облагане и задължителните осигурителни вноски се съхраняват от задълженото лице по реда, установен в Закона за Националния архивен фонд, в следните срокове:

1. ведомости за заплати - 50 години;

2. счетоводни регистри и финансови отчети - 10 години;

3. документи за данъчно-осигурителен контрол - 5 години след изтичане на давностния срок за погасяване на публичното задължение, с което са свързани;

4. всички останали носители - 5 години.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2007 г., в сила от 13.07.2007 г.) След изтичането на срока за съхранението им носителите на информация по ал. 1 (хартиени или технически), които не подлежат на предаване в Националния архивен фонд, могат да се унищожават.

(3) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Задължените лица, които при създаването и обработката на цялата или на част от информацията по ал. 1 използват информационни системи, продукти или архиви, съхраняват създадените данни в електронен вид за периода по ал. 1 независимо от съхранението им на друг носител.

(4) (Предишна ал. 3, доп. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Задълженията по ал. 1 и 3 имат и правоприемниците на задължените лица.

Достъп до информация на технически носител

(Загл. изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.)

Чл. 39. Ревизираните или проверяваните лица са длъжни да осигурят на органите по приходите достъп до автоматизираните си информационни системи, продукти или архиви, когато събирането, съхраняването и обработката на информацията по чл. 38 се извършва по този начин.

Действия за обезпечаване на доказателства

Чл. 40. *(1)* При извършване на ревизия или проверка органът по приходите може да предприеме действия за обезпечаване на доказателства чрез опис или чрез изземване с опис на ценни книжа, вещи, документи, книжа и други носители на информация, както и чрез копиране на информация от и на технически носители, даващи възможност за възпроизвеждането ѝ, като вземе необходимите технически мерки за запазване на автентичността ѝ.

(2) В случай че е невъзможно действията по ал. 1 да бъдат извършени своевременно за целите на ревизията или проверката, органът по приходите може да запечата обекта или част от него, само където се намират подлежащите на обезпечаване доказателства, за срок до 48 часа.

(3) За действията по ал. 1 и 2 се съставя протокол, екземпляр от който се предоставя на лицето.

(4) До изтичането на срока по ал. 2 органът по приходите може да поиска от районния съд по местонахождение на обекта продължаване на срока на запечатването. Съдът се произнася в деня на постъпване на искането в закрито заседание с определение, като определя срок за запечатването. Определението не подлежи на обжалване.

(5) Ако до изтичането на срока по ал. 2 районният съд не е разрешил удължаване на срока, запечатването се смята за прекратено. След изтичането на сроковете по ал. 2 и 4 запечатването се смята за прекратено.

Обжалване на действията

Чл. 41. (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 77 от 2018 г., в сила от 18.09.2018 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.) Действията за обезпечаване на доказателства могат да се обжалват в 14-дневен срок от извършването им пред териториалния директор по местонахождение на обекта, който се произнася с мотивирано решение в еднодневен срок от постъпването на жалбата. С решението териториалният директор може да отхвърли жалбата или да я уважи, като разпореди преустановяване на обжалваните действия. За решението жалбоподателят следва да бъде уведомен същия ден.

(2) Решението, с което се разпорежда преустановяване на действията, се изпълнява в срока, посочен в него, от органа по приходите, който ги е предприел.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г.; изм., бр. 77 от 2018 г., в сила от 18.09.2018 г.) При непроизнасяне на органа по ал. 1 в установения срок или при отхвърляне на жалбата действията за обезпечаване на доказателства могат да се обжалват в 7-дневен срок от изтичане на срока по ал. 1, съответно от получаване на решението, пред административния съд по местоизвършване на действията по отношение на тяхната законосъобразност. Съдът се произнася в 7-дневен срок с определение, което не подлежи на обжалване.

(4) Жалбата не спира действията за обезпечаване на доказателства.

Съдействие

Чл. 42. *(1)* В случай че ревизирано или проверявано лице откаже на органа по приходите или на публичния изпълнител да осигури достъп до подлежащ на контрол обект или откаже да представи книжа или други носители на информация, органите по приходите могат да поискат съдействие от органите на Министерството на вътрешните работи, включително за извършване на претърсване или изземване по предвидения за това в Наказателно-процесуалния кодекс ред.

(2) Иззетите вещи, книжа или други носители на информация се предават от органите на Министерството на вътрешните работи на органите по приходите с протокол и опис.

(3) Когато по реда на Наказателно-процесуалния кодекс са събрани доказателства, които имат значение за установяване на задължения за данъци или задължителни осигурителни вноски, органите на Министерството на вътрешните работи, прокуратурата или следствието осигуряват на органите по приходите достъп до тези доказателства и заверени копия от тях.

Допустимост

Чл. 43. Претърсване и изземване от органите на полицията се допускат, ако при извършване на ревизия или проверка са налице данни, че в подлежащ на контрол обект се намират вещи, книжа или други носители на информация и при данни за укриване на факти и обстоятелства, свързани със:

1. задължения и отговорности за данъци и задължителни осигурителни вноски;

2. нарушения на данъчното и осигурителното законодателство;

3. стоки с неустановен произход.

Връщане на доказателства

Чл. 44. *(1)* По всяко време лицето има право да получи копия от иззети или предадени документи и книжа, както и от информацията от иззети или предадени технически носители. Изготвянето на копията от и на технически носители се извършва от специалист - технически помощник, в присъствието на заинтересованото лице или на негов представител.

(2) В 30-дневен срок от писменото искане на лицето подлежат на връщане с опис всички иззети или предадени оригинални документи или книжа или технически носители, освен когато подлежат на събиране като доказателства в друго висящо производство или върху ценните книжа и вещите са извършени обезпечения, или е насочено принудително изпълнение по реда на този кодекс.

(3) Не се връщат доказателствата по ал. 2, ако лицето откаже да завери направените копия на книжа и документи или разпечатки от технически носител.

(4) За действията по ал. 1 и 2 се съставя протокол, екземпляр от който се предоставя на заинтересованото лице.

(5) Не се връщат вещи, притежаването на които е забранено. С тях се постъпва по реда, предвиден в съответните нормативни актове.

(6) Вещи, непотърсени в 12-месечен срок от влизането в сила на акта или наказателното постановление, се смятат за изоставени в полза на държавата.

(7) Отказът да се върнат вещите подлежи на обжалване по реда на чл. 197 .

Насрещна проверка

Чл. 45. *(1)* При започнало производство по този кодекс органът по приходите може да извърши насрещна проверка за установяване на отделни факти и обстоятелства, свързани с лице, което не е страна в съответното производство. При насрещната проверка не се установяват задължения и отговорности за данъци и задължителни осигурителни вноски на проверяваното лице. Екземпляр от протокола се връчва на ревизираното лице заедно с ревизионния доклад.

(2) Органът по приходите може да отправи писмено искане за извършване на насрещна проверка до:

1. компетентната териториална дирекция;

2. териториалната дирекция по местонахождението на поделение, обект или дейност на субекта;

3. териториалната дирекция по местонахождението на имоти или други имущества на субекта, както и на други обстоятелства от значение за извършването ѝ.

(3) При извършване на насрещната проверка органът по приходите може да изисква писмени обяснения от проверяваните субекти по реда на чл. 56 .

Проверка по делегация

Чл. 46. При необходимост да се установят факти и обстоятелства, свързани с дейността на субекта, на негово поделение, обект, дейност или имущество на територията на друга териториална дирекция органът по приходите може да отправи писмено искане до съответната териториална дирекция за извършване на проверка по делегация.

Доказателства, събрани от други контролни органи

Чл. 47. При извършването на ревизия или проверка органът по приходите, който я извършва, може да поиска писмено от други контролни органи извършването на действия с оглед събиране на доказателства за установяване на задължения или административнонаказателна отговорност.

Вещи при проверявани лица

Чл. 48. *(1)* Лице, което извършва или предлага извършването на сделки с вещи или права, или държи вещи в подлежащ на контрол обект, включително като залогоприемател, за целите на данъчното облагане в съответното производство се приема, че това лице е собственик на вещите, съответно на правата, до доказване на противното.

(2) Когато цената на вещите или правата е определена в нормативен акт, тя се приема за тяхна пазарна цена.

Раздел II

Писмени доказателства и документи, предоставени на технически носител или по електронен път

(Загл. изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.)

Допустимост на писмените доказателства

Чл. 49. Писмени доказателства се допускат за установяване на всички факти и обстоятелства от значение за производствата по този кодекс.

Протоколи

Чл. 50. (Доп. - ДВ, бр. 98 от 2013 г., в сила от 01.12.2013 г.)*(1)* Протоколът, съставен по установения ред и форма от орган по приходите или служител при изпълнение на правомощията му, е доказателство за извършените от и пред него действия и изявления и установените факти и обстоятелства.

(2) Протоколът се съставя в писмена форма и съдържа:

1. номера и датата на съставянето му;

2. името и длъжността на органа, който го е съставил, и на органите, които са извършили действията;

3. имената, адресите и качеството на лицата, които не са органи по приходите и са участвали или присъствали при извършване на действията;

4. индивидуализиращите данни за проверяваното лице;

5. датата и мястото на действията;

6. времето, когато са започнали и завършили действията;

7. извършените действия;

8. установените факти и обстоятелства;

9. събраните доказателства;

10. направените искания, бележки и възражения, ако има такива;

11. пред кой орган и в какъв срок могат да се обжалват действията, ако това е допустимо.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 98 от 2013 г., в сила от 01.12.2013 г.) Протоколът се подписва от органа, който го е съставил, и от проверяваното лице, съответно от неговия представител или пълномощник, член на орган на управление, работник или служител, като се отбелязва в какво качество го подписва, и му се предоставя незабавно екземпляр от протокола.

(4) Протоколът не се подписва от проверяваното лице, в случай че с него се установяват факти и обстоятелства единствено въз основа на документи, които се намират при органа по приходите.

(5) В случаите, когато лицата по ал. 3 откажат да подпишат протокола, той се подписва от поне един незаинтересован свидетел, присъствал на отказа, като се отбелязват името и адресът му. Екземпляр от протокола се предоставя на проверяваното лице.

Счетоводни документи

Чл. 51. Вписванията в счетоводните книги се преценяват според тяхната редовност в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и с оглед на другите обстоятелства, установени в хода на производството.

Документи, издавани от автоматични устройства или системи

Чл. 52. Документи, издавани от автоматични устройства или системи при условия и по ред, определени в нормативен акт, се смятат за частен документ, издаден от лицето, на чието име е регистрирано устройството или системата, а в случай че устройството или системата не са регистрирани - от лицето, в чийто обект се намират.

Справки

Чл. 53. По искане на органа по приходите субектите, както и лицата, които ги представляват, изготвят и предоставят подписани от тях справки относно факти и обстоятелства от значение за изхода на производството.

Данни от технически носители

Чл. 54. (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Допускат се като доказателства:

1. заверени от орган по приходите разпечатки на данни, подадени въз основа на закона на технически носители или по електронен път по установения ред;

2. електронни документи, заверени от органа по приходите с квалифициран електронен подпис, съдържащи данни, подадени по реда на закона на технически носители или по електронен път по установения ред;

3. заверени от субекта или от трето лице разпечатки на данни от технически носители;

4. данни, изпратени по електронен път, когато електронният документ, в който се съдържат, е подписан с квалифициран електронен подпис.

(2) Като доказателства се допускат заверени от субекта или от трето лице разпечатки на данни от технически носители.

(3) Органът по приходите има право да събере като доказателства разпечатки на данни от технически носители, ако се установи, че са създадени или ползвани от

субекта или от лице, което е или е било негов съконтрагент. Смята се, че данните са създадени или ползвани от субекта, съответно от съконтрагента, ако се съдържат в компютрите или други технически носители, намиращи се на местата, където тези лица упражняват дейността си, където се съхранява или води счетоводството им или върху които единствено лицето има контрол.

(4) Отказът на лицето или на неговия представител да извърши заверка на разпечатка от технически носител по ал. 3 се удостоверява с протокол, екземпляр от който му се предоставя. В този случай заверката се извършва от органа по приходите.

(5) Като доказателства се допускат и разпечатки на данни, заверени от органа по приходите, получени на технически носители или по електронен път по реда на чл. 37, ал. 5 и 6 , както и получените по установен с нормативен акт ред за събиране и предоставяне на информация от други лица, държавни и общински органи.

Изпращане на данни по електронен път

Чл. 54а. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Когато органът по приходите изисква и/или изпраща данни по електронен път, електронното съобщение се подписва с квалифициран електронен подпис.

Документи на чужд език

Чл. 55. *(1)* При поискване от орган по приходите субектът е длъжен да представи съставен на чужд език документ, придружен с точен превод на български език, извършен от заклет преводач.

(2) В случаите, когато документът не е представен с точен превод в определения срок, органът по приходите може да извърши превод за сметка на субекта.

(3) От датата на писменото искане по ал. 1 до датата на представянето на превода срокът за завършване на съответното производство спира да тече.

Писмени обяснения

Чл. 56. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 01.03.2008 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 01.03.2008 г.) По искане на органа по приходите ревизираното, съответно проверяваното лице, както и лицата, които го представляват, са длъжни да дадат писмени обяснения относно фактите и обстоятелствата от значение за съответното производство. Органът по приходите предупреждава писмено лицето за последиците по ал. 2 от неизпълнението на това задължение, както и че може да бъде призовано пред съда при условията на чл. 176 от Гражданския процесуален кодекс.

(2) В случай че изисканите по реда на ал. 1 писмени обяснения не бъдат представени в определения срок, органът по приходите може да приеме за доказани, съответно недоказани, фактите и обстоятелствата, за които не са дадени писмени обяснения.

(3) Осигурителен доход не се доказва само с писмени обяснения.

Писмени обяснения на трети лица

Чл. 57. *(1)* С писмени обяснения могат да се установяват факти от значение за ревизията, които са възприети от трето лице.

(2) Писмени обяснения от трети лица се допускат само за установяване на:

1. достоверността или авторството на данни от технически носител и неподписани документи;

2. обстоятелствата, за доказването на които законът изисква писмен документ, ако документът е загубен или унищожен не по вина на ревизираното лице или третото лице, както и за установяването на факти и обстоятелства, за доказването на които законът не изисква писмен документ;

3. фактите и обстоятелствата, за които не са съставени документи, когато е имало задължение за това, или са съставени документи, които не отразяват действителни факти и обстоятелства.

(3) Органът по приходите уведомява писмено лицето за правото му да откаже да даде писмени обяснения при условията на чл. 58 , както и че може да бъде призован да даде свидетелски показания пред съда при условията на ал. 2.

(4) Обясненията на третите лица се преценяват с оглед на всички други данни и като се взема предвид тяхната заинтересованост от резултата на ревизията, съответно качеството им на свързани лица с ревизирания субект.

(5) Писмените обяснения се подписват от лицата, които са ги дали, и от органа по ал. 1.

(6) Не се допускат писмени обяснения от лица, които поради физически или психически недостатъци не са способни да възприемат правилно фактите, имащи значение за случая, или да дават достоверни обяснения за тях.

Отказ от обяснения

Чл. 58. *(1)* Никой няма право да откаже да даде писмени обяснения освен:

1. родините на ревизирания субект по права линия без ограничения, съпругът, братята и сестрите и родините по сватовство от първа степен;

2. лицата, които със своите обяснения биха предизвикали наказателно преследване на себе си или на свои роднини по т. 1.

(2) Лицата могат да откажат писмени обяснения относно факти и обстоятелства, които по закон са длъжни да пазят като професионална тайна.

Защита на лицето, дало писмени обяснения

Чл. 59. По искане на органа по приходите и по искане или със съгласието на третото лице, дало писмени обяснения, органите по Наказателно-процесуалния кодекс могат да вземат мерки за неговата защита при условията и по реда за защита на свидетелите, предвиден в Наказателно-процесуалния кодекс.

Раздел III
Експертиза

Основания за възлагане

Чл. 60. *(1)* Експертиза се възлага по инициатива на органа по приходите или по искане на субекта, когато за изясняване на някои възникнали в производството въпроси са нужни специални знания, каквито органът по приходите няма.

(2) При сложност или комплексност на предмета на изследване експертизата може да се възложи на повече от един експерт.

Лица, на които се възлага експертизата

Чл. 61. *(1)* Експертизата се възлага на специалисти с необходимото образование и практически опит в съответната област, вписани в списъка на експертите, утвърден от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.

(2) В случаите, когато в списъка няма експерт от съответната област или той не може или откаже да участва в експертизата, тя се възлага на други специалисти от съответната професия или област.

Лица, които не могат да извършат експертизата

Чл. 62. (Доп. - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) *(1)* Не може да извършва експертиза лице, което:

1. е съпруг, роднина по права линия, по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство от първа степен на възлагащия орган или на субекта;

2. е участвало в друго процесуално качество в същото производство;

3. поради други обстоятелства може да се смята за предубедено или заинтересовано от изхода на производството;

4. се намира в служебна или друга зависимост от страните;

5. е проверявало в друго качество субекта и чиито резултати от проверката са послужили като основание за образуване на производството;

6. е осъждано за умишлено престъпление от общ характер.

(2) Експертът е длъжен сам да си направи отвод незабавно след възникване или узнаване на обстоятелствата по ал. 1. Отвод може да поискат и страните.

(3) Експертът се освобождава от възложената задача от органа, който я е възложил, когато не може да я изпълни поради болест, некомпетентност или недостатъчност на предоставените за нуждите на експертизата материали.

(4) (Нова - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Обстоятелството по ал. 1, т. 6 се установява служебно от органа по приходите.

Възлагане на експертиза

Чл. 63. (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Експертизата се възлага писмено от органа по приходите, възложил производството, във връзка с което е възникнала необходимостта от извършването ѝ, а при обжалване - от решаващия орган. Експертизата, възложена в хода на едно административно производство, може да бъде използвана за целите и на друго производство, ако се изследва същият обект при пълна идентичност на предмета и задачата на изследването. В другото производство експертизата следва да е приобщена по реда на този кодекс.

(2) При възлагането на експертизата се посочват: предметът и задачата на експертизата, материалите, които се предоставят на експерта, името, единният граждански номер, адресът, специалността, месторабота и длъжността на експерта, срокът за извършване на експертизата. Когато експертизата се извършва по искане на субекта, посочват се размерът и срокът за внасяне на определения от органа по приходите депозит за възнаграждение на експерта.

(3) Екземпляр от акта за възлагане на експертизата се връчва на експерта и на субекта, по чието искане е възложена експертизата.

(4) Експертът подписва декларация, че ще даде безпристрастно заключение, ще пази в тайна данъчната и осигурителната информация и че не са налице основанията за отвод.

(5) След подписване на декларацията по ал. 4 експертът получава от органа, възложил експертизата, определените за извършването ѝ материали.

Извършване на експертизата

Чл. 64. *(1)* Експертизата се извършва въз основа на материалите, предоставени на експерта от органа по приходите.

(2) Експертът има право да извърши изследване на свързани със задачата на експертизата недвижими вещи, както и на всички движими вещи, които поради естеството или предназначението си не могат да бъдат отделени от мястото, където се намират.

(3) Всички лица, държавни или общински органи, у които се намират вещи по ал. 2, са длъжни да осигурят достъп на експерта до тях, както и да оказват необходимото съдействие за изпълнение на задачата.

(4) При неизпълнение на задълженията по ал. 3 достъпът на експерта се осигурява от органите на Министерството на вътрешните работи по искане на органа по приходите.

(5) Експертът се легитимира с удостоверение, издадено от органа по приходите, възложил експертизата.

(6) В случай че субектът не внесе депозит за възнаграждение на експерта в определения от органа по приходите срок или създаде пречки, или не окаже съдействие за изпълнение на задачата му, органът по приходите може да спре производството, във връзка с което е възложена експертизата, по реда на чл. 34, ал. 3 .

Заключение на експерта

Чл. 65. (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2013 г., в сила от 01.12.2013 г.) *(1)* Експертът е длъжен да извърши експертизата в определения от органа по приходите срок.

(2) Експертът не може да изменя, допълва или разширява възложената му задача без съгласието на органа по приходите, възложил експертизата.

(3) След извършването на необходимите проверки и изследвания експертът съставя писмено заключение, в което посочва:

1. името, единния граждански номер, адреса, специалността, местоработата и длъжността си;

2. основанието, предмета и задачата на експертизата и къде е извършена;

3. материалите, които са били използвани;

4. изследванията и с какви научни и технически средства са извършени;

5. резултатите, които са получени, и изводите на експерта.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2013 г., в сила от 01.12.2013 г.) Заключението се подписва от експерта и се предоставя на органа по приходите, възложил експертизата, и на субекта в 7-дневен срок от датата на изготвянето му.

(5) При условията и по реда на този раздел се възлага допълнителна експертиза, когато заключението на експерта не е достатъчно пълно и ясно, и повторна - когато то не е обосновано и възниква съмнение за неговата правилност. Повторната експертиза се възлага на друг експерт.

Възнаграждение на експерта

Чл. 66. (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.) Възнаграждението за извършване на експертизата се определя с акта за възлагане.

Доказателствена сила на заключението на експерта

Чл. 67. *(1)* Органът по приходите преценява заключението на експерта заедно с другите доказателства, събрани в хода на производството.

(2) Когато не е съгласен със заключението на експерта, органът по приходите е длъжен да се мотивира.

Специалисти

Чл. 68. *(1)* При необходимост органът по приходите привлича за участие в действията по обезпечаване, събиране и проверка на доказателствата и изготвяне на веществени доказателствени средства специалист - технически помощник, притежаващ необходимите знания и умения в съответната област.

(2) В случаите, когато няма възможност за участие на служител на Националната агенция за приходите, при извършване на действията по ал. 1 в качеството на специалист може да участва лице, което не е служител на агенцията и отговаря на изискванията за назначаване на експерт.

(3) В случаите по ал. 2 специалистът подписва декларацията по чл. 63, ал. 4 и има право да получи възнаграждение въз основа на договор, сключен с териториалния директор, съответно със служител, определен от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, на основание писмено предложение на органа по приходите, който е поискал участието му в съответните действия.

(4) Не се допуска използване на специални разузнавателни средства за установяване на задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски.

Раздел IV

Веществени доказателства и доказателствени средства

Веществени доказателства

Чл. 69. *(1)* Като веществени доказателства се събират и проверяват вещи, които могат да послужат за изясняване на фактите и обстоятелствата в съответното производство.

(2) Веществените доказателства трябва да бъдат подробно описани в протокол.

(3) Веществените доказателства се прилагат към преписката, като се вземат мерки да не се повредят или изменят.

(4) Когато преписката се предава от един орган по приходите на друг, веществените доказателства се предават заедно с нея.

(5) Веществени доказателства, които поради размерите си или други причини не могат да бъдат приложени към преписката, трябва да бъдат по възможност запечатани и оставени на съхранение в местата, посочени от органа по приходите.

(6) Ценните книжа и другите ценности се предават за пазене в търговска банка, когато органът по приходите не може да осигури съхранението им.

Връщане на веществените доказателства

Чл. 70. Веществените доказателства се връщат при условията и по реда на чл. 44 .

Веществени доказателствени средства

Чл. 71. Като веществени доказателствени средства могат да се прилагат технически носители на данни.

Глава осма „а"
(Нова - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.)
ДОКУМЕНТАЦИЯ ЗА ТРАНСФЕРНО ЦЕНООБРАЗУВАНЕ

Предмет

Чл. 71а. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) *(1)* Тази глава урежда правилата за изготвяне на документация за доказване, че условията на търговските и финансовите взаимоотношения между свързани лица съответстват на условията, които биха били установени между независими лица при съпоставими обстоятелства, включително че сделките са осъществени по пазарни цени („документация за трансферно ценообразуване").

(2) За целите на тази глава сделките, с които се установяват търговски и финансови взаимоотношения между свързани лица (сделки между свързани лица), се наричат контролирани сделки.

(3) Документацията за трансферно ценообразуване включва местно досие и обобщено досие.

(4) Местното досие съдържа обща информация за дейността на лицето и собственика или собствениците на акциите или дяловете му, както и данни за контролираните сделки и за прилаганите методи за определяне на пазарните цени.

(5) Обобщеното досие съдържа информация за организационната структура и дейността на многонационалната група предприятия, контролираните сделки, функциите на лицата от групата и прилаганата политика на трансферно ценообразуване.

Задължение за изготвяне на документация за трансферно ценообразуване

Чл. 71б. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.; изм., бр. 96 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* Местните юридически лица, чуждестранните юридически лица, които осъществяват стопанска дейност в Република България чрез място на стопанска дейност, и едноличните търговци, които определят облагаемия си доход по реда на чл. 26 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, са задължени да изготвят местно досие, когато осъществяват контролирани сделки.

(2) Алинея 1 не се прилага за:

1. лицата, които са освободени от облагане с корпоративен данък по част втора, глава двадесет и втора, раздел II от Закона за корпоративното подоходно облагане;

2. лицата, които извършват дейност, подлежаща на облагане с алтернативен данък по част пета от Закона за корпоративното подоходно облагане;

3. (изм. - ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) лицата, които към 31 декември на предходната година не надвишават поне два от следните показателя:

а) (изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) балансова стойност на активите - 20 000 000 евро;

б) (изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) нетни приходи от продажби - 40 000 000 евро;

в) средна численост на персонала за отчетния период - 250 души;

4. лицата, които извършват контролирани сделки единствено в страната.

(3) Лицата по ал. 2, т. 1 и 2, които извършват и дейности, подлежащи на облагане с корпоративен данък, изготвят документация за трансферно ценообразуване при условията и по реда на тази глава само във връзка с тези дейности.

(4) Местно досие не се изготвя за контролирани сделки с физически лица извън случаите на еднолични търговци.

(5) Лицата по ал. 1 изготвят местно досие за извършваните от тях контролирани сделки, когато за съответната година:

1. стойността на сделката без данъка върху добавената стойност и акцизите превишава:

а) при сделки с предмет продажба на стоки - 400 000 лв.;

б) за всички останали сделки - 200 000 лв.;

2. независимо от т. 1, размерът на получен, съответно предоставен заем, надвишава 1 000 000 лв. или размерът на начислените лихви и другите свързани със заема приходи или разходи превишава 50 000 лв.

(6) Праговете по ал. 5 се изчисляват отделно за всяка контролирана сделка.

(7) Когато лицето по ал. 1 извършва две или повече контролирани сделки с едно или повече свързани лица и предметът и условията, при които се осъществяват тези сделки, са съпоставими до степен, която позволява обединяване на тези сделки и прилагане на един метод за определяне на пазарните цени спрямо съвкупността от сделки, праговете по ал. 5 се изчисляват за общата стойност на тези сделки, съответно за общия размер на получените/предоставените заеми.

(8) За целите на изчисляване на прага по ал. 5 се обединяват и сделки с едно и също свързано лице, които имат различен предмет, но са свързани по начин, при който не могат да бъдат разделени и надеждно оценени самостоятелно. В този случай при изчисляване на прага по ал. 5 се взема предвид прагът за тази сделка, чиято стойност има най-голям дял в общата стойност на сделките, а когато такава не може да бъде надеждно определена - прагът за сделката, която е най-значима за страните по нея.

(9) Местно досие се изготвя само за тази сделка или съвкупност от сделки, за които е превишен прагът по ал. 5, независимо че лицето може да е страна и по друга сделка или съвкупност от сделки, за които не е достигнат съответният праг.

(10) Когато са част от многонационална група предприятия, лицата, задължени да изготвят местно досие, трябва да разполагат и с обобщено досие, изготвено от крайното предприятие майка или друго лице от групата.

Местно досие

Чл. 71в. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) *(1)* Местното досие трябва да съдържа следната информация:

1. информация за лицето по чл. 71б, ал. 1:

а) описание (схема) на управленската и организационната структура;

б) идентификационни данни на собственика или собствениците на акциите или дяловете на лицето;

в) имена и длъжност/позиция на физическите лица, пред които органите на управление отчитат дейността си, както и юрисдикцията или юрисдикциите, в които тези лица изпълняват основно задълженията си;

г) подробно описание на дейността и бизнес стратегията (включително настъпили промени спрямо предходната година), данни дали е участвало във или е засегнато от преструктурирания на дейността или сделки с нематериални блага, както и обяснение на начина, по който тези сделки оказват влияние върху дейността на лицето по чл. 71б, ал. 1;

д) основни конкуренти;

2. информация за контролираните сделки - предмет на местното досие:

а) описание на сделките и обстоятелствата, при които се извършват, включително тяхната стойност;

б) идентификационни данни на свързаните лица и качеството, в което участват в сделките по буква „а";

в) размер на получените и изплатените суми за сделките, разпределени по видове и юрисдикции на платците или получателите;

г) копия на договорите, уреждащи контролираните сделки;

д) подробен анализ на съпоставимостта, включващ характеристики на предмета на контролираната сделка, договорни условия, икономически условия, описание на прилаганите бизнес стратегии и функционален анализ, отнасящ се за лицето по чл. 71б, ал. 1 и съответните свързани лица - страни по контролираните сделки, както и на настъпилите промени във факторите на съпоставимост спрямо предходни години;

е) описание на избрания метод за определяне на пазарните цени на сделката/сделките и причините за този избор;

ж) посочване на избраното за тествана страна свързано лице (страната по контролираната сделка, по отношение на която се прилага съответният метод за определяне на пазарните цени) и обяснение на причините за неговия избор;

з) обобщение на важните допускания, направени при прилагането на метода за определяне на пазарните цени;

и) обосноваване на причините за анализ на период, по-голям от една година, когато анализът обхваща период от няколко години;

к) списък и описание на избраните съпоставими сделки (вътрешни и външни) между независими лица, когато такива са налице, и информация за съответните цени и/или финансови показатели на съпоставимите лица или сделки, на които се основава анализът на трансферното ценообразуване, включително описание на методологията за търсенето им, както и източника на тази информация; финансовите показатели се определят в зависимост от избрания метод за определяне на пазарните цени;

л) описание на всяка корекция, извършена с цел постигане на по-добра съпоставимост, и пояснение дали е направена спрямо резултатите на тестваното лице, на съпоставимите независими лица или и на двете;

м) описание на базата (ключовете) за разпределение в случаите на вътрешногрупови услуги и причините за избора на съответната база (ключ);

н) описание на използваните фактори за разпределение на комбинираната оперативна печалба/загуба при метода на разпределената печалба, причините за избора на съответния фактор и начина на определяне на относителната тежест на всеки фактор, когато са използвани повече от един фактор;

о) описание на причините, поради които след прилагане на избрания метод за определяне на пазарните цени лицето е приело, че резултатът от съответните контролирани сделки е определен в съответствие с чл. 15 от Закона за корпоративното подоходно облагане;

п) обобщение на ценовите данни и/или финансовите показатели, използвани при прилагането на избрания метод за определяне на пазарните цени;

р) копие на съществуващите едностранни, двустранни и многостранни предварителни споразумения за ценообразуване и други данъчни становища, издадени от компетентен орган на друга държава или юрисдикция и които са свързани с контролираните сделки - предмет на документацията;

3. финансова информация:

а) годишен финансов отчет за съответната година;

б) информация (справки и таблици) и изчисления, показващи начина, по който финансовите данни, използвани при прилагането на метода за определяне на пазарните цени, са свързани със или произтичат от годишния финансов отчет;

в) обобщение на ценовите данни или финансовите показатели на избраните независими съпоставими сделки или лица, използвани при анализа, и източника на съответните данни.

(2) В местното досие се включва информацията по ал. 1, която е приложима за конкретното лице по чл. 71б, ал. 1, извършваните от него сделки и избрания метод за определяне на пазарните цени.

(3) Когато в обобщеното досие липсва информация, изисквана съгласно чл. 71г, тази информация може да се включи в местното досие.

Обобщено досие

Чл. 71г. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Обобщеното досие трябва да съдържа следната информация:

1. описание и диаграма/схема на правната и организационната структура на групата, списък на свързаните лица в групата, както и юрисдикцията, на която всяко от тях е местно лице за данъчни цели, или, когато не е местно лице на нито една юрисдикция, юрисдикцията, съгласно чието законодателство е създадено;

2. общо описание на дейността на групата, включващо:

а) основни фактори, които влияят върху формирането на печалбата;

б) описание, схема или диаграма на веригата на доставките на петте най-важни стоки, услуги и/или нематериални блага, определени на базата на приходите от тях, както и на всички други стоки, услуги и/или нематериални блага, които формират повече от 5 на сто от консолидираните приходи на групата;

3. общо описание на контролираните сделки, включващо:

а) движение на стоки, услуги и/или нематериални блага;

б) движение на фактурите;

в) стойност на стоките, услугите и/или нематериалните блага по буква „а";

4. политиката за трансферно ценообразуване, прилагана от групата, или описание на методологията за трансферно ценообразуване на групата, която обосновава пазарния характер на цените по контролираните сделки;

5. списък и кратко описание на най-съществените за дейността договори за услуги между свързаните лица в групата, с изключение на договорите за услуги в областта на научноизследователската и развойната дейност; в описанието се посочва и информация за капацитета на основните звена, които предоставят тези услуги, и за политиките за трансферно ценообразуване на групата за разпределение на разходите за услуги и определяне на цените на вътрешногруповите услуги;

6. описание на основните пазари по географски региони, на които се предлагат стоките, услугите и/или нематериалните блага на групата, посочени в т. 2;

7. кратък функционален анализ, описващ приноса на отделните свързани лица в групата при създаването на стойност (изпълнявани ключови функции, поемани значителни рискове и използвани важни активи), включително описание на промените във функциите и рисковете спрямо предходната данъчна година, ако такива са налице;

8. описание на важните преструктурирания, придобивания и отделяния през данъчната година;

9. описание на бизнес стратегиите, както и на промените, настъпили в сравнение с предходната данъчна година;

10. информация за нематериалните блага:

а) общо описание на стратегията на групата за разработване, притежаване и използване на нематериалните блага, както и местоположението на основните центрове за научноизследователска и развойна дейност и местата, откъдето тя се управлява;

б) списък на нематериалните блага (патенти, търговски марки, ноу-хау и т.н.) или групи от нематериални блага, които са важни за целите на трансферното ценообразуване, начислените за тях авторски и лицензионни възнаграждения, както и информация за техния собственик;

в) списък на договорите между свързаните лица, уреждащи предоставянето или прехвърлянето на нематериални блага по буква „б", включително споразумения за разпределяне на разходите и договори за научноизследователска и развойна дейност;

г) общо описание на политиката за трансферно ценообразуване на групата по отношение на научноизследователската и развойната дейност и нематериалните блага;

д) общо описание на сделките с нематериални блага по буква „б" между свързаните лица през данъчната година, включително дължимото възнаграждение, участващите свързани лица, юрисдикцията, на която всяко от тях е местно лице за данъчни цели, или, когато не е местно лице на нито една юрисдикция, юрисдикцията, съгласно чието законодателство е създадено;

11. информация за финансовите дейности на групата:

а) общо описание на източниците на финансиране на групата, включително съществените за дейността споразумения за финансиране с несвързани лица;

б) посочване на свързаните лица, които на централно ниво изпълняват функция по финансиране в групата, включително юрисдикцията, съгласно чието законодателство всяко от тях е местно лице за данъчни цели, или, когато не е местно лице на нито една юрисдикция, юрисдикцията, съгласно чието законодателство е създадено;

в) общо описание на политиката за трансферно ценообразуване на групата по отношение на дейностите по финансиране между свързаните лица;

12. финансови и данъчни резултати на групата:

а) годишния консолидиран финансов отчет за данъчната година, за която се отнася обобщеното досие;

б) списък и кратко описание на съществуващите едностранни предварителни споразумения за ценообразуване и други данъчни становища, свързани с трансферното ценообразуване, издадени по отношение на свързаните лица в групата.

Срокове за изготвяне на документацията за трансферно ценообразуване

Чл. 71д. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.; изм., бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Местното досие се изготвя до 30 юни на годината, следваща годината, за която се отнася.

(2) Когато е подадена коригираща годишна данъчна декларация по чл. 75, ал. 3 от Закона за корпоративното подоходно облагане, водеща до промяна на данните в местното досие, то се обновява във връзка с направената корекция. Обновяването на местното досие се извършва в 14-дневен срок от подаване на коригиращата декларация, но не по-късно от 30 септември на текущата година.

(3) Лицето по чл. 71б, ал. 10 трябва да разполага с обобщено досие за данъчната година на крайното предприятие майка на многонационалната група предприятия, започваща на 1 януари или по-късно през годината, за която се изготвя местното досие по чл. 71в, не по-късно от изтичането на 12 месеца след срока по ал. 1.

Съхраняване и обновяване на документацията за трансферно ценообразуване

Чл. 71е. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) *(1)* Документацията за трансферно ценообразуване се съхранява от лицата по чл. 71б, ал. 1 и 10 и се предоставя по искане на орган по приходите в рамките на осъществяван данъчно-осигурителен контрол.

(2) Местното и обобщеното досие се изготвят ежегодно.

(3) При липса на значими промени във факторите на съпоставимост по отношение на контролираните сделки извършеното проучване на съпоставими независими сделки и/или лица се обновява най-малко веднъж на всеки три години. Независимо от изречение първо финансовите данни на сделките или лицата, определени за съпоставими на базата на проучването, трябва да се обновяват ежегодно.

Особени случаи

Чл. 71ж. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) *(1)* Разпоредбите на тази глава се прилагат съответно и за трансферите между място на стопанска дейност и други части на предприятието на чуждестранно лице, разположени извън страната.

(2) За целите на тази глава неперсонифицираните дружества се приравняват на юридически лица.

Глава осма „б"
(Нова - ДВ, бр. 26 от 2025 г., в сила от 31.03.2025 г.)
СТАНДАРТЕН ОДИТЕН ФАЙЛ ЗА ДАНЪЧНИ ЦЕЛИ

Задължение за подаване на стандартен одитен файл за данъчни цели

Чл. 71з. (Нов - ДВ, бр. 26 от 2025 г., в сила от 31.03.2025 г.; доп., бр. 30 от 2026 г., в сила от 01.01.2026 г.) *(1)* Задължени лица за подаване на стандартен одитен файл за данъчни цели са предприятията по смисъла на чл. 2 от Закона за счетоводството.

(2) Алинея 1 не се прилага за:

1. микропредприятия по смисъла на чл. 19, ал. 1 от Закона за счетоводството, които не са регистрирани по Закона за данък върху добавената стойност;

2. предприятия по чл. 2, т. 2 от Закона за счетоводството, които не извършват дейност по смисъла на чл. 1 от Търговския закон;

3. предприятия по чл. 2, т. 3, 5 и 6 от Закона за счетоводството.

4. (нова - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 01.01.2026 г.) фондовете за допълнително пенсионно осигуряване по смисъла на Кодекса за социално осигуряване, колективните инвестиционни схеми и националните инвестиционни фондове, които не са самоуправляващи се национални инвестиционни дружества, по смисъла на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране.

Съдържание на стандартния одитен файл

Чл. 71и. (Нов - ДВ, бр. 26 от 2025 г., в сила от 31.03.2025 г.) *(1)* Стандартният одитен файл за данъчни цели съдържа данни относно икономическата дейност и счетоводната отчетност на задълженото лице, подавани в стандартизиран формат.

(2) Стандартният одитен файл за данъчни цели трябва да съдържа:

1. идентификационни данни на задълженото лице, за което се подава информацията, и на действителния му собственик;

2. данни от счетоводната отчетност на задълженото лице, включително за счетоводни сметки, движения и салда по тях, за счетоводни операции в хронологичен ред, прилагани данъчни ставки и начислени данъци;

3. информация от документите за покупки и продажби, включително данни за клиенти и доставчици;

4. данни за плащанията, включително за начина на плащане;

5. информация за дълготрайните активи, включително наличности, движения и начислени счетоводни и данъчни амортизации;

6. информация за материалните запаси, включително наличности и движения;

7. номенклатури за стандартизиране на подаваната с файла информация;

8. технически данни за подавания файл и софтуера, източник на данните във файла.

Срокове и подаване на стандартния одитен файл за данъчни цели

Чл. 71к. (Нов - ДВ, бр. 26 от 2025 г., в сила от 31.03.2025 г.; изм., бр. 65 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2025 г.) Стандартният одитен файл за данъчни цели се подава ежемесечно, до края на месеца, следващ месеца, за който се отнася информацията, с изключение на информацията за наличности и движение на дълготрайни активи и материални запаси.

(2) Информацията за наличности и движение на дълготрайни активи, която е част от стандартния одитен файл, се подава в срока за подаване на годишната данъчна декларация по чл. 92 от Закона за корпоративното подоходно облагане.

(3) Информацията за наличности и движение на материални запаси, която е част от стандартния одитен файл, се подава при поискване от орган по приходите в определен от него срок.

(4) Лицата подават стандартния одитен файл за данъчни цели по електронен път с квалифициран електронен подпис по ред и във формат, определени със заповед на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите. Заповедта се публикува на интернет страницата на Националната агенция за приходите.

(5) При първоначално възникване на задължение по чл. 71з лицата не подават стандартен одитен файл за данъчни цели за първите шест месеца.

(6) След изтичането на срока по ал. 5 в подадените стандартни одитни файлове за следващите шест месеца могат да бъдат правени корекции. Корекция на подаден файл се извършва чрез подаване на нов файл за съответния период. Срокът за подаване на съответния стандартен одитен файл по ал. 1 се счита за спазен, когато нов файл е подаден до изтичането на срока за подаване на стандартен одитен файл за седмия месец.

(7) Извън случаите по ал. 6, при подаване на файла и установяване на несъответствия между формата и съдържанието на подадената информация и изискванията за попълването на стандартния одитен файл за данъчни цели, лицето се уведомява да отстрани несъответствията в 7-дневен срок. При неотстраняване на несъответствията в определения срок стандартният одитен файл се счита за неподаден.

(8) Задължението за подаване на стандартен одитен файл отпада от 1 януари на годината, следваща годината, през която задълженото лице престане да отговаря на изискванията по чл. 71з, ал. 1.

Глава девета
ДАНЪЧНА И ОСИГУРИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

Обхват

Чл. 72. (Доп. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.; доп., бр. 26 от 2025 г., в сила от 01.01.2025 г.) *(1)* Данъчна и осигурителна информация са конкретни индивидуализиращи данни за задължените лица и субекти относно:

1. банковите сметки;

2. размера на доходите;

3. размера на начислените, установените или платените данъци и задължителни осигурителни вноски, ползваните намаления, освобождавания и преотстъпвания на данък, размера на данъчния кредит и данъка при източника на доходите, с изключение на размерите на данъчната оценка и дължимия данък по Закона за местните данъци и такси;

4. данните от търговска дейност, стойността и вида на отделните активи и пасиви или имущества, представляващи търговска тайна;

5. всички други данни, получени, удостоверени, подготвени или събрани от орган по приходите или служител на Националната агенция за приходите при осъществяване на правомощията му, съдържащи информация по т. 1 - 4.

(2) Данъчната и осигурителната информация се обработва, съхранява и унищожава по ред, определен от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, и се предоставя по реда на този кодекс.

(3) (Нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Данъчна и осигурителна информация са и данните, получени по реда на взаимната помощ и административното сътрудничество, включително обмена на информация, с други държави при условията на глава шестнадесета, раздели IIIа, IV, V и раздел VI, глава двадесет и седма „а" и глава двадесет и седма „б". Разкриването на информацията по изречение първо се извършва само при условията и по реда, предвидени в международен договор, по който Република България е страна, или в глава шестнадесета, раздели IIIа, IV, V и раздел VI, глава двадесет и седма „а" или глава двадесет и седма „б".

(4) (Нова - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) Данъчна и осигурителна информация са и данните, получени в процедурата за разрешаване на спорове по глава шестнадесета, раздел IIа, включително данните, които разкриват търговска, стопанска, промишлена или професионална тайна или търговски процес.

(5) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2025 г., в сила от 01.01.2025 г.) Данъчна и осигурителна информация са и данните, получени по реда на чл. 260я[23] от Закона за корпоративното подоходно облагане.

Задължение за опазване на данъчната и осигурителната информация

Чл. 73. (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; доп., бр. 105 от 2014 г., в сила от 01.01.2015 г.; доп., бр. 12 от 2015 г.; доп., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм. и доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.; доп., бр. 26 от 2025 г., в сила от 01.01.2025 г.) *(1)* Органите и служителите на Националната агенция за приходите, експертите и специалистите и всички други лица, на които е предоставена или им е станала известна данъчна и осигурителна информация, са длъжни да я пазят в тайна и да не я използват за други цели освен за прякото изпълнение на служебните си задължения.

(2) Не представлява нарушение на задълженията по ал. 1:

1. предоставянето на данъчна и осигурителна информация, съдържаща се в публичните регистри, и при съдебен процес;

2. оповестяването на информация по реда на чл. 182, ал. 3 ;

3. (доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; доп., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) предоставянето на данни при осъществяването на взаимна помощ и административно сътрудничество, включително обмен на информация, при условията и по реда на глава шестнадесета, раздели IIIа, IV, V и раздел VI, глава двадесет и седма „а", глава двадесет и седма „б", както и по силата на регламенти на Европейския съюз;.

4. (нова - ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 01.01.2014 г.) предоставянето на данъчна и осигурителна информация, свързана с получаването на държавна и минимална помощ.

5. (нова - ДВ, бр. 12 от 2015 г.; доп., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) предоставянето на данъчна и осигурителна информация, свързана с прилагането на схеми и мерки за подпомагане по Общата селскостопанска политика и Общата политика в областта на рибарството на Европейския съюз.

6. (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) предоставянето на данъчна и осигурителна информация на задълженото лице относно декларирани от и за него данни и данните, съдържащи се в данъчно-осигурителната му сметка, посредством телефонна услуга, след идентифициране на лицето, извършено по ред, определен от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.

7. (нова - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) предоставянето на данъчна и осигурителна информация в процедурата за разрешаване на спорове по глава шестнадесета, раздел IIа.

8. (нова - ДВ, бр. 26 от 2025 г., в сила от 01.01.2025 г.) предоставянето на данни, получени по реда на чл. 260я[23] от Закона за корпоративното подоходно облагане, при осъществяването на взаимна помощ и административно сътрудничество, включително обмен на информация.

Разкриване на данъчна и осигурителна информация

Чл. 74. (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г. ; изм., бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.; доп., бр. 98 от 2008 г.; изм., бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; доп., бр. 26 от 2012 г., в сила от 30.03.2012 г.; изм., бр. 38 от 2012 г., в сила от 19.11.2012 г.; изм., бр. 60 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; доп., бр. 42 от 2016 г.; доп., бр. 62 от 2016 г., в сила от 09.08.2016 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 7 от 2018 г.; изм., бр. 27 от 2018 г.; изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 07.01.2019 г.; доп., бр. 18 от 2020 г., в сила от 28.02.2020 г.; изм., бр. 69 от 2020 г.; изм., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.; доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 08.07.2022 г.; изм., бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.; изм., бр. 84 от 2023 г., в сила от 06.10.2023 г.; изм., бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.; изм., бр. 63 от 2025 г., в сила от 01.08.2025 г.; изм., бр. 16 от 2026 г.) *(1)* Данни, представляващи данъчна и осигурителна информация, се предоставят само по:

1. писмено искане на Президента на Република България във връзка с правомощията му по чл. 98, т. 12 от Конституцията на Република България;

2. искане на орган на Националната агенция за приходите във връзка с осъществяване на правомощията му при условия и по ред, определени от изпълнителния директор;

3. (изм. - ДВ, бр. 33 от 2006 г., доп., бр. 73 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.; доп., бр. 98 от 2008 г.; изм., бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; доп., бр. 26 от 2012 г., в сила от 30.03.2012 г.; изм., бр. 38 от 2012 г., в сила от 19.11.2012 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; доп., бр. 42 от 2016 г.; доп., бр. 62 от 2016 г., в сила от 09.08.2016 г.; изм., бр. 7 от 2018 г.; изм., бр. 27 от 2018 г.; изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 07.01.2019 г.; изм., бр. 69 от 2020 г.; изм., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.; доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 08.07.2022 г.; изм., бр. 84 от 2023 г., в сила от 06.10.2023 г.; изм., бр. 16 от 2026 г.) писмено искане на главния прокурор, управителя на Националния осигурителен институт или директора на съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт, директора на Агенция „Митници" или директора на съответната териториална дирекция, председателя на Държавна агенция „Национална сигурност", директора на дирекция „Финансово разузнаване" на Държавна агенция „Национална сигурност" или други оправомощени от председателя на Държавна агенция „Национална сигурност" длъжностни лица, директора на Агенцията за държавна финансова инспекция, председателя на Комисията за защита на конкуренцията или оправомощени от него длъжностни лица, изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда" или директора на съответната дирекция „Инспекция по труда", изпълнителния директор на Агенцията по заетостта или оправомощени от него длъжностни лица от Агенцията по заетостта, изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане или директорите на съответните териториални поделения на Агенцията за социално подпомагане, председателя на Сметната палата, Комисията за финансов надзор и нейните органи, подуправителя на Българската народна банка, ръководещ управление „Банково", председателя на Националния статистически институт, главния инспектор или инспектор от

Инспектората към Висшия съдебен съвет - при необходимост във връзка с осъществяване на определените им в закона правомощия;

4. по писмено искане на съдебни изпълнители - във връзка с образувано пред тях дело.

5. (нова - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) писмено искане на генералния директор на Европейската служба за борба с измамите или определено от него лице, както и на директора на дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз" на Министерството на вътрешните работи във връзка с провеждано административно разследване;

6. (нова - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) писмено искане на митнически орган във връзка с осъществяване на правомощията му, при условия и по ред, определени от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите;

7. (нова - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 63 от 2025 г., в сила от 01.08.2025 г.) искане на министъра на финансите или друг определен в закон орган във връзка с правомощията им по чл. 31 от Гражданския процесуален кодекс и чл. 3 от Закона за арбитража.

8. (нова - ДВ, бр. 18 от 2020 г., в сила от 28.02.2020 г.) искане на министъра на финансите за размера на публичните задължения на бюджетните организации по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за публичните финанси във връзка с правомощията му по същия закон.

9. (нова - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.; изм., бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) искане на нотариус на съдия по вписванията, на длъжностно лице по регистрацията или на длъжностно лице по вписванията във връзка с проверка по чл. 264, ал. 1 и 2 за наличие или липса на непогасени, подлежащи на принудително изпълнение публични задължения на прехвърлител или учредител на вещни права, съответно на ипотекарен длъжник или залогодател.

(2) Извън случаите по ал. 1 данъчна и осигурителна информация може да се предоставя само:

1. с писмено съгласие на лицето, или

2. въз основа на акт на съда, или

3. по инициатива на орган на Националната агенция за приходите - в случаите, когато това е предвидено в закон.

(3) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 60 от 2015 г.) Длъжностните лица от инспекторатите на Националната агенция за приходите и Агенция „Митници" имат право на достъп до всички сведения и документи в приходната администрация във връзка с извършваните от тях проверки. Те са длъжни да пазят в тайна данните, представляващи данъчна и осигурителна информация, станали им известни във връзка с изпълнение на служебните им задължения, включително и след прекратяване на правоотношенията им със съответната агенция.

Разкриване на данъчна и осигурителна информация от съда

Чл. 75. (Изм. - ДВ бр. 82 от 10.10.2006 г. ; доп., бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.; изм., бр. 69 от 2008 г.; изм., бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 25.12.2009 г .; изм., бр. 52 от 2013 г., в сила от 14.06.2013 г.; изм., бр. 53 от 2014 г.; изм., бр. 14 от 2015 г.; изм., бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Съдът, извън случаите на чл. 74, ал. 2, т. 2 , може да постанови разкриване на данъчна и осигурителна информация по обосновано и мотивирано искане на:

1. (доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 69 от 2008 г.) прокурора, разследващия полицай или следователя - във връзка с образувана предварителна проверка или наказателно производство;

2. (изм. - ДВ бр. 82 от 2006 г.; изм., бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.; изм., бр. 69 от 2008 г.; изм., бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г.; изм., бр. 52 от 2013 г., в сила от 14.06.2013 г.; изм., бр. 53 от 2014 г.; изм., бр. 14 от 2015 г.)

министъра на вътрешните работи, главния секретар на Министерството на вътрешните работи, директорите на Главна дирекция „Борба с организираната престъпност" и Главна дирекция „Национална полиция", директорите на областните дирекции на Министерството на вътрешните работи - при необходимост във връзка с осъществяване на определените им в закона правомощия.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г.; изм., бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) Административният съд по местонахождението на органите по ал. 1, т. 1 и 2 се произнася по искането за разкриване на данъчна и осигурителна информация с мотивирано определение в закрито заседание не по-късно от 24 часа от постъпването му, като определя лицето, по отношение на което се разкрива данъчната и осигурителна информация, обхвата на конкретните индивидуализиращи данни за него съгласно чл. 72, ал. 1 и срока за разкриване на сведенията. Определението не подлежи на обжалване.

Глава десета
ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Отвод и самоотвод

Чл. 76. *(1)* Не може да участва в административното производство орган по приходите, служител или публичен изпълнител, който е свързано лице със субекта или е заинтересован от изхода му, или има с някои от другите участници отношения, които пораждат основателни съмнения в неговата обективност и безпристрастност.

(2) По своя инициатива или по мотивирано искане на друг участник в производството той може да бъде отведен. Искането за отвеждане следва да бъде направено незабавно след възникване или узнаване на основанията за това. Отвеждането се извършва от органа, който е възложил производството, а в случаите, когато производството не се възлага с изричен акт, отвеждането се извършва от териториалния директор, съответно от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.

(3) Длъжностното лице, за което е възникнало основание за отвод, предприема само действия, които не търпят отлагане, за да се защитят важни държавни или обществени интереси, да се предотврати опасност от осуетяване или сериозно затрудняване изпълнението на акта или да се защити особено важен интерес на заинтересованите лица.

Уведомяване при прекратяване, прехвърляне и преобразуване на предприятие

Чл. 77. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.; изм. изцяло, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г., изм., бр. 99 от 14.12.2012 г.; изм., бр. 92 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.; доп., бр. 82 от 2024 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2012 г.; изм., бр. 92 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) В случаите на прекратяване на юридическо лице - търговец, прехвърляне на предприятие по чл. 15 от Търговския закон, преобразуване по реда на глава шестнадесета от Търговския закон, както и при подаване на заявление за ликвидация по § 5а, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за търговския регистър търговецът или заявителят уведомява териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по седалището на търговеца преди подаване на съответното заявление за вписване на подлежащото на вписване обстоятелство. Териториалната дирекция на Националната агенция за приходите издава на търговеца или на заявителя удостоверение за уведомяването в срок до 60 дни от постъпване на уведомлението.

(2) Удостоверението за уведомяване на териториалната дирекция се прилага към внесеното в Агенцията по вписванията заявление за вписване и е условие за разглеждането му.

(3) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2024 г.) Когато уведомлението по ал. 1 е във връзка с преобразуване по реда на раздел V или VI от глава шестнадесета от Търговския закон, удостоверението за уведомяване на териториалната дирекция съдържа и информация

за наличието или липсата на непогасени публични задължения на търговеца и за неприключило ревизионно производство, в хода на което са наложени предварителни обезпечителни мерки. В удостоверението се отбелязва и отговорността за чужди задължения, както и информация за наличие или липса на предоставено обезпечение в пари по сметка на Националната агенция за приходите или безусловна и неотменяема банкова гаранция в полза на агенцията съгласно чл. 265п, ал. 2 и чл. 265ю, ал. 2 от Търговския закон.

Уведомяване при откриване на производство по стабилизация на търговец

Чл. 77а. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2016 г.) *(1)* В случаите на откриване на производство по стабилизация на търговец, преди внасянето на молбата в съда се уведомява Националната агенция за приходите.

(2) Прилагането на доказателство за уведомяването по ал. 1 към внесената в съда молба е условие за разглеждането й.

Уведомяване при прекратяване на предприятие чрез бързо производство по ликвидация

Чл. 77б. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2024 г.) *(1)* Агенцията по вписванията изпраща уведомление по електронен път до Националната агенция за приходите за постъпването на заявление за прекратяване на дейността и ликвидация при условията и по реда на чл. 274а от Търговския закон.

(2) В 30-дневен срок от постъпване на уведомлението по ал. 1 Националната агенция за приходите предоставя по електронен път на Агенцията по вписванията информацията за наличие или липса на обстоятелствата по чл. 274а, ал. 1, т. 1 - 5 от Търговския закон, с която разполага.

Уведомяване при обявяване в несъстоятелност

Чл. 78. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.)*(1)* (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) В случаите на искане за откриване на производство по несъстоятелност, направено от длъжника или от негов кредитор преди внасянето на молбата в съда, се уведомява Националната агенция за приходите.

(2) Прилагането на доказателство за уведомяването по ал. 1 към внесената в съда молба е условие за разглеждането й и за образуване на делото по несъстоятелност.

Досие

Чл. 79. *(1)* Националната агенция за приходите създава и съхранява досие, в което се съдържат всички документи, сведения и данни за лицето по: регистрацията, подадените декларации и всички други носители на информация, кореспонденцията с органите на Националната агенция за приходите, актовете и документите във връзка с извършени действия и друга намираща се в агенцията информация.

(2) Условията и редът за създаване, водене, ползване, съхраняване и унищожаване на досието се определят от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите с инструкция, утвърдена от управителния съвет.

ДЯЛ ВТОРИ
ОТДЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ ПРОИЗВОДСТВА
Глава единадесета
РЕГИСТРАЦИЯ

Регистър и бази данни

Чл. 80. *(1)* Националната агенция за приходите създава и поддържа регистър и бази данни за задължените лица.

(2) Не подлежат на вписване в регистъра местните физически лица и чуждестранните физически и юридически лица за доходи, подлежащи на облагане при източника с окончателен данък.

(3) Със закон може да се предвиди воденето на специални регистри като част от регистъра по ал. 1.

Съдържание на регистъра

Чл. 81. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.) *(1)* Регистърът съдържа данни относно:

1. компетентната териториална дирекция;

2. името, съответно наименованието (фирмата) на регистрираното лице;

3. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.) единния идентификационен код, определен от Агенцията по вписванията, или единния идентификационен код по БУЛСТАТ, съответно единния граждански номер или личния номер на чужденеца;

4. адресите по чл. 8 и 28 ;

5. името и идентификационния номер по т. 3 на лицата, които го представляват по закон;

6. вида и статута на регистрираното лице;

7. основната икономическа дейност;

8. датите на създаване, възникване, преобразуване, правоприемства, прекратяване и заличаване;

9. датата на регистрацията;

10. датата на прекратяване на регистрацията;

11. датите на специалната регистрация;

12. датите на прекратяване на специалната регистрация;

13. датите на промяна на компетентната териториална дирекция.

(2) Видът, съдържанието, редът за създаването, поддържането и достъпът до базите данни се определят със заповед на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.

Вписване в регистъра

Чл. 82. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.; изм. и доп., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.)*(1)* Регистрацията се извършва чрез служебно вписване на данни в регистъра.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.) Данните за местните и чуждестранните физически лица, с изключение на лицата по чл. 80, ал. 2 , на лицата, вписани в търговския регистър, и на лицата, подлежащи на регистрация в регистър БУЛСТАТ, се вписват в регистъра от съответната териториална дирекция въз основа на първата подадена декларация, свързана с данъчно облагане или задължителни осигурителни вноски.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.; доп., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Данните по чл. 81, ал. 1 за лицата, вписани в търговския регистър, и за лицата, вписани в регистър БУЛСТАТ, се вписват служебно от съответната компетентна териториална дирекция въз основа на данните от търговския регистър, съответно от регистър БУЛСТАТ. Данните по чл. 81, ал. 1 за чуждестранните физически лица с адресна регистрация на краткосрочно и продължително пребиваващи се вписват служебно от съответната компетентна териториална дирекция въз основа на данните, съдържащи се в Единния регистър за чужденците, поддържан в Министерството на вътрешните работи.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Служебно вписване на данни в регистъра, извън подлежащите на вписване данни по ал. 3, се извършва с протокол по чл. 50 въз основа на вписвания в други официални (публични) регистри или извършени констатации след проверка на орган по приходите. В този случай при липса на единен граждански номер или личен номер на чужденец лицето получава служебен номер.

Специални регистри

Чл. 83. *(1)* Вписването и прекратяването на регистрацията в специалните регистри се извършва на основанията и в сроковете, предвидени в съответния нормативен акт.

(2) Вписването в специалните регистри се извършва от органа по приходите служебно или по искане на лицето след извършване на проверка за наличие на основанията за вписване.

(3) Когато вписването се извършва служебно, то има действие от деня на връчването на акта за регистрация или дерегистрация (прекратяване на регистрацията)

(4) Актовете и отказите за регистрация или дерегистрация (прекратяване на регистрацията) в специалните регистри се обжалват по реда, предвиден за обжалване на ревизионните актове.

(5) Непроизнасянето в срок за извършването на регистрация или дерегистрация в специален регистър се смята за отказ, който може да се обжалва по реда за обжалване на ревизионните актове в 14-дневен срок от изтичането на срока за произнасяне.

Идентификация на регистрираните лица

Чл. 84. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.; изм., бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.07.2007 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.; изм., бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.07.2007 г.) Регистрираните лица се идентифицират чрез данните по чл. 81, ал. 1, т. 2-4, като идентификацията на вписаните в регистър БУЛСТАТ лица се извършва чрез единен идентификационен код БУЛСТАТ, а на лицата, регистрирани по реда на Закона за търговския регистър-чрез единен идентификационен код, определен от Агенцията по вписванията. Едноличните търговци се идентифицират чрез единен граждански номер, съответно личен номер на чужденец, и чрез единен идентификационен код, определен по реда на Закона за търговския регистър.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.) Идентификацията на физически лица, които не са вписани в търговския регистър, съответно в регистър БУЛСТАТ, се извършва чрез единния граждански номер или личния номер на чужденец.

(3) Лицата, които не попадат в случаите по ал. 1 или 2, се идентифицират чрез служебен номер.

Задължение за посочване

Чл. 85. Регистрираното лице е длъжно да посочва идентификацията и адреса си за кореспонденция в подаваните от него декларации, в цялата кореспонденция с Националната агенция за приходите, както и когато това се изисква в нормативен акт.

Прекратяване на регистрацията

Чл. 86. *(1)* Регистрацията по чл. 82 се прекратява:

1. със смъртта на физическото лице;

2. с отпадане на основанието за извършването ѝ в останалите случаи.

(2) В регистъра се поддържа и съхранява архив за лицата с прекратена регистрация.

(3) Срокът и начините за съхраняване на архива се определят от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите със заповедта по чл. 81, ал. 2 .

Данъчно-осигурителна сметка

Чл. 87. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; доп., бр. 40 от 2014 г., в сила от 01.07.2014 г.; доп., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 13 от 2016 г., в сила от 15.04.2016 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.; изм., бр. 92 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.; доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* На всяко регистрирано лице се открива данъчно-осигурителна сметка.

(2) В данъчно-осигурителната сметка се отразяват:

1. размерът на данъците и лихвите по тях, както и бюджетът, в който трябва да постъпят;

2. размерът на задължителните осигурителни вноски и лихвите по тях, както и бюджетът, съответно фондът, в който трябва да постъпят;

3. размерът на вноските за фонд "Гарантирани вземания на работници и служители", лихвите по тях, както и бюджетът, в който трябва да постъпят;

4. постъпилите плащания от регистрираното лице, от трето задължено лице или от всяко трето лице в полза на субекта;

5. сумите, постъпили в резултат от действия по принудително изпълнение;

6. извършените прихващания и възстановявания на суми и основанието за това;

7. други обстоятелства, свързани с възникване, промяна и погасяване на задълженията за данъци и задължителни осигурителни вноски, включително задължения и плащания за чужд дълг;

8. данните от подадените декларации, свързани с данъчно облагане и задължителни осигурителни вноски, издадените ревизионни актове, актовете за прихващане и възстановяване, наказателните постановления и съдебните решения по тях.

(3) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите утвърждава формата и елементите на данъчно-осигурителната сметка със заповедта по чл. 81, ал. 2 .

(4) Сметката се води и след прекратяване на регистрацията и се приключва след погасяването на всички задължения, отразени в нея. Информацията от нея се архивира и се съхранява в срок и по начин, определени със заповедта по чл. 81, ал. 2 .

(5) По искане на регистрираното лице органът по приходите предоставя информация за всички обстоятелства, отразени в сметката.

(6) Органът по приходите издава удостоверение за наличието или липсата на задължения по искане на задълженото лице или въз основа на акт на съда в 7-дневен срок от постъпването на искането или на акта. В удостоверението се отбелязва и отговорността за чужди задължения. В удостоверението не се отбелязват задължения по невлезли в сила актове, както и разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения.

(7) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Освен в случаите, когато се предоставя въз основа на акт на съда, информацията по ал. 5 или удостоверението по ал. 6 за наличие на задължения се получава лично от субекта от изрично посочено от него пред орган по приходите лице, от упълномощено с нотариално заверено пълномощно лице или по електронен път.

(8) В срок до 1 юли на съответната година осигурените лица трябва да получават информация за осигурителния си доход.

(9) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) Регистрираното лице има право на електронен достъп до данъчно-осигурителната си сметка по ред и начин, определени със заповед на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.

(10) (Нова - ДВ, бр. 40 от 2014 г., в сила от 01.07.2014 г.; изм., бр. 13 от 2016 г., в сила от 15.04.2016 г.; доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) В 5-дневен срок от получаване на искане от възложител по чл. 5 от Закона за обществените поръчки или от лице, което организира процедура за възлагане на обществена поръчка по Закона за обществените поръчки, органът по приходите предоставя информация за наличието или липсата на задължения на лицето, с изключение на задължения по невлезли в сила актове, както и разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения. Националната агенция за приходите може да предоставя на възложителите достъп по електронен път до информация за наличието или липсата на задължения на лицата. Присъединените към средата за междурегистров обмен възложители по чл. 5 от Закона за обществените поръчки или лица, които организират процедури за възлагане на

обществени поръчки по Закона за обществените поръчки, изискват и получават информацията чрез нея.

(11) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.; изм. и доп., бр. 92 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.; доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) За целите на комплексното административно обслужване компетентните органи и други правоимащи лица изискват и получават служебно по електронен път от Националната агенция за приходите Агенция „Митници" и общините информация за наличие или липса на задължения на лицата с изключение на задължения по невлезли в сила актове, както и разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения. Присъединените към средата за междурегистров обмен компетентни органи и други определени в съответния закон лица изискват и получават информацията чрез нея.

(12) (Нова - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Редът за изискване и предоставяне на информацията по ал. 11 се определя от:

1. кмета на общината - за информацията, обменяна от общините;

2. изпълнителния директор на Националната агенция за приходите - за информацията, обменяна от агенцията;

3. директора на Агенция „Митници" - за информацията, обменяна от агенцията.

Глава дванадесета
АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ
Общи положения

Чл. 88. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.; изм., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* (Предишен текст на чл. 88 изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) Обслужването по смисъла на тази глава се извършва чрез издаване на документи от значение за признаване, упражняване или погасяване на права или задължения.

(2) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.; изм., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) По реда на тази глава се издават и удостоверения относно законодателството в областта на социалната сигурност, което се прилага по отношение на притежателите.

Искане за издаване на документ

Чл. 89. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.)*(1)* Документът по чл. 88 се издава по искане на заинтересованото лице, отправено до компетентната териториална дирекция.

(2) Искането може да се подаде чрез всяка териториална дирекция. Искането може да се подаде до компетентната дирекция по електронен път или да се изпрати чрез лицензиран или регистриран пощенски оператор.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) Към искането по чл. 88, ал. 1 се прилагат необходимите за издаването на документа доказателства, ако това е предвидено в нормативен акт, а към искането по чл. 88, ал. 2-доказателства за наличие на основанията за издаване на удостоверението съгласно правилата за координация на системите за социална сигурност. Искането се оставя без разглеждане, ако те не бъдат представени в 7-дневен срок от получаване на съобщението за отстраняване на нередовността.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) Когато издаването на документа по чл. 88, ал. 1не е от компетентността на органа по приходите, производството се прекратява. Подателят на искането се уведомява и му се дават указания относно компетентния да издаде документа по чл. 88, ал. 1 орган или организация.

Издаване

Чл. 90. (Доп. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) Документът по чл. 88, ал. 1 се издава в 7-дневен срок от постъпване на искането, ако не е предвиден по-кратък срок. Когато искането е подадено чрез друга териториална дирекция, документът по чл. 88, ал. 1 се издава в 14-дневен срок от подаването му.

(2) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) Документът по чл. 88, ал. 2 се издава в 30-дневен срок от постъпване на искането. Когато искането е подадено чрез друга териториална дирекция, документът се издава в 45-дневен срок от постъпването му. Екземпляр от документа се изпраща на работодателя, ако искането за издаването му е направено от нает от него лице, както и на заинтересованите институции на другите държави членки.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) Документът се получава в териториалната дирекция, където е подадено искането. Заинтересованото лице може да определи и друг начин за получаване на документа, като посочи точен адрес в случаите на получаване по пощата или по електронен път.

Отказ

Чл. 91. *(1)* Отказът да се издаде поисканият документ се съобщава в 7-дневен срок от издаването му.

(2) Непроизнасянето в срок по искането за издаване на документа се смята за мълчалив отказ.

Оттегляне

Чл. 91а. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* Удостоверението по чл. 88, ал. 2 може да бъде оттеглено от органа по приходите, който го е издал, по искане на чуждестранна компетентна институция или когато се открият нови факти и обстоятелства или нови писмени доказателства от съществено значение за издаването му.

(2) Решението за оттегляне се съобщава в 7-дневен срок от издаването му.

Обжалване по административен ред

Чл. 92. (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.; изм., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Отказът за издаване на документ и решението за оттегляне на удостоверението по чл. 88, ал. 2 могат да се обжалват в 14-дневен срок от съобщаването им пред териториалния директор.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) Мълчаливият отказ може да се обжалва пред органа по ал. 1 в 14-дневен срок от изтичането на срока по чл. 90, ал. 1 или ал. 2 .

(3) Пред органа и в срока по ал. 1 може да се оспори и съдържанието на документ, който удостоверява факти с правно значение или в който се признава или отрича съществуването на права или задължения.

(4) Съдържанието на документа по ал. 3 може да се оспори пред органа по ал. 1 и от всяко заинтересовано лице в 14-дневен срок от узнаването му.

Право на отзив

Чл. 93. (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Жалбата се подава чрез органа по приходите, издал или отказал издаването на документа или оттеглил удостоверението по чл. 88, ал. 2. В 7-дневен срок той:

1. издава искания документ, или

2. издава документ с ново съдържание, или

3. изпраща жалбата заедно с преписката на териториалния директор.

Решение по жалбата

Чл. 94. (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* Териториалният директор се произнася в 7-дневен срок от получаването на жалбата.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Той може да разпореди издаването на искания документ, да отмени оттеглянето по чл. 91а или да остави жалбата без уважение, което се съобщава на жалбоподателя в 7-дневен срок.

Обжалване по съдебен ред

Чл. 95. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 1.03.2007 г.; изм., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 1.03.2007 г.; изм., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Отказът за издаване на документ може да се обжалва пред административния съд по постоянния адрес или седалището на лицето в 7-дневен срок от съобщаването по чл. 91, ал. 1 или от изтичането на срока по чл. 91, ал. 2 , съответно от съобщаването по чл. 94, ал. 2 .

(2) Не може да се оспорва пред съд съдържанието на документ.

(3) Жалба до съда може да се подаде, след като е изчерпана възможността или е изтекъл срокът за обжалване по административен ред.

Обжалване на оттегляне по съдебен ред

Чл. 95а. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Оттеглянето по чл. 91а може да се обжалва пред административния съд по постоянния адрес или седалището на лицето в 7-дневен срок от съобщаването по чл. 94, ал. 2. Оттеглянето не може да се обжалва по съдебен ред, ако не е обжалвано по административен ред.

Разглеждане на жалбата

Чл. 96. (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Когато жалбата е основателна, съдът задължава съответния орган по приходите да издаде документа, без да дава указания по съдържанието му, или да отмени оттеглянето по чл. 91а.

Необжалваемост

Чл. 97. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г.) Решението на административния съд е окончателно.

Глава тринадесета
ДЕКЛАРАЦИИ

Деклариране

Чл. 98. При подаване на декларации, документи или данни пред органите по приходите се прилагат разпоредбите на тази глава, освен ако в закона е предвидено друго.

Подаване и приемане на декларации

Чл. 99. *(1)* Декларацията и другите подлежащи на подаване документи или данни се подават в компетентната териториална дирекция, освен ако с нормативен акт е предвидено друго. Декларацията може да се подаде и чрез лицензиран пощенски оператор или по електронен път.

(2) Декларацията се подава в писмена форма чрез попълване на утвърдените образци на хартиен носител, на технически носител по утвърден формат на записа и по електронен път.

(3) Служителите, извършващи приемането на декларациите, при поискване са длъжни да окажат съдействие по всички въпроси, свързани с попълването на декларацията, както и да посочат необходимостта от отстраняване на непълноти в попълнена декларация.

(4) Когато декларацията се подава лично или чрез пълномощник, подаващият декларацията следва да удостовери самоличността си и/или представителната си власт.

(5) Приемането на декларация може да бъде отказано само ако не е подписана или не е подадена от упълномощено лице или не съдържа данните за идентификация по чл. 81, ал. 1, т. 2 и 3 .

Удостоверяване на подаването на декларацията

Чл. 100. *(1)* Подаването на декларация се отразява във входящ регистър, като на подателя се съобщават писмено входящият номер и датата на подадената декларация.

(2) Подадената чрез лицензиран пощенски оператор декларация се завежда с датата по чл. 23, ал. 2 и се отбелязва начинът на получаването ѝ.

Подаване и приемане на декларации и документи или данни на технически носител

Чл. 101. *(1)* Видовете декларации и другите документи или данни, подлежащи на подаване и на технически носител или само на технически носител, се определят със съответния нормативен акт.

(2) За декларациите и другите подавани на технически носител документи или данни се използва програмен продукт, одобрен от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите или определен от него орган по приходите. Програмният продукт се получава от всяка териториална дирекция или чрез Интернет.

(3) Подаването на декларацията и другите документи или данни се удостоверява с протокол, който се съставя и подписва от приемащия служител.

(4) Декларация и други документи или данни, които не съдържат надлежна идентификация на подателя, единен граждански номер на осигурено лице, периода, за който се отнася информацията, или техническият носител не отговаря на изискванията, не се приемат и техническият носител се връща на подателя. Той е длъжен в 7-дневен срок от връщането да представи необходимите данни, съответно да подаде отговарящ на изискванията технически носител.

(5) Когато подаването на новата декларация и другите документи или данни по ал. 4 е извършено в установения 7-дневен срок, законоустановеният срок за подаването им се смята за спазен.

Подаване и приемане на документи по електронен път

Чл. 102. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2010 г., в сила от 01.07.2011 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2014 г., в сила от 01.01.2015 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2010 г., в сила от 01.07.2011 г.; доп., бр. 105 от 2014 г., в сила от 01.01.2015 г.) Подаването на декларации, документи или данни по електронен път се извършва от субекта или от негов представител с квалифициран електронен подпис или с издаден от Националната агенция за приходите персонален идентификационен код.

(2) При приемането на декларации, документи или данни, подадени по електронен път, се извършва автоматично издаване на входящ номер и дата, които се изпращат на подателя с електронно съобщение.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 01.01.2015 г.) Декларации, документи или данни, които не съдържат единен граждански номер на осигурено лице, периода, за който се отнася информацията, или не отговарят на изискванията за формат на записа и попълване на съответния вид документ, не се приемат и на подателя се изпраща съобщение за отказ в тридневен срок от получаването им.

(4) Подателят е длъжен в 7-дневен срок от получаването на отказа да подаде отговарящи на изискванията декларация, документ или данни. В този случай се прилага чл. 101, ал. 5 .

(5) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 01.01.2015 г.) Условията и редът за издаване и използване на персонален идентификационен код, както и видовете декларации, документи или данни, които могат да се подават чрез използването му, се определят със заповед на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите. Заповедта се публикува на интернет страницата на Националната агенция за приходите.

Действия след приемането

Чл. 103. *(1)* При установяване на несъответствия между съдържанието на подадената декларация и изискванията за попълването ѝ или несъответствия между данните в декларацията и данните, получени от органите по приходите от трети лица или администрации съгласно изискванията на данъчното и осигурителното законодателство за подаване на декларации или информация, извън случаите по чл.

101, ал. 4 и чл. 102, ал. 4 , подателят се поканва да отстрани несъответствията в 14-дневен срок от получаването на съобщението.

(2) Отстраняването на несъответствията се извършва с подаване на нова декларация. Подаването на новата декларация, извършено в срока по ал. 1, ползва подателя, независимо от чл. 104, ал. 3.

(3) В случаите, когато несъответствията се отнасят до данни, съдържащи се в регистъра по чл. 81, ал. 1 , те се отстраняват от служител на съответната териториална дирекция, за което на лицето се изпраща уведомление в 14-дневен срок от отстраняване на несъответствието.

Промени на подадени декларации и други данни или документи

Чл. 104. *(1)* След подаването на декларацията, но преди изтичането на законоустановения срок за подаването й, подателят има право да прави промени, свързани с декларираните данни и обстоятелства, основата и определените задължения.

(2) Промени в подадена декларация се извършват с нова декларация.

(3) Подадена след изтичането на срока по ал. 1 декларация за промени се смята за неподадена и не поражда правни последици за целите на данъчното облагане.

(4) Коригиращи декларации за задължителни осигурителни вноски могат да се подават и след изтичане на законоустановения срок за подаване.

Глава четиринадесета
УСТАНОВЯВАНЕ НА ДАНЪЦИТЕ И ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ
Раздел I
Предварително установяване

Самоизчисляване и задължение за внасяне

Чл. 105. Задълженията по декларация, по която задълженото лице само изчислява основата и дължимия данък и/или задължителните осигурителни вноски, се внасят в сроковете, определени в съответния закон.

Служебни корекции

Чл. 106. *(1)* Когато в декларация по чл. 105 се установят несъответствия, които засягат основата за данъчното облагане или за изчисляването на задължителните осигурителни вноски или размера на задължението, които не са отстранени по реда на чл. 103 , органът по приходите издава акт за установяване на задължението, с който се коригира декларацията. Актът се съобщава на задълженото лице в срока по чл. 109.

(2) Актът може да се обжалва в 14-дневен срок от получаването му пред териториалния директор. В тези случаи чл. 154 не се прилага.

(3) Независимо от издаването на акта по ал. 1, включително когато е обжалван, задълженията за данъка или за задължителните осигурителни вноски подлежат на установяване чрез извършване на ревизия.

Установяване по данни от декларации

Чл. 107. (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.; доп., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* Когато органът по приходите установява размера на дължимия данък или осигурителната вноска въз основа на подадена от задълженото лице декларация, задължението подлежи на внасяне в срока, предвиден в съответния закон.

(2) Задълженото лице има право при поискване да получи справка за начина, по който е изчислено задължението, съдържаща данни за задълженото лице, вида, основанието, общия и неплатения размер.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.; доп., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Размерът на задължението по ал. 1 се съобщава на задълженото лице. По искане на задълженото лице органът по приходите издава акт за

установяване на задължението в 30-дневен срок от искането. Акт може да се издаде и служебно при установяване на несъответствие между декларираните данни и данните, получени от трети лица и организации, след като е изчерпан редът по чл. 103, както и когато не е подадена декларация или задължението не е платено в срок и не е извършена ревизия. Акт може да се издаде и служебно въз основа на собствени данни, данни, получени от трети лица и организации, когато по закон не е предвидено подаване на декларация и задължението не е платено и не е извършена ревизия.

(4) Актът може да се обжалва в 14-дневен срок от получаването му пред директора на териториалната дирекция. В тези случаи чл. 154 не се прилага.

Раздел II
Установяване

Установяване на задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски

Чл. 108. *(1)* Данъчните задължения и задълженията за задължителни осигурителни вноски се установяват с ревизионен акт по чл. 118 .

(2) Когато не е издаден ревизионен акт и срокът за започване на ревизия по чл. 109 е изтекъл, установените задължения по раздел първи са окончателно установени.

Срок за установяване

Чл. 109. (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; доп., бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Не се образува производство за установяване на задължения за данъци по този кодекс, когато са изтекли 5 години от изтичането на годината, в която е подадена декларация или е следвало да бъде подадена декларация, или от изтичането на годината, в която са постъпили данни, получени от трети лица и организации, в случаите, когато по този закон не е предвидено подаването на декларация.

(2) Срокът по ал. 1 не тече, когато е образувано наказателно производство, от изхода на което зависи установяването на данъчните задължения.

(3) (Нова - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) Срокът по ал. 1 не се прилага, когато има влязло в сила решение по чл. 134е или 134р, което подлежи на изпълнение. В този случай производство за установяване на задължения за данъци по този кодекс може да се образува до една година от влизането в сила на решението.

Глава петнадесета
ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛЕН КОНТРОЛ

Ревизии и проверки

Чл. 110. (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.; доп., бр. 8 от 2023 г.) *(1)* Органите по приходите осъществяват данъчно-осигурителния контрол чрез извършване на ревизии и проверки.

(2) Ревизията е съвкупност от действия на органите по приходите, насочени към установяване на задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски.

(3) Проверката е съвкупност от действия на органите по приходите относно спазването на данъчното и осигурителното законодателство. С проверка могат да се установяват определени факти и обстоятелства от значение за задълженията за данъци и задължителни осигурителни вноски. С проверка не се установяват задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски на проверяваното лице.

(4) Проверката се извършва от органите по приходите, без да е необходимо изрично писмено възлагане. Правилата по чл. 8 не се прилагат, когато е налице възлагане от изпълнителния директор или упълномощено от него лице. За резултата от проверката се съставя протокол, когато в закон не е предвиден актът, с който проверката трябва да завърши.

(5) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Когато в закон не е предвидено друго, срокът за извършване на проверките не може да бъде по-дълъг от 6

месеца от датата на първото процесуално действие, което се удостоверява с протокол или връчено искане по чл. 37, ал. 3. Ако 6-месечният срок се окаже недостатъчен, той може да бъде продължен до 6 месеца с резолюция на органа, възложил проверката. Когато за резултатите от проверката се съставя протокол, същият се предоставя на лицето в 7-дневен срок от извършването й.

(6) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) При извършване на проверка се прилага съответно чл. 116.

(7) (Нова - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) Когато в хода на производството се установят данни относно обекти на критична инфраструктура от значение за националната сигурност в сектор енергетика, предназначена за производство, преработка, обработка, съхраняване и пренос на нефт по тръбопроводи, за обстоятелства, които застрашават националната сигурност, обществения ред, доставката на критични ресурси, нарушаване на конкуренцията в случай на монополно или господстващо положение, когато същото застрашава националната сигурност, или нарушаване на международни ограничителни мерки или такива на Европейския съюз, които са задължителни за Република България, длъжностните лица незабавно уведомяват консултативния съвет по чл. 5 от Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход.

Оправомощаване при обезпечаване на доказателства

Чл. 111. При извършване на ревизия или проверка действията по чл. 40 за обезпечаване на доказателства се извършват от органи по приходите, оправомощени със заповед на териториалния директор на Националната агенция за приходите или упълномощено от него лице, които се легитимират със служебна карта и предоставят копие от заповедта, удостоверяваща възлагането на тези правомощия.

Образуване на ревизионното производство

Чл. 112. (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) *(1)* Ревизионното производство се образува с издаването на заповедта за възлагане на ревизията.

(2) Ревизията може да се възлага от:

1. органа по приходите, определен от териториалния директор на компетентната териториална дирекция;

2. изпълнителния директор на Националната агенция за приходите или определен от него заместник изпълнителен директор - за всяко лице и за всички видове задължения и отговорности за данъци и задължителни осигурителни вноски.

(3) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) При възлагане на ревизия по реда на ал. 2, т. 2 не се прилага чл. 8.

Съдържание, връчване и изменение на заповедта за възлагане на ревизия

Чл. 113. (Доп. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; доп., бр. 97 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) *(1)* Със заповедта за възлагане се определят:

1. данните за ревизираното лице по чл. 81, ал. 1, т. 2 - 5 ;

2. (доп. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) ревизиращите органи по приходите и ръководителят на ревизията;

3. срокът за извършване на ревизията;

4. ревизираният период;

5. видовете ревизирани задължения за данъци и/или задължителни осигурителни вноски;

6. други обстоятелства, имащи значение за ревизията.

(2) Заповедта по ал. 1 се връчва на ревизираното лице.

(3) Заповедта по ал. 1 може да бъде изменяна от органа, възложил ревизията, с нова заповед за възлагане, която се връчва на ревизираното лице. Изменението се смята за извършено от датата на издаване на новата заповед.

(4) Заповедта за възлагане на ревизия не подлежи на обжалване отделно от ревизионния акт.

(5) Заповедта за прекратяване на ревизионното производство подлежи на обжалване по реда за обжалване на ревизионни актове.

(6) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) Ръководителят на ревизията е орган по приходите сред посочените в чл. 7, ал. 1, т. 4 от Закона за Националната агенция за приходите.

Срок за извършване на ревизията

Чл. 114. (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; доп, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.; изм., бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм. и доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм. и доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Срокът за извършване на ревизията е до три месеца и започва да тече от датата на връчването на заповедта за възлагане. Когато заповедта за възлагане на ревизията е връчена по реда на чл. 143м, ал. 1 или чл. 269щ, ал. 3, срокът за извършване на ревизията започва да тече от датата на получаване на уведомлението за извършено връчване от компетентния орган на другата държава.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) Ако срокът по ал. 1 се окаже недостатъчен, той може да бъде продължен до два месеца със заповед за удължаване на срока от органа, възложил ревизията.

(3) (Нова - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; отм., бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.).

(4) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.; предишна ал. 3, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.) Когато сроковете по ал. 1 и 2 се окажат недостатъчни поради особена фактическа сложност на конкретния случай, срокът може да бъде продължен общо до не повече от три години със заповед за удължаване на срока на изпълнителния директор, издадена въз основа на мотивирано предложение на териториалния директор.

Място на провеждане на ревизията

Чл. 115. *(1)* Ревизираното лице осигурява подходящо място и условия за провеждане на ревизията и определя лица за контакт с органа по приходите и за оказване на съдействие при извършването ѝ.

(2) Ревизиращите органи са длъжни да се запознаят на място с намиращи се при ревизираното лице документи и други доказателства, както и да установят фактите и обстоятелствата от значение за определяне на резултатите от ревизията.

(3) При невъзможност за извършване на ревизията при ревизираното лице тя се извършва в териториалната дирекция. В този случай се съставят протокол и опис на документите, които се предават на органа по приходите. Екземпляр от протокола и описа се предоставя на лицето.

(4) Органът по приходите отговаря за опазване на предадените му по опис документи и ги връща на лицето по реда и в сроковете, предвидени в чл. 44 .

(5) При необходимост да се установят факти и обстоятелства, свързани с дейността на лицето, негово поделение, обект, дейност или имущество извън населеното място на извършване на ревизията, включително и на територията на друга териториална дирекция, ревизиращите органи могат да бъдат командировани за установяването на тези обстоятелства.

Особени правила за доказване

Чл. 116. (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 01.01.2014 г.) *(1)* В случай че за установяване на задълженията на ревизираното лице е необходимо да се изяснят факти и обстоятелства извън територията на страната, задължение на ревизирания е да представи доказателства за изясняването им. Когато отношенията или сделките са между свързани лица, както и в случаите на трансфери между място на стопанска дейност на чуждестранно лице в България и други части на същото предприятие в

чужбина, смята се, че ревизираното лице е имало възможност да представи доказателства.

(2) Когато ревизираното лице извършва сделка със свързани лица, то е длъжно да докаже съответствието й с пазарната цена и причините за отклоняване от нея, включително чрез представяне на всички относими доказателства от чужбина.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 01.01.2014 г.).

(4) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 01.01.2014 г.) Когато ревизираното лице не изпълни задълженията си по ал. 1 и 2, органът по приходите има право да установи пазарните цени въз основа на достъпна информация или доказателства.

(5) При прилагане на методите за определяне на пазарните цени органите по приходите използват и данни за борсови цени, данни, посочени в статистически справочници или други издания, съдържащи специализирана ценова информация.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 01.01.2014 г.) При установяване на обстоятелствата по § 1, т. 3, буква „н" от допълнителните разпоредби органите по приходите използват и данни за свързани лица, за тежестта на данъчното облагане или режима за осъществяване на дейност на местния пазар, получени или публикувани от други приходни администрации, международни организации, публични регистри и издания, съдържащи специализирана информация.

(7) При прилагането на ал. 5 и 6 органът по приходите е длъжен да посочи борсата, изданието, администрацията, международната организация, съответно Интернет страницата - източник на информацията, като приложи заверено от него копие или разпечатка, съдържаща съответните данни.

Ревизионен доклад

Чл. 117. *(1)* Ревизионният доклад се съставя от ревизиращия орган по приходите не по-късно от 14 дни след изтичането на срока за извършване на ревизията.

(2) Ревизионният доклад трябва да съдържа:

1. имената и длъжността на органите, които го съставят;

2. номера и датата на доклада;

3. данни за ревизираното лице;

4. обхвата на ревизията и другите обстоятелства от значение за извършването й;

5. извършените процесуални действия и установените факти и обстоятелства и доказателствата за тях;

6. направените фактически и правни изводи и основанията за тях;

7. предприетите действия за обезпечаване на публичните вземания;

8. предложение за установяване на задълженията;

9. опис на приложените доказателства;

10. подписи на органите по приходите, съставили доклада.

(3) Приложените към ревизионния доклад доказателства са неразделна част от него.

(4) Ревизионният доклад заедно с приложенията се връчва на ревизираното лице в тридневен срок от съставянето му.

(5) Ревизираното лице може да направи писмено възражение и да представи доказателства в 14-дневен срок от връчването на ревизионния доклад пред органите, извършили ревизията. Когато срокът е недостатъчен, той се удължава по искане на лицето, но с не повече от един месец.

Ревизионен акт

Чл. 118. (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) *(1)* С ревизионния акт се:

1. установяват, изменят и/или прихващат задължения за данъци и за задължителни осигурителни вноски;

2. възстановяват резултати за данъчен период, подлежащи на възстановяване, когато това е предвидено в закон;

3. възстановяват недължимо платени или събрани суми.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.)

Издаване на ревизионен акт

Чл. 119. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) *(1)* В тридневен срок от изготвянето на ревизионния доклад органите, извършили ревизията, уведомяват писмено органа, който я е възложил.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) Ревизионният акт се издава от органа, възложил ревизията, и ръководителя на ревизията в 14-дневен срок от подаването на възражение или от изтичането на срока за подаване на възражение. Когато установяването на задължения или отговорности в конкретното производство е недопустимо, производството се прекратява със заповед.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) Когато органите по ал. 2 не могат да постигнат съгласие, ревизионният акт, съответно заповедта за прекратяване се издава от друг орган по приходите, определен от териториалния директор или от оправомощено от него лице, въз основа на писмено уведомление от органа, възложил ревизията.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) Ревизионният акт или заповедта за прекратяване се връчват на ревизираното лице в 7-дневен срок от издаването.

Съдържание на ревизионния акт

Чл. 120. (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) *(1)* Ревизионният акт се издава в писмена форма и съдържа:

1. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) името и длъжността на органите, които го издават;

2. номера и датата на акта;

3. данни за ревизираното лице;

4. обхвата на ревизията и другите обстоятелства от значение за извършването ѝ;

5. мотиви за издаване на акта;

6. разпоредителна част, с която се определят правата, задълженията или отговорностите и начинът и срокът за изпълнението им;

7. пред кой орган и в какъв срок може да се обжалва актът;

8. (нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) подписи на органите по приходите, издали ревизионния акт.

(2) Ревизионният доклад се прилага към ревизионния акт и е неразделна част от него. Органът по приходите е длъжен да обсъди направените срещу ревизионния доклад възражения и представените доказателства.

(3) Ревизионният акт се издава по образец, утвърден от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.

Предварително обезпечаване на вземанията

Чл. 121. (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.) *(1)* В хода на ревизията или при издаване на ревизионния акт органът по приходите може да поиска мотивирано от публичния изпълнител налагането на предварителни обезпечителни мерки с цел предотвратяване извършването на сделки и действия с имуществото на лицето, вследствие на които събирането на задълженията за данъци и задължителни осигурителни вноски ще бъде невъзможно или значително ще се затрудни.

(2) Предварителните обезпечителни мерки се налагат по реда на чл. 195 с постановление на публичния изпълнител и се обжалват по реда на чл. 197 .

(3) Предварителните обезпечителни мерки се налагат върху активи, обезпечаването върху които не води до сериозно възпрепятстване на дейността на лицето. Ако това не е възможно, наложените обезпечителни мерки следва да не спират извършваната от ревизираното лице дейност.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 1.03.2007 г.) Когато в срок до 4 месеца от налагането на първата предварителна обезпечителна мярка не е издаден ревизионен акт, наложените обезпечителни мерки се смятат за прекратени, освен ако е направено искане за продължаването им пред административния съд по местонахождението на органа, наложил обезпечителната мярка. Искането може да бъде направено от публичния изпълнител или ревизираното лице.

(5) Съдът проверява наличието на условията по ал. 1 за налагане на предварителни обезпечителни мерки и изпълнението на изискванията по ал. 3 и се произнася с определение в 14-дневен срок от постъпването на искането. Ако уважи искането, съдът определя срок за продължаване на мерките, не по-дълъг от срока за приключване на ревизионното производство. Определението не подлежи на обжалване.

(6) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г.) Действието на наложените предварителни обезпечителни мерки се продължава с обезпечителните мерки от същия вид и върху същото имущество, наложени в едномесечен срок от издаването на ревизионния акт, когато актът е издаден в 4-месечния срок по ал. 4 или в срока, определен от съда по реда на ал. 5.

Предварително обезпечаване при фискален контрол

Чл. 121а. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.; изм. и доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.; доп., бр. 36 от 2024 г., в сила 23.04.2024 г.) *(1)* При извършване на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск органът по приходите може да поиска от публичния изпълнител незабавно да наложи предварителни обезпечителни мерки върху имуществото на получателя на стоката за обезпечаване на вземанията за данъци, които биха възникнали, в размер не по-малко от 30 на сто от пазарната стойност на стоката в случаите на:

1. нарушаване целостта на техническите средства за контрол;

2. неспазване на забраната по чл. 13, ал. 3, т. 4;

3. (доп. - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) несъответствие между посоченото в документите или в предварително декларираните данни за превоза на стоката и установеното при проверката вид и/или количество на стоката;

4. неявяване на водача на транспортното средство или на получателя/купувача на стоката на мястото на получаването/разтоварването й.

5. (нова - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) неспазване на реда за предварително деклариране на данни за превоза на стока.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Мерките по ал. 1 могат да се наложат и когато органът по приходите установи, че при последващо разпореждане със стоката събирането на дължимите данъци ще бъде невъзможно или значително ще се затрудни. Когато е предоставено обезпечение по реда на чл. 176в от Закона за данък върху добавената стойност, размерът на обезпечението е не по-малко от 10 на сто от пазарната стойност на стоката.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.; доп., бр. 36 от 2024 г., в сила от 23.04.2024 г.) В случаите по ал. 1 и 2 органът по приходите предприема и действия по чл. 40 за обезпечаване на доказателства със срок на действие до 72 часа без разрешение на съда и определя размер на обезпечението, като стоката и документите за стоката се изземват. В този случай забраната за разпореждане по чл. 13, ал. 3, т. 4 продължава своето действие, а стоката се освобождава след представяне на обезпечение в пари или безусловна и неотменяема банкова гаранция със срок на действие, не по-малък от 6 месеца, в размер 30 на сто съответно 10 на сто от пазарната стойност на стоката и след заплащане на разноските по изземването и съхранението й. Действия по чл. 40 не се

предприемат спрямо лицата, предварително предоставили безусловна и неотменяема банкова гаранция в полза на Националната агенция за приходите за срок от една година в размер не по-малък от 1 000 000 лв. Обезпечението, предоставено в пари или безусловна и неотменяема банкова гаранция, се освобождава от компетентната териториална дирекция по чл. 8.

(4) В случай че обезпечението по ал. 3 не се представи в срок до 72 часа от изземването, а при бързоразваляща се стока - до 24 часа, стоката се смята за изоставена в полза на държавата. Тези обстоятелства се отразяват в протокол за вида и количеството на изоставената в полза на държавата стока и в регистър „Фискален контрол".

(5) (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Предварителните обезпечителни мерки по ал. 1 се налагат по реда на чл. 195 с постановление на публичния изпълнител и се обжалват по реда на чл. 197.

(6) Действието на наложените предварителни обезпечителни мерки е 6 месеца. В рамките на този срок действието може да бъде продължено с обезпечителни мерки от същия вид върху същото имущество, наложени по реда на чл. 121 или 195.

(7) В случаите, когато получателят/купувачът на стоката наруши забраната по ал. 3, изречение второ и по чл. 13, ал. 3, т. 4, разпореждането е недействително спрямо държавата.

(8) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) При неспазване на реда за предварително деклариране на данни за превоз на стока или несъответствие между предварително декларираното и установеното при проверката вид и/или количество на стоката в случаите по чл. 127и разпоредбите на ал. 1 - 6 се прилагат по отношение на имуществото на доставчик или продавач/прехвърлител в тристранна операция, съответно първия доставчик във верига последователни доставки на стока с висок фискален риск.

Ревизия при особени случаи

Чл. 122. (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) *(1)* Органът по приходите може да приложи установения от съответния закон размер на данъка към определена от него по реда на ал. 2 основа, когато е налице едно от следните обстоятелства:

1. до започването на ревизията не е подадена декларация, когато задължението се определя по декларация;

2. налице са данни за укрити приходи или доходи;

3. когато в счетоводството са използвани неистински или с невярно съдържание документи;

4. липсва или не е представена счетоводна отчетност съгласно Закона за счетоводството или воденото счетоводство не дава възможност за установяване на основата за данъчно облагане, както и когато документите, необходими за установяване на основата за облагане с данъци или за определяне на задължителните осигурителни вноски, са унищожени не по установения ред;

5. документите, необходими за установяване на основата за облагане с данъци, липсват или са повредени до степен негодни за ползване;

6. данните и сведенията, необходими за установяване на основата за облагане с данъци, не могат да бъдат получени, тъй като ревизираното лице не е намерено на адреса за кореспонденция по чл. 28 ;

7. декларираните и/или получените приходи, доходи, източници на формиране на собствения капитал или на безвъзмездно финансиране на стопанската дейност на ревизираното лице не съответстват на имуществения и финансовото му състояние за ревизирания период.

8. (нова - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) когато ревизираното или проверяваното лице не осигури достъп до подлежащ на контрол обект или до

счетоводни и/или търговски данни от значение за производството, съхранявани на електронен носител.

(2) За определянето на основата за облагане с данъци органът по приходите взема предвид всяко от следните относими към съответното лице обстоятелства:

1. вида и характера на фактически осъществяваната дейност;

2. платените данъци, мита, такси, вноски и други публични вземания;

3. движението и остатъците по банковите сметки;

4. официалните документи и документите с достоверни данни;

5. наемната цена за недвижимите имоти, в които се упражнява цялостно или частично дейността;

6. търговското значение на мястото, където се извършва дейността;

7. капитала и пазарната цена на придобитите имущества към момента на придобиването;

8. брутните приходи/доходи (оборота);

9. броя на заетите за осъществяване на дейността лица;

10. сключените договори от лицето във връзка с осъществяване на дейността му;

11. разликата между доставените и вложените в производството суровини и материали;

12. обобщените данни за реализираната печалба, съответно приходите или доходите от други лица, упражняващи същата или подобна дейност при същите или подобни условия;

13. ценовите и другите условия на сделките, сключени с цел отклонение от данъчно облагане, включително данните за такива сделки между свързани с ревизирания лица;

14. обичайния размер на разходите за живот, издръжка, обучение и лечение, както и на транспортните, дневните и квартирните разходи при пътувания в страната и в чужбина;

15. получените и извършените доставки и упражненото право на данъчен кредит;

16. други доказателства, които могат да послужат за определяне на основата.

(3) Ревизионният доклад се обосновава с обстоятелствата по ал. 1 и 2.

(4) В случаите по ал. 1 органът по приходите определя основата за облагане с данъци за съответния период, за който са установени обстоятелствата.

Установяване на недекларирани печалби или доходи

Чл. 123. *(1)* В случаите по чл. 122, ал. 1 при определяне на основата по реда на чл. 122, ал. 2 се смята до доказване на противното, че е налице подлежаща на облагане с данъци печалба или доход, когато:

1. стойността на имуществото на лицето явно съществено превишава размера на декларираните приходи, доходи, източници на формиране на собствения капитал или на безвъзмездно финансиране, получени от него;

2. направените разходи от лицето и от свързаните с него лица по § 1, т. 3, буква "а" от допълнителните разпоредби явно и съществено превишават размера на декларираните получени средства.

(2) Смятат се за част от имуществото по ал. 1 имуществата на други лица, ако с влязъл в сила съдебен акт бъде установено, че са придобити със средства на лицето, по отношение на което са установени обстоятелствата по ал. 1.

Особени правила за ревизии

Чл. 124. *(1)* Когато органът по приходите установи наличие на обстоятелства по чл. 122, ал. 1 , той уведомява ревизираното лице, че основата за облагане с данъци ще бъде определена по предвидения в чл. 122 ред, и му определя срок за представяне на доказателства и за вземане на становище, който не може да бъде по-кратък от 14 дни.

(2) В производството по обжалването на ревизионния акт при извършена ревизия по реда на чл. 122 фактическите констатации в него се смятат за верни до доказване

на противното, когато наличието на основанията по чл. 122, ал. 1 е подкрепено със събраните доказателства.

(3) При установяване на обстоятелство по чл. 122, ал. 1 ревизираното лице е длъжно да декларира имуществото си, вида и размера на направените разходи, както и всички източници на доходи, приходи, източници на формиране на собствения капитал или на безвъзмездно финансиране и техния размер с декларация по образец, утвърден от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.

(4) При установяване на обстоятелство по чл. 122, ал. 1 органът по приходите може да предприеме мерки за предварително обезпечаване на вземанията по реда на чл. 121 .

Установяване на задължения за задължителни осигурителни вноски при особени случаи

Чл. 124а. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) Разпоредбите на чл. 122 - 124 се прилагат съответно и за установяване на задължителни осигурителни вноски.

Ревизия при несъстоятелност

Чл. 125. Когато ревизионният акт е връчен на синдика от органа по приходите в срока по чл. 685 или 688 от Търговския закон, вземанията за данъци и задължителни осигурителни вноски се смятат за предявени в срок, независимо дали актът е обжалван.

Ревизия при правоприемство

Чл. 126. В случаите на правоприемство или прекратяване, когато са налице множество правоприемници или отговарящи за задълженията лица и техните задължения или отговорност се установяват в общо производство, преди да предприеме съответните процесуални действия органът по приходите уведомява писмено за това лицата, като ги поканва в определен от него срок, но не по-малко от 14 дни, да посочат писмено представител в производството до приключването му с влязъл в сила акт.

Изпълнение на ревизионния акт

Чл. 127. *(1)* Установеното с ревизионния акт задължение подлежи на доброволно плащане в 14-дневен срок от връчването на акта.

(2) След изтичането на срока по ал. 1 ревизионният акт подлежи на принудително изпълнение, освен ако изпълнението е спряно по реда на този кодекс.

Глава петнадесета а
ФИСКАЛЕН КОНТРОЛ ВЪРХУ ДВИЖЕНИЕТО НА СТОКИ С ВИСОК ФИСКАЛЕН РИСК
(Нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.)

Фискален контрол върху движението на стоки

Чл. 127а. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) *(1)* Органи по приходите, оправомощени със заповед на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, могат да извършват фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на Република България, без да е необходимо изрично писмено възлагане.

(2) На фискален контрол подлежи движението на всички стоки с висок фискален риск, независимо от мястото на получаване/разтоварване на стоката - територията на страната, територията на друга държава - членка на Европейския съюз, или територията на трета страна.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Алинея 2 не се прилага за стоките под митнически режим по смисъла на приложимото митническо законодателство.

(4) Фискалният контрол върху движението на стоки с висок фискален риск е съвкупност от действия на органи по приходите с цел предотвратяване укриването на данъци и на данъчни измами, които се извършват във връзка с движението на стоки с висок фискален риск на територията на Република България.

(5) С фискалния контрол върху движението на стоки с висок фискален риск не се установяват задължения за данъци, но могат да се установяват определени факти и обстоятелства от значение за задълженията за данъци.

(6) За всяко действие при извършването на фискалния контрол върху движението на стоки се съставя протокол.

(7) Списъкът на стоки с висок фискален риск се утвърждава със заповед на министъра на финансите по мотивирано предложение на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите. Заповедта и списъкът на стоките с висок фискален риск се публикуват на интернет страниците на Министерството на финансите и на Националната агенция за приходите.

(8) (Доп. - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) Данните по чл. 13, ал. 2, т. 3 и ал. 3, т. 5, информацията за движението на стоките с висок фискален риск и действията по фискален контрол на органите по приходите се вписват в електронен регистър „Фискален контрол".

Действия по фискален контрол върху движението на стоки

Чл. 127б. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.; изм., бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) Фискалният контрол върху движението на стоки с висок фискален риск се осъществява чрез спиране на транспортно средство, превозващо стока на територията на Република България, проверка дали превозваната стока е стока с висок фискален риск, проверка на документите, придружаващи стоката, относно вида и количеството й, идентификация на доставчика/продавача и/или получателя/купувача на стоката, мястото на получаване/разтоварване на стоката, както и наличието на уникален номер за превоза на стоката и за съответствие с предварително декларираните данни за превоза на стоката.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) При осъществяване на контрола по ал. 1 органите по приходите имат право да спират транспортни средства с товароносимост над 3,5 тона.

(3) В случаите, в които се превозва стока, включена в списъка на стоките с висок фискален риск, органът по приходите има право да поставя технически средства за контрол на транспортното средство и печат/щемпел с надпис „висок фискален риск" върху превозния документ. За извършените действия се съставя протокол за фискален контрол, екземпляр от който се предоставя на водача на превозното средство.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) В случаите на съмнение, че за превоз на стоки с висок фискален риск се използват транспортни средства с товароносимост под 3,5 тона, с цел заобикаляне на контрола по ал. 1, се прилагат ал. 2 и 3.

(5) За целите на идентифицирането на транспортните средства, превозващи стоки с висок фискален риск, органите по приходите си взаимодействат с органите на Министерството на вътрешните работи по ред, определен в съвместна инструкция за взаимодействие.

Фискален контрол при вътреобщностно придобиване и складиране до поискване на стоки с висок фискален риск

Чл. 127в. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) В случаите на вътреобщностно придобиване на стоки с висок фискален риск и при режим на складиране до поискване на стоки с висок фискален

риск при влизане на транспортното средство на територията на страната на фискалния контролен пункт органът по приходите има право да поставя технически средства за контрол на транспортното средство и печат/щемпел с надпис „висок фискален риск" върху превозния документ.

(2) Техническите средства за контрол се отстраняват от орган по приходите на мястото на разтоварване на стоката.

(3) Техническите средства за контрол се отстраняват не по-късно от 4 часа от заявения от водача час съгласно чл. 13, ал. 2, т. 3. Когато е подадено уведомление за промяна по чл. 13, ал. 3, т. 1, отстраняването на техническите средства за контрол се извършва не по-късно от 24 часа от подаване на уведомлението.

Фискален контрол при вътреобщностна доставка и складиране до поискване на стоки с висок фискален риск

Чл. 127г. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) В случаите на вътреобщностна доставка на стоки с висок фискален риск и при режим на складиране до поискване на стоки с висок фискален риск преди излизане на транспортното средство от територията на страната на фискалния контролен пункт органът по приходите може да извършва проверка и оглед на превозваната стока, както и на документите, придружаващи стоката.

(2) Проверката по ал. 1 включва и проверка в системата за валидността на ДДС номера на доставчика/продавача, посочен във фактурата.

Фискален контрол върху стоки с висок фискален риск, преминаващи през територията на Република България от една държава - членка на Европейския съюз, за друга държава членка

Чл. 127д. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) В случаите на преминаване на стоки с висок фискален риск през територията на Република България от една държава - членка на Европейския съюз, за друга държава членка при влизане на транспортното средство на територията на страната на фискалния контролен пункт органът по приходите има право да поставя технически средства за контрол и печат/щемпел с надпис „висок фискален риск" върху превозния документ.

(2) Отстраняването на поставените технически средства за контрол по ал. 1 се извършва от орган по приходите преди излизане на транспортното средство от територията на страната.

Фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск във вътрешността на страната

Чл. 127е. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* Фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск се извършва и във вътрешността на страната.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) На транспортно средство, с което се превозва стока с висок фискален риск във вътрешността на страната, органът по приходите може да поставя технически средства за контрол и печат/щемпел „висок фискален риск" върху превозния документ.

(3) Отстраняването на поставените технически средства за контрол по ал. 2 се извършва от орган по приходите на мястото на разтоварване на стоката по реда на чл. 127в.

Обжалване на действията при извършване на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск

Чл. 127ж. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) *(1)* Действията на органите по приходите при извършване на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск могат да се обжалват по реда на чл. 41.

(2) Жалбата не спира действията.

Условия и ред за осъществяване на фискален контрол

Чл. 127з. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) С наредба на министъра на финансите се определят условията и редът за осъществяване на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на Република България и изискванията към фискалните контролни пунктове.

Предварително деклариране на превоз на стоки с висок фискален риск (Загл. изм. - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.)

Чл. 127и. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.; изм. и доп., бр. 66 от 2023 г.) *(1)* (Изм. и доп. - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) При превоз на стока с висок фискален риск, който започва от територията на друга държава - членка на Европейския съюз, и завършва на територията на страната, получателят или купувачът/придобиващият в тристранна операция или крайният получател във верига последователни доставки на стоки предварително декларира данни за всеки отделен превоз до влизане на транспортно средство на територията на страната и потвърждава получаването на стоката най-късно до края на деня, следващ деня на пристигането ѝ на мястото на получаване/разтоварване.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) При превоз на стока с висок фискален риск, който започва от територията на страната и завършва на територията на друга държава - членка на Европейския съюз, доставчикът или продавачът/прехвърлител в тристранна операция или първият доставчик във верига последователни доставки на стоки предварително декларира данни за всеки отделен превоз преди започване на натоварването на транспортното средство и потвърждава изпращането на стоката след излизане на транспортното средство от територията на страната.

(3) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.) При превоз на стока с висок фискален риск, който започва и завършва на територията на страната, доставчикът или продавачът на стоката предварително декларира данни за всеки отделен превоз на стока преди започване на натоварването на транспортното средство и получателят или купувачът потвърждава получаването на стоката най-късно до края на деня, следващ деня на пристигането ѝ на мястото на получаване/разтоварване.

(4) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.) При превоз на стока с висок фискален риск, който започва от територията на трета страна и завършва на територията на страната, след приключване на митническия режим и вдигане на стоката вносителят декларира данни за превоза на стоката преди продължаване на превоза на територията на страната и потвърждава получаването на стоката най-късно до края на деня, следващ деня на пристигането ѝ на мястото на получаване/разтоварване. Когато получателят е различно от вносителя лице, потвърждаването на получаването/разтоварването на стоката се извършва от получателя.

(5) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.) При превоз на стока с висок фискален риск, който се извършва чрез воден, железопътен или въздушен транспорт и се налага претоварване на стоката на транспортно средство на територията на страната, лицата по ал. 1 - 3 предварително декларират данни за всеки отделен превоз на стока преди започване на претоварването, съответно потвърждават получаването/изпращането на стоката по реда на ал. 1 - 3.

(6) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) Изискванията по ал. 1 - 5 са задължителни при превоз на стоки с висок фискален риск, осъществяван с транспортно средство с товароносимост над 3,5 тона, с изключение на превоз:

1. за крайно потребление;

2. между обекти на територията на страната, стопанисвани от едно лице;

3. до обект/обекти, стопанисвани от различни лица на територията на страната, когато стоките, предназначени за всеки отделен обект, са с тегло до 500 кг и/или стойността на стоките е в размер до 5000 лв. без данък върху добавената стойност;

4. на течни горива, за които има задължение/са спазени изискванията за подаване на информация за доставките по реда на друг закон.;

(7) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) След предварително деклариране на данни за превоз на стоки с висок фискален риск се предоставя уникален номер за превоза на стоката от Националната агенция за приходите чрез електронна услуга за деклариране на данни за превоза на стоки с висок фискален риск. Валидността на уникалния номер за превоза е 14 дни от предоставянето му.

(8) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) Когато не е спазен редът по ал. 1 - 5, Националната агенция за приходите служебно издава уникален номер за превоза.;

(9) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) Лицата по ал. 1 - 5 съобщават уникалния номер за превоза на водача на транспортното средство/лицето, придружаващо стоката/превозвача или лицето, организиращо превоза. Когато лицето е различно от лицата по ал. 1 - 5, то съобщава уникалния номер за превоза на превозвача или на лицето, организиращо превоза, и те го предоставят на водача на транспортното средство.;

(10) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) За целите на ал. 1 - 5 при осъществяване на фискален контрол, заедно с документите по чл. 13, ал. 2 водачът предоставя и уникалния номер на превоза.

(11) (Предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) Потвърждаване по ал. 1 - 5 се извършва служебно от органите по приходите:

1. по ал. 1, 3, 4 и 5 - когато са извършени действия по фискален контрол на мястото на получаване/разтоварване на стоката;

2. по ал. 2 - когато са извършени действия по фискален контрол на фискален контролен пункт.;

(12) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) Коригиране на декларирани данни за превоз на стоки с висок фискален риск се допуска в сроковете по ал. 1 - 5. Коригиране на декларирани данни може да бъде направено и след сроковете по ал. 1 - 5 по време на започнал превоз, когато се налага смяна на транспортното средство, включително при претоварване на стоката. В тези случаи се посочва регистрационният номер на другото транспортно средство, дата, час и място на получаване/разтоварване/претоварване на стоката. Потвърждаването на получаването/изпращането на стоката се извършва по реда на ал. 1 - 5.

(13) (Предишна ал. 8, изм. - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) Обхватът и редът за предварително деклариране на данни, тяхното коригиране или анулиране при неосъществен превоз, както и редът за предоставяне и за служебно издаване на уникален номер за превоз на стока с висок фискален риск се определят с наредбата по чл. 127з. Предварителното деклариране не освобождава лицата от задължението за съставяне на съответните транспортни, счетоводни и други документи във връзка с превоза и доставката.

(14) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) Извън случаите по ал. 1 - 5 данни за превози на стоки с висок фискален риск могат да се декларират доброволно, независимо от товароносимостта на транспортното средство и предназначението му.

Глава шестнадесета
ОСОБЕНИ ПРОИЗВОДСТВА
Раздел I

Прихващане и възстановяване

Подлежащи на прихващане суми

Чл. 128. (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2015 г., в сила от 15.08.2015 г.) *(1)* Недължимо платени или събрани суми за данъци, задължителни осигурителни вноски, наложени от органите по приходите глоби и имуществени санкции, както и суми, подлежащи на възстановяване съгласно данъчното или осигурителното законодателство от Националната агенция за приходите, се прихващат от органите по приходите за погасяване на изискуеми публични вземания, събирани от Националната агенция за приходите. Може да се извърши прихващане с погасено по давност задължение, когато вземането на длъжника е станало изискуемо, преди задължението му да бъде погасено по давност.

(2) Всяко лице, което получи незаконосъобразно възстановяване на суми по ал. 1, е длъжно да възстанови сумите на бюджета. Това задължение се смята за задължение за данък, а когато са възстановени надвнесени осигурителни вноски - за задължение за задължителна осигурителна вноска, и става изискуемо в деня, следващ деня на получаване на акта за незаконосъобразното плащане.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2015 г., в сила от 15.08.2015 г.) Искания за недължимо платени или събрани суми за допълнително задължително пенсионно осигуряване се разглеждат само до размера на наличните средства в индивидуалната партида на лицето в пенсионноосигурителното дружество или до размера на средствата в Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система. В останалите случаи отношенията се уреждат между пенсионноосигурителното дружество, осигурителя и осигуреното лице.

Процедура

Чл. 129. (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* Прихващането или възстановяването може да се извършва по инициатива на органа по приходите или по писмено искане на лицето. Искането за прихващане или възстановяване се разглежда, ако е подадено до изтичането на 5 години, считано от 1 януари на годината, следваща годината на възникване на основанието за възстановяване, освен ако в закон е предвидено друго.

(2) След постъпване на искането по ал. 1 може да се възложи извършването на:

1. ревизия;

2. проверка.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.) Актът за прихващане или възстановяване се издава в 30-дневен срок от постъпване на искането в случаите, когато в същия срок не е възложена ревизия.Независимо от извършването на прихващане или възстановяване, включително когато актът по изречение първо е обжалван, задълженията за данъка или задължителните осигурителни вноски подлежат на установяване чрез извършване на ревизия. Ако актът е обжалван по съдебен ред, издаването на ревизионен акт е допустимо до влизане в сила на съдебното решение.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Остатъкът след извършване на прихващането се връща на лицето по посочена от него банкова или друга платежна сметка. Възстановяването на суми, свързани с прилагането на Закона за местните данъци и такси, на физически лица, които не са търговци, може да се извършва и в брой.

(5) Органът по приходите е длъжен в 30-дневен срок от предявяването пред него на влязъл в сила съдебен или административен акт да възстанови или прихване по реда на ал. 2, т. 2 изцяло посочените в акта суми, заедно с дължимата по ал. 6 лихва, когато с акта в полза на задълженото лице е признато правото на получаване на:

1. суми за неправилно или недължимо платени, внесени или събрани суми за данъци, задължителни осигурителни вноски, такси, глоби, имуществени санкции, установени, събрани или наложени от органите по приходите, включително внесени по писмено указание или становище;

2. незаконосъобразно отказани за възстановяване суми;

3. (отм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.).

(6) Недължимо внесени или събрани суми, с изключение на задължителни осигурителни вноски, се връщат със законната лихва за изтеклия период, когато са внесени или събрани въз основа на акт на орган по приходите. В останалите случаи сумите се връщат със законната лихва от деня, в който е следвало да бъдат възстановени по реда на ал. 1 - 4.

(7) Актовете за прихващане или възстановяване могат да се обжалват по реда за обжалване на ревизионните актове.

Опростена процедура

Чл. 130. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) В случаите, когато е подадена декларация с посочена в нея сума за възстановяване, както и когато е подадено искане за възстановяване по чл. 129, органът по приходите може да възстанови цялата претендирана сума по посочената от лицето банкова или друга платежна сметка или чрез пощенски запис в случаите на възстановяване на местни данъци на посочения от лицето адрес, като в платежното нареждане или пощенския запис задължително се отбелязват номерът и датата на декларацията, съответно искането за възстановяване.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Със заверяването на посочената от лицето банкова или друга платежна сметка с цялата претендирана сума, съответно с получаването на съобщението за пощенския запис, се смята, че искането на лицето за възстановяване на надвнесената сума е изцяло удовлетворено.

Използване на надвнесени суми за следващи плащания

Чл. 130а. (Нов - ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* Когато е подадена декларация с посочена в нея надвнесена сума и подателят е заявил, че желае надвнесената сума да служи за следващи погасявания по реда на чл. 169, ал. 4 и/или по сметката за принудително събиране на публични вземания, органът по приходите в 30-дневен срок от подаване на декларацията може да отрази в данъчно-осигурителната сметка претендираната сума съобразно заявения вид задължения, като това се смята за плащане, постъпило на датата на отразяването.

(2) С отразяването на цялата претендирана сума се смята, че искането на лицето е изцяло удовлетворено.

(3) При неизпълнение на искането по ал. 1 се прилага чл. 129, като срокът по ал. 3 на същата разпоредба започва да тече от датата на подаване на заявлението по ал. 1.

Мълчалив отказ

Чл. 131. *(1)* Непроизнасянето в срок по искане за издаване на акт за прихващане и възстановяване се смята за мълчалив отказ.

(2) Жалба против мълчаливия отказ може да се подаде в 14-дневен срок от изтичането на срока за произнасяне. Обжалването се извършва по реда за обжалване на ревизионен акт.

(3) Когато лицето не е обжалвало мълчаливия отказ в срока по ал. 2, то може да подаде ново искане за прихващане или възстановяване.

(4) Когато по административен или съдебен ред бъде отменен мълчалив отказ, смята се за отменен и изричният отказ, който е последвал преди решението за отменяне.

Жалби за бавност

Чл. 132. *(1)* Субектът има право да подаде жалба, когато процедурата за прихващане и възстановяване се забави неоснователно и извън законоустановените срокове.

(2) Жалбата се подава до териториалния директор, който проверява обстоятелствата по нея и се произнася писмено в тридневен срок. В случай че жалбата е основателна, той определя срок за издаване на акта.

(3) Препис от решението се изпраща на жалбоподателя.

Раздел II
Изменение на задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски

Инициатива и основания

Чл. 133. (Доп. - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Задължение за данъци или задължителни осигурителни вноски, определено с влязъл в сила ревизионен акт, който не е бил обжалван по съдебен ред, може да бъде изменено по инициатива на органа по приходите или по молба на ревизираното лице.

(2) Задължението се изменя на следните основания:

1. когато се открият нови обстоятелства или нови писмени доказателства от съществено значение за установяване на задълженията за данъци или задължителни осигурителни вноски, които не са могли да бъдат известни на лицето, съответно органа, издал ревизионния акт, до:

а) издаване на ревизионния акт, когато актът не е бил обжалван;

б) влизането в сила на ревизионния акт, когато актът е бил обжалван;

2. когато по надлежния съдебен ред се установи невярност на писмените обяснения на трети лица, на заключението на експерти, на писмените декларации, въз основа на които е установено задължението за данъци или задължителни осигурителни вноски, или се установи престъпно действие на ревизираното лице, на негов представител, на орган по приходите, участвал в установяването на данъците или задължителните осигурителни вноски или разглеждал жалбата срещу ревизионния акт;

3. когато установяването на задължението е основано на документ, който е признат за неистински, с невярно съдържание или подправен по надлежния съдебен ред;

4. когато установяването на задължението е основано на акт на съд или на друго държавно учреждение, който впоследствие е бил отменен;

5. когато за същите задължения, за същия период и по отношение на същото задължено лице е издаден друг влязъл в сила ревизионен акт, който му противоречи.

6. (нова - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) когато за установените с ревизионния акт задължения има влязло в сила решение по чл. 134е или 134р.

(3) Органът по приходите може по своя инициатива или по молба на заинтересованото лице да поправи очевидна фактическа грешка в ревизионния акт. В този случай се издава ревизионен акт, без да са необходими заповед за възлагане на ревизия и ревизионен доклад. Ревизионният акт за поправката се обжалва едновременно с поправения ревизионен акт или самостоятелно.

(4) Разпоредбата на ал. 2, т. 1 не се прилага относно факти и обстоятелства, за които е налице споразумение по чл. 154 .

Правомощия във връзка с изменението

Чл. 134. (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Орган по приходите, който установи основание за изменение по чл. 133, ал. 2 , е длъжен да уведоми териториалния директор, като обоснове наличието на съответното основание. След преценка за наличие на основание за изменение териториалният директор може да възложи ревизия или да

разпореди възлагането й, с която могат да бъдат изменени вече определени задължения за данъци или задължителни осигурителни вноски.

(2) Заинтересованото лице може да подаде писмено искане до териториалния директор, към което се прилагат доказателствата, на които се позовава.

(3) Изменението е допустимо, ако заповедта за възлагане на ревизията е издадена или искането за изменение е подадено в тримесечен срок от узнаване на основанието за изменение и до изтичането на срока по чл. 109 .

(4) В 30-дневен срок от постъпване на искането по ал. 2 териториалният директор разпорежда или отказва мотивирано възлагането на ревизия. Препис от отказа се изпраща на лицето, подало искането, в 7-дневен срок от постановяването му, но не по-късно от 14 дни след изтичането на срока по изречение първо.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 1.03.2007 г.) Заинтересованият субект може да обжалва отказа в 14-дневен срок от получаването на решението, а мълчаливия отказ - в 30-дневен срок от изтичането на срока за произнасяне, пред административния съд, компетентен да разгледа жалбата срещу ревизионния акт. Жалбата се подава чрез териториалния директор. Съдът се произнася по жалбата с определение, което не подлежи на обжалване.

(6) Когато се установи, че задължението за данъци или задължителни осигурителни вноски е било установено в по-висок или по-нисък размер от дължимото, за разликата се издава ревизионен акт. Ако е налице надвнесена сума, тя се прихваща или възстановява с ревизионния акт.

Раздел IIа
(Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.)
Процедура за разрешаване на спорове между държави - членки на Европейския съюз, във връзка със спогодбите за избягване на двойното данъчно облагане или други международни договори със сходен характер

Предмет

Чл. 134а. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Този раздел урежда правилата за разрешаване на спорове, възникнали между Република България и други държави членки („заинтересовани държави членки") във връзка с тълкуването и прилагането на спогодбите за избягване на двойното данъчно облагане или други международни договори със сходен характер. За целите на този раздел въпросът, който поражда спор по изречение първо, се нарича „спорен въпрос".

(2) Този раздел урежда и правата и задълженията на засегнатите лица при възникването на спорове по ал. 1.

Общи положения

Чл. 134б. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Всяко засегнато лице има право да подаде жалба за разрешаване на спорен въпрос по чл. 134а, ал. 1 до компетентния орган по този раздел.

(2) Засегнато лице е всяко лице, което е местно лице за данъчни цели на Република България или на друга държава членка и чието данъчно облагане е пряко засегнато от спорния въпрос.

(3) Компетентен орган в процедурата за разрешаване на спорове по този раздел е министърът на финансите или оправомощено от него длъжностно лице.

(4) Компетентен съд за разглеждане на жалбите и исканията по този раздел е административният съд по постоянен адрес или седалището на засегнатото лице. Когато засегнатото лице няма постоянен адрес или седалище в страната, споровете се разглеждат от Административния съд - град София.

(5) Двойно данъчно облагане по смисъла на този раздел е облагането на един и същ облагаем доход или имущество от две или повече държави членки с данъци, които

попадат в обхвата на спогодба или друг международен договор със сходен характер по чл. 134а, ал. 1, когато това води до допълнително облагане с данък, увеличаване на данъчните задължения или непризнаване на загубите, които биха могли да бъдат приспаднати от данъчната печалба.

(6) Когато от този раздел не следва друго, в процедурата за разрешаване на спорове понятията се тълкуват според значението им, определено в посочените актове, към датата на получаване на първото уведомление за действието, което поражда или ще породи спорен въпрос, в следната последователност:

1. съответната спогодба или друг международен договор със сходен характер по чл. 134а, ал. 1;

2. законодателството в областта на данъците, за които се прилага спогодбата или друг международен договор със сходен характер по чл. 134а, ал. 1;

3. други нормативни актове извън тези по т. 2.

Подаване на жалба

Чл. 134в. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Жалбата се подава на български език в срок до три години, считано от получаването на първото уведомление за действието, което води или би довело до спорния въпрос, независимо дали засегнатото лице използва други средства за правна защита съгласно българското законодателство или законодателството на другите заинтересовани държави членки. Жалбата може да бъде придружена от превод на английски език.

(2) Компетентният орган потвърждава получаването на жалбата в срок до два месеца от датата на получаването ѝ. В същия срок уведомява компетентните органи на другите заинтересовани държави членки за жалбата и за езика, който ще използва по време на производството.

(3) Едновременно с подаването по ал. 1 засегнатото лице подава жалбата с идентично съдържание и приложения и до компетентните органи на другите заинтересовани държави членки на съответните езици, като посочва в нея държавите членки, които са засегнати от спорния въпрос.

(4) Жалбата може да бъде подадена само до компетентния орган по чл. 134б, ал. 3, когато засегнатото лице е местно лице за данъчни цели на Република България и е:

1. физическо лице, или

2. микро-, малко или средно предприятие, което не е част от голяма група, по смисъла на Закона за счетоводството.

(5) В случаите по ал. 4 компетентният орган уведомява едновременно компетентните органи на другите заинтересовани държави членки в срок до два месеца от получаване на жалбата. Приема се, че засегнатото лице е подало жалба до всички заинтересовани държави членки считано от датата на уведомяването.

(6) Приема се, че пред компетентния орган по чл. 134б, ал. 3 е подадена жалба, когато компетентен орган на друга заинтересована държава членка го уведоми за подадена жалба от засегнато лице, което е местно лице за данъчни цели на съответната държава членка и е физическо лице или микро-, малко или средно предприятие, което не е част от голяма група съгласно съответното национално законодателство. Жалбата се счита за получена на датата, на която компетентният орган е получил уведомлението по изречение първо.

(7) Правилата по ал. 4 и 5 се прилагат и по отношение на отговорите на искането за допълнителна информация по чл. 134г, ал. 2, оттеглянето на жалбата по чл. 134д, ал. 7 и искането по чл. 134ж, ал. 1.

Съдържание на жалбата

Чл. 134г. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Жалбата трябва да съдържа:

1. име/наименование на засегнатото лице-жалбоподател, съответно и на пълномощника, ако се подава от пълномощник, адреса за кореспонденция,

идентификационен номер за данъчни цели, както и друга информация, необходима за идентифицирането на жалбоподателя, а при необходимост - и идентификационни данни на всяко друго засегнато лице;

2. посочване на другите заинтересовани държави членки;

3. данъчните периоди, за които се отнася спорният въпрос;

4. подробно описание на относимите факти и обстоятелства по случая с копие от всички подкрепящи документи, включително:

а) информация за структурата на сделката и за отношенията между засегнатото лице и другите страни по съответните сделки;

б) факти, установени добросъвестно в обвързващо споразумение между засегнатото лице и данъчна администрация на заинтересована държава членка, когато е приложимо;

в) описание на действията, които водят до спорния въпрос, и датата, на която са извършени;

г) информация за доходите, получени в друга държава членка, и за включването им в облагаемия доход в тази държава членка, когато е приложимо;

д) информация за данъците, наложени или които ще бъдат наложени във връзка с доходите по буква „г" в другата държава членка, когато е приложимо;

е) свързаните с обстоятелствата по букви „а" - „д" суми във валутите на заинтересованите държави членки;

5. позоваване на приложимите национални правила и спогодбата или международния договор по чл. 134а, ал. 1; когато може да се приложи повече от една спогодба или договор, засегнатото лице посочва спогодбата или договора, които следва да се тълкуват и прилагат във връзка със спорния въпрос;

6. следната информация, предоставена от жалбоподателя, заедно с копия от всички подкрепящи документи:

а) обяснение на причините, поради които засегнатото лице счита, че е налице спорен въпрос;

б) подробна информация за всички обжалвания и съдебни производства във връзка със съответните сделки, както и за всички съдебни решения, свързани със спорния въпрос;

в) поемане на задължение от страна на засегнатото лице да отговори изчерпателно и своевременно на всички свързани със спорния въпрос искания на компетентния орган и да предостави документация при поискване от страна на компетентните органи;

г) копие от акта за установяване на данъчни задължения или друг аналогичен документ, от който произтича спорният въпрос, както и всякакви други документи, издадени от органите по приходите, съответно от данъчните органи на заинтересована държава членка във връзка със спорния въпрос, ако е приложимо;

д) информация за жалбите, подадени от засегнатото лице по реда на други процедури за взаимно споразумение или за разрешаване на спорове съгласно спогодба за избягване на двойното данъчно облагане или друг международен договор със сходен характер, както и поемане на задължение от страна на засегнатото лице, че ще предприеме необходимите действия за прекратяване на тези процедури в съответствие с чл. 134у, ал. 7, когато е приложимо;

7. друга информация, която е от значение за разглеждането на конкретния спорен въпрос по същество.

(2) Компетентният орган може да поиска допълнителна информация, която счита за необходима за разглеждането на спорния въпрос по същество, в срок до три месеца от получаването на жалбата. Искания за допълнителна информация могат да се правят и по време на процедурата по взаимно споразумение по чл. 134е.

(3) Засегнато лице, което получи искане за допълнителна информация по ал. 2, отговаря в срок до три месеца от получаването на искането. Едновременно с това лицето изпраща копие от отговора и до компетентните органи на другите заинтересовани държави членки.

(4) В случаите, когато компетентен орган на друга заинтересована държава членка е поискал допълнителна информация, едновременно с това засегнатото лице предоставя копие от нея и на компетентния орган по чл. 134б, ал. 3.

(5) Когато жалбата е подадена по реда на чл. 134в, ал. 4, компетентният орган изпраща копие от получената допълнителна информация по ал. 3 на компетентните органи на другите заинтересовани държави членки. Допълнителната информация се счита за предоставена на всички заинтересовани държави членки на датата на нейното получаване от съответните компетентни органи.

Действия след подаването на жалбата

Чл. 134д. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Компетентният орган приема за разглеждане или отхвърля жалбата с решение в срок до 6 месеца от получаването ѝ. Когато е поискана допълнителна информация по чл. 134г, ал. 2 или такава информация е предоставена от компетентен орган на друга заинтересована държава членка в случаите по чл. 134в, ал. 6, 6-месечният срок започва да тече от получаването на информацията от компетентния орган.

(2) Компетентният орган отхвърля жалбата, когато е налице едно от следните основания:

1. жалбата не съдържа информацията по чл. 134г, ал. 1 или в срока по чл. 134г, ал. 3 не е предоставена поисканата допълнителна информация;

2. не е налице спорен въпрос;

3. жалбата не е подадена в тригодишния срок по чл. 134в, ал. 1.

(3) Компетентният орган незабавно уведомява засегнатото лице и компетентните органи на другите заинтересовани държави членки за решението си по ал. 1. Когато компетентният орган отхвърли жалбата, в решението се посочват общо причините за това.

(4) Когато компетентният орган по чл. 134б, ал. 3 или компетентен орган на друга заинтересована държава членка не е взел решение по жалбата в срока по ал. 1 или в срока, предвиден в аналогична разпоредба в законодателството на съответната държава членка, жалбата се счита за приета от съответния компетентен орган.

(5) Засегнатото лице може да подаде жалба срещу решението по ал. 1 пред съответния административен съд, в случай че компетентните органи на всички заинтересовани държави членки са отхвърлили жалбата. Жалбата се подава в 14-дневен срок от получаването на последното уведомление за отхвърляне на жалбата от компетентен орган на заинтересована държава членка. Решението на административния съд е окончателно и не подлежи на обжалване. Когато решението по ал. 1 бъде отменено, жалбата се счита за приета от компетентния орган, който уведомява за това компетентните органи на другите заинтересовани държави членки.

(6) В срока по ал. 1 компетентният орган може да реши спорния въпрос по същество без участието на компетентните органи на другите заинтересовани държави членки. В този случай той уведомява незабавно засегнатото лице и компетентните органи на другите заинтересовани държави членки, а производството по спора се прекратява.

(7) Жалбата може да бъде оттеглена по всяко време след подаването ѝ от засегнатото лице с писмено уведомление, изпратено едновременно до компетентния орган по чл. 134б, ал. 3 и до компетентните органи на другите заинтересовани държави членки. Производството по спорния въпрос се прекратява от датата на постъпването на уведомлението. Компетентният орган по чл. 134б, ал. 3 незабавно

уведомява другите заинтересовани държави членки за прекратяването на производството.

(8) Освен в случаите по ал. 6 и 7, производството по спора се прекратява и когато спорният въпрос престане да съществува. Компетентният орган незабавно уведомява засегнатото лице за прекратяването, като посочва общо причините, на които то се основава.

(9) Производството по жалбата се прекратява и когато е налице едно от следните основания:

1. жалбата е отхвърлена от компетентните органи на всички заинтересовани държави членки на основание ал. 2 или аналогична разпоредба в законодателството на съответната държава членка и в срока за обжалване, предвиден в законодателството на държавите членки, не е подадена жалба срещу решението на съответния компетентен орган или във всички заинтересовани държави членки отхвърлянето е потвърдено с влязъл в сила акт на компетентен съд;

2. при обжалване на решението на компетентния орган по ал. 5 отхвърлянето на жалбата е потвърдено от съответния административен съд с влязъл в сила акт;

3. в друга заинтересована държава членка отхвърлянето на жалбата е потвърдено от компетентен съд с влязъл в сила акт и националното законодателство на тази държава не допуска отклонение от него;

4. засегнатото лице е оттеглило жалбата пред компетентен орган на друга заинтересована държава членка в случаите по чл. 134в, ал. 6 и компетентният орган по чл. 134б, ал. 3 е уведомен за това.

Взаимно споразумение

Чл. 134е. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Когато жалбата е приета за разглеждане от всички заинтересовани държави членки, компетентният орган по чл. 134б, ал. 3 полага усилия да разреши спорния въпрос по взаимно споразумение съвместно с компетентните органи на другите заинтересовани държави членки в срок до две години, считано от последното уведомяване от заинтересована държава членка за решението й да приеме за разглеждане жалбата.

(2) Срокът по ал. 1 може да бъде удължен, но с не повече от една година, по мотивирано писмено искане на компетентен орган на заинтересована държава членка, отправено до всички други компетентни органи на заинтересовани държави членки.

(3) Когато в срока по ал. 1 е постигнато споразумение за разрешаване на спорния въпрос, въз основа на него компетентният орган издава решение, за което уведомява незабавно засегнатото лице.

(4) С постигнатото споразумение окончателно се решава спорният въпрос, а решението, издадено въз основа на него, е задължително за всички органи и институции и има изпълнителна сила за засегнатото лице, когато то:

1. приеме решението;

2. декларира, че му е известно, че спорният въпрос се решава окончателно със споразумението и по отношение на него не могат да бъдат използвани други средства за правна защита, и

3. представи доказателства в срок до 60 дни, считано от датата на получаването на уведомлението по ал. 3, че са предприети действия за прекратяване на започналите, но неприключили производства, свързани с използването на други средства за правна защита.

(5) Когато са изпълнени условията по ал. 4 и условията съгласно аналогична разпоредба в законодателството на другите заинтересовани държави членки, решението по ал. 3 се изпълнява незабавно по реда на този кодекс независимо от предвидените давностни срокове. Решението не подлежи на обжалване.

(6) Когато в срока по ал. 1 не е постигнато споразумение за разрешаване на спорния въпрос, компетентният орган уведомява засегнатото лице, като посочва общо причините за невъзможността да се постигне споразумение.

Разрешаване на спорове от консултативна комисия

Чл. 134ж. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Компетентните органи на заинтересованите държави членки съставят консултативна комисия за разрешаване на спора по искане на засегнатото лице, когато е изпълнено едно от следните условия:

1. жалбата, подадена от засегнатото лице, е била отхвърлена на основание, предвидено в чл. 134д, ал. 2 или в аналогична разпоредба в законодателството на друга заинтересована държава членка, най-малко от един, но не от всички компетентни органи на заинтересованите държави членки;

2. компетентният орган по чл. 134б, ал. 3 и компетентните органи на заинтересованите държави членки са приели да разгледат жалбата, подадена от засегнатото лице, но не са успели да се споразумеят за разрешаването на спорния въпрос в срока, предвиден в чл. 134е, ал. 1.

(2) Искане по ал. 1, т. 1 може да бъде подадено само когато не е налице висящо производство по чл. 134д, ал. 5 или производство по обжалване на решението за отхвърляне на жалбата в друга заинтересована държава членка, както и когато са изтекли сроковете за обжалване, предвидени в законодателството на всички заинтересовани държави членки.

(3) Искането по ал. 1 се подава в писмена форма в срок до 50 дни, считано от датата на получаването на уведомлението по чл. 134д, ал. 3 или чл. 134е, ал. 6, съответно от датата на постановяването на акта, с който се отменя отхвърлянето на жалбата в поне една от заинтересованите държави членки. В искането засегнатото лице декларира обстоятелствата по ал. 2.

(4) Консултативната комисия се съставя в срок до 120 дни, считано от датата на получаването на искане по ал. 1, като председателят ѝ незабавно информира засегнатото лице за това обстоятелство.

(5) Компетентният орган може да откаже съставяне на консултативна комисия, когато спорният въпрос не е свързан с двойно данъчно облагане, като уведомява незабавно за това засегнатото лице и компетентните органи на другите заинтересовани държави членки.

(6) Когато консултативната комисия е съставена на основание ал. 1, т. 1, тя приема решение относно допустимостта на жалбата в срок до 6 месеца, считано от датата на съставянето ѝ. Решението се съобщава на компетентните органи на заинтересованите държави членки в срок до 30 дни от приемането му.

(7) Когато консултативната комисия потвърди с решението по ал. 6, че изискванията по чл. 134в и 134г са изпълнени, процедурата по взаимно споразумение по чл. 134е започва по искане на един от компетентните органи.

(8) Когато искането по ал. 7 е направено от компетентния орган по чл. 134б, ал. 3, той уведомява консултативната комисия, компетентните органи на другите заинтересовани държави членки и засегнатото лице за това.

(9) Когато процедура по взаимно споразумение е започнала по реда на ал. 7, срокът за разрешаване на спора по чл. 134е, ал. 1 започва да тече от датата на уведомлението за решението на консултативната комисия за допустимост на жалбата.

(10) Когато не е направено искане за процедура по взаимно споразумение по ал. 7 в срок до 60 дни, считано от датата на уведомяването по ал. 6 за решението от консултативната комисия, комисията дава становище за разрешаване на спорния въпрос по чл. 134п, ал. 1. За целите на чл. 134п, ал. 1 се счита, че консултативната комисия е съставена на датата, на която срокът по изречение първо е изтекъл.

(11) Когато консултативната комисия е съставена на основание ал. 1, т. 2, тя дава становище за решаване на спорния въпрос в съответствие с чл. 134п, ал. 1.

Състав на консултативната комисия

Чл. 134з. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Консултативната комисия за разрешаване на спорове по чл. 134ж има следния състав:

1. председател;

2. по един представител на всеки компетентен орган на заинтересована държава членка;

3. по един независим експерт, определен от всеки компетентен орган на заинтересованите държави членки от списъка по чл. 134и.

(2) По споразумение между компетентните органи на заинтересованите държави членки броят на представителите, съответно на независимите експерти по ал. 1, т. 2 и 3, може да бъде увеличен на двама представители, съответно на двама независими експерти, за всеки компетентен орган.

(3) Правилата за определянето на независими експерти се договарят между компетентните органи на заинтересованите държави членки. На всеки независим експерт се определя заместник съгласно правилата по изречение първо за случаите, когато бъде възпрепятстван да изпълнява задълженията си. При липса на договорени правила, определянето на независими експерти се извършва чрез теглене на жребий.

(4) Представителите на компетентните органи и независимите експерти избират председател от списъка на лицата, посочен в чл. 134и. Председателят е съдия, освен ако представителите на компетентните органи и независимите експерти са се договорили друго.

(5) Освен в случаите по чл. 134к компетентен орган може да възрази срещу определянето на независим експерт, когато е налице едно от следните основания:

1. лицето е служител на или работи за една от заинтересованите приходни/данъчни администрации или е било на такава позиция в който и да било момент през последните три години;

2. лицето притежава или е притежавало съществен дял или право на глас в някое от засегнатите лица или е било техен служител или консултант в който и да било момент през последните 5 години преди датата на определянето му като независим експерт;

3. лицето не предоставя достатъчни гаранции за обективност за разрешаването на спорния въпрос;

4. лицето е служител на друго лице, което предоставя данъчни консултации, включително по занятие, или е било на такава позиция в който и да било момент през последните три години преди датата на определянето му;

5. друго основание, предварително договорено между компетентните органи на заинтересованите държави членки.

(6) Компетентен орган може да поиска от лице, определено като независим експерт или негов заместник, да декларира наличието на интерес, взаимоотношения или друго обстоятелство, което може да засегне независимостта му или което може да породи основателно съмнение в неговата безпристрастност по време на производството.

(7) Ограниченията по ал. 5 се прилагат и за независим експерт, който участва в консултативна комисия, за период 12 месеца, считано от произнасянето на становището на комисията, в случай че съответното обстоятелство по ал. 5 би било основание компетентен орган да възрази срещу включването му в консултативната комисия.

Списък на независимите експерти

Чл. 134и. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Компетентният орган определя три или повече лица, които са компетентни и независими и могат да

действат с безпристрастност и почтеност, за включване в списъка на независимите експерти, поддържан от Европейската комисия. Списъкът на независимите експерти се състои от всички независими експерти, определени от държавите членки.

(2) Независим експерт може да бъде дееспособно пълнолетно лице, което не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, има висше икономическо или юридическо образование, най-малко 8 години професионален или академичен опит в областта на прякото данъчно облагане, спогодбите за избягване на двойното данъчно облагане или трансферното ценообразуване и притежава високи морални качества.

(3) Компетентният орган предоставя на Европейската комисия имената на определените от него независими експерти, както и пълна и актуална информация за професионалния и академичния им опит, за тяхната компетентност, експертни познания и възможен конфликт на интереси. Компетентният орган може да посочи един или повече от определените от него независими експерти, които могат да бъдат избирани за председател на консултативната комисия.

(4) Компетентният орган уведомява незабавно Европейската комисия за всяка промяна в списъка на независимите лица.

(5) Компетентният орган определя със заповед реда за включване на независими експерти в списъка по ал. 1, както и за заличаването им, когато престанат да отговарят на изискването за независимост.

(6) Компетентният орган може да възрази срещу оставането на независим експерт в списъка, поддържан от Европейската комисия, когато са налице основателни съмнения в неговата независимост, като уведомява Европейската комисия за това и представя доказателства.

(7) Когато компетентният орган е уведомен от Европейската комисия за постъпило възражение и доказателства срещу независим експерт, посочен от него в списъка по ал. 1, в срок 6 месеца предприема необходимите действия за разглеждане на жалбата и решава относно запазването или заличаването на съответното лице от списъка. Компетентният орган уведомява незабавно Европейската комисия за решението си.

Определяне на състав на консултативната комисия от съда

Чл. 134к. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Засегнатото лице може да поиска от съответния административен съд да определи състава на консултативната комисия по чл. 134з, когато компетентният орган не го е направил в срока по чл. 134ж, ал. 4. Искането се подава в 30-дневен срок след изтичането на срока по чл. 134ж, ал. 4.

(2) Съдът определя един независим експерт и негов заместник от списъка на независимите експерти, а в случаите по чл. 134з, ал. 2 - двама независими експерти и техни заместници. При определянето им съдът трябва да съобрази тяхната компетентност и всички обстоятелства, които осигуряват назначаването на независим и безпристрастен експерт съгласно чл. 134з.

(3) Съдът определя един представител на компетентния орган, а в случаите по чл. 134з, ал. 2 - двама представители, за участие в консултативната комисия, като задължава компетентния орган да предостави списък с лица, които могат да заемат тази позиция.

(4) В случаите по ал. 2 и 3 съдът се произнася в срок до 30 дни от подаването на искането. Решението на съда е окончателно. Съдът съобщава решението на засегнатото лице и на компетентния орган, който незабавно уведомява компетентните органи на другите заинтересовани държави членки.

(5) Когато компетентните органи на всички заинтересовани държави членки не са определили независими експерти и техни заместници и засегнатото лице е поискало това от съответните компетентни съдилища или национални органи по назначаването, определените по този ред независими експерти избират чрез жребий председателя от списъка, поддържан от Европейската комисия.

(6) Когато в производството участват повече от едно засегнато лице, всяко от тях сезира компетентния съд или орган по назначаването в държавата, на която е местно лице за данъчни цели, за определяне на независими експерти и техни заместници.

Алтернативна комисия за разрешаване на спорове

Чл. 134л. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Компетентните органи на заинтересованите държави членки могат да се договорят за съставянето на алтернативна комисия за разрешаване на спорове вместо консултативна комисия, която да представи становище за разрешаване на спорния въпрос в съответствие с чл. 134п.

(2) Алтернативната комисия по ал. 1 може да бъде и комисия с постоянен характер, създадена от компетентните органи на държавите членки за алтернативно разрешаване на спорове.

(3) По своя състав и структура алтернативната комисия може да се различава от консултативната комисия. Правилата по чл. 134з, ал. 5 - 7 се прилагат съответно и по отношение на алтернативната комисия.

(4) Алтернативната комисия може да прилага всякакви процедури и способи за разрешаване на спорния въпрос по обвързващ начин, прилагани в арбитражните производства.

(5) Компетентните органи на заинтересованите държави членки приемат правилник за дейността на алтернативната комисия в съответствие с чл. 134м. Освен ако не е предвидено друго в правилника, по отношение на алтернативната комисия се прилагат съответно чл. 134н и 134о.

Правилник за дейността

Чл. 134м. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Компетентният орган уведомява засегнатото лице в срока по чл. 134ж, ал. 4 за съставяне на консултативна комисия, съответно на алтернативна комисия за разрешаване на спорове, за следното:

1. правилника за дейността на консултативната комисия или на алтернативната комисия;

2. срока, в който трябва да бъде прието становището във връзка с разрешаването на спорния въпрос;

3. приложимите разпоредби в националното законодателство на заинтересованите държави членки, включително приложимите спогодби или други международни договори със сходен характер.

(2) Правилникът за дейността се подписва от компетентните органи на заинтересованите държави членки, които са страни по спора.

(3) Правилникът за дейността съдържа:

1. описание на спорния въпрос;

2. правилата, по които компетентните органи на държавите членки постигат съгласие във връзка с правните и фактическите въпроси, които трябва да бъдат решени;

3. структурата на органа за разрешаване на спорове, който може да бъде консултативна комисия или алтернативна комисия, както и вида на процедурата за алтернативно разрешаване на спорове, ако се различава от процедурата на независимо становище, прилагана от консултативната комисия;

4. сроковете за провеждане на процедурата за разрешаване на спорове;

5. състава на комисията, включително броя и имената на членовете, подробна информация за тяхната компетентност и квалификации, както и оповестяване на евентуален конфликт на интереси на членовете;

6. правилата за участие на засегнатото лице и трети страни в производството, размяната на книжа, информацията и доказателствата, разходите, вида на

процедурата за разрешаване на спорове и всички други процедурни или организационни въпроси;

7. логистичната организация на производството и приемане на становището от комисията.

(4) Когато консултативната комисия е съставена съгласно чл. 134ж, ал. 1, т. 1, правилникът за дейността съдържа единствено информацията, посочена в ал. 3, т. 1, 4 - 6.

(5) Когато правилникът за дейността е непълен или засегнатото лице не е било уведомено по ал. 1, дейността на комисията се осъществява въз основа на стандартен правилник за дейността, утвърден от Европейската комисия.

(6) Когато засегнатото лице не е уведомено за правилника за дейността в срока по ал. 1, председателят и независимите експерти изготвят правилник въз основа на стандартния образец по ал. 5 и го изпращат на засегнатото лице в срок до две седмици от датата на съставянето на консултативната комисия, съответно на алтернативната комисия. Когато председателят и независимите експерти не са постигнали съгласие относно правилника за дейността или не уведомят за него засегнатото лице, засегнатото лице може да поиска от съответния административен съд или от съответния компетентен съд на друга заинтересована държава членка да ги задължи да изготвят правилник.

Разходи за производството

Чл. 134н. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* Освен когато компетентните органи са се договорили друго, заинтересованите държави членки си поделят поравно следните разходи за осъществяване на производството по този раздел:

1. разходите на независимите експерти, които са в размер, равен на средната стойност на обичайната сума, възстановявана на висши държавни служители на заинтересованите държави членки, и

2. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) хонорарите на независимите експерти, когато е приложимо, в размер до 1000 евро на човек на ден - за всеки ден, през който консултативната комисия, съответно алтернативната комисия, заседава.

(2) Разходите, направени от засегнатото лице, са за негова сметка.

(3) Разходите, посочени в ал. 1, т. 1 и 2, се поемат от засегнатото лице, когато компетентните органи на заинтересованите държави членки постигнат съгласие за това и засегнатото лице:

1. е направило уведомление за оттегляне на жалбата съгласно чл. 134д, ал. 7, или

2. е отправило искане за съставяне на консултативна комисия след отхвърляне на жалбата на основание чл. 134д, ал. 2 или аналогична разпоредба в законодателството на друга заинтересована държава членка и консултативната комисия потвърди решението на съответните компетентни органи за отхвърлянето.

Информация, доказателства и изслушвания

Чл. 134о. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Когато компетентните органи на заинтересованите държави членки са постигнали съгласие за това, засегнатото лице може да представи всякакви документи, данни и други доказателства в производството по чл. 134ж, които могат да бъдат от значение за становището на консултативната комисия, съответно на алтернативната комисия.

(2) По искане на консултативната комисия, съответно на алтернативната комисия, засегнатото лице и компетентните органи на заинтересованите държави членки са длъжни да предоставят всички документи, данни и други доказателства, които са от значение за производството.

(3) Компетентният орган може да откаже да предостави информация по ал. 2, когато е налице едно от следните основания:

1. получаването на информацията изисква прилагането на административни мерки, които не са в съответствие с българското законодателство;

2. информацията не може да бъде получена съгласно българското законодателство;

3. информацията представлява търговска, стопанска, промишлена или професионална тайна или търговски процес;

4. разкриването на информацията би противоречало на обществения ред.

(4) Засегнатото лице може по свое искане и със съгласието на компетентните органи на заинтересованите държави членки да присъства на заседание на консултативната комисия, съответно на алтернативната комисия, лично или чрез представител.

(5) По искане на комисията засегнатото лице е длъжно да се яви пред нея лично или чрез представител.

(6) Засегнатото лице и неговият представител представят декларация пред компетентните органи, с която се задължават да пазят в тайна информацията, до която имат достъп в производството по разрешаване на спорове, когато това бъде изискано в хода на производството.

Становище на консултативната комисия, съответно на алтернативната комисия

Чл. 134п. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Консултативната комисия, съответно алтернативната комисия, представя своето становище в писмен вид на компетентните органи на заинтересованите държави членки в срок до 6 месеца след датата на съставянето й. Срокът по изречение първо може да бъде удължен с три месеца, когато поради естеството на спорния въпрос комисията реши, че за представянето на становище е необходим по-дълъг срок. Комисията уведомява засегнатото лице и компетентните органи на заинтересованите държави членки за удължаването на срока.

(2) Консултативната комисия, съответно алтернативната комисия, основава становището си на разпоредбите на приложимата спогодба или на друг международен договор със сходен характер и на приложимите национални правила.

(3) Консултативната комисия, съответно алтернативната комисия, приема становището си с обикновено мнозинство. При липса на мнозинство гласът на председателя е определящ за окончателното становище.

(4) Председателят съобщава становището на комисията на компетентните органи на заинтересованите държави членки.

Окончателно решение

Чл. 134р. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Компетентните органи на заинтересованите държави членки постигат съгласие и приемат окончателно решение за разрешаване на спорния въпрос в срок до 6 месеца след получаването на становището на консултативната комисия, съответно на алтернативната комисия.

(2) Становището на консултативната комисия, съответно на алтернативната комисия, е задължително за компетентните органи при вземане на окончателното решение само когато компетентните органи не са постигнали съгласие за разрешаването на спорния въпрос в срока по ал. 1.

(3) Компетентният орган уведомява незабавно засегнатото лице за окончателното решение за разрешаването на спорния въпрос. Когато в 30-дневен срок от вземане на решението засегнатото лице, което е местно лице за данъчни цели на Република

България, не е уведомено за него, то може да поиска от съответния административен съд да задължи компетентния орган да му предостави окончателното решение.

(4) Окончателното решение има изпълнителна сила за засегнатото лице, при условие че в 60-дневен срок, считано от датата на получаването на уведомлението по ал. 3, приеме решението и декларира, че му е известно, че спорният въпрос се решава окончателно с влизането в сила на решението и по отношение на него не могат да бъдат използвани други средства за правна защита, съответно изпълни условията за влизане в сила на решението съгласно аналогична разпоредба в законодателството на другите заинтересовани държави членки.

(5) Окончателното решение не подлежи на обжалване и се изпълнява незабавно по реда на този кодекс независимо от предвидените давностни срокове, освен когато компетентен съд на заинтересована държава членка постанови, че по отношение на независим експерт не са били изпълнени условията за независимост по чл. 134з, ал. 5 или аналогична разпоредба в законодателството на съответната държава членка.

(6) Окончателното решение за разрешаване на спора е задължително по отношение на спорния въпрос за компетентния орган и за всички органи и институции.

(7) Когато окончателното решение не е изпълнено от компетентния орган по приходите, засегнатото лице може да поиска от съответния административен съд да задължи органа за изпълнението му.

Изпълнение на влязло в сила решение за разрешаване на спора

Чл. 134с. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Когато по спорния въпрос няма издаден ревизионен акт, засегнатото лице подава декларация или коригираща декларация по чл. 104 в тримесечен срок от влизането в сила на решението по чл. 134е или 134р. Декларация не подава лице, за което няма задължение за деклариране по Закона за корпоративното подоходно облагане или Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

(2) Когато засегнатото лице не подаде декларация или в декларацията се установят несъответствия с влязлото в сила решение по чл. 134е или чл. 134р по спорния въпрос, органът по приходите може да издаде акт по чл. 107.

(3) Когато по спорния въпрос е издаден ревизионен акт, който не е бил обжалван по съдебен ред, се прилага чл. 133, ал. 2, т. 6.

(4) Въз основа на влязло в сила решение по спорния въпрос засегнатото лице може да подаде искане за прихващане или възстановяване в срока по ал. 1, ако този срок изтича след срока по чл. 129, ал. 1.

Публичност

Чл. 134т. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Компетентният орган може да се съгласи окончателното решение по чл. 134р да бъде публикувано в неговата цялост в централния регистър, поддържан от Европейската комисия, при изразено съгласие от страна на засегнатото лице и компетентните органи на другите заинтересовани държави членки.

(2) Когато компетентен орган или засегнатото лице не дадат съгласие за публикуване на окончателното решение в неговата цялост, в централния регистър се публикува резюме на решението. Резюмето включва общо описание на спорния въпрос, датата, съответните данъчни периоди, правното основание, стопански сектор, кратко описание на крайния резултат, както и описание на използвания метод на арбитраж.

(3) Компетентният орган изпраща информацията по ал. 2 на засегнатото лице преди нейното публикуване. В срок до 60 дни от получаването на информацията засегнатото лице може да поиска от компетентните органи да не се публикува информация, която се отнася за каквато и да било търговска, стопанска, промишлена или професионална тайна или търговски процес, както и информация, която противоречи на обществения ред.

(4) Информацията по ал. 1 и 2 се публикува по образец, утвърден от Европейската комисия.

(5) Компетентният орган предоставя незабавно на Европейската комисия информацията, която се публикува в съответствие с ал. 2 и 3.

Конкуренция с други производства

Чл. 134у. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Засегнатото лице може да използва процедурите, предвидени в този раздел, независимо че спорният въпрос е решен с влязъл в сила акт, с изключение на случаите, когато има влязло в сила съдебно решение.

(2) Разглеждането на спорния въпрос в процедура по този раздел не възпрепятства започването или продължаването на съдебни, административнонаказателни или наказателни производства във връзка със спорния въпрос.

(3) Когато спорният въпрос е предмет на разглеждане в съдебно производство по ал. 2, производството по жалбата по чл. 134д и 134е се спира до произнасянето на съда с влязъл в сила акт. Когато съдебното производство е спряно или завърши с акт, различен от съдебно решение, производството по този раздел се възобновява, като сроковете по чл. 134д, ал. 1 и 6 и чл. 134е, ал. 1 и 2 започват да текат от датата, на която актът е влязъл в сила.

(4) Когато съдебното производство с предмет спорния въпрос по ал. 3 завърши с влязло в сила съдебно решение, компетентният орган уведомява компетентните органи на другите заинтересовани държави членки за него, като:

1. производството по взаимно споразумение по чл. 134е се прекратява, считано от датата на уведомяването на компетентните органи на другите заинтересовани държави членки, когато съдебното решение е постановено, преди да бъде постигнато съгласие за решаване на спорния въпрос по взаимно споразумение по чл. 134е;

2. компетентният орган отказва съставяне на консултативна комисия, когато съдебното решение е постановено, преди засегнатото лице да подаде искане за разрешаване на спора по чл. 134ж, в случай че спорният въпрос е останал неразрешен по време на процедурата по взаимно споразумение по реда на чл. 134е;

3. производството за разрешаване на спорове от консултативна комисия, съответно от алтернативна комисия, се прекратява, когато съдебното решение е постановено след подаването на искане по чл. 134ж и преди комисията да е представила становището си на компетентните органи на заинтересованите държави членки по реда на чл. 134п.

(5) Когато е започнало наказателно производство по ал. 2 за престъпление против данъчната система по чл. 255 и 255а от Наказателния кодекс, производството по този раздел се спира до приключването на наказателното производство с влязъл в сила акт. При приключване на наказателното производство с влязъл в сила акт, с който се налага наказание за престъпление по изречение първо, компетентният орган уведомява компетентните органи на другите заинтересовани държави членки за него и производството по този раздел се прекратява, съответно компетентният орган отказва съставяне на консултативна комисия.

(6) Производството по този раздел се прекратява и в случай че компетентният орган е уведомен от компетентен орган на друга държава членка за прекратяване на производството за разрешаване на спора въз основа на обстоятелства, предвидени в разпоредби на законодателството на съответната заинтересована държава членка.

(7) Започналите процедури за разрешаване на спорове съгласно спогодба или друг международен договор със сходен характер, които се тълкуват или прилагат във връзка със спорния въпрос, се прекратяват с подаването на жалба по чл. 134в, считано от датата на първото получаване на жалбата от страна на компетентен орган на заинтересована държава членка.

Раздел III
Процедура за прилагане на спогодбите за избягване на международното двойно данъчно облагане на доходите и имуществото по отношение на чуждестранни лица

Общи принципи

Чл. 135. *(1)* Този раздел урежда процедурата по прилагане на данъчните облекчения за чуждестранни лица, предвидени във влезлите в сила спогодби за избягване на двойното данъчно облагане (СИДДО).

(2) Спогодбите за избягване на двойното данъчно облагане се прилагат след удостоверяване на основанията за това.

Основания за прилагане на СИДДО

Чл. 136. За целите на чл. 135, ал. 2 след възникване на данъчно задължение за доход от източник в страната чуждестранното лице удостоверява пред органа по приходите, че:

1. е местно лице на другата държава по смисъла на съответната СИДДО;

2. е притежател на дохода от източник в Република България;

3. не притежава място на стопанска дейност или определена база на територията на Република България, с които съответният доход е действително свързан;

4. са изпълнени особените изисквания за прилагане на СИДДО или отделни нейни разпоредби по отношение на определени в самата СИДДО лица, когато такива особени изисквания се съдържат в съответната СИДДО.

Притежател (бенефициент) на доход

Чл. 136а. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) *(1)* Чуждестранно лице е притежател на дохода, когато:

1. има право да се разпорежда с дохода и да преценява използването му и понася целия или съществена част от риска от дейността, от която се реализира доходът, и

2. не действа като дружество за насочване на дохода.

(2) Дружество за насочване на дохода е дружество, което се контролира от лица, които не биха имали право на същите по вид и размер облекчения, ако доходът се реализираше директно от тях, и не осъществява стопанска дейност, извън притежанието и/или администрирането на правата или активите, от които се реализира доходът, и дружеството:

1. не разполага с активи, капитал или персонал, съответстващи на неговата стопанска дейност, или

2. няма контрол върху използването на правата или активите, от които е реализиран доходът.

(3) Не е дружество за насочване на дохода чуждестранно лице, когато повече от половината от акциите му с право на глас се търгуват на регулиран пазар.

Удостоверяване на основанията

Чл. 137. *(1)* Обстоятелствата по чл. 136 се посочват в искане по образец, утвърден от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.

(2) Обстоятелствата по чл. 136, т. 1 се удостоверяват от чуждестранната данъчна администрация в искането по ал. 1 или съобразно обичайната ѝ практика.

(3) Обстоятелствата по чл. 136, т. 2 и 3 се декларират от чуждестранното лице.

(4) Обстоятелствата по чл. 136, т. 4 се удостоверяват с официални документи, включително извлечения от публични регистри. Когато такива документи не се издават, допустими са и други писмени доказателства. Тези обстоятелства не могат да се удостоверяват с декларации.

Доказателства

Чл. 138. *(1)* Към искането по чл. 137, ал. 1 се прилагат и писмени доказателства относно вида, основанието за реализиране и размера на съответния доход.

(2) Доказателства по ал. 1 могат да бъдат:

1. когато правото за получаване на конкретния доход произтича от договорно правоотношение - писмен договор, а ако няма такъв - доказателства за наличието на договорно правоотношение между платеца на дохода и чуждестранното лице;

2. в случаите на доходи от дивиденти - решение на общото събрание на дружеството; купон за изплатен дивидент; извлечение от книга на акционерите, заверено от дружеството; копие от купюр или временно удостоверение; поименно удостоверение за безналични акции; извлечение от книгата за безналични акции или друг документ, удостоверяващ вида и размера на дохода, както и размера на участието на чуждестранното лице;

3. при доходи от ликвидационен дял - документ, доказващ размера на направената инвестиция, краен ликвидационен баланс след удовлетворяване на кредиторите и документ, определящ разпределението на ликвидационния дял, а при разпределяне на ликвидационния дял в натура - решение на съдружниците или акционерите и документи, въз основа на които е определена пазарната цена на ликвидационния дял;

4. при доходи от лихви върху вноски по чл. 134 и 190 от Търговския закон - решение на общото събрание, в което е посочен размерът или начинът на определяне на лихвата по тези вноски;

5. при доходи от държавни, общински и други дългови ценни книжа, когато не са освободени от данъчно облагане - поименен сертификат за собственост с отразени в него лихви и/или отстъпки; купони за лихви по облигации или друг документ, удостоверяващ собствеността и размера или начина на определяне на лихвите;

6. при лихви върху отпуснат заем - договор и доказателства за начислените лихви;

7. при доходи от прехвърляне на:

а) акции, облигации, търгуеми права на акции и други корпоративни права и ценни книжа, когато не са освободени от данъчно облагане по силата на закон - документ за прехвърляне на правата и документ, доказващ продажната цена и цената на придобиване;

б) дялови участия - заверен препис от вписания в търговския регистър договор за продажба на дружествен дял, както и документи, доказващи цената на придобиване на този дял;

в) друго движимо и недвижимо имущество, когато доходът от това имущество не е освободен от данъчно облагане - документи, доказващи цената на придобиване на това имущество и продажната цена.

(3) Към искането по чл. 137, ал. 1 могат да се представят освен посочените в ал. 2 и всякакви други писмени доказателства, които биха послужили за изясняване и установяване на основанията за прилагане на съответната СИДДО и на вида, размера и основанието за реализиране на съответния доход.

Подаване на искането

Чл. 139. *(1)* Искането по чл. 137, ал. 1 и приложените към него документи се подават в териториалната дирекция по регистрацията на платеца на дохода или в дирекцията, където подлежи на регистрация.

(2) Когато платецът не подлежи на регистрация, искането по чл. 137, ал. 1 и приложените към него документи се подават в Териториалната дирекция - София.

Договори с продължително действие

Чл. 140. *(1)* Когато доходът се реализира въз основа на договори с продължително действие или се реализира от едно и също лице на еднакво основание, искане по чл. 137, ал. 1 се подава еднократно.

(2) Доходите от дивиденти не се смятат за доходи по ал. 1.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2006 г., в сила от 04.08.2006 г.) Чуждестранното лице уведомява териториалната дирекция за всяка промяна на обстоятелствата по чл. 136 и 138 в 30-дневен срок от настъпването им.

Действия на органите по приходите

Чл. 141. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.) Органите по приходите осъществяват контрол по прилагането на СИДДО, като извършват проверка или ревизия. Когато се извършва проверка, становище за наличие или липса на основания за прилагане на СИДДО се издава на чуждестранното лице в 60-дневен срок от подаване на искането по чл. 137, ал. 1 . Копие от становището се изпраща и на платеца на дохода.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.) Органите по приходите издават становище за липса на основания за прилагане на СИДДО, когато чуждестранното лице не е изпълнило изискванията на чл. 136 - 138 и не е отстранило непълнотите в 15-дневен срок от датата на поискване от органа по приходите. Непроизнасянето в срока по ал. 1 се смята за становище за наличие на основания за прилагане на СИДДО.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г., изм., бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.)От момента на издаване на становището за наличие на основание за прилагане на СИДДО или непроизнасянето в срока по ал. 1 се смятат за изпълнени изискванията на чл. 135, ал. 2. Когато във връзка с подадено искане по чл. 137, ал. 1 се извършва ревизия, в хода на която се установи, че са налице основания за прилагане на СИДДО, изискванията на чл. 135, ал. 2 се смятат за изпълнени към момента на подаване на искането.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.) Становището за липса на основания за прилагане на СИДДО подлежи на обжалване от получателя на дохода или от платеца, ако е упълномощен за това от получателя на дохода. Обжалването се извършва по реда за обжалване на ревизионните актове, като жалбата се подава чрез териториалната дирекция, в която е подадено искането.

(5) (Нова - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.) Становището за липса на основания за прилагане на СИДДО подлежи на обжалване заедно с ревизионния акт или с акта за прихващане или връщане по чл. 129, ал. 2, с който е отказано прилагането на СИДДО.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; предишна ал.5 - изм., бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.) Независимо от становището по ал. 1 и в случаите по чл. 142 законосъобразното прилагане на СИДДО подлежи на последващ контрол при извършване на ревизия, ако не е обжалвано самостоятелно.

Особени случаи

Чл. 142. (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; изм., бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм. и доп., бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.; доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; изм., бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) Когато платец начислява на чуждестранно лице доходи от източник в страната с общ размер до 500 000 лв. годишно, обстоятелствата по чл. 136 се удостоверяват пред платеца на дохода. В този случай искане по чл. 137, ал. 1 не се подава.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; изм., бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) В случаите по ал. 1, когато общият размер на реализираните доходи надвиши 500 000 лв. в рамките на данъчната година, основанията за прилагане на СИДДО по отношение на общия размер на доходите се удостоверяват по реда на чл. 137 - 139 .

(3) След внасяне на данък основанията за прилагане на СИДДО по отношение на вече обложения доход се доказват по реда на чл. 129 .

(4) При извършване на проверка по реда на чл. 129 или на ревизия обстоятелствата по чл. 136 се удостоверяват пред органа по приходите, без да се подава искане по образец, а ако такова е подадено, становище по него не се издава.

(5) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.; доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Когато се прилага особеният ред по ал. 1 за удостоверяване на основанията за ползване на данъчни облекчения съгласно СИДДО, платецът на доходи на чуждестранни физически или юридически лица, който е задължен да удържа и внася окончателен данък съгласно Закона за данъците върху доходите на физическите лица или Закона за корпоративното подоходно облагане, декларира до 31 март на следващата година размера на изплатените доходи и на предоставените данъчни облекчения. Декларирането се извършва чрез подаване на декларация по образец, утвърден от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, в териториалната дирекция, където е регистриран или подлежи на регистрация платецът на доходите. Когато са изплатени доходи на повече от пет лица, декларацията се подава само по електронен път във формат и по ред, одобрени със заповед на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.

Раздел IIIа
(Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.)
Автоматичен обмен на финансова информация в областта на данъчното облагане
Подраздел I
(Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.)
Общи положения

Предмет

Чл. 142а. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* Този раздел урежда реда за осъществяване на административно сътрудничество чрез автоматичен обмен на финансова информация в областта на данъчното облагане с участващи юрисдикции, задълженията на предоставящите информация финансови институции за събирането, прилагането на процедурите за комплексна проверка и предоставянето на финансовата информация.

(2) Автоматичен обмен на финансова информация е системното предоставяне на информацията по чл. 142б, ал. 1 на участваща юрисдикция относно лица, които са местни лица за данъчни цели на тази участваща юрисдикция, без отправено искане, на предварително определени интервали от време.

Обхват на финансовата информация

Чл. 142б. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Предоставящата информация финансова институция предоставя информация за всяка сметка, отговаряща на условията на § 1а, т. 40 от допълнителните разпоредби, на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, която включва:

1. имена/наименование, адрес, участваща юрисдикция, на която е местно лице за данъчни цели, данъчен номер, дата и място на раждане (в случай на физическо лице) на всеки титуляр на сметка, който е лице, за което се предоставя информация;

2. когато титуляр на сметка е образувание, което след прилагане на процедурите за комплексна проверка е идентифицирано като пасивно нефинансово образувание с едно или повече контролиращи лица, които са лица, за които се предоставя информация - наименование, адрес, данъчен номер и участваща юрисдикция или друга юрисдикция, на която образуването е местно лице за данъчни цели, както и имена,

адрес, участваща юрисдикция, на която е местно лице за данъчни цели, данъчен номер, дата и място на раждане на всяко контролиращо лице, за което се предоставя информация;

3. номер на сметката или функционален еквивалент - при липса на номер;

4. наименование и идентификационен номер на предоставящата информация финансова институция;

5. наличност или стойност по сметката, включително в случай на застрахователен договор с откупна стойност или анюитетен договор - откупната стойност или стойност при отказ, към края на съответната календарна година или към датата, на която е закрита сметката;

6. в случай на попечителска сметка:

а) общия брутен размер на лихвите, общия брутен размер на дивидентите и общия брутен размер на други доходи, възникнали във връзка с активите, държани по сметката, платени или начислени по сметката (или във връзка със сметката) през календарната година, и

б) общия размер на брутните постъпления от продажба или изкупуване на финансови активи, платени или начислени по сметката през календарната година, по отношение на които предоставящата информация финансова институция е действала като попечител, посредник, пълномощник или по друг начин като агент на титуляря на сметката;

7. в случай на депозитна сметка - общия брутен размер на лихвите, платени или начислени (заверени) по сметката през календарната година;

8. в случай на сметка, която не е посочена в т. 6 или 7 - общата брутна сума, платена или начислена по сметката в полза на титуляря през календарната година, по отношение на която предоставящата информация финансова институция е задължена, включително сумарния размер на погасителните плащания в полза на титуляря на сметката през календарната година.

(2) Когато едно лице, за което се предоставя информация, е местно лице за данъчни цели на повече от една участваща юрисдикция, информацията се предоставя за всяка участваща юрисдикция поотделно.

(3) Предоставяната информация съдържа валутата, в която е деноминирана всяка сума.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Когато предоставящата информация финансова институция не разполага с информация за данъчен номер или с датата на раждане на титуляр на съществуваща сметка и не е била длъжна да я събира по реда на този кодекс или на друг закон, тези данни не се предоставят. В този случай предоставящата информация финансова институция събира информация за данъчния номер или датата на раждане на титуляря на сметката най-късно до края на втората календарна година, следваща годината, през която съществуващата сметка е била идентифицирана като сметка, за която се предоставя информация.

(5) Не се изисква предоставяне на данъчен номер, ако такъв данъчен номер не се издава от юрисдикцията, на която лице, за което се предоставя информация, е местно за данъчни цели.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) Не се изисква предоставяне на информация за място на раждане, ако предоставящата информация финансова институция не разполага с тази информация и не е задължена или не е била задължена да я събира по друг ред.

(7) За целите на Споразумението между правителството на Република България и правителството на Съединените американски щати за подобряване спазването на данъчното законодателство в международен аспект и въвеждането в действие на FATCA, подписано в София на 5 декември 2014 г., ратифицирано със закон (ДВ, бр. 47 от 2015 г.), наричано по-нататък „FATCA споразумението", когато предоставящата

информация финансова институция не разполага с информация за данъчен номер по отношение на съществуваща сметка на физическо лице, задължително се предоставя датата на раждане на титуляря на сметката, като информация за данъчния номер се събира в срока по ал. 4.

(8) Предоставящата информация финансова институция прилага процедурите за комплексна проверка при условията и по реда на този раздел, за да идентифицира сметките, за които се предоставя информация, както и неучастващите финансови институции, за плащанията към които се предоставя информация.

(9) Предоставящата информация финансова институция (с изключение на тръст), която е местно лице на две или повече държави, извършва процедурите за комплексна проверка и предоставя информация на държавата, в която поддържа финансовата сметка.

Срок за предоставяне на информацията

Чл. 142в. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) *(1)* Информацията по чл. 142б, ал. 1 се предоставя веднъж годишно по електронен път в срок до 30 юни на годината, следваща годината, за която се отнася, по ред и във формат, утвърдени от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.

(2) Предоставяща информация финансова институция, която не поддържа сметки, за които се предоставя информация, заявява това обстоятелство в срока по ал. 1.

(3) Предоставящата информация финансова институция предоставя на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите информация за наименованието и общия размер на плащанията към всяка неучастваща финансова институция, които е извършила през 2015 и 2016 г. Информацията се предоставя в срока по ал. 1.

(4) Когато предоставящата информация финансова институция извърши плащане с източник в Съединените американски щати, върху което се удържа данък съгласно чл. 1, ал. 1, буква „гг" на FATCA споразумението към неучастваща финансова институция, или действа като посредник за такова плащане, предоставящата информация финансова институция информира за това обстоятелство прекия платец на дохода.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите осъществява автоматичен обмен на финансова информация с компетентния орган на всяка участваща юрисдикция с която има договореност. Информацията по чл. 142б, ал. 1 се обменя в стандартизиран електронен формат в срок до 30 септември на годината, следваща годината, за която се отнася.

Списък с непредоставящи информация финансови институции, изключени сметки и участващи юрисдикции

Чл. 142г. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите изготвя списък на образуванията, които се считат за непредоставящи информация финансови институции по § 1а, т. 12, буква „в" от допълнителните разпоредби, и на сметките, които се считат за изключени сметки по § 1а, т. 39, буква „ж" от допълнителните разпоредби.

(2) Списъкът по ал. 1 се утвърждава със заповед на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, публикува се на интернет страницата на агенцията и се изпраща на Европейската комисия, която се уведомява за всяка последваща промяна в него.

(3) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите публикува списък на участващите юрисдикции на интернет страницата на агенцията.

Подраздел II
(Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.)

Процедури за комплексна проверка

Общи правила за комплексна проверка

Чл. 142д. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* Предоставящата информация финансова институция счита всяка финансова сметка за сметка, за която се предоставя информация, от датата на идентифицирането ѝ като такава съгласно процедурите за комплексна проверка. Информация за сметката се предоставя ежегодно през календарната година, следваща годината, за която се отнася информацията, освен ако е предвидено друго в този кодекс.

(2) Наличността или стойността на сметката, за която се предоставя информация, се определя към последния ден на календарната година.

(3) Предоставящата информация финансова институция може да използва трето лице - доставчик на услуги, за изпълнение на задълженията за предоставяне на информация и комплексна проверка по този раздел.

(4) В случаите по ал. 3 отговорността за изпълнението на задълженията е на предоставящата информация финансова институция, която трябва да има достъп или да разполага с информацията и документалните доказателства, използвани за извършването на комплексна проверка.

(5) Предоставящата информация финансова институция може да прилага процедурите за комплексна проверка на нови сметки към съществуващи сметки, като облекченията, приложими за съществуващи сметки, продължават да се прилагат.

(6) Предоставящата информация финансова институция може да прилага процедурите за комплексна проверка на сметки на голяма стойност към сметки на малка стойност.

Подраздел III
(Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.)
Комплексна проверка на сметки на физически лица

Комплексна проверка на съществуващи сметки на физически лица на малка стойност

Чл. 142е. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) *(1)* За идентифициране на съществуваща сметка на физическо лице, която е сметка на малка стойност, се прилагат следните процедури:

1. (изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) предоставящата информация финансова институция, която съхранява данни за последния адрес по местоживеене на титуляр на сметка, събрани на базата на документални доказателства, може да го счита за местно лице за данъчни цели на юрисдикцията, в която се намира адресът, и въз основа на това да определи дали титулярят на сметка е лице, за което се предоставя информация;

2. предоставящата информация финансова институция, която не прилага процедурата по т. 1, трябва да прегледа поддържаните от нея електронни записи за наличието на следните индикации:

а) идентификация на титуляря на сметката като местно лице за данъчни цели на участваща юрисдикция;

б) (изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) последен адрес по местоживеене или адрес за кореспонденция (включително пощенска кутия) в участваща юрисдикция;

в) наличие на един или повече телефонни номера в участваща юрисдикция и липса на телефонен номер в Република България;

г) постоянни инструкции за превод на средства по сметка, поддържана в участваща юрисдикция, с изключение на инструкции по депозитна сметка;

д) действащо пълномощно, предоставено на лице с адрес в участваща юрисдикция;

е) пощенски адрес с указание „на вниманието на" или „при поискване" в участваща юрисдикция, когато това е единственият адрес на титуляря на сметката, с който предоставящата информация финансова институция разполага.

(2) Ако предоставящата информация финансова институция е използвала проверката на адрес по местоживеене по ал. 1, т. 1 и има промяна в обстоятелствата, вследствие на която на предоставящата информация финансова институция става известно или има причина да й бъде известно, че първоначалното документално доказателство (или друга равностойна документация) вече е невярно или ненадеждно, предоставящата информация финансова институция трябва да получи декларация и нови документални доказателства за установяване на качеството на местно лице за данъчни цели на титуляря на сметката. Декларацията и новите документални доказателства по изречение първо трябва да бъдат получени в срок до по-късната от следните две дати:

1. последния ден на съответната календарна година, или

2. деветдесет календарни дни след съобщението или откриването на промяната в обстоятелствата.

(3) Ако не получи декларация и нови документални доказателства в срока по ал. 2, предоставящата информация финансова институция прилага процедурата за търсене в електронните записи по ал. 1, т. 2.

(4) За целите на FATCA споразумението:

1. алинея 1, т. 1 не се прилага;

2. индикациите по ал. 1, т. 2 включват още идентификация на титуляря на сметката като гражданин на Съединените американски щати и място на раждане в Съединените американски щати;

3. при преглед на индикацията по ал. 1, т. 2, буква „в" липсата на телефонен номер в Република България не се взема предвид;

4. при преглед на индикацията по ал. 1, т. 2, буква „г" депозитните сметки не се изключват.

Последици при откриване на индикация

Чл. 142ж. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) *(1)* Когато предоставящата информация финансова институция не открие индикация по чл. 142е, ал. 1, т. 2 при прегледа на електронните записи, тя не предприема последващи действия, докато не настъпи промяна в обстоятелствата, която да доведе до появата на индикация, свързана със сметката, или сметката стане сметка на голяма стойност.

(2) Когато предоставящата информация финансова институция открие индикация по чл. 142е, ал. 1, т. 2, букви „а" - „д" при прегледа на електронните записи или при промяна в обстоятелствата, която води до появата на индикация, свързана със сметката, титулярят на сметката се счита за местно лице за данъчни цели на всяка участваща юрисдикция, за която е установена индикация, освен когато е приложен чл. 142з.

(3) Когато предоставящата информация финансова институция открие единствено индикацията по чл. 142е, ал. 1, т. 2, буква „е", тя трябва да извърши търсене в досието на хартиен носител на титуляря на сметката по реда на чл. 142и, ал. 1, т. 2 или да получи декларация или документално доказателство от титуляря на сметката, за да определи къде е местно лице за данъчни цели.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Когато предоставящата информация финансова институция не открие индикация при търсенето в досието по ал. 3 и не получи декларация или документално доказателство, сметката се счита за недокументирана сметка и за нея се предоставя информация на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.

(5) Всяка съществуваща сметка на физическо лице, която е идентифицирана като сметка, за която се предоставя информация, се счита за сметка, за която се предоставя информация, през всяка следваща година, освен ако титулярят на сметката престане да бъде лице, за което се предоставя информация.

Изключения при откриването на индикация

Чл. 142з. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* Предоставящата информация финансова институция може да не счита титуляря на сметка за местно лице за данъчни цели на участваща юрисдикция, за която е открита индикация, когато:

1. информацията за титуляря на сметката съдържа индикация по чл. 142е, ал. 1, т. 2, букви „б", „в" или „г" и предоставящата информация финансова институция получи или разполага със следните документи:

а) декларация от титуляря на сметката за юрисдикцията (юрисдикциите), на която е местно лице за данъчни цели, и

б) документално доказателство, че титулярят на сметката не е лице, за което се предоставя информация;

2. информацията за титуляря на сметката съдържа индикацията по чл. 142е, ал. 1, т. 2, буква „д" и предоставящата информация финансова институция получи или разполага с някои от следните документи:

а) декларация от титуляря на сметката за юрисдикцията (юрисдикциите), на която е местно лице за данъчни цели, или

б) документално доказателство, че титулярят на сметката не е лице, за което се предоставя информация.

(2) За целите на FATCA споразумението предоставящата информация финансова институция може да не счита сметката като сметка, за която се предоставя информация, когато информацията за титуляря на сметката съдържа телефонен номер в Съединените американски щати и телефонен номер в друга юрисдикция или индикацията по чл. 142е, ал. 1, т. 2, буква „е", и предоставящата информация финансова институция получи или разполага с някои от следните документи:

а) декларация от титуляря на сметката за юрисдикцията (юрисдикциите), на която е местно лице за данъчни цели;

б) документално доказателство, че титулярят на сметката не е лице, за което се предоставя информация.

(3) За целите на FATCA споразумението предоставящата информация финансова институция може да не счита сметката като сметка, за която се предоставя информация, когато информацията за титуляря на сметката съдържа място на раждане в Съединените американски щати и предоставящата информация финансова институция получи или разполага със следните документи:

1. декларация от титуляря на сметката, че не е гражданин на Съединените американски щати или местно лице за данъчни цели на Съединените американски щати;

2. паспорт или друг официален идентификационен документ, съгласно който гражданството на титуляря на сметката е в държава, различна от Съединените американски щати;

3. копие на удостоверение за загубата на гражданство на Съединените американски щати на титуляря на сметката или обяснение за:

а) причината, поради която титулярят на сметката няма такова удостоверение въпреки отказа от гражданство на Съединените американски щати, или

б) причината, поради която титулярят на сметката не е придобил гражданство на Съединените американски щати при раждането.

Засилени процедури при преглед на съществуващи сметки на физическо лице на голяма стойност

Чл. 142и. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) *(1)* За идентифициране на съществуваща сметка на физическо лице, която е сметка на голяма стойност, се прилагат следните засилени процедури:

1. предоставящата информация финансова институция преглежда поддържаните от нея електронни записи за всяка от индикациите по чл. 142е, ал. 1, т. 2;

2. предоставящата информация финансова институция преглежда съществуващото досие на клиента на хартиен носител и следните документи, събрани през последните пет години, за всяка от индикациите по чл. 142е, ал. 1, т. 2:

а) последното документално доказателство, събрано във връзка със сметката;

б) последния договор за откриване на сметка или друга документация;

в) последната документация, събрана съгласно процедурите за прилагане на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, определени в § 1а, т. 50 от допълнителните разпоредби, наричани по-нататък „МИП процедури", или събрана за други регулаторни цели;

г) действащо пълномощно;

д) действаща постоянна инструкция за превод на средства, с изключение на такава по депозитна сметка;

3. предоставящата информация финансова институция може да не прегледа досието на клиента на хартиен носител, ако поддържаните от нея електронни записи съдържат информация за:

а) юрисдикцията, на която титулярят на сметката е местно лице за данъчни цели;

б) (изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) последен адрес по местоживеене и адрес за кореспонденция на титуляря на сметката;

в) телефонен номер на титуляря на сметката, ако има такъв;

г) постоянни инструкции за прехвърляне на средства от сметката към друга сметка, с изключение на инструкции по депозитна сметка;

д) пощенски адрес с указание „на вниманието на" или „при поискване" за титуляря на сметката;

е) пълномощно по сметката;

4. предоставящата информация финансова институция трябва да счита всяка сметка на голяма стойност (включително всички финансови сметки, които се сумират с тази сметка на голяма стойност) като сметка, за която се предоставя информация, ако служител за връзка с клиента знае, че титулярят на сметката е лице, за което се предоставя информация.

(2) Когато при прилагане на засилените процедури предоставящата информация финансова институция не открие индикация по чл. 142е, ал. 1, т. 2 и не установи, че сметката е държана от лице, за което се предоставя информация, тя не предприема последващи действия, докато не настъпи промяна в обстоятелствата, която да доведе до появата на индикация, свързана със сметката.

(3) Когато при прилагане на засилените процедури предоставящата информация финансова институция открие индикация по чл. 142е, ал. 1, т. 2, букви „а" - „д" или има последваща промяна в обстоятелствата, в резултат на която една или повече индикации се свързват със сметката, за сметката се предоставя информация по отношение на всяка участваща юрисдикция, за която е установена индикация, освен когато е приложен чл. 142з.

(4) Когато при прилагане на засилените процедури предоставящата информация финансова институция открие единствено индикацията по чл. 142е, ал. 1, т. 2, буква „е", тя трябва да получи декларация или документално доказателство от титуляря на сметката, за да определи къде той е местно лице за данъчни цели. Ако такава декларация или документално доказателство не бъдат получени, сметката се счита за

недокументирана сметка и за нея се предоставя информация на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.

(5) Предоставящата информация финансова институция прилага засилените процедури към сметка, която не е била сметка на голяма стойност, но става такава към края на следваща календарна година, в срок до 6 месеца от края на календарната година, през която сметката е станала сметка на голяма стойност. Информация за сметката се предоставя за годината, в която е идентифицирана като сметка, за която се предоставя информация, както и за следващите години, освен ако титулярят на сметката престане да е лице, за което се предоставя информация.

(6) Когато предоставяща информация финансова институция приложи засилените процедури към сметка на голяма стойност, тези процедури може да не бъдат прилагани отново всяка следваща година, с изключение на проверката от служител за връзка с клиента на сметка по ал. 5. Ако сметката е недокументирана, предоставящата информация финансова институция следва да прилага засилените процедури през всяка следваща година, докато сметката престане да бъде недокументирана.

(7) При промяна в обстоятелствата по отношение на сметка на голяма стойност, която води до появата на една или повече индикации по чл. 142е, ал. 1, т. 2, предоставящата информация финансова институция счита сметката за сметка, за която се предоставя информация, по отношение на всяка участваща юрисдикция, за която е установена индикация, освен когато е приложен чл. 142з.

(8) Предоставящата информация финансова институция трябва да прилага такива процедури, които да осигурят възможност служителят за връзка с клиента да установи всяка промяна в обстоятелствата по отношение на сметка.

Съществуващи сметки на физическо лице, за които не се извършва комплексна проверка

Чл. 142к. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) За целите на FATCA споразумението предоставящата информация финансова институция може да не извършва комплексна проверка и да не предоставя информация за следните съществуващи сметки на физически лица:

1. съществуваща сметка на физическо лице с наличност или стойност, които не надвишават равностойността в евро на 50 000 щатски долара към 30 юни 2014 г.;

2. застрахователен договор с откупна стойност или анюитетен договор с наличност или стойност, равна или по-малка от равностойността в евро на 250 000 щатски долара към 30 юни 2014 г.;

3. депозитна сметка с наличност, равна или по-малка от равностойността в евро на 50 000 щатски долара към 30 юни 2014 г.

(2) Алинея 1 се прилага за всички или за определена група от сметки.

Комплексна проверка на нови сметки на физически лица

Чл. 142л. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* При откриване на нова сметка на физическо лице предоставящата информация финансова институция трябва да получи декларация, която може да бъде част от документацията

за откриване на сметката, въз основа на която да определи къде титулярят на сметката е местно лице за данъчни цели, както и да потвърди достоверността на тази декларация въз основа на информацията, получена при откриването на сметката, включително всякаква документация, събрана в съответствие с МИП процедурите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) За целите на FATCA споразумението предоставящата информация финансова институция може да не извършва комплексна проверка и да не предоставя информация за следните нови сметки на физически лица:

1. депозитна сметка с наличност, по-малка от равностойността в евро на 50 000 щатски долара, към края на всяка календарна година;

2. застрахователен договор с откупна стойност, ако откупната стойност не надвишава равностойността в евро на 50 000 щатски долара към края на всяка календарна година.

(3) Предоставящата информация финансова институция трябва да приложи процедурите за комплексна проверка по ал. 1 до 90 дни след края на календарната година, през която сметката е престанала да отговаря на условията по ал. 2.

(4) Алинея 2 се прилага за всички или за определена група от сметки.

(5) Ако от декларацията по ал. 1 се установи, че титуляр на сметка е местно лице за данъчни цели на участваща юрисдикция, предоставящата информация финансова институция счита сметката за сметка, за която се предоставя информация.

(6) Гражданин на Съединените американски щати се счита за местно лице за данъчни цели в Съединените американски щати, дори ако е местно лице за данъчни цели и на друга юрисдикция.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Ако има промяна в обстоятелствата по отношение на нова сметка на физическо лице и предоставящата информация финансова институция знае или има причина да знае, че първоначалната декларация е невярна или ненадеждна, предоставящата информация финансова институция не може да използва първоначалната декларация и трябва да получи валидна декларация, от която да се установи къде титулярят на сметката е местно лице за данъчни цели. Ако предоставящата информация финансова институция не получи валидна декларация, тя счита сметката като сметка, за която се предоставя информация на всяка участваща юрисдикция, за която има индикация, че титулярят на сметката може да е местно лице за данъчни цели в резултат на промяната в обстоятелствата, както и на участващата юрисдикция, посочена в първоначалната декларация.

Подраздел IV
(Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.)
Комплексна проверка на сметки на образувания

Съществуващи сметки на образувания, за които не се извършва комплексна проверка

Чл. 142м. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* Предоставящата информация финансова институция може да не извършва комплексна проверка и да не предоставя информация за съществуващи сметки на образувание със сумарна наличност или

стойност към 31 декември 2015 г., които не надвишават равностойността в евро на 250 000 щатски долара.

(2) За целите на FATCA споразумението сумарната наличност или стойност на сметките по ал. 1 се определя към 30 юни 2014 г.

(3) Алинеи 1 и 2 се прилагат за всички или за определена група от сметки.

(4) Когато сумарната наличност или стойност на съществуваща сметка на образувание надвиши равностойността в евро на 250 000 щатски долара към последния ден на която и да е следваща календарна година, предоставящата информация финансова институция извършва комплексна проверка по реда на чл. 142н.

(5) За целите на FATCA споразумението сумарната наличност или стойност по ал. 4 трябва да надвишава равностойността в евро на 1 000 000 щатски долара.

Комплексна проверка на съществуващи сметки на образувания

Чл. 142н. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.; доп., бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* Предоставящата информация финансова институция трябва да определи дали съществуваща сметка на образувание, за която не е приложен чл. 142м, ал. 1 и 2, е държана от едно или повече образувания, които са лица, за които се предоставя информация, или от пасивно нефинансово образувание с едно или повече контролиращи лица, които са лица, за които се предоставя информация, прилагайки процедурите по ал. 2 и 3.

(2) Определяне дали образуването е лице, за което се предоставя информация:

1. (доп. - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) предоставящата информация финансова институция преглежда информацията, поддържана за регулаторни цели или за връзка с клиента (включително информация, събрана съгласно МИП процедурите), за да определи юрисдикцията, на която титулярят на сметката е местно лице за данъчни цели; За тази цел информацията, указваща, че титулярят на сметката е местно лице на юрисдикция, включва място на учредяване или създаване или адрес в тази юрисдикция.

2. ако съгласно информацията титулярят на сметката е местно лице за данъчни цели на участваща юрисдикция, предоставящата информация финансова институция счита сметката като сметка, за която се предоставя информация, освен ако получи декларация от титуляря на сметката или въз основа на информацията, с която разполага или която е публично достъпна, определи, че титулярят на сметката не е лице, за което се предоставя информация.

(3) Определяне дали образуването е пасивно нефинансово образувание с едно или повече контролиращи лица, които са лица, за които се предоставя информация:

1. предоставящата информация финансова институция трябва да определи дали титуляр на сметката (включително образувание, което е лице, за което се предоставя информация) е пасивно нефинансово образувание с едно или повече контролиращи лица, които са лица, за които се предоставя информация, въз основа на следните проверки:

а) предоставящата информация финансова институция трябва да получи декларация от титуляря на сметката, за да определи дали е пасивно нефинансово образувание, освен ако въз основа на информацията, с която разполага или която е публично достъпна, определи, че титуляр на сметката е активно нефинансово образувание и не е финансова институция по § 1а, т. 47, буква „б" от допълнителните разпоредби, от неучастваща юрисдикция; когато предоставящата информация

финансова институция не може обосновано да определи дали титулярят на сметката е активно нефинансово образувание, се приема, че той е пасивно нефинансово образувание;

б) предоставящата информация финансова институция може да използва информацията, събрана и поддържана в съответствие с МИП процедурите, за да определи контролиращите лица на титуляр на сметката;

в) за да определи дали контролиращо лице на пасивно нефинансово образувание е лице, за което се предоставя информация, предоставящата информация финансова институция използва едно от следните средства:

аа) (изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) информацията, събрана и поддържана в съответствие с МИП процедурите, когато сметката е със сумарна наличност или стойност, които не надвишават равностойността в евро на 1 000 000 щатски долара;

бб) декларацията от титуляря на сметката или контролиращото лице за юрисдикцията, на която контролиращото лице е местно лице за данъчни цели;

г) (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) когато не получи декларацията по буква „в", подбуква „бб", предоставящата информация финансова институция прилага процедурите за комплексна проверка по чл. 142е, ал. 1, т. 2, за да определи дали контролиращите лица са лица, за които се предоставя информация;

д) (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) когато финансовата институция не открие индикация по чл. 142е, ал. 1, т. 2 в своите записи, тя не предприема последващи действия, докато не настъпи промяна в обстоятелствата, която да доведе до появата на индикация, свързана с контролиращите лица.

2. ако някое от контролиращите лица на пасивно нефинансово образувание е лице, за което се предоставя информация, предоставящата информация финансова институция счита сметката за сметка, за която се предоставя информация.

(4) Предоставящата информация финансова институция трябва да приложи процедурите за комплексна проверка по този член до 6 месеца, считано от края на календарната година, през която сметката е престанала да отговаря на условията по чл. 142м.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Ако е налице промяна в обстоятелствата по отношение на съществуваща сметка на образувание, вследствие на която предоставящата информация финансова институция знае или има причина да знае, че декларацията или друга документация, свързана със сметката, е невярна или ненадеждна, предоставящата информация финансова институция определя отново статута на сметката по реда, предвиден в ал. 6 - 8, в срок до по-късната от следните две дати

1. (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) последния ден на съответната календарна година, или

2. (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) деветдесет календарни дни след съобщението или откриването на промяната в обстоятелствата.

(6) (Нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) За определяне дали образуването е лице, за което се предоставя информация, предоставящата информация финансова институция трябва да получи нова декларация или обяснения и документи, подкрепящи достоверността на първоначалната декларация или документи, както и да запази тяхно копие. Когато предоставящата информация финансова институция не успее да получи декларация или да потвърди достоверността на първоначалната декларация или документи, титулярят на сметката се счита за лице, за което се предоставя информация на всяка

юрисдикция, за която има индикация, че то е местно лице за данъчни цели, както и на юрисдикцията, посочена в първоначалната декларация.

(7) (Нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) За определяне дали образуването е финансова институция, активно нефинансово образувание или пасивно нефинансово образувание, предоставящата информация финансова институция трябва да получи допълнителни документи или декларация, за да определи статута на титуляря на сметката. Когато предоставящата информация финансова институция не успее да получи допълнителни документи или декларация, титулярят на сметката се счита за пасивно нефинансово образувание.

(8) (Нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) За определяне дали някое от контролиращите лица на пасивно нефинансово образувание е лице, за което се предоставя информация, предоставящата информация финансова институция трябва да получи нова декларация или обяснения и документи, подкрепящи достоверността на първоначалната декларация или документи, както и да запази тяхно копие. Когато предоставящата информация финансова институция не успее да получи декларация или да потвърди достоверността на първоначалната декларация или документи, тя следва да използва процедурата по чл. 142е, ал. 1, т. 2, за да определи дали контролиращите лица са лица, за които се предоставя информация.

Сметка с титуляр - неучастваща финансова институция

Чл. 142о. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) За целите на FATCA споразумението предоставящата информация финансова институция трябва да определи дали съществуваща сметка на образувание е с титуляр - неучастваща финансова институция, прилагайки следните процедури:

1. предоставящата информация финансова институция трябва да прегледа информацията, събрана за регулаторни цели или за връзка с клиентите (включително информация, събрана съгласно МИП процедурите), за да определи дали титуляр на сметката е финансова институция;

2. предоставящата информация финансова институция трябва да провери глобалния идентификационен номер на посредник на финансовата институция в списъка, публикуван от Службата за вътрешни приходи на Съединените американски щати, или друга информация, която е налична или публично достъпна, за да определи дали титуляр на сметката е българска финансова институция, финансова институция на партньорска юрисдикция или чуждестранна финансова институция, която не е считана за неучастваща финансова институция; в този случай не се извършва последваща комплексна проверка и предоставяне на информация във връзка със сметката;

3. във всички останали случаи предоставящата информация финансова институция трябва да получи декларация от финансовата институция, за да определи нейния статут и дали следва да предоставя информация за сумарните плащания към тази финансова институция по реда на чл. 142в, ал. 3;

4. когато титуляр на сметката е неучастваща финансова институция, включително българска финансова институция или финансова институция на партньорска юрисдикция, които са считани от Службата за вътрешни приходи на Съединените американски щати за неучастваща финансова институция, предоставящата информация финансова институция предоставя информация за сумарните плащания по сметката по реда на чл. 142в, ал. 3.

Комплексна проверка на нови сметки на образувания

Чл. 142п. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета

на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* Предоставящата информация финансова институция трябва да определи дали нова сметка на образувание се държи от едно или повече образувания, които са лица, за които се предоставя информация, или от пасивно нефинансово образувание с едно или повече контролиращи лица, които са лица, за които се предоставя информация, като прилага процедурите по ал. 2 и 3.

(2) Определяне дали образуванието е лице, за което се предоставя информация:

1. при откриване на нова сметка на образувание предоставящата информация финансова институция трябва да получи декларация, която може да бъде част от документацията за откриване на сметката, въз основа на която да определи юрисдикцията, на която титулярят на сметката е местно лице за данъчни цели, както и да потвърди достоверността на тази декларация въз основа на информацията, получена при откриването на сметката, включително всякаква документация, събрана в съответствие с МИП процедурите;

2. ако образувание удостовери, че не е местно лице за данъчни цели на никоя юрисдикция, предоставящата информация финансова институция използва адреса на централното управление на образуванието, за да определи къде то е местно лице за данъчни цели;

3. ако в декларацията е посочено, че титулярят на сметката е местно лице за данъчни цели на участваща юрисдикция, предоставящата информация финансова институция счита сметката като сметка, за която се предоставя информация, освен ако въз основа на информацията, с която разполага или която е публично достъпна, определи, че титулярят на сметката не е лице, за което се предоставя информация, по отношение на тази участваща юрисдикция.

(3) Определяне дали образуванието е пасивно нефинансово образувание с едно или повече контролиращи лица, които са лица, за които се предоставя информация:

1. предоставящата информация финансова институция трябва да определи дали титуляр на сметката (включително образувание, което е лице, за което се предоставя информация) е пасивно нефинансово образувание с едно или повече контролиращи лица, които са лица, за които се предоставя информация, въз основа на следните проверки:

а) предоставящата информация финансова институция трябва да получи декларация от титуляря на сметката, за да определи дали той е пасивно нефинансово образувание, освен ако въз основа на информация, с която разполага или която е публично достъпна, определи, че титуляр на сметката е активно нефинансово образувание и не е финансова институция по § 1а, т. 47, буква „б" от допълнителните разпоредби, от неучастваща юрисдикция; когато предоставящата информация финансова институция не може обосновано да определи дали титулярят на сметката е активно нефинансово образувание, се приема, че той е пасивно нефинансово образувание;

б) предоставящата информация финансова институция може да използва информацията, събрана и поддържана в съответствие с МИП процедурите, за да определи контролиращите лица на титуляр на сметката;

в) за да определи дали контролиращо лице на пасивно нефинансово образувание е лице, за което се предоставя информация, предоставящата информация финансова институция използва декларацията от титуляря на сметката или от контролиращото лице;

2. ако някое от контролиращите лица на пасивно нефинансово образувание е лице, за което се предоставя информация, предоставящата информация финансова институция счита сметката за сметка, за която се предоставя информация.

(4) За целите на FATCA споразумението предоставящата информация финансова институция трябва да определи дали нова сметка на образувание е с титуляр неучастваща финансова институция, прилагайки следните процедури:

1. предоставящата информация финансова институция трябва да провери глобалния идентификационен номер на посредник на финансовата институция в списъка, публикуван от Службата за вътрешни приходи на Съединените американски щати, или друга информация, която е налична или публично достъпна, за да определи дали титуляр на сметката е българска финансова институция или финансова институция на партньорска юрисдикция; в такъв случай не следва да се извършва последваща комплексна проверка и предоставяне на информация във връзка със сметката;

2. във всички останали случаи предоставящата информация финансова институция трябва да получи декларация от финансовата институция, за да определи нейния статут и дали следва да предоставя информация за сумарните плащания към тази финансова институция по реда на чл. 142в, ал. 3;

3. когато титуляр на сметката е неучастваща финансова институция, включително българска финансова институция или финансова институция на партньорска юрисдикция, считани от Службата за вътрешни приходи на Съединените американски щати за неучастваща финансова институция, предоставящата информация финансова институция предоставя информация за сумарните плащания по сметката по реда на чл. 142в, ал. 3.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) За целите на FATCA споразумението предоставящата информация финансова институция може да не извършва комплексна проверка и да не предоставя информация за нови сметки на образувания, които са сметки за кредитна карта или договор за револвиращ кредит, при условие че предоставящата информация финансова институция приеме политики и процедури, които не позволяват наличността по сметката да надвиши равностойността в евро на 50 000 щатски долара.

(6) Алинея 5 се прилага за всички или за определена група от сметки.

(7) (Нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Когато е налице промяна в обстоятелствата по отношение на нова сметка на образувание, вследствие на която предоставящата информация финансова институция знае или има причина да знае, че декларацията или друга документация, свързана със сметката, е невярна или ненадеждна, предоставящата информация финансова институция определя отново статута на сметката по реда на чл. 142н, ал. 5 - 8.

Подраздел V
(Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.)
Специални правила за комплексна проверка

Специални правила за комплексна проверка

Чл. 142р. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм. и доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* Предоставящата информация финансова институция не може да използва декларация или документално доказателство, ако знае или има причина да знае, че декларацията или документалното доказателство са неверни или ненадеждни.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Предоставящата информация финансова институция може да не счита едно физическо лице, което получава обезщетение при смърт по застрахователен договор с откупна стойност или анюитетен договор и е различно от титуляря/застраховащия по договора, като лице, за което се предоставя информация, освен ако знае или има причина да знае, че това физическо лице е лице, за което се предоставя информация. Предоставящата информация финансова институция има причина да знае, че физическото лице е лице, за което се предоставя информация, ако събраната информация съдържа индикация по чл. 142е, ал. 1, т. 2. Когато предоставящата информация финансова институция знае или има причина да знае, че физическото лице е лице, за което се предоставя информация, тя прилага процедурите за комплексна проверка по чл. 142е или чл. 142л.

(3) Предоставящата информация финансова институция може да не предоставя информация за групов застрахователен договор с откупна стойност или групов анюитетен договор до датата, на която сума е платима на застрахования служител или на ползващото лице, ако са изпълнени следните условия:

1. груповият застрахователен договор с откупна стойност или груповият анюитетен договор са сключени с работодател в качеството му на застраховащ и включват 25 или повече застраховани служители;

2. застрахованият служител има право да получи откупна стойност или плащане по договора, свързани с неговото участие, и да посочи ползващи лица за изплащане на обезщетението при смърт;

3. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) сумата, платима на застрахования служител или ползващото лице, не надвишава равностойността в евро на 1 000 000 щатски долара.

Правила за сумиране на сметки и конвертиране на валути

Чл. 142с. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* Предоставящата информация финансова институция прилага следните правила за сумиране на сметки и конвертиране на валути:

1. за определяне на сумарната наличност или стойност на финансови сметки с титуляр физическо лице предоставящата информация финансова институция сумира всички финансови сметки, поддържани от нея или от свързано образувание, доколкото информационната ѝ система позволява свързване на сметките и сумиране;

2. за определяне на сумарната наличност или стойност на финансови сметки с титуляр образувание предоставящата информация финансова институция сумира всички финансови сметки, поддържани от нея или от свързано образувание, доколкото информационната ѝ система позволява свързване на сметките и сумиране;

3. за определяне на сумарната наличност или стойност на финансова сметка и преценката дали е на голяма стойност предоставящата информация финансова институция сумира всички финансови сметки, за които на отговорен служител за връзка с клиента е известно или има причина да му бъде известно, че са пряко или непряко притежавани, контролирани или създадени (в качество, различно от фидуциар) от един и същ титуляр на сметка;

4. за целите на прилагането на изискванията за сумиране по този член към всеки титуляр на финансова сметка с титуляри две или повече лица се отнася цялата наличност или стойност по тази финансова сметка;

5. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) наличностите или стойностите на финансови сметки в евро и друга валута се преизчисляват в евро и се сумират, като полученият резултат се преизчислява в щатски долари; изчисленията по тази алинея се извършват по последния публикуван обменен курс на Българската народна банка за предходната календарна година.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.)

(3) За целите на FATCA споразумението предоставящата информация финансова институция може да използва всяка алтернативна процедура, предвидена в приложение I на FATCA споразумението, или всяка дефиниция, приложима съгласно чл. 4, ал. 7 от FATCA споразумението, при условие че това няма да възпрепятства целите на този кодекс и след уведомяване на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.

Подраздел VI
(Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.)
Събиране на информация

Откриване на нови сметки

Чл. 142т. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм. и доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 49 от 2025 г.) *(1)* При откриване на нова сметка с декларация от титуляря на сметката предоставящата информация финансова институция събира данни, които да й позволят да извърши процедурите за комплексна проверка и да определи дали титулярят на сметката е лице, за което се предоставя информация, както следва:

1. по отношение на финансова сметка с титуляр физическо лице:

а) име;

б) адрес по местоживеене;

в) дата и място на раждане;

г) всяка юрисдикция, на която лицето е местно лице за данъчни цели;

д) данъчен номер за всяка юрисдикция, на която лицето е местно лице за данъчни цели;

е) всяко гражданство, което лицето притежава;

ж) задължение за уведомяване при промяна в обстоятелствата;

з) отговорност при деклариране на неверни данни;

и) потвърждение за уведомяване, че информацията по чл. 142б, ал. 1 може да е обект на автоматичен обмен на финансова информация;

к) дата и подпис на лицето;

2. по отношение на финансова сметка с титуляр - образувание:

а) наименование;

б) адрес;

в) данъчен номер за всяка юрисдикция, на която лицето е местно лице за данъчни цели;

г) всяка юрисдикция, на която лицето е местно лице за данъчни цели;

д) определяне дали образуването не е определено американско лице;

е) определяне дали образуването е финансова институция и нейния статут;

ж) определяне дали образуването е регулярно търгувано на място за търговия на ценни книжа, или е свързано образувание с такова образувание;

з) определяне дали образуването е държавно образувание, международна организация или централна банка;

и) определяне дали образуването е активно или пасивно нефинансово образувание;

к) когато образуването е пасивно нефинансово образувание, името, адреса, дата и място на раждане и данъчния номер на всяко контролиращо лице, както и неговите функции;

л) задължение за уведомяване при промяна в обстоятелствата;

м) отговорност при деклариране на неверни данни;

н) потвърждение за уведомяване, че информацията по чл. 142б, ал. 1 може да е обект на автоматичен обмен на финансова информация;

о) данни за лицето, подписващо декларацията от името на образуването;

п) дата и подпис.

(2) Предоставящата информация финансова институция може да използва декларацията по ал. 1 и при прилагане на процедурите за комплексна проверка на съществуващи сметки.

(3) (Нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) При откриване на нова сметка на физическо лице или на образувание предоставящата информация финансова институция може да използва декларация от това лице, получена по реда на чл. 142л и 142п, освен ако знае или има причина да знае, че декларацията е невярна или ненадеждна. При промяна в обстоятелствата предоставящата информация финансова институция изисква нова декларация от лицето, която се отнася за всяка от сметките.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите утвърждава образец на декларацията по ал. 1, която може да бъде използвана от предоставящите информация финансови институции.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 49 от 2025 г.) Изпълнението на изискванията по ал. 1 и 2 не освобождава финансовата институция от изпълнението на задълженията по Закона за мерките срещу изпирането на пари и Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение.

Подраздел VII
(Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.)
Поверителност на информацията и защита на личните данни

Поверителност на информацията

Чл. 142у. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) *(1)* Информацията, обменяна с компетентните органи на участващите юрисдикции по реда на чл. 142в, ал. 5, се смята за данъчна и осигурителна информация по смисъла на чл. 72.

(2) Информацията, получена от компетентните органи на участващите юрисдикции по реда на чл. 142в, ал. 5, може да бъде използвана единствено:

1. (доп. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) за целите на установяване на задължения за данъци по чл. 143б, ал. 1 и ал. 2, т. 1 и на прилагане на законодателството в областта на тези данъци;

2. за целите на установяването и събирането на задължителни осигурителни вноски, както и на други публични вземания по чл. 269а, ал. 1;

3. в хода на административни и съдебни производства във връзка с налагане на наказания за нарушаване на данъчното законодателство;

4. за други цели, извън посочените в т. 1 - 3 - когато компетентният орган на участващата юрисдикция, предоставила информацията, е разрешил това и при

условие, че в тази участваща юрисдикция информацията може да се използва за подобни цели.

(3) Извън случаите по ал. 2, т. 3 и 4 информацията не може да бъде разкривана на трети лица.

(4) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите определя реда и условията за достъп и използването на информацията от органите и служителите на агенцията.

(5) (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) По отношение на поверителността, разкриването и използването на информацията се прилага съответно чл. 143п.

Защита на личните данни

Чл. 142ф. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 17 от 2019 г.; изм. изцяло, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) За защита на личните данни се прилага чл. 143п[1].

Подраздел VIII
(Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.)
Правила за ефективно прилагане

Правила срещу заобикаляне извършването на комплексна проверка

Чл. 142х. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* Предоставяща информация финансова институция и/или всяко друго лице не трябва да сключват сделки и/или да прилагат практики, целящи да заобиколят извършването на комплексна проверка и предоставянето на информация съгласно този раздел.

(2) Ако предоставяща информация финансова институция или друго лице сключат сделка и/или ако прилагат практики по ал. 1, за целите на извършването на комплексна проверка и предоставянето на информация съгласно този кодекс тези сделки и/или практики не се вземат под внимание.

(3) Предоставящата информация финансова институция и/или титулярят на сметка не трябва да извършват действия, които целят намаляване на наличността или стойността по сметка към края на съответната календарна година, при условие че тези действия се извършват единствено за да се възползват от изключенията по чл. 142к, ал. 1, чл. 142л, ал. 2, чл. 142м, ал. 1 и 2 и чл. 142п, ал. 5. В случай че такива действия бъдат извършени, те не се вземат под внимание от предоставящата информация финансова институция.

Съхранение на информацията

Чл. 142ц. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* Предоставящата информация финансова институция съхранява информацията по чл. 142б, ал. 1, информация за предприетите действия за комплексна проверка, както и всяка декларация, документално доказателство или документ за установяване статута на титуляря на сметката.

(2) Предоставящата информация финансова институция съхранява информацията по ал. 1 за срок не по-малък от 5 години след края на календарната година, през която е закрита сметката.

Преглед на непредоставящите информация финансови институции и изключените сметки

Чл. 142ч. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите извършва преглед на непредоставящите информация финансови институции и на изключените сметки, включени в списъка по чл. 142г, ал. 1, предоставен на Европейската комисия съгласно чл. 142г, ал. 2, на всеки три години.

Последици от отказ за предоставяне на декларация и/или документални доказателства

Чл. 142ш. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* Предоставящата информация финансова институция не открива нова сметка на лице, което откаже да предостави декларация и/или документални доказателства и това води до невъзможност предоставящата информация финансова институция да изпълни задълженията си за извършване на комплексна проверка и предоставяне на информация съгласно този раздел.

(2) Предоставящата информация финансова институция може да закрие финансова сметка, ако титулярят на сметката откаже да предостави декларация или документални доказателства и това води до невъзможност предоставящата информация финансова институция да изпълни задълженията си за извършване на комплексна проверка и предоставяне на информация съгласно този кодекс.

(3) Предоставящата информация финансова институция не създава или модифицира своята информационна система по начин, който не позволява свързването на финансовите сметки на един титуляр на сметка, поддържани от нея или от свързано образувание.

Контрол на качеството на предоставяната информация

Чл. 142щ. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите периодично анализира и контролира правилата, по които се извършва комплексната проверка, резултатите от проверката, предоставянето на информацията и качеството на предоставената информация и издава задължителни предписания на предоставящите информация финансови институции.

Раздел IV

Процедура за обмен на информация с други държави

Компетентен орган и условия за обмена на информация

Чл. 143.(Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г.; изм., бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм. и доп., бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.; изм., бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) *(1)* Министърът на финансите или упълномощено от него лице може да обменя информация с други държави, необходима за прилагане на законодателството във връзка с данъчното облагане, съгласно сключените международни договори, по които Република България е страна.

(2) Извън случаите по ал. 1, министърът на финансите или упълномощено от него лице може да обменя информация, необходима за прилагане на законодателството във връзка с данъчното облагане, и когато са изпълнени следните условия:

1. при условията на взаимност;

2. държавата, която иска информация, гарантира, че получената информация ще се смята за поверителна по същия начин, по който и информацията, получена съобразно вътрешното законодателство на тази държава, и че предоставените сведения и документи ще се използват единствено за целите на данъчното облагане или в наказателно производство за данъчни престъпления (включително административни и съдебни производства), както и че сведенията и документите ще бъдат предоставени само на лица, органи и съдилища, които са компетентни да разглеждат въпроси, свързани с данъчното облагане или преследването на данъчни престъпления;

3. държавата, която иска информация, гарантира готовност да отстрани всяко възможно двойно данъчно облагане при данъците върху доходите, печалбите и имуществата, като в случай на необходимост това може да стане по взаимно споразумение.

(3) Разпоредбите на ал. 2 няма да се смятат като налагащи задължение да се:

1. предприемат административни мерки, отклоняващи се от законодателството или административната практика;

2. предоставя информация, която не може да бъде получена съобразно законодателството и по обичайния административен ред;

3. предоставя информация, която би разкрила търговска, стопанска, промишлена, професионална тайна или търговски процес, или информация, разкриването на която би противоречало на публичния ред.

(4) (Нова - ДВ, бр. 63 от 2006 г., в сила от 04.08.2006 г.; изм., бр. 52 от 2007 г., в сила от 01.11.2007 г.; изм., бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.; изм., бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) При постъпило от друга държава искане за обмен на информация по ал. 1 и при условията на взаимност министърът на финансите или упълномощено от него лице може да поиска от застрахователя да разкрие застрахователна тайна по смисъла на чл. 149, ал. 1 от Кодекса за застраховането и от съда да разкрие банкова тайна по смисъла на чл. 62 от Закона за кредитните институции, тайна по смисъла на чл. 90, ал. 2 от Закона за пазарите на финансови инструменти и чл.133 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа или по смисъла на друга разпоредба на българското законодателство за опазване на поверителността на парични фондове, финансови активи и друга собственост, когато от изложените факти в искането за обмен на информация е ясно, че то е отправено в съответствие с изискванията за обмен на информация в съответния международен договор.

Раздел V
(Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.)
Процедура за административно сътрудничество с държавите - членки на Европейския съюз, в областта на данъците
(Загл., изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.)

Предмет

(Загл. изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.)

Чл. 143а. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Този раздел урежда правилата за осъществяване на административно сътрудничество чрез обмен на информация, включително по електронен път, с държавите - членки на Европейския съюз, която е от предполагаема значимост за установяване на задължения за данъци, посочени в чл. 143б, както и за прилагането на законодателството в областта на тези данъци.

(2) Този раздел урежда и правилата за взаимодействие с Европейската комисия по въпроси, свързани с координацията и оценката на административното сътрудничество по ал. 1.

(3) Правилата на този раздел не засягат прилагането на процедурата за осъществяване на взаимна помощ по наказателноправни въпроси, както и поетите допълнителни задължения в областта на административното сътрудничество с държавите - членки на Европейския съюз, съгласно сключените международни договори, по които Република България е страна.

Обхват

(Загл. изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.)

Чл. 143б. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) *(1)* По реда на този раздел се осъществява административно сътрудничество по отношение на данъците, включително местните данъци, установявани от държавите - членки на Европейския съюз.

(2) Разпоредбите на този раздел не се прилагат по отношение на:

1. данък върху добавената стойност, мита и акцизи;

2. задължителни осигурителни вноски;

3. такси за издаване на удостоверения и на други документи, издавани от държавни и местни органи;

4. вземания с договорен характер, включително възнаграждения по договори за услуги от обществен интерес.

Компетентен орган

(Загл. изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.)

Чл. 143в. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) *(1)* Компетентен да осъществява административно сътрудничество с компетентните органи на държавите - членки на Европейския съюз, по отношение на данъците по чл. 143б е изпълнителният директор на Националната агенция за приходите или оправомощени от него длъжностни лица.

(2) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите определя със заповед звено в структурата на Националната агенция за приходите, което осъществява контактите с други държави - членки на Европейския съюз, в областта на административното сътрудничество, изпълнява функциите на запитан, съответно запитващ орган на територията на Република България и осъществява контактите с Европейската комисия.

Видове административно сътрудничество

(Загл. изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.)

Чл. 143г. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; доп., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г. ; доп., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2024 г.) *(1)* Административното сътрудничество по този раздел се осъществява чрез:

1. обмен на информация при поискване;

2. автоматичен обмен на информация;

3. спонтанен обмен на информация;

4. искане за връчване;

5. присъствие и участие в административни производства;

6. паралелни проверки и ревизии.

7. (нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2024 г.) съвместни ревизии и проверки.

(2) Обмен при поискване е обменът на информация, направен въз основа на искане, отправено от запитващ орган на една държава - членка на Европейския съюз, до запитан орган на друга държава - членка на Европейския съюз, за конкретен случай.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Автоматичен обмен на информация е системното предоставяне на друга държава - членка на Европейския съюз, на предварително определена информация за местни лица на тази държава членка, без отправено искане, на определен интервал от време.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Спонтанен обмен на информация е обменът, при който държавите - членки на Европейския съюз, предоставят една на друга по собствена инициатива информация по чл. 143а, ал. 1.

(5) (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2024 г.) Съвместна ревизия или проверка е административно производство, което се извършва съвместно от компетентните органи на две или повече държави членки и което е свързано с едно или повече лица, които представляват взаимен или допълващ се интерес за тези органи.

Обмен на информация при поискване от местен запитващ орган

(Загл. изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.)

Чл. 143д. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм. и доп., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Местният запитващ орган може да отправи искане до запитан орган от друга държава - членка на Европейския съюз, за предоставяне на информация по чл. 143а, ал. 1, която е от предполагаема значимост.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Искането по ал. 1 и всички документи, свързани с него, се изпращат при възможност по електронен път чрез мрежата CCN, като се използва стандартен формуляр.

(3) Искането по ал. 1 съдържа най-малко следната информация:

1. (доп. - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) името, съответно наименованието (фирмата) на проверяваното или ревизираното лице, а при искания за информация за група данъчно задължени лица, които не могат да бъдат идентифицирани поотделно - подробно описание на групата;

2. (изм. - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) данъчната цел, поради която се иска информацията.

(4) Искането по ал. 1 може да съдържа и:

1. името, съответно наименованието (фирмата) и адреса на всяко лице, за което се смята, че разполага с исканата информация;

2. други данни, които могат да улеснят събирането на информация от запитания орган на друга държава - членка на Европейския съюз;

3. мотивирано искане за провеждане на определено административно производство;

4. искане за изпращане на оригинали на документи - при условие че националното законодателство на запитаната държава - членка на Европейския съюз, позволява това.

(5) Към искането може да се приложат доклади, декларации или други документи, техни преписи или заверени копия, които се изпращат по електронен път.

(6) Искането и приложените към него документи се изпращат от местния запитващ орган на език, договорен с другата държава - членка на Европейския съюз. По изключение искането се придружава от превод на официалния език или на един от официалните езици на запитаната държава - членка на Европейския съюз, когато е направено мотивирано искане от запитаната държава - членка на Европейския съюз, за такъв превод.

Обмен на информация при поискване на запитващ орган на друга държава - членка на Европейския съюз

(Загл. изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.)

Чл. 143е. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; доп., бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.; изм., бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.; изм. и доп., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) По искане на запитващ орган на друга държава - членка на Европейския съюз, местният запитан орган предоставя информация по чл. 143а, ал. 1, която е от предполагаема значимост.

(2) Местният запитан орган приема искането за информация и приложените към него документи на всеки език, договорен със запитващия орган от друга държава - членка на Европейския съюз. Превод на български език на искането и документите може да бъде поискан по изключение, като се посочат мотивите за това.

(3) Местният запитан орган предоставя информацията, с която разполага, или организира извършването на предвидените в този кодекс административни производства за събирането и предоставянето на информацията по ал. 1.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Искането за информация може да съдържа мотивирано искане за провеждане на административно производство, както и искане за изпращане на оригинали на документи. Местният запитан орган уведомява незабавно запитващия орган, когато прецени, че провеждането на административното производство не е необходимо, като посочва причините за това.

(5) Разноските, направени от местния запитан орган при осъществяване на административно сътрудничество по този раздел, не се възстановят от запитващата държава - членка на Европейския съюз, освен тези за възнаграждения на оценители или на други експерти.

(6) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; доп., бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.; изм., бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) При постъпило искане от запитващ орган на друга държава - членка на Европейския съюз, компетентният орган може да поиска от застрахователя да разкрие застрахователна тайна по смисъла на чл. 149, ал. 1 от Кодекса за застраховането и от съда да разкрие банкова тайна по смисъла на чл. 62 от Закона за кредитните институции, тайна по смисъла на чл. 90, ал. 2 от Закона за пазарите на финансови инструменти и чл. 133 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа или по смисъла на друга разпоредба на българското законодателство за опазване поверителността на парични фондове, финансови активи и друга собственост, когато от изложената информация в искането е ясно, че не са налице ограниченията по чл. 143р.

Предполагаема значимост

Чл. 143е[1]. (Нов - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) *(1)* За целите на обмена по чл. 143д и чл. 143е исканата информация е предполагаемо значима, когато при отправяне на искането запитващият орган смята, че в съответствие с националното му законодателство има голяма вероятност исканата информация да е от значение за задълженията за данъци на едно или повече данъчно задължени лица, идентифицирани по име или по друг начин, и да е обоснована за целите на конкретно производство.

(2) За да обоснове предполагаемата значимост на исканата информация, запитващият орган предоставя на запитания орган най-малко следното:

1. данъчната цел, поради която се иска информацията, и

2. посочване на информацията, необходима за установяване на задълженията за данъци и за прилагането на неговото национално законодателство в областта на данъците.

(3) Когато искането за информация се отнася за група данъчно задължени лица, които не могат да бъдат идентифицирани поотделно, запитващият орган предоставя на запитания орган най-малко следното:

1. подробно описание на групата;

2. обяснение на приложимото законодателство и на фактите, въз основа на които има основание да смята, че данъчно задължените лица в групата не са спазили приложимото законодателство;

3. обяснение за начина, по който исканата информация би помогнала да се определи дали данъчно задължените лица в групата спазват задълженията си, и

4. факти и обстоятелства, свързани с участието на трето лице, което активно е допринесло за предполагаемото неспазване на приложимото законодателство от страна на данъчно задължените лица в групата, когато това е приложимо.

Срокове

Чл. 143ж.

(Загл. изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм. и доп., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

(Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; доп., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) *(1)* Местният запитан орган предоставя информацията по чл. 143б на запитващия орган на друга държава - членка на Европейския съюз, във възможно най-кратък срок. Когато органът разполага с тази информация, той я предоставя в срок до два месеца от датата на получаване на искането, а в останалите случаи - в срок до три месеца от датата на получаване на искането, освен ако не е уговорено друго.

(2) Местният запитан орган уведомява запитващия орган незабавно, но не по-късно от 7 работни дни от датата на получаване на искането, че го е получил. Уведомяването се извършва по електронен път, освен в случаите, когато това не е възможно поради технически причини.

(3) Когато в искането са налице пропуски или е нужна допълнителна информация, местният запитан орган в срок до един месец от датата на получаване на искането уведомява запитващия орган за това. В този случай сроковете по ал. 1 започват да текат от деня, следващ деня, в който са отстранени пропуските, съответно в който е получена допълнителната информация.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Когато срокът по ал. 1 е недостатъчен за събиране и предоставяне на исканата информация, местният запитан орган уведомява запитващия орган незабавно, но не по-късно от три месеца от получаването на искането, като посочва причините за това и срока, в който ще предостави информацията. В този случай срокът за предоставяне на исканата информация не може да бъде по-дълъг от 6 месеца от датата на получаване на искането.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) В случай че местният запитан орган не разполага с исканата информация и не е възможно да събере такава информация или отказва да я предостави на основанията, посочени в чл. 143р, ал. 1, той уведомява запитващия орган незабавно, но не по-късно от един месец след получаването на искането, като посочва причините за това.

Автоматичен обмен на информация

(Загл. изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.)

Чл. 143з. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; доп., бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм. и доп., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) *(1)* Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите изпраща на компетентния орган на държава - членка на Европейския съюз, наличната информация за следните доходи на местни лица на тази държава членка:

1. доходи от трудови правоотношения;

2. възнаграждения по договори за управление и контрол;

3. застрахователни обезщетения/премии, изплатени при настъпило застрахователно събитие по договори за застраховки „Живот", когато не попадат в обхвата на друг обмен на информация между държавите - членки на Европейския съюз;

4. пенсии;

5. собственост и/или доходи от продажба или замяна на недвижимо имущество, включително от ограничени вещни права върху такова имущество;

6. доходи от наем или друго възмездно предоставяне за ползване на недвижимо имущество.

7. (нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) авторски и лицензионни възнаграждения.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите уведомява компетентните органи на държавите - членки на Европейския съюз, и Европейската комисия за доходи по ал. 1, за които не желае да получава информация по реда на административното сътрудничество.

(3) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите не изпраща информация по ал. 1 на компетентните органи на държавите - членки на Европейския съюз, които са заявили, че не желаят да получават информация за определени доходи.

(4) Информацията по ал. 1 се изпраща в стандартизиран електронен формат в срок до 30 юни на годината, следваща данъчната година, през която е станала налична.

(5) (В сила от 01.01.2016 г.; отм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.)

(6) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите уведомява Европейската комисия за сключени споразумения с други държави - членки на Европейския съюз, за автоматичен обмен на информация за допълнителни видове доходи извън посочените в ал. 1.

(7) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) Националният осигурителен институт предоставя на Националната агенция за приходите информация за начислените и/или изплатените пенсии на лица, местни на друга държава - членка на Европейския съюз. Информацията се предоставя веднъж годишно в срок до 30 април на годината, следваща годината на начисляване и/или изплащане на пенсиите, във формат, утвърден от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите. Редът и начинът за предоставяне на информацията се определят в споразумение между управителя на Националния осигурителен институт и изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.

(8) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) Агенцията по вписванията предоставя на Националната агенция за приходите информацията по ал. 1, т. 5 за лица, местни на друга държава - членка на Европейския съюз. Информацията се предоставя в срок до 30 април на следващата календарна година във формат, утвърден от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите. Редът и начинът за предоставяне на информацията се определят в споразумение между изпълнителния директор на Агенцията по вписванията и изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.

(9) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) Извън случаите по ал. 7 и 8 информацията за начислени/изплатени доходи по ал. 1 се предоставя от задължените лица по реда на Закона за данъците върху доходите на физическите лица и Закона за корпоративното подоходно облагане.

(10) (Нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите обменя с компетентните органи на държавите - членки на Европейския съюз, и с Европейската комисия информация за издадени, изменени или подновени предварителни трансгранични данъчни становища и предварителни споразумения за ценообразуване.

(11) (Нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Информацията по ал. 10 се обменя незабавно след издаване, изменение или подновяване на предварителните трансгранични данъчни становища или на предварителните споразумения за ценообразуване, но не по-късно от три месеца след изтичането на 6-месечието, през което са издадени, изменени или подновени, като се използва стандартен формуляр. Информацията може да се обменя на всеки официален или работен език на Европейския съюз, като се съобразяват приетите от Европейската комисия езикови правила.

(12) (Нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Информацията по ал. 10 не се обменя в случаите, в които предварителното трансгранично данъчно становище се отнася единствено за данъчните задължения на едно или повече физически лица.

(13) (Нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Информацията по ал. 10 съдържа следните данни:

1. идентификационни данни на лицето, за което е издадено предварително трансгранично данъчно становище или предварително споразумение за ценообразуване и - при възможност, на групата, към която то принадлежи;

2. (изм. - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) обобщение на предварителното трансгранично данъчно становище или предварителното споразумение за ценообразуване, включително описание на съответната стопанска дейност или сделката/поредицата от сделки, както и всяка друга информация, която може да помогне на компетентния орган да оцени потенциалния данъчен риск, без това да води до разкриването на търговска, промишлена или служебна тайна, на търговски процес или на информация, чието разкриване би противоречало на обществения ред;

3. датите на издаване, изменение или подновяване на предварителното трансгранично данъчно становище или предварителното споразумение за ценообразуване;

4. началната и крайната дата, от която или до която се прилага предварителното трансгранично данъчно становище или предварителното споразумение за ценообразуване, ако е определена;

5. вида на предварителното трансгранично данъчно становище или предварителното споразумение за ценообразуване;

6. стойност на сделката/поредицата от сделки, ако е посочена в предварителното трансгранично данъчно становище или в предварителното споразумение за ценообразуване;

7. описание на критериите, използвани за определяне на трансферното ценообразуване или на трансферната цена - по отношение на предварителни споразумения за ценообразуване;

8. посочване на метода, използван за определяне на трансферното ценообразуване или на трансферната цена - по отношение на предварителни споразумения за ценообразуване;

9. посочване на други държави членки, ако има такива, които има вероятност да бъдат засегнати от предварителното трансгранично данъчно становище или от предварителното споразумение за ценообразуване;

10. идентификационни данни на лицата от други държави членки, които може да бъдат засегнати от предварителното трансгранично данъчно становище или от предварителното споразумение за ценообразуване, като се посочат и държавите членки, с които засегнатите лица са свързани;

11. посочване дали предоставената информация се основава на предварителното трансгранично данъчно становище или на предварителното споразумение за ценообразуване, или на искането по чл. 143с, ал. 4.

(14) (Нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) С искането за издаване на предварително трансгранично данъчно становище лицето предоставя данните по ал. 13, т. 1, 6, 9 и 10, както и всяка друга информация и документи, необходими за издаване на данъчното становище.

(15) (Нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Данните по ал. 13, т. 1, 2, 7 и 10 не се предоставят на Европейската комисия.

(16) (Нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Пълните текстове на предварителните трансгранични данъчни становища и предварителните споразумения за ценообразуване, както и допълнителна информация, свързана с тях, могат да бъдат обменяни по реда на чл. 143д и 143е.

Спонтанен обмен на информация

(Загл. изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.)

Чл. 143и. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите предоставя по собствена инициатива на компетентния орган на друга държава - членка на Европейския съюз, информация по чл. 143а, ал. 1, когато:

1. има основание да предполага възможна загуба на приходи от данък в другата държава - членка на Европейския съюз;

2. данъчно задължено лице ползва намаляване или освобождаване от данък в Република България, което би довело до увеличаване размера на дължимия данък или до възникване на задължение за данъци в другата държава - членка на Европейския съюз;

3. търговските отношения между данъчно задължено лице в Република България и данъчно задължено лице в друга държава - членка на Европейския съюз, се осъществяват на територията на една или повече държави по начин, който може да доведе до намаляване или неплащане на дължимия данък в Република България и/или в другата държава членка;

4. има основание да предполага, че намаляването или неплащането на данъци може да се дължи на фиктивно прехвърляне на печалба в рамките на група предприятия;

5. информация, изпратена от компетентния орган на другата държава - членка на Европейския съюз, е дала възможност да се узнаят факти и обстоятелства от значение за установяването на задължения за данъци в другата държава членка;

6. информацията може да бъде полезна за компетентните органи на други държави - членки на Европейския съюз.

(2) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите предоставя информацията по ал. 1 на компетентния орган на заинтересованата държава - членка на Европейския съюз, във възможно най-кратък срок, когато разполага с нея, но не по-късно от един месец от датата, на която информацията му е станала известна.

(3) Информацията по ал. 1 се изпраща във формата и по реда на чл. 143д, ал. 2.

(4) Когато по реда на спонтанния обмен е получена информация за данъци по чл. 143б от компетентен орган на друга държава - членка на Европейския съюз, изпълнителният директор на Националната агенция за приходите потвърждава получаването ѝ незабавно, но не по-късно от 7 работни дни от датата на получаване. Потвърждението се извършва във формата и по реда на чл. 143д, ал. 2.

Присъствие и участие в административни производства

(Загл. изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.)

Чл. 143к. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм. и доп., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) За целите на обмена на информация по чл. 143а, ал. 1 компетентният орган на държава членка може да поиска от компетентния орган на друга държава членка оправомощени от него длъжностни лица да осъществяват следните действия, при спазване на процедурните правила на запитаната държава членка:

1. да присъстват в служебните помещения, в които длъжностните лица на запитаната държава членка изпълняват своите задължения;

2. да присъстват по време на административни производства, извършвани на територията на запитаната държава членка;

3. да участват в административни производства, извършвани от запитаната държава членка, по електронен път, когато е подходящо.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Запитаният орган отговаря на искането по ал. 1 в срок 60 дни от получаването му, като потвърждава съгласието си или отказва мотивирано на запитващия орган.

(3) (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Когато исканата информация се съдържа в документи, до които длъжностните лица на запитания орган имат достъп, на длъжностните лица на запитващия орган се предоставят копия на тези документи.

(4) (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Когато длъжностни лица на запитващия орган присъстват по време на административни производства или участват в тях по електронен път, те могат да искат обяснения от физически лица и да проверяват книжа, документи и носители на информация при спазване на процедурните правила, установени от запитаната държава членка.

(5) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Отказът на лицата да съдействат на оправомощените длъжностни лица от друга държава - членка на Европейския съюз, има същите последици както при отказ за съдействие на орган по приходите по реда на този кодекс.

(6) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) При изпълнение на правомощията си оправомощените длъжностни лица от друга държава - членка на Европейския съюз, се легитимират с документ, който удостоверява самоличността и служебното им положение.

Паралелни проверки и ревизии

(Загл. изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.)

Чл. 143л. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; доп., бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; доп., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Когато данъчните задължения на едно или повече данъчно задължени лица представляват взаимен или допълващ се интерес за две или повече държави - членки на Европейския съюз, компетентните органи на тези държави могат по взаимно съгласие да извършат паралелни проверки или ревизии в рамките на своята компетентност с цел да обменят получената информация.

(2) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите може мотивирано да предложи на компетентните органи на други държави - членки на Европейския съюз, да бъдат извършени паралелни проверки или ревизии, като посочи срока за извършване и лицата - обект на контрол.

(3) Паралелните проверки или ревизии се ръководят и координират от оправомощени представители, определени от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, съответно от компетентните органи на участващите държави - членки на Европейския съюз.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Когато компетентен орган на друга държава - членка на Европейския съюз, предложи да бъдат извършени паралелни проверки или ревизии, изпълнителният директор на Националната агенция за приходите потвърждава или мотивирано отказва да участва пред органа, предложил мярката в 60-дневен срок от получаване на предложението.

Съвместни ревизии и проверки

Чл. 143л[1]. (Нов - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2024 г.) *(1)* Компетентен орган на държава членка може да поиска от компетентните органи на една или повече държави членки извършването на съвместна ревизия или проверка. Когато искане за съвместна ревизия или проверка е получено от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, той потвърждава съгласието си или прави мотивиран отказ в 60-дневен срок от получаване на искането.

(2) Съвместната ревизия или проверка се извършва по предварително съгласуван и координиран начин от компетентните органи на участващите държави членки,

включително по отношение на езиковите правила, в съответствие с националното законодателство и процедурните правила на държавата членка, в която се извършват дейностите по съвместната ревизия или проверка.

(3) Компетентните органи на участващите държави членки, в които се извършват действия по съвместна ревизия или проверка, определят представител, отговорен за ръководенето и координирането на съвместната ревизия или проверка в съответната държава членка.

(4) Правата и задълженията на длъжностните лица, участващи в съвместна ревизия или проверка, когато присъстват при действия, извършвани в друга държава членка, се определят в съответствие с националното законодателство на тази държава членка. В този случай длъжностните лица не могат да упражняват правомощия, които биха надвишили обхвата на правомощията, предоставени им съгласно тяхното национално законодателство.

(5) Когато действия по съвместна ревизия или проверка се извършват на територията на Република България, длъжностните лица на другите участващи държави членки могат да искат писмени обяснения от физически лица и да проверяват книжа, документи и носители на информация заедно с органите по приходите при спазване на правилата, предвидени в този кодекс.

(6) Преценката на доказателствата, събрани по време на съвместната ревизия или проверка, и тяхната допустимост, включително при извършване на действия в други участващи държави членки, се извършва при условията и по реда на този кодекс.

(7) Ревизираните, проверяваните или засегнатите от съвместна ревизия или проверка лица имат същите права и задължения, както при ревизия или проверка, извършвана по реда на този кодекс.

(8) Компетентните органи по ал. 2 полагат усилия за постигането на съгласие по фактите и обстоятелствата, свързани със съвместната ревизия или проверка, както и относно данъчния статут на ревизираното, съответно проверяваното лице въз основа на резултатите от съвместната ревизия или проверка.

(9) Констатациите от съвместната ревизия или проверка и въпросите, по които компетентните органи на участващите държави членки постигнат съгласие, се представят в окончателен доклад.

(10) При спазване на ал. 8 и 9 последващите действия на органите по приходите в резултат на съвместна ревизия или проверка, включително при издаване и обжалване на актове, се извършват при условията и по реда на този кодекс. Въпросите, по които компетентните органи са постигнали съгласие и са представени в окончателния доклад, се вземат предвид при издаването на съответните актове по този кодекс.

(11) Резултатът от съвместната ревизия или проверка, включително копие от окончателния доклад, се съобщават на ревизираното, съответно проверяваното лице в срок до 60 дни от изготвянето на окончателния доклад.

Искане за връчване, отправено от местен запитващ орган

Чл. 143м. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) *(1)* Местният запитващ орган може да изпрати на запитан орган на друга държава - членка на Европейския съюз, искане за връчване на актове и документи, издадени от органите по приходите, свързани с прилагането на законодателството в областта на данъците по чл. 143б.

(2) Искането се изпраща във формата и по реда на чл. 143д, ал. 2.

(3) В искането по ал. 1 се посочват предметът на акта или документът, който трябва да се връчи, името, адресът и всяка друга информация, полезна за идентифициране на адресата.

(4) Искането по ал. 1 може да бъде отправено до друга държава - членка на Европейския съюз, само в случай че не е възможно връчването да се извърши на

територията на страната или когато подобно връчване би довело до прекомерни трудности.

(5) На лицата, намиращи се на територията на друга държава - членка на Европейския съюз, може да се връчват актове и документи и чрез изпращане на писмо с обратна разписка или по електронен път.

Искане за връчване от запитващ орган на друга държава - членка на Европейския съюз

Чл. 143н. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) *(1)* По искане за връчване на запитващ орган на друга държава - членка на Европейския съюз, органите по приходите връчват по реда, предвиден в този кодекс, актове и документи, издадени от административни органи на другата държава членка, свързани с прилагането на законодателството ѝ в областта на данъците по чл. 143б.

(2) Местният запитан орган незабавно уведомява запитващия орган на другата държава - членка на Европейския съюз, за датата на връчване на акта или на документа по ал. 1 на адресата.

Обратна информация

Чл. 143о. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Когато е предоставил информация по реда на чл. 143е и 143и, изпълнителният директор на Националната агенция за приходите може да поиска от компетентния орган на другата държава - членка на Европейския съюз, да изпрати обратна информация за резултатите от използването на получената информация.

(2) При отправено от компетентен орган на друга държава - членка на Европейския съюз, искане за обратна информация във връзка с осъществен обмен при поискване или спонтанен обмен изпълнителният директор на Националната агенция за приходите изпраща информацията във възможно най-кратък срок, но не по-късно от три месеца от датата, на която му е станал известен резултатът от използването на тази информация. Обратната информация се изпраща при спазване на изискванията за опазване на данъчно-осигурителна информация.

(3) При автоматичен обмен на информация изпълнителният директор на Националната агенция за приходите изпраща обратна информация на държавите - членки на Европейския съюз, веднъж годишно и в съответствие с двустранно договорените практически правила. Информацията се изпраща във формата и по реда на чл. 143д, ал. 2.

Поверителност и разкриване на информацията. Оценка

Чл. 143п. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 17 от 2019 г.; изм. и доп., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) *(1)* Информацията, изпратена от компетентния орган на друга държава - членка на Европейския съюз, и съдържаща конкретни индивидуализиращи данни за лица и субекти съгласно чл. 72, ал. 1, се смята за данъчна и осигурителна информация по смисъла на този кодекс.

(2) Информацията по ал. 1 може да бъде използвана:

1. (доп. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) за целите на установяване на задължения за данъци по чл. 143б, ал. 1 и ал. 2, т. 1 и на прилагане на законодателството в областта на тези данъци;

2. за целите на установяването и събирането на задължителни осигурителни вноски, както и на други публични вземания по чл. 269а, ал. 1;

3. в хода на административни и съдебни производства във връзка с налагане на наказания за нарушаване на данъчното законодателство;

4. за други цели, извън посочените в т. 1 - 3 - когато компетентният орган на държавата - членка на Европейския съюз, предоставил информацията, е разрешил това

и при условие че в тази държава членка информацията може да се използва за подобни цели.

(3) (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите може да изпрати на компетентните органи на държавите членки списък с целите, различни от посочените в ал. 2, т. 1 - 3, за които информацията и документите могат да бъдат използвани.

(4) (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Когато компетентен орган на друга държава членка е изпратил списък с цели, за които съгласно националното му законодателство информацията и документите могат да бъдат използвани за цели, различни от посочените в ал. 2, т. 1 - 3, изпълнителният директор на Националната агенция за приходите може да използва получената информация и документи за тези цели, без да иска разрешение по ал. 2, т. 4.

(5) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 100 от 2022 г, в сила от 01.01.2023 г.) С разрешение на компетентния орган, предоставил информацията, тя може да бъде препратена на компетентния орган на трета държава - членка на Европейския съюз, за целите, посочени в ал. 2. Смята се, че е налице разрешение на компетентния орган на държавата - членка на Европейския съюз, предоставил информацията, ако в срок 10 работни дни от получаване на молбата той не се противопостави на препращането.

(6) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 100 от 2022 г, в сила от 01.01.2023 г.) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите може да разреши предоставената от него информация на компетентния орган на една държава - членка на Европейския съюз, да бъде препратена на компетентния орган на трета държава членка. Той може да се противопостави на предоставянето на информацията на третата държава членка в срок 10 работни дни от получаване на молбата от държавата - членка на Европейския съюз, която желае да препрати информацията.

(7) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 100 от 2022 г, в сила от 01.01.2023 г.) Информацията по ал. 1 може да бъде използвана като доказателство при условията и по реда на този кодекс.

(8) (Доп. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; предишна ал. 6, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Достъп до информацията по ал. 1 могат да имат лица, оправомощени от Органа за акредитиране по сигурността към Европейската комисия, само когато това е необходимо за наблюдението, поддръжката и развитието на мрежата CCN и на защитения централен регистър на държавите членки за предварителни трансгранични данъчни становища и предварителни споразумения за ценообразуване.

(9) (Предишна ал. 7, доп. - ДВ, бр. 100 от 2022 г, в сила от 01.01.2023 г.) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите предоставя на Европейската комисия информацията, необходима за оценка на ефективността на административното сътрудничество при борбата с укриването на данъци и избягването на данъчно облагане, годишна оценка на ефективността на автоматичния обмен на информация, както и информация за постигнатите практически резултати. Годишната оценка на ефективността на автоматичния обмен на информация се предоставя при условията и във формата, приети от Европейската комисия. Докладите и документите, изготвени от Европейската комисия въз основа на информация, получена от държавите членки, и предоставени на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, са поверителни и могат да се използват само за аналитични цели. Информация от докладите и документите може да бъде разкривана само с разрешение на Европейската комисия.

(10) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г.; предишна ал. 8, изм., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Комуникацията по ал. 2, т. 4 и ал. 3 - 6 се извършва чрез стандартен формуляр.

Защита на данните

Чл. 143п[1]. (Нов - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) *(1)* Обменът на информация за данъчни цели се извършва в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ, L 119/1 от 4 май 2016 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2016/679", и при спазване на другите изисквания за защита на личните данни.

(2) За целите на обмена на информация администратори на лични данни са изпълнителният директор на Националната агенция за приходите, предоставящите информация финансови институции по § 1а, т. 1 от допълнителните разпоредби, консултантите по чл. 143я[1] и операторите на платформи по чл. 143я[6], когато самостоятелно или съвместно определят целите и средствата на обработването на лични данни по смисъла на Регламент (ЕС) 2016/679.

(3) Обменът на информация за данъчни цели представлява важен обществен интерес по смисъла на чл. 23, параграф 1, буква „д" от Регламент (ЕС) 2016/679. За целите на изречение първо изпълнителният директор на Националната агенция за приходите може да не предоставя информацията по чл. 13 и чл. 14, параграф 1 и да не предоставя достъп по чл. 15 от Регламент (ЕС) 2016/679 на лицата, за които се отнасят личните данни, предмет на обмена, когато това е необходимо и пропорционално за защита на финансовия, съответно данъчния интерес на Европейския съюз и държавите членки.

(4) Предоставящите информация финансови институции по § 1а, т. 1 от допълнителните разпоредби, консултантите по чл. 143я[1] и операторите на платформи по чл. 143я[6]:

1. информират засегнатите физически лица за събирането и предоставянето на техни лични данни за целите на обмена на информация за данъчни цели;

2. предоставят на засегнатите физически лица предварително и своевременно информацията, която тези лица имат право да получат от администратора на лични данни, за да могат да упражнят своите права по защита на личните данни.

(5) Информация, която се обработва за целите на обмена, се съхранява от лицата по ал. 2 за срок от 10 години, считано от началото на годината, следваща годината на предоставянето ѝ, освен ако за същата информация не е предвиден по-дълъг срок за съхранение.

(6) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите уведомява Европейската комисия за всяко нарушение на сигурността на данните и за последващите действия за отстраняване на последиците от него.

(7) При възникнало нарушение на сигурността на данните по ал. 6 изпълнителният директор на Националната агенция за приходите извършва анализ на нарушението и предприема мерки за ограничаването му и за отстраняване на последиците от него. Когато нарушението на сигурността на данните не може да бъде ограничено незабавно и по подходящ начин, изпълнителният директор на Националната агенция за приходите уведомява писмено Европейската комисия за това и иска спиране на достъпа до мрежата CCN.

(8) След справяне с нарушението изпълнителният директор на Националната агенция за приходите уведомява Европейската комисия за това с искане за възстановяване на достъпа до мрежата CCN. В случай че една или повече държави членки поискат от Европейската комисия съвместно да бъдат проверени предприетите действия във връзка с нарушението на сигурността на данните, изпълнителният директор на Националната агенция за приходите осигурява необходимото съдействие.

(9) Когато изпълнителният директор на Националната агенция за приходите е уведомен от Европейската комисия за нарушение на сигурността на данните в друга държава членка, той може да спре обмена на информация с тази държава членка, като

уведоми Европейската комисия и съответната държава членка. Спирането има незабавно действие.

(10) При нарушение на сигурността на данните в друга държава членка, в резултат на което е спрян достъпът й до мрежата CCN, изпълнителният директор на Националната агенция за приходите може да поиска от Европейската комисия съвместно с други държави членки да бъдат проверени предприетите действия за справяне с нарушението, когато тази държава е подала искане за възстановяване на достъпа."

Ограничения за предоставяне на информация

Чл. 143р. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) *(1)* Местният запитан орган не е длъжен да предостави информация по реда на този раздел, когато:

1. има данни, че компетентният орган на другата държава - членка на Европейския съюз, не е изчерпал обичайните средства за получаване на исканата информация в собствената си държава;

2. информацията разкрива търговска, производствена или професионална тайна, или търговски процес или разкриването й би противоречало на обществения ред;

3. разкриването или събирането й противоречи на българското законодателство;

4. компетентният орган на другата държава - членка на Европейския съюз, не може да предостави при условия на взаимност подобна информация.

(2) Отказът на местния запитан орган за предоставяне на информация се мотивира, като се посочва и съответното основание по ал. 1.

(3) Алинея 1 не може да се смята като основание за отказ от местния запитан орган да предостави информация само поради това, че информацията се съхранява от банка, друга финансова институция, пълномощник или лице, което действа като представител или довереник, или поради това, че е свързана с участие в определено дружество.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) При постъпило искане за информация местният запитан орган не може да откаже предоставянето й на основание ал. 1, т. 2, 3 и 4 поради това, че запитаният орган няма интерес от тази информация.

Сътрудничество

Чл. 143с. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм. и доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм. и доп., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) *(1)* Когато по силата на международен договор с трета държава се предоставя по-широко сътрудничество в областта на обмена на информация, то не може да бъде отказано на държава - членка на Европейския съюз, която е заявила, че желае да установи такова сътрудничество.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) В случай че от трета държава бъде получена информация, която е от предполагаема значимост за установяване на задължения за данъци, посочени в чл. 143б, както и за прилагането на законодателството в областта на тези данъци в държава - членка на Европейския съюз, тази информация може да бъде предоставена по реда на този раздел с разрешение на държавата - източник на информацията като се използва стандартен формуляр.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) В случай че получена от държава - членка на Европейския съюз, по реда на административното сътрудничество информация може да бъде полезна за трета държава, информацията може да бъде предоставена на третата държава, като се използва стандартен формуляр при следните условия:

1. когато е налице съгласие на компетентния орган на държавата - източник на информация;

2. когато третата държава се е ангажирала да съдейства за събиране на доказателства за трансакции с необичаен или незаконен характер, които противоречат или биха довели до нарушаване на данъчното законодателство.

(4) (Нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Двустранните или многостранните предварителни споразумения за ценообразуване с трети държави се изключват от обхвата на автоматичния обмен на информация по чл. 143з, ал. 10, когато международен договор, въз основа на който е договорено предварителното споразумение за ценообразуване, не позволява разкриването му на трета страна. В този случай по реда на автоматичния обмен се обменя само информацията по чл. 143з, ал. 13, която се съдържа в искането за издаване на двустранното или многостранното предварително споразумение за ценообразуване.

(5) (Нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Споразуменията по ал. 4 се обменят по реда на чл. 143и, в случай че международният договор, въз основа на който е договорено предварителното споразумение за ценообразуване, позволява разкриването му и компетентният орган на третата държава е дал разрешение за разкриване на информацията.

Статистически данни

Чл. 143с[1]. (Нов - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите ежегодно предоставя на Европейската комисия статистически данни за обема на автоматичния обмен на информация по глава шестнадесета, раздел IIIа, чл. 143з, ал. 1, раздел VI и VIII, информация за административните и други разходи и ползи, свързани с извършения обмен, както и информация за потенциалните промени за приходната администрация и за други лица.

Раздел VI
(Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.)
Особени правила за автоматичния обмен на отчети по държави
(Загл. изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.)

Предмет

Чл. 143т. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; предишен чл. 143м, изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) *(1)* Този раздел урежда реда за осъществяване на административно сътрудничество чрез автоматичен обмен на отчети по държави, съдържащи информация за разпределението на приходите, печалбите, активите и данъците на предприятия, които са част от многонационална група предприятия (МГП).

(2) Автоматичният обмен на информация по този раздел е системното предоставяне на предварително определена информация на държава - членка на Европейския съюз или на други юрисдикции, с които Република България има влязло в сила специално международно споразумение, без отправено искане, на определен интервал от време.

Компетентен орган и обхват на автоматичния обмен на отчети по държави

Чл. 143у. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; предишен чл. 143н, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите обменя подадените от предоставящо информация предприятие отчети по държави с компетентните органи на държавите -

членки на Европейския съюз, или на други юрисдикции, с които Република България има влязло в сила специално международно споразумение.

(2) Отчетите по държави се предоставят на държава членка или на друга юрисдикция, на която съставно предприятие на МГП е местно лице за данъчни цели или има място на стопанска дейност.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) Автоматичният обмен на отчети по държави по ал. 1 се осъществява по отношение на МГП, които съгласно консолидираните им финансови отчети имат общи приходи, надвишаващи 750 000 000 евро за данъчната година, предхождаща отчетната данъчна година.

(4) Предоставянето на информацията се извършва в 15-месечен срок, считано от края на данъчната година на МГП, за която се отнася отчетът по държави.

(5) Автоматичният обмен на отчети по държави се осъществява веднъж годишно по електронен път чрез мрежата CCN или по друг одобрен начин. Информацията се предоставя на всеки официален или работен език на Европейския съюз, като се съобразяват приетите от Европейската комисия езикови правила.

Отчет по държави

Чл. 143ф. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; предишен чл. 143о, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) *(1)* Отчетът по държави се предоставя ежегодно на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите от предоставящо информация предприятие в 12-месечен срок, считано от края на отчетната данъчна година за МГП.

(2) Отчетът по държави трябва да съдържа следната информация за МГП:

1. обобщена информация относно размера на приходите, печалбата (загубата) преди облагане с данък, платения подоходен/корпоративен данък, начисления подоходен/корпоративен данък, регистрирания капитал, натрупаната печалба, броя на наетите лица и материалните активи, различни от парични средства или парични еквиваленти - за всяка държава членка или друга юрисдикция, в която МГП извършва дейност;

2. данни за всяко съставно предприятие на МГП, като се посочва държавата - членка на Европейския съюз, или друга юрисдикция, на която то е местно лице за данъчни цели, държавата/юрисдикцията, съгласно чието законодателство е създадено, когато тя е различна от държавата/юрисдикцията, на която то е местно лице за данъчни цели, както и характерът на основната стопанска дейност или дейности.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) Отчетът по държави и уведомленията по чл. 143ш се подават по електронен път по ред и във формат, утвърдени със заповед на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, която се публикува на интернет страницата на Националната агенция за приходите.

Предоставящо информация предприятие

Чл. 143х. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; предишен чл. 143п, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) Отчетът по държави по чл. 143ф се предоставя от крайно предприятие майка на МГП, което е местно лице за данъчни цели на Република България.

(2) Крайно предприятие майка на МГП, което е местно лице за данъчни цели на Република България, е съставно предприятие, което отговаря на следните критерии:

1. съгласно счетоводното законодателство има задължение да съставя консолидиран финансов отчет;

2. няма друго съставно предприятие на тази МГП, което пряко или косвено упражнява контрол в това съставно предприятие.

(3) Когато крайното предприятие майка на МГП не е местно лице за данъчни цели на Република България и е изпълнено едно или повече от условията по чл. 143ц, ал. 1, МГП може да подаде отчет по държави чрез заместващо предприятие майка, което е местно лице за данъчни цели на Република България.

(4) Когато МГП не подава чрез заместващо предприятие майка по ал. 3, отчетът по държави се подава от съставно предприятие по чл. 143ц, ал. 1.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.).

(6) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) Отчет по държави се предоставя на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите от предприятие по ал. 1, 3 или 4, когато сумата на приходите на групата съгласно консолидирания финансов отчет надвишава 750 000 000 евро за данъчната година, предхождаща отчетната данъчна година.

Подаване на отчет по държави от съставно предприятие на МГП

Чл. 143ц. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 77 от 2011 г.; предишен чл. 143р, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* Отчетът по държави се подава от съставно предприятие, което е местно лице за данъчни цели на Република България и е различно от крайно предприятие майка, когато е налице едно от следните условия:

1. крайното предприятие майка на МГП не е задължено да подава отчет по държави в юрисдикцията, на която е местно лице за данъчни цели;

2. юрисдикцията, на която крайното предприятие майка е местно лице за данъчни цели, има влязъл в сила международен договор, по който Република България е страна, но в срока за подаване на отчета по държави по чл. 143ф, ал. 1 за съответната отчетна данъчна година няма влязло в сила специално международно споразумение;

3. налице е системно неизпълнение от страна на юрисдикцията, на която крайното предприятие майка е местно лице за данъчни цели, за което изпълнителният директор на Националната агенция за приходите е уведомил съставното предприятие, което е местно лице за данъчни цели на Република България.

(2) Съставно предприятие по ал. 1 изисква от крайното предприятие майка да му предостави цялата информация, необходима за подаване на отчета по държави със съдържанието по чл. 143ф, ал. 2. В случай че съставното предприятие не е получило цялата необходима информация за подаване на отчет за МГП, то подава отчет по държави въз основа на информацията, с която разполага, като уведомява изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, че крайното предприятие майка е отказало да предостави необходимата информация.

(3) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите уведомява държавите членки за отказа на крайното предприятие майка да предостави информацията по ал. 2.

(4) Съставно предприятие по ал. 1 не подава отчет по държави, независимо че са изпълнени едно или повече от условията по ал. 1, ако МГП предоставя отчета за съответната отчетна данъчна година чрез заместващо предприятие майка по чл. 143х, ал. 3 или чрез заместващо предприятие майка в държавата членка, на която то е местно лице за данъчни цели.

(5) Съставно предприятие по ал. 1 не подава отчет по държави, когато отчетът е подаден чрез заместващо предприятие майка, което е местно лице за данъчни цели на юрисдикция извън Европейския съюз и са изпълнени следните условия:

1. юрисдикцията, на която заместващото предприятие майка е местно лице за данъчни цели, изисква подаване на отчети по държави, съдържащи информацията по чл. 143ф, ал. 2;

2. юрисдикцията, на която заместващото предприятие майка е местно лице за данъчни цели, има влязло в сила специално международно споразумение, по което Република България е страна в срока за подаване на отчет по държави за съответната отчетна данъчна година;

3. юрисдикцията, на която заместващото предприятие майка е местно лице за данъчни цели, не е уведомила изпълнителния директор на Националната агенция за приходите за системно неизпълнение от страна на юрисдикцията или заместващото предприятие майка;

4. юрисдикцията, на която заместващото предприятие майка е местно лице за данъчни цели, е била уведомена не по-късно от последния ден на отчетната данъчна година на МГП от съставно предприятие, което е нейно местно лице за данъчни цели, че последното е заместващо предприятие майка;

5. изпълнителният директор на Националната агенция за приходите е получил уведомление в съответствие с чл. 143ш, ал. 2.

(6) (Нова - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) Съставно предприятие по ал. 1 не подава отчет по държави, когато сумата на приходите на групата съгласно консолидирания й финансов отчет за данъчната година, предхождаща отчетната данъчна година, изчислена в местна валута на юрисдикцията, в която крайното предприятие майка е местно лице за данъчни цели, не надвишава прага, определен в тази юрисдикция за подаване на отчети по държави, независимо че равностойността й в евро може да надвишава сумата от 750 000 000 евро.

(7) (Нова - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) Алинея 6 се прилага, когато юрисдикцията, в която крайното предприятие майка е местно лице за данъчни цели, е определила праг, който приблизително съответства на равностойността на 750 000 000 евро, изчислена в местната валута на тази юрисдикция към януари 2015 г.

Подаване на отчет при множество съставни предприятия

Чл. 143ч. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; предишен чл. 143с, изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) *(1)* Когато една МГП има няколко съставни предприятия, които са местни лица за данъчни цели на Република България и/или на друга държава членка и е налице едно от условията по чл. 143ц, ал. 1, МГП може да определи едно от тези съставни предприятия да подаде отчета по държави.

(2) Когато определеното съставно предприятие е местно лице за данъчни цели на Република България, то уведомява изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, че с подаването на отчета е изпълнено и съответното задължение на всички съставни образувания, които са местни лица за данъчни цели на Република България или на друга държава членка.

(3) Съставно предприятие, което е местно лице за данъчни цели на Република България, не предоставя отчет по държави на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, когато отчетът е подаден в друга държава членка от съставно предприятие, определено от МГП.

(4) Съставно предприятие, което е местно лице за данъчни цели на Република България, не може да бъде определено за предоставящо информация предприятие за МГП по ал. 1, когато не може да получи цялата необходима информация за подаване на отчет по държави.

(5) Независимо от ал. 4, когато съставно предприятие е определено да подаде отчет по държави, но крайното предприятие майка е отказало да предостави необходимата информация, се прилага чл. 143ц, ал. 2 и 3.

Задължение за уведомяване

Чл. 143ш. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; предишен чл. 143т, изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) *(1)* Съставно предприятие на МГП, което е местно лице за данъчни цели на Република България, уведомява изпълнителния директор на Националната агенция за приходите дали е крайно предприятие майка, заместващо предприятие майка или съставно предприятие по чл. 143ц, ал. 1 не по-късно от последния ден на отчетната данъчна година на МГП.

(2) Съставно предприятие, което е местно лице за данъчни цели на Република България, но не е крайно предприятие майка, заместващо предприятие майка или съставно предприятие по чл. 143ц, ал. 1, уведомява изпълнителния директор на Националната агенция за приходите за предоставящото информация предприятие и държавата членка, включително Република България, съответно юрисдикцията, на която то е местно лице за данъчни цели, не по-късно от последния ден на отчетната данъчна година на МГП.

(3) В случаите по чл. 143ч, ал. 1 уведомлението по ал. 1 се подава от съставното предприятие, което е местно лице за данъчни цели на Република България и е определено от МГП да подаде отчета по държави. Останалите съставни предприятия на тази МГП, които са местни лица за данъчни цели на Република България, подават уведомление по ал. 2.

(4) Уведомление по ал. 2 подават и съставни предприятия, които не подават отчет в случаите по чл. 143ц, ал. 4 и 5.

Използване на информацията от отчетите по държави

Чл. 143щ. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; предишен чл. 143у, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) *(1)* Информацията по чл. 143у, ал. 1 се използва за оценка на риска, свързан с трансферни цени или с намаляването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби, включително оценка на риска от неспазване на приложимите правила за определяне на пазарните цени между предприятията в МГП, както и за икономически и статистически анализ.

(2) Органите по приходите не могат да определят пазарни цени въз основа на информацията, получена по реда на този раздел. Ограничението по изречение първо не възпрепятства органите по приходите да изискат в хода на данъчно-осигурителен контрол допълнителна информация относно условията, при които са определени пазарните цени между предприятията в МГП, и в резултат на това да установяват или изменят задължения за данъци на съставно предприятие.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) По отношение на поверителността, разкриването и използването на информацията се прилага съответно чл. 143п.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Годишната оценка на ефективността на автоматичния обмен на отчетите по държави по чл. 143у и

информация за постигнатите практически резултати се предоставят на Европейската комисия във формата и при условията, посочени в чл. 143п, ал. 9.

Раздел VII
(Нов - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.07.2020 г.)
Особени правила за автоматичния обмен на информация за трансгранични данъчни схеми

Предмет, обхват и компетентен орган

Чл. 143ю. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.07.2020 г.) *(1)* Този раздел урежда реда за осъществяване на административно сътрудничество чрез автоматичен обмен на информация за трансгранични данъчни схеми.

(2) Автоматичният обмен на информация по този раздел е системното предоставяне на предварително определена информация на държавите - членки на Европейския съюз, без отправено искане, на определен интервал от време.

(3) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите обменя с компетентните органи на държавите членки информация за трансгранични данъчни схеми, получена съгласно чл. 143я[1] и чл. 143я[2]. Информацията включва данните по чл. 143я[3], ал. 1 и 2.

(4) Автоматичният обмен на информация и предоставянето на информация от задължените лица по този раздел се прилагат по отношение на данъците, предвидени в чл. 143б.

(5) Информацията по ал. 3 се обменя в срок до един месец считано от края на тримесечието, през което е предоставена, като се използва стандартен формуляр. Информацията може да се обменя на всеки официален език на Европейския съюз, като се съобразяват приетите от Европейската комисия езикови правила.

Подлежаща на предоставяне информация за трансгранични данъчни схеми

Чл. 143я. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.07.2020 г.) *(1)* За целите на автоматичния обмен на информация се предоставя информация за трансграничните данъчни схеми с потенциален риск от избягване на данъчно облагане, които попадат в поне една от категориите, предвидени в ал. 4.

(2) Трансгранична данъчна схема е схема, която засяга повече от една държава членка или държава членка и трета държава, когато е изпълнено поне едно от следните условия:

1. не всички участници в схемата са местни лица за данъчни цели на една и съща юрисдикция;

2. един или повече от участниците в схемата са едновременно местни лица за данъчни цели на повече от една юрисдикция;

3. един или повече от участниците в схемата извършват стопанска дейност в друга юрисдикция чрез място на стопанска дейност или определена база и схемата обхваща част или цялата стопанска дейност на мястото на стопанска дейност или определената база;

4. един или повече от участниците в схемата извършват дейност в друга юрисдикция, без да са местни лица за данъчни цели или да формират място на стопанска дейност или определена база в тази юрисдикция;

5. схемата може да има въздействие върху автоматичния обмен на информация или определянето на действителния собственик.

(3) Трансграничната данъчна схема може да включва договореност, споразумение, уговорка, съгласие, становище, схема, план, трансакция или поредица от такива. Данъчната схема може да се състои от няколко части или няколко етапа на изпълнение.

(4) Трансграничните данъчни схеми с потенциален риск от избягване на данъчно облагане са следните категории:

1. схема, при която данъчно задълженото лице или друг участник в нея се задължава да спазва условие за поверителност, което може да изисква да не се разкрива пред други консултанти или пред данъчни органи начинът, по който схемата може да осигури данъчно предимство;

2. схема, при която консултантът има право да получи възнаграждение под каквато и да е форма и това възнаграждение е определено в зависимост от:

а) размера на данъчното предимство, произтичащо от схемата, или

б) това дали е получено данъчно предимство в резултат от схемата; това включва и уговорка консултантът да възстанови частично или изцяло възнаграждението, когато очакваното данъчно предимство, произтичащо от схемата, не е било частично или напълно постигнато;

3. схема, при която има стандартизирана в значителна степен документация и/или структура и която е достъпна за повече от едно данъчно задължено лице, без да е необходимо да бъде съществено променяна за целите на прилагането;

4. схема, при която участник в нея предприема целенасочени действия за придобиване на дружество, което формира данъчни загуби, за прекратяване на основната му дейност и за използване на загубите за намаляване на данъчните си задължения, включително чрез прехвърляне на тези загуби към друга юрисдикция или чрез ускорено използване на тези загуби;

5. схема, която предвижда резултат, равностоен на преквалифициране, преобразуване или превръщане на доход в имущество, капитал, дарение или друг вид доход, които се облагат с по-ниска ставка или са освободени от данъчно облагане;

6. схема, която включва последователни сделки, при които се прехвърлят средства с цел обратното им връщане чрез участието на едно или повече междинни образувания, които нямат друга основна стопанска функция, или използването на сделки, които взаимно се компенсират или обезсилват или имат друг подобен резултат;

7. схема, която включва трансгранични плащания, представляващи признати за данъчни цели разходи, между две или повече свързани предприятия, когато е изпълнено най-малко едно от следните условия:

а) получателят не е местно лице за данъчни цели на нито една данъчна юрисдикция;

б) получателят е местно лице за данъчни цели на юрисдикция, която:

аа) не налага корпоративен данък или налага корпоративен данък с нулева или почти нулева ставка, или

бб) е включена в списък с трети юрисдикции, които са били оценени съвместно от държавите членки или в рамките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие като юрисдикции, неоказващи съдействие за данъчни цели;

в) плащането е напълно освободено от данъчно облагане в юрисдикцията, в която получателят е местно лице за данъчни цели;

г) за плащането се прилага преференциален данъчен режим в юрисдикцията, в която получателят е местно лице за данъчни цели;

8. схема, при която се предвижда приспадане на разход за амортизация на един и същ актив в повече от една юрисдикция;

9. схема, при която се иска избягване на двойното данъчно облагане по отношение на един и същ елемент на доход или имущество в повече от една юрисдикция;

10. схема, която включва прехвърляне на активи и е налице съществена разлика в сумите, които се приемат като дължима насрещна престация за активите в засегнатите юрисдикции;

11. схема, която може да доведе до намаляване или заобикаляне на задълженията за предоставяне на информация съгласно глава шестнадесета, раздел IIIа, аналогични разпоредби в законодателството на други държави членки или юрисдикции или

споразумения за автоматичен обмен на информация за финансови сметки, или при която се използва липсата на такова законодателство или споразумения, включително чрез:

а) използване на сметка, продукт или инвестиция, които не са или за които се твърди, че не са финансова сметка, но които имат характеристики, по същество сходни с тези на финансова сметка;

б) прехвърляне на финансови сметки или активи към юрисдикции или използването на юрисдикции, които не са задължени да извършват автоматичен обмен на информация за финансови сметки с държавата, на която данъчно задълженото лице е местно лице за данъчни цели;

в) преквалифициране на доходи или капитал в продукти или плащания, които не са предмет на автоматичен обмен на информация за финансови сметки;

г) прехвърляне или преобразуване на финансова институция или финансова сметка, или на съдържащите се в тях активи, във финансова институция или във финансова сметка, или активи, за които не се предоставя информация по реда на автоматичния обмен на информация за финансови сметки;

д) използване на правни образувания, договорености или структури, които заобикалят или за които се счита, че заобикалят предоставянето на информация за един или повече от титулярите на сметки или контролиращите лица по реда на автоматичния обмен на информация за финансови сметки;

е) заобикаляне или възползване от слабости в процедурите за комплексна проверка, които финансовите институции прилагат, за да спазят задълженията си за предоставяне на информация за финансови сметки, включително използването на юрисдикции с неподходящи или неефективни режими за прилагане на законодателството в областта на мерките срещу изпирането на пари или с недостатъчни изисквания за прозрачност за юридическите лица или правните договорености;

12. схема, която включва верига с непрозрачна юридическа или действителна собственост с използването на лица, правни договорености или структури:

а) които не извършват съществена стопанска дейност, която се изпълнява с необходимия персонал, оборудване, активи и помещения, и

б) които са учредени, управлявани, контролирани, установени или са местни лица за данъчни цели в юрисдикция, различна от юрисдикцията, на която са местни лица за данъчни цели един или повече от действителните собственици на активи, притежавани от тези лица, правни договорености или структури, и

в) чиито действителни собственици по смисъла на Закона за мерките срещу изпирането на пари или на аналогична разпоредба от законодателството на държава членка не могат да бъдат установени;

13. схема, която включва използването на едностранни правила за облекчени режими за целите на трансферното ценообразуване;

14. схема, която включва прехвърляне или предоставяне на трудни за оценяване нематериални блага за целите на трансферното ценообразуване;

15. схема, която включва вътрешногрупово трансгранично прехвърляне на функции и/или рискове, и/или активи, ако прогнозираната годишна печалба преди лихви и данъци на прехвърлителя или прехвърлителите през трите години след прехвърлянето се равнява на по-малко от 50 на сто от прогнозираната годишна печалба преди лихви и данъци на същия прехвърлител или прехвърлители, ако не беше извършено прехвърлянето.

(5) Независимо че трансгранична данъчна схема попада в една от категориите по ал. 4, т. 1 - 6 и т. 7, буква „б", подбуква „аа", букви „в" и „г", информация се предоставя само когато може да се установи, че основната полза или една от основните ползи, която предвид всички относими факти и обстоятелства данъчно

задължено лице може с основание да очаква да извлече от трансграничната данъчна схема, е получаването на данъчно предимство.

(6) Наличието на някое от условията по ал. 4, т. 7, буква „б", подбуква „аа", букви „в" и „г" не може само по себе си да бъде основание за заключение, че основната полза или една от основните ползи е получаването на данъчно предимство.

Предоставяне на информация за трансгранични данъчни схеми от консултант

Чл. 143я[1]. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.07.2020 г.) *(1)* Информация за трансгранични данъчни схеми се предоставя на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите от консултант по трансгранична данъчна схема, когато консултантът:

1. е местно лице за данъчни цели на Република България, или

2. има място на стопанска дейност или определена база в Република България, чрез които се предоставят услугите във връзка със схемата, или

3. е учреден или уреден съгласно законодателството на Република България, или

4. е вписан като член на съсловна или професионална организация, свързана с правни, данъчни или други консултантски услуги в Република България.

(2) Консултант е всяко лице, което изготвя, предлага на пазара, организира или управлява прилагането или предоставя за прилагане трансгранична данъчна схема.

(3) Консултант е и всяко лице, което предвид относимите факти и обстоятелства и въз основа на наличната информация и експертни познания и опит, необходими за предоставянето на такъв вид услуги, знае или може основателно да се предполага, че знае, че е поело задължение да предостави пряко или чрез други лица помощ, съдействие или консултация по отношение на изготвянето, предлагането на пазара, организирането, управлението или предоставянето за прилагане на трансгранична данъчна схема по чл. 143я. Лицето може да представи доказателства, че не е знаело и може основателно да се предполага, че не е знаело, че е участвало в подлежаща на предоставяне трансгранична данъчна схема, като се позове на всички относими факти и обстоятелства, наличната информация и на своите експертни познания и опит.

(4) Когато за консултант е налице задължение за предоставяне на информация за една и съща данъчна схема в две или повече държави членки, информацията се предоставя само на компетентния орган на една държава членка, която се определя в следната последователност:

1. държавата членка, в която консултантът е местно лице за данъчни цели;

2. държавата членка, в която консултантът има място на стопанска дейност или определена база, чрез които се предоставят услугите във връзка със схемата;

3. държавата членка, в която консултантът е учреден или чието право го урежда;

4. държавата членка, в която консултантът е вписан като член на съсловна или професионална организация, свързана с правни, данъчни или други консултантски услуги.

(5) В случаите по ал. 4 консултант предоставя информация на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, когато в поредността от държави членки по ал. 4 Република България е на най-предна позиция.

(6) Консултант предоставя информация за трансгранична данъчна схема, която му е известна, притежава или се намира под неговия контрол, в срок до 30 календарни дни, считано от най-ранната от следните дати:

1. деня, следващ деня, в който данъчната схема е предоставена за прилагане;

2. деня, следващ деня, в който данъчната схема е готова в степен, която да позволява нейното прилагане;

3. датата, на която е извършена първата стъпка по прилагането на данъчната схема.

(7) Освен по реда на ал. 6 консултант по ал. 3 предоставя информация за трансгранична данъчна схема в срок до 30 календарни дни считано от деня, следващ

деня, в който е предоставил пряко или чрез други лица помощ, съдействие или консултация по отношение на изготвянето, предлагането на пазара, организирането, управлението или предоставянето за прилагане на данъчната схема.

(8) След първоначалното предоставяне на информация по ал. 6 консултант по данъчна схема с типизирано съдържание предоставя на всеки три месеца актуална информация за схемата, станала му известна след предходното подаване на информация.

(9) Когато по трансгранична данъчна схема има повече от един консултант, задължението за предоставяне на информация е за всички консултанти, независимо че задължението може да възникне в различни държави членки.

(10) Консултант се освобождава от задължението за предоставяне на информация за трансгранична данъчна схема, когато:

1. разполага с доказателство, че друг консултант е предоставил същата информация за данъчната схема;

2. разполага с доказателство, че е предоставил информацията в друга държава членка съгласно ал. 4;

3. по закон е длъжен да пази тази информация като професионална тайна, освен когато данъчно задълженото лице е изразило съгласие за предоставянето є.

(11) Независимо че друг консултант е предоставил информация за трансгранична данъчна схема пред изпълнителния директор на Националната агенция за приходите или компетентен орган на друга държава членка, консултант не се освобождава по ал. 10, т. 1 от задължението си за предоставяне на информация, когато схемата се състои от отделни части или етапи и всеки консултант разработва, предлага на пазара, организира, управлява, предоставя за прилагане, съответно оказва помощ, съдействие или консултация във връзка с тези дейности, за отделната част или етап от схемата.

(12) В случаите по ал. 10, т. 3 консултантът е длъжен незабавно, но не по-късно от изтичането на 14 дни, считано от датата, на която за него възниква задължение за предоставяне на информация, да уведоми другите консултанти по данъчната схема или, ако не са му известни такива - данъчно задълженото лице, за задължението им да предоставят информация по ал. 6, 7 и/или 8, съответно по чл. 143я[2]. Срокът по ал. 6 тече от датата на уведомяването.

(13) Независимо от ал. 10, т. 3 и ал. 12 консултантът е длъжен да уведоми изпълнителния директор на Националната агенция за приходите за другите консултанти по данъчната схема или данъчно задълженото лице, които следва да предоставят информация, независимо че за тях задължението за предоставяне може да възникне в друга държава членка.

Предоставяне на информация от данъчно задължено лице

Чл. 143я[2]. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.07.2020 г.) *(1)* Информация за трансгранична данъчна схема се предоставя от данъчно задължено лице в един от следните случаи:

1. когато по схемата няма консултант, включително когато схемата е създадена от служител на данъчно задълженото лице;

2. когато консултантът по схемата е освободен от задължението за предоставяне на информация по чл. 143я[1], ал. 10, т. 3 или аналогична разпоредба в законодателството на друга държава членка, за което данъчно задълженото лице е уведомено;

3. когато консултантът по схемата:

а) не е местно лице за данъчни цели на държава членка;

б) няма място на стопанска дейност или определена база в държава членка, чрез които се предоставят услугите във връзка с трансграничната данъчна схема;

в) не е учреден или уреден съгласно законодателството на държава членка;

г) не е вписан като член на съсловна или професионална организация, свързана с правни, данъчни или други консултантски услуги в държава членка.

(2) Данъчно задължено лице за целите на този раздел е всяко лице:

1. на което е предоставена за прилагане трансгранична данъчна схема, или

2. което има готовност да приложи трансгранична данъчна схема, или

3. което е изпълнило първата стъпка по прилагането на трансгранична данъчна схема.

(3) Данъчно задължено лице предоставя информация на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, когато то:

1. е местно лице за данъчни цели в Република България, или

2. има място на стопанска дейност или определена база в Република България, които се ползват от данъчната схема, или

3. получава доходи или реализира печалба в Република България, въпреки че не е местно лице за данъчни цели и няма място на стопанска дейност или определена база в Република България или в друга държава членка, или

4. упражнява дейност в Република България, въпреки че не е местно лице за данъчни цели и няма място на стопанска дейност или определена база в Република България или в друга държава членка.

(4) Когато за данъчно задължено лице възникне задължение за подаване на информация за трансгранична данъчна схема до компетентните органи на повече от една държава членка, тази информация се подава само до компетентния орган на държавата, която се определя в следната последователност:

1. държавата членка, в която е местно лице за данъчни цели;

2. държавата членка, в която има място на стопанска дейност или определена база, които се ползват от схемата;

3. държавата членка, в която получава доходи или реализира печалба, въпреки че не е местно лице за данъчни цели и няма място на стопанска дейност или определена база в нито една държава членка;

4. държавата членка, в която упражнява дейност, въпреки че не е местно лице за данъчни цели и няма място на стопанска дейност или определена база в нито една държава членка.

(5) В случаите по ал. 4 данъчно задълженото лице предоставя информация на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, когато в поредността от държави членки по ал. 4 Република България е на най-предна позиция.

(6) Когато за данъчно задълженото лице възникне задължение за подаване на информация за трансгранична данъчна схема, то следва да подаде информацията в срок до 30 календарни дни, считано от най-ранната от следните дати:

1. деня, следващ деня, в който данъчната схема е предоставена за прилагане;

2. деня, следващ деня, в който данъчната схема е готова в степен, която да позволява нейното прилагане;

3. датата, на която е извършена първата стъпка по прилагането на данъчната схема.

(7) Когато задължението за предоставяне на информация възникне за повече от едно данъчно задължено лице, включително когато задължението е възникнало в различни държави членки, информация за трансграничната данъчна схема се предоставя пред съответния компетентен орган от лицето, което е първо сред изброените в т. 1 и 2:

1. данъчно задълженото лице, което се е договорило с консултанта по съответната схема;

2. данъчно задълженото лице, което управлява прилагането на схемата.

(8) Данъчно задълженото лице не предоставя информация за трансгранична данъчна схема, когато разполага с доказателство, че:

1. е предоставило информацията в друга държава членка съгласно ал. 4, или

2. друго данъчно задължено лице е предоставило същата информация за данъчната схема съгласно правилото на ал. 7.

Съдържание на подлежащата на предоставяне информация за трансгранични данъчни схеми. Уникален номер

Чл. 143я[3]. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.07.2020 г.) *(1)* Информацията, която се предоставя на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите по чл. 143я[1] или чл. 143я[2], трябва да съдържа следните данни, когато е приложимо:

1. идентификационни данни на консултанта/консултантите и данъчно задълженото лице/данъчно задължените лица, включително:

а) име;

б) дата и място на раждане (за физическите лица);

в) държава или юрисдикция, в която е местно лице за данъчни цели;

г) идентификационен номер за данъчни цели;

д) лицата, които са свързани предприятия на данъчно задълженото лице, когато е необходимо;

2. описание на характеристиките на схемата по чл. 143я, ал. 4, поради които тя подлежи на предоставяне;

3. уникален номер на данъчната схема, когато предоставянето на информация по отношение на схемата не е първоначално;

4. обобщено съдържание на данъчната схема, включително посочване на наименованието, под което тя е позната, и общо описание на съответните стопански дейности или договорености, без да се разкрива търговска, промишлена или професионална тайна или търговски процес, или информация, чието разкриване би противоречало на обществения ред;

5. датата, на която е била извършена или предстои да бъде извършена първата стъпка по прилагането на данъчната схема;

6. националните разпоредби, на които се основава данъчната схема;

7. стойност на данъчната схема;

8. посочване на държавите членки, които има вероятност да бъдат засегнати от данъчната схема;

9. идентификационни данни на всяко друго лице в държава членка, за което има вероятност да бъде засегнато от данъчната схема, като се посочват държавите членки, с които това лице е свързано.

(2) За данъчни схеми с типизирано съдържание в случаите по чл. 143я[1], ал. 8 се предоставят данните по ал. 1, т. 1, 3, 5, 8 и 9.

(3) Информацията по ал. 1 и 2 се подава по електронен път по ред и във формат, утвърдени със заповед на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, която се публикува на интернет страницата на Националната агенция за приходите.

(4) При първоначалното предоставяне на информация за трансгранична данъчна схема се издава уникален номер, който служи за идентификация на схемата във всички държави членки. Консултант или данъчно задължено лице, извършили първоначалното предоставяне на информация за данъчна схема, уведомяват всеки друг консултант или данъчно задължено лице по схемата за издадения уникален номер.

(5) За всяко предоставяне на информация от консултант или данъчно задължено лице се издава уникален номер на оповестяването, което е част от схема. Номерът служи за идентификация на конкретното предоставяне на информация във всички държави членки.

(6) Уникалните номера по ал. 4 и 5, както и съответните уникални номера, издадени в друга държава членка, се посочват като доказателство по чл. 143я[1] и чл.

143я[2], че информация за схемата е предоставена от консултант или данъчно задължено лице.

(7) Данъчно задължените лица посочват в годишната данъчна декларация по чл. 92 от Закона за корпоративното подоходно облагане, съответно по чл. 50 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, дали прилагат трансгранична данъчна схема и уникалния номер на схемата. Информацията се посочва в декларацията за всяка година, през която трансграничната данъчна схема има данъчен ефект за лицето.

Други разпоредби

Чл. 143я[4]. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.07.2020 г.; изм., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) *(1)* Непредприемането на действия от страна на органите по приходите във връзка с информация за трансгранична данъчна схема не представлява признаване на валидността на тази схема или нейното данъчно третиране.

(2) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите организира контролната дейност на агенцията във връзка с изпълнението на задълженията за предоставяне на информация за трансгранични данъчни схеми по реда на този раздел.

(3) По отношение на поверителността, разкриването и използването на информация за трансгранична данъчна схема се прилага съответно чл. 143п.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Годишната оценка на ефективността на автоматичния обмен на информация за трансгранични данъчни схеми и информация за постигнатите практически резултати се предоставят на Европейската комисия във формата и при условията, посочени в чл. 143п, ал. 9.

Раздел VIII
(Нов - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)
Особени правила за автоматичния обмен на информация, предоставяна от оператори на платформи

Предмет, обхват и компетентен орган

Чл. 143я[5]. (Нов - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.; изм., бр. 66 от 2023 г., в сила от 05.08.2023 г.) *(1)* Този раздел урежда реда за осъществяване на административно сътрудничество чрез автоматичен обмен на информация, предоставяна от оператори на платформи по отношение на продавачи, които извършват относима дейност.

(2) Автоматичният обмен на информация по този раздел е системното предоставяне на предварително определена информация на държавите - членки на Европейския съюз, или на партньорски юрисдикции извън Европейския съюз без отправено искане, на определен интервал от време.

(3) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите обменя с компетентните органи на държавите членки или на партньорски юрисдикции информацията по чл. 143я[8], предоставена от операторите на платформи по чл. 143я[6], ал. 2 и 3.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 05.08.2023 г.) Информацията по ал. 3 се предоставя на компетентния орган на държавата членка или на партньорската юрисдикция, на която продавачът, за когото се предоставя информация, е местно лице за данъчни цели съгласно чл. 143я[10], ал. 9 и 10, а в случаите на относими дейности по отдаване под наем на недвижимо имущество - и на компетентния орган на държавата членка или на партньорската юрисдикция, в която се намира недвижимият имот.

(5) Обменът на информация по ал. 3 се извършва в срок до два месеца, считано от края на календарната година, за която операторите на платформи предоставят информация, като се използва стандартизиран електронен формат.

(6) Списъкът на партньорските юрисдикции, на които Република България изпраща информация, се публикува на интернет страницата на Националната агенция за приходите.

Предоставящ информация оператор на платформа

Чл. 143я[6]. (Нов - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) *(1)* Оператор на платформа е образувание, което сключва договори с продавачи за предоставяне на достъп до платформата или до част от нея.

(2) Оператор на платформа предоставя на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите информацията по чл. 143я[8], когато операторът е местно лице за данъчни цели на Република България или, в случай че не е местно лице на Република България или на друга държава членка, когато отговаря на едно от следните условия:

1. учреден е съгласно законодателството на Република България;

2. има място на управление, включително на действително управление, в Република България;

3. има място на стопанска дейност в Република България и не е квалифициран оператор на платформа извън Европейския съюз.

(3) Предоставящ информация оператор на платформа е и оператор, който не попада в обхвата на ал. 2, но съдейства за извършването на относима дейност от продавачи от държави членки, за които се предоставя информация, или на относима дейност, която включва отдаването под наем на недвижимо имущество, намиращо се в държава членка, и не е квалифициран оператор на платформа извън Европейския съюз. Операторът на платформа предоставя информацията по чл. 143я[8] на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, когато е избрал да се регистрира в Република България съгласно чл. 143я[7], ал. 2.

(4) Информацията по чл. 143я[8] не се предоставя от:

1. изключен оператор на платформа;

2. квалифициран оператор на платформа извън Европейския съюз.

(5) Изключен оператор на платформа е оператор на платформа, който предварително и на годишна основа е доказал по начин, удовлетворителен за изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, че бизнес моделът на платформата е устроен така, че в нея не участват продавачи, за които се предоставя информация. Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите уведомява компетентните органи на другите държави членки за всеки изключен оператор по изречение първо, както и за всяка промяна в обстоятелствата по отношение на него. Информацията се вписва в централния регистър, поддържан от Европейската комисия.

(6) Квалифициран оператор на платформа извън Европейския съюз е оператор на платформа, за когото всички относими дейности, за които съдейства, са квалифицирани относими дейности и отговаря на едно от следните условия:

1. местно лице е за данъчни цели в квалифицирана юрисдикция, или

2. не е местно лице за данъчни цели в квалифицирана юрисдикция, но е учреден в съответствие със законодателството на или има място на управление, включително на действително управление, в квалифицирана юрисдикция.

(7) Когато оператор на платформа отговаря на условията по ал. 2 в повече от една държава членка, той избира една от тези държави членки, в която ще предоставя информация. Операторът на платформа уведомява компетентните органи на тези държави членки за своя избор.

Регистрация на оператор на платформа от юрисдикция извън Европейския съюз

Чл. 143я[7]. (Нов - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) *(1)* Операторът на платформа по смисъла на чл. 143я[6], ал. 3 се регистрира пред компетентния орган на избрана от него държава членка при започване на дейност като оператор.

(2) Когато операторът по ал. 1 е избрал да се регистрира в Република България, той подава пред изпълнителния директор на Националната агенция за приходите следната информация:

1. наименование;

2. пощенски адрес;

3. електронни адреси, включително интернет страници;

4. данъчните идентификационни номера, издадени на оператора на платформа;

5. декларация относно идентификацията на оператора на платформа за целите на данък върху добавената стойност на територията на Европейския съюз във връзка със специалните режими по дял XII, глава 6, раздели 2 и 3 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност;

6. държавите членки, на които продавачите, за които се предоставя информация, са местни лица съгласно 143я[10], ал. 9 и 10.

(3) Операторът на платформа уведомява изпълнителния директор на Националната агенция за приходите за всяка промяна в данните по ал. 2 в 14-дневен срок от настъпването ѝ.

(4) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите издава индивидуален идентификационен номер на оператора на платформа по ал. 2 и уведомява за това компетентните органи на другите държави членки по електронен път.

(5) Информация за регистрацията по ал. 2 се вписва в централния регистър, поддържан от Европейската комисия.

Информация, предоставяна от операторите на платформи

Чл. 143я[8]. (Нов - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) *(1)* Операторите на платформи предоставят на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите следните данни:

1. име, седалище и адрес на управление, данъчен идентификационен номер и, когато е приложимо, индивидуален идентификационен номер, издаден на предоставящия информация оператор на платформа по чл. 143я[7], ал. 4, както и наименование на платформата, за която този оператор на платформа предоставя информация;

2. по отношение на всеки продавач, за когото се предоставя информация и който е извършвал относима дейност, различна от отдаване под наем на недвижимо имущество:

а) имена/наименование;

б) основен адрес;

в) данъчните идентификационни номера и съответната държава членка или партньорска юрисдикция на издаване, а при липса на номер, мястото на раждане - за физическите лица;

г) номер съгласно търговската му регистрация, когато е образувание;

д) идентификационния номер по ДДС, когато има такъв;

е) датата на раждане, когато е физическо лице;

ж) идентификатора на финансовата сметка, по която се плаща или начислява възнаграждението, когато операторът разполага с такъв, освен ако компетентният орган на държавата членка или на партньорската юрисдикция, на която продавачът е местно лице съгласно чл. 143я[10], ал. 9 и 10, е оповестил, че не възнамерява да използва този идентификатор за същата цел;

з) името на титуляря на финансовата сметка, по която е платено или начислено възнаграждението, когато е различно от името на продавача, както и всяка друга информация за финансова идентификация, с която операторът разполага по отношение на този титуляр на сметка;

и) всяка държава членка или партньорска юрисдикция, на която продавачът е местно лице съгласно чл. 143я[10], ал. 9 и 10;

к) държавата членка или държавите членки, в които продавачът има място на стопанска дейност, чрез което осъществява относими дейности в Европейския съюз;

л) всички такси, комисиони или данъци, удържани или начислени от оператора през всяко тримесечие на календарната година, за която се предоставя информацията;

м) общото възнаграждение, платено или начислено през всяко тримесечие на календарната година, за която се предоставя информацията, и броя на относимите дейности, във връзка с които то е платено или начислено;

3. по отношение на всеки продавач, за когото се предоставя информация и който е извършвал относима дейност, включваща отдаване под наем на недвижимо имущество:

а) данните по т. 2, букви „а" - „л";

б) адреса на всеки обявен недвижим имот, определен в съответствие с процедурите, предвидени в чл. 143я[10], ал. 7, и съответния кадастрален идентификатор или неговия еквивалент съгласно националното законодателство на държавата членка или на юрисдикцията, в която имотът се намира, когато има такъв;

в) общото възнаграждение, платено или начислено през всяко тримесечие на календарната година, за която се предоставя информация, и броя на относимите дейности във връзка с всеки обявен недвижим имот;

г) когато е известен - броя на дните, в които всеки обявен недвижим имот е бил отдаден под наем по време на календарната година, за която се предоставя информация, както и вида на всеки обявен недвижим имот.

(2) Информацията се подава по електронен път по ред и във формат, утвърдени със заповед на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, която се публикува на интернет страницата на агенцията.

(3) Операторът на платформа уведомява изпълнителния директор на Националната агенция за приходите по реда и във формата по ал. 2 и в случай че не е налице информация по ал. 1, която следва да бъде предоставена.

Продавачи, за които се предоставя информация, и относими дейности

Чл. 143я[9]. (Нов - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* Продавач за целите на този раздел е всяко физическо лице или образувание, регистрирано като потребител на платформа в който и да е момент през календарната година, за която се предоставя информация, и извършващо относима дейност.

(2) Информация по чл. 143я[8] се предоставя за активен продавач, който е местно лице на Република България, на друга държава членка или на партньорска юрисдикция, или който е отдал под наем недвижимо имущество, намиращо се в Република България, в друга държава членка или в партньорска юрисдикция.

(3) Активен продавач е този, който през календарната година, за която се предоставя информация, извършва относима дейност или на когото се заплаща или се начислява възнаграждение във връзка с такава дейност.

(4) Информация по чл. 143я[8] не се предоставя за продавач (изключен продавач), който е:

1. държавно образувание;

2. образувание, чиито акции се търгуват регулярно на място за търговия на ценни книжа, или свързано образувание на образувание, чиито акции се търгуват регулярно на място за търговия на ценни книжа;

3. образувание, за което операторът на платформа е съдействал за повече от 2000 относими дейности по отдаване под наем на обявен недвижим имот през календарната година, за която се предоставя информация; или

4. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) продавач, за когото операторът на платформата е съдействал за по-малко от 30 относими дейности по продажбата на стоки, и за който общият размер на възнаграждението, платено или начислено, не е надхвърлило 2000 евро през календарната година, за която се предоставя информация.

(5) Относима дейност за целите на този раздел е всяка от следните дейности, когато се извършва срещу възнаграждение:

1. отдаване под наем на недвижимо имущество, включително жилищни и търговски имоти, места за паркиране и други;

2. лична услуга;

3. продажба на стоки;

4. отдаване под наем на всякакъв вид превозно средство.

(6) Относимата дейност не включва дейности, извършвани от продавач, който действа като служител на оператора на платформа или на образувание, свързано с него.

Процедури за комплексна проверка

Чл. 143я[10]. (Нов - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) *(1)* Операторите на платформи извършват следните процедури за комплексна проверка за идентифициране на продавачите, за които се предоставя информацията по чл. 143я[8]:

1. идентифициране на продавачи, които не подлежат на проверка;

2. събиране на информация за продавачите;

3. събиране на информация относно отдадено под наем недвижимо имущество;

4. проверка на информацията за продавачите и за недвижимото имущество;

5. определяне на държавата членка или юрисдикцията, на която продавачът е местно лице за данъчни цели.

(2) За идентифициране на изключени продавачи, които не подлежат на проверка, операторът на платформа може да използва:

1. обществено достъпна информация или потвърждение от продавача, който е образувание - за изключен продавач по чл. 143я[9], ал. 4, т. 1 и 2;

2. наличната при него информация - за изключен продавач по чл. 143я[9], ал. 4, т. 3 и 4.

(3) Операторът на платформа събира следната информация за всеки продавач, който е физическо лице и не е изключен продавач:

1. имена;

2. основен адрес;

3. данъчните идентификационни номера и съответната държава членка или юрисдикция на издаване или, при липса на такъв номер, мястото на раждане;

4. идентификационен номер по ДДС, когато има такъв;

5. дата на раждане.

(4) Операторът на платформа събира следната информация за всеки продавач, който е образувание и не е изключен продавач:

1. наименование;

2. основен адрес;

3. данъчните идентификационни номера и съответната държава членка или юрисдикция на издаване;

4. идентификационен номер по ДДС, ако има такъв;

5. номер съгласно търговската му регистрация;

6. държавата членка или държавите членки, в които продавачът има място на стопанска дейност, чрез което осъществява относими дейности в Европейския съюз.

(5) Операторът на платформа може да използва услуга за идентификация, осигурена от държава членка или Европейския съюз, съответно от партньорска юрисдикция, за потвърждение на самоличността на продавача и държавата, съответно юрисдикцията, на която той е местно лице за данъчни цели, като в този случай не е задължен да събира информацията по ал. 3, т. 2 - 5 и ал. 4, т. 2 - 6.

(6) Операторът на платформа не е задължен да събира данъчен идентификационен номер или номер съгласно търговската регистрация по ал. 3, т. 3 и ал. 4, т. 3 и 5, когато държавата членка или юрисдикцията, на която продавачът е местно лице за данъчни цели, не е издала на продавача такъв номер или не изисква събирането му.

(7) Когато продавачът извършва относима дейност, която включва отдаване под наем на недвижимо имущество, операторът на платформа събира информация за адреса на всеки обявен недвижим имот и съответния кадастрален идентификатор, когато такъв е издаден, или негов еквивалент съгласно националното законодателство на държавата членка или юрисдикцията, в която се намира имотът. Когато оператор на платформа е съдействал за повече от 2000 относими дейности чрез отдаване под наем на обявен недвижим имот за един и същ продавач, който е образувание, той събира документи, данни или информация, потвърждаващи, че обявеният недвижим имот е собственост на един и същ собственик.

(8) Операторът на платформа определя дали събраната информация по ал. 2, 3, ал. 4, т. 1 - 5 и ал. 7 е надеждна, като използва наличните при него информация и документи, както и всеки електронен интерфейс, осигурен от държава членка, друга юрисдикция или Европейския съюз за безплатно ползване, за да потвърди валидността на данъчния идентификационен номер и/или на идентификационния номер по ДДС.

(9) Операторът на платформа счита продавача за местно лице на държавата членка или юрисдикцията, в която е неговият основен адрес. Когато държавата членка или юрисдикцията, която е издала данъчния идентификационен номер, е различна от държавата членка или юрисдикцията, в която е основният адрес на продавача, операторът на платформа счита, че продавачът е местно лице на всяка от тях. Когато продавачът е предоставил информация за наличието на място на стопанска дейност по ал. 4, т. 6, операторът счита продавача за местно лице и на съответната държава членка, посочена от него.

(10) Освен по ал. 9, операторът счита продавача за местно лице и на всяка държава членка или юрисдикция, потвърдена посредством услуга за електронна идентификация по ал. 8.

(11) Операторът на платформа изпълнява процедурите за комплексна проверка по ал. 1 - 10 до 31 декември на календарната година, за която се предоставя информация.

(12) Операторът на платформа може да разчита на процедури за комплексна проверка, извършени по отношение на предишни периоди, за които се предоставя информация, при условие че:

1. информацията за продавача по ал. 3 и 4 е била или събрана и проверена, или потвърдена в рамките на последните 36 месеца; и

2. операторът на платформа няма основание да знае, че събраната информация по ал. 2 - 4 и 7 е или е станала ненадеждна или невярна.

(13) Когато образувание стане предоставящ информация оператор на платформа по чл. 143я[6], той извършва процедурите за комплексна проверка по отношение на продавачите, регистрирани на платформата към датата на придобиване на това качество, до 31 декември на втория период, за който операторът има задължение за предоставяне на информация. В този случай за изпълнението на процедурите за

комплексна проверка операторът на платформа, освен по ал. 8, може да определи дали събраната информация по ал. 2, 3, ал. 4, т. 1 - 5 и ал. 7 е надеждна, като използва информацията и документите в поддържаните от него регистри, които позволяват търсене по електронен път.

(14) Когато операторът на платформа има основание да счита, че данните за продавача по ал. 3, 4 и 7 може да са неточни въз основа на запитване за определен продавач, получено от компетентния орган, той изисква от продавача да ги коригира и да представи надеждни удостоверяващи документи, данни или информация от независим източник, като валиден документ за самоличност, актуално удостоверение за местно лице за данъчни цели и други подобни.

(15) Операторът на платформа може да избере да изпълни процедурите за комплексна проверка единствено по отношение на активните продавачи.

(16) Оператор на платформа, за когото възниква задължение за предоставяне на информация, може да използва трето лице - доставчик на услуги, включително друг оператор на платформа, за изпълнението на задълженията за комплексна проверка. Независимо от изречение първо, отговорността за изпълнение на задълженията за комплексна проверка е на предоставящия информация оператор на платформа.

Срок и начин на предоставяне на информация от оператори на платформи

Чл. 143я[11]. (Нов - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* Оператор на платформа по чл. 143я[6], ал. 2 предоставя информацията по чл. 143я[8] за съответната календарна година, в която продавачът е определен като продавач, за когото се предоставя информация, в срок до 31 януари на следващата година.

(2) Когато задължението за предоставяне на информация по отношение на продавачите на една и съща платформа възникне за повече от един оператор, включително когато задължението е възникнало в различни държави членки, операторът може да се освободи от това задължение, ако разполага с доказателство, че същата информация е била предоставена от друг оператор на платформа.

(3) Когато за оператор на платформа по чл. 143я[6], ал. 2 възникне задължение за предоставяне на информация в повече от една държава членка, той я предоставя в избрана от него държава.

(4) Оператор на платформа по чл. 143я[6], ал. 3, регистриран в Република България, предоставя информацията по чл. 143я[8] на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите за съответната календарна година, в която продавачът е определен като продавач, за когото се предоставя информация, в срок до 31 януари на следващата година.

(5) Независимо от ал. 4, оператор по чл. 143я[6], ал. 3 не е задължен да предоставя информация, отнасяща се за квалифицирани относими дейности, обхванати от специално споразумение за автоматичен обмен на еквивалентна информация, по което Република България е страна, относно продавачи, които са местни лица на Република България.

(6) Операторите на платформи предоставят информацията по чл. 143я[8], ал. 1, т. 2 и 3 на продавача, за когото се отнася, най-късно до 31 януари на годината, следваща календарната година, в която продавачът е определен като продавач, за когото се предоставя информация.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) Информацията за

възнаграждение, платено или начислено в законно признато платежно средство, се предоставя във валутата, в която възнаграждението е било платено или начислено. В случай че възнаграждението е платено или начислено по друг начин, информацията за него се предоставя в равностойността в евро, като се превалутира или остойностява по начин, определян последователно от оператора на платформа.

(8) Информацията за възнаграждението и за удържаните или начислени такси, комисиони или данъци се предоставя за тримесечието на календарната година, през която възнаграждението е платено или начислено.

(9) Операторите на платформи информират всеки продавач - физическо лице, както и всяко физическо лице, различно от продавача, по сметка на което е платено или начислено възнаграждение, за размера на възнаграждението, за което предоставят информация.

Правила за ефективно прилагане и контрол

Чл. 143я[12]. (Нов - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) *(1)* Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите самостоятелно или координирано с компетентните органи на другите държави членки осъществява контрол за ефективното прилагане на правилата по този раздел.

(2) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите организира контролната дейност на агенцията, като може да възлага на оправомощени от него лица:

1. да извършват проверки на операторите на платформи за изпълнение на задълженията по този раздел;

2. да изискват документи и информация във връзка с изпълнението на процедурите за комплексна проверка и предоставянето на информацията;

3. да анализират качеството на предоставената информация;

4. да дават задължителни предписания, включително за отстраняване на установена непълнота или неточност на данните;

5. да извършват текущ контрол на основанията за регистрация на операторите на платформи по чл. 143я[6], ал. 3.

(3) Когато оператор на платформа по чл. 143я[6], ал. 3 не изпълни задължението за предоставяне на информация по чл. 143я[11], ал. 4, изпълнителният директор на Националната агенция за приходите прекратява регистрацията му след две писмени напомняния. Регистрацията се прекратява не по-късно от изтичането на 90 дни, но не по-рано от изтичането на 30 дни след второто напомняне.

(4) В случаите по ал. 3 повторна регистрация на оператора на платформа се допуска, при условие че операторът представи на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите декларация, че ще спазва изискванията за предоставяне на информация по този раздел и изпълни задълженията си за предоставяне на информация за предходни периоди.

(5) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите изпраща искане до Европейската комисия да заличи оператор на платформа по чл. 143я[6], ал. 3 от централния регистър, поддържан от нея, в следните случаи:

1. операторът на платформа подаде уведомление, че е преустановил дейността си като оператор на платформа;

2. не е подадено уведомление по т. 1, но има основание да се счита, че дейността на оператор на платформа е прекратена;

3. операторът на платформа престане да отговаря на условията по чл. 143я[6], ал. 3;

4. регистрацията на оператора на платформа е прекратена на основание ал. 3.

(6) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите уведомява Европейската комисия, когато има данни за лице по чл. 143я[6], ал. 3, което извършва дейност като оператор на платформа, без да се регистрира съгласно чл. 143я[7].

(7) При неизпълнение на задължението за регистрация по чл. 143я[7] или при прекратяване на регистрация по ал. 3 изпълнителният директор на Националната агенция за приходите подава искане до председателя на Софийския районен съд да постанови всички предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, да спрат достъпа до съответната интернет страница или приложение до регистриране на оператора на платформа в Република България или друга държава членка. Председателят на Софийския районен съд или оправомощен от него заместник-председател се произнася по искането в срок до 72 часа от постъпването му. Издаденото от съда разпореждане се публикува на интернет страницата на Националната агенция за приходите в деня на получаването му. Предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, са длъжни да спрат достъпа до съответната интернет страница или приложение в срок до 24 часа от публикуване на разпореждането на съда.

(8) Мярката по ал. 7 се предприема от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите и когато е по инициатива на компетентен орган на друга държава членка и се извършват координирани действия на държавите членки за спиране на достъпа до съответната интернет страница или приложение на територията на Европейския съюз.

(9) Когато оператор на платформа, за когото е предприета мярката по ал. 7, се регистрира в Република България или друга държава членка, изпълнителният директор на Националната агенция за приходите уведомява за това предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, които възстановяват достъпа до интернет страницата или приложението на платформата в срок до 24 часа от уведомяването. Информация за регистрацията и възстановяването на достъпа до платформата се публикува на интернет страницата на Националната агенция за приходите.

Правила за ефективно прилагане за операторите на платформи

Чл. 143я[13]. (Нов - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) *(1)* Операторът на платформа прекратява регистрацията на продавач, който не предостави изискваната информация по чл. 143я[10] след изтичането на 60-дневен срок от първоначалното искане за информация, като отправи най-малко две писмени напомняния. В този случай операторът на платформа не допуска повторна регистрация на продавача на платформата или задържа изплащането на възнаграждения към продавача, докато не получи исканата информация.

(2) Операторите на платформи водят регистри за предприетите действия за комплексна проверка и предоставяне на информация по чл. 143я[6] и чл. 143я[7], както и съхраняват документите и използваната информация за установяване статута на продавача. Регистрите, документите и използваната информация се съхраняват за срок, не по-кратък от 5 години и не по-дълъг от 10 години след края на календарната година, за която се предоставя информацията.

ДЯЛ ТРЕТИ
ОБЖАЛВАНЕ
Глава седемнадесета
ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Приложимост

Чл. 144. (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* По реда за обжалване на ревизионен акт се обжалват и другите актове, издавани от органите по приходите, доколкото в този кодекс не е предвидено друго.

(2) Разпоредбите на тази глава се прилагат в производствата по обжалване, уредени и в другите дялове на този кодекс, ако не е предвидено друго.

(3) Когато органът по приходите или публичният изпълнител не изпълнява задълженията си в установените срокове, задълженото лице има право да подаде жалба за бавност до горестоящия административен орган. Горестоящият орган се произнася в тридневен срок и дава задължителни указания на органа по приходите.

(4) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Когато производствата са извършени от органи по приходите или публични изпълнители, определени по реда на чл. 12, ал. 6, изречение първо, компетентен да се произнесе при обжалване е съответният решаващ орган, определен съобразно компетентната спрямо лицето териториална дирекция по чл. 8.

Съдържание и приложения на жалбата при административно обжалване

Чл. 145. *(1)* Жалбата трябва да съдържа:

1. наименованието (фирмата или името) на жалбоподателя, съответно и на пълномощника, ако се подава от пълномощник, и адреса за кореспонденция;

2. посочване на акта или действието, против които се подава;

3. всички доказателства, които жалбоподателят иска да бъдат събрани;

4. в какво се състои искането;

5. подпис на подателя.

(2) Към жалбата се прилагат:

1. пълномощно, когато се подава от пълномощник;

2. писмените доказателства.

Изпращане на преписката при административно обжалване

Чл. 146. В 7-дневен срок от получаването на жалбата органът, чрез когото е подадена, е длъжен да комплектува преписката и да я изпрати на компетентния за решаването й орган.

Действия при просрочена или нередовна жалба

Чл. 147. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г.; изм., бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* Когато жалбата е просрочена, тя се оставя без разглеждане от компетентния да я разгледа орган с решение.

(2) Ако подадената жалба не е подписана, не е посочен актът или действието, против които се подава, или не е приложено пълномощно, когато жалбата се подава от пълномощник, решаващият орган уведомява жалбоподателя за отстраняване на нередовностите в 7-дневен срок от получаване на съобщението. Когато недостатъците на жалбата не са отстранени в срок, производството се прекратява с решение на компетентния да я разгледа орган.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г.; изм., бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) Решението по ал. 1 и 2 може да се обжалва в 7-дневен срок от връчването му пред административния съд в чийто съдебен район е постоянният адрес или седалището на жалбоподателя към момента на извършване на първото действие по осъществяване на данъчно-осигурителния контрол от органите по приходите. Съдът се произнася с определение в 30-дневен срок.

Съобщаване на решението

Чл. 148. Решението на административния орган по жалбата се връчва на жалбоподателя в 7-дневен срок от издаването му.

Съдържание и приложения на жалбата до съда

Чл. 149. *(1)* Жалбата до съда трябва да отговаря на изискванията по чл. 145, ал. 1 .

(2) Към жалбата се прилагат:

1. пълномощно, когато се подава от пълномощник;

2. препис от жалбата за органа по приходите;

3. писмени доказателства;

4. документи за платени държавни такси, когато се дължат такива.

Изпращане на жалбата при съдебно обжалване

Чл. 150. *(1)* В 7-дневен срок от получаването на жалбата органът, чрез когото е подадена, е длъжен да комплектува преписката и да я изпрати на компетентния за разглеждането й съд.

(2) Ако в срока по ал. 1 преписката не бъде изпратена на съда, жалбоподателят може да изпрати препис от жалбата направо до съда. Съдът изисква преписката служебно.

Проверка за допустимост на жалбата

Чл. 151. *(1)* Когато жалбата е просрочена, съдът я оставя без разглеждане.

(2) Ако не са изпълнени изискванията по чл. 149, ал. 1 и 2 , съдът уведомява жалбоподателя за отстраняване на нередовностите в 7-дневен срок от получаване на съобщението. Когато недостатъците по жалбата не са отстранени в срок, производството се прекратява.

(3) Актът на съда по ал. 1 и 2 може да се обжалва пред Върховния административен съд. Съдът се произнася по жалбата с определение.

Глава осемнадесета
ОБЖАЛВАНЕ НА РЕВИЗИОННИЯ АКТ ПО АДМИНИСТРАТИВЕН РЕД

Обжалване по административен ред

Чл. 152. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) *(1)* Ревизионният акт може да се обжалва изцяло или в отделни негови части в 14-дневен срок от връчването му.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) Решаващ орган е съответният директор на дирекция "Обжалване и данъчно-осигурителна практика" при централното управление на Националната агенция за приходите.

(3) Жалбата се подава чрез териториалната дирекция.

(4) В жалбата може да се посочат изрично доказателствата, за които се предлага постигане на споразумение по реда на тази глава.

(5) В срока по чл. 146 органът по приходите, издал обжалвания акт, може да посочи писмено пред решаващия орган и жалбоподателя доказателствата, за които предлага постигане на споразумение по реда на тази глава, независимо дали с жалбата е направено предложение по ал. 4.

Спиране на изпълнението

Чл. 153. *(1)* Обжалването на ревизионния акт по административен ред не спира неговото изпълнение.

(2) Изпълнението на ревизионния акт може да се спре по искане на жалбоподателя. Искане за спиране на изпълнението може се прави само за частта на ревизионния акт, която е обжалвана.

(3) Искането се подава до органа, компетентен да разгледа жалбата, като към него се прилагат доказателствата за направеното обезпечение в размера на главницата и лихвите към датата на подаване на искането, а в случаите, когато не е наложено обезпечение, искането трябва да съдържа предложение за обезпечение в същия размер.

(4) Решаващият орган спира изпълнението на ревизионния акт, ако представеното обезпечение е в пари, безусловна и неотменяема банкова гаранция или държавни ценни книжа и е в размера по ал. 3.

(5) В останалите случаи решаващият орган извършва преценка съобразно представеното, съответно предложеното обезпечение и може да спре изпълнението, като задължи компетентния публичен изпълнител в определен срок да наложи обезпечителни мерки върху предложеното като обезпечение имущество. Спирането на изпълнението има действие от датата на налагане на обезпечителните мерки от публичния изпълнител.

(6) Решаващият орган се произнася по искането за спиране на изпълнението с решение в 7-дневен срок от подаването му.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г.) Отказът да се спре изпълнението може да се обжалва пред административния съд, компетентен да разгледа жалбата по същество, в 7-дневен срок от получаването на решението по ал. 6, съответно в 7-дневен срок от изтичането на срока за произнасяне на решаващия орган по искането. Съдът се произнася по жалбата срещу отказа за спиране на изпълнението с определение.

Споразумение относно доказателствата

Чл. 154. *(1)* В срока за издаване на решение по жалбата срещу ревизионния акт може да се постигне писмено споразумение между органа по приходите, издал обжалвания акт, и ревизирания субект относно доказателствата, които ще се смятат за безспорни.

(2) Споразумението по ал. 1 се одобрява писмено с резолюция от решаващия орган по жалбата. Той не може да се произнесе по нея преди изтичането на 14-дневен срок от началото на срока за произнасяне по жалбата, с която е направено предложението за постигане на споразумение.

(3) За доказателствата, за които е постигнато споразумение, не се допускат нови доказателства за опровергаването или потвърждаването им в производството по административното и съдебното обжалване.

Правомощия на решаващия орган

Чл. 155. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.; доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) *(1)* (Изм. изцяло - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.)Решаващият орган разглежда жалбата по същество и се произнася с мотивирано решение в 60-дневен срок от изтичане на срока по чл. 146, съответно от отстраняване на нередовностите по чл. 145 или от одобряване на споразумението по чл. 154. Когато жалбата е подадена чрез лицензиран пощенски оператор, по писмено искане на жалбоподателя се издава удостоверение за датата на постъпването й в съответната дирекция.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Решаващият орган може да потвърди, измени или отмени изцяло или частично ревизионния акт в обжалваната част. Когато давностният срок е изтекъл в хода на ревизионното производство и е уважено възражение за изтекла давност, решаващият орган се произнася по основанието и размера на задължението, като изрично посочва, че ревизионният акт не подлежи на принудително изпълнение.

(3) Решаващият орган може да събира нови доказателства. Ако новите доказателства не са представени от жалбоподателя, копия от тях му се връчват заедно с решението.

(4) Ревизионният акт се отменя изцяло или отчасти и преписката се връща на органа, издал заповедта за възлагане на ревизията, със задължителни указания за издаване на нов ревизионен акт в случаите на:

1. непълнота на доказателствата, когато решаващият орган не може да ги събере в хода на производството по обжалването, или

2. допуснати съществени нарушения на процесуалните правила при извършване на ревизията, които не могат да се отстранят в производството по обжалването.

(5) Не се допуска повторно връщане на преписката за нова ревизия.

(6) В случаите по ал. 4 производството за издаване на новия акт започва от незаконосъобразното действие, което е послужило като основание за отмяна на акта.

(7) Когато до изтичането на срока за произнасяне по жалбата пред същия решаващ орган са подадени жалби и срещу ревизионни актове за отговорността на други лица за задължения, установени с обжалвания ревизионен акт, решаващият орган може да обедини преписките за общо разглеждане и решаване.

(8) С решението ревизионният акт не може да се изменя във вреда на жалбоподателя.

(9) Относно решението се прилага съответно чл. 133, ал. 3.

Глава деветнадесета
СЪДЕБНО ОБЖАЛВАНЕ НА РЕВИЗИОННИЯ АКТ

Обжалване пред съда

Чл. 156. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 77 от 2018 г., в сила от 18.09.2018 г.; изм., бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г.; изм., бр. 77 от 2018 г., в сила от 18.09.2018 г.) Ревизионният акт в частта, която не е отменена с решението по чл. 155, може да се обжалва чрез решаващия орган в 14-дневен срок от получаването на решението. Делото се разглежда от административния съд, в чийто съдебен район е постоянният адрес или седалището на жалбоподателя към момента на извършването на първото действие по осъществяване на данъчно-осигурителния контрол от органите по приходите.

(2) Ревизионният акт не може да се обжалва по съдебен ред в частта, в която не е обжалван по административен ред.

(3) Ревизионният акт не може да се обжалва по съдебен ред в частта, в която жалбата е изцяло уважена с решението.

(4) Непроизнасянето на решаващия орган в срока по чл. 155, ал. 1 се смята за потвърждение на ревизионния акт в обжалваната част.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) В случаите по ал. 4 жалбата против ревизионния акт може да се подаде в 30-дневен срок от изтичането на срока за произнасяне чрез решаващия орган пред административния съд в чийто съдебен район е постоянният адрес или седалището на жалбоподателя към момента на извършване на първото действие по осъществяване на данъчно-осигурителния контрол от органите по приходите.

(6) Решаващият орган не може да постанови решение след изтичането на срока за изпращане на преписката в съда.

(7) Срокът за произнасяне по жалбата може да бъде продължен по взаимно писмено съгласие между жалбоподателя и решаващия орган за срок до 3 месеца, в което се посочва срокът на продължаването. При непроизнасяне в този срок се прилагат разпоредбите на ал. 5 и 6.

Спиране на изпълнението от съда

Чл. 157. *(1)* Обжалването на ревизионния акт пред съда не спира неговото изпълнение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г.) Изпълнението може да бъде спряно от административния съд по искане на жалбоподателя. Искане за спиране на изпълнението може да се прави само за частта на ревизионния акт, която е обжалвана пред съда.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2006 г., в сила от 04.08.2006 г.) Към искането се прилагат доказателствата за направеното обезпечение в размер на главницата и лихвите, а когато не е наложено обезпечение, искането трябва да съдържа предложение за обезпечение в същия размер. В тези случаи се прилагат съответно разпоредбите на чл. 153, ал. 3 - 5 .

(4) Съдът се произнася в 14-дневен срок от подаването на искането за спиране с определение, което подлежи на обжалване пред Върховния административен съд.

Особени правила за доказателствата в съдебното производство

Чл. 158. (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.) Свидетелски показания се допускат само в случаите на чл. 57, ал. 2 .

(2) Съдът следи служебно за спазването на чл. 154, ал. 3 .

Разглеждане на жалбата срещу ревизионния акт

Чл. 159. *(1)* Съдът разглежда жалбата с участие на страните. Прокурорът може да встъпи в производството, когато намери за необходимо, в защита на държавен или обществен интерес.

(2) При разглеждането на жалбата се призовават решаващият орган и жалбоподателят.

(3) Когато в същия съд са образувани дела по жалби срещу ревизионни актове за отговорността на други лица за задължения, установени с обжалвания ревизионен акт, съдът може по своя инициатива или по искане на някоя от страните да ги обедини в едно производство за общо разглеждане и решаване.

Решаване на делото

Чл. 160. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г.; доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 77 от 2018 г., в сила от 18.09.2018 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* Съдът решава делото по същество, като може да отмени изцяло или частично ревизионния акт, да го измени в обжалваната част или да отхвърли жалбата.

(2) Съдът преценява законосъобразността и обосноваността на ревизионния акт, като преценява дали е издаден от компетентен орган и в съответната форма, спазени ли са процесуалните и материалноправните разпоредби по издаването му.

(3) Когато естеството на акта не позволява решаването на делото по същество, съдът го отменя и връща преписката на компетентния орган по приходите със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Алинея 3 не се прилага за ревизионните актове. Когато давностният срок е изтекъл в хода на ревизионното производство и е уважено възражение за изтекла давност, съдът се произнася по основанието и размера на задължението, като изрично посочва, че ревизионният акт не подлежи на принудително изпълнение.

(5) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) При обявяване на ревизионния акт за нищожен от съда се прилага чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Със съдебното решение не може да се изменя актът във вреда на жалбоподателя.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 1.03.2007 г.; доп., бр. 77 от 2018 г., в сила от 18.09.2018 г.; предишна ал. 6, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Решението на административния съд подлежи на касационно обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Решението на административния съд по дела, по които се обжалват установени с ревизионния акт публични вземания общо в размер до 750 лв., в които не се включват начислените лихви за забава, когато ревизионният акт е издаден на физически лица, и общо в размер до 4000 лв., в които не се включват начислените лихви за забава, когато ревизионният акт е издаден на юридически лица, е окончателно.

(8) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Отмяна на влязло в сила съдебно решение може да се поиска по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Разноски и държавни такси

Чл. 161. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; доп., бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.; изм., бр. 17 от 2026 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 17 от 2026 г.) На жалбоподателя се присъждат разноските по делото, в т.ч. възнаграждение за един адвокат за всяка инстанция, съразмерно с уважената част на жалбата. На ответника се присъждат разноски съобразно отхвърлената част от жалбата. На администрацията вместо възнаграждение за адвокат се присъжда за всяка инстанция юрисконсултско възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт. Размерът на

присъденото възнаграждение не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2026 г.) Ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, съдът може по мотивирано възражение за прекомерност, направено от насрещната страна, да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част. При преценката за прекомерност съдът прилага съответно критериите за определяне на адвокатските възнаграждения по чл. 36, ал. 3 от Закона за адвокатурата и правилата за прилагането им, уредени в наредбата по чл. 36, ал. 4 от същия закон. Съдът не може да присъди по-нисък размер на разноските за адвокатско възнаграждение от размера на заплатеното възнаграждение на адвоката на насрещната страна.

(3) В случаите, когато пред съда се представят доказателства, които е могло да бъдат представени в административното производство, представилата ги страна заплаща изцяло разноските по делото независимо от неговия изход, освен в случаите по чл. 155, ал. 3 и 4 .

(4) (Нова - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) Държавна такса за касационно обжалване се определя по реда на Административнопроцесуалния кодекс върху определяем материален интерес в размер на установеното с ревизионния акт публично вземане.

ДЯЛ ЧЕТВЪРТИ
СЪБИРАНЕ НА ПУБЛИЧНИТЕ ВЗЕМАНИЯ
Глава двадесета
ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Публични и частни вземания

Чл. 162. (Доп. - ДВ, бр. 86 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз, доп., бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.; изм. и доп., бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; доп., бр. 15 от 2010 г.; доп., бр. 105 от 2016 г., в сила от 30.12.2016 г.; доп., бр. 85 от 2017 г.; изм., бр. 96 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.; изм., бр. 56 от 2022 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* Държавните и общинските вземания са публични и частни.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) Публични са държавните и общинските вземания:

1. за данъци, включително акцизи, както и мита, задължителни осигурителни вноски и други вноски за бюджета;

2. за други вноски, установени по основание и размер със закон;

3. за държавни и общински такси, установени по основание със закон;

4. за незаконосъобразно извършени осигурителни разходи;

5. за паричната равностойност на вещи, отнети в полза на държавата, глоби и имуществени санкции, конфискации и отнемане на парични средства в полза на държавата;

6. (доп. - ДВ, бр. 86 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз; доп., бр. 85 от 2017 г.) по влезли в сила присъди, решения и определения на съдилищата за публични вземания в полза на държавата или общините, както и решения на Европейската

комисия за възстановяване на неправомерно предоставена държавна помощ включително за дължимите по тях обезщетения, глоби и имуществени санкции;

7. по влезли в сила наказателни постановления;

8. (нова - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм., бр. 96 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) за недължимо платени и надплатени суми, както и за неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по проекти, финансирани от средства на Европейския съюз, включително свързаното с тях национално съфинансиране, които възникват въз основа на административен акт, включително финансови корекции, надплатен аванс, надхвърлени процентни ограничения, превишени позиции по бюджета на проекта, кръстосано финансиране, както и глобите и другите парични санкции, предвидени в националното законодателство и в правото на Европейския съюз.

9. (предишна т. 8, изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) лихвите за вземанията по т. 1 - 8.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) Публичните вземания се установяват и събират в евро.

(4) Частни са държавните и общинските вземания извън тези по ал. 2.

(5) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) Публични вземания са вземанията на бюджета на Европейския съюз по решения на Европейската комисия, Съвета на Европейския съюз, Съда на Европейските общности и Европейската централна банка, с които се налагат парични задължения, подлежащи на изпълнение на основание чл. 256 от Договора за създаване на Европейската общност.

(6) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2010 г.; изм., бр. 56 от 2022 г.) Публични вземания са и вземанията на държавите - членки на Европейския съюз, по влезли в сила актове за конфискация или отнемане на парични средства, за паричната равностойност на конфискувано или отнето имущество, както и по решения за налагане на финансови санкции, постановени в държави - членки на Европейския съюз, когато са признати и подлежат на изпълнение в Република България.

(7) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2016 г., в сила от 30.12.2016 г.) Публични вземания са вземанията за финансови административни санкции и/или глоби, включително такси и начисления, наложени от компетентните органи или потвърдени от административните или съдебните органи на държави - членки на Европейския съюз, или, когато е приложимо, от съдилища за трудови дела на държави - членки на Европейския съюз, във връзка с неспазването на Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 г. относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги (ОВ, L 18/1 от 21 януари 1997 г.) или на Директива 2014/67/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за осигуряване на изпълнението на Директива 96/71/ЕО относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 относно административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар („Регламент за ИСВП") (ОВ, L 159/11 от 28 май 2014 г.).

Ред на събиране

Чл. 163. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; доп., бр. 86 от 2017 г.) *(1)* Публичните вземания се събират по реда на този кодекс, освен ако в закон е предвидено друго.

(2) Частните държавни и общински вземания се събират по общия ред.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) Публичните вземания се събират от публичните изпълнители при Националната агенция за приходите , освен ако в закон е предвидено друго.

(4) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2017 г.) В случаите, когато публични вземания са възложени за събиране на съдебен изпълнител, събирането им се извършва по реда на Гражданския процесуален кодекс.

Особени случаи при несъстоятелност

Чл. 164. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм., бр. 54 от 2025 г.) *(1)* Публичните вземания могат да се събират и чрез участие в производство или чрез присъединяване към открито производство по несъстоятелност на длъжника.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) Екземпляр от акта за установяване на публичното вземане се предоставя на Националната агенция за приходите в 7-дневен срок от връчването му.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) Публичните вземания се предявяват от Националната агенция за приходите пред съда по несъстоятелността, освен ако в закон е предвидено друго.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) В случай че вземането е установено с влязъл в сила акт, синдикът незабавно го включва в списъка на приетите от него вземания така, както е предявено. Това вземане не може да бъде оспорено по реда на Търговския закон или на Закона за несъстоятелност на физическите лица.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) В случай че вземането е установено, но актът не е влязъл в сила, то се включва под условие в списъка на приетите от синдика вземания и се удовлетворява по реда на чл. 725, ал. 1 от Търговския закон или на чл. 78, ал. 1 от Закона за несъстоятелност на физическите лица, освен ако в закон е предвидено друго.

Изпълнително основание

Чл. 165. Събирането на държавните и общинските публични вземания се извършва въз основа на влязъл в сила акт за установяване на съответното публично вземане, издаден от компетентен орган, освен ако в закон е установено друго.

Установяване

Чл. 166. *(1)* Установяването на публичните вземания се извършва по реда и от органа, определен в съответния закон.

(2) Ако в съответния закон не е предвиден ред за установяване на публичното вземане, то се установява по основание и размер с акт за публично вземане, който се издава по реда за издаване на административен акт, предвиден в Административнопроцесуалния кодекс. Ако в съответния закон не е определен органът за издаване на акта, той се определя от кмета на общината, съответно от ръководителя на съответната администрация.

(3) Актът за публично общинско вземане се обжалва по административен ред пред кмета на общината, а за публично държавно вземане - пред ръководителя на съответната администрация по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Ръководителят на администрацията може да упълномощи органи, горестоящи на органа, издал акта, които да разглеждат по същество и да се произнасят по жалбите против актовете за публични вземания. Заповедта за упълномощаването се обнародва в "Държавен вестник".

Публичен изпълнител

Чл. 167. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) *(1)* Публичният

изпълнител е орган на принудителното изпълнение и осъществява действията по обезпечаване и принудително изпълнение на публичните вземания по реда на този кодекс.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.)

Начини на погасяване

Чл. 168. (Доп. - ДВ, бр. 66 от 2023 г.; доп., бр. 54 от 2025 г.) Публичното вземане се погасява:

1. когато е платено;

2. чрез прихващане;

3. по давност;

4. при опрощаване;

5. при смърт на физическото лице - след изчерпване на имуществото му, освен ако наследниците или други лица отговарят за публичното задължение;

6. след разпределение на постъпленията от осребряване на актива на юридическо лице, обявено в несъстоятелност, освен ако други лица отговарят за публичното задължение;

7. при заличаване на юридическото лице след прекратяване с производство по ликвидация, освен ако други лица отговарят за публичното задължение.

8. (нова - ДВ, бр. 66 от 2023 г.) при погасяване на задълженията на едноличен търговец или предприемач, по отношение на който производството по несъстоятелност е прекратено поради изчерпване на масата на несъстоятелността, установено при условията и по реда на чл. 760ж от Търговския закон.

9. (нова - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) при погасяване на задълженията на длъжник при условията на чл. 97 и 98 от Закона за несъстоятелност на физическите лица.

Последователност на погасяванията

Чл. 169. (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; изм. и доп., бр. 94 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм. и доп., бр. 98 от 2013 г., в сила от 01.12.2013 г.; изм., бр. 14 от 2014 г. с Решение № 2 от 04.02.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 3/2013 г.; изм. и доп., бр. 18 от 2014 г., в сила от 04.03.2014 г.; доп., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.05.2021 г.; доп., бр. 80 от 2023 г., в сила от 19.09.2023 г.) *(1)* Публичните вземания се погасяват в следната последователност: главница, лихви, разноски.

(2) Разсрочените и отсрочените публични вземания се погасяват в последователност: главница, лихви, разноски.

(3) При наличие на няколко публични вземания, които длъжникът не е в състояние да погаси едновременно до започване на принудителното им събиране, той може да заяви кое от тях погасява пред съответния компетентен орган. Ако не е заявил това, те се погасяват съразмерно.

(3а) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) До заявяването им за принудително събиране задълженията за съответния вид, установявани от общините, се погасяват по реда на възникването им, а когато се отнасят за една и съща година, лицето има право да заяви кое от тях погасява.

(3б) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.05.2021 г.) С постъпила сума по сметката на публичния изпълнител за погасяване на предявени за събиране в Националната агенция за приходите публични вземания до започване на принудителното им събиране се погасява задължението, срокът за внасяне на което изтича най-рано към датата на плащането. Ако срокът за внасяне на две или повече публични задължения изтича на една и съща дата, те се погасяват съразмерно.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изменението обявено за противоконституционно - бр. 14 от 2014 г. с Решение № 2 от 04.02.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 3/2013 г.; изм. и доп., бр. 18 от 2014 г., в сила от 04.03.2014 г.) За

публичните задължения, установявани от Националната агенция за приходите, до започване на принудителното им събиране, длъжникът заявява по ред и начин, определени със заповед на министъра на финансите, вида на задълженията, които иска да погаси:

1. задължения за данъци и други задължения за централния бюджет;

2. задължения за здравноосигурителни вноски за бюджета на Националната здравноосигурителна каса;

3. задължения за задължителни осигурителни вноски за социалноосигурителните фондове, администрирани от Националния осигурителен институт;

4. задължения за вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

(5) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2014 г., в сила от 04.03.2014 г.) В случаите по ал. 4 с постъпила сума се погасява задължението от съответния вид, срокът за внасяне на което изтича най-рано към датата на плащането, освен ако в закон не е предвидено друго. Ако срокът за внасяне на две или повече публични задължения от един и същ вид изтича на една и съща дата, те се погасяват съразмерно."

(6) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2013 г., в сила от 01.12.2013 г.; предишна ал. 5, изм., бр. 18 от 2014 г., в сила от 04.03.2014 г.; изм., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.05.2021 г.) При прилагането на ал. 3б и 5 към погасяване на лихви се пристъпва след погасяване на всички главници на задълженията.

(7) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; предишна ал. 5, бр. 98 от 2013 г., в сила от 01.12.2013 г.; предишна ал. 6, изм., бр. 18 от 2014 г., в сила от 04.03.2014 г.) Алинеи 4 и 5 не се прилагат за вземания по невлязъл в сила акт, освен ако до образуване на изпълнителното дело лицето подаде заявление до компетентната териториална дирекция, че погасява задължението си по този акт или погасяването става чрез прихващане.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; предишна ал. 5, бр. 94 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; предишна ал. 6, бр. 98 от 2013 г., в сила от 01.12.2013 г.; предишна ал. 7, изм., бр. 18 от 2014 г., в сила от 04.03.2014 г.; доп., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.05.2021 г.) След образуване на изпълнителното дело ал. 3, 3а, 3б, 4, 5 и 6 не се прилагат, като публичните вземания се погасяват в следната последователност: разноски, главница, лихви.

(9) (Нова - ДВ, бр. 18 от 2014 г., в сила от 04.03.2014 г.) Заповедта по ал. 4 се публикува на интернет страниците на Министерството на финансите и Националната агенция за приходите.

(10) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2023 г., в сила от 19.09.2023 г.) Задължения, заплащани през портала по чл. 12, ал. 1 от Закона за електронното управление, се заплащат като отделни записи в портала за главница, лихви и разноски. Плащанията на главница, лихви и разноски не могат да се извършват частично за всеки от записите. Разпоредбата не се прилага за плащания, предназначени за погасяване на задължения, установявани от Националната агенция за приходите или предявени за събиране на Националната агенция за приходите.

Прихващане до започване на производството за принудително изпълнение и обезпечение

Чл. 170. *(1)* Извън случаите по чл. 128 - 130 до образуването на производството за принудително изпълнение на публичното вземане компетентният за установяването на публичните вземания орган извършва прихващане по реда на чл. 166, ал. 2 , когато са налице основания за погасяването му с изискуемо вземане на длъжника за надвнесени или подлежащи на възстановяване суми от публични вземания, и по актове, издадени от същия орган, компетентен да ги определя. Длъжникът се уведомява за направеното прихващане.

(2) При условията на ал. 1 прихващане може да поиска и длъжникът. Отказът за прихващане може да бъде обжалван от длъжника по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Отказът се обжалва пред органите по чл. 166, ал. 3 в 7-дневен срок от съобщаването му.

(3) Може да се извърши прихващане с погасено по давност публично задължение, когато вземането на длъжника е станало изискуемо, преди задължението му да бъде погасено по давност.

Давност

Чл. 171. (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.; изм., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.; доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 05.08.2023 г.) *(1)* Публичните вземания се погасяват с изтичането на 5-годишен давностен срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, през която е следвало да се плати публичното задължение, освен ако в закон е предвиден по-кратък срок.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.; изм., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) С изтичането на 10-годишен давностен срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, през която е следвало да се плати публичното задължение, се погасяват всички публични вземания независимо от спирането или прекъсването на давността освен в случаите, когато:

1. задължението е отсрочено или разсрочено;

2. вземането е предявено в производство по несъстоятелност;

3. е образувано наказателно производство, от изхода на което зависи установяването или събирането на публичното задължение;

4. изпълнението е спряно по искане на длъжника;

5. е подадена жалба за разрешаване на спор по глава шестнадесета, раздел IIа.

(3) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 05.08.2023 г.) Лихвите за публичните вземания се погасяват по давност с изтичането на сроковете за главното вземане по ал. 1 и 2, независимо от начина на погасяване на главницата.

Спиране и прекъсване на давността

Чл. 172. *(1)* Давността спира:

1. когато е започнало производство по установяване на публичното вземане - до издаването на акта, но за не повече от една година;

2. когато изпълнението на акта, с който е установено вземането, бъде спряно - за срока на спирането;

3. когато е дадено разрешение за разсрочване или отсрочване на плащането - за срока на разсрочването или отсрочването;

4. когато актът, с който е определено задължението, се обжалва;

5. с налагането на обезпечителни мерки;

6. когато е образувано наказателно производство, от изхода на което зависи установяването или събирането на публичното задължение.

(2) Давността се прекъсва с издаването на акта за установяване на публичното вземане или с предприемането на действия по принудително изпълнение. Ако актът за установяване бъде отменен, давността не се смята прекъсната.

(3) От прекъсването на давността започва да тече нова давност.

Отписване на вземанията

Чл. 173. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* (Предишен текст на чл. 173 - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Вземанията се отписват, когато са погасени по давност, както и в случаите, предвидени със закон.

(2) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Вземанията се отписват служебно с изтичането на срока по чл. 171, ал. 2.

Доброволно плащане след изтичане на сроковете

Чл. 174. Не подлежат на връщане доброволно платени публични задължения, изпълнени след изтичане на давностния срок, включително отписаните по реда на чл. 173 .

Лихви

Чл. 175. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.; изм., бр. 94 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* За неплатените в законоустановените срокове публични задължения се дължи лихва в размер, определен в съответния закон.

(2) Лихва се дължи и:

1. за неправилно възстановени или прихванати публични вземания, включително всякакви плащания, получени въз основа на искане за възстановяване съгласно данъчното и осигурителното законодателство;

2. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.; изм., бр. 94 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) върху невнесената в предвидения в закона срок авансова вноска - от датата, на която авансовата вноска е станала изискуема, до датата на внасяне на авансовата вноска, но не по-късно от 31 декември на годината, за която се дължи авансовата вноска.

3. (отм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.).

(3) Лихви върху лихви и лихви върху глоби не се дължат.

Трети задължени лица

Чл. 176. *(1)* Когато по силата на закон публичното вземане се удържа и внася от трето лице, различно от длъжника, правилата на този кодекс по отношение на длъжника се прилагат и по отношение на третото лице.

(2) Когато третото задължено лице по ал. 1 не е удържало или не е внесло публичното задължение, то отговаря солидарно за него.

Принудително изпълнение от публични изпълнители на Националната агенция за приходите

Чл. 177. (Отм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.)

Глава двадесет и първа
ИЗПЪЛНЕНИЕ

Доброволно изпълнение

Чл. 178. (Изм. ДВ, бр. 95 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; изм. и доп., бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.; изм., бр. 106 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.; изм., бр. 36 от 2024 г., в сила от 23.04.2024 г.) *(1)* Публичните задължения се изпълняват доброволно чрез плащане в брой или безкасово по съответната сметка. Публичните задължения, установявани или събирани от Националната агенция за приходите, с изключение на задълженията по Закона за местните данъци и такси се плащат безкасово.

(2) Националната агенция по приходите поема разносните по безкасовото плащане, когато:

1. (изм. ДВ, бр. 95 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.;) наредителят е физическо лице, което не е едноличен търговец, за данъци по Закона за данъците върху доходите на физическите лица, и

2. се извършват в офисите на обслужващите Националната агенция по приходите банки, разкрити в съответната териториална дирекция.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; отм., бр. 36 от 2024 г., в сила от 23.04.2024 г.).

(4) Номерата на сметките за плащане по безкасов начин се посочват от органите, установили задълженията, в издаваните от тях актове и съобщения. Сметките се

разгласяват и чрез обявяването им по подходящ начин в банките и пощенските клонове.

(5) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.; изм., бр. 106 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.) Безкасовото плащане се извършва с платежна карта чрез терминално устройство ПОС, включително виртуално, или чрез банка или друг доставчик на платежни услуги с платежно нареждане за плащане от/към бюджета, бюджетно платежно искане или вносна бележка (платежно нареждане за наличен паричен превод), чиито форма, структура и съдържание се определят със съвместни указания на министъра на финансите и управителя на Българската народна банка по чл. 151, ал. 1 от Закона за публичните финанси.

(6) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.; доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.12.2023 г.; изм., бр. 106 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.) Безкасовото плащане се смята за извършено в срок, когато дължимата сума е постъпила по съответната сметка не по-късно от последния ден, в който изтича срокът за доброволно плащане на публичното задължение. Когато плащането е извършено с платежна карта чрез терминално устройство ПОС, включително виртуално, по реда на чл. 4 от Закона за ограничаване на плащанията в брой, се смята, че плащането е получено в деня на авторизацията на нареждането за плащане.

(7) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) Безкасовото плащане чрез лицензиран пощенски оператор се извършва с пощенски запис за плащане към бюджета по образец, утвърден от министъра на финансите или от упълномощено от него длъжностно лице, съгласувано със съответния лицензиран пощенски оператор.

(8) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) Плащане в брой може да се извършва и на упълномощени лица. Редът за събирането и отчитането на сумите се определя със заповед на ръководителя на съответната администрация или организация.

Правила за събиране и разпределение на задължителните осигурителни вноски

Чл. 179. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм., бр. 14 от 2014 г. с Решение № 2 от 04.02.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 3/2013 г.; изм., бр. 18 от 2014 г., в сила от 04.03.2014 г.; изм., бр. 61 от 2015 г., в сила от 15.08.2015 г.) *(1)* (Отм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; отмяната обявена за противоконституционна - ДВ, бр. 14 от 2014 г. с Решение № 2 от 04.02.2014 г. на КС на РБ по к. д. № 3/2013 г.; изм., бр. 18 от 2014 г., в сила от 04.03.2014 г.) Внесените по реда на чл. 169, ал. 4 по сметки на Националната агенция за приходите суми за бюджета на Националната здравноосигурителна каса и за социалноосигурителните фондове, администрирани от Националния осигурителен институт, се превеждат ежедневно по сметка на Националната здравноосигурителна каса, съответно по сметка на Националния осигурителен институт.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2015 г., в сила от 15.08.2015 г.) Националната агенция за приходите превежда вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване в срок до 30 дни от постъпването им от специализираната сметка по сметка на съответния пенсионен фонд, посочена от пенсионноосигурителното дружество, което го управлява. В същия срок по сметка на Националния осигурителен институт се превежда и увеличената осигурителна вноска за лицата по чл. 4б, ал. 1 и чл. 4в, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване.

(3) (В сила от 29.12.2005 г.; изм., бр. 61 от 2015 г., в сила от 15.08.2015 г.) Редът за избор на осигуряване, внасяне, разпределяне на задължителните осигурителни вноски и обменът на информацията се уреждат с наредба, приета от Министерския съвет.

Изпълнение на публични задължения от трети лица

Чл. 180. *(1)* Лице, което изпълни чуждо публично задължение, установено с влязъл в сила акт и неизпълнено в сроковете за доброволно изпълнение, встъпва в правата на публичния взискател по отношение на направените обезпечения и реда на вземането в производството по несъстоятелност или в изпълнителното производство срещу длъжника по реда на Гражданския процесуален кодекс или на този кодекс, когато:

1. изпълнението е станало с изрично писмено съгласие на задълженото лице с достоверна дата, или

2. изпълнилият задължението е кредитор на задълженото лице, ако публичният взискател на основание своите обезпечения или привилегии е кредитор с право на предпочтително удовлетворение, или

3. изпълнилият задължението е задължен наред със задълженото лице за изпълнението на публичното задължение, или

4. изпълнилият задължението е купувач на недвижим имот и заплаща до размера на покупната цена публичното вземане в полза на публичния взискател за имоти, за които е наложена възбрана, обезпечаваща публичното вземане, или

5. изпълнилият задължението е наследник, приел по опис наследство, и е изпълнил със свои средства публичните задължения на наследодателя.

(2) Изпълнилият задължението встъпва в правата по ал. 1 до размера на своята претенция срещу задълженото лице.

Вписване на обезпеченията и издаване на изпълнителен лист

Чл. 181. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 01.03.2008 г.; изм., бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) *(1)* (Изм. изцяло - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) Изпълнилият задължението по чл. 180 може да впише обезпеченията въз основа на удостоверение за направеното изпълнение, издадено от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите или от оправомощено от него длъжностно лице.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 01.03.2008 г.) Изпълнилият задължението може да пристъпи към принудително изпълнение по реда на Гражданския процесуален кодекс въз основа на акта за установяване на публично вземане и удостоверението по ал. 1 в случаите по чл. 180, ал. 1, т. 1, както и когато изпълнилият задължението е встъпил като съдлъжник в публичното задължение с изричното писмено съгласие на задълженото лице с достоверна дата.

(3) Ако публичното задължение е изпълнено само частично и публичният взискател и изпълнилият задължението се конкурират в производство по несъстоятелност или изпълнително производство по реда на Гражданския процесуален кодекс или на този кодекс, техните вземания се удовлетворяват съразмерно.

Действия за доброволно изпълнение

(Загл. изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.)

Чл. 182. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм., бр. 65 от 2013 г. с Определение № 4 от 10.07.2013 г. на КС на РБ по к.д. № 4/2013 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; отм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Ако задължението не бъде изпълнено в законоустановения срок, преди да бъдат предприети действия за принудителното му събиране, органът, установил вземането, съответно орган на Националната агенция за приходите, може:

1. да уведоми длъжника писмено, по телефона, с посещение на място, с електронно съобщение на посочен от него електронен адрес и/или по друг подходящ начин за последиците и възможните действия по събирането на вземането, в случай че не изпълни доброволно определените задължения;

2. ако задължението е по-голямо от 5000 лв. и не е представено обезпечение в размер на главницата и лихвите, да уведоми всички органи, които по силата на нормативни актове издават лицензии или разрешения за извършване на определени дейности, за които се изисква удостоверяване на публичните задължения.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) В случаите, когато задължението не бъде изпълнено в срока за доброволно изпълнение, органът, установил вземането, може и:

1. да постави на видно място в съответната администрация съобщение за длъжниците, неплатили в срок задълженията си;

2. да разгласява чрез бюлетин или чрез средствата за масово осведомяване списъци на длъжници с неуредени публични задължения, включително техния размер, когато общото задължение надвишава 5000 лв.

(4) По преценка на съответния орган действията по ал. 2 могат да се предприемат едновременно или поотделно с оглед размера на задължението или поведението на длъжника до окончателното му погасяване.

(5) В случай, че публичното задължение не съществува или е в значително по-малък размер от разгласения, съответният орган прави опровержение по реда на ал. 3.

(6) (Отм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.).

Глава двадесет и първа „а"
(Нова - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 05.08.2023 г.)
УСЛОВИЯ И РЕД ЗА РАЗПЛАЩАНИЯ С ПУБЛИЧНИ СРЕДСТВА

Уведомление за сключен договор или предявен изпълнителен лист

Чл. 182а. (Нов - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.; изм. и доп., бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) Разпоредителите с бюджет, както и лицата по чл. 5 ал. 2, т. 14 и 16, ал. 4 и чл. 6 от Закона за обществените поръчки, с изключение на управителя на Българската народна банка, разпоредителите с бюджет по бюджета на Народното събрание и на съдебната власт, ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина, както и на постоянните представителства на Република България към международни организации, уведомяват Националната агенция за приходите и Агенция „Митници" за сключването на договор на стойност, равна на или надвишаваща 10 000 лв.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) Когато платец по договора е лице, различно от лицата по ал. 1, сключили съответния договор, уведомяването се извършва от платеца за съответната припадаща му се част от стойността по договора.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) Уведомяване се извършва за всички договори, по които се разходват публични средства включително и за договори за изпълнение на дейности по проекти, финансирани със средства по бюджетите на бюджетните организации, по сметки за средства от Европейския съюз и по други международни програми и договори, както и за проекти, финансирани от Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) Разпоредителите с бюджет по ал. 1, уведомяват Националната агенция за приходите и Агенция „Митници" и при наличие на предявен изпълнителен лист, въз основа на който следва да платят сума на стойност, равна на или надвишаваща 1000 лв., на лице, различно от разпоредител с бюджет.

(5) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) Уведомлението по ал. 1 - 4 се изпраща по електронен път от оправомощени служители на лицата по ал. 1 и 2, с квалифициран електронен подпис, чрез информационна система, достъпна на интернет страницата на Министерството на финансите.

(6) Уведомление по ал. 1 - 4 се изпраща не по-късно от 30 дни от сключването на договора или от получаването на изпълнителния лист.

(7) При обективна невъзможност за изпращане на уведомление чрез информационната система по ал. 5 същото се изпраща при спазване на срока по ал. 6 на електронните адреси на компетентната за изпълнителя или правоимащото лице териториална дирекция на Националната агенция за приходите и до Централното митническо управление на Агенция „Митници".

(8) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) Промени в данните на изпратено уведомление се извършват не по-късно от 5 дни от настъпването им или от узнаването за тях.

Уведомление за плащане по договор, първичен платежен документ или изпълнителен лист

Чл. 182б. (Нов - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.; изм. и доп., бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) *(1)* (Изм. и доп. - ДВ, бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) Преди извършване на плащане в случаите по чл. 182а, ал. 1 - 4, както и преди плащане на стойност, равна на или надвишаваща 10 000 лв. при липса на сключен писмен договор на основание чл. 20, ал. 5 от Закона за обществените поръчки, лицата по чл. 182а, ал. 1 и 2 информират за предстоящото плащане Националната агенция за приходите и Агенция „Митници" чрез изпращане на уведомление по електронен път.

(2) Уведомление по ал. 1 се изпраща и в случаите, когато предстоящата за изплащане сума е на стойност под 10 000 лв., съответно под 1000 лв. за изпълнителен лист, но не по-малко от 100 лв., когато представлява част от парична престация по договор или в случаите по чл. 20, ал. 5 от Закона за обществените поръчки, чиято стойност е равна на или надвишава 10 000 лв. или е част от дължима сума по изпълнителен лист на стойност, равна на или надвишаваща 1000 лв. Уведомление се изпраща и за суми на стойност под 100 лв., когато върху вземането е наложен запор от страна на Националната агенция за приходите или Агенция „Митници" и предстоящото плащане е след датата на налагане на запора.

(3) Уведомлението по ал. 1, включително и в случаите по ал. 2, се изпраща по реда на чл. 182а, ал. 5 не по-късно от 10 дни преди датата на плащането.

(4) При обективна невъзможност за изпращане на уведомление чрез информационната система по чл. 182а, ал. 5 същото се изпраща при спазване на срока по ал. 3 на електронните адреси на компетентната за изпълнителя или правоимащото лице териториална дирекция на Националната агенция за приходите и до Централното митническо управление на Агенция „Митници".

(5) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) Промени в данните на изпратено уведомление се извършват не по-късно от три дни от настъпването им или от узнаването за тях по реда на чл. 182а, ал. 5.

Действия и потвърждение от приходните администрации

Чл. 182в. (Нов - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.; изм. и доп., бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) *(1)* За всяко получено уведомление Националната агенция за приходите и Агенция „Митници" извършват проверка за установяване на наличие или липса на непогасени, подлежащи на принудително изпълнение, публични задължения на изпълнителя или правоимащото лице в размер над 100 лв.

(2) Плащания по чл. 182б, ал. 1 и 2 се извършват само след потвърждение от Националната агенция за приходите и Агенция „Митници" и в зависимост от

предприетите от тях действия по налагане на запор и/или изпълнение върху съответните вземания на изпълнителя или правоимащото лице.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) Потвърждението по ал. 2 се изпраща по електронен път чрез системата по чл. 182а, ал. 5 в 7-дневен срок от регистриране на уведомлението по чл. 182б, ал. 1 и 2 на електронен адрес, посочен в удостоверението за квалифициран електронен подпис на оправомощените по чл. 182а, ал. 5 служители. По същия ред се изпращат и актовете на органите на Националната агенция за приходите и Агенция „Митници" във връзка с налагане, изпълнение и отмяна на запори върху съответните вземания.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) Срокът по ал. 3 може да бъде удължен при необходимост с допълнителен тридневен срок, за което се уведомява лицето изпратило уведомлението.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) При постъпило уведомление по реда на чл. 182а, ал. 7 или на чл. 182б, ал. 4 или при обективна невъзможност за изпращане на потвърждение чрез информационната система по чл. 182а, ал. 5 потвърждение и актове се изпращат в срока по ал. 3 или 4 на електронния адрес на лицето изпратило уведомлението.

Изключения

Чл. 182г. (Нов - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.; изм., бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) Разпоредбите на чл. 182а - 182в не се прилагат за:

1. (изм. - ДВ, бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) средства за изплащане на заплати и възнаграждения на служителите;

2. международни договори, спогодби, споразумения, конвенции и други подобни, в изпълнение на публични функции на държавата или държавен орган;

3. договори и други плащания, когато насрещна страна по тях е разпоредител с бюджет или Българската народна банка;

4. договори, с които се предоставят парични помощи за профилактика и рехабилитация по чл. 11, ал. 1, т. 2, буква „б" и чл. 13в от Кодекса за социално осигуряване;

5. договори и плащания, свързани с услугите по чл. 13, ал. 1, т. 8 от Закона за обществените поръчки, както и за плащания на централния бюджет.

Правомощия на министъра на финансите

Чл. 182д. (Нов - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 05.08.2023 г.; доп., бр. 36 от 2024 г., всила от 23.04.2024 г.) Министърът на финансите по предложение на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите и на директора на Агенция „Митници" издава наредба, с която определя:

1. (доп. - ДВ, бр. 36 от 2024 г., в сила от 23.04.2024 г.) реда за регистрация и дерегистрация на оправомощени служители на лицата по чл. 182а, ал. 1 и 2 в информационната система по чл. 182а, ал. 5;

2. (доп. - ДВ, бр. 36 от 2024 г., в сила от 23.04.2024 г.) условията, реда и сроковете за изпращане на уведомления от лицата по чл. 182а, ал. 1 и 2 и получаване на потвърждения и актове от Националната агенция за приходите и Агенция „Митници";

3. условията, реда и сроковете за изпращане на потвърждения и/или актове от Националната агенция за приходите и Агенция „Митници";

4. автоматизираните проверки от информационната система по чл. 182а, ал. 5;

5. образците по чл. 182а - 182в.

Глава двадесет и втора
ОТСРОЧВАНЕ И РАЗСРОЧВАНЕ
Раздел I
Отсрочване и разсрочване на публични задължения

Условия за отсрочване и разсрочване

Чл. 183. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г.; изм. и доп., бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм., бр. 12 от 2015 г.; изм., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.; изм., бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.; изм., бр. 102 от 2023 г.) *(1)* По искане на длъжника, подадено до компетентния орган, може да се разреши плащането на дължимите суми да се извърши изцяло, до определен краен срок (отсрочване) или да става на части (разсрочване) съгласно одобрен погасителен план.

(2) Отсрочването или разсрочването се допуска при наличието на следните условия:

1. задължението, за което се иска отсрочване или разсрочване, не може да се погаси изцяло с наличните парични средства към датата на подаване на искането и текущите парични постъпления за период от три месеца след тази дата, намалени с необходимите текущи парични плащания за период от три месеца от същата дата и гарантиращи продължаването на стопанската дейност, като към наличните парични средства се прибавят и сумите, които биха постъпили при:

а) осребряване на активите по балансова стойност към датата на подаване на искането, с изключение на тези, без които е невъзможно осъществяването на извършваната стопанска дейност;

б) събиране на изискуемите към датата на подаването на искането вземания на длъжника от трети лица;

2. (отм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.)

3. коефициентите за рентабилност, ефективност и финансова автономност за предходните две години на годината, в която е подадено искането, и за периода, за който се иска отсрочване или разсрочване, въз основа на доказателствата за бъдещо развитие са определени по методи и са в границите на стойности, установени с наредбата по ал. 9;

4. минималният размер на предоставеното обезпечение покрива размера на главницата и лихвите на задължението за периода на действие на разрешението.

(3) За периода на отсрочването или разсрочването длъжникът дължи лихва в размер на основния лихвен процент, ако изпълнява задълженията си съгласно погасителния план. За периода на разсрочване на задължителни осигурителни вноски се дължи лихва съгласно чл. 113 от Кодекса за социално осигуряване.

(4) При неизпълнение на падежа, съответно на две вноски съгласно погасителния план, дължимите суми стават незабавно изискуеми заедно със законната лихва от датата на даденото разрешение. В този случай чл. 169, ал. 2 не се прилага.

(5) Отсрочване или разсрочване не се разрешава:

1. по отношение на юридическо лице или на едноличен търговец, за които е взето решение за прекратяване с ликвидация, открито е производство по несъстоятелност или производство по оздравяване на предприятието;

2. след като бъде определен начинът на продажба по чл. 238 ;

3. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) за задължения по Закона за данък върху добавената стойност и по Закона за акцизите и данъчните складове, с изключение на задълженията по влязъл в сила ревизионен акт;

4. (доп. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) по отношение на задължените лица по чл. 18 за удържаните и невнесени в срок суми с изключение на задълженията по влезли в сила ревизионни актове.

(6) Разпоредбата на ал. 5 не се прилага в случаите по чл. 188 и 189 .

(7) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) Не се разрешава отсрочване на задължения за задължителни осигурителни вноски с изключение на случаите по чл. 186 и влезли в сила ревизионни актове.

(8) Към искането по ал. 1 се прилагат доказателства за:

1. финансово-икономическото състояние на длъжника, както и перспективна програма за развитие - за едноличен търговец, юридическо лице или приравнено на него;

2. семейното и имуществено състояние на длъжника по образец, утвърден от министъра на финансите - за физическите лица;

3. всички други публични задължения, включително лихвите по тях, както и за всички задължения към частни кредитори и лихвите по тях;

4. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) обстоятелствата по ал. 2, т. 3.

(9) (В сила от 29.12.2005 г.) Границите на коефициентите за рентабилност, ефективност и финансова автономност, изискванията към представяните доказателства, особените случаи, методите и начините за определяне на коефициентите и нетния паричен поток се определят с наредба на Министерския съвет.

(10) Извън случаите по ал. 2 отсрочване или разсрочване се допуска в особени случаи, определени с наредбата по ал. 9, когато компетентният орган установи, че паричните средства и текущите постъпления на длъжника не са достатъчни за погасяване на публичните задължения, но затрудненията са временни и при отсрочване или разсрочване на задължението след получаване на разрешение по реда на Закона за държавните помощи длъжникът ще успее да се издължи и да заплаща текущите публични задължения.

(11) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2006 г., в сила от 04.08.2006 г.; изм., бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г.; изм., бр. 12 от 2015 г.; изм., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.; изм., бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.; изм., бр. 102 от 2023 г.) Предложение за разсрочване или отсрочване на публични вземания на регистрирани земеделски стопани и тютюнопроизводители може да се подава и чрез министъра на земеделието и храните до съответния орган по чл. 184, ал. 1.

Разрешение за отсрочване или разсрочване

Чл. 184. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* Разрешението за отсрочване или разсрочване се издава от:

1. териториалния директор - за задължения за данъци, с изключение на акциз и задължителни осигурителни вноски общо в размер до 100 000 лв. и при условие, че отсрочването или разсрочването се иска до една година от датата на издаване на разрешението; разрешението за разсрочване на вземания за задължителни осигурителни вноски до 10 000 лв. се издава след получаване на писмено съгласие от ръководителя на компетентното териториално поделение на Националния осигурителен институт, а за разсрочване на вземания от 10 001 до 100 000 лв. - от управителя на Националния осигурителен институт;

2. изпълнителния директор на Националната агенция за приходите - за задължения за данъци, с изключение на акциз или задължителни осигурителни вноски общо в размер от 100 001 до 300 000 лв. или ако се иска отсрочване или разсрочване за срок до две години от датата на издаване на разрешението; разрешението за разсрочване на вземанията за задължителни осигурителни вноски се издава след получаване на писмено съгласие от Надзорния съвет на Националния осигурителен институт;

3. министъра на финансите - за задължения за данъци или задължителни осигурителни вноски общо в размер над 300 000 лв. или ако се иска отсрочване или разсрочване за повече от две години от датата на издаване на разрешението; разрешението за разсрочване на вземанията за задължителни осигурителни вноски се издава след получаване на писмено съгласие от Надзорния съвет на Националния осигурителен институт.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Извън случаите по ал. 1 разрешение за отсрочване или разсрочване се издава от ръководителя на съответната администрация, чийто орган е установил задължението - за задължения до 300 000 лв. и при условие, че разсрочване или отсрочване се иска до две години от датата на издаване на разрешението. В останалите случаи разрешението се издава от министъра на финансите.

(3) В случаите, когато компетентният орган на Националния осигурителен институт откаже да даде съгласие за разсрочване на задължения за задължителни осигурителни вноски, разрешението за разсрочване се издава, ако Управителният съвет на Националната агенция за приходите вземе решение за това.

(4) Когато компетентен за отсрочването или разсрочването е министърът на финансите, съответно изпълнителният директор на Националната агенция за приходите, молбата и доказателствата към нея се подават чрез териториалния директор - за задължения за данъци или за задължителни осигурителни вноски, а за други публични вземания - чрез органа, установил задължението, който представя мотивирано становище в 30-дневен срок.

Издаване на разрешение

Чл. 185. (Изм и доп. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.)*(1)* По направено искане за отсрочване или разсрочване компетентният орган се произнася, като взема предвид:

1. представените доказателства;

2. съгласието на Националния осигурителен институт.

3. (нова - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) положителното решение на Европейската комисия за съвместимост на помощта с Общия пазар, когато такова се изисква по Закона за държавните помощи.

(2) Разрешение не се издава и когато представените доказателства по чл. 183, ал. 8 съдържат данни, които не отразяват действителните факти и обстоятелства или не съответстват на пазарните цени и условия. Разрешение се издава само за тази част от задължението, която не може да бъде погасена при условията на чл. 183, ал. 2, т. 1 .

(3) Срокът на разрешението се определя, като се приема погасяването на задълженията да се извършва с плащания в размер не по-малко от 50 на сто от нетния паричен поток, без да се вземат предвид главницата и лихвите на отсроченото или разсроченото задължение, определен за всяка година поотделно въз основа на доказателствата за бъдещо развитие и по начин, установен в наредбата по чл. 183, ал. 9 .

(4) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) Разрешението за отсрочване или разсрочване се издава в срок до 3 месеца, а в случаите по чл. 184, ал. 1, т. 3 - в срок до 4 месеца след получаване на искането с необходимите доказателства и съгласието от Националния осигурителен институт, както и положителното решение на Европейската комисия, когато такова се изисква по Закона за държавните помощи. Разрешението се съобщава на длъжника в 7-дневен срок от издаването му. До произнасяне на компетентния орган изпълнението на задължението се спира, ако са наложени обезпечителни мерки.

(5) Отказът да се издаде разрешение за отсрочване или разсрочване се извършва с мотивирано решение, което се съобщава в 7-дневен срок от издаването му на длъжника. В решението се посочва в какви срокове и пред кого може да бъде обжалвано.

(6) Непроизнасянето в срок по искането за издаване на разрешение за отсрочване или разсрочване се счита за мълчалив отказ.

Отсрочване и разсрочване без лихви

Чл. 186. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз) *(1)* При

стихийни бедствия (пожари, земетресения, градушки, катастрофи и други подобни) или крупни производствени аварии, при които са нанесени значителни материални щети на длъжника, по негово искане органите по чл. 184, ал. 1 могат да разрешат отсрочване или разсрочване на задължението.

(2) В случаите по ал. 1 от деня на възникването на бедствието, съответно на аварията, до изтичането на срока на действие на отсрочването или разсрочването не се дължат лихви върху отсрочените или разсрочените задължения. В случаите на крупни производствени аварии, когато рискът се покрива от застраховки, за периода се дължи основният лихвен процент.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз) Когато отсрочването или разсрочването представлява държавна помощ съгласно Закона за държавните помощи, отсрочването или разсрочването се разрешава след решение на Европейската комисия за допустимост.

(4) Към молбата се прилагат доказателства за настъпилите обстоятелства по ал. 1, определени с наредбата по чл. 183, ал. 9 , а когато това не е възможно, органът събира необходимите доказателства.

(5) Отсрочването или разсрочването се разрешава, като се прилагат чл. 183 - 185 .

Обжалване на отказа

Чл. 187. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 18.09.2018 г.) *(1)* Отказът може да се обжалва в 14-дневен срок от връчването му чрез органа, който го е издал, пред:

1. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 1.03.2007 г.; изм., бр. 77 от 2018 г., в сила от 18.09.2018 г.) административния съд по постоянния адрес или седалището на длъжника;

2. Върховния административен съд в случаите, когато отказът е издаден от министър или ръководител на администрация, непосредствено подчинена на Министерския съвет;

3. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г.) административния съд по местонахождението на органа по чл. 184, ал. 2 извън случаите по т. 2.

(2) Мълчаливият отказ може да се обжалва в 14-дневен срок от изтичането на срока по чл. 185, ал. 4 , изречение първо.

(3) Органът, чийто отказ се обжалва, може да преразгледа въпроса в 7-дневен срок от получаването на жалбата и да издаде исканото разрешение за отсрочване или разсрочване.

(4) При разглеждането на жалбата се призовават органът, чийто отказ се обжалва, и жалбоподателят.

(5) Съдът отхвърля жалбата или задължава съответния орган да издаде исканото разрешение за отсрочване или разсрочване. Решението на съда може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел Iа
Отсрочване и разсрочване на задължения, установявани от Националната агенция за приходите
(Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.)

Условия за отсрочване и разсрочване

Чл. 187а. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* По искане на длъжника компетентният орган може да разреши отсрочване или разсрочване на публични задължения съгласно одобрен погасителен план. За периода на отсрочването и разсрочването се дължи лихва, определена в съответния закон.

(2) Отсрочването или разсрочването се допуска при наличие на следните условия:

1. задължението, за което се иска отсрочване или разсрочване, е за данъци и/или задължителни осигурителни вноски с изключение на местни данъци и акциз;

2. задължението, за което се иска отсрочване или разсрочване, не може да се погаси изцяло с наличните парични средства към датата на подаване на искането;

3. длъжникът има и други задължения, неплащането на които може да доведе до тежки стопански последици - прекратяване или спиране за продължително време на основната му дейност, разваляне на търговски договори или изпадане в забава по търговски договори, неизпълнение на задължения по трудови договори и други подобни;

4. размерът на обезпечението покрива размера на главницата и лихвите на задължението, за което се иска отсрочване или разсрочване;

5. когато паричните средства и текущите постъпления на длъжника не са достатъчни за погасяване на задължението и след преценка на дейността му може да се направи обосновано предположение, че затрудненията са временни и при разсрочване на задължението длъжникът ще успее да се издължи и да заплаща текущите публични задължения.

(3) Ако за периода на отсрочване или разсрочване длъжникът не погасява текущите си задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски или не изпълни на падежа съответната вноска съгласно погасителния план, дължимите суми стават незабавно изискуеми.

(4) Отсрочване или разсрочване не се разрешава:

1. по отношение на юридическо лице или на едноличен търговец, за които е взето решение за прекратяване с ликвидация, открито е производство по несъстоятелност или производство по оздравяване на предприятието;

2. след като бъде определен начинът на продажба по чл. 238;

3. за задължения по Закона за данък върху добавената стойност с изключение на задълженията по влязъл в сила ревизионен акт;

4. по отношение на задължените лица по чл. 18 за удържаните и невнесени в срок суми с изключение на задълженията по влязъл в сила ревизионен акт.

(5) Към искането по ал. 1 се прилагат:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) извлечения от сметки в банки и други доставчици на платежни услуги за доказване на паричните потоци на дружеството, както и прогноза за очакваните приходи и разходи за периода, за който се иска отсрочване или разсрочване;

2. доказателства за дължимите суми по договори, свързани с основната дейност на длъжника;

3. доказателства за обстоятелствата по ал. 2, т. 3.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) При дадено разрешение за отсрочване или разсрочване длъжникът се задължава да извършва всички плащания във връзка с дейността си само чрез превод или внасяне по платежна сметка.

(7) Не се разрешава отсрочване на задължения за задължителни осигурителни вноски с изключение на задълженията по влязъл в сила ревизионен акт.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) При неизпълнение на изискването на ал. 6 дължимите суми, за които е дадено разрешение за отсрочване или разсрочване, стават незабавно изискуеми.

Разрешение за отсрочване или разсрочване

Чл. 187б. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) *(1)* Разрешението за отсрочване или разсрочване се издава от:

1. орган по приходите или публичен изпълнител, определени от териториалния директор - за задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски, с изключение на местни данъци и акциз, общо в размер до 300 000 лв. и при условие, че

периодът на отсрочването или разсрочването е до две години от датата на издаване на разрешението;

2. териториалния директор - за задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски, с изключение на местни данъци и акциз, общо в размер от 300 001 до 3 000 000 лв. и при условие, че периодът на отсрочването или разсрочването е до три години от датата на издаване на разрешението;

3. изпълнителния директор на Националната агенция за приходите - за задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски, с изключение на местни данъци и акциз, общо в размер над 3 000 000 лв. и при условие, че периодът на отсрочването или разсрочването е до три години от датата на издаване на разрешението.

(2) Когато компетентен за отсрочването или разсрочването е изпълнителният директор на Националната агенция за приходите, молбата и доказателствата към нея се подават чрез териториалния директор.

Издаване на разрешение

Чл. 187в. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) *(1)* По направено искане за отсрочване или разсрочване компетентният орган се произнася, след като прецени дали са налице условията по чл. 187а, ал. 2 и вземе предвид:

1. представените доказателства;

2. възможността на длъжника да обслужва текущите си задължения, както и задълженията, чието отсрочване или разсрочване се иска;

3. наличието на достатъчно гаранции за събиране на задължението.

(2) Разрешението за отсрочване или разсрочване се издава в срок до един месец, а в случаите по чл. 187б, ал. 1, т. 3 - в срок до два месеца след получаване на искането с необходимите доказателства. Разрешението се съобщава на длъжника в 7-дневен срок от издаването му.

(3) Отказът за отсрочване или разсрочване не подлежи на обжалване.

(4) Непроизнасянето в срок по искането за издаване на разрешение за отсрочване или разсрочване се счита за мълчалив отказ.

Раздел II
Особени случаи

Обединяване на публични задължения

Чл. 188. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз) В особено важни случаи, определени с наредбата по чл. 183, ал. 9 , органите по чл. 184, ал. 1, т. 1 и 2 могат да предложат на министъра на финансите обединяването на всички публични задължения на длъжника и намаляването, отсрочването или разсрочването им след предварителното произнасяне на Европейската комисия за допустимостта и съвместимостта на предложението с принципите на свободната конкуренция.

(2) Министърът на финансите след получаване на съгласието на съответния орган по чл. 184, ал. 1 относно разсрочването на задълженията за задължителни осигурителни вноски внася въпроса за решаване от Министерския съвет.

(3) Министерският съвет има право да намали, отсрочи и/или разсрочи обединеното публично задължение по ал. 1, както и лихвите занапред. В този случай кредиторите на публичните вземания се удовлетворяват съразмерно по начина и в сроковете, определени от Министерския съвет.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз) Не се разрешава намаляване, разсрочване или отсрочване на общото публично задължение по ал. 1 при

влязло в сила решение на Европейската комисия за недопустимост на държавната помощ.

(5) Решението на Министерския съвет, с което не се разрешава разсрочване и/или отсрочване на обединеното публично задължение, не подлежи на обжалване.

Разсрочване и отсрочване в производство по стабилизация и несъстоятелност

(Загл. изм. - ДВ, бр. 63 от 2006 г., в сила от 04.08.2006 г.; изм., бр. 105 от 2016 г.)

Чл. 189. (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2016 г.; изм., бр. 66 от 2023 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2016 г.; изм., бр. 66 от 2023 г.) Оздравителен план, план в производството по стабилизация на търговец или извънсъдебно споразумение в производството по несъстоятелност не може да предвижда намаляване, отсрочване и/или разсрочване на публични задължения без предварителното съгласие на министъра на финансите. В тези случаи разпоредбите на чл. 184 не се прилагат. В случаите по изречение първо министърът на финансите се произнася в двумесечен срок от получаване на искането заедно с плана за оздравяване или стабилизация или извънсъдебното споразумение, както и на положителното решение на Европейската комисия, когато такова се изисква по Закона за държавните помощи. Не се допуска преобразуване на публични задължения в акции и дялове от капитала на дружеството длъжник.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2016 г.; изм., бр. 66 от 2023 г.) Министърът на финансите не дава съгласие по ал. 1, ако по отношение на намаляването, разсрочването или отсрочването на публичните задължения оздравителният план или извънсъдебното споразумение съдържат по-неблагоприятни условия, отколкото за задълженията към другите кредитори. Министърът на финансите не дава съгласие по ал. 1, ако по отношение намаляването, разсрочването или отсрочването на публичните задължения планът в производството по стабилизация предвижда по-неблагоприятни условия, отколкото за задълженията към кредиторите по чл. 789, ал. 1, т. 3, 4 и 5 от Търговския закон.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2023 г.) Не се допуска намаляване на главницата по публични държавни и общински задължения, освен ако е предвидено в план за стабилизация.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2023 г.) Намаляването на лихвените задължения по публични вземания се допуска само ако се поеме задължението погасяването на главницата да се извърши в определените от министъра на финансите срокове, освен ако е предвидено в план за стабилизация.

(5) При неизпълнение на условията по ал. 1 - 4 съдът не допуска оздравителния план за разглеждане от събранието на кредиторите. При неизпълнение на оздравителния план или извънсъдебното споразумение съдът възобновява производството по несъстоятелност по искане на министъра на финансите или на упълномощено от него лице, като в този случай не се прилага изискването публичните задължения да представляват не по-малко от 15 на сто от общия размер на вземанията съгласно чл. 709, ал. 1 от Търговския закон.

(6) За извършеното намаляване, отсрочване или разсрочване се уведомява органът, установил вземането.

Забрана за цесия на публични вземания

Чл. 190. *(1)* Забранява се цесията на публични вземания.

(2) Забранява се цесията на вземания на задължените лица по чл. 128, ал. 1 и на други вземания от надвнесени публични задължения.

Глава двадесет и трета
КОНКУРЕНЦИЯ

Конкуренция между публично и изпълнително производство по реда на Гражданския процесуален кодекс

Чл. 191. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г.; доп., бр. 101 от 2010 г.; доп., бр. 31 от 2011 г., в сила от 01.01.2011 г.; доп., бр. 109 от 2013 г., в сила

от 01.01.2014 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* Имущество, върху което преди образуването на изпълнително производство по реда на Гражданския процесуален кодекс са наложени мерки за обезпечаване на публични вземания или срещу което е започнато принудително изпълнение за събиране на публични вземания, се реализира от публичния изпълнител при условията и по реда на този дял.

(2) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Когато реализацията на имуществото по ал. 1 не приключи в срок до 12 месеца от налагане на мерките за обезпечаване на публичните вземания, съответно в срок до 6 месеца от започване на принудително изпълнение за събиране на публичните вземания, всеки друг кредитор има право да започне принудително изпълнение спрямо същото имущество по реда на Гражданския процесуален кодекс при спазване на ал. 3 - 5.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; предишна ал. 2, бр. 101 от 2010 г.) Когато срещу имуществото на длъжника са започнали принудителни изпълнителни действия по реда на Гражданския процесуален кодекс, държавата се смята винаги като присъединен взискател за дължимите й от длъжника публични вземания, размерът на които е бил съобщен на съдебния изпълнител до извършване на разпределението. За тази цел съдебният изпълнител изпраща съобщение на Националната агенция за приходите за всяко започнато от него изпълнение и за всяко разпределение.

(4) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; предишна ал. 3, изм., бр. 101 от 2010 г.) Най-късно в 14-дневен срок от получаване на съобщението по ал. 3 Националната агенция за приходите издава удостоверение, което съдържа информация за размера на публичните задължения на длъжника, за наложените върху имуществото му мерки за обезпечаването им, ако има такива, както и за имуществото, срещу което е започнато принудително изпълнение.

(5) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г.; предишна ал. 4, изм., бр. 101 от 2010 г.) Съдебният изпълнител няма право да продължи производството преди получаване на удостоверението по ал. 4. Независимо от това, дали е получено удостоверението след изтичането на 30 дни от изпращане на съобщението по ал. 3, съдебният изпълнител може да продължи производството.

(6) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2011 г., в сила от 01.01.2011 г.) Алинея 2 не се прилага при наложени предварителни обезпечителни мерки.

(7) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2011 г., в сила от 01.01.2011 г.) Сроковете по ал. 2 не текат в следните случаи:

1. когато изпълнението на акта или производството по принудително изпълнение е спряно - до отпадане на основанието за спиране;

2. (доп. - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) при дадено разрешение за отсрочване или разсрочване на публични задължения - за срока на отсрочването или разсрочването, или до започване на принудително изпълнение в случаите по чл. 183, ал. 4 и чл. 187а, ал. 3 и 8;

3. (отм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.);

4. при обжалване на извършена продажба по чл. 256 - до влизане в сила на решението на административния или съдебен орган.

Действия след приключване на изпълнителното производство

Чл. 192. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) В случаите по чл. 191, ал. 1 , ако след осребряване на имуществото на длъжника и погасяване на задълженията и разноските по изпълнението останат парични средства, Националната агенция за приходите ги превежда по сметката на съдебния изпълнител.

Принудително изпълнение при несъстоятелност

Чл. 193. (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) *(1)* Имущество, върху което преди откриването на производство по несъстоятелност вече са наложени мерки за обезпечаване на публични вземания или срещу което е започнало принудително изпълнение за събиране на публични вземания, се реализира от публичния изпълнител при условията и по реда на този кодекс.

(2) Когато получените от реализацията на имуществото по ал. 1 средства не покриват изцяло вземането и натрупаната лихва и разноските по публичното изпълнение, държавата или общината се удовлетворяват за остатъка по общия ред.

(3) Когато получените от реализацията на имуществото по ал. 1 средства превишават вземането и натрупаната лихва и разноските по изпълнението, публичният изпълнител превежда остатъка по сметката на несъстоятелността.

(4) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Ако в срок до 6 месеца от откриване на производството по несъстоятелност на длъжника публичният изпълнител не е реализирал имуществото по ал. 1, то се предава от публичния изпълнител на синдика и се реализира в производството по несъстоятелност.

Присъединяване на обезпечени кредитори

Чл. 194. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм., бр. 105 от 2016 г., в сила от 30.12.2016 г.) *(1)* Кредитор, в чиято полза са учредени залог или ипотека или който е упражнил право на задържане по общия ред върху имущество, срещу което са започнали изпълнителни действия или са наложени обезпечения по този кодекс, се смята за присъединил се в производството пред публичния изпълнител.

(2) Публичният изпълнител уведомява обезпечения кредитор за започнатото от него изпълнително производство.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм., бр. 105 от 2016 г., в сила от 30.12.2016 г.) Обезпеченият кредитор се удовлетворява преди другите кредитори от имуществото, обезпечаващо вземането му. Припадащата се на обезпечения кредитор сума с изключение на кредитор с вписан особен залог се запазва по сметката на Националната агенция за приходите и му се предава, след като представи изпълнителен лист, или се внася в масата на несъстоятелността, при условие че вземането е прието и списъкът е окончателно одобрен от съда. Публичният изпълнител разпределя и предава припадащата се на кредитора с вписан особен залог сума въз основа на представеното удостоверение от Централния регистър за особените залози за вписан залог и декларация с нотариална заверка на подписа за актуалния размер на неговото вземане.

(4) Ако обезпечението бъде отменено, сумата по ал. 3 се разпределя между останалите взискатели или остава в масата на несъстоятелността.

(5) Ако събраната сума е недостатъчна за удовлетворяването на всички взискатели, публичният изпълнител извършва разпределение, като най-напред определя суми за изплащане на вземанията, които се ползват с право на предпочтително удовлетворение. Остатъкът се разпределя между другите вземания по съразмерност.

Глава двадесет и четвърта
ОБЕЗПЕЧЕНИЯ
Раздел I
Обезпечаване на публични вземания

Подлежащи на обезпечение публични вземания

Чл. 195. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм., бр. 14 от

2011 г., в сила от 15.02.2011 г.; изм., бр. 66 от 2023 г., в сила от 05.08.2023 г.) *(1)* Подлежат на обезпечение установените и изискуеми публични вземания.

(2) Обезпечение се извършва, когато без него ще бъде невъзможно или ще се затрудни събирането на публичното задължение, включително когато е разсрочено или отсрочено.

(3) Обезпечението се налага с постановление на публичния изпълнител:

1. по искане на органа, издал акта за установяване на публичното вземане;

2. когато не е наложено обезпечение или наложеното обезпечение не е достатъчно, след получаване на изпълнителното основание.

(4) Длъжникът не се уведомява за искането за обезпечение.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм., бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) В случаите на уведомяване по реда на чл. 77, ал. 1 и чл. 78, ал. 1 , когато от данъчно-осигурителната сметка на лицето, от търговската му и счетоводната документация или от други налични данни може да се направи извод, че лицето дължи данъци или задължителни осигурителни вноски, публичният изпълнител може да наложи обезпечителни мерки върху имуществото му въз основа на мотивирано искане от орган по приходите.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 05.08.2023 г.) Обезпеченията се извършват по стойност на активите в следната последователност:

1. по данъчната оценка, определена съгласно приложение № 2 от Закона за местните данъци и такси за недвижими имоти или по застрахователната стойност за моторни превозни средства, вписана в застрахователния договор, а когато моторното превозно средство не е застраховано, по пазарната цена, срещу която вместо застрахованото моторно превозно средство може да се купи друго от същия вид и качество към момента на издаване на удостоверението за застрахователната стойност на вещта;

2. по застрахователната стойност, вписана в застрахователния договор на активи, различни от тези по т. 1, а когато активът не е застрахован - по балансовата му стойност;

3. по застрахователната стойност, вписана в застрахователния договор на движими вещи, различни от тези по т. 1 - собственост на физически лица, а когато вещта не е застрахована и би представлявала амортизируем дълготраен материален актив съгласно Националните счетоводни стандарти - по придобивната й стойност, намалена с 20 на сто годишно, в това число за годината на придобиването й; когато вещта не е застрахована и не би представлявала амортизируем дълготраен материален актив съгласно Националните счетоводни стандарти - по придобивната й стойност.

(7) Обезпеченията трябва да съответстват на вземанията на държавата или общините, установени или установяеми по реда на ал. 5.

(8) Обезпеченията по ал. 5 се налагат с постановление на публичния изпълнител.

Съдържание на постановлението

Чл. 196. *(1)* Постановлението се издава в писмена форма и съдържа:

1. името и длъжността на органа, който го издава;

2. наименованието на акта, номера и датата на издаването му;

3. фактическите и правните основания за издаването му;

4. наименованието, идентификационния номер, адреса за кореспонденция и постоянния адрес, съответно седалището и адреса на управление на длъжника;

5. размера на публичното задължение и лихвите;

6. вида на обезпечителната мярка и имуществото, върху което се налага;

7. забрана за разпореждане с имуществото, върху което е наложена обезпечителната мярка;

8. пред кой орган и в какъв срок може да се обжалва постановлението;

9. датата на издаване и подписа на органа, който го е издал, с означение на длъжността му.

(2) Препис от постановлението се изпраща на длъжника и на третите лица, засегнати от действията.

Обжалване

Чл. 197. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм., бр. 77 от 2018 г., в сила от 18.09.2018 г.) *(1)* (Изм. изцяло - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 28.04.2009 г.) Постановлението за налагане на обезпечителни мерки може да бъде обжалвано в 7-дневен срок от връчването му пред директора на компетентната териториална дирекция, който се произнася с мотивирано решение в 14-дневен срок, а в случаите на налагане на предварителни обезпечителни мерки по чл. 121-в 7-дневен срок, от получаването на жалбата.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 1.03.2007 г.; изм., бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм., бр. 77 от 2018 г., в сила от 18.09.2018 г.) Решението по ал. 1 може да се обжалва пред административния съд по постоянния адрес или седалището на жалбоподателя, в 7-дневен срок от връчването му на жалбоподателя и на публичния взискател. Непроизнасянето на решаващия орган в сроковете по ал. 1 се смята за потвърждение на постановлението, което може да се обжалва в 14-дневен срок от изтичането на срока за произнасяне.

(3) Съдът отменя обезпечителната мярка, ако длъжникът представи обезпечение в пари, безусловна и неотменяема банкова гаранция или държавни ценни книжа, ако не съществува изпълнително основание или ако не са спазени изискванията за налагане на предварителни обезпечителни мерки по чл. 121, ал. 1 и чл. 195, ал. 5 .

(4) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 1.03.2007 г.) Решението на административния съд не подлежи на обжалване.

(5) Трети лица могат да обжалват обезпечителната мярка, наложена от публичния изпълнител, само когато той я е наложил върху вещи, които в деня на запора или възбраната се намират във владение на тези лица. Жалбата не се уважава, ако се установи, че вещта е била собственост на длъжника при налагането на запора или възбраната.

(6) Изпълнението на постановлението, с което се налага обезпечението, не може да бъде спряно поради обжалването му.

Раздел II
Обезпечителни мерки

Видове обезпечителни мерки

Чл. 198. *(1)* Обезпечението се извършва:

1. с налагане на възбрана върху недвижим имот или кораб;

2. със запор на движими вещи и вземания на длъжника;

3. със запор на сметките на длъжника;

4. със запор на стоките в оборот на длъжника.

(2) Публичният изпълнител може да наложи няколко вида обезпечения на обща сума до размера на вземането.

(3) Запор и възбрана за публични вземания не могат да се налагат върху имуществата по чл. 213 .

Замяна на обезпечителни мерки

Чл. 199. (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Публичният изпълнител или съдът може по искане на длъжника да допусне заменянето на обезпечение с друго равностойно обезпечение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Длъжникът може винаги да замени наложеното обезпечение с пари, неотменяема и безусловна банкова гаранция или държавни ценни книжа. Паричната гаранция се прави по сметката на публичния изпълнител.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.).

(4) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) В случаите по ал. 1 и 2 запорът и възбраната се отменят.

(5) Отказът на публичния изпълнител за замяна на наложеното обезпечение, включително на обезпечителните мерки по чл. 121, ал. 1 и чл. 195, ал. 5 , подлежи на обжалване по реда на чл. 197.

Налагане на запор

Чл. 200. Налагането на запор се извършва от публичния изпълнител с постановление за обезпечение.

Запор на движими вещи

Чл. 201. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* При запор на движима вещ публичният изпълнител извършва опис, оценка и предаване на вещта за пазене на длъжника или на трето лице или изземва и съхранява вещите, като върху вещта може да се поставя запорен знак (стикер).

(2) Описът, оценката и предаването на вещта за пазене или изземването и съхранението ѝ се извършват по реда на този кодекс.

(3) В случаите, когато запорът се налага върху моторно превозно средство, съобщение за наложения запор се изпраща до органите на Министерството на вътрешните работи. Не се допуска промяна на регистрацията преди вдигането на запора.

(4) В случаите, когато запорът се налага върху гражданско въздухоплавателно средство, съобщение за наложения запор се изпраща до Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация" за вписване в регистъра на гражданските въздухоплавателни средства. Прехвърлянето на правото на собственост, учредяването и прехвърлянето на вещни права и учредяването на вещни тежести върху въздухоплавателното средство, извършени след получаване на съобщението за наложен запор, нямат действие спрямо публичния взискател.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) В случаите, когато запорът се налага върху земеделска или горска техника, подлежаща на регистрация по реда на чл. 11 от Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника, съобщение за наложения запор се изпраща до съответната областна дирекция „Земеделие", в чийто регистър подлежи на регистрация запорираната земеделска или горска техника. Прехвърлянето на правото на собственост, учредяването и прехвърлянето на вещни права и учредяването на вещни тежести върху земеделската или горската техника, извършени след получаване на съобщението за наложен запор, нямат действие спрямо публичния взискател.

Запор върху вземания на длъжника

Чл. 202. (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2006 г., в сила от 04.08.2006 г.) Запорът върху вземания на длъжника от банки се извършва чрез връчване на запорно съобщение на банките, като запорът се смята наложен от часа в деня на връчване на запорното съобщение на банката. Подлежат на запор всички видове банкови сметки, депозити, както и вложени вещи в трезори, включително съдържанието на касети и суми, предоставени за доверително управление от длъжника.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Запорът върху ликвидно или изискуемо вземане, което длъжникът има към трето лице, се налага чрез запорно съобщение, което се изпраща на длъжника, на третото задължено лице и на банките и другите доставчици на платежни услуги, в които третото задължено лице има сметки.

(3) Запорът се смята наложен спрямо третото задължено лице и банките от деня и часа на получаването на запорното съобщение.

(4) Налагането на запор върху вземания по изпълнителни листове се извършва чрез опис и изземване от публичния изпълнител, който ги предава за съхранение в банка. За изземването и предаването на изпълнителните листове в банка се съставя протокол.

(5) Ако запорираното вземане е обезпечено със залог, нарежда се на лицето, което държи заложената вещ, да не я предава на длъжника и да я предаде на публичния изпълнител.

(6) Ако запорираното вземане е обезпечено с ипотека, запорът се отбелязва в съответната книга в службата по вписванията.

(7) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Запорът върху вземанията на длъжника по платежна сметка, открита при доставчик на платежни услуги, който не е банка, се извършва чрез връчване на запорно съобщение на доставчика на платежни услуги, като запорът се смята наложен от часа в деня на връчване на запорното съобщение на доставчика на платежни услуги.

Електронен запор върху вземане по сметка в банка

Чл. 202а. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* Електронен запор върху вземане на длъжника по сметка в банка се налага от публичен изпълнител при условията и по реда на чл. 450а от Гражданския процесуален кодекс.

(2) За събирането на публични вземания държавата и общините са освободени от заплащането на такси и други разходи за достъпа до Единната среда за обмен на електронни запори по чл. 450а от Гражданския процесуален кодекс.

Запор върху ценни книжа и дялове

Чл. 203. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) *(1)* Налагането на запор върху налични ценни книжа става чрез опис и изземване от публичния изпълнител, който ги предава за съхранение в банка. За изземването и предаването на наличните ценни книжа в банка се съставя протокол.

(2) При налагането на запор върху налични поименни акции или облигации публичният изпълнител уведомява дружеството за това. Запорът има действие за дружеството от получаване на запорното съобщение.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Запорът върху безналични ценни книжа се налага чрез изпращане на запорно съобщение до централния регистър на ценни книжа, като едновременно с това се уведомява дружеството. Централният регистър на ценни книжа уведомява незабавно съответния централен депозитар на ценни книжа, при който са регистрирани ценните книжа, и съответния регулиран пазар за наложения запор.

(4) Запорът върху държавни ценни книжа се налага чрез изпращане на запорно съобщение до лицето, водещо регистър на държавни ценни книжа.

(5) Запорът по ал. 3 и 4 има действие от момента на връчването на запорното съобщение.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Централният регистър на ценни книжа и когато е приложимо - съответният централен депозитар на ценни книжа и лицето, водещо регистър на държавни ценни книжа, са длъжни в 3-дневен срок от получаване на запорното съобщение да съобщят на публичния изпълнител какви ценни книжа притежава длъжникът, наложени ли са други запори и по какви претенции.

(7) От получаване на запорното съобщение безналичните ценни книжа преминават на разпореждане на публичния изпълнител.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Запорът върху дял от търговско дружество се налага чрез изпращане на запорно съобщение до Агенцията по вписванията. Запорът се вписва по реда за вписване на залог върху дял от търговско

дружество и има действие от вписването му. Агенцията по вписванията уведомява дружеството за вписания запор.

(9) Запорът върху ценни книжа обхваща всички имуществени права по ценната книга.

Запор върху парични средства

Чл. 204. Налагането на запор по чл. 215, ал. 2 върху парични средства на длъжника в национална или чужда валута се извършва чрез описването, изземването и внасянето й по сметката на публичния изпълнител. При преизчисляване на курса на чуждата валута се прилага курсът на банката, чрез която се извършва операцията по внасяне на валутата.

Възбрана

Чл. 205. (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; изм., бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; изм., бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Налагането на възбрана върху недвижим имот се извършва чрез вписване на постановлението по разпореждане на съответния съдия по вписванията по реда на вписванията. За извършеното вписване съдията по вписванията изпраща съобщение до длъжника. Особен залог, вписан след възбраната, не може да се противопостави на публичното вземане.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Налагането на възбрана върху кораб се извършва чрез вписване на постановлението в съответните регистри на корабите при Изпълнителна агенция „Морска администрация". За извършеното вписване Изпълнителна агенция „Морска администрация" изпраща съобщение до длъжника. Прехвърлянето на правото на собственост, учредяването и прехвърлянето на вещни права и учредяването на вещни тежести върху кораба, извършени след получаване на постановлението за възбрана, нямат действие спрямо публичния взискател.

Действия на запора и възбраната

Чл. 206. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 01.03.2008 г.; изм., бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 01.03.2008 г.) Доколкото в този кодекс не е предвидено друго, запорът и възбраната, наложени за обезпечение на вземането, произвеждат действията, предвидени в чл. 451, 452 и 453, чл. 459, ал. 1, чл. 508, 509, 512, 513 и 514 от Гражданския процесуален кодекс. Органът, наложил обезпечението, може да предяви срещу третото задължено лице иск за сумите или вещите, които то отказва да предаде доброволно.

(2) От датата на получаването на запорното съобщение третото задължено лице не може да предава дължимите от него суми или вещи на длъжника, като спрямо тях то има задължението на пазач. Изпълнението след получаване на запорното съобщение е недействително спрямо държавата. Третото задължено лице отговаря солидарно за вземането с длъжника до размера на задължението му.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) Агенцията по вписванията отказва вписване на промени, произтичащи от прехвърлянето на дялове след запора. Управителните органи на акционерни дружества отказват вписване на прехвърлянето на поименни акции от длъжника след запора.

(4) Прехвърляне на дялове и акции, включително поименни, след запорното съобщение няма действие по отношение на публичния взискател.

Запор върху стоки в оборот

Чл. 207. *(1)* Запорът върху стоки в оборот се извършва с опис. Стоките в оборот се предават на отговорно пазене на длъжника и на материалноотговорните лица, които се разпореждат с тях.

(2) Едновременно с налагането на запора върху стоките в оборот може да се наложи запор и върху сметките на длъжника по чл. 202 .

(3) Продажбата на стоките в оборот и закупуването на необходимите суровини и материали, както и заплащането на разходите за производството и оборота могат да се извършват само с предварителното писмено съгласие на публичния изпълнител, наложил обезпечението, при определени от него условия.

Отмяна на обезпечението

Чл. 208. *(1)* Отмяната на обезпечението се извършва от публичния изпълнител служебно или по искане на длъжника в 14-дневен срок от постъпването й след погасяване на публичното задължение, както и в случаите по чл. 225, ал. 1, т. 2 и 5 . При съществена несъразмерност на наложените обезпечителни мерки с размера на публичното вземане отмяната на обезпечението се извършва от публичния изпълнител служебно.

(2) Отказът за отмяна на обезпечението може да бъде обжалван по реда на чл. 197 в 7-дневен срок от съобщаването му. Мълчаливият отказ за отмяна на обезпечението може да се обжалва в 14-дневен срок от изтичане на срока за произнасяне по ал. 1.

(3) Решаващият орган, съответно съдът, отменя обезпечението, когато се установи, че са изпълнени изискванията по ал. 1, изречение първо или че са налице условията по чл. 199, ал. 2 . Длъжникът може да поиска отново отмяна на обезпечението при наличие на нови основания за това.

Глава двадесет и пета
ПРИНУДИТЕЛНО ИЗПЪЛНЕНИЕ
Раздел I
Общи разпоредби

Изпълнителни основания

Чл. 209. (Доп. - ДВ, бр. 86 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз, доп., бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.; изм., бр. 106 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм., бр. 60 от 2015 г.) *(1)* Принудително изпълнение на публични вземания се допуска въз основа на предвидения в съответния закон акт за установяване на вземането.

(2) Принудително изпълнение се предприема въз основа на:

1. ревизионен акт, независимо дали е обжалван;

2. декларация, подадена от задължено лице с изчислени от него задължения за данъци или задължителни осигурителни вноски;

3. актовете по чл. 106 и 107 , независимо дали са обжалвани;

4. (изм. - ДВ, бр. 60 от 2015 г.) решение, издадено от митническите органи, независимо дали е обжалвано;

5. влязло в сила наказателно постановление;

6. (доп. - ДВ, бр. 86 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз, доп., бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) влезли в сила решения, присъди и определения на съдилищата, както и решения на Европейската комисия, на Съвета на Европейския съюз, на Съда на Европейските общности и на Европейската централна банка;

7. (изм. - ДВ, бр. 106 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) разпореждане за събиране на суми, издадено от органите на Националния осигурителен институт, независимо дали е обжалвано;

8. разпореждане по чл. 211, ал. 3 , независимо дали е обжалвано.

Страни в производството за принудително изпълнение

Чл. 210. *(1)* Страни в производството за принудително изпълнение са:

1. публичният взискател;

2. длъжниците или техните наследници и правоприемници, както и третите лица, отговарящи за плащането на задължението на длъжника;

3. третите лица със самостоятелни права върху обекти на изпълнението;

4. обезпечените кредитори.

(2) Обезпечението и принудителното изпълнение на публичните вземания се извършват от публичния изпълнител.

(3) В производството по принудително изпълнение страните могат да ползват вещи лица, оценители, пазачи и преводачи.

Солидарна отговорност

Чл. 211. *(1)* Който изплати на длъжника вземания или му предаде вещи въпреки наложения по съответния ред запор, отговаря солидарно с него за изплатеното или предаденото до размера на задължението с лихвата след плащането.

(2) Когато изплащането по ал. 1 е извършено от юридическо лице или неперсонифицирано дружество, заедно с него отговаря солидарно управителят или членовете на управителния орган, или управляващият съдружник, които са допуснали изплащането.

(3) В случаите по ал. 1 и 2 се издава разпореждане за изпълнение от публичния изпълнител, който може да приложи предвидените в този кодекс обезпечителни мерки и изпълнителни действия.

Задължение за предоставяне на информация

Чл. 212. *(1)* Всички лица, държавни и общински органи, които разполагат със сведения за доходи, имущество или активи на длъжника, са длъжни по писмено искане на публичния изпълнител да предоставят информацията или данните, с които разполагат, в 7-дневен срок от получаването му.

(2) Лицата и органите по ал. 1 са длъжни да декларират оценимите в пари задължения към длъжника и неговото имущество, намиращо се при тях или в тяхно разпореждане.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.) По реда на ал. 1 банките, финансовите институции, застрахователните дружества и кооперациите са длъжни да предоставят информация за сключените договори за доверително управление или предоставените сейфове, както и за другите сключени от тях сделки с длъжника, свързани с негово движимо и недвижимо имущество или дялови участия.

Раздел II
Предмет на изпълнението

Имущество, подлежащо на принудително изпълнение

Чл. 213. (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2009 г., в сила от 01.07.2009 г.; изм., бр. 34 от 2020 г., в сила от 09.04.2020 г.; доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 05.08.2023 г.; изм., бр. 106 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.) *(1)* Принудителното изпълнение се насочва върху цялото имущество на длъжника, с изключение на:

1. вещите за всекидневна употреба на длъжника и на неговото семейство, необходимата храна, топливо, работен добитък и предмети за упражняване на занятие или дейност по списък, одобрен от Министерския съвет;

2. единственото жилище на длъжника; ако жилищната площ е повече от 30 кв. м за длъжника и за всеки от членовете на семейството му поотделно, разликата се продава, ако при тези условия жилището е реално поделяемо;

3. сумите по сметки в банки в размер до 250 лв. за всеки член от семейството;

4. земеделските земи - до една четвърт от притежаваните, но не по-малко от 3 дка, обработвани пряко от длъжника или от член на неговото семейство, както и необходимия за обработването им инвентар;

5. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2020 г., в сила от 09.04.2020 г.; доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 05.08.2023 г.; изм., бр. 106 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.) трудовото възнаграждение, обезщетението по трудово правоотношение, всяко друго възнаграждение за труд, пенсията или стипендията - в общ размер до минималната работна заплата месечно; за доходи от трудово възнаграждение принудително

изпълнение не се насочва и за петдесет на сто от разликата между средната брутна месечна работна заплата, определена общо за икономическите дейности за предходно тримесечие, за което са публикувани официални данни на Националния статистически институт, и минималната работна заплата; ако трудовото възнаграждение е в размер под петдесет на сто от разликата между средната брутна месечна работна заплата, определена общо за икономическите дейности за предходно тримесечие, за което са публикувани официални данни на Националния статистически институт, и минималната работна заплата, принудително изпълнение не се насочва върху цялото трудово възнаграждение.

(2) Не се допуска принудително изпълнение и върху:

1. обезщетенията по социалното осигуряване, включително за безработица;

2. социалните помощи, предоставяни от държавния или общинския бюджет;

3. (доп. - ДВ, бр. 41 от 2009 г., в сила от 01.07.2009 г.) сумите по дарение от физически и юридически лица, получени от лица с трайни увреждания с намалена работоспособност или определени вид и степен на увреждане над 50 на сто и други категории лица в неравностойно социално положение;

4. вземанията за издръжка, определени от съда.

Възможност за избор от длъжника

Чл. 214. *(1)* Длъжникът може, след като обяви цялото си имущество, да предложи изпълнението да бъде насочено върху друга движима или недвижима вещ или да бъде извършено само чрез някои от исканите от публичния изпълнител способи.

(2) Предложението на длъжника не се приема, ако предложеният начин на изпълнение не е в състояние да удовлетвори изцяло публичния взискател.

(3) Публичният изпълнител се произнася по предложението на длъжника в 7-дневен срок от постъпването му. Отказът на публичния изпълнител да приеме предложения от длъжника способ за изпълнение може да се обжалва по реда на чл. 197 .

Раздел III
Способи

Способи за принудително изпълнение

Чл. 215. (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* Принудителното изпълнение на вземанията по реда на този кодекс се извършва чрез:

1. (доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) изпълнение върху вземания и парични средства в банките и други доставчици на платежни услуги;

2. изпълнение върху парични средства и вземания на длъжника;

3. изпълнение върху движими и недвижими вещи и ценни книжа.

(2) За движими вещи и парични средства на длъжника по смисъла на ал. 1 се смятат, до доказване на противното, и тези, намерени у него, в жилището му или в други собствени или наети от него помещения, превозни средства, офиси, каси или сейфове.

(3) Публичният изпълнител може да използва всеки от способите по ал. 1 заедно или поотделно.

Недействителност на действия и сделки

Чл. 216. (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Недействителни по отношение на държавата, съответно на общините, са сключените след датата на деклариране или на установяване на публичното задължение, съответно след връчването на заповедта за възлагане на ревизия, ако в резултат на ревизията са установени публични задължения:

1. безвъзмездни сделки с имуществени права на длъжника;

2. възмездни сделки с имуществени права на длъжника, при които даденото значително надхвърля по стойност полученото;

3. непарични вноски на имуществени права на длъжника;

4. сделки или действия с намерение да се увредят публичните взискатели;

5. погасяване на парични задължения чрез прехвърляне на собственост, ако връщането би довело до увеличаване на сумата, която публичните взискатели биха получили при разпределение на осребреното имущество на длъжника;

6. сделки, извършени във вреда на публичните взискатели, по които страна е свързано с длъжника лице.

(2) Недействителността по ал. 1 се обявява по иск на съответния публичен взискател или на публичния изпълнител по реда на Гражданския процесуален кодекс.

(3) Извън случаите по ал. 1 правата на кредитора по чл. 134 и 135 от Закона за задълженията и договорите могат да бъдат упражнени от съответния публичен взискател или от публичния изпълнител. В тези случаи знанието на лицето, с което длъжникът е договарял, за увреждането по чл. 135, ал. 1 от Закона за задълженията и договорите се предполага до доказване на противното, ако третото лице и длъжникът са свързани лица.

(4) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) По реда на този кодекс се извършва принудително изпълнение върху имущество, предмет на наложени по реда на част четвърта от Гражданския процесуален кодекс мерки за обезпечаване на иск с правно основание по ал. 1 или 3, уважен с влязло в сила съдебно решение.

Присъединяване на кредитори

Чл. 217. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) *(1)* В производствата по този дял могат да се присъединяват публични взискатели, както и кредитори, чието вземане е обезпечено с ипотека, залог или особен залог, както и тези, които са упражнили право на задържане.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Присъединяването се допуска с разпореждане на публичния изпълнител до изготвянето на разпределението на събраните суми.

(3) Присъединилият се взискател има същите права в изпълнителното производство, каквито има и първоначалният взискател.

(4) Извършените до присъединяването изпълнителни действия ползват и присъединилия се взискател.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.)

Противопоставимост на обезпечения

Чл. 218. Заложният кредитор или кредиторът, упражнил право на задържане, може да противопостави вземането си на публичния взискател въз основа на писмени доказателства с достоверна дата.

Конкуренция между публични вземания

Чл. 219. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* Когато производството е за събиране на разнородни публични вземания и имуществото на длъжника не е достатъчно за тяхното погасяване независимо от прилаганите способи или от реда, по който се събират тези вземания, постъпленията до изчерпването им се разпределят по следния ред:

1. за данъчните и митническите задължения и задълженията за задължителни осигурителни вноски - съразмерно;

2. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) за други публични задължения, които постъпват направо в държавния и/или местния бюджет - съразмерно;

3. за други публични вземания - съразмерно.

(2) При спор между публични взискатели въпросът се решава от министъра на финансите или от оправомощено от него лице, чието решение не подлежи на обжалване.

Раздел IV
Действия

Образуване на изпълнително дело

Чл. 220. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм. и доп., бр. 36 от 2024 г., в сила от 23.04.2024 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 36 от 2024 г., в сила от 23.04.2024 г.) Когато публичното вземане не бъде платено в срок, публичният взискател го предявява за принудително събиране на публичния изпълнител по електронен път, като изпълнително производство се образува въз основа на предоставените данни за длъжника, изпълнителното основание и подлежащото на принудително изпълнение публично вземане.

(2) Публичният изпълнител при необходимост може да препрати изпълнителното дело за извършване на изпълнителни действия на друг публичен изпълнител. В този случай публичният изпълнител указва действието и срока за извършването му. След извършване на съответното действие публичният изпълнител връща изпълнителното дело.

(3) (Нова - ДВ, бр. 36 от 2024 г., в сила 23.04.2024 г.) Когато предявеното за принудително събиране публично вземане е погасено изцяло или частично на основание чл. 168, т. 1 - 4, вземането е разсрочено или отсрочено, изпълнението е спряно или изпълнителното основание не е влязло в сила, освен когато подлежи на предварително изпълнение, публичният взискател уведомява публичния изпълнител по електронен път в 7-дневен срок от настъпване или узнаване на съответното обстоятелство.

Започване на производството

Чл. 221. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм, бр. 65 от 2013 г. с Определение № 4 от 10.07.2013 г. на КС на РБ по к.д. № 4/2013 г.;изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Когато задължението не е изплатено в срок, публичният изпълнител пристъпва към изпълнение, като е длъжен да изпрати на длъжника съобщение, с което му дава 7-дневен срок за доброволно изпълнение.

(2) Съобщението трябва да посочва изпълнителното основание, номера на изпълнителното дело и взискателя и да съдържа предупреждение към длъжника, че ако в дадения му срок не изпълни задължението си, ще се пристъпи към принудително изпълнение.

(3) Когато са налице няколко отделни изпълнителни основания за различни публични задължения, образува се едно изпълнително дело, като се осигурява отчетност за погасяването на всяко от задълженията.

(4) В случаите, когато не са наложени обезпечителни мерки, принудителното изпълнение върху вземания на длъжника и върху негови движими и недвижими вещи започва чрез налагането на запор, съответно чрез вписването на възбрана, с постановление на публичния изпълнител.

(5) Запорът и възбраната по ал. 4 се налагат със съобщението и имат действието, предвидено в този кодекс.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) В случаите, когато мерките по чл. 182, ал. 2, т. 2 и ал. 4 не са предприети от съответния орган и ако

задължението е в размер над 5000 лв. и не е представено обезпечение в размера на главницата и лихвите, публичният изпълнител може да уведоми всички органи, които по силата на нормативни актове издават лицензии или разрешения за извършване на определени дейности, за които се изисква удостоверяване на задължения към държавата.

(7) (Отм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.).

(8) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) Не се започва принудително изпълнение за вземане, за което разходите по описване, оценяване, съхраняване и продажба са несъразмерни с очакваните приходи. Несъразмерността на разходите с очакваните приходи се установява с постановление на публичния изпълнител. Постановлението може да се обжалва в 7-дневен срок пред директора на компетентната териториална дирекция, чието решение е окончателно.

Спиране, отлагане и възобновяване

Чл. 222. (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* С разпореждане на публичния изпълнител принудителното изпълнение се спира, без да се начисляват лихви за срока на спирането:

1. при поставяне на длъжника под запрещение - до назначаването на настойник или попечител;

2. (изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) при повикване на длъжника на учебен сбор-до завършването му ;

3. при смърт на длъжника - до приемане на наследството;

4. (нова - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) при смърт на законния представител на физическо лице - длъжник - до учредяване на настойничество или попечителство или назначаване на представител по чл. 11;

5. (нова - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) при смърт на единствения представляващ на юридическото лице - длъжник - до вписване на нов представляващ или назначаване на представител по чл. 11;

6. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) в други случаи, предвидени в закон.

(2) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Извън случаите по ал. 1, т. 4 и 5, при липса на законен представител/представляващ на длъжника принудителното изпълнение се спира с разпореждане на публичния изпълнител, като се начисляват лихви за срока на спирането - до учредяване на настойничество или попечителство/вписване на нов представляващ, или назначаване на представител по чл. 11.

(3) (Предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Спирането по ал. 1, т. 1 и 2 и ал. 2 се извършва въз основа на писмени доказателства, удостоверяващи посочените обстоятелства.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) В случаите по ал. 1, т. 3 след изтичането на шестмесечен срок от откриване на наследството и ако наследството не е прието, по искане на публичния изпълнител районният съдия определя срок за приемане или за отказ от наследството при условията и по реда на чл. 51 от Закона за наследството. В този случай срокът за спиране се удължава със срока, даден от съда. По искане на наследниците органът по приходите издава удостоверение за дължимите от наследодателя данъци и задължителни осигурителни вноски и начислените лихви върху тях.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) В случаите по ал. 1, т. 3 производството по принудителното изпълнение се възобновява от деня на приемането на наследството.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Извършените до спирането действия запазват силата си. След спирането публичният изпълнител не може да извършва нови изпълнителни действия, но може да извършва действия по обезпечаване на вземането.

(7) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Възобновяването на изпълнителното производство се извършва с разпореждане на публичния изпълнител след отпадане на обстоятелствата, поради които е разпоредено спирането.

(8) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Публичният изпълнител може да отложи насроченото изпълнително действие, като в този случай в протокола се отбелязват обстоятелствата, поради които действието се отлага, и се посочва друга дата за извършването му. Ако датата не може да бъде определена в протокола, органът уведомява за това участниците в производството.

Спиране при особени случаи

Чл. 222а. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* С разпореждане на публичния изпълнител принудителното изпълнение се спира, като се начисляват лихви за срока на спирането, в случай че след определяне начина на продажба до датата на провеждане на търга с явно наддаване, съответно до изтичане на срока за подаване на предложенията при търга с тайно наддаване, длъжникът внесе 20 на сто от размера на вземанията и писмено се задължи да внася на органа по принудително изпълнение всеки месец по 20 на сто от тях. Внасянето на сумите се счита за извършено с отразяването му по съответната сметка.

(2) Когато длъжникът не плати някоя от вноските по ал. 1, публичният изпълнител възобновява изпълнението, без длъжникът да може да иска ново спиране.

(3) Алинея 1 не се прилага, когато се продава заложена или ипотекирана вещ, както и по отношение на юридически лица или еднолични търговци, за които е взето решение за прекратяване с ликвидация или е открито производство по несъстоятелност.

Прихващане

Чл. 223. *(1)* Когато в хода на принудителното производство възникнат основания за прихващане, по искане на длъжника или по решение на публичния изпълнител производството се спира до приключване на действията по прихващането, но за не повече от 3 месеца, освен ако се възложи ревизия. Публичният изпълнител, пред когото длъжникът е представил писмените доказателства, удостоверяващи основанията за прихващане, изпраща искането заедно с доказателствата на съответния компетентен орган за извършване на прихващането. Ако в резултат на прихващането задължението бъде погасено изцяло или частично, изпълнителното производство се прекратява или се продължава за остатъка от вземането.

(2) Прихващането по ал. 1 може да бъде направено до датата на провеждане на публичната продан. Ако с прихващането публичното вземане се погаси изцяло, включително разноските по организирането на проданта, тя се отменя и изпълнителното производство се прекратява.

(3) Отказът на публичния изпълнител да спре производството и да препрати преписката за извършване на прихващане може да се обжалва по реда на този кодекс, предвиден за защита срещу принудително изпълнение. В този случай жалбата спира действията по принудителното изпълнение до окончателното й решаване.

Производство за принудително изпълнение при несъстоятелност на длъжника

Чл. 224. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) *(1)* В случаите, когато са наложени обезпечения по реда на чл. 195, ал. 5 - 8 , публичният изпълнител започва производство за принудително събиране на публични вземания срещу

длъжник, за когото е открито производство по несъстоятелност, след установяването на тези вземания по предвидения в този кодекс ред.

(2) Когато производството по несъстоятелност е открито, без длъжникът да е обявен в несъстоятелност, публичният изпълнител не може да изнася на публична продан имущество, което е обект на наложените по реда на чл. 195, ал. 5 - 8 обезпечения, преди да е изтекъл срокът за предлагане на план за оздравяване.

(3) Разпоредбата на ал. 2 не се прилага в случаите, когато длъжникът е обявен в несъстоятелност.

(4) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) При наличието на предложен план за оздравяване или на предложение за сключване на извънсъдебно споразумение, които отговарят на изискванията на чл. 189, и когато предявените публични вземания са включени в списъка на приетите от синдика и одобрени от съда по несъстоятелността вземания, изпълнителният директор на Националната агенция за приходите или оправомощено от него длъжностно лице може да спре принудителното изпълнение.

(5) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) При констатирано неизпълнение на утвърдения план за оздравяване, съответно на извънсъдебното споразумение, по отношение на удовлетворяването на публичните вземания изпълнителният директор на Националната агенция за приходите или оправомощено от него длъжностно лице възобновява спряното производство за принудително събиране.

(6) В случаите по ал. 5 разпоредбите на чл. 706, ал. 1 и 3 от Търговския закон не се прилагат по отношение на публичните вземания.

(7) При възобновено по реда на ал. 5 производство за принудително събиране на публични вземания публичният изпълнител реализира проданта на имуществото на длъжника, което е обект на наложените по чл. 195, ал. 5 - 8 обезпечения.

Прекратяване на производството

Чл. 225. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) *(1)* Производството по принудително изпълнение на публичните вземания се прекратява с разпореждане на публичния изпълнител:

1. (изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) когато задължението и направените до датата на провеждане на търг с явно наддаване, съответно до изтичане на срока за подаване на предложенията при търг с тайно наддаване, разноски бъдат погасени изцяло;

2. когато актът, с който е установено публичното вземане, бъде обявен за нищожен, обезсилен или отменен по установения ред;

3. когато починалият длъжник няма наследници или всички наследници са се отказали от наследството;

4. когато публичният изпълнител е преценил, че вземането е несъбираемо, след като всички изпълнителни способи са изчерпани;

5. когато актът за установяване на задължението бъде изменен с решение на по-горестоящ орган или от съда и при предприетото принудително изпълнение е събрана сума, равна или надхвърляща сумата на задължението съгласно изменението; в този случай публичният изпълнител разпорежда връщането на надвнесената сума до размера, определен в решението за изменение, след което прекратява производството;

6. по писмено искане на публичния взискател;

7. в други случаи, предвидени в закон.

(2) В случаите по ал. 1 публичният изпълнител вдига служебно наложените запори и възбрани.

(3) Разпореждането по ал. 1 се издава в 7-дневен срок от:

1. получаването на плащането и отразяването му по съответната сметка - в случаите по ал. 1, т. 1;

2. уведомяването на публичния изпълнител с приложен заверен екземпляр от решението за обявяване на нищожността, обезсилването, отменянето или изменението на акта;

3. получаването на служебна справка за липсата на наследници или на уведомление, придружено от удостоверение за наследници и документ за направен отказ от всички наследници;

4. възникването на условията и предпоставките по ал. 1, т. 4;

5. получаването на писменото искане от публичния взискател.

Актове, издавани от публичния изпълнител

Чл. 226. *(1)* В изпълнение на правомощията си публичният изпълнител издава постановления и разпореждания.

(2) За всяко предприето и извършено действие от публичния изпълнител се съставя протокол, в който се отбелязват датата и мястото на съставянето му, предприетите действия, направените искания, постъпилите суми и направените разноски.

(3) Към образуваното изпълнително дело се прилагат всички протоколи за предприетите от органа по ал. 1 действия, както и издадените постановления и разпореждания, другите документи, удостоверяващи изпълнението, и извлечения от данъчноосигурителната сметка.

Съдействие по изпълнението

Чл. 227. *(1)* При осъществяване на правомощията си публичният изпълнител може да поиска от компетентните органи да се отворят и претърсят вещи, жилища, офиси, складове и други помещения на длъжника или места, където се намират негови вещи.

(2) При необходимост публичният изпълнител може да иска и съдействие от полицейските органи в рамките на правомощията им, определени със закон, от кмета на общината или от областния управител за осигуряване на достъп до жилища, офиси, складове и други помещения на длъжника или до места, където се намират негови вещи, както и в случаите на извършване на опис, предаване на вещи, въвод във владение и други изпълнителни действия.

Изпълнение върху вземания на длъжника от банки и от други доставчици на платежни услуги

(Загл. изм. - ДВ, бр. 63 от 2006 г., в сила от 04.08.2006 г.; доп., бр. 105, в сила от 01.01.2021 г.)

Чл. 228. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Прехвърлянето на дължимата от длъжника сума по сметката на публичния изпълнител, наложил запора, се извършва от банката, съответно от доставчика на платежни услуги незабавно след получаване на разпореждането.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Банката, съответно доставчикът на платежни услуги, са длъжни в 7-дневен срок от получаване на разпореждането да уведомят публичния изпълнител, наложил запора, за причините за неизпълнението му.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) Когато изпълнението е насочено върху вземане по сметка в чуждестранна валута, банката, съответно доставчикът на платежни услуги, изкупува валутата по своя курс за деня, в който е получено разпореждането, и прехвърля равностойността в евро по сметката на публичния изпълнител, наредил изпълнението.

Разрешение за неотложни плащания

Чл. 229. (Доп. - ДВ, бр. 98 от 2013 г., в сила от 01.12.2013 г.) *(1)* Публичният изпълнител с разпореждане до банката може да разреши определена част от постъпилите или постъпващите по сметката на длъжника суми да се оставят на негово временно разпореждане за неотложни плащания във връзка с дейността му.

(2) Преценката от органа по ал. 1 се извършва въз основа на писмена молба от длъжника с приложени към нея доказателства.

(3) Разрешението по ал. 1 се дава, при условие че:

1. сумите са дължими по договори, свързани с основната дейност на длъжника;

2. забавянето или неплащането на тези суми може да доведе до тежки стопански последици за длъжника - прекратяване или спиране за продължително време на основната му дейност, разваляне на търговски договори или изпадане в забава по търговски договори, неизпълнение на задължения по трудови договори и други подобни.

3. (нова - ДВ, бр. 98 от 2013 г., в сила от 01.12.2013 г.) сумите са за публични вземания.

(4) Когато органът по ал. 1 даде разрешение, той посочва в него плащането, за което то се отнася, и срока, в който може да се извърши.

(5) Банката е длъжна да извърши плащането съобразно условията на разрешението и носи солидарна отговорност с длъжника за сумата, несъответстваща на разрешението. Отговорността се реализира по реда на чл. 211, ал. 3 .

(6) Разрешението по ал. 1 може да се изменя или отменя само от органа, който го е издал.

Принудително изпълнение от трети лица, които не са банки

Чл. 230. *(1)* Принудителното изпълнение на вземанията се насочва върху вземания на длъжника от трето лице, ако вземането е ликвидно и изискуемо.

(2) Вземането е ликвидно и изискуемо, когато бъде признато пред публичния изпълнител или когато е установено с влязло в сила съдебно решение, с нотариално заверен документ или с ценна книга, издадена от третото лице.

(3) Независимо дали вземането е изискуемо или ликвидно, ако третото лице плати, вземането се счита за такова, а ако плати на длъжника, се задължава към публичния изпълнител в същия размер.

(4) Третото задължено лице е длъжно да внесе дължимата сума по сметката на публичния изпълнител или да му предаде вещите на длъжника в тридневен срок от получаване на нареждането за изпълнение. Ако задължението на третото задължено лице е за периодично плащане, то внася сумите в тридневен срок от падежа на всяка вноска.

Изпълнение върху дялове

Чл. 231. *(1)* Когато изпълнението е насочено върху дял на неограничено отговорен съдружник, публичният изпълнител, като констатира изпълнението на условията по чл. 96, ал. 1 от Търговския закон, връчва на дружеството и останалите неограничено отговорни съдружници изявление за прекратяване на дружеството. След изтичане на 6 месеца публичният изпълнител или публичният взискател предявява иск пред окръжния съд по седалището на дружеството за неговото прекратяване.

(2) Съдът отхвърля иска, ако се установи, че вземането е удовлетворено. Ако намери, че искът е основателен, съдът прекратява дружеството и това се вписва служебно в търговския регистър, след което се извършва ликвидация от назначен от съда ликвидатор.

(3) Когато изпълнението е насочено върху дял на ограничено отговорен съдружник, публичният изпълнител връчва на дружеството изявление за прекратяване участието на длъжника в дружеството, което има действие на изявление за напускане на съдружник. След изтичане на 3 месеца публичният изпълнител или публичният взискател предявява иск пред окръжния съд по седалището на дружеството за неговото прекратяване.

(4) Съдът отхвърля иска, ако се установи, че дружеството е изплатило по сметка на публичния изпълнител припадащата се на съдружника длъжник част от имуществото, определена съгласно чл. 125, ал. 3 от Търговския закон, или че вземането е удовлетворено. Ако намери, че искът е основателен, съдът прекратява дружеството и това се вписва служебно в търговския регистър, след което се извършва ликвидация от назначен от съда ликвидатор.

Изпълнение върху ценни книжа, вземания по изпълнителни листове и парични средства

Чл. 232. *(1)* Изпълнението върху налични ценни книжа се извършва, като публичният изпълнител с постановление се суброгира в правата на длъжника спрямо лицата, които са задължени по ценната книга или чрез продажбата им.

(2) Наличните ценни книжа се продават от публичния изпълнител съобразно правилата за публична продажба на недвижим имот по този кодекс поотделно и/или в пакети. Публичният изпълнител прехвърля всяка ценна книга по надлежния за нея начин и я предава на купувача след влизането в сила на постановлението за възлагане. Когато ценната книга се прехвърля с джиро, редът на джирата не се прекъсва.

(3) Безналичните ценни книжа се продават чрез банка по установения за тях ред, като публичният изпълнител действа от свое име и за сметка на длъжника.

(4) В случаите по ал. 2 и 3 със сумата от продажбата на ценните книжа се удовлетворява публичното вземане.

(5) Принудително изпълнение върху национална и чужда валута се извършва чрез разпореждане на публичния изпълнител за изземването ѝ за удовлетворяване на публичното вземане.

(6) Вземанията по изпълнителни листове се изпълняват, като публичният изпълнител се суброгира в правата на длъжника с постановление. Вземанията се изпълняват, като се прилага разпоредбата на чл. 230 .

Изпълнение върху вещи

Чл. 233. *(1)* Ако вземането не е било обезпечено или вещта не е била описана в съобщението за налагане на запора или възбраната, изпълнението се извършва чрез опис. Публичният изпълнител насрочва времето за извършване на опис.

(2) Описът трябва да съдържа:

1. изпълнителното основание;

2. мястото, където се извършва;

3. подробно описание на вещта;

4. оценката на вещта;

5. възраженията на длъжника и заявените от трети лица права върху описаната вещ;

6. подписите на публичния изпълнител, на задълженото лице и на третите лица, когато те имат заявени права върху описаната вещ.

(3) Описът на недвижимия имот се извършва само ако публичният изпълнител се увери, че имотът е собственост на длъжника в деня на налагане на възбраната.

Проверката се извършва въз основа на справка от службата по вписванията. Когато няма сигурни данни за собствеността, взема се предвид владението към деня на налагане на възбраната.

(4) В описа се посочват местонахождението на имота, неговите граници, вписаните възбрани и ипотеки, дължимите данъци и други обстоятелства, свързани с имота.

(5) Ако е невъзможно оценяването на вещта в момента на описа, вписват се временна оценка въз основа на данни на длъжника за покупната й цена, ценова информация, с която разполага органът по ал. 1, и други данни за вещта.

Пазене на вещта

Чл. 234. (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* Описаната движима вещ се оставя за пазене на длъжника.

(2) Ако публичният изпълнител прецени, че вещта не трябва да се оставя у длъжника, тя се предава на пазач или се оставя на съхранение в определено от публичния изпълнител място.

(3) Пазачът се назначава от публичния изпълнител, който определя и възнаграждението. Пазачът се избира с оглед на лицето, естеството на вещта и мястото, където се намира или където ще се съхранява вещта, която се предава за пазене срещу подпис.

(4) Пазачът е длъжен да пази вещта като добър стопанин, да дава сметка за приходите от нея и за разходите по пазенето й. При неизпълнение на задълженията публичният изпълнител може да назначи друг пазач.

(5) Недвижимият имот се оставя във владение на длъжника до извършване на проданта. От получаването на съобщението за вписване на възбраната длъжникът е длъжен да го управлява с грижата на добър стопанин. Публичният изпълнител може да определи срещу възнаграждение управител на имота, ако длъжникът пречи на огледа или не управлява добре имота.

(6) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) При отпадане на основанието за изземване и в случай че в тримесечен срок от уведомяването длъжникът не вдигне иззетите вещи, същите се считат за изоставени в полза на държавата. В тези случаи публичният изпълнител издава постановление.

Оценка

Чл. 235. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Описаната вещ се оценява по нейната пазарна стойност от публичния изпълнител. При необходимост за оценката може да бъде привлечен оценител, вписан в регистъра на Камарата на независимите оценители в България. Когато в регистъра няма експерт от съответната област или той не може или откаже да извърши оценката, може да бъде привлечено друго лице от съответната професия или област.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Заключението на оценителя се изготвя в писмена форма и се представя на публичния изпълнител, който мотивирано определя окончателната оценка, която не може да бъде по-ниска от определената от вещото лице, като я съобщава на длъжника и на взискателя.

(3) Оценката на недвижимите имоти не може да бъде по-малка от данъчната оценка, а оценката на моторните превозни средства не може да бъде по-малка от застрахователната оценка.

(4) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Алинея 3 не се прилага при нова продан по реда на чл. 250, ал. 4 или чл. 254, ал. 10.

(5) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Окончателната оценка не подлежи на обжалване.

Контролна оценка

Чл. 236. (Отм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.).

Несъразмерност на разходите с приходите

Чл. 237. *(1)* Не се започва принудително изпълнение върху права и вещи, за които разходите по описване, оценяване, съхраняване и продажба са несъразмерни с очакваните приходи.

(2) Когато само за някои от вещите и правата разходите по принудителното изпълнение се очаква да надхвърлят постъпленията от продажбата, изпълнението се насочва върху останалото имущество на длъжника.

Глава двадесет и шеста
ПУБЛИЧНА ПРОДАН
Раздел I
Общи правила

Начин на продажбата

Чл. 238. (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* Продажбата на движими вещи се извършва чрез публична продажба на постоянно определени места или чрез търг. Начинът на продажба се определя от публичния изпълнител.

(2) Продажбата чрез търг може да се извършва с явно или тайно наддаване.

(3) Когато продажбата се извършва чрез търг, тя се смята за действителна дори и при участие само на един купувач, ако предложената от него цена не е по-ниска от началната тръжна цена.

(4) Публичният изпълнител може да определи продажбата да се извърши:

1. отделно на всяка движима или недвижима вещ на длъжника;

2. на групи от вещи, които обичайно се продават заедно;

3. на обособени части от предприятие;

4. на всички активи на длъжника търговец, включително движими и недвижими вещи и оценими в пари права.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Когато се продават недвижими вещи самостоятелно или включени в група вещи, вещни права върху недвижими имоти, моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства, както и движими вещи с първоначална цена над 5000 лв., продажбата се извършва чрез търг.

(6) Длъжникът може да предложи начин по ал. 4, по който да бъде продадена вещта или имуществото. Публичният изпълнител може да приеме предложения начин, ако прецени, че държавата ще бъде удовлетворена.

(7) (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.) Не могат да участват в продажбата длъжникът, негов представител, органите, провеждащи търга, и вещите лица, оценили вещта и пазачът.

Действие на публичната продан

Чл. 239. *(1)* Продадените чрез публична продан движими вещи и оценими в пари права върху тях стават собственост на купувача дори и да не са били собственост на длъжника.

(2) Купувачът става собственик на продадената недвижима вещ дори и длъжникът да не е бил собственик, ако до изтичането на една година от обнародването в "Държавен вестник" на постановлението за възлагане не е предявен иск за собственост.

(3) Ако искът е предявен в срока по ал. 2 и с влязло в сила решение бъде установено, че длъжникът не е бил собственик на продадената недвижима вещ,

купувачът може да иска платената от него цена, ако тя не е още изплатена на взискателите, а ако е била изплатена, той може да иска от всеки един от тях, както и от длъжника, това, което е получил. И в двата случая купувачът има право на лихвите и разноските за своето участие в проданта. Освен това той има право да иска връщането на всички платени от него такси по прехвърлянето.

Разноски

Чл. 240. (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* Всички разноски, свързани с обезпечаването и принудителното изпълнение на публичните вземания, са за сметка на длъжника.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Всички постъпили суми от продажбата се внасят по определената сметка. Ако след покриване на разноските, главницата и лихвите е налице остатък, се прилага чл. 255.

(3) Разноски, свързани с прехвърляне на вещта или с ввод във владение, са за сметка на купувача.

Цена и състояние на вещта

Чл. 241. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Първоначалната продажна цена на вещта или на имота не може да бъде по-малка от оценката по чл. 235.

(2) Вещта или имотът се продават такива, каквито са в момента на продажбата им, и купувачите не могат да претендират за недостатъци на закупената вещ.

Продажба на специфични вещи

Чл. 242. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г.; изм., бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм., бр. 12 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.; изм., бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.; доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 05.08.2023 г.; изм., бр. 102 от 2023 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) Бързоразвалящи се стоки се продават чрез пряко договаряне по ред, определен от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, както и чрез борси, тържища и магазини.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 05.08.2023 г.) Продажбата на произведения на изкуството, вещи с антикварна или нумизматична ценност, злато, сребро и други благородни метали и скъпоценни камъни или изделия от тях се извършва след експертна оценка чрез специализираните магазини, галерии и други подобни, одобрени от министъра на финансите, или чрез търг. Продажбата на движими културни ценности, идентифицирани и регистрирани по реда на Закона за културното наследство, се извършва чрез лице, получило удостоверение за регистрация на търговска дейност с културни ценности, и при спазване на същия закон.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Продажбата на стоки може да се извършва чрез борсите или тържищата по установените за тях правила за не повече от един месец от първоначалното им предлагане на съответната борса или тържище или чрез търг.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Продажбата на чуждестранна валута се извършва чрез търговските банки или чрез обменните бюра.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г.; изм., бр. 12 от 2015 г.; изм., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.; изм., бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.; изм., бр. 102 от 2023 г.) Животни от националния генофонд, сортови семена и посадъчен материал с гарантиран произход се продават с разрешение на министъра на земеделието и храните или оправомощено от него лице само на други земеделски стопани.

Съобщение за продажба

Чл. 243. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* Съобщението за продажба съдържа:

1. наименованието на органа, който го издава;

2. номера и датата на изпълнителното дело;

3. начина на продажба;

4. времето и мястото за оглед;

5. времето и мястото на продажба;

6. списък на продаваните вещи и първоначална продажна цена;

7. други условия, свързани с определения начин на продажба;

8. дата, подпис и печат на органа.

(2) Съобщението се изпраща на длъжника с указание, че до датата на провеждане на търга с явно наддаване, съответно до изтичане на срока за подаване на предложенията при търга с тайно наддаване, може да плати задължението си заедно с разноските.

(3) Съобщението се поставя на определени за целта места в служебните помещения на органите, установили публичните задължения.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Съобщението се разгласява и чрез поставянето му на местата, където ще се извършва огледът или продажбата, и се публикува на интернет страницата на Националната агенция за приходите.

(5) Когато длъжникът е физическо лице, съобщението, с изключение на това, което се изпраща на длъжника, не може да съдържа данни за длъжника.

Раздел II

Публична продажба на постоянно определени места

Условия

Чл. 244. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Движими вещи, чиято първоначална продажна цена не надвишава 5000 лв. и които се намират на мястото на продажбата, могат да се продават чрез публична продажба на постоянно определени места, при която вещта се предава на купувача след заплащане на цената.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Продажбата се извършва от магазини, на които това е възложено по договор.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Продажбата чрез магазини се извършва по установените за тях правила.

(4) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Вещите по ал. 1 могат да се продават и по електронен път по ред, определен от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.

Намаляване на цената

Чл. 245. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Ако в едномесечен срок от излагането й за продажба вещта не бъде продадена, продажната цена се определя в размер 75 на сто от първоначалната продажна цена.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Ако в едномесечен срок от намаляването на цената по ал. 1 не се намери купувач, продажната цена се определя в размер 50 на сто от първоначалната цена.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.).

(4) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Ако след изтичане на 6 месеца от излагането й за продан вещта не бъде продадена, длъжникът има право в едномесечен срок да я вземе обратно. В тези случаи публичният изпълнител издава

постановление за връщане, като посочва други изпълнителни способи за събиране на вземането.

(5) Непотърсени в едномесечния срок по ал. 4 вещи се считат за изоставени в полза на държавата. В тези случаи публичният изпълнител издава постановление.

Раздел III
Продажба чрез търг

Общи правила

Чл. 246. (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* Продажбата чрез търг се извършва с явно или тайно наддаване на място и време, определени от публичния изпълнител.

(2) Едновременно със съобщението за обявяване на публичната продажба публичният изпълнител оповестява и правилата за продажбата, размера на депозита за участие, начина, по който следва да се внесе, и крайния срок за внасянето му.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.) Депозитът за участие в търга е 20 на сто от обявената начална продажна цена.

(4) Когато вещта е купена от лице, което не е имало право да наддава, възлагането е недействително.

(5) В този случай внесената от купувача сума служи за удовлетворяване на публичните вземания по изпълнителното дело и се обявява нов търг, ако търгът не е обжалван.

(6) След получаване на сумата от продажбата по сметката, посочена от публичния изпълнител, той издава постановление за възлагане.

(7) Постановлението за възлагане съдържа:

1. наименованието на органа, който го издава;

2. номера, датата и мястото на издаването му;

3. описание на вещта или вещите и продажната цена;

4. датата на търга;

5. данни за купувача, за длъжника и цената, на която е придобита вещта;

6. номера и датата на изпълнителното дело;

7. подписа и длъжността на издателя.

(8) (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Собствеността преминава върху купувача от датата на постановлението. Нотариална форма не е необходима. Иззетите и продадени вещи, които не са потърсени от купувача в 6-месечен срок от връчване на постановлението за възлагане, се считат за изоставени в полза на държавата.

(9) Купувачът е длъжен незабавно да вдигне вещта. Когато за продажба на движими вещи се изисква специална форма, тя се смята спазена с постановлението за възлагане.

(10) Публичният изпълнител въвежда купувача на имота във владение в 7-дневен срок въз основа на издаденото постановление. Въводът се извършва срещу всяко лице, което се намира във владение на имота. Това лице може да се защити само с иск за собственост по реда на чл. 269 .

(11) Купувачът е длъжен да поиска вписване на постановлението за възлагане на недвижимия имот от съдията по вписване чрез службата по вписванията.

Подготовка на търг с явно наддаване

Чл. 247. (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* Всяка вещ или група от вещи получава тръжен номер. Номерът се обозначава върху вещта най-късно до определения начален час за оглед.

(2) В търга може да се участва и чрез пълномощник, който представя нотариално заверено пълномощно за участие в търга.

(3) Документът за внасяне на депозита се представя на публичния изпълнител най-късно до обявения начален час за провеждането на търга.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Въз основа на представените документи за самоличност, посочен електронен адрес, както и сметка в банка или друг доставчик на платежни услуги, по която в определените от закона случаи да се върне внесеният депозит, всеки участник получава знак (табелка) с номер на участник в търга.

Провеждане на търг с явно наддаване

Чл. 248. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* В обявения ден и час органът, провеждащ търга, открива търга, проверява самоличността и документите на участниците и констатира изпълнението на условията за провеждане на търга.

(2) На мястото, където се провежда търгът, могат да присъстват само допуснатите участници в търга, публичният изпълнител и служебните лица, които го подпомагат.

(3) При започването на търга органът, който го провежда, е длъжен да оповести отново правилата за продажба и допуснатите до търга участници, като може да определи и стъпка на наддаване като процент от началната цена.

(4) Наддаването започва от началната тръжна цена. Недействително е предложението за цена, по-ниска от началната.

(5) Всеки участник с високо вдигане на номера огласява предлаганата от него цена.

(6) За провеждане на търга се води протокол. В протокола се отбелязват всички условия на търга, броят на участниците, началният и крайният час, стъпката на наддаване, ако такава е определена. Протокол се съставя и в случаите, когато обявеният търг не се проведе.

(7) За направените предложения се води наддавателен лист, в който се посочват тръжният номер на продаваната вещ, номерата на участниците, наддавали за нея, и предлаганите от тях цени. Наддавателният лист е неразделна част от протокола за провеждане на търга.

(8) След всяко направено предложение органът, провеждащ търга, произнася последователно три пъти последната предложена цена и след третия път, ако нова цена не бъде предложена, огласява с "продадено" продажбата на вещта, цената и номера на участника, който я е предложил.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г. , в сила от 01.01.2008 г.) В протокола се вписват тръжният номер на вещта, цената и номерът на участника, предложил най-високата цена, за физическите лица - име и ЕГН, за търговците - наименование и единен идентификационен код, издаден от Агенцията по вписванията, за лицата, вписани в регистър БУЛСТАТ - и единен идентификационен код по БУЛСТАТ, съответно данните на упълномощения представител. За купувач се обявява този наддавач, който е предложил най-висока цена. Купувачът се обявява от органа, провеждащ търга, върху наддавателния лист, който се подписва от него.

(10) В протокола се записват и данните за лицата, които са предложили цена, поставяща ги на второ и трето място след участника, предложил най-високата цена, както и данните, необходими за уведомяване.

(11) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) Купувачът трябва в 7-дневен срок от приключване на продажбата да внесе предложената от него цена, като приспадне внесения депозит.

(12) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Публичният изпълнител издава постановление за възлагане на вещта на купувача в тридневен срок от постъпването на сумата по указаната сметка и представяне на документ,

удостоверяващ плащането на данък за придобиване на имущество по възмезден начин, когато се дължи такъв.

Определяне на последващ купувач

Чл. 249. (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; изм., бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.) Ако в срока по чл. 248, ал. 11 цената не бъде внесена по посочената сметка от обявения за купувач, с внесения от него депозит се покриват разноските по търга, а с остатъка се намалява публичното вземане в следната последователност: разноски, главница, лихви.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; доп., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Публичният изпълнител съставя протокол, с който обявява за купувач наддавача, предложил следващата по размер цена, като му изпраща съобщение за това на посочения от него електронен адрес. Ако и този наддавач не внесе цената, като приспадне внесения депозит, в 7-дневен срок от получаване на съобщението публичният изпълнител обявява за купувач следващия по реда на предложените цени наддавач и при необходимост постъпва така до изчерпване на всички наддавачи, при условие че предложената от тях цена е не по-малка от началната тръжна цена и не са изтеглили депозитите си след изтичане на тримесечен срок от датата на провеждане на търга.

(3) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Електронното съобщение по ал. 2 се смята за връчено с изтичане на тридневен срок от изпращането му.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; предишна ал. 3, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Наддавач, който е обявен за купувач и не внесе в 7-дневен срок предложената цена, като приспадне внесения депозит, отговаря съобразно ал. 1.

(5) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) След плащане на цената от участник, обявен за купувач, внесеният депозит се връща на наддавачите, които не са били обявени за купувачи. Ако в тримесечен срок от датата на провеждане на търга цената не е платена от участник, обявен за купувач, всеки наддавач, който не е обявен за купувач, може да изтегли депозита си.

(6) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Когато никой от наддавачите по ал. 2 и 4 не внесе предложената от него цена, провежда се нов търг.

Нов търг

Чл. 250. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) *(1)* Новият търг се провежда по правилата на първия, когато:

1. не се яви кандидат и явилите се предложат цена, по-ниска от началната;

2. никой от участниците не внесе предложената от него цена;

3. са нарушени други условия за провеждане на търга.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Продажната цена на вещта на новия търг се определя в размер 75 на сто от първоначалната тръжна цена на предишния търг. На следващия търг продажната цена на вещта се определя в размер 50 на сто от първоначалната тръжна цена.

(3) Когато след последния търг вещта не бъде продадена, по искане на публичния взискател тя му се възлага по цена 50 на сто от първоначалната тръжна цена. Когато публичните вземания са на различни взискатели, вещта се възлага на взискателя с най-големи вземания. Уравняването на сметките между взискателите се извършва от публичния изпълнител при последващи изпълнения върху имуществото на длъжника.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Когато вещта не се възложи в случаите по ал. 3, тя се освобождава от изпълнение или се насрочва нова продан.

Търг с тайно наддаване

Чл. 251. (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* Публичният изпълнител може да определи продажбата да се извърши на търг с тайно наддаване, като в съобщението се посочват мястото на подаване на предложенията, началният и крайният срок за подаването им, размерът на депозита и времето и мястото на отваряне на предложенията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Предложението заедно с документ, удостоверяващ внесения депозит в размер 20 на сто от първоначалната тръжна цена, и нотариално заверено пълномощно за участие в търга, когато предложението се прави от упълномощен представител, се подават в запечатан плик. Върху плика предложителят отбелязва номера и датата на съобщението, публичния изпълнител, обявил продажбата, данни за предложителя (име/наименование, адрес, единен идентификационен код, определен от Агенцията по вписванията, единен идентификационен код по БУЛСТАТ) и подпис.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.) Предложението трябва да съдържа:

1. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г., бр. 63 от 2006 г., в сила от 04.08.2006 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) данни за предложителя - име, единен граждански номер (наименование, единен идентификационен код, определен от Агенцията по вписванията, единен идентификационен код по БУЛСТАТ), адрес за кореспонденция, електронен адрес и сметка в банка или друг доставчик на платежни услуги, по която в определените от закона случаи да се върне внесеният депозит;

2. вещта, за която се прави предложението;

3. предлаганата цена;

4. (изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; отм., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.);

5. подписа на предложителя.

(4) Постъпващите предложения за всяка обявена продажба поотделно се завеждат по реда на постъпването им с пореден номер и дата, като изрично се отбелязва и датата на пощенското клеймо, ако са получени по пощата.

(5) С изтичането на крайния срок на приемане на предложенията публичният изпълнител поставя в края на списъка удостоверителен надпис, в който посочва броя на постъпилите предложения, датата и часа на приключване и се подписва.

(6) За валидно направено предложение се счита и това, което е постъпило до изтичането на работното време на публичния изпълнител в деня преди обявения за отваряне на предложенията ден, при условие че пощенското клеймо в станцията на подаването носи дата не по-късна от посочената крайна дата за подаване на предложенията. Неотговарящите на тези условия предложения се считат за невалидни и за постъпилите по този ред валидни и невалидни предложения публичният изпълнител прави допълнително отбелязване в списъка след удостоверителния подпис.

(7) До обявения краен срок за подаване на предложенията предложителят може писмено да оттегли предложението, което се прилага към протокола. Предложението се връща в запечатания плик. Върху плика се поставя печат на публичния изпълнител с надпис: "Оттеглено с писмо номер и дата на писмото", като публичният изпълнител се подписва и поставя датата. Ново предложение може да се подаде след оттегляне на първоначалното, при условие че е спазен крайният срок.

Разглеждане на предложенията и продажба

Чл. 252. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г. ; доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* Предложенията се разглеждат в определеното място и време, където могат да присъстват предложителите, техните законни или упълномощени представители.

(2) Публичният изпълнител разглежда последователно по реда на постъпването им направените предложения, като съобщава поредния номер и датата на постъпването или датата на пощенското клеймо, ако предложението е получено по пощата.

(3) Публичният изпълнител огласява направените предложения и тяхната редовност. Нередовни са предложенията, които не отговарят на изискванията на чл. 251, ал. 2 и 3 , както и подадените от лица, които нямат право да участват в продажбата. Предложителите, които не се допускат до търга и основанията за това се отразяват в протокола и подадените от тях документи се прилагат към протокола.

(4) Направените предложения се отразяват по реда на отваряне в наддавателен лист. Срещу поредните номера, оттеглили предложението си, в наддавателния лист се отбелязват номерът на писмото и датата на оттеглянето.

(5) След изчерпване на пълния списък на предложенията публичният изпълнител обявява най-високата предложена цена.

(6) (Доп. - ДВ, бр. 63 от 2006 г., в сила от 04.08.2006 г.; доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) При еднаква най-висока цена, предложена от двама или повече от присъстващите участници в наддаването, търгът продължава само между тях с явно наддаване. В този случай публичният изпълнител обявява стъпката за наддаване. Стъпката и направените предложения се отразяват в наддавателния лист. Когато в наддаването участва пълномощник, пълномощното за участие в търга трябва да е нотариално заверено.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2006 г., в сила от 04.08.2006 г.) Ако най-високата цена е предложена от двама или повече участници и поне един от тях не присъства при разглеждането на предложенията, публичният изпълнител определя спечелилия търга чрез жребий в присъствието на явилите се участници.

(8) Извън случаите по ал. 6 и 7 предложителите се подреждат последователно, като се отчита по-високата предложена цена.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) Спечелилият търга и следващите две най-добри предложения се обявяват от органа по ал. 2 и се вписват в протокола. Срещу всяко от предложенията се записват данните на предложителите и резултатът се обявява на подходящо място в компетентната териториална дирекция.

Плащане и постановление за възлагане

Чл. 253. (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Публичният изпълнител издава постановление за възлагане на вещта на купувача в тридневен срок от постъпването на сумата по указаната сметка и представяне на документ, удостоверяващ плащането на данък за придобиване на имущество по възмезден начин, когато се дължи такъв.

Последващ купувач

Чл. 254. (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; изм., бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм. и доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) В случай че цената не постъпи по определената сметка в 7-дневен срок от датата на търга, смята

се, че купувачът се е отказал да купи вещта. С внесения от него депозит се покриват разноските по търга, а остатъкът служи за погасяване на публичното вземане. В случаите, когато купувачът не е присъствал на провеждането на търга, срокът за безкасовото плащане тече от уведомяването му за резултата от търга чрез изпращане на електронно съобщение на посочения от него електронен адрес.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 63 от 2006 г., в сила от 04.08.2006 г.; изм., бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) След изтичане на срока по ал. 1 публичният изпълнител обявява за купувач участника, предложил следващата най-висока цена, като му изпраща електронно съобщение на посочения от него електронен адрес. Ако следващата най-висока цена е предложена от двама или повече участници, публичният изпълнител определя последващия купувач чрез жребий. Ако същият участник не плати в 7-дневен срок от уведомяването, смята се, че и той се е отказал да купи вещта.

(3) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Електронното съобщение по ал. 1 и 2 се смята за връчено с изтичане на тридневен срок от изпращането му.

(4) (Предишна ал. 3, доп. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) След отказа на втория купувач по реда на ал. 2 се уведомява и третият купувач и при необходимост се постъпва така до изчерпване на всички участници, при условие, че предложената от тях цена е не по-малка от началната тръжна цена и не са изтеглили депозитите си след изтичане на тримесечен срок от датата на провеждане на търга.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; предишна ал. 4, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Участник, който не плати в 7-дневен срок от уведомяването, се смята, че се е отказал да купи вещта и отговаря съобразно ал. 1.

(6) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) След плащане на цената от участник, обявен за купувач, внесеният депозит се връща на наддавачите, които не са били обявени за купувачи. Ако в тримесечен срок от датата на провеждане на търга цената не е платена от участник, обявен за купувач, всеки наддавач, който не е обявен за купувач, може да изтегли депозита си.

(7) (Доп. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; предишна ал. 5, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Ако никой не плати цената, публичният изпълнител насрочва нов търг за продажба на вещта. Нов търг по правилата на първия се провежда и когато не е подадено предложение или предлаганата цена е по-ниска от началната.

(8) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Продажната цена на вещта на новия търг се определя в размер 75 на сто от началната тръжна цена на предишния търг. На следващия търг продажната цена се определя в размер 50 на сто от първоначалната продажна цена.

(9) (Предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Когато след последния търг вещта не бъде продадена, по искане на публичния взискател тя му се възлага по цена 50 на сто от първоначалната тръжна цена. Когато публичните взискатели, направили искане за възлагане, са повече от един, вещта се възлага на взискателя с най-големи вземания. Уравняването на сметките между взискателите се извършва от публичния изпълнител при последващи изпълнения върху имуществото на длъжника.

(10) (Предишна ал. 8, изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) Когато вещта не се възложи в случаите по ал. 9, тя се освобождава от изпълнение или се насрочва нова продан.

Превеждане на суми на длъжника

Чл. 255. (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2006 г., в сила от 04.08.2006 г.; изм., бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) В 7-дневен срок след покриването на разноските по принудителното изпълнение, главницата и лихвите длъжникът се уведомява за сумата, останала след разпределението, която се превежда по сметка, посочена от него, а ако не е посочил такава - остава в Националната агенция за приходите и служи за прихващане с други публични вземания.

Обжалване

Чл. 256. *(1)* Извършената продажба чрез търг може да бъде обжалвана в 3-дневен срок от обявяването на резултатите от участник в търга, който е предложил по-висока цена от обявения за купувач, когато обявеният за купувач не е имал право да участва в търга и предложената от жалбоподателя цена е следваща цената на спечелилия.

(2) Жалбата се подава чрез публичния изпълнител и се разглежда по реда на чл. 266 - 268 .

(3) При подадена жалба публичният изпълнител не издава постановление за възлагане.

(4) Жалбоподателят е длъжен да внесе изцяло предложената от него цена по сметката на публичния изпълнител, което е условие за редовността на жалбата. В случаите на уважаване на жалбата съдът обявява жалбоподателя за купувач.

(5) Решението на съда е окончателно, не подлежи на обжалване и има действие на постановление за възлагане.

(6) Препис от съдебното решение се изпраща на публичния изпълнител в 7-дневен срок от постановяването му.

(7) Ако жалбата е оставена без уважение, публичният изпълнител издава постановление за възлагане на обявения от него купувач в 7-дневен срок от получаването на преписа от съдебното решение и освобождава депозираната от жалбоподателя цена на имота.

(8) Ако жалбата бъде уважена и жалбоподателят бъде обявен за купувач, публичният изпълнител освобождава депозираната цена на обявения от него купувач освен в случаите, когато обявеният за купувач не е имал право да участва в търга. В тези случаи депозираната от обявения от публичния изпълнител за купувач цена служи за удовлетворение на вземанията по изпълнителното дело.

(Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Продажба на вещи, оставени за пазене на длъжника или при трети лица

Чл. 257. *(1)* Когато вещта е оставена за пазене на длъжника или при трети лица, публичният изпълнител е длъжен да посочи в съобщението точното местонахождение на вещта и да даде подходящо време за оглед, предварително уточнено с пазача на вещта.

(2) Ако длъжникът или третото лице пречи на огледа, вещта се изземва и се продава по реда на този кодекс.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Ако длъжникът откаже да предаде вещта, тя се изземва принудително от публичния изпълнител, което се прилага и по отношение на всяко трето лице, което държи вещта. В тези случаи при необходимост се осигурява и съдействието на полицията.

Раздел IV
Особени случаи на продажба

Продажба на съсобствени вещи

Чл. 258. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* Когато изпълнението бъде насочено върху вещ, която е съсобствена, за задължение на някои от съсобствениците, вещта се описва и се

оценява като цяло по реда на чл. 235 и се предлага на съсобственика недлъжник в 30-дневен срок за изкупуване.

(2) Ако съсобственикът недлъжник в срока по ал. 1 се съгласи писмено да изплати частта на длъжника, публичният изпълнител определя 30-дневен срок за плащане и след плащането му възлага вещта с постановление.

(3) Ако съсобственикът недлъжник откаже да изплати частта на длъжника или не плати в срока по ал. 2, публичният изпълнител обявява търг:

1. само за идеалната част на длъжника - при недвижими вещи;

2. за цялата вещ - при движими вещи, като след продажбата на съсобствениците недлъжници се изплаща съразмерна част от получената цена, а разноските са изцяло за сметка на длъжника.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Вещта може да бъде продадена и изцяло, ако в срока по ал. 1 останалите съсобственици изразят писмено съгласие. До изтичането на срока по ал. 2 съсобственикът, който не плати, може да изрази писмено съгласие вещта да бъде продадена изцяло.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.)Оценката на вещта се съобщава и на съсобственика недлъжник.

(6) Съсобственикът недлъжник може да обжалва изпълнителните действия поради неспазване на ал. 1 по реда на чл. 266 - 268 .

Изпълнение върху вещи в съпружеска имуществена общност

Чл. 259. *(1)* Принудителното изпълнение на публични вземания срещу един от съпрузите може да бъде насочено върху движими и недвижими вещи, които са съпружеска имуществена общност, само за частта от вземането, която не може да бъде удовлетворена чрез изпълнение върху неговото лично имущество. Публичният изпълнител едновременно с налагането на запора или възбраната е длъжен да уведоми съпруга недлъжник, че изпълнението се насочва върху вещ от съпружеската имуществена общност.

(2) Продажбата се извършва на търг с явно наддаване, освен ако съпрузите писмено предложат продажбата да се извърши по друг, предвиден от този кодекс ред.

(3) С предложението си по ал. 2 съпрузите могат да определят и вещта, върху която биха желали да се насочи изпълнението.

(4) Ако до определянето на купувач съпругът недлъжник внесе дължимата сума заедно с направените до момента разноски от публичния изпълнител, изпълнението се прекратява.

(5) За изпълнение върху вещи в съпружеска имуществена общност се прилагат съответно разпоредбите за продажба на съсобствени вещи.

(6) Съпругът недлъжник се обявява за купувач, ако в 14-дневен срок от датата на провеждането на търга заяви писмено на публичния изпълнител, че желае да купи частта на най-високата предложена цена, като внесе тази цена в 30-дневен срок от провеждането на търга.

(7) До изтичането на срока по ал. 6 публичният изпълнител не издава постановление за възлагане. Ако въпреки това определеният за купувач е платил цената, тя подлежи на връщане в тридневен срок.

(8) Ако вещта бъде продадена независимо от начина на продажба, половината от получената сума, преди да се приспаднат разноските, се изплаща на съпруга недлъжник.

(9) Съпругът недлъжник не може да противопоставя на публичния изпълнител възражение, че поради приноса си в придобиване на вещта има право на по-голям дял от съпруга длъжник, освен ако с влязло в сила съдебно решение преди датата на възникването на публичното задължение не е установено друго.

(10) От датата на влизане в сила на постановлението за възлагане на вещ - съпружеска имуществена общност, на съпруга недлъжник съответната вещ се изключва от съпружеската имуществена общност.

Изпълнение върху влогове - съпружеска имуществена общност

Чл. 260. *(1)* Принудителното изпълнение за публични задължения срещу един от съпрузите може да се насочи върху половината от паричния влог - съпружеска имуществена общност.

(2) По искане на съпруга недлъжник другата половина от влога може да бъде трансформирана в негов личен влог при представяне в обслужващата банка на постановлението за принудително събиране. Разпоредбата на чл. 259, ал. 9 се прилага съответно и в този случай.

Обжалване на действията

Чл. 261. Всеки съпруг може да обжалва действията на публичния изпълнител, когато:

1. с влязло в сила съдебно решение преди датата на възникването на задължението е установено, че вещта, върху която е насочено принудителното изпълнение, е лична собственост на съпруга недлъжник, съответно предложената за принудително изпълнение част от вещта е по-голяма от частта на съпруга длъжник, установена със съдебното решение;

2. публичният изпълнител не се съобрази с предложението на съпрузите за насочване на принудителното изпълнение към друга вещ;

3. са налице основанията, при които могат да обжалват съсобствениците недлъжници или третите лица със самостоятелни права върху вещта.

Изпълнение върху вложени ценности в трезори

Чл. 262. *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.) Публичният изпълнител може да насочи изпълнението върху съдържанието на вложени ценности в публични и частни трезори, включително и върху съдържанието в сейфове.

(2) Когато при отварянето се намери национална или чужда валута, постъпва се по реда на този кодекс.

(3) Когато се намерят нумизматични ценности или бижута, или произведения с художествена стойност, те се описват в протокола и се оставят на съхранение в банката до продажбата им.

Изпълнение върху парични средства и други ценности

Чл. 263. Изпълнението върху намерената в жилището или в служебните помещения на длъжника национална или чужда валута, както и върху откритата валута в трезор, се извършва чрез изземването, описването и внасянето ѝ по сметката на публичния изпълнител. При преизчисляване на курса на чуждата валута се прилага курсът на банката, чрез която се извършва операцията по продажбата на валутата.

Удостоверяване на задълженията

Чл. 264. (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; изм., бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.; изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.; изм.,бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.; изм. и доп., бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.; изм., бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) Прехвърлянето или учредяването на вещни права върху недвижими имоти или наследствени права, включващи недвижими имоти, включването на недвижими имоти или вещни права върху недвижими имоти като непарични вноски в капитала на търговски дружества, вписването на ипотека или особен залог се допуска след проверка, извършена от нотариуса съдията по вписванията, длъжностното лице по регистрация по Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел или длъжностното лице по вписванията по Закона за особените залози, по електронен път в Националната агенция за приходите, в резултат на която се установи, че прехвърлителят или

учредителят на вещни права, съответно ипотекарният длъжник или залогодателят, няма непогасени, подлежащи на принудително изпълнение публични задължения. Наличието или липсата на непогасени данъчни задължения за имота се удостоверява в данъчната оценка.

(2) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.; изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.; изм., бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.; доп., бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) Прехвърляне на собствеността върху моторни превозни средства се извършва след проверка в системата за обмен на информация, поддържана от Министерството на финансите, по чл. 5а от Закона за местните данъци и такси за платен данък върху превозното средство, както и след проверка, извършена от нотариуса или длъжностното лице по регистрация по Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, по електронен път в Националната агенция за приходите, в резултат на която се установи, че прехвърлителят няма непогасени, подлежащи на принудително изпълнение публични задължения. При условие че съответната община не е осигурила непрекъснат автоматизиран обмен на информация, проверката за платен данък върху превозните средства може да се извърши с представяне на издаден или заверен от общината документ.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.) .

(4) (Доп. - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.;изм., бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.) Когато нотариус или съдия по вписванията установи, че лицата по ал. 1 и 2 имат публични задължения, действията по ал. 1 и 2 могат да се извършат след заплащане на публичните задължения или ако длъжникът писмено декларира, че е съгласен публичните му задължения да се погасяват от сумата срещу прехвърлянето или учредяването на вещното право и купувачът внесе дължимата сума в съответния бюджет.

(5) (Нова - ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.) На държавата и общината не могат да се противопоставят действията по ал. 1 и 2, извършени в нарушение на ал. 4.

Отговорност

Чл. 265. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.; изм., бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) *(1)* (Предишен текст на чл. 265 - ДВ, бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) Нотариус или съдия по вписванията, който състави, съответно разпореди да се впише, акт при неспазване на чл. 264, ал. 1, 2 и 4, отговаря солидарно за заплащане на задълженията, дължими от лицата по чл. 264, ал. 1 и 2.

(2) (Нова - ДВ, бр. 36 от 2024 г., в сила от 03.05.2024 г.) Агенцията по вписванията отговаря солидарно за заплащане на задълженията, дължими от лицата по чл. 264, ал. 1 и 2, когато длъжностни лица по регистрацията или длъжностни лица по вписванията разпоредят да се впише акт при неспазване на чл. 264, ал. 1 и 2.

Глава двадесет и седма
ЗАЩИТА СРЕЩУ ПРИНУДИТЕЛНО ИЗПЪЛНЕНИЕ

Обжалване

Чл. 266. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) Действията на публичния изпълнител могат да се обжалват от длъжника или от третото задължено лице пред директора на компетентната териториална дирекция чрез публичния изпълнител, който ги е извършил. Жалбата се подава в 7-дневен срок от извършването на действието, ако лицето е присъствало или е било уведомено за извършването му, а в останалите случаи - от деня на съобщението. За третите лица срокът тече от узнаване на действието.

(2) Длъжникът прилага към жалбата си препис за публичния изпълнител, а третото задължено лице - и препис за длъжника.

(3) Не подлежи на обжалване определеният размер на публичното задължение.

(4) Жалбата не спира действията по принудителното изпълнение, освен ако е подадена от трето лице със самостоятелни права върху вещта, върху която е насочено принудителното изпълнение. Самостоятелните права се удостоверяват с писмени доказателства, приложени към жалбата.

Разглеждане на жалбата

Чл. 267. *(1)* Решаващият орган разглежда жалбата въз основа на данните по преписката и представените от страните доказателства.

(2) Решаващият орган в 14-дневен срок от постъпване на редовна жалба се произнася с решение, с което може да:

1. прекрати производството, ако до произнасянето по жалбата длъжникът плати дължимата сума, включително направените разноски;

2. спре изпълнението, ако са налице основанията за спиране на принудителното изпълнение по този кодекс, за което уведомява и взискателя;

3. отмени обжалваното действие;

4. отмени или откаже отменянето на изпълнителното действие, обжалвано от третото лице със самостоятелни права върху вещта, върху която е насочено принудителното изпълнение; когато жалбата не бъде уважена, третото лице може да предяви иск в 30-дневен срок от получаването на препис от решението;

5. остави жалбата без уважение;

6. остави жалбата без разглеждане, когато подателят няма интерес от обжалването на действията на органа на принудителното изпълнение или когато оттегли жалбата.

(3) В случаите по ал. 2, т. 3 изпълнителното дело се връща на органа, извършил обжалваното действие, и изпълнителното производство започва от отменения действие.

Съдебно обжалване

Чл. 268.(Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм., бр. 77 от 2018 г., в сила от 18.09.2018 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г.; изм. изцяло, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм., бр. 77 от 2018 г., в сила от 18.09.2018 г.) В случаите по чл. 267, ал. 2, т. 2, 4, 5 и 6 длъжникът или взискателят може да обжалва решението пред административния съд по постоянния адрес или седалището на длъжника в 7-дневен срок от съобщението. Преписката се изпраща на административния съд в тридневен срок от постъпването на жалбата.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 1.03.2007 г.) Решението на административния съд е окончателно и не подлежи на обжалване.

Иск на трето лице

Чл. 269. *(1)* Трето лице, чието право е засегнато от изпълнението, може да предяви иск, за да установи правото си.

(2) Искът се предявява срещу длъжника и взискателя.

(3) Съдът уведомява публичния изпълнител, ако бъде образувано исково производство. В този случай публичният изпълнител може да премине към друг способ за принудително събиране или да спре производството.

Глава двадесет и седма "а"
(Нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.)

ПРОЦЕДУРА ЗА ВЗАИМНА ПОМОЩ С ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ, ПРИ СЪБИРАНЕ НА ПУБЛИЧНИ ВЗЕМАНИЯ

Раздел I

(Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.)

Общи разпоредби

Обхват

Чл. 269а. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм. изцяло, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) *(1)* Взаимна помощ с компетентните органи на държави - членки на Европейския съюз, се осъществява при събирането на следните публични вземания:

1. данъци, включително акцизи, мита и такси, събирани от или за сметка на държавата и общините или за сметка на Европейския съюз;

2. възстановявания, интервенции и други мерки, които са част от системата за пълно или частично финансиране от Европейския фонд за гарантиране на земеделието и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, включително сумите, подлежащи на събиране във връзка с тези действия;

3. такси и други публични вземания, предвидени съгласно общата организация на пазара в сектора на захарта;

4. имуществени санкции, глоби, такси и допълнителни такси, свързани с вземанията, за които може да бъде отправено искане за взаимна помощ по т. 1 - 3, наложени от органите, компетентни да установяват и/или събират съответните публични вземания с влязъл в сила акт;

5. такси за издаване на удостоверения и други документи, свързани с установяването, обезпечаването и събирането на данъци, акцизи и мита;

6. лихви и разноски, свързани с вземанията по т. 1 - 5.

(2) Разпоредбите на тази глава не се прилагат по отношение на:

1. вземания за задължителни осигурителни вноски;

2. такси, които не попадат в обхвата на ал. 1, т. 4 и 5;

3. вземания с договорен характер, включително възнаграждения по договори за услуги от обществен интерес;

4. вземания по влезли в сила присъди или други санкции, наложени в наказателно производство, които не попадат в обхвата на ал. 1, т. 4.

(3) Действията по обезпечаване и събиране на вземанията по ал. 1 при осъществяване на взаимна помощ се извършват от органите по приходите и публичните изпълнители при условията и по реда на този кодекс.

Компетентни органи

Чл. 269б. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм. изцяло, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) *(1)* Компетентен да осъществява взаимна помощ с компетентните органи на държавите членки е изпълнителният директор на Националната агенция за приходите или оправомощени от него длъжностни лица.

(2) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите определя със заповед централно звено за връзка в рамките на Националната агенция за приходите, което осъществява контактите с други държави членки в областта на взаимната помощ, изпълнява функциите на запитан, съответно запитващ орган на територията на Република България и осъществява контактите с Европейската комисия.

(3) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите може да определи със заповед и други звена за връзка в структурата на Националната агенция за приходите, които да изпълняват функциите на запитан, съответно запитващ орган

на територията на Република България по видове вземания или според териториалната или оперативната им компетентност.

Видове взаимна помощ и изисквания към исканията за взаимна помощ

Чл. 269в. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм. изцяло, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) *(1)* Взаимната помощ при събирането на вземанията по тази глава се осъществява чрез искане за:

1. информация;

2. уведомяване;

3. събиране на вземане;

4. обезпечителни мерки.

(2) Искането по ал. 1 и всички документи, свързани с него или с последващ обмен на информация, се изпращат по електронен път, като се използва стандартен формуляр, освен ако това е невъзможно по технически причини.

(3) По електронен път се изпращат и:

1. единният инструмент за предприемане на изпълнителни мерки по чл. 269к, ал. 1, както и съпътстващите го документи по чл. 269к, ал. 3;

2. документите по чл. 269р, ал. 2.

(4) Към искането по ал. 1 могат да бъдат приложени доклади, декларации, становища и други документи, техни преписи или заверени копия, които също се изпращат по електронен път.

(5) Ако комуникацията не е осъществена по електронен път или не са използвани стандартните формуляри, това не засяга валидността на получената информация или на мерките, предприети за изпълнение на искането за взаимна помощ.

(6) Искането за взаимна помощ, стандартният формуляр за уведомяване и единният инструмент за предприемане на изпълнителни мерки се изпращат от местния запитващ орган на официалния език или на един от официалните езици на запитаната държава членка или се придружават от превод на съответния език. Документите могат да бъдат предоставени и на друг официален език, в случай че това е договорено с другата държава членка.

(7) Местният запитан орган приема искането за взаимна помощ, стандартния формуляр за уведомяване и единния инструмент за предприемане на изпълнителни мерки само на български език или придружени от превод на български език, освен ако не е договорено друго със запитващата държава членка.

(8) Актовете и документите, които са предмет на искане за уведомяване по чл. 269е, ал. 1, могат да бъдат изпратени от местния запитващ орган на български език, съответно приети от местния запитан орган на официалния език на запитващата държава членка.

(9) При получаване на придружителни документи извън тези по ал. 6 и 8 местният запитан орган може да поиска от запитващия орган на друга държава членка превод на документите на български език или на друг договорен език.

Раздел II
(Нов - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.)
Обмен на информация

Искане за информация

Чл. 269г. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм. изцяло, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) *(1)* Искане за предоставяне на информация за факти и обстоятелства от значение за събиране на вземанията по чл. 269а, ал. 1 може да бъде отправено от местния запитващ орган до друга държава членка.

(2) По искане на запитващ орган от друга държава членка местният запитан орган предоставя информация за факти и обстоятелства от значение за събиране на вземанията по чл. 269а, ал. 1.

(3) Местният запитан орган предприема предвидените в националното законодателство действия с оглед събирането и предоставянето на информацията по ал. 2.

(4) Местният запитан орган не е длъжен да предостави информация, когато:

1. не е възможно да получи такава информация за целите на събирането на подобни вземания, възникнали на територията на страната;

2. информацията разкрива търговска, производствена или професионална тайна;

3. разкриването ѝ застрашава националната сигурност или противоречи на обществения ред.

(5) Алинея 4 не може да се смята като основание за отказ от местния запитан орган да предостави информация само защото информацията се съхранява от банка, финансова институция, лице, посочено или действащо като агент или доверено лице, или свързана с капиталови дялове на лице.

(6) Отказът на местния запитан орган за предоставяне на информация се мотивира, като се посочва и съответното основание по ал. 4.

Обмен на информация без предварително искане

(Изм. изцяло - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) **Чл. 269д.** (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.) *(1)* Преди възстановяване на данъци, такси, акцизи или мита, с изключение на данък върху добавената стойност, на лице, което е установено или пребивава в друга държава членка, органът, компетентен да извърши възстановяването, може чрез съответното звено за връзка да информира държавата членка, в която лицето е установено или пребивава, относно предстоящото възстановяване.

(2) Информацията по ал. 1 може да бъде изпратена във формата и по реда съгласно чл. 269в, ал. 2.

Раздел III
(Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.)
Уведомяване относно документи

Искане за уведомяване, отправено от местен запитващ орган

Чл. 269е. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм. изцяло, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) *(1)* Местният запитващ орган може да отправи искане до друга държава членка за уведомяване на адресата относно актове и документи, включително съдебни, свързани с вземания по чл. 269а, ал. 1 и/или с тяхното събиране.

(2) В случаите по ал. 1 за уведомяването се прилага законодателството на запитаната държава членка.

(3) Искането за уведомяване се придружава от стандартен формуляр, който съдържа:

1. име, съответно наименование (фирма), адрес и други индивидуализиращи данни за получателя;

2. целта на уведомяването и срока, в който следва да се извърши уведомяването;

3. описание на приложения документ, характера и размера на вземането, което е предмет на искането;

4. наименование, адрес за кореспонденция и други данни за контакт на административното звено, което има правомощия във връзка с документа, за който ще бъде уведомен адресатът, или на административното звено, което разполага с информация за документа или за възможността за оспорване на вземането.

(4) Искането по ал. 1 може да бъде отправено до друга държава членка само в случай че не е възможно уведомяването да се извърши на територията на страната или когато подобно уведомяване би довело до прекомерни трудности.

(5) Независимо от искането по ал. 1 лицата, намиращи се на територията на друга държава членка, могат да бъдат уведомявани за актове и документи чрез изпращане на писмо с обратна разписка или по електронен път.

Искане за уведомяване, отправено от запитващ орган на друга държава членка

Чл. 269ж. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм. изцяло, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) *(1)* По искане за уведомяване от запитващ орган на друга държава членка местният запитан орган връчва актове и документи, включително съдебни, издадени в държавата членка на запитващия орган и свързани с вземания по чл. 269а, ал. 1 и/или с тяхното събиране.

(2) Искането по ал. 1 се придружава от стандартен формуляр със съдържанието по чл. 269е, ал. 3.

(3) Връчването се извършва по реда на глава шеста, като местният запитан орган своевременно информира запитващия орган на другата държава членка за всяко свое действие във връзка с искането и за датата на връчване на акта или документа.

(4) Местният запитан орган гарантира, че връчването е извършено в съответствие с правилата на този кодекс.

Раздел IV
(Нов - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.)
Обезпечителни мерки и събиране на вземания

Искане за събиране на вземане, отправено от местен запитващ орган

Чл. 269з. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм. изцяло, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) *(1)* Местният запитващ орган може да отправи искане до друга държава членка за събиране на публични вземания по чл. 269а, ал. 1, за които е налице изпълнително основание.

(2) Местният запитващ орган предоставя незабавно на запитания орган от другата държава членка всяка информация, получена във връзка с вземането и която е от значение за неговото събиране.

Условия за отправяне на искане за събиране на вземане към друга държава членка

Чл. 269и. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм. изцяло, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) *(1)* Искане за събиране на вземане не може да се отправя, ако актът за установяване на публичното вземане е оспорен, освен в случаите на чл. 269м, ал. 5.

(2) Преди да отправи искане за събиране на вземане, местният запитващ орган следва да е приложил всички способи за събиране на вземанията по този кодекс, освен в случаите, когато:

1. длъжникът не притежава имущество на територията на Република България, към което да бъде насочено изпълнението, и местният запитващ орган разполага с информация за имущество на длъжника в запитаната държава членка;

2. изпълнението няма да доведе до пълно погасяване на вземането и местният запитващ орган разполага с информация за имущество на длъжника в запитаната държава членка;

3. събирането на вземането е невъзможно или значително ще се затрудни.

Единен инструмент за предприемане на изпълнителни мерки

Чл. 269к. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм. изцяло, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) *(1)* Искането за събиране на публични вземания по чл. 269а, ал. 1 се придружава от единен инструмент за предприемане на изпълнителни мерки, в който се отразява основното съдържание на първоначалното изпълнително основание и представлява единствено основание за предприемане на действия по принудително изпълнение и налагане на обезпечителни мерки от местния

запитан орган. Единният инструмент за предприемане на изпълнителни мерки подлежи на изпълнение, без да е необходим акт за признаване, допълване или заместване.

(2) Единният инструмент за предприемане на изпълнителни мерки съдържа:

1. данни, индивидуализиращи първоначалното изпълнително основание, описание на вземането, вида на вземането, периода, за който се отнася, всички дати от значение за изпълнителното производство, размера на вземането, включително главница, лихви и разноски;

2. име, съответно наименование (фирма) и други данни, индивидуализиращи длъжника;

3. наименование, адрес и други данни за контакт на публичния взискател или на административното звено, което разполага с информация за вземането или за възможността за неговото оспорване.

(3) Към искането по ал. 1 могат да бъдат прилагани и други документи, свързани с вземането, издадени в запитващата държава членка.

Искане за събиране на вземане, отправено от друга държава членка

Чл. 269л. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм. изцяло, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* По искане на запитващ орган от друга държава членка местният запитан орган събира вземанията по чл. 269а, ал. 1, за които е налице първоначално изпълнително основание, издадено в другата държава членка.

(2) Вземанията, посочени в искането, се събират по реда на този кодекс.

(3) Вземанията, събирани по искане за взаимна помощ, не се ползват с привилегиите, предвидени в българското законодателство за подобни вземания.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) Вземанията, посочени в искането, се събират в евро.

(5) Местният запитан орган информира запитващия орган от другата държава членка за всяко предприето действие във връзка с искането за събиране на вземането.

(6) Местният запитан орган начислява лихви съгласно българското законодателство, считано от датата на получаване на искането за събиране.

(7) Вземането може да бъде отсрочено или разсрочено при условията и по реда на този кодекс, като местният запитан орган уведомява за това запитващия орган от другата държава членка.

(8) Местният запитан орган превежда на запитващия орган от другата държава членка събраните във връзка с искането вземания с изключение на разноските по чл. 269ф.

Действия на местен запитан орган при оспорване на вземане, във връзка с което е поискана взаимна помощ от друга държава членка

Чл. 269м. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм. изцяло, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) *(1)* Когато срещу вземането, първоначалното изпълнително основание, единния инструмент за предприемане на изпълнителни мерки и законосъобразността на уведомяване, извършено от компетентен орган на запитващата държава членка, е постъпила жалба до местния запитан орган, той уведомява жалбоподателя, че следва да подаде жалбата пред компетентен да се произнесе по жалбата орган в запитващата държава членка.

(2) Когато срещу действия по изпълнението или по уведомяването, извършени в хода на изпълнението на територията на страната, е постъпила жалба, се прилагат разпоредбите на този кодекс.

(3) Когато местният запитан орган е уведомен от запитващия орган на другата държава членка за оспорване по ал. 1, изпълнението се спира за оспорената част на вземането до произнасяне на компетентния орган.

(4) При спиране на изпълнението по ал. 3 не могат да се извършват нови изпълнителни действия за оспорената част от вземането, но могат да се извършват действия по обезпечаване по искане на запитващия орган от другата държава членка или по инициатива на местния запитан орган.

(5) Алинея 3 не се прилага, когато запитващият орган от другата държава членка е направил мотивирано искане местният запитан орган да продължи изпълнителното производство въпреки оспорването. Ако жалбата бъде уважена, запитващият орган от другата държава членка възстановява събраните суми заедно с дължимите лихви, както и направените от местния запитан орган разноски.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Когато между компетентни органи на Република България и друга държава членка е започнала процедура за постигане на взаимно споразумение, което може да доведе до изменение или погасяване на вземането, предмет на взаимната помощ, местният запитан орган спира изпълнението до приключване на процедурата, освен в случаите на образувано производство по реда на Наказателно-процесуалния кодекс за измама или открито производство по несъстоятелност. При спиране на изпълнението се прилага ал. 4.

Действия на местен запитващ орган при оспорване на вземане, във връзка с което е отправено искане за взаимна помощ до друга държава членка

Чл. 269н. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм. изцяло, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) *(1)* Когато местният запитващ орган е отправил искане за взаимна помощ до друга държава членка, по реда на българското законодателство се разглеждат жалби относно:

1. вземането, първоначалното изпълнително основание или единния инструмент за предприемане на изпълнителни мерки;

2. законосъобразността на връчването на актове и документи в друга държава членка по чл. 269е, ал. 5.

(2) В случаите на възникнал спор по ал. 1 местният запитващ орган уведомява своевременно запитания орган от другата държава членка, като посочва и необжалваната част от вземането. Когато изпълнението е спряно за обжалваната част от вземането, местният запитващ орган уведомява запитания орган от другата държава членка за изхода на производството по обжалване.

(3) Местният запитващ орган може да отправи мотивирано искане до запитания орган от другата държава членка да продължи изпълнението за обжалваната част независимо от обжалването.

(4) Местният запитващ орган може да поиска от запитания орган на другата държава членка да наложи мерки по обезпечаване на обжалваната част от вземането, независимо от спиране на изпълнението за тази част в другата държава членка.

(5) Ако жалбата по ал. 1 бъде уважена, местният запитващ орган възстановява събраните суми заедно с дължимите лихви и разноски в съответствие с действащото законодателство на запитаната държава членка.

Действия на местен запитващ орган при изменение или оттегляне на искането за събиране на вземане, отправено до друга държава членка

Чл. 269о. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм. изцяло, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) *(1)* Местният запитващ орган уведомява незабавно запитания орган на другата държава членка при изменение или оттегляне на искането за събиране на вземане, като посочва причините за това.

(2) В случай че изменението на искането е в резултат на влязъл в сила акт на орган, компетентен да се произнесе по жалбата по чл. 269н, ал. 1, местният запитващ орган изпраща акта, както и изменения единен инструмент за предприемане на изпълнителни мерки, въз основа на който продължава изпълнението.

(3) По отношение на изменения единен инструмент за предприемане на изпълнителни мерки се прилагат разпоредбите на чл. 269к и 269н.

Действия на местен запитан орган при изменение или оттегляне на искането за събиране на вземане, отправено от друга държава членка

Чл. 269п. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм. изцяло, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) *(1)* При постъпване на изменен единен инструмент за предприемане на изпълнителни мерки от запитващ орган на друга държава членка местният запитан орган продължава изпълнението въз основа на изменения единен инструмент.

(2) По отношение на изменения единен инструмент за предприемане на изпълнителни мерки се прилагат чл. 269к и 269м.

(3) Извършените до изменението изпълнителни действия и обезпечителни мерки запазват действието си, освен в случаите когато изменението е в резултат на отмяна на първоначалното изпълнително основание.

Действия на местен запитващ орган при отправяне на искане за обезпечителни мерки до друга държава членка

Чл. 269р. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) *(1)* При наличие на предпоставките по чл. 121 или 195 местният запитващ орган може да отправи искане за обезпечителни мерки до друга държава членка.

(2) Към искането по ал. 1 се прилага акт на компетентен орган относно вземането, ако такъв е издаден, както и други документи, свързани с вземането.

(3) По отношение на искането за обезпечителни мерки се прилагат съответно чл. 269з, ал. 2, чл. 269н и 269о.

Действия на местен запитан орган при получаване на искане за обезпечителни мерки от друга държава членка

Чл. 269с. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) *(1)* При постъпване на искане за обезпечителни мерки от запитващ орган на друга държава членка местният запитан орган предприема необходимите действия по реда на този кодекс.

(2) По отношение на искането за обезпечителни мерки се прилагат съответно чл. 269л, ал. 2 - 5, чл. 269м и 269п.

Раздел V
(Нов - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.)
Други разпоредби

Ограничение на отговорността на местен запитан орган при получаване на искане за взаимна помощ от друга държава членка

Чл. 269т. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* Местният запитан орган не е длъжен да окаже взаимна помощ по тази глава, в случай че действията по изпълнение на искането с оглед имущественото състояние на длъжника могат да доведат до сериозни икономически или социални затруднения.

(2) Местният запитан орган не е длъжен да окаже взаимна помощ по тази глава, когато искането за взаимна помощ се отнася за вземане, по отношение на което е изтекла 5-годишна давност, считано от датата, на която вземането е станало изискуемо, до датата на първоначалното искане за помощ.

(3) Независимо от ал. 2, когато вземането или изпълнителното основание е обжалвано, 5-годишната давност започва да тече от датата на влизане в сила на изпълнителното основание.

(4) Независимо от ал. 2, при разсрочване или отсрочване на вземането в държавата членка на запитващия орган 5-годишната давност започва да тече от датата, на която вземането е следвало да бъде окончателно погасено.

(5) Местният запитан орган не е длъжен да предостави взаимна помощ, когато е изтекъл 10-годишен давностен срок, считано от датата, на която вземането е станало изискуемо.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) Местният запитан орган не е длъжен да предостави взаимна помощ по тази глава, ако общата сума на вземанията, за които е отправено искането, е по-малка от 1500 евро.

(7) Местният запитан орган мотивира отказа за предоставяне на взаимна помощ.

Погасителна давност

Чл. 269у. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) *(1)* По отношение на погасителната давност на вземанията се прилага законодателството на запитващата държава членка.

(2) Действията по събиране, предприети от местния запитан орган по искане за взаимна помощ, с които се спира или прекъсва давността по реда на този кодекс, имат същите последици и в държавата членка на запитващия орган, ако това е допустимо съгласно нейното законодателство.

(3) В случай че в законодателството на запитания орган от другата държава членка не е предвидено спиране или прекъсване на давността при предприемане на определени действия по събиране, се прилагат правилата за спиране и прекъсване на давността, предвидени в този кодекс.

(4) Алинеи 1 - 3 не засягат правото на компетентните органи на запитващата държава членка да предприемат действия за спиране или прекъсване на давността в съответствие с националното й законодателство.

(5) Местният запитан орган уведомява запитващия орган на другата държава членка за действията, които спират или прекъсват давността.

Разноски

Чл. 269ф. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) *(1)* По отношение на направените разноски по събиране или обезпечаване на вземането се прилага чл. 240, ал. 1.

(2) Направените разноски във връзка с предприети от местния запитан орган действия по искане за взаимна помощ не подлежат на възстановяване от запитващата държава членка.

(3) Местният запитващ орган възстановява на запитаната държава членка всички разноски, направени в резултат на предприети от него действия, които са се оказали неоснователни поради несъществуване на вземането или недействителност на изпълнителното основание.

(4) Когато събирането на вземане създава особени затруднения, разноските по събирането са в особено големи размери или е свързано с борбата срещу организираната престъпност, за всеки отделен случай с другата държава членка може да се договорят специални условия и ред за възстановяване на разноските.

Присъствие и участие при провеждане на административни производства

Чл. 269х. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) *(1)* По споразумение с компетентните да осъществяват взаимна помощ органи на друга държава членка може да се договори оправомощени длъжностни лица да присъстват

при провеждане на административни производства, както и да подпомагат съответните компетентни органи при съдебни производства, осъществявани на територията на държавата членка.

(2) При условие че е разрешено в националното законодателство, споразумението може да предвижда възможност оправомощените длъжностни лица от съответната държава членка да разпитват физически лица, както и да имат достъп до всяка информация, свързана с осъществяването на взаимната помощ.

Разкриване на информация

Чл. 269ц. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) *(1)* Всяка информация, получена или предоставена по тази глава, представлява данъчна и осигурителна информация по смисъла на този кодекс.

(2) Информацията по ал. 1 може да бъде използвана във връзка със съдебни или административни производства, образувани с цел събиране и/или обезпечаване на вземанията по чл. 269а, ал. 1, както и с цел установяване и събиране на задължителни осигурителни вноски.

(3) Информацията по ал. 1 може да се използва от местния запитващ орган за цели, различни от посочените в ал. 2, след разрешение от запитания орган на другата държава членка.

(4) В случаите, когато запитващ орган от друга държава членка поиска използване на информация за цели, различни от целите, за които е била предоставена, информацията може да се използва след разрешение от местния запитан орган при спазване разпоредбите на този кодекс.

(5) Достъп до информацията по ал. 1 могат да имат лица, упълномощени от Органа за акредитиране по сигурността към Европейската комисия, само когато това е необходимо за наблюдението, поддръжката и развитието на мрежата CCN.

(6) В случай че получената или предоставената информация по ал. 1 може да бъде полезна за трета държава членка, тази информация може да бъде предоставена по реда на тази глава след разрешение на държавата членка - източник на информацията. В срок 10 работни дни от датата на уведомяването държавата членка - източник на информацията, може да се противопостави на предоставянето на информацията на трета държава членка.

(7) Информацията, получена по реда на тази глава, може да бъде използвана като доказателство от всички органи, на които е предоставена.

Докладване

Чл. 269ч. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) Компетентният орган по чл. 269б, ал. 1 или оправомощено от него длъжностно лице изпраща на Европейската комисия до 31 март всяка година информация относно броя на изпратените и получените искания по чл. 269в, ал. 1 по държави членки, размера на вземанията, за които са получени искания за събиране на вземания, и на събраните суми, както и всяка друга информация, която може да бъде полезна за оценка на взаимната помощ.

Международни договори за взаимна помощ

Чл. 269ш. (Нов - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) *(1)* Правилата на тази глава не засягат прилагането на международни договори за предоставяне на взаимна помощ с по-широк обхват при събиране на публични вземания, включително за връчване на документи.

(2) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите уведомява своевременно Европейската комисия за международни договори по ал. 1, които имат общ характер и не се отнасят за конкретен случай.

(3) Когато по силата на международен договор се осъществява взаимна помощ с други държави членки, която има по-широк обхват от взаимната помощ, предоставяна

по реда на тази глава, местният запитващ, съответно местният запитан орган може да използва мрежата за електронна комуникация и стандартните формуляри по чл. 269в.

Глава двадесет и седма „б"
(Нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.)
ВЗАИМНА ПОМОЩ ПРИ СЪБИРАНЕ НА ПУБЛИЧНИ ВЗЕМАНИЯ ПО СИЛАТА НА МЕЖДУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

Взаимна помощ

Чл. 269щ. (Нов - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) *(1)* Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите осъществява взаимна помощ при обезпечаване и събиране на публични вземания, както и връчване на документи съгласно влезли в сила международни договори, по които Република България е страна.

(2) При осъществяване на взаимна помощ по ал. 1 действията по обезпечаване и събиране на вземания на друга държава, както и по връчване на документи се извършват при условията и по реда на този кодекс.

(3) Взаимна помощ при обезпечаване и събиране на публични вземания и връчване на документи, предоставяна на Република България от друга държава съгласно влезли в сила международни договори, се осъществява при условията и по реда, предвидени в съответния международен договор.

ДЯЛ ПЕТИ
АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Глава двадесет и осма
АДМИНИСТРАТИВНИ НАРУШЕНИЯ И НАКАЗАНИЯ

Злоупотреба с данъчна и осигурителна информация

Чл. 270. Лицата по чл. 73 - 75 , както и лицата, имащи по други закони достъп до данъчна и осигурителна информация, които разгласят, предоставят, публикуват, използват или разпространяват по друг начин факти и обстоятелства, представляващи данъчна и осигурителна информация, ако не подлежат на по-тежко наказание, се наказват с глоба от 1000 лв. до 5000 лв., а в особено тежки случаи - от 5000 лв. до 10 000 лв. Освен глобата по изречение първо служителите на Националната агенция за приходите, публичните изпълнители и специалистите могат да бъдат лишени от правото да заемат съответната длъжност за срок от 1 до 3 години.

Неиздаване на удостоверение в срок

Чл. 271. *(1)* Който, като орган по приходите, не издаде в срок удостоверение за наличие или липса на задължение по искане на заинтересованото лице или въз основа на акт на съда, се наказва с глоба от 100 до 300 лв. При повторно нарушение органът по приходите се наказва с глоба от 300 до 600 лв.

(2) Длъжностно лице от държавен, общински или съдебен орган, което не издаде в срок искано по реда на този кодекс удостоверение, се наказва с глобата по ал. 1.

Неприемане на декларация

Чл. 272. *(1)* Служител от Националната агенция за приходите, на когото е възложено приемането на декларация, свързана с данъчно облагане или задължителни осигурителни вноски, който откаже да приеме надлежно попълнена и подписана декларация, включително чрез пълномощник, се наказва с глоба от 100 до 300 лв., а при повторно нарушение - с глоба от 300 до 600 лв.

(2) Наказанието по ал. 1 се налага и на служител от Националната агенция за приходите, който не отрази подаването на декларация, свързана с данъчно облагане или задължителни осигурителни вноски, във входящия регистър на съответната териториална дирекция или не издаде документ, удостоверяващ подаването.

Възпрепятстване

Чл. 273. (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Който не окаже съдействие на орган по приходите или публичен изпълнител или възпрепятства упражняването на правомощията им, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв. за физическите лица, а за едноличните търговци и юридическите лица - с имуществена санкция в същия размер. При повторно нарушение наказанието е глоба или имуществена санкция в размер от 1000 до 2000 лв.

Неизпълнение на задължение за съхраняване на информация

Чл. 273а. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) *(1)* Който не спази сроковете по чл. 38, ал. 1 за съхраняване на информация, се наказва с глоба - за физическите лица, които не са търговци, в размер от 100 до 500 лв. или с имуществена санкция - за юридическите лица и едноличните търговци, в размер от 1000 до 5000 лв. При повторно нарушение наказанието е глоба в размер от 150 до 700 лв. или с имуществена санкция в размер от 1500 до 7000 лв.

(2) Който не спази сроковете по чл. 38, ал. 1 за съхраняване на данни в електронен вид по чл. 38, ал. 3, създадени от използваните от тях информационни системи, продукти или архиви, се наказва с глоба - за физическите лица, които не са търговци, в размер от 200 до 700 лв. или с имуществена санкция - за юридическите лица и едноличните търговци, в размер от 3000 до 8000 лв. При повторно нарушение наказанието е глоба в размер от 300 до 1000 лв. или имуществена санкция в размер от 4000 до 11 000 лв.

Неизпълнение на задължение за предоставяне на информация от публичен взискател

Чл. 273б. (Нов - ДВ, бр. 36 от 2024 г., в сила от 25.12.2024 г.) Ръководител на публичен взискател, който не изпълни задължението по чл. 220, ал. 3, се наказва с глоба в размер от 300 до 600 лв. При повторно нарушение наказанието е глоба в размер от 500 до 1000 лв.

Незаконна ревизия

Чл. 274. Който, като орган по приходите, извърши ревизия, без да му е възложена, или продължи извършването на ревизия извън определения срок, освен когато този срок е продължен по установения ред, се наказва с глоба от 250 до 500 лв., а при повторно нарушение - с глоба от 500 до 1000 лв.

Недекларирane

Чл. 275. (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) Който не представи или не подаде декларацията по чл. 124, ал. 3 или по чл. 142, ал. 5 в установения срок, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба - за физическите лица, или с имуществена санкция - за юридическите лица и едноличните търговци, в размер от 500 до 5000 лв. При повторно нарушение наказанието е глоба за физическите лица или имуществена санкция за юридическите лица и едноличните търговци в размер от 1000 до 10 000 лв.

Прилагане на СИДДО без основание

Чл. 275а. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Който не внесе или внесе в по-малък размер данък съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане или Закона за данъците върху доходите на физическите лица в установения срок за внасяне на данъка, без да са удостоверени основанията за прилагане на СИДДО, се наказва с глоба - за физическите лица, или с имуществена санкция - за юридическите лица и едноличните търговци, в размер 5 на сто от размера на невнесения данък, но не повече от 15 000 лв. При повторно нарушение наказанието е глоба за физическите лица или имуществена санкция за юридическите лица и едноличните търговци в размер 10 на сто от размера на невнесения данък, но не повече от 30 000 лв.

Незаконен запор или възбрана

Чл. 276. Който, като публичен изпълнител, наложи запор или възбрана върху имущества, неподлежащи на принудително изпълнение, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв., а при повторно нарушение - с глоба от 1000 до 3000 лв.

Непредоставяне на информация при принудително изпълнение

Чл. 277. Лице, което при образувано изпълнително производство по реда на този кодекс не изпълни в установените срокове задължението си за предоставяне на информация на публичния изпълнител, се наказва с глоба - за физическите лица, или с имуществена санкция - за юридическите лица и едноличните търговци, от 50 до 250 лв. При повторно нарушение наказанието е глоба за физическите лица или имуществена санкция за юридическите лица и едноличните търговци в размер от 100 до 500 лв.

Неподаване на стандартен одитен файл за данъчни цели

Чл. 277а. (Нов - ДВ, бр. 26 от 2025 г., в сила от 31.03.2025 г.) *(1)* За неподаване при поискване от орган по приходите или неподаване в срок на стандартен одитен файл за данъчни цели по чл. 71к, ал. 1 - 3 се налага глоба в размер от 500 до 2 000 лв. - за физическите лица, или имуществена санкция в размер от 5 000 до 15 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 наказанието е глоба в размер от 1 000 до 4 000 лв. - за физическите лица, или имуществена санкция в размер от 10 000 до 30 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

(3) Независимо от ал. 1 и 2, задължено лице, което не е подало стандартен одитен файл за данъчни цели, предоставя файла по искане на орган по приходите. За непредоставяне на стандартния одитен файл по изречение първо се налага глобата или имуществената санкция по ал. 1 или 2.

Други нарушения

Чл. 278. Който не изпълни друго задължение, произтичащо от този кодекс, се наказва с глоба от 50 до 500 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

Неизпълнение на задължение за предоставяне на отчети по държави или изготвяне на документация за трансферно ценообразуване

Чл. 278а. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм. изцяло., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) *(1)* Предоставящо информация предприятие по чл. 143х или чл. 143ц, което не предостави отчет по държави в предвидения в чл. 143ф, ал. 1 срок, се наказва с имуществена санкция в размер от 100 000 до 200 000 лв., а при повторно нарушение - от 200 000 до 300 000 лв.

(2) Предоставящо информация предприятие по чл. 143х или чл. 143ц, което не посочи или посочи неверни или непълни данни или обстоятелства в отчета по държави по чл. 143ф, се наказва с имуществена санкция в размер от 50 000 до 150 000 лв., а при повторно нарушение - от 100 000 до 250 000 лв. Това наказание се налага и в случаите, когато непълните или неверни данни се дължат на отказ по чл. 143ц, ал. 2 или по чл. 143ч, ал. 5 на крайното предприятие майка да предостави информация.

(3) Съставно предприятие, което не изпълни задължението си за уведомяване по чл. 143ц, ал. 2 или чл. 143ч, ал. 5, се наказва с имуществена санкция в размер 10 000 лв., а при повторно нарушение - 15 000 лв.

(4) Съставно предприятие, което не изпълни задължението си за уведомяване по чл. 143ш, се наказва с имуществена санкция в размер от 50 000 до 150 000 лв., а при повторно нарушение - от 100 000 до 200 000 лв.

(5) (Нова - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Лице, което не изготви местно досие по глава осма „а", се наказва с имуществена санкция до 0,5 на сто от общата стойност на сделките, за които е трябвало да бъде изготвена документацията. За целите на изречение първо при предоставяне или получаване на заем общата стойност на сделката е неговият размер. Счита се, че местното досие не е изготвено,

когато същото не е представено при поискване от орган по приходите в определения от него срок.

(6) (Нова - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Лице, което не разполага с обобщено досие по чл. 71г, когато е задължено за това, се наказва с имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв.

(7) (Нова - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Лице, което посочи неверни или непълни данни в документацията за трансферно ценообразуване по глава осма „а", се наказва с имуществена санкция в размер от 1500 лв. до 5000 лв.

(8) (Нова - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) При повторно нарушение по ал. 5 - 7 се налага имуществена санкция в двоен размер.

Неизпълнение на задължение при фискален контрол на стоки

Чл. 278б. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм. и доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) Лице, което не изпълни задължение по чл. 13 с изключение на задължението по чл. 13, ал. 3, т. 5, се наказва с глоба в размер от 1000 до 3000 лв. - за физическите лица, или с имуществена санкция в размер от 3000 до 20 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци. При повторно нарушение наказанието е глоба от 3000 до 5000 лв. - за физическите лица, или имуществена санкция от 20 000 до 50 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

(2) Лице, което наруши разпоредбите на чл. 127б - 127е, се наказва с глоба в размер до 2000 лв. - за физическите лица, или с имуществена санкция в размер до 5000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци. При повторно нарушение наказанието е глоба до 10 000 лв. - за физическите лица, или имуществена санкция до 20 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

(3) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) Лице, което не изпълни задължение по чл. 127и, ал. 1 - 5, се наказва с глоба - за физическите лица, или с имуществена санкция - за юридическите лица и едноличните търговци в размер на 40 на сто от данъчната основа на превозваната стока по смисъла на Закона за данък върху добавената стойност, но не по-малко от 5000 лв.

(4) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) Лице, което декларира неверни данни по чл. 127и, ал. 1 - 5, се наказва с глоба - за физическите лица, или с имуществена санкция - за юридическите лица и едноличните търговци в размер на 40 на сто от разликата между данъчната основа по смисъла на Закона за данък върху добавената стойност на установените при проверка стоки и данъчната основа на декларираните стоки, но не по-малко от 1000 лв.

(5) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.) Извън случаите по ал. 1 - 4 на лице, което извърши или допусне извършването на нарушение по чл. 127и или на нормативен акт по неговото прилагане, се наказва с глоба в размер до 2000 лв. - за физическите лица, или с имуществена санкция в размер до 5000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци. При повторно нарушение наказанието е глоба до 10 000 лв. - за физическите лица, или имуществена санкция до 20 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

Неизпълнение на задължение по автоматичен обмен на финансова информация в областта на данъчното облагане

Чл. 278в. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; доп., бр. 26 от 2025 г., в сила от 31.03.2025 г.) *(1)* Предоставяща информация финансова институция, която не предостави информацията по чл. 142б, ал. 1 в срока по чл. 142в, ал. 1 или предостави невярна информация, се наказва с имуществена санкция в размер до 250 лв. за всяка финансова сметка. При повторно нарушение наказанието е имуществена санкция в размер до 500 лв. за всяка финансова сметка.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 26 от 2025 г., в сила от 31.03.2025 г.) Предоставяща информация финансова институция, която открие нова сметка, без да е събрала

необходимите декларации и документални доказателства, предвидени в процедурите за комплексна проверка по глава шестнадесета, раздел IIIа, се наказва с имуществена санкция в размер до 1000 лв. за всяка финансова сметка.

(3) Предоставяща информация финансова институция, която не съхранява информацията по чл. 142ц, ал. 1, се наказва с имуществена санкция в размер до 2000 лв.

(4) Титуляр на сметка, който посочи неверни данни и обстоятелства в декларация, предвидена по този кодекс, с цел да не се установи статутът му на лице, за което се предоставя информация, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер до 1000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание. В този случай предоставящата информация финансова институция не носи отговорност по ал. 1.

(5) Предоставящата информация финансова институция, която наруши правилата на чл. 142ш, ал. 3, се наказва с имуществена санкция в размер до 2000 лв.

(6) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2025 г., в сила от 31.03.2025 г.) Предоставяща информация финансова институция, която не извърши или наруши правилата за извършване на процедурите за комплексна проверка по глава шестнадесета, раздел IIIа, извън случаите по ал. 2, се наказва с имуществена санкция в размер на 100 лв. за всяка финансова сметка, за която е извършено нарушение.

(7) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2025 г., в сила от 31.03.2025 г.) За нарушения по ал. 1 - 3, 5 и 6, когато предоставящата информация финансова институция е образувание, което не е юридическо лице, съответна част от имуществената санкция, предвидена за съответното нарушение, или глоба в размер на съответна част от имуществената санкция се налага на всеки попечител в случаите на тръст, на всяко лице, извършващо управление, в случаите на колективна инвестиционна схема или друго предприятие за колективно инвестиране, на всеки съдружник в случаите на неперсонифицирано дружество, или на всяко лице, заемащо равностойна или подобна позиция при друга правна договореност.

Неизпълнение на задължение, свързано с предоставянето на информация за трансгранична данъчна схема

Чл. 278г. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.07.2020 г.) *(1)* Лице, задължено да предостави информация за трансгранична данъчна схема по чл. 143я[1] или чл. 143я[2], което не изпълни задължението си, се наказва с глоба в размер от 2000 до 5000 лв. - за физическите лица, или с имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв. - за юридическите лица или едноличните търговци.

(2) Лице, задължено да подаде информация за трансгранична данъчна схема по чл. 143я[1] или чл. 143я[2], което предостави непълна или невярна информация по чл. 143я[3], се наказва с глоба в размер от 1000 до 3000 лв. - за физическите лица, или с имуществена санкция в размер от 2000 до 8000 лв. - за юридическите лица или едноличните търговци.

(3) Консултант, който не изпълни задължението си по чл. 143я[1], ал. 12, се наказва с глоба в размер от 2000 до 5000 лв. - за физическите лица, или с имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв. - за юридическите лица или едноличните търговци.

(4) Консултант, който не изпълни задължението си по чл. 143я[1], ал. 13, се наказва с глоба в размер от 200 до 800 лв. - за физическите лица, или с имуществена санкция в размер от 500 до 1500 лв. - за юридическите лица или едноличните търговци.

(5) Консултант или данъчно задължено лице, извършили първоначалното предоставяне на информация за трансгранична данъчна схема, което не уведоми в срок друг консултант или данъчно задължено лице по схемата за издаден уникален номер, се наказва с глоба в размер от 200 до 800 лв. - за физическите лица, или с имуществена санкция в размер от 500 до 1500 лв. - за юридическите лица или едноличните търговци.

(6) При повторно нарушение по ал. 1 - 5 се налага глоба или имуществена санкция в двоен размер.

Неизпълнение на задължение, свързано с предоставянето на информация от оператор на платформа

Чл. 278д. (Нов - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) *(1)* Оператор на платформа, който не изпълни задължението си за предоставяне на информация по чл. 143я[8] в срока по чл. 143[11], ал. 1 и 4, се наказва с имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв.

(2) Оператор на платформа, който предостави непълна или невярна информация по чл. 143я[8], се наказва с имуществена санкция в размер на 250 лв. за всеки продавач, за когото не е предоставена информация или е предоставена непълна или невярна информация.

(3) Оператор на платформа, който не извърши или наруши правилата за извършване на процедурите за комплексна проверка по чл. 143я[10], се наказва с имуществена санкция в размер на 100 лв. за всеки продавач, за когото е извършено нарушение.

(4) Оператор на платформа по смисъла на чл. 143я[6], ал. 3, който извършва дейност, без да е регистриран съгласно чл. 143я[7], се наказва с имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв. Имуществената санкция се налага независимо от прилагането на мярката по чл. 143я[12], ал. 7.

(5) Оператор на платформа, който не изпълни задължението си по чл. 143я[7], ал. 3, се наказва с имуществена санкция в размер от 300 до 500 лв.

(6) Оператор на платформа, който не прекрати регистрация или допусне повторна регистрация на продавач на платформата в нарушение на чл. 143я[13], ал. 1, се наказва с имуществена санкция в размер на 250 лв. за всеки продавач, за когото е извършено нарушение.

(7) Оператор на платформа, който не изпълни задължението си по чл. 143я[11], ал. 6 или 9, се наказва с имуществена санкция в размер на 500 лв. за всяко лице, което не е уведомено.

(8) Оператор на платформа, който не съхранява информацията по чл. 143я[13], ал. 2, се наказва с имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв.

(9) При повторно нарушение по ал. 1 - 8 се налага имуществена санкция в двоен размер.

Неизпращане на уведомление по чл. 182а

Чл. 278е. (Нов - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.) Лице, което не изпълни задължение по чл. 182а, се наказва с глоба в размер от 300 до 600 лв. При повторно нарушение наказанието е глоба от 500 до 1000 лв.

Неизпращане на уведомление по чл. 182б

Чл. 278ж. (Нов - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.) Лице по чл. 182а, ал. 1, което не изпълни задължение по чл. 182б, се наказва с глоба в размер от 500 до 1200 лв. При повторно нарушение наказанието е глоба от 1000 до 2000 лв.

Плащане без потвърждение по чл. 182в

Чл. 278з. (Нов - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.) Лице по чл. 182а, ал. 1, което извърши плащане по договор, първичен платежен документ или изпълнителен лист, без да са налице условията на чл. 182в, се наказва с глоба в размер от 1000 до 2000 лв. При повторно нарушение наказанието е глоба от 2000 до 4000 лв.

Глава двадесет и девета
ПРОИЗВОДСТВО ПО УСТАНОВЯВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И НАЛАГАНЕ НА НАКАЗАНИЯТА

Установяване на нарушенията и налагане на наказанията

Чл. 279. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.; доп., бр. 36 от 2024 г., в сила от 25.12.2024 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) Актовете за установяване на административните нарушения се съставят от органите по приходите, съответно от публичните изпълнители, а наказателните постановления се издават от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите или от оправомощено от него длъжностно лице.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г., Дата на влизане в сила изменена на 01.01.2010 г. със ЗИД ДОПК - ДВ бр. 32 от 2009 г.) В случаите, когато нарушението е извършено от орган или служител на Националната агенция за приходите, актът за установяване на административно нарушение се съставя и наказателното постановление се издава от длъжностни лица, определени от министъра на финансите.

(3) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.) Актовете за установяване на административните нарушения по чл. 278е, 278ж и 278з се съставят от оправомощени одитори, когато нарушението е констатирано от органи на Сметната палата, а наказателните постановления се издават от председателя на Сметната палата или от оправомощени от него длъжностни лица.

(4) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.) Актовете за установяване на административните нарушения по чл. 278е, 278ж и 278з се съставят от длъжностни лица на Агенцията за държавна финансова инспекция, когато нарушението е констатирано от органи на агенцията при извършване на финансова инспекция или проверка, а наказателните постановления се издават от министъра на финансите или от оправомощени от него длъжностни лица.

(5) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.) Актовете за установяване на административните нарушения по чл. 278з се съставят и от публични изпълнители или служители на Агенция „Митници", когато нарушението е констатирано при изпълнение на правомощията им по този кодекс, съответно по Закона за митниците, а наказателните постановления се издават от съответния териториален директор на Националната агенция за приходите или съответния териториален директор на Агенция „Митници".

(5а) (Нова - ДВ, бр. 36 от 2024 г., в сила от 25.12.2024 г.) Актовете за установяване на административните нарушения по чл. 273б се съставят от публични изпълнители, а наказателните постановления се издават от съответния териториален директор на Националната агенция за приходите.

(6) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършва по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Неизвестен нарушител

Чл. 280. *(1)* При установяване на административно нарушение от органите на Националната агенция за приходите при осъществяване на контролните им функции, когато нарушителят е неизвестен, актът за установяване на административно нарушение се подписва от актосъставителя и поне от един свидетел и не се връчва. В този случай се издава наказателно постановление не по-рано от изтичането на 4 месеца от съставянето на акта, което влиза в сила от датата на издаването му.

(2) Административнонаказателното производство по ал. 1 се прекратява, ако до издаването на наказателното постановление нарушителят бъде открит. В този случай актът за установяване на административното нарушение се съставя срещу него и

срокът за издаването на наказателното постановление започва да тече от съставянето му.

(3) Разпоредбите на чл. 20 от Закона за административните нарушения и наказания се прилагат съответно и когато нарушителят е неизвестен.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (Доп - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; изм., бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.; изм. и доп., бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.; изм. и доп., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; доп., бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; доп., бр. 1 от 2014 г., в сила от 01.01.2014 г.; доп., бр. 18 от 2014 г., в сила от 04.03.2014 г.; изм. и доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.; доп., бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.07.2020 г.; доп., бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.; изм. и доп., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.; изм., бр. 66 от 2023 г.) По смисъла на този кодекс:

1. "Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което лицето е било наказано за същото по вид нарушение.

2. "Домакинство" включва съпрузите, лицата, живеещи във фактическо съпружеско съжителство, както и техните деца и роднини, ако живеят при тях.

3. "Свързани лица" са:

а) съпрузите, роднините по права линия, по съребрена - до трета степен включително; и роднините по сватовство - до втора степен включително, а за целите на чл. 123, ал. 1, т. 2 - когато са включени в общо домакинство;

б) работодател и работник;

в) съдружниците;

г) лицата, едното от които участва в управлението на другото или на негово дъщерно дружество;

д) лицата, в чийто управителен или контролен орган участва едно и също юридическо или физическо лице, включително когато физическото лице представлява друго лице;

е) (доп. - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) дружество и лице, което притежава повече от 5 на сто от дяловете или акциите, издадени с право на глас в дружеството; За целите на дял първи, глава осма „а" размерът на участието по буква „е" е 25 на сто от дяловете или акциите, издадени с право на глас.

ж) лицата, едното от които упражнява контрол спрямо другото;

з) лицата, чиято дейност се контролира от трето лице или от негово дъщерно дружество;

и) лицата, които съвместно контролират трето лице или негово дъщерно дружество;

к) лицата, едното от които е търговски представител на другото;

л) лицата, едното от които е направило дарение на другото;

м) лицата, които участват пряко или косвено в управлението, контрола или капитала на друго лице или лица, поради което между тях могат да се уговарят условия, различни от обичайните.

н) (нова - ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 01.01.2014 г.) местно и чуждестранно лице, с което местното лице е сключило сделка, ако:

аа) чуждестранното лице е регистрирано в държава, която не е страна - членка на Европейския съюз, и в която дължимият подоходен или корпоративен данък върху доходите, които чуждестранното лице е реализирало или ще реализира в резултат на сделките, е с повече от 60 на сто по-нисък от подоходния или корпоративния данък в страната, освен ако местното лице не представи доказателства, че чуждестранното лице дължи данък, който не е обект на преференциален режим, или че

чуждестранното лице е реализирало стоките или извършило услугите на местния пазар, и

бб) държавата, в която е регистрирано чуждестранното лице, отказва или не е в състояние да обмени информация относно осъществените сделки или отношения, когато е налице сключена и влязла в сила международна данъчна спогодба. За чуждестранно лице по смисъла на тази разпоредба се смята и всяко юридическо лице, независимо дали е местно за Република България, или не, върху което контрол упражнява лице, отговарящо на условията по букви „аа" и „бб". За местни лица по смисъла на тази разпоредба се смятат и чуждестранните юридически лица, извършващи дейност в страната чрез място на стопанска дейност, и чуждестранните физически лица, реализиращи доходи от източник в страната чрез определена база за сделки, осъществени чрез мястото на стопанска дейност или определената база;

о) (нова - ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 01.01.2014 г.) собствениците на местното юридическо лице и чуждестранното лице в случаите по буква „н".

4. "Контрол" е налице, когато контролиращият:

а) притежава пряко или косвено или по силата на споразумение с друго лице повече от половината от гласовете в общото събрание на друго лице, или

б) има възможност да определя пряко или непряко повече от половината от членовете на управителния или контролния орган на друго лице, или

в) има възможност да ръководи, включително чрез или заедно с дъщерно дружество по силата на устав или договор дейността на друго лице, или

г) като акционер или съдружник в едно дружество контролира самостоятелно по силата на сделка с други съдружници или акционери в същото дружество повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на дружеството, или

д) може по друг начин да упражнява решаващо влияние върху вземането на решения във връзка с дейността на дружеството.

5. "Място на стопанска дейност" е:

а) определено място (собствено, нает0 или ползвано на друго основание), посредством което чуждестранно лице извършва цялостно или частично стопанска дейност в страната, като например: място на управление; клон; търговско представителство, регистрирано в страната; офис; кантора; ателие; завод; работилница (фабрика); магазин; склад за търговия; сервиз; монтажен обект; строителна площадка; мина; кариера; сонда; петролен или газов кладенец; извор или друг обект на извличане на природни ресурси;

б) извършването на дейност в страната от лица, упълномощени да сключват договори от името на чуждестранни лица, с изключение на дейността на представителите с независим статут по глава шеста от Търговския закон;

в) трайно извършване на търговски сделки с място на изпълнение в страната, дори когато чуждестранното лице няма постоянен представител или определено място.

6. "Трансфер между място на стопанска дейност и друга част на същото предприятие" е всяко предаване на вещи, осигуряване ползването на нематериални блага, фактическо извършване на услуги или предоставяне на парични средства между място на стопанска дейност на територията на страната и друга част на предприятието, разположена извън територията на страната.

7. "Определена база" е:

а) определено място, чрез което чуждестранно физическо лице извършва цялостно или частично независими лични услуги или упражнява свободна професия в страната, като например архитектурно ателие, зъболекарски кабинет, адвокатска или друга кантора на консултант, офис на независим одитор или счетоводител;

б) трайно извършване на независими лични услуги или упражняване на свободна професия в страната, дори когато чуждестранно физическо лице не разполага с определено място.

8. "Пазарна цена" е сумата без данъка върху добавената стойност и акцизите, която би била платена при същите условия за идентична или сходна стока или услуга по сделка между лица, които не са свързани.

9. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) „Трансферно ценообразуване" е ценообразуване по сделки между свързани лица.

10. "Методи за определяне на пазарните цени" са:

а) методът на сравнимите неконтролирани цени между независими търговци;

б) методът на пазарните цени, където обичайната пазарна цена е цената, използвана в процеса на продажба на стоки и услуги в непроменена форма на независим партньор, намалена с разходите на търговеца и с обичайната печалба;

в) методът на увеличената стойност, при който обичайната пазарна цена се определя, като себестойността на продукцията се увеличи с обичайната печалба;

г) методът на транзакционната нетна печалба;

д) методът на разпределената печалба.

Редът и начинът за прилагане на методите се определят с наредба на министъра на финансите.

11. "Обособена част" е организационна структура, която може самостоятелно да осъществява стопанска дейност (магазин, ателие, кораб, цех, ресторант, хотел и други подобни).

12. (нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; отм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.)

13. (нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; отм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.)

14. (нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; отм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.)

15. (нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; отм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.)

16. (нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; отм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.)

17. (нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; отм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.)

18. (нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм. изцяло, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) „Местен запитващ орган":

а) по смисъла на дял втори, глава шестнадесета, раздел V, освен ако е предвидено друго, е длъжностно лице или звено в структурата на Националната агенция за приходите, определено от компетентния орган по чл. 143в да отправя искане за предоставяне на информация или за връчване до друга държава - членка на Европейския съюз;

б) по смисъла на дял четвърти, глава двадесет и седма „а", освен ако е предвидено друго, е централно звено за връзка при Националната агенция за приходите, съответно звено за връзка или отдел за връзка, определени от компетентния орган по чл. 269б да отправят искане за взаимна помощ до друга държава - членка на Европейския съюз, при събиране на публични вземания.

19. (нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм. изцяло, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.)

„Местен запитан орган":

а) по смисъла на дял втори, глава шестнадесета, раздел V, освен ако е предвидено друго, е длъжностно лице или звено в структурата на Националната агенция за приходите, определено от компетентния орган по чл. 143в да получава искане за предоставяне на информация или за връчване от друга държава - членка на Европейския съюз;

б) по смисъла на дял четвърти, глава двадесет и седма „а", освен ако е предвидено друго, е централно звено за връзка при Националната агенция за приходите, съответно звено за връзка или отдел за връзка, определени от компетентния орган по чл. 269б да получават искане за взаимна помощ от друга държава - членка на Европейския съюз.

20. (нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) "Предаване по електронен път" по смисъла на дял втори, глава шестнадесета, раздел V и дял четвърти, глава двадесет и седма "а" е предаването чрез електронно оборудване за обработка (включително цифрово компресиране) на данни и чрез използване на кабел, радиопредаване, оптични технологии или всякакви други електромагнетични средства.

21. (нова - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.; изм. изцяло, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.) "Правила за координация на системите за социална сигурност" са правилата, въведени с регламентите на Европейския парламент и на Съвета на европейския съюз за координация на системите за социална сигурност и с международните спогодби/договори за социално осигуряване/социална сигурност, по които Република България е страна.

22. (нова - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.; изм., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) „Лице" по смисъла на дял втори, глава шестнадесета, раздел V и дял четвърти, глава двадесет и седма „а", е:

а) физическо лице;

б) юридическо лице;

в) неперсонифицирано дружество;

г) всяко друго правно сдружение, независимо от неговото естество и форма и без значение дали има правосубектност, притежаващо или управляващо активи и доходи, които подлежат на облагане с който и да е от данъците в обхвата на чл. 143б или чл. 269а, ал. 1, т. 1.

23. (нова - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) „Мрежа CCN" означава обща платформа, която се основава на обща комуникационна мрежа (CCN), разработена от Европейския съюз, за предаване на всякакви данни по електронен път между компетентните органи в областта на митническото и данъчното облагане.

24. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) „Налична информация" по смисъла на чл. 143з е информацията от регистрите и базите данни на Националната агенция за приходите, която е достъпна в съответствие с процедурите за нейното събиране и обработване.

25. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) „Трета държава" е държава, която не е член на Европейския съюз.

26. (нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) „Технически средства за контрол на стоки с висок фискален риск" са обикновена пломба, специална пломба с GPS устройство, стикер и други средства за контрол, които се осигуряват от органите по приходите.

27. (нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) „Бързоразвалящи се стоки" са стоки, чието съхраняване предвид тяхната специфика може да доведе до погиването, значителното им повреждане или влошаване на качеството, което съществено би намалило тяхната стойност или би довело до невъзможност за употреба съобразно тяхното предназначение.

28. (нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) „Вътреобщностна доставка на стоки" и „вътреобщностно придобиване на стоки" са тези по смисъла на чл. 7 и 13 от Закона за данък върху добавената стойност.

29. (нова - ДВ, бр. 18 от 2014 г., в сила от 04.03.2014 г.) Социалноосигурителни фондове, администрирани от Националния осигурителен институт" за целите на чл. 169, ал. 4 и чл. 179, ал. 1 са фондовете на държавното обществено осигуряване,

Учителският пенсионен фонд и фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите.

30. (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) „Мажоритарен съдружник или акционер" е лице, което упражнява контрол по смисъла на т. 4. Когато няма акционер или съдружник, който упражнява контрол, за мажоритарен съдружник или акционер се смята всеки съдружник или акционер, притежаващ 15 или повече процента от дяловете или акциите.

31. (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) „Предварително трансгранично данъчно становище" по смисъла на дял втори, глава шестнадесета, раздел V е становище, споразумение или акт с подобен ефект, включително ако е издадено, изменено или подновено в рамките на ревизия или проверка, което отговаря на следните условия:

а) издадено е, изменено е или е подновено от приходната администрация или от друг държавен или общински орган за конкретно лице или група лица, независимо от това, дали действително се използва;

б) отнася се до тълкуването или прилагането на разпоредба, свързана с установяването на данъците по чл. 143б или прилагането на законодателството в областта на тези данъци;

в) отнася се до трансгранична сделка или до това, дали дейността, извършвана от дадено лице в друга юрисдикция, води до възникване на място на стопанска дейност;

г) издадено е преди момента на извършване на сделката/поредицата от сделки или дейността в друга юрисдикция, която може да доведе до възникване на място на стопанска дейност, или преди подаването на данъчна декларация за периода, в който е извършена сделката/поредицата от сделки или дейността.

Трансграничната сделка може да включва инвестиции, доставка на стоки, услуги, финансиране или използване на материални или нематериални активи и други подобни, като не е необходимо в извършването им пряко да участва лицето, за което е издадено предварителното трансгранично данъчно становище.

32. (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) „Предварително споразумение за ценообразуване" по смисъла на дял втори, глава шестнадесета, раздел V е споразумение, уведомление или друг акт с подобен ефект, включително ако е издадено, изменено или подновено в рамките на ревизия или проверка, което отговаря на следните условия:

а) издадено е, изменено е или е подновено за конкретно лице или за група лица от приходната администрация или друг държавен или общински орган едностранно или съвместно със съответните органи на други държави членки, включително на техни териториални или административни подразделения, независимо от това, дали действително се използва;

б) установява подходящ набор от критерии за определяне на трансферните цени по трансгранична сделка между свързани предприятия преди изпълнението ѝ или определя причисляването на печалби към място на стопанска дейност.

Предприятията са свързани предприятия, когато едно предприятие участва пряко или косвено в управлението, контрола или капитала на друго предприятие или едни и същи лица участват пряко или косвено в управлението, контрола или капитала на предприятията.

Трансферни цени са цените, по които дадено предприятие прехвърля или предоставя активи, права, стоки или услуги на свързани с него предприятия.

33. (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) „Трансгранична сделка":

а) по смисъла на т. 31 е сделка или поредица от сделки, при които:

аа) не всички страни по сделката или поредицата от сделки са местни лица за данъчни цели на Република България;

бб) страна по сделката или поредицата от сделки е местно лице за данъчни цели на повече от една юрисдикция;

вв) една от страните по сделката/поредицата от сделки извършва дейност в друга юрисдикция чрез място на стопанска дейност и сделката/поредицата от сделки представлява част или цялата дейност на мястото на стопанска дейност; трансграничната сделка или поредицата от сделки включва също договорености, постигнати от дадено лице по отношение на стопанска дейност в друга юрисдикция, която това лице извършва чрез място на стопанска дейност, или

гг) е налице трансграничен ефект;

б) по смисъла на т. 32 е сделка или поредица от сделки, в които участват свързани предприятия, от които не всички са местни лица за данъчни цели на една юрисдикция, или сделка или поредица от сделки, които имат трансграничен ефект.

34. (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) „Група" по смисъла на дял първи, глава осма „а" и дял втори, глава шестнадесета, раздел VI е съвкупност от предприятия, свързани посредством собственост или контрол, която има задължение да изготвя консолидирани финансови отчети за целите на финансовата отчетност съгласно приложимите счетоводни правила, или би била длъжна да изготвя такива, ако дялове от капитала на някое от предприятията се търгуват на фондова борса.

35. (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) „Многонационална група от предприятия" („МГП") по смисъла на дял първи, глава осма „а" и дял втори, глава шестнадесета, раздел VI е група, която:

а) включва две или повече предприятия, които са местни лица за данъчни цели на различни държави членки или други юрисдикции, или

б) включва предприятие, което е местно лице за данъчни цели на една държава членка или друга юрисдикция, но подлежи на данъчно облагане по отношение на стопанската дейност, извършвана чрез място на стопанска дейност в друга държава членка или юрисдикция.

36. (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) „Предприятие" по смисъла на т. 32 - 35 е всяка форма на осъществяване на стопанска дейност от лице, посочено в т. 22, букви „б" - „г".

37. (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) „Съставно предприятие" по смисъла на дял втори, глава шестнадесета, раздел VI е:

а) всяка отделна стопанска единица на МГП, която е включена в консолидираните финансови отчети на МГП за целите на финансовото отчитане или която би била включена, ако дялове от капитала на съответната стопанска единица на МГП се търгуват на фондова борса;

б) всяка стопанска единица на МГП, която е изключена от консолидираните финансови отчети на МГП само на основание размер или същественост, или

в) всяко място на стопанска дейност на всяка отделна стопанска единица на МГП по букви „а" или „б", ако стопанската единица изготвя отделен финансов отчет за това място на стопанска дейност за финансови, данъчни, счетоводни и регулаторни цели или във връзка с вътрешния управленски контрол.

38. (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) „Предоставящо информация предприятие" по смисъла на дял втори, глава шестнадесета, раздел VI е крайното предприятие майка, заместващото предприятие майка или всяко съставно предприятие, което има задължение да подава отчет по държави от името на МГП.

39. (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) „Крайно предприятие майка" по смисъла на дял първи, глава осма „а" и дял втори, глава шестнадесета, раздел VI е съставно предприятие на МГП, което отговаря на следните критерии:

а) пряко или косвено притежава достатъчен дял в едно или повече други съставни предприятия на МГП, поради което е длъжно да изготвя консолидирани финансови отчети съгласно приложимите счетоводни правила в юрисдикцията, на която то е местно лице за данъчни цели, или което би било длъжно да изготвя такива, ако неговите дялове от капитала се търгуват на фондова борса в юрисдикцията, на която то е местно лице за данъчни цели;

б) няма друго съставно предприятие на тази МГП, което притежава пряко или косвено достатъчен дял в това съставно предприятие.

40. (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) „Заместващо предприятие майка" по смисъла на дял втори, глава шестнадесета, раздел VI е съставно предприятие на МГП, което е посочено от групата да замести крайното предприятие майка при подаването на отчета по държави в държавата членка или юрисдикцията, на която съставното предприятие е местно лице за данъчни цели, от името на МГП, когато са налице едно или повече от условията, посочени в чл. 143ц, ал. 1.

41. (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) „Данъчна година" по смисъла на дял първи, глава осма „а" и дял втори, глава шестнадесета, раздел VI е период, за който крайното предприятие майка от МГП изготвя своите финансови отчети.

42. (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) „Отчетна данъчна година" по смисъла на дял втори, глава шестнадесета, раздел VI е данъчната година по т. 41, за която финансовите и оперативните резултати са отразени в отчета по държави, съдържащ информацията, предвидена в чл. 143ф, ал. 2.

43. (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) „Международен договор" по смисъла на дял втори, глава шестнадесета, раздел VI е Многостранната конвенция за взаимно административно сътрудничество по данъчни въпроси или друг международен договор, по който Република България е страна, и който предвижда обмен на данъчна информация, включително автоматичен обмен на информация.

44. (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) „Специално международно споразумение" по смисъла на дял втори, глава шестнадесета, раздел VI е споразумение, предвиждащо автоматичен обмен на отчети по държави и сключено между Република България и юрисдикция извън Европейския съюз, която е страна по международен договор по т. 43.

45. (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) „Консолидиран финансов отчет" по смисъла на дял втори, глава шестнадесета, раздел VI е финансов отчет на МГП, в който активите, пасивите, приходите, разходите и паричните потоци на крайното предприятие майка и на съставните предприятия са представени все едно че са един стопански субект.

46. (нова - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) „Системно неизпълнение" по смисъла на дял втори, глава шестнадесета, раздел VI е налице по отношение на юрисдикция, когато юрисдикция, с която Република България има влязло в сила специално международно споразумение, не предоставя редовно отчетите по държави за МГП със съставни предприятия в Република България, с които разполага, или поради друга причина без основание не предоставя отчетите по държави.

47. (Нова - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) „Нематериално благо" по смисъла на дял първи, глава осма „а" е имущество, различно от материален или финансов актив, което се притежава или контролира с цел използване в стопанската дейност и за чието предоставяне или прехвърляне би било получено възнаграждение, ако се осъществява в сделка между независими лица при съпоставими условия.

48. (Нова - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.07.2020 г.) „Свързано предприятие" по смисъла на глава шестнадесета, раздел VII е лице, което е свързано с друго лице по най-малко един от следните начини:

а) лицето участва в управлението на друго лице по начин, който позволява да упражнява значително влияние върху другото лице;

б) лицето участва в контрола на друго лице, като държи над 25 на сто от правата на глас;

в) лицето участва в капитала на друго лице като собственик на дял, който пряко или непряко надвишава 25 на сто от капитала;

г) лицето има право на 25 на сто или повече от печалбите на друго лице.

Когато повече от едно лице участват в управлението, контрола, капитала или печалбите на друго лице, както е посочено в букви „а" - „г", всички лица се считат за свързани предприятия.

Когато едни и същи лица участват в управлението, контрола, капитала или печалбите на повече от едно лице, както е посочено в букви „а" - „г", всички лица се считат за свързани предприятия.

За целите на тази точка лице, което действа заедно с друго лице по отношение на правата на глас или собствеността върху капитала на дадено предприятие, се третира като имащо участие във всички права на глас или собственост върху капитала на това предприятие, които има другото лице.

При непряко участие изпълнението на изискванията по буква „в" се определя, като се умножат процентите на участие в предприятията от йерархичната верига. Счита се, че лице, което държи над 50 на сто от правата на глас, има 100 на сто от правата на глас.

Физическо лице, неговата съпруга/неговият съпруг и роднините му по пряка възходяща или низходяща линия по смисъла на тази точка се считат за едно лице.

49. (Нова - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.07.2020 г.) „Данъчна схема с типизирано съдържание" по смисъла на глава шестнадесета, раздел VII е трансгранична данъчна схема, която се изготвя, предлага се на пазара, готова е за прилагане или се предоставя за прилагане, така че да може да се използва, без да е необходимо съществено да се изменя.

50. (Нова - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.07.2020 г.) „Правила за облекчени режими" по смисъла на глава шестнадесета, раздел VII е законоустановена норма, която освобождава определена категория данъчно задължени лица или сделки от задължения или правила, които биха били приложими по общия ред, като ги заменя с изключителни и/или опростени задължения или правила.

51. (Нова - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.07.2020 г.) „Трудни за оценяване нематериални блага" по смисъла на глава шестнадесета, раздел VII са нематериални блага или права върху нематериални блага, за които към момента на тяхното прехвърляне или предоставяне между свързани предприятия:

а) не съществуват надеждни съпоставими сделки или блага, и

б) към момента на сключване на сделките, прогнозите за бъдещите парични потоци или приходи, които се очаква да бъдат получени от прехвърлените или предоставените нематериални блага, или допусканията, използвани при определянето на стойността на нематериалните блага, са твърде несигурни, поради което е трудно да се предвиди степента на крайния успех на нематериалните блага към момента на прехвърлянето или предоставянето.

52. (Нова - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.07.2020 г.) „Данъчно предимство" по смисъла на глава шестнадесета, раздел VII е всяка полза или облага за данъчно задължено лице, която може да се изрази в намаляване на данъчната основа или на дължимия данък, избягване или отлагане плащането на данък, ползване на данъчно облекчение или на данъчно облекчение в по-голям размер от полагаемия, както и други ползи или облаги, които биха могли да подобрят данъчния статут на лицето.

53. (Нова - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) „Транспортно средство" е пътно превозно средство по смисъла на § 6, т. 10 от допълнителните разпоредби на

Закона за движението по пътищата с изключение на трамваите, тракторите и самоходните машини, когато се придвижват по пътищата. За „транспортно средство" се смятат и „моторно превозно средство", „ремарке" и „полуремарке" по смисъла на § 6, т. 11, 17 и 18 от допълнителните разпоредби на Закона за движението по пътищата, както и всяка комбинация между тях.

54. (Нова - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) „Членове на семейството" са съпруг, съпруга и техните деца до навършване на 18-годишна възраст, освен ако не са встъпили в брак. Членове на семейството, независимо от възрастта им, са и децата, които са недееспособни или трайно неработоспособни и не са встъпили в брак.

55. (Нова - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) „Среда за междурегистров обмен" е централният компонент по смисъла на чл. 7, ал. 8 от Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги.

56. (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) „Нарушение на сигурността на данните" за целите на глава шестнадесета, раздели IIIа, IV, V, VI, VII и VIII е нарушение на сигурността, водещо до унищожаване, загуба, промяна или всеки друг инцидент, свързан с неподходящ или неразрешен достъп, разкриване или използване на информация, включително, но не само, на лични данни, които се предават, съхраняват или обработват по друг начин, в резултат на умишлени противоправни действия, небрежност или случайни събития. Нарушаването на сигурността на данните може да се отнася до поверителността, наличността и целостта на данните.

57. (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) „Платформа" за целите на глава шестнадесета, раздел VIII е програмен продукт, включително интернет страница или част от нея или приложение/мобилно приложение, който е достъпен за потребителите и позволява свързване на продавачи с други потребители с цел пряко или непряко извършване на относима дейност за тези потребители. Платформа е и всяка договореност за събирането и плащането на възнаграждение във връзка с относима дейност.

„Платформа" не включва програмен продукт, при който, без да се извършват допълнителни действия във връзка с относима дейност, могат да бъдат изпълнявани само следните действия:

а) обработване на плащания във връзка с относима дейност;

б) обявяване или рекламиране на относима дейност от страна на потребители;

в) пренасочване или прехвърляне на потребители към платформа.

58. (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) „Партньорска юрисдикция" за целите на глава шестнадесета, раздел VIII е юрисдикция извън Европейския съюз, с която Република България има действащо споразумение, предвиждащо автоматичен обмен на информация, предоставяна от оператори на платформи по отношение на продавачи, които извършват относима дейност.

59. (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) „Квалифицирана юрисдикция" за целите на глава шестнадесета, раздел VIII е юрисдикция извън Европейския съюз, която има действащо специално споразумение с компетентните органи на всички държави членки и те са определени като юрисдикции, за които се предоставя информация, в списък, публикуван от тази юрисдикция.

60. (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) „Специално споразумение" за целите на глава шестнадесета, раздел VIII е действащо споразумение между компетентните органи на държава членка и юрисдикция извън Европейския съюз, по силата на което се изисква автоматичен обмен на информация, еквивалентна на посочената в чл. 143я8. Еквивалентността на информацията се потвърждава с акт за изпълнение на Европейската комисия по мотивирано искане на

изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, на компетентен орган на друга държава членка или по инициатива на Европейската комисия.

61. (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) „Квалифицирани относими дейности" за целите на глава шестнадесета, раздел VIII са всички относими дейности, предмет на автоматичен обмен съгласно специално споразумение по т. 60.

62. (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) „Възнаграждение" за целите на глава шестнадесета, раздел VIII е всякакъв вид заплащане, без таксите, комисионите или данъците, удържани или начислени от предоставящия информация оператор на платформа, което се плаща или начислява в полза на продавач във връзка с относимата дейност и размерът на което се знае или с разумни усилия може да бъде узнат от оператора на платформа.

63. (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) „Лична услуга" за целите на глава шестнадесета, раздел VIII е услуга, която включва работа за определено време или за изпълнение на определена задача от едно или повече физически лица, действащи самостоятелно или от името на образувание, и която се извършва дистанционно/по електронен път или на място/физически по искане на потребител, направено чрез платформа.

64. (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) „Образувание" за целите на глава шестнадесета, раздел VIII е юридическо лице или правна договореност, включително търговско дружество, съдружие, тръст или фондация. Едно образувание е „свързано образувание" с друго образувание, когато едното образувание контролира другото или двете образувания са под общ контрол. За тази цел контролът включва пряка или непряка собственост на повече от 50 на сто от правата на глас и от капитала на/участието в образуването. При непряко участие изпълнението на изискването за собственост върху над 50 на сто от правото на собственост върху капитала на/участието в другото образувание се определя, като се умножат процентите на участие в образуванията от йерархичната верига. Счита се, че лице, което държи над 50 на сто от правата на глас, има 100 на сто от правата на глас.

65. (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) „Държавно образувание" за целите на глава шестнадесета, раздел VIII означава правителството на Република България, държава - членка на Европейския съюз, или друга юрисдикция, всякакви административни единици и/или политически подразделения на Република България, държава членка или друга юрисдикция (щат, област, окръг или община) или всяка държавна агенция или институция на Република България, държава членка или друга юрисдикция.

66. (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) „Данъчен идентификационен номер" за целите на глава шестнадесета, раздел VIII е данъчен идентификационен номер, издаден от държава членка или от друга юрисдикция, или негов функционален еквивалент при липсата на данъчен номер.

67. (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) „Идентификационен номер по ДДС" за целите на глава шестнадесета, раздел VIII е уникален номер за идентифициране на данъчно задължено лице или данъчно незадължено юридическо лице, регистрирани за целите на данъка върху добавената стойност.

68. (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) „Основен адрес" за целите на глава шестнадесета, раздел VIII е адресът, на който е основното местоживеене на продавач - физическо лице, както и адресът, който е седалището и адресът на управление на продавач-образувание.

69. (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) „Обявен недвижим имот" за целите на глава шестнадесета, раздел VIII са всички недвижими имоти, намиращи се на един адрес, притежавани от един и същ собственик и предлагани за отдаване под наем в платформа от един и същ продавач.

70. (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) „Идентификатор на финансова сметка" за целите на глава шестнадесета, раздел VIII е уникален идентификационен или референтен номер на банкова или друга платежна сметка, по която се заплаща или начислява възнаграждението, с който разполага операторът на платформата.

71. (Нова - ДВ, бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) „Стоки" за целите на глава шестнадесета, раздел VIII е всяко материално имущество.

72. (Нова - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 05.08.2023 г.) „Крайно потребление" за целите на предварителното деклариране на превози на стоки с висок фискален риск е придобиване на стоки за собствени или лични нужди, които не са предназначени за последваща продажба или влагане в производство.

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм. и доп., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; доп., бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) По смисъла на глава шестнадесета, раздел IIIа:

1. „Предоставяща информация финансова институция" е всяка българска финансова институция, която не е непредоставяща информация финансова институция.

2. „Българска финансова институция" е:

а) всяка финансова институция, която е местно лице за данъчни цели на Република България, с изключение на всеки клон на такава финансова институция, който се намира извън страната;

б) всеки клон на финансова институция, която не е местно лице за данъчни цели на Република България, ако този клон се намира в страната.

3. „Финансова институция" означава попечителска институция, депозитарна институция, инвестиционно образувание или определено застрахователно дружество. Финансова институция е местно лице за данъчни цели на една държава, ако финансовата институция попада под юрисдикцията на тази държава и тя има право да наложи на финансовата институция задължение за предоставяне на информация. Счита се, че тръст, който е финансова институция (независимо дали е местно лице за данъчни цели на държава), попада под юрисдикцията на една държава, ако един или повече от попечителите са местни лица на тази държава, освен ако тръстът предоставя цялата информация по този кодекс на друга държава, тъй като е нейно местно лице за данъчни цели. Счита се, че финансова институция (с изключение на тръст), която не е местно лице за данъчни цели (тъй като е фискално прозрачна или попада под юрисдикция, която не предвижда подоходен данък), попада под юрисдикцията на една държава, когато:

а) е учредена съгласно законодателството на тази държава;

б) има място на управление (включително на действително управление) в тази държава, или

в) подлежи на финансов надзор в тази държава.

4. „Попечителска институция" е всяко образувание, което държи като съществена част от стопанската си дейност финансови активи за чужда сметка. Едно образувание държи финансови активи за чужда сметка като съществена част от стопанската си дейност, ако брутният доход на образуването от държаните финансови активи и свързаните с тях финансови услуги е равен или надвишава 20 на сто от брутния доход на образуването през по-краткия от следните два периода:

а) тригодишния период, който приключва на 31 декември преди годината, в която се прави определянето;

б) периода, през който образуването е съществувало.

5. „Депозитарна институция" е всяко образувание, което приема влогове в рамките на обичайното извършване на банкова или подобна стопанска дейност.

6. „Инвестиционно образувание" е всяко образувание:

а) което извършва преимуществено като стопанска дейност една или повече от следните дейности или операции от името и за сметка на клиент:

аа) търговия с инструменти на паричния пазар (чекове, менителници, сертификати за депозит и други) и деривати; търговия с чуждестранна валута, инструменти, представляващи обменни операции, и инструменти, свързани с лихвени проценти и индекси; търговия с прехвърляеми ценни книжа или стокови фючърси;

бб) управление на портфейли на индивидуални клиенти или на колективни инвестиционни схеми или други предприятия за колективно инвестиране;

вв) друга форма на инвестиране, администриране или управление на финансови активи или пари от името на други лица;

б) (доп. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) брутният доход на което се дължи преимуществено на инвестиране, реинвестиране или търговия с финансови активи, ако образуването се управлява от друго образувание, което е депозитарна институция, попечителска институция, определено застрахователно дружество или инвестиционно образувание, описано в буква „а".

Едно образувание преимуществено извършва като стопанска дейност една или повече от дейностите, описани в буква „а", или брутният доход на образуването се дължи преимуществено на инвестиране, реинвестиране или търговия с финансови активи за целите на буква „б", ако брутният доход на образуването, произтичащ от съответните дейности, е равен или надвишава 50 на сто от брутния доход на образуването през по-краткия от следните два периода: тригодишния период, който приключва на 31 декември от годината, предшестваща годината, в която се прави определянето, или периода, през който образуването е съществувало.

Едно образувание се управлява от друго образувание, когато управляващото образувание извършва, пряко или чрез друго лице, някоя от дейностите или операциите по буква „а" за сметка на управляваното образувание.

Понятието „инвестиционно образувание" не включва образувания, които са активни нефинансови образувания, отговарящи на някой от критериите в т. 48, букви „г" - „ж". Настоящата точка се тълкува в съответствие със сходната редакция на определението за „финансова институция" в препоръките на Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF).

7. „Финансов актив" включва:

а) ценни книжа като дял или акция в дружество; съдружие или действителна собственост в притежавани от широк кръг лица или публично търгувани съдружия или тръстове; дългови ценни книжа, обезпечени или необезпечени облигации или друго доказателство за наличие на дълг;

б) дял в съдружие, стоки, суапове, в това число лихвен суап, валутен суап, базов суап, лихвен таван, лихвен под, суап върху стоки, суап върху дялови ценни книжа, суап върху капиталови индекси и подобни споразумения;

в) застрахователен договор или анюитетен договор;

г) всякакви участия, включително фючърс или форуърден договор или опция, в ценни книжа, дял в съдружие, стока или дериват върху стока, суап, застрахователен договор или анюитетен договор;

д) за целите на FATCA споразумението финансовият актив включва и финансов инструмент или договор с цел инвестиция, като валутна или стокова транзакция, суап за кредитно неизпълнение, суап, базиран на нефинансов индекс, договор с условна главница или други деривативни инструменти.

Финансовият актив не включва пряка собственост в недвижимо имущество, несвързана с дълг.

8. „Определено застрахователно дружество" е всяко образувание, което е застраховател (или холдинг на застрахователно дружество), което издава или е длъжно да извършва плащания по застрахователен договор с откупна стойност или анюитетен договор.

9. „Финансова институция на участваща юрисдикция" е:

а) финансова институция, която е местно лице за данъчни цели на участваща юрисдикция, с изключение на клон на финансовата институция, който се намира извън участващата юрисдикция;

б) клон на финансова институция, която не е местно лице за данъчни цели на участваща юрисдикция, който се намира в участваща юрисдикция.

10. „Финансова институция на партньорска юрисдикция" е:

а) финансова институция, която е местно лице за данъчни цели на партньорска юрисдикция, с изключение на клон на финансовата институция, който се намира извън партньорската юрисдикция;

б) клон на финансова институция, която не е местно лице за данъчни цели на партньорска юрисдикция, който се намира в партньорската юрисдикция.

11. „Неучастваща финансова институция" е финансова институция по чл. 1, ал. 1, буква „р" от FATCA споразумението.

12. „Непредоставяща информация финансова институция" е всяка финансова институция, която е:

а) държавно образувание, международна организация или централна банка, освен в случаите на плащане, произтичащо от задължение във връзка с търговска финансова дейност от вида, извършван от определено застрахователно дружество, попечителска институция или депозитарна институция;

б) пенсионен фонд с широко участие, пенсионен фонд с тясно участие, пенсионен фонд на държавно образувание, на международна организация или централна банка, или освободен издател на кредитни карти;

в) всяко друго образувание с нисък риск да бъде използвано за отклоняване от данъчно облагане, с характеристики, подобни на някое от образуванията, описани в букви „а" и „б", и което е включено в списъка на непредоставящите информация финансови институции, посочен в чл. 142г, ал. 1, при условие че статусът на образуването като непредоставяща информация финансова институция не възпрепятства постигането на целите на настоящия кодекс;

г) освободено предприятие за колективно инвестиране;

д) тръст, доколкото попечителят е предоставяща информация финансова институция, която предоставя цялата информация съгласно задълженията по чл. 142б по отношение на всички сметки на тръста, за които се предоставя информация;

е) за целите на FATCA споразумението - българска финансова институция или друго образувание, което е местно лице на Република България, описани в приложение II на FATCA споразумението като непредоставяща информация българска финансова институция.

13. „Държавно образувание" означава правителството на Република България, държава - членка на Европейския съюз, или друга юрисдикция, всякакви административни единици и/или политически подразделения на Република България, държава членка или друга юрисдикция (щат, област, окръг или община) или всяка държавна агенция или институция на Република България, държава членка или друга юрисдикция. Това понятие включва съставните части по т. 14, контролираните образувания по т. 15 и административни единици и/или политическите подразделения на Република България, държава членка или друга юрисдикция.

14. „Съставна част" на Република България, държава членка или друга юрисдикция означава всяко лице, организация, агенция, бюро, фонд, учреждение или друг орган независимо от начина, по който е създаден, които представляват орган на публична власт. Нетните приходи на органа на публична власт трябва да са кредитирани на собствената му сметка или на други сметки на Република България, държавата членка или друга юрисдикция, без никаква част от тях да се използва в полза на частноправни субекти. Съставната част не включва лице, което е суверен, длъжностно лице или ръководител и което действа в лично качество.

15. „Контролирано образувание" е образувание на Република България, държава членка или друга юрисдикция, което е самостоятелен правен субект и което отговаря на следните условия:

а) образуването се притежава и контролира изцяло от едно или повече държавни образувания пряко или чрез едно или повече контролирани образувания;

б) нетните приходи на образуването се кредитират на собствената му сметка или на сметките на едно или повече държавни образувания, без никаква част от тях да се използва в полза на частноправни субекти;

в) в случай на прекратяване активите на образуването се прехвърлят на едно или повече държавни образувания.

Не се счита, че доход се използва в полза на частноправни субекти, ако те са бенефициери на държавна програма и дейностите по програмата се изпълняват в обществена полза с цел създаване на обществени блага или ако са свързани с администриране на етап от управлението. Независимо от горното се приема, че доходът се използва в полза на частноправни субекти, ако той произтича от използването на държавно образувание за извършване на търговска дейност, като търговска банкова дейност, при която се предоставят финансови услуги.

16. „Международна организация" е всяка международна организация или изцяло притежавана от нея агенция или институция. Тази категория включва всяка междуправителствена организация, включително наднационална организация, която се състои преимуществено от правителства, има действащо споразумение за седалище с Република България или споразумение, което до голяма степен е от подобен характер, и чийто доход не се използва в полза на частноправни субекти.

17. „Централна банка" е институция на Република България, държава членка или друга юрисдикция, която съгласно законодателството или правителствен акт е основният орган, който емитира инструменти, предназначени да бъдат в обращение под формата на парична единица, включително и когато е самостоятелен от правителството на държавата субект, независимо дали е притежаван изцяло или частично от Република България, държава членка или друга юрисдикция.

18. „Пенсионен фонд с широко участие" е фонд, създаден с цел изплащане на обезщетения при пенсиониране, инвалидност или смърт или всяка комбинация от тези събития на бенефициери, които са настоящи или бивши служители, или на лица, посочени от такива служители на един или повече работодатели в замяна на предоставени услуги, при условие че фондът:

а) няма бенефициер, който да притежава повече от 5 на сто от активите на фонда;

б) подлежи на държавно регулиране и предоставя информация на Националната агенция за приходите, и

в) отговаря на едно от следните условия:

аа) фондът е освободен от данъчно облагане върху инвестиционен доход или облагането на такъв доход е отсрочено или се извършва по намалена ставка във връзка със статуса на фонда като пенсионна схема;

бб) фондът получава най-малко 50 на сто от общите вноски от участващи работодатели, с изключение на трансфери на активи от други пенсионни фондове,

определени като такива по този кодекс, или от пенсионни сметки, описани в т. 39, буква „а";

вв) разпределения или тегления на суми от фонда се разрешават само при настъпване на определени събития, свързани с пенсиониране, инвалидност или смърт (с изключение на разпределения с прехвърляне към други пенсионни фондове, определени като такива по този кодекс, или пенсионни сметки, описани в т. 39), като в случаите на разпределения или тегления на суми преди настъпването на такива определени събития се налага неустойка;

гг) (изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) вноските, освен разрешени наваксващи вноски, на служители във фонда са ограничени до получения от служителя доход или не могат да надвишават годишно равностойността в евро на 50 000 щатски долара, като се прилагат правилата на чл. 142с за сумиране на сметки.

19. „Пенсионен фонд с тясно участие" е фонд, създаден с цел изплащане на обезщетения при пенсиониране, инвалидност или смърт на бенефициери, които са настоящи или бивши служители, или на лица, посочени от такива служители, на един или повече работодатели в замяна на предоставени услуги, и отговаря на следните условия:

а) във фонда се осигуряват по-малко от 50 лица;

б) във фонда участват един или повече работодатели, които не са инвестиционни образувания или пасивни нефинансови образувания;

в) вноските на служителя и на работодателя във фонда, освен трансферите на активи от пенсионни сметки, описани в т. 39, буква „а", са ограничени до получения от служителя доход и обезщетение;

г) участниците, които не са местни лица на Република България, нямат право на повече от 20 на сто от активите на фонда;

д) фондът подлежи на държавно регулиране и предоставя информация на Националната агенция за приходите.

20. „Пенсионен фонд на държавно образувание, международна организация или централна банка" е фонд, създаден от държавно образувание, международна организация или централна банка за изплащане на обезщетения при пенсиониране, инвалидност или смърт на бенефициери или участници, които са настоящи или бивши служители или на посочени от тях лица, или които не са настоящи или бивши служители, ако обезщетенията на такива бенефициери или участници се предоставят за извършени лични услуги в полза на държавното образувание, международната организация или централната банка.

21. „Освободен издател на кредитни карти" е финансова институция, която отговаря на следните условия:

а) финансовата институция се счита за такава единствено поради това, че е издател на кредитни карти, приемащ плащане над дължимата наличност по картата и това надплащане не се възстановява незабавно на клиента;

б) (изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) към 1 януари 2016 г. финансовата институция прилага политики и процедури, които не позволяват на клиента да извърши надплащане над равностойността в евро на 50 000 щатски долара или гарантират, че всяко надплащане от клиент, което надвишава тази сума, се възстановява на клиента в рамките на 60 дни, като във всеки случай се прилагат правилата на чл. 142с за сумиране на сметки. За тази цел извършеното от клиента

надплащане не се отнася до кредитните наличности за оспорени трансакции, но включва кредитни наличности от връщане на стоки. Когато в международен договор за автоматичен обмен на финансова информация, ратифициран от Република България, обнародван и влязъл в сила, е посочена дата, различна от тази по буква „б", се прилага датата съгласно международния договор.

22. „Освободено предприятие за колективно инвестиране" е инвестиционно образувание, регулирано като предприятие за колективно инвестиране, при условие че цялото участие в него се държи от или чрез физически лица или образувания, които не са лица, за които се предоставя информация, с изключение на пасивни нефинансови образувания с контролиращи лица, които са лица, за които се предоставя информация. За целите на FATCA споразумението освободено предприятие за колективно инвестиране е това, отговарящо на условията по тази точка, с изключение на случаите, в които участието се държи от физически лица и/или неучастващи финансови институции.

23. „Финансова сметка" е сметка, поддържана от финансова институция, която включва депозитна сметка, попечителска сметка и:

а) в случай на инвестиционно образувание - всяко капиталово или дългово участие във финансовата институция; независимо от горното понятието „финансова сметка" не включва капиталово или дългово участие в образувание, което е инвестиционно образувание единствено поради това, че:

аа) предоставя инвестиционни консултации на или действа от името на, или

бб) управлява портфейл на или действа от името на клиент за целите на инвестирането, управлението или администрирането на финансови активи, вложени на името на клиента във финансова институция, различна от това образувание;

б) в случай на финансова институция, която не е посочена в буква „а" - всяко капиталово или дългово участие във финансовата институция, ако класът на участието е такъв, че да се избегне предоставяне на информация в съответствие с този кодекс;

в) всеки застрахователен договор с откупна стойност и всеки анюитетен договор, сключен или поддържан от финансова институция, различен от несвързан с инвестиции, непрехвърлим, незабавно платим пожизнен анюитет, сключен с дадено лице за изплащане на обезщетения при пенсиониране или инвалидност, предоставени по сметка, която е изключена сметка;

г) за целите на FATCA споразумението, в случай на финансова институция, която не е посочена в буква „а" - всяко капиталово или дългово участие във финансовата институция, ако:

аа) участието не е регулярно търгувано на място за търговия на ценни книжа;

бб) стойността на прякото или непрякото участие е определена главно на база на активите, които пораждат плащанията с източник в Съединените американски щати, върху които се удържа данък, и

вв) класът на участието е такъв, че да се избегне предоставяне на информация в съответствие с този кодекс;

д) терминът „финансова сметка" не включва сметки, които са изключени сметки по т. 39.

24. „Депозитна сметка" включва всяка разплащателна, спестовна, срочна, търговска или влогова сметка, сметка, която се удостоверява с депозитен сертификат, сертификат за спестовна сметка, инвестиционен сертификат, дългов сертификат или друг подобен инструмент, поддържани от финансова институция при обичайното извършване на банкова дейност или подобна стопанска дейност. Депозитната сметка включва също сума, държана от застрахователно дружество по договор с гарантирана инвестиция или подобно споразумение за изплащане или начисляване на съответна лихва.

25. „Попечителска сметка" е сметка, различна от застрахователен договор или анюитетен договор, по която се държат един или повече финансови активи в полза на друго лице.

26. „Капиталово участие" в случай на съдружие, което е финансова институция, е участие в капитала или печалбите на съдружието. В случай на тръст, който е финансова институция, се приема, че капиталовото участие се държи от всяко лице, което е считано за учредител или бенефициер на целия или на част от тръста, или от всяко друго физическо лице, което упражнява крайния действителен контрол върху тръста. Лице, за което се предоставя информация, се счита за бенефициер на тръста, ако такова лице има право да получава пряко или непряко задължително разпределение или може да получава пряко или непряко разпределение от тръста по преценка на попечителя.

27. „Застрахователен договор" е договор, с изключение на анюитетен договор, по силата на който издателят на застрахователната полица се съгласява да изплати обезщетение или определена сума при настъпване на определено случайно събитие, включващо смърт, заболяване, злополука, отговорност или имуществен риск.

28. (Доп. - ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) „Анюитетен договор" е договор, по който издателят се съгласява да извършва плащания за срок, определен изцяло или отчасти от продължителността на живота на едно или повече лица, включително и договор, считан за анюитетен съгласно законодателството или практиката на Република България, държава членка или друга юрисдикция.

29. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) „Застрахователен договор с откупна стойност" е застрахователен договор, с изключение на презастрахователен договор за обезщетение, сключен между две застрахователни дружества, който има откупна стойност. За целите на FATCA споразумението откупната стойност е в размер, по-голям от равностойността в евро на 50 000 щатски долара.

30. „Откупна стойност" е по-голямата стойност между: сумата, която застраховащият има право да получи при разваляне или прекратяване на договора, определена без намаление за евентуална такса при разваляне или заем по полицата, и сумата, която застраховащият може да заема съгласно или във връзка с договора. Независимо от това понятието „откупна стойност" не включва сума, платима по застрахователен договор:

а) единствено на основание смъртта на лице, застраховано по договор за животозастраховане;

б) като обезщетение за претърпяна телесна повреда или заболяване или друго плащане, предоставящо обезщетение за претърпяна икономическа загуба вследствие на настъпването на застрахователното събитие;

в) като възстановяване на изплатена преди това премия по застрахователен договор, с изключение на договор за животозастраховане, свързан с инвестиции, или анюитетен договор, поради разваляне или прекратяване на договора, намаляване на излагането на риск през действителния срок на договора или произтичащо от коригиране на съобщение или подобна грешка по отношение на премията по договора;

г) като дивидент за застраховащия, с изключение на дивидент при прекратяване, при условие че дивидентът е свързан със застрахователен договор, съгласно който единствените платими обезщетения са посочените в буква „б";

д) като възстановяване на предварителна премия или премиен депозит по застрахователен договор, за който премията е платима най-малко ежегодно, ако размерът на авансовата премия или на премийния депозит не надвишава следващата годишна премия, която ще бъде платима по договора;

е) за целите на FATCA споразумението букви „а", „г" и „д" не се прилагат и понятието „откупна стойност" не включва дивидент на застраховащия на база на застрахователния резултат във връзка с договора или съответната група.

31. „Съществуваща сметка" е:

а) финансова сметка, поддържана от предоставяща информация финансова институция към 31 декември 2015 г.; когато в международен договор за автоматичен обмен на финансова информация, ратифициран от Република България, обнародван и влязъл в сила, е посочена дата, различна от 31 декември 2015г., се прилага датата съгласно международния договор;

б) всяка финансова сметка на титуляр на сметка независимо от датата, на която тази финансова сметка е била открита, ако:

аа) титулярят на сметката притежава в предоставящата информация финансова институция или в нейно свързано образувание в страната и финансова сметка, която е съществуваща сметка по смисъла на буква „а";

бб) предоставящата информация финансова институция счита финансовите сметки по буква „а" и всяка друга финансова сметка на титуляря, които са съществуващи сметки по смисъла на буква „б", като единна финансова сметка за целите на изпълнението на изискванията за стандартите за познаване на клиента по чл. 142р, ал. 1 и за целите на определянето на наличността или стойността на всяка от финансовите сметки, когато се прилагат прагове за наличност по сметки;

вв) при финансова сметка, за която се прилагат МИП процедури, предоставящата информация финансова институция прилага МИП процедурите за сметката по буква „а";

гг) откриването на финансовата сметка не изисква предоставяне на нова, допълнителна или изменена информация от титуляря на сметката освен за целите на настоящия кодекс;

в) за целите на FATCA споразумението „съществуваща сметка" е финансова сметка, поддържана от предоставяща информация финансова институция към 30 юни 2014 г.

32. „Нова сметка" е финансова сметка, поддържана от предоставяща информация финансова институция, открита на или след 1 януари 2016 г., освен когато тя е считана за съществуваща сметка по смисъла на т. 31, буква „б". За целите на прилагане на FATCA споразумението „нова сметка" е финансова сметка, открита на или след 1 юли 2014 г. Когато в международен договор за автоматичен обмен на финансова информация, ратифициран от Република България, обнародван и влязъл в сила, е посочена дата, различна от 1 януари 2016 г., се прилага датата съгласно международния договор.

33. „Съществуваща сметка на физическо лице" е съществуваща сметка с титуляр едно или повече физически лица.

34. „Нова сметка на физическо лице" е нова сметка с титуляр едно или повече физически лица.

35. „Съществуваща сметка на образувание" е съществуваща сметка с титуляр едно или повече образувания.

36. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) „Сметка на малка стойност" е съществуваща сметка на физическо лице със сумирана наличност или стойност към 31 декември 2015 г., които не надвишават равностойността в евро на 1 000 000 щатски долара. За целите на FATCA споразумението „сметка на малка стойност" е съществуваща сметка на физическо лице със сумирана наличност или стойност към 30 юни 2014 г., които не надвишават равностойността в евро на 1 000 000 щатски долара.

37. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) „Сметка на голяма стойност" е съществуваща сметка на физическо лице със сумирана наличност или стойност към 31 декември 2015 г. или 31 декември на всяка следваща година, които надвишават равностойността в евро на 1 000 000 щатски долара. За целите на FATCA споразумението „сметка на голяма стойност" е съществуваща сметка на физическо лице със сумирана наличност или стойност към 30 юни 2014 г., 31 декември 2015 г. или 31 декември на всяка следваща година, които надвишават равностойността в евро на 1 000 000 щатски долара.

38. „Нова сметка на образувание" е нова сметка с титуляр едно или повече образувания.

39. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) „Изключена сметка" е една от следните сметки:

а) пенсионна сметка, която отговаря на следните условия:

аа) сметката подлежи на регулиране като лична пенсионна сметка или е част от регистрирана или регулирана пенсионна схема за изплащане на обезщетения при пенсиониране, включително на обезщетения при инвалидност или смърт;

бб) сметката се облага при по-благоприятни условия (вноските по сметката, които биха подлежали на данъчно облагане, се приспадат или се освобождават от брутния доход на титуляря на сметката или се облагат с намалена ставка или облагането на доход от инвестиции по сметката се отсрочва или се извършва по намалена ставка);

вв) за сметката се предоставя информация на Националната агенция за приходите;

гг) тегления се извършват, при условие че е достигната определена възраст за пенсиониране или са настъпили инвалидност или смърт, а за тегления преди настъпването на такива определени събития се налагат неустойки;

дд) годишните вноски са ограничени до равностойността в евро на 50 000 щатски долара или по-малко или е определена максимална граница на вноските по сметката за цялата продължителност на живота до равностойността в евро на 1 000 000 щатски долара или по-малко, като във всеки случай се прилагат правилата на чл. 142с за сумиране на сметки; не се счита, че финансовата сметка не отговаря на изискванията на изречение първо само защото по такава финансова сметка могат да се получават активи или средства, прехвърлени от една или повече финансови сметки, които отговарят на изискванията на буква „а" или „б", или от един или повече пенсионни фондове, които отговарят на определенията в т. 18 - 20;

б) сметка, която отговаря на следните условия:

аа) сметката подлежи на регулиране като инвестиционен инструмент за цели, различни от пенсиониране, и се търгува регулярно на място за търговия на ценни книжа или подлежи на регулиране като спестовна схема за цели, различни от пенсиониране;

бб) сметката се облага при по-благоприятни условия (вноските по сметката, които биха подлежали на данъчно облагане, се приспадат или се освобождават от брутния доход на титуляря на сметката или се облагат по намалена ставка или облагането на доход от инвестиции по сметката се отсрочва или се извършва по намалена ставка);

вв) тегленията се извършват, при условие че отговарят на специфични критерии, свързани с целта на инвестиционната или спестовната сметка (предоставяне на

образователни или медицински придобивки), а за тегления, извършени преди такива критерии да са изпълнени, се налагат неустойки;

гг) годишните вноски са ограничени до равностойността в евро на 50 000 щатски долара или по-малко, като се прилагат правилата на чл. 142с за сумиране на сметки; не се счита, че финансовата сметка не отговаря на изискванията на изречение първо само защото по такава финансова сметка могат да се получават активи или средства, прехвърлени от една или повече финансови сметки, които отговарят на изискванията на букви „а" и „б", или от един или повече пенсионни фондове, които отговарят на определенията в т. 18 - 20;

в) договор за животозастраховане със застрахователен период, който ще изтече преди застрахованото лице да навърши 90-годишна възраст, ако договорът отговаря на следните условия:

аа) периодичните застрахователни премии, които не намаляват с времето, се изплащат най-малко веднъж годишно през по-краткия от следните два периода: периода на действие на договора или докато застрахованото лице навърши 90-годишна възраст;

бб) никое лице няма достъп до стойност по договора (чрез теглене, заем или по друг начин), без това да изисква прекратяване на договора;

вв) сумата (освен в случай на обезщетение при смърт), платима при предсрочно прекратяване или при прекратяване на договора, не може да надвишава съвкупните премии, изплатени по договора, след приспадане на сбора от таксите при смърт и/или заболяване и разходите (независимо дали са наложени в действителност) за периода или периодите на действие на договора и всяка сума, платена преди предсрочното прекратяване или преди прекратяването на договора;

гг) страна по договора не е приобретател срещу възнаграждение;

г) сметка, която е държана само като част от наследствена маса, ако документацията за такава сметка съдържа препис от завещанието на починалия или от акта за смърт;

д) сметка, открита във връзка с едно от следните:

аа) съдебно разпореждане или решение;

бб) продажба, замяна или наем на движимо или недвижимо имущество или права, ако сметката отговаря на следните условия:

ааа) сметката е захранена единствено с авансово (начално) плащане, задатък, депозит на сума, подходяща за обезпечаване на задължение, което произтича пряко от сделка, или подобно плащане, или се финансира с финансов актив, който е вложен по сметката във връзка с продажба, замяна или наем на имущество или права;

ббб) сметката е открита и се използва единствено, за да обезпечи задължението на купувача да заплати покупната цена за имущество или права, на продавача да заплати условно задължение или на наемодателя или наемателя да заплати обезщетение за вреди, свързани с отдаденото под наем имущество, както е предвидено в договор за наем;

ввв) активите на сметката, включително полученият по нея доход, се изплащат или се разпределят по друг начин в полза на купувача, продавача, наемодателя или наемателя (включително за изпълнение на задължение на такова лице) при продажба, замяна или отказ от собственост или при прекратяване на договора за наем;

ггг) сметката не е гаранционна сметка по маржин сделки или подобен вид сметка, открита във връзка с продажба или замяна на финансов актив;

ддд) сметката не е свързана със сметка по буква „е";

вв) задължение на финансова институция, обслужваща обезпечен с недвижимо имущество заем, да задържи част от плащането единствено с цел улесняване на плащането на по-късен етап на данъци или застраховки, свързани с недвижимото имущество;

гг) задължение на финансова институция единствено да улесни плащането на данъци на по-късен етап;

е) депозитна сметка, която отговаря на следните условия:

аа) сметката съществува единствено поради това, че клиент извършва плащане над дължимата сума по кредитна карта или договор за револвиращ кредит и надплатената сума не се възстановява незабавно на клиента;

бб) към 1 януари 2016 г. финансовата институция прилага политики и процедури, които не позволяват на клиента да извърши надплащане над равностойността в евро на 50 000 щатски долара или гарантират, че всяко надплащане от клиент, което надвишава тази сума, се възстановява на клиента в рамките на 60 дни, като при всеки случай се прилагат правилата на чл. 142с; за тази цел извършеното от клиента надплащане не се отнася до кредитните наличности за спорни трансакции, но включва кредитни наличности от връщане на стоки;

ж) всяка друга сметка, която е с нисък риск да бъде използвана за избягване на данъци, с характеристики, които са подобни на някоя от сметките, описани в букви „а" - „е", и която е включена в списъка на изключените сметки по чл. 142г, ал. 1, при условие че статусът на такава сметка като изключена сметка не възпрепятства постигането на целите на настоящия кодекс.

40. „Сметка, за която се предоставя информация" е финансова сметка, която се поддържа от предоставяща информация финансова институция, с титуляр едно или повече лица, за които се предоставя информация, или с титуляр пасивно нефинансово образувание с едно или повече контролиращи лица, които са лица, за които се предоставя информация, при условие че е идентифицирана като такава съгласно процедурите за комплексна проверка.

41. „Лице, за което се предоставя информация" е:

1. лице от участваща юрисдикция, с изключение на:

а) дружество, чиито акции се търгуват регулярно на едно или повече места за търговия на ценни книжа;

б) дружество, което е свързано образувание с дружество по буква „а";

в) държавно образувание;

г) международна организация;

д) централна банка;

е) финансова институция;

2. за целите на FATCA споразумението - всяко определено американско лице съгласно чл. 1, ал. 1, буква „аа" от FATCA споразумението.

42. „Лице от участваща юрисдикция" е физическо лице или образувание, което е местно лице за данъчни цели на една (или повече) участваща юрисдикция съгласно данъчното й законодателство, или наследствена маса на починало лице, което е било местно лице за данъчни цели на участваща юрисдикция; съдружие, неперсонифицирано дружество с ограничена отговорност или подобна правна договореност (с изключение на тръст, който е пасивно нефинансово образувание), за което не може да бъде определено къде е местно лице за данъчни цели, се счита за установено в юрисдикцията, където е мястото на неговото действително управление.

43. „Участваща юрисдикция" е:

а) всяка друга държава - членка на Европейския съюз;

б) всяка друга юрисдикция, с която Република България има действащо споразумение, което предвижда, че юрисдикцията ще предоставя информацията, посочена в чл. 142б, и която е определена в списък, публикуван от Република България и предоставен на Европейската комисия;

в) всяка друга юрисдикция, с която Европейският съюз има действащо споразумение, което предвижда, че юрисдикцията ще предоставя информацията,

посочена в чл. 142б, и която е определена в списък, публикуван от Европейската комисия;

г) (доп. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) Съединените американски щати - за целите на FATCA споразумението.

44. За целите на прилагане на FATCA споразумението „партньорска юрисдикция" е юрисдикция, която има действащо споразумение със Съединените американски щати за улесняване на въвеждането в действие на Акта за спазване на данъчното законодателство във връзка със задгранични сметки („FATCA") и която е определена в списък, публикуван от Службата за вътрешни приходи на Съединените американски щати.

45. „Контролиращи лица" са физически лица, които упражняват контрол над образувание. В случай на тръст това понятие означава учредителя(ите), попечителя(ите), пазителя(ите), бенефициера(ите) или класа бенефициери и всяко друго физическо лице, което упражнява окончателен действителен контрол над тръста, а в случай на правна договореност, различна от тръст, това понятие означава лица, заемащи равностойни или подобни позиции. Терминът „контролиращи лица" се тълкува в съответствие с понятието „действителен собственик" по смисъла на Закона за мерките срещу изпирането на пари и препоръките на Финансовата група за действие срещу изпирането на пари.

46. „Нефинансово образувание" е всяко образувание, което не е финансова институция.

47. „Пасивно нефинансово образувание" е:

а) нефинансово образувание, което не е активно нефинансово образувание;

б) инвестиционно образувание по смисъла на т. 6, буква „б", което не е финансова институция на участваща юрисдикция.

48. „Активно нефинансово образувание" е нефинансово образувание, което отговаря на някое от следните условия:

а) (изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.) по-малко от 50 на сто от брутния доход на нефинансовото образувание за предходната календарна година е пасивен доход и по-малко от 50 на сто от активите, държани от нефинансовото образувание през предходната календарна година, са активи, които генерират или се държат с цел генериране на пасивен доход; за целите на тази разпоредба пасивният доход включва дивиденти, лихви или друг приравнен на лихви доход, доход от наем, авторски и лицензионни възнаграждения, анюитети, печалби от разпореждане с финансови активи, търговия с чуждестранна валута, нетен доход от суап и суми, получени по застрахователен договор с откупна стойност;

б) акциите на нефинансовото образувание се търгуват регулярно на място за търговия на ценни книжа или е свързано образувание с образувание, чиито акции се търгуват регулярно на място за търговия на ценни книжа;

в) нефинансовото образувание е държавно образувание, международна организация, централна банка или образувание, което се притежава изцяло от едно или повече от тях;

г) дейностите на нефинансовото образувание или значителна част от тях се състоят от държането (изцяло или частично) на акции в обращение във или от предоставянето на услуги и финансиране на едно или повече дъщерни дружества, които се занимават със сделки или стопанска дейност, различни от тези на финансова институция, с изключение на случаите, когато образуването функционира (или се представя) като инвестиционен фонд (фонд за дялово инвестиране, фонд за рисково инвестиране, фонд за изкупуване на задлъжнели предприятия и други) или инвестиционен инструмент, чиято цел е придобиване или финансиране на дружества и участие в тези дружества като капиталов актив за инвестиционни цели;

д) нефинансовото образувание не извършва стопанска дейност и не е развивало такава в миналото, но инвестира в активи с намерението да извършва стопанска дейност, различна от тази на финансова институция, за срок 24 месеца от датата на първоначалното му създаване;

е) нефинансовото образувание не е извършвало дейност като финансова институция през последните пет години и е в процес на ликвидация или се преструктурира с цел да продължи или да започне отново да извършва стопанска дейност в област, различна от тази на финансова институция;

ж) нефинансовото образувание извършва преимуществено финансиране и хеджиране на трансакции на или за свързани образувания, които не са финансови институции, и не предоставя услуги по финансиране или хеджиране на други образувания, с които не е свързано образувание, при условие че групата от свързани образувания се занимава преимуществено със стопанска дейност, различна от тази на финансова институция;

з) нефинансово образувание, което отговаря на следните условия:

аа) създадено е и извършва дейност изключително за религиозни, благотворителни, научни, художествени, културни, спортни или образователни цели, или е професионална организация, съюз на предприемачи, търговска камара, работническа организация, земеделска или градинарска организация, гражданско обединение или организация, чиято основна дейност е насочена към повишаване на социалното благосъстояние;

бб) освободено е от облагане с подоходен данък в юрисдикцията, на която е местно лице;

вв) няма участници или членове, които да имат материален интерес от неговия доход или активи;

гг) учредителните документи на нефинансовото образувание или законодателството на юрисдикцията, на която е местно лице за данъчни цели, не допускат доход или активи на нефинансовото образувание да бъдат разпределени или предоставени в полза на частноправен субект или на образувание, което не е създадено с благотворителна цел (освен когато нефинансовото образувание извършва благотворителната си дейност или плаща разумно възнаграждение за предоставени услуги или за закупуване на имущество на пазарни цени);

дд) учредителните документи на нефинансовото образувание или законодателството на юрисдикцията, на която е местно лице, изискват при ликвидация или прекратяване на нефинансовото образувание всички негови активи да бъдат разпределени в полза на държавно образувание или на друга организация с нестопанска цел или да бъдат наследени от юрисдикцията, на която е местно лице;

и) за целите на FATCA споразумението нефинансово образувание, което е установено на територии на Съединените американски щати по чл. 1, ал. 1, буква „б" от FATCA споразумението и на което всички собственици са местни лица за данъчни цели на тези територии, всяко удържащо данък чуждестранно гражданско дружество или удържащ данък чуждестранен тръст съгласно националното законодателство на Съединените американски щати, както и нефинансово образувание, което е изключено чуждестранно нефинансово образувание по смисъла на раздел VI, буква Б, т. 4(и) от приложение I на FATCA споразумението.

49. „Титуляр на сметка" е лице, което е вписано или е идентифицирано като титуляр на финансова сметка от финансовата институция, която поддържа сметката. Лице, с изключение на финансова институция, което е титуляр на финансова сметка в полза на или за сметка на друго лице в качеството на агент, попечител, пълномощник, подписващо лице, инвестиционен съветник или посредник, не се счита за титуляр на сметка за целите на този кодекс, а за титуляр на сметката се приема другото лице. При застрахователен договор с откупна стойност или анюитетен договор титуляр на

сметката е всяко лице с право на получаване на откупната стойност или с право на промяна на бенефициера по договора. Когато няма лице с право на получаване на откупната стойност или на промяна на бенефициера, титуляр на сметката е всяко лице, посочено в договора като собственик, и всяко лице с право да получи плащане по договора. При настъпване на падежа на застрахователен договор с откупна стойност или на анюитетен договор всяко лице, което има право да получи плащане по договора, се счита за титуляр на сметката.

50. „МИП процедури" са процедури за комплексна проверка на клиента от страна на предоставящата информация финансова институция за прилагане на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма или други подобни изисквания, които се прилагат от предоставящата информация финансова институция.

51. „Образувание" е юридическо лице или правна договореност, включително търговско дружество, съдружие, тръст или фондация.

52. Едно образувание е „свързано образувание" с друго образувание, когато:

а) едното образувание контролира другото;

б) двете образувания са под общ контрол, или

в) двете образувания са инвестиционни образувания по смисъла на т. 6, буква „б" и са под общо управление, като това управление изпълнява задълженията за комплексна проверка на такива инвестиционни образувания.

Контрол означава пряка или непряка собственост на повече от 50 на сто от гласовете и/или участието в образуването.

53. „Данъчен номер" е данъчен идентификационен номер или негов функционален еквивалент при липсата на данъчен номер. За целите на FATCA споразумението „данъчен номер" е идентификационен номер на американски федерален данъкоплатец (включително идентификационен номер на работодател, социалноосигурителен номер или индивидуален данъчен идентификационен номер).

54. „Документални доказателства" са:

а) удостоверение за местно лице, издадено от оправомощен публичен орган (правителство, държавна агенция или община) на юрисдикцията, в която титулярят на сметката е местно лице;

б) по отношение на физическо лице - всеки валиден документ за самоличност, издаден от оправомощен публичен орган (правителство, държавна агенция или община), който съдържа името на лицето и обичайно се използва за установяване на самоличността;

в) по отношение на образувание - всеки официален документ, издаден от оправомощен публичен орган (правителство, държавна агенция или община), който съдържа наименованието на образуването и адреса на неговото централно управление в юрисдикцията, на която това образувание е местно лице за данъчни цели, или в друга юрисдикция, в която е било учредено или създадено;

г) всеки одитиран финансов отчет, кредитен отчет на трето лице, документи за несъстоятелност или документ, издаден от регулатор на ценни книжа;

д) по отношение на съществуваща сметка на образувание - предоставящата информация финансова институция може да използва като документално доказателство и всяка класификация от своите регистри по отношение на титуляря на сметката, която е била определена въз основа на стандартизирана класификация на икономическите дейности, била е вписана в съответствие с обичайната ѝ стопанска практика за целите на МИП процедурите или за други регулаторни цели (с изключение на данъчни цели) и която е била прилагана преди датата, използвана за класифициране на финансовата сметка като съществуваща сметка, при условие че на предоставящата информация финансова институция не е известно или няма причина да ѝ е известно, че такава класификация е невярна или ненадеждна.

55. „Стандартизирана класификация на икономическите дейности" означава Националната класификация на икономическите дейности или друга стандартизирана класификация, използвана за класифициране на предприятия по вид на извършваната стопанска дейност за цели, различни от данъчни цели.

56. „Промяна в обстоятелствата" е получаване на допълнителна информация, отнасяща се до или противоречаща на статуса на дадено лице, която включва всяка промяна или добавяне на информация:

а) по сметката за титуляря (включително добавяне, замяна или друга промяна на титуляря на сметката);

б) по всяка свързана сметка, при прилагане на правилата за сумиране на сметки по чл. 142с, ако такава промяна или добавяне на информация засяга статута на титуляря на сметката.

57. „Сметка, поддържана от финансова институция" е, както следва:

а) в случаите на попечителска сметка - от финансовата институция, която е попечител на активите по сметката (включително финансова институция, която държи активи на името на посредник/брокер за титуляр на сметка в такава институция);

б) в случаите на депозитна сметка - от финансовата институция, която е длъжна да извършва плащания по сметката (с изключение на агент на финансова институция, независимо дали този агент е финансова институция);

в) в случаите на капиталово или дългово участие във финансова институция, което съставлява финансова сметка - от тази финансова институция;

г) в случаите на застрахователен договор с откупна стойност или анюитетен договор - от финансовата институция, която е длъжна да извършва плащания по договора.

58. „Адрес на централно управление на образувание" е мястото, на което се намира неговото действително управление, и изключва адрес, използван единствено за целите на кореспонденцията, освен ако това е единственият адрес на образуването, посочен като негов регистриран адрес в устройствените му документи.

59. „Групов застрахователен договор с откупна стойност" е застрахователен договор с откупна стойност, който:

а) осигурява застрахователно покритие на физически лица, които са свързани чрез работодател, търговско сдружение, синдикална организация или друго сдружение или група;

б) изисква заплащане на премия за всеки член на групата (или подгрупа в рамките на групата), която е определена, без да се вземат предвид индивидуални здравни характеристики, различни от възраст, пол и навици по отношение на тютюнопушенето на члена (на подгрупата) на групата (или на подгрупата в рамките на групата).

60. „Групов анюитетен договор" е анюитетен договор, по който:

а) ползващи лица са физически лица, които са свързани чрез работодател, търговско сдружение, синдикална организация или друго сдружение или група, и

б) срещу плащане на договорена премия се осигурява пожизнен или срочен анюитет, платим незабавно или след определен период, в който се плащат дължимите премии по договора.

§ 2. За неуредените с този кодекс случаи се прилагат разпоредбите на Административнопроцесуалния кодекс и Гражданския процесуален кодекс.

§ 2а. (Нов - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.) Клоновете на търговските дружества и поделенията могат да продължат да се отчитат като осигурители отделно от дружеството и от другите негови клонове и поделения, като се идентифицират с единния си идентификационен код по БУЛСТАТ съгласно чл. 6, ал. 2 от Закона за регистър БУЛСТАТ .

§ 26. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.; доп., бр. 82 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.; изм. и доп., бр. 94 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; изм. и доп.,

бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 27 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.; изм. и доп., бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.07.2020 г.; изм. и доп., бр. 69 от 2020 г.; изм. и доп., бр. 100 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Този кодекс въвежда изискванията на Директива 2010/24/ЕС на Съвета от 16 март 2010 г. относно взаимната помощ при събиране на вземания, свързани с данъци, такси и други мерки (ОВ, L 84/1 от 31 март 2010 г.), на Директива 2011/16/ЕС на Съвета от 15 февруари 2011 г. относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане и за отмяна на Директива 77/799/ЕИО (ОВ, L 64/1 от 11 март 2011 г.), на Директива 2014/107/ЕС на Съвета от 9 декември 2014 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане (ОВ, L 359/1 от 16 декември 2014 г.) на Директива (ЕС) 2015/2376 на Съвета от 8 декември 2015 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане (ОВ, L 332/1 от 18 декември 2015 г.), на Директива (ЕС) 2016/881 на Съвета от 25 май 2016 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане (ОВ, L 146/8 от 3 юни 2016 г.), на Директива (ЕС) 2016/2258 на Съвета от 6 декември 2016 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на достъпа на данъчните органи до информация за борбата с изпирането на пари (ОВ, L 342/1 от 16 декември 2016 г.), на Директива (ЕС) 2017/1852 на Съвета от 10 октомври 2017 г. относно механизми за разрешаване на спорове във връзка с данъчното облагане в Европейския съюз (ОВ, L 265/1 от 14 октомври 2017 г.), на Директива (ЕС) 2018/822 на Съвета от 25 май 2018 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане, свързана с подлежащите на оповестяване трансгранични договорености (ОВ, L 139/1 от 5 юни 2018 г.), на Директива (ЕС) 2020/876 на Съвета от 24 юни 2020 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС във връзка със спешната необходимост от отлагане на някои срокове за подаване и обмен на информация в областта на данъчното облагане поради пандемията от COVID-19 (ОВ, L 204/46 от 26 юни 2020 г.) и на Директива (ЕС) 2021/514 на Съвета от 22 март 2021 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане (ОВ, L 104/1 от 25 март 2021 г.).

§ 2в. (Нов - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.; отм., бр. 66 от 2023 г., в сила от 03.05.2024 г.) .

§ 2г. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 11.12.2020 г.) Разпоредбите на чл. 66 - 74 от Административнопроцесуалния кодекс не се прилагат по отношение на актовете на министъра на финансите, с които на основание на данъчен закон се утвърждават образци на декларации, справки, сметки за изплатени суми, служебни бележки, удостоверения, бандероли и други документи.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Данъчният процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 103 от 1999 г., бр. 29 от 2000 г. - Решение № 2 на Конституционния съд от 2000 г.; изм., бр. 63 от 2000 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 45 и 112 от 2002 г., бр. 42, 112 и 114 от 2003 г., бр. 36, 38, 53 и 89 от 2004 г., бр. 19, 39, 43, 79 и 86 от 2005 г.) се отменя.

§ 4. Отсрочени или разсрочени публични вземания по отменения Данъчен процесуален кодекс, Кодекса за социално осигуряване и Закона за здравното осигуряване, срокът за плащане на които изтича след влизането в сила на този кодекс, запазват действието си до окончателното плащане съобразно даденото разрешение.

§ 5. *(1)* Разпоредбите на този кодекс се прилагат от органите на Националната агенция за приходите, съответно на Агенцията за държавни вземания, и за процесуалните действия по незавършените административни и изпълнителни

производства по глава седма от Кодекса за социално осигуряване към датата на влизането в сила на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(2) Започналите към датата на влизането в сила на този кодекс производства по глава осма и по чл. 349 - 350 от Кодекса за социално осигуряване се довършват от органите на Националния осигурителен институт по досегашния ред. Производството по издаване на разпореждане съгласно чл. 110, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване и неговото обжалване се довършват по досегашния ред от органите на Националния осигурителен институт, ако акт за начет е издаден преди влизането в сила на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(3) Разпоредбите на този кодекс се прилагат от органите на Националната агенция за приходите, съответно на Агенцията за държавни вземания, и за процесуалните действия по незавършените административни и изпълнителни производства към датата на влизането му в сила.

(4) Незавършените към датата на влизането в сила на този кодекс съдебни производства по отменения Данъчен процесуален кодекс се довършват по досегашния ред, като страна в производството е съответният орган на Националната агенция за приходите, съответно на Агенцията за държавни вземания.

§ 6. *(1)* Националната агенция за приходите е правоприемник на активите, пасивите, правата, задълженията и архива на данъчната администрация, считано от 1 януари 2006 г., с изключение на недвижимите имоти. За правоприемството се прилага съответно чл. 6а, ал. 1, т. 1 от Закона за данък върху добавената стойност.

(2) В срок до 1 април 2006 г. Министерският съвет, съответно министърът на финансите, предоставя имотите - публична държавна собственост, ползвани от данъчната администрация, на Националната агенция за приходите по реда на Закона за държавната собственост.

(3) Отношенията във връзка с преминаването на необходимата информация и архиви от Националния осигурителен институт в Националната агенция за приходите се уреждат със споразумение между управителя на Националния осигурителен институт и изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.

(4) Трудовите правоотношения на служителите на данъчна администрация и функция "Събиране" на Националния осигурителен институт се уреждат по реда на чл. 123 от Кодекса на труда. Трудовият стаж, придобит в системата на данъчна администрация и Националния осигурителен институт от работници и служители, назначени по трудово правоотношение в Националната агенция за приходите преди 30 юни 2006 г., се зачита за работа при един работодател, във връзка с чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда.

(5) До 30 юни 2007 г. трудовите правоотношения на служителите от Националната агенция за приходите, които изпълняват функции на длъжност, определена за заемане от държавен служител, се преобразуват в служебни правоотношения, като:

1. с акта по назначаването на държавния служител се присъжда определения в Единния класификатор на длъжностите в администрацията минимален ранг за заеманата длъжност, освен ако служителят не отговаря на условия за определяне на по-висок ранг;

2. член 12 от Закона за държавния служител не се прилага, освен за служителите, чиито трудови правоотношения са със срок за изпитване;

3. неизползваните отпуски по трудовите правоотношения се запазват и не се компенсират с парични обезщетения.

(6) До 31 декември 2006 г. Министерският съвет да внесе в Народното събрание необходимите законодателни промени, произтичащи от ал. 5.

(7) (Нова - ДВ, бр. 63 от 2006 г., в сила от 04.08.2006 г.) При назначаването на държавна служба в Агенция "Митници" на длъжност, чиито функции са пряко свързани с администрирането и контрола върху акциза, не се прилага чл. 10, ал. 1 от Закона за

държавния служител , ако кандидатите се намират в трудовоправни отношения с Агенция "Митници" и с Националната агенция за приходите.

§ 6а. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 01.01.2015 г.) За неплатените публични задължения, срокът за плащане на които е изтекъл преди 1 януари 2008 г., чл. 169, ал. 4, 5 и 6 се прилагат след писмено заявление от страна на длъжника.

§ 7. В Закона за събиране на държавните вземания (обн., ДВ, бр. 26 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 51 от 1997 г., бр. 59 от 1998 г., бр. 103 от 1999 г., бр. 29 от 2000 г. - Решение № 2 на Конституционния съд от 2000 г.; изм., бр. 63 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 28 и 46 от 2002 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 85:

а) в ал. 1, т. 1 се изменя така:

"1. организира и ръководи дейността по обезпечаването и принудителното събиране на публичните вземания, освен в случаите, когато действията се извършват от публичните изпълнители на Националната агенция за приходите по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;";

б) в ал. 2 и 3 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

2. В чл. 88, ал. 1 думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите".

§ 8. В Закона за Националната агенция за приходите (обн., ДВ, бр. 112 от 2002 г.; изм., бр. 114 от 2003 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 3, ал. 1:

а) точка 7 се изменя така:

"7. води регистър на лицата, подлежащи на регистрация по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, лицата, които работят по трудово правоотношение, създава и поддържа бази данни за тях, необходими за осъществяване на дейността ѝ и за нуждите на задължителното социално осигуряване, на Министерството на финансите и общините;";

б) в т. 8 думите "осъществява методическото ръководство" се заличават.

2. В чл. 5, ал. 5:

а) точка 5 се изменя така:

"5. териториалния обхват, седалищата и обхвата на дейността на териториалните дирекции;";

б) в т. 6 думите "и териториалните служби, както и числеността на персонала в тях" се заличават;

в) създава се т. 9:

"9. решения за отписване на вземания, събирани от Националната агенция за приходите, за задължения до 100 лв., разходите за събирането на които надхвърлят размера на задължението."

3. В чл. 6:

а) в ал. 1 думите "териториални подразделения" и "и териториални служби" се заличават;

б) в ал. 3 съюзът "и" след думата "данъци" се заменя със запетая и след думите "задължителни осигурителни вноски" се поставя запетая и се добавя "както и други публични вземания, възложени им със закон";

в) алинеи 4 и 8 се отменят;

г) алинея 9 се изменя така:

"(9) Числеността на персонала на агенцията се определя от Министерския съвет по предложение на министъра на финансите след одобрение на управителния съвет."

4. В чл. 7:

а) в ал. 1:

аа) в текста преди т. 1 думите "на агенцията" се заменят с "по приходите";

бб) в т. 2 думите "началниците на териториалните служби" се заменят с "техните заместници";

вв) създава се нова т. 3:

"3. директорите на дирекции, началниците на отдели и сектори;";

гг) досегашната т. 3 става т. 4 и се изменя така:

"4. служителите в централното управление и териториалните дирекции на агенцията, заемащи длъжност "главен експерт по приходите", "старши експерт по приходите", "експерт по приходите", "главен инспектор по приходите", "старши инспектор по приходите" и "инспектор по приходите";

дд) създава се т. 5:

"5. служителите в централното управление, заемащи длъжностите "държавен експерт по приходите" и "държавен инспектор по приходите";";

б) създава се нова ал. 2:

"(2) Органи на агенцията са и служителите, заемащи длъжност "държавен публичен изпълнител", "главен публичен изпълнител", "старши публичен изпълнител" и "публичен изпълнител";

в) досегашната ал. 2 става ал. 3 и се изменя така:

"(3) Изпълнителният директор и териториалният директор упражняват правомощията по чл. 7, ал. 3 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и могат да оправомощават със заповед своите заместници или да определят други служители от агенцията да упражняват техни правомощия.";

г) досегашната ал. 3 се отменя;

д) в ал. 4 думите "т. 3" се заменят с "т. 3 - 5 и ал. 2, както и когато длъжност "експерт";

е) създава се ал. 5:

"(5) Длъжностите по ал. 1, т. 5 и длъжността "държавен публичен изпълнител" се заемат по служебно правоотношение."

5. В чл. 8:

а) в ал. 3 думите "началниците на териториалните служби" се заличават;

б) алинея 4 се изменя така:

"(4) Служителите в териториалните дирекции се назначават от съответния териториален директор."

6. В чл. 9:

а) в ал. 1:

аа) в текста преди т. 1 след думите "което е" се добавя "дееспособен";

бб) в т. 2 думите "и осигуряването" се заменят с "и/или задължителното социално осигуряване";

вв) в т. 6 думите "този закон не предвижда друго" се заменят с "в закон не е предвидено друго";

гг) в т. 8 думите "този закон не предвижда друго" се заменят с "в закон не е предвидено друго";

б) в ал. 4:

аа) в текста преди т. 1 думата "лица" се заменя с "дееспособни български граждани";

бб) точка 1 се изменя така:

"1. които отговарят на изискванията по ал. 1, т. 3, 4 и 7 и на специфичните изисквания за заемане на съответната длъжност, определени със заповед на изпълнителния директор;";

вв) в т. 2 думите "ал. 1, т. 3 - 8" се заменят с "ал. 5";

в) създава се нова ал. 5:

"(5) Служителите в агенцията не могат да:

1. са еднолични търговци или съдружници в търговски дружества;

2. участват в органи на управление и контрол на търговски дружества, кооперации и други организации;

3. заемат друга платена длъжност или да извършват друга платена дейност освен научна, преподавателска или дейност, регламентирана в Закона за авторското право и сродните му права.";

г) досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея думите "ал. 1, т. 4 - 8" се заменят с "ал. 1, т. 4, 7 и ал. 5", а думите "изпълнителния директор" се заменят с "работодателя";

д) създават се ал. 7 и 8:

"(7) След постъпване на работа и всяка година до 31 май служителите на агенцията са длъжни да декларират имуществото си, включително такова, представляващо съпружеска имуществена общност, както и това на своите ненавършили пълнолетие деца, с декларация по образец, утвърден от изпълнителния директор.

(8) Несъвместимостта по ал. 5, както и неподаването в срок на декларация по ал. 7, е основание за едностранно прекратяване на трудовите правоотношения със служителя на агенцията без предизвестие."

7. Членове 10 и 11 се изменят така:

"Изпълнителен директор

Чл. 10. (1) Изпълнителният директор:

1. организира, ръководи и контролира цялостната дейност на агенцията;

2. планира, разпределя и контролира средствата и ресурсите за осъществяване дейността на агенцията;

3. анализира изпълнението на ежегодния план за приходите от публични вземания;

4. дава задължителни указания на органите на агенцията за единното прилагане на данъчното и осигурителното законодателство в рамките на функциите и правомощията на агенцията;

5. утвърждава методически указания и процедури за осъществяване на дейността на агенцията, задължителни за нейните служители;

6. решава спорове за компетентност между органи на агенцията;

7. утвърждава задължителните формуляри и образците на други документи, свързани със събирането на приходите;

8. определя числеността на централното управление и териториалните дирекции в рамките на общата численост на агенцията;

9. осъществява общо ръководство по управлението и квалификацията на служителите;

10. организира разясняване на данъчното и осигурителното законодателство в рамките на функциите и правомощията на агенцията;

11. подготвя проекти на международни данъчни спогодби;

12. дава становища по проекти на международни договори, съдържащи данъчни разпоредби;

13. дава становища за промени в данъчното и осигурителното законодателство в рамките на функциите и правомощията на агенцията;

14. упражнява други правомощия, предвидени със закон.

(2) Изпълнителният директор може да възложи част от правомощията и дейностите по ал. 1 на заместник изпълнителните директори, директорите на дирекция "Обжалване и управление на изпълнението" или други служители от централното управление. При отсъствие правомощията на изпълнителния директор се упражняват от определен от него заместник изпълнителен директор.

(3) Изпълнителният директор определя местонахождението и териториалната компетентност на дирекциите "Обжалване и управление на изпълнението" при централното управление със заповед, която се обнародва в "Държавен вестник".

(4) Изпълнителният директор може да възлага на други лица въз основа на договор връчването на съобщения, приемането на декларации, обработката им и получаването на плащанията по тях, както и други функции от компетентност на агенцията.

(5) Указания по ал. 1, т. 4, задължителни за органите на агенцията, може да издава и министърът на финансите, като по въпроси, свързани със задължителните осигурителни вноски, указанията се съгласуват с министъра на труда и социалната политика.

Териториален директор

Чл. 11. (1) Териториалният директор организира и ръководи:

1. териториалната дирекция;

2. обслужването и подпомагането на задължените лица при изпълнение на задълженията им по данъчното и осигурителното законодателство;

3. приемането и обработването на данъчни и осигурителни декларации, подлежащи на подаване или подадени в съответната териториална дирекция;

4. възлагането и извършването на проверки и ревизии;

5. обезпечаването, събирането и отчитането на данъчните вземания и задължителните осигурителни вноски, както и на глобите и имуществените санкции, наложени от органите на агенцията.

(2) Териториалният директор:

1. издава предвидените в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс актове;

2. разглежда и изпраща до съответния съд жалбите против актовете и отказите за издаване на актове на органите на агенцията, както и против действията или бездействията на органи и служители на агенцията на територията на региона по реда, установен със закон;

3. издава наказателни постановления в предвидените от закона случаи;

4. осъществява контрол върху дейността на органите и служителите на агенцията в съответната териториална дирекция;

5. отчита се за дейността си пред изпълнителния директор;

6. упражнява други правомощия, предвидени в закон.

(3) Териториалният директор може да възлага със заповед на определени органи по приходите и служители от териториалната дирекция изпълнението на правомощията по ал. 1 и 2, с изключение на тези по ал. 2, т. 2."

8. В чл. 12:

а) в ал. 1 думата "юрисконсулт" се заменя с "главен юрисконсулт", "старши юрисконсулт" и "юрисконсулт";

б) алинея 2 се отменя;

в) в ал. 3 т. 1 се изменя така:

"1. които имат висше юридическо образование и издържан изпит за придобиване на юридическа правоспособност;".

9. В чл. 13:

а) в ал. 1 думите "и началниците на териториалните служби" се заличават, а след думата "директор" се добавя "или от упълномощен от него служител на агенцията";

б) алинея 2 се изменя така:

"(2) Трудовите договори със служителите в териториалните дирекции се сключват, изменят и прекратяват от съответния директор на териториална дирекция."

10. В чл. 14:

а) в ал.1:

аа) точка 2 се изменя така:

"2. да пазят в тайна данните, представляващи данъчна и осигурителна информация съгласно Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;";

бб) създава се т. 3:

"3. да спазват установените изисквания относно създаването, обработването, съхраняването и предоставянето на достъп до информацията, представляваща служебна тайна;";

б) алинея 2 се отменя;

в) в ал. 3 думите "ал. 2" се заменят с "ал. 1, т. 2";

г) създават се ал. 4 и 5:

"(4) Служебна тайна е следната информация:

1. информация относно средствата за опазване на данъчната и осигурителната информация и на информацията, представляваща служебна тайна;

2. информация относно проектиране, изграждане и функциониране на информационни системи и мрежи за предаване на данъчна и осигурителна информация;

3. пароли, кодове и средства за криптографска защита на устройства, които създават, обработват, съхраняват и предават данъчна и осигурителна информация;

4. критериите за селекция и анализ на риска във връзка с осъществяване на ревизии и проверки;

5. сведения за организацията във връзка с осъществяване на данъчно-осигурителен контрол върху лица, произвеждащи и търгуващи с военна и специална продукция, както и върху такива, които са рискови за икономическата сигурност на държавата;

6. информация за действията по осъществяване на вътрешен контрол и вътрешна сигурност.

(5) Сведенията, определени като служебна тайна съгласно ал. 4, се създават, получават, обработват, предоставят, съхраняват и унищожават при условията и по реда на Закона за защита на класифицираната информация."

11. В чл. 15 думите "органите по чл. 7, ал. 1" се заменят със "служителите си".

12. В чл. 17 ал. 1 се изменя така:

"(1) На органите и служителите на агенцията ежегодно се изплащат суми за облекло при условия и по ред, определени от управителния съвет."

13. Член 18 се изменя така:

"Допълнително финансиране

Чл. 18. (1) Двадесет и пет на сто от събраните суми по влезлите в сила актове на органите на агенцията от укрити и/или недекларирани данъци, непризнати данъци за възстановяване и други суми за възстановяване, глоби и имуществени санкции и дължимите към тях лихви постъпват като собствени приходи в бюджета на агенцията.

(2) Средствата по ал. 1 се разходват само за:

1. капитални вложения за подобряване на материалната база на агенцията, за издръжка, за повишаване квалификацията на служителите и за облекло по чл. 17, ал. 1 в размер 55 на сто от средствата по ал. 1 - при условия и по ред, определени от управителния съвет;

2. допълнително материално стимулиране на работещите в агенцията в размер не по-малко от 35 на сто от средствата по ал. 1 - по критерии, при условия и по ред, определени от управителния съвет;

3. допълнително материално стимулиране към основната заплата на служителите на Министерството на финансите в размер до 10 на сто от средствата по ал. 1 - при условия и по ред, определени от министъра на финансите."

14. Член 20 се изменя така:

"Обхват на отговорността

Чл. 20. Служителите на агенцията отговарят пред агенцията за изплатените от нея обезщетения на увредени задължени лица само когато действията или бездействията им са признати за престъпление по съдебен ред или вредите са причинени умишлено. Отговорността е в пълен размер."

15. Създава се глава пета:

"Глава пета

ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Текущо предоставяне на информация

Чл. 22. (1) Държавните и общинските органи, компетентни да регистрират или издават разрешения за извършване на определен вид търговска дейност, уведомяват агенцията за регистрираните лица или обекти и за издадените разрешения, както и за прекратената регистрация или отнетите разрешения до 15-о число на месеца, следващ тримесечието.

(2) Органите, компетентни да регистрират превозни средства, включително въздухоплавателни и плавателни средства, уведомяват агенцията за регистрираните, отчислените и спрените от движение превозни средства ежемесечно до 15-о число на следващия месец.

(3) Съдиите по вписванията уведомяват агенцията за прехвърлените, учредените, изменените или прекратените вещни права върху недвижими имоти, както и за учредените, изменените и заличените ипотеки ежемесечно до 15-о число на следващия месец.

(4) Общините уведомяват агенцията за декларираните недвижими имоти, превозни средства, открити наследства, придобитите имущества по възмезден и безвъзмезден начин по Закона за местните данъци и такси, както и за регистрираните търговски обекти до 15-о число на следващия месец.

(5) Редът за предоставяне на информацията по ал. 1 - 4 се определя с инструкции, издавани съвместно от:

1. министъра на финансите и съответния министър;

2. изпълнителния директор и ръководителя на съответната администрация, когато информацията не се предоставя от министерство.

(6) Редът за предоставяне на информация от общините се урежда с инструкция на министъра на финансите, съгласувана с Националното сдружение на общините на Република България.

Текущ обмен на информация

Чл. 23. Редът за осигуряване на текущия обмен на информация между агенцията, министерствата, контролните органи на Министерството на финансите, Националния осигурителен институт, Националната здравноосигурителна каса, Изпълнителната агенция "Главна инспекция по труда" и общините се определя с инструкции, издавани от:

1. министъра на финансите и съответния министър;

2. изпълнителния директор и ръководителя на съответната администрация, когато информацията не се обменя с министерство;

3. министъра на финансите, съгласувано с Националното сдружение на общините на Република България.

Събиране и предоставяне на данни

Чл. 24. (1) Съдилищата и общините, държавните и общинските органи и Националният статистически институт предоставят на агенцията необходимата за осъществяването на функциите и правомощията ѝ информация безплатно.

(2) За целите на статистиката, планирането и анализа на прилагането на данъчното и осигурителното законодателство изпълнителният директор определя лицата, които предоставят информация по образец, утвърден със заповед, която се обнародва в "Държавен вестник".

Информация от търговските банки

Чл. 25. (1) Търговските банки и клоновете на чуждестранните банки уведомяват в 7-дневен срок агенцията за откритите или закритите от тях банкови сметки на:

1. едноличните търговци, местните юридически лица, включително тези с нестопанска цел, и клоновете на чуждестранните лица;

2. неперсонифицираните дружества и осигурителните каси;

3. чуждестранните юридически лица, които са регистрирали търговско представителство;

4. чуждестранните лица, които осъществяват стопанска дейност в страната, включително чрез място на стопанска дейност.

(2) За лицата, непосочени в ал. 1, търговските банки и клоновете на чуждестранните банки предоставят информация за откритите или закритите банкови сметки по мотивирано искане от териториалния директор в 7-дневен срок от получаването на искането.

Взаимодействие с други органи

Чл. 26. (1) Агенцията, органите на Министерството на вътрешните работи и прокуратурата, контролните органи на Министерството на финансите, както и други контролни органи, извършват съвместни действия във връзка с осъществяването на своите функции.

(2) Редът и начинът за осъществяване на взаимодействието се определят със съвместна инструкция на:

1. министъра на финансите и ръководителя на съответната институция;

2. изпълнителния директор и ръководителя на съответната администрация."

§ 9. В Закона за отговорността на държавата за вреди, причинени на граждани (обн., ДВ, бр. 60 от 1988 г.; изм., бр. 59 от 1993 г., бр. 12 от 1996 г., бр. 67 от 1999 г. и бр. 92 от 2000 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1, ал. 1 след думата "граждани" се добавя "и юридически лица".

2. В чл. 9 ал. 2 думите "органите на данъчната администрация" се заменят с "органите по приходите".

§ 10. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г., бр. 55 от 2000 г. - Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г.; изм., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102 и 103 от 2005 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 5:

а) в ал. 1 думите "негово поделение" се заменят с "неперсонифицирано дружество";

б) алинея 3 се изменя така:

"(3) Регистрацията на осигурителите и самоосигуряващите се лица в Националния осигурителен институт се извършва служебно въз основа на данните в регистъра и базите данни на Националната агенция за приходите по чл. 80, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.";

в) в ал. 4 думите "Осигурителите периодично представят в Националния осигурителен институт данни за" се заменят с "Осигурителите, осигурителните каси, самоосигуряващите се лица и работодателите периодично представят в Националната агенция за приходите данни за";

г) алинея 5 се отменя;

д) (в сила от 29.12.2005 г.) алинея 6 се изменя така:

"(6) Съдържанието, сроковете, начинът и редът за подаване и съхраняване на декларациите по ал. 4 се определят с наредба, издадена от министъра на финансите.";

е) алинея 8 се изменя така:

"(8) Националната агенция за приходите предоставя на Националния осигурителен институт данните по ал. 4 и данните за открити и закрити банкови сметки на осигурителите и самоосигуряващите се лица по чл. 25, ал. 1 от Закона за Националната агенция за приходите. Редът за предоставяне на информацията се

определя с инструкция, издадена съвместно от управителя на Националния осигурителен институт и изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.";

ж) алинея 9 се отменя.

2. Член 6а се отменя.

3. В чл. 7 ал. 6 се изменя така:

"(6) Работодателите, осигурителите, самоосигуряващите се лица и осигурителните каси внасят по съответната сметка на компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите чрез съответните банки, лицензиран пощенски оператор или поделенията им задължителните осигурителни вноски, като ползват единния идентификационен код по регистър БУЛСТАТ."

4. В чл. 8:

а) в ал. 1, изречение първо думите "териториалното поделение на Националния осигурителен институт" се заменят с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите";

б) в ал. 2, т. 1 думите "Националния осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите";

в) (в сила от 29.12.2005 г.) в ал. 3 след думите "Националния осигурителен институт" се поставя запетая и се добавя "съгласувано с Националната агенция за приходите".

5. В чл. 33:

а) в ал. 3:

аа) точка 2 се изменя така:

"2. установява и събира вземанията на държавното обществено осигуряване от неправилно извършени осигурителни разходи;";

бб) точка 3 с букви "а" - "в" се отменя;

вв) в т. 4 накрая се добавя "във връзка с възложените му дейности";

гг) в т. 10 думите "създава и" се заличават;

б) алинеи 4 и 5 се отменят.

6. В чл. 36:

а) т. 6 се изменя така:

"6. дава съгласие за разсрочване на вземания за задължителни осигурителни вноски към фондовете на държавното обществено осигуряване в случаите по чл. 184, 185 и 188 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;";

б) в т. 7 след думата "вземания" се добавя "по вземанията, събирани от Националния осигурителен институт".

7. В чл. 37, ал. 5:

а) в т. 2 накрая се добавя "във връзка с възложените на Националния осигурителен институт дейности";

б) точка 6 се изменя така:

"6. дава съгласие за разсрочване на вземания за задължителни осигурителни вноски към фондовете на държавното обществено осигуряване в случаите по чл. 184, 185 и 188 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;".

8. В чл. 54е, ал. 3, чл. 54ж, ал. 2 и чл. 98, ал. 2 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

9. Член 107 се изменя така:

"Контролни органи

Чл. 107. Контролът по спазването на нормативните актове по държавното обществено осигуряване във връзка с дейността, възложена на Националния осигурителен институт, се осъществява от контролните органи на Националния осигурителен институт."

10. В чл. 108:

а) в ал. 1:

аа) в т. 1 думите "дейността им по държавното обществено осигуряване и за внасянето на осигурителни вноски за здравното осигуряване и за допълнителното задължително пенсионно осигуряване" се заменят с "дейността, възложена на Националния осигурителен институт";

бб) в т. 2 думите "внасяне на осигурителни вноски за здравното осигуряване и за допълнителното задължително пенсионно осигуряване" се заменят с "дейността, възложена на Националния осигурителен институт";

вв) в т. 3 думите "за внасянето на осигурителни вноски за здравното осигуряване и за допълнителното задължително пенсионно осигуряване" се заменят с "дейността, възложена на Националния осигурителен институт";

б) алинея 2 се изменя така:

"(2) Контролните органи на Националния осигурителен институт могат да извършват контролно-ревизионна дейност съвместно с органите на Националната агенция за приходите по план, предварително съгласуван между управителя на Националния осигурителен институт и изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.";

в) в ал. 3 думите "с осъществяването на държавното обществено осигуряване, и внасянето на осигурителни вноски за здравното осигуряване и за допълнителното задължително пенсионно осигуряване" се заменят със "със спазване на осигурителното законодателство във връзка с дейността, възложена на Националния осигурителен институт";

г) в ал. 5 думите "противоречащи на нормативните актове по държавното обществено осигуряване, както и на нормативните актове по здравното осигуряване в частта им по събирането на осигурителните вноски и контрола по тази дейност" се заменят с "по спазване на осигурителното законодателство във връзка с дейността, възложена на Националния осигурителен институт".

11. В чл. 108а думите "с цел да се избегне плащането на дължими осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване, за здравното осигуряване и за допълнителното задължително пенсионно осигуряване в големи размери" се заменят с "във връзка с извършени осигурителни плащания".

12. В чл. 110:

а) в ал. 1:

аа) в т. 1 думите "от невнесени осигурителни вноски" се заличават;

бб) точки 2 и 4 се отменят;

вв) в т. 5 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс";

б) в ал. 3 думите "приходите и" се заличават;

в) в ал. 5:

аа) в текста преди т. 1 думите "и декларации за дължими осигурителни вноски по чл. 5, ал. 4, т. 2" се заличават;

бб) в т. 1 думите "здравното осигуряване и допълнителното задължително пенсионно осигуряване" се заличават;

вв) в т. 3 думите "данъчен орган" се заменят с "орган на Националната агенция за приходите";

г) в ал. 6, изречение първо думите "и здравното осигуряване" се заличават;

д) в ал. 9 след думите "държавното обществено осигуряване" се добавя "от неправилно извършени осигурителни разходи";

е) в ал. 10 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс";

ж) алинея 12 се отменя.

13. В чл. 111:

а) създава се нова ал. 3:

"(3) Имуществените санкции по ал. 2 за банките, разрешили теглене на пари за трудови възнаграждения, включително за авансови плащания, се налагат от териториалния директор на съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите или от определен от него орган по приходите по реда на Закона за административните нарушения и наказания.";

б) досегашната ал. 3 става ал. 4 и се изменя така:

"(4) Имуществените санкции по ал. 2 за банките, разрешили теглене на пари за изплащане на парични обезщетения, се налагат от териториалния директор на съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите или от определен от него орган по приходите по реда на Закона за административните нарушения и наказания."

14. В чл. 112 думите "и за внасяне на вноските за държавното обществено осигуряване, здравното осигуряване и за допълнителното задължително пенсионно осигуряване" се заличават.

15. В чл. 113, ал. 1 думите "на Националния осигурителен институт" се заличават.

16. В чл. 115, ал. 1 думите "невнесени осигурителни вноски" се заличават.

17. В чл. 116:

а) алинея 1 се изменя така:

"(1) По искане на длъжника към държавното обществено осигуряване за вземанията, установявани и събирани от Националния осигурителен институт, може да се разреши разсрочване на плащането на дължимите суми съгласно одобрен погасителен план.";

б) алинея 11 се отменя.

18. В чл. 117:

а) в ал. 1, т. 2 буква "е" се отменя;

б) в ал. 2 думите "букви "б" - "е" се заменят с "букви "б" - "д".

19. В чл. 128:

а) в ал. 2 думите "Националният осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите";

б) в ал. 3 думите "управителя на Националния осигурителен институт" се заменят с "изпълнителния директор на Националната агенция за приходите".

20. В чл. 137, ал. 4 и чл. 140, ал. 4 думите "Националния осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите".

21. В чл. 159:

а) в ал. 1, 2 и 3 думите "Националния/т осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите";

б) в ал. 4 думите "Закона за бюджета за държавното обществено осигуряване" се заменят със "Закона за държавния бюджет на Република България" и думите "Националния осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите";

в) в ал. 5, 6, 7 и 8 думите "Националния/т осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите".

22. В чл. 349:

а) в ал. 1 след думите "1000 лв." се добавя "с изключение на случаите на нарушение на разпоредбите на чл. 5, ал. 4 и";

б) алинея 2 се отменя;

в) алинея 3 се изменя така:

"(3) Който състави документ с невярно съдържание с цел неоснователно получаване на осигурителни плащания, се наказва с глоба от 500 лв. за всеки отделен случай, ако не подлежи на по-тежко наказание."

23. В глава четиридесет и първа се създава раздел III:

"Раздел III

Отговорност за неизпълнение на задълженията за деклариране на данни пред Националната агенция за приходите и за внасяне на задължителни осигурителни вноски

Чл. 355. (1) Който наруши разпоредбите на чл. 5, ал. 4, чл. 7 и чл. 8, ал. 2, т. 1, се наказва с глоба от 50 до 500 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

(2) Който състави документ с невярно съдържание или предостави неверни данни по чл. 5, ал. 4 с цел да избегне плащането на задължителни осигурителни вноски, се наказва с глоба от 250 лв. за всеки отделен случай, ако не подлежи на по-тежко наказание.

(3) Длъжностно лице, което разреши изплащането на възнаграждения, без да са внесени дължимите за тях осигурителни вноски, се наказва с глоба в размер на невнесените осигурителни вноски, но не повече от 20 000 лв.

(4) При повторно нарушение по ал. 1 наказанието е глоба от 500 до 2000 лв., а по ал. 2 - глоба от 500 лв. за всеки отделен случай, но не повече от 10 000 лв.

(5) Актовете за установяване на административните нарушения се съставят от органите на Националната агенция за приходите, а наказателните постановления се издават от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите или от упълномощено от него длъжностно лице.

(6) Установяването на нарушенията, издаването на наказателните постановления, обжалването и изпълнението им се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания."

§ 11. В Кодекса на труда (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г., бр. 69 от 1995 г. - Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г.; изм., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г., бр. 52 от 1998 г. - Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г.; изм., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76 и 83 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 62:

а) алинея 3 се изменя така:

"(3) В тридневен срок от сключването или изменението на трудовия договор и в седемдневен срок от неговото прекратяване работодателят или упълномощено от него лице е длъжен да изпрати уведомление за това до съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите.";

б) (в сила от 29.12.2005 г.) в ал. 4 думите "управителя на Националния осигурителен институт" се заменят с "изпълнителния директор на Националната агенция за приходите".

2. В чл. 63, ал. 1 думите "териториалното поделение на Националния осигурителен институт" се заменят с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите".

§ 12. В Закона за данък върху добавената стойност (обн., ДВ, бр. 153 от 1998 г.; попр., бр. 1 от 1999 г.; изм., бр. 44, 62, 64, 103 и 111 от 1999 г., бр. 63, 78 и 102 от 2000 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 28, 45 и 117 от 2002 г., бр. 37, 42, 86 и 109 от 2003 г., бр. 53, 70 и 108 от 2004 г., бр. 28, 43, 76, 94, 95, 100 и 103 от 2005 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 5 думите "данъчния орган" се заменят с "органа по приходите".

2. В чл. 20:

а) точка 3 се изменя така:

"3. "свързани лица" са лицата по смисъла на § 1, т. 3 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;";

б) точка 5 се изменя така:

"5. "пазарна цена" е цената по смисъла на § 1, т. 8 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;";

в) в т. 17 думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите";

г) в т. 18 думите "данъчните органи" се заменят с "органите по приходите", думите "данъчен адрес" се заменят с "адрес за кореспонденция", а думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс";

д) създава се т. 28:

"28. "методи за определяне на пазарните цени" са методите за определяне на пазарни цени по смисъла на § 1, т. 10 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

3. В чл. 65:

а) в ал. 4:

аа) в текста преди т. 1 думите "Данъчният орган" се заменят с "Органът по приходите";

бб) в т. 1 думите "данъчна регистрация" се заменят с "регистрация в Националната агенция за приходите";

вв) в т. 4 думите "данъчен орган" се заменят с "орган по приходите", а думите "Данъчно-процесуалния кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс";

б) в ал. 6 думите "данъчният орган" се заменят с "органът по приходите";

в) в ал. 7 думите "данъчния ревизионен акт" се заменят с "ревизионния акт".

4. В чл. 70, ал. 2, т. 2 думите "данъчния орган" се заменят с "органа по приходите".

5. В чл. 74, ал. 1 и 2 думите "териториална данъчна дирекция" се заменят с "териториална дирекция на Националната агенция за приходите".

6. В чл. 75, ал. 4 думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите".

7. В чл. 77:

а) в ал. 1, т. 1 и 4 думите "данъчният орган" се заменят с "органът по приходите";

б) в ал. 3 думите "териториална данъчна дирекция" се заменят с "териториална дирекция на Националната агенция за приходите";

в) в ал. 4 думите "данъчният орган" се заменят с "органът по приходите".

8. В чл. 78, ал. 1:

а) в т. 2 думите "данъчния орган" се заменят с "органа по приходите";

б) в т. 3 думите "данъчен орган" се заменят с "орган по приходите";

в) в т. 4 думите "данъчния орган" се заменят с "органа по приходите";

г) в т. 5 думите "данъчен орган" се заменят с "орган по приходите";

д) в т. 7 думата "данъчна" се заличава, а думите "в срока по чл. 68, ал. 5 - 7 от Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "в срока по чл. 114 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

9. В чл. 91к, ал. 3 и чл. 93, ал. 9 думите "териториална данъчна дирекция" се заменят с "териториална дирекция на Националната агенция за приходите".

10. В чл. 100:

а) в ал. 3 думите "териториална данъчна дирекция" се заменят с "териториална дирекция на Националната агенция за приходите";

б) в ал. 5 думите "данъчният орган" се заменят с "органът по приходите".

11. В чл. 101, ал. 1 думите "териториална данъчна дирекция" се заменят с "териториална дирекция на Националната агенция за приходите".

12. В чл. 107 ал. 1 се изменя така:

"(1) Регистрацията по този закон е специфична процедура и е неразделна част от регистрацията по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс."

13. В чл. 109:

а) заглавието се изменя така: "Регистрация по инициатива на органа по приходите";

б) в изречение първо думите "данъчен орган" се заменят с "орган по приходите", а думите "данъчен акт" се заменят с "акт за регистрация";

в) в изречение второ думите "данъчния акт" се заменят с "акта за регистрация".

14. В чл. 111, ал. 1 думите "териториална данъчна дирекция" се заменят с "териториална дирекция на Националната агенция за приходите".

15. В чл. 113:

а) в ал. 3 думите "данъчният орган" се заменят с "органът по приходите";

б) в ал. 4 думите "териториална данъчна дирекция" се заменят с "териториална дирекция на Националната агенция за приходите".

16. В чл. 115:

а) в ал. 1 думите "данъчния орган" се заменят с "органа по приходите";

б) в ал. 2 думите "данъчният орган" се заменят с "органът по приходите".

17. В чл. 115а, ал. 2 думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите".

18. В чл. 116, ал. 2, т. 2:

а) в текста преди буква "а" думите "данъчния орган" се заменят с "органа по приходите";

б) в буква "б" думите "данъчните органи" се заменят с "органите по приходите".

19. В чл. 118, ал. 2 и чл. 119, ал. 1 думите "териториална данъчна дирекция" се заменят с "териториална дирекция на Националната агенция за приходите".

20. В чл. 120:

а) заглавието се изменя така: "Дата на дерегистрация и задължения на органа по приходите";

б) в ал. 2, изречение първо думите "данъчния акт" се заменят с "акта", а думите "данъчния орган" се заменят с "органа по приходите";

в) в ал. 4, изречение второ думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите";

г) в ал. 5 думите "по чл. 33, ал. 2 от Данъчния процесуален кодекс" се заличават, а думите "данъчен орган" се заменят с "орган по приходите".

21. В чл. 121, ал. 4 думите "данъчния орган" се заменят с "органа по приходите".

22. В чл. 126 се правят следните изменения:

а) заглавието на чл. 126 се изменя така: "Задължение на органа по приходите за вписване";

б) в ал. 1, 2 и 3 думите "данъчният орган" се заменят с "органът по приходите".

23. В чл. 127, ал. 1 думите "Данъчният орган" се заменят с "Органът по приходите".

24. В чл. 128, ал. 1 думите "Данъчният орган" се заменят с "Органът по приходите".

25. Наименованието на част шеста се изменя така: "Взаимодействие между Националната агенция за приходите, Агенция "Митници", Министерството на вътрешните работи, прокуратурата и другите държавни органи. Използване на информация".

26. В чл. 129:

*а)*в ал. 1 думите "орган на данъчната администрация" се заменят с "орган на Националната агенция за приходите";

б) в ал. 2 думите "данъчен орган" се заменят с "орган по приходите".

27. В чл. 130 ал. 1 се изменя така:

"(1) Националната агенция за приходите и митническата администрация имат право да използват информация, получена от данъчна или митническа администрация на друга страна в резултат на официално запитване, при определяне на задълженията по този закон на данъчнозадължените лица, както и да използват тази информация като доказателство по административни и съдебни производства."

28. В чл. 131, ал. 2 думите "данъчните органи" се заменят с "органите по приходите".

29. В чл. 137а, ал. 1, т. 1, буква "а" и ал. 2 и в чл. 137б, ал. 2 думите "данъчните органи" се заменят с "органите по приходите".

30. В чл. 139 и в чл. 141 думите "данъчен орган" се заменят с "орган по приходите".

31. В чл. 143:

а) в ал. 1 думите "Данъчен орган" се заменят с "Орган по приходите";

б) в ал. 3 думите "Данъчен орган" се заменят с "Орган по приходите", а думите "по чл. 68, ал. 1, т. 1 и 2 от Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс";

в) в ал. 4 думите "данъчните органи" се заменят с "органите по приходите", думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите", а думите "Главния данъчен директор" се заменят с "изпълнителния директор на Националната агенция за приходите".

32. В § 16, ал. 2, т. 1 и ал. 3 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (ДВ, бр. 100 от 2005 г.) думата "данъчен" се заличава.

§ 13. В Закона за местните данъци и такси (обн., ДВ, бр. 153 от 1998 г.; попр., бр. 1 от 1999 г.; изм., бр. 44, 62, 64, 103 и 111 от 1999 г., бр. 63, 78 и 102 от 2000 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 28, 45 и 117 от 2002 г., бр. 37, 42, 86 и 109 от 2003 г., бр. 53, 70 и 108 от 2004 г., бр. 28, 43, 76, 94, 95, 100 и 103 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 4:

а) в ал. 1 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс";

б) в ал. 2 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс";

в) в ал. 3 думите "данъчни органи" се заменят с "органи по приходите";

г) в ал. 5 думите "регионален данъчен директор" се заменят с "решаващ орган по чл. 152, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс", а думите "териториален данъчен директор" се заменят с "териториален директор на Националната агенция за приходите";

д) в ал. 6 думите "Главният данъчен директор" се заменят с "Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите";

е) създава се ал. 7:

"(7) Компетентен орган за отсрочване и разсрочване на местни данъци в случаите по чл. 184, ал. 1, т. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс е общинският съвет."

2. В чл. 9б, ал. 4 се отменя.

3. В чл. 37 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

4. В § 1 от допълнителната разпоредба т. 6 се изменя така:

"6. "Свързани лица" са лицата по смисъла на § 1, т. 3 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс."

§ 14. В Закона за облагане доходите на физическите лица (обн., ДВ, бр. 118 от 1997 г., бр. 35 от 1998 г. - Решение № 6 на Конституционния съд от 1998 г.; изм., бр.

71 и 153 от 1998 г., бр. 50, 103 и 111 от 1999 г., бр. 105 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 40, 45, 61 и 118 от 2002 г., бр. 42, 67, 95 и 112 от 2003 г., бр. 36, 37, 53, 70 и 108 от 2004 г., бр. 43, 102 и 103 от 2005 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 18 ал. 2 се отменя.

2. (В сила от 29.12.2005 г.) В чл. 41, ал. 4 и 5 думите "териториалната данъчна дирекция" се заменят с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите".

3. В чл. 43, ал. 4 думите "териториалната данъчна дирекция" се заменят с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите", а думите "данъчна регистрация" се заменят с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по регистрация".

4. В чл. 50, ал. 2, чл. 51, ал. 2, чл. 52 думите "териториалната данъчна дирекция" се заменят с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите".

5. В чл. 53, ал. 4 думите "данъчна регистрация" се заменят с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по регистрация", а думите "териториалната данъчна дирекция" се заменят с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите".

6. В чл. 54, ал. 1 думите "териториалната данъчна дирекция" се заменят с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите".

7. В чл. 55:

а) в ал. 2 думата "данъчен" се заличава;

б) в ал. 3 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

8. Член 56 се отменя.

9. В наименованието на глава осемнадесета думите "териториалната данъчна дирекция" се заменят с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите".

10. В наименованието на глава деветнадесета думите "служебна тайна" се заменят с "данъчна и осигурителна информация".

11. В чл. 57, ал. 1 думите "главния данъчен директор" се заменят с "изпълнителния директор на Националната агенция за приходите", а думите "териториалната данъчна дирекция" се заменят с "териториалната дирекция на Националната агенция по приходите".

12. (В сила от 29.12.2005 г.) Създава се член 57а:

"Чл. 57а. Работодателите периодично представят в Националната агенция за приходите информация за изплатените от тях доходи по трудови правоотношения и за данъка, удържан от тези доходи. Министърът на финансите издава наредба за сроковете, съдържанието, начина и реда за предоставяне и съхранение на информацията."

13. В чл. 58 навсякъде думите "териториална данъчна дирекция" се заменят с "териториална дирекция на Националната агенция за приходите".

14. В чл. 59:

а) в ал. 1 думите "данъчните органи" се заменят с "органите по приходите";

б) в ал. 2 думите "териториална данъчна дирекция", "териториални данъчни дирекции" и "Главната данъчна дирекция в Министерството на финансите" се заменят съответно с "териториална дирекция на Националната агенция за приходите", "териториални дирекции на Националната агенция за приходите" и "Централно управление на Националната агенция за приходите";

в) в ал. 3 думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите".

15. В чл. 65:

а) в ал. 1 думите "данъчен орган" се заменят с "орган по приходите";

б) в ал. 2 думите "главния данъчен директор в Министерството на финансите" се заменят с "изпълнителния директор на Националната агенция за приходите".

16. В § 1 от допълнителната разпоредба:

а) точка 15 се изменя така:

"15. "Пазарна цена" е цена по смисъла на § 1, т. 8 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.";

б) точки 23 и 24 се изменят така:

"23. "Място на стопанска дейност" е място на стопанска дейност по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

24. "Определена база" е определена база по смисъла на § 1, т. 7 от допълнителната разпоредба на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс."

§ 15. В Закона за корпоративното подоходно облагане (обн., ДВ, бр. 115 от 1997 г.; попр., бр. 19 от 1998 г.; изм., бр. 21 и 153 от 1998 г., бр. 12, 50, 51, 64, 81, 103, 110 и 111 от 1999 г., бр. 105 и 108 от 2000 г., бр. 34 и 110 от 2001 г., бр. 45, 61, 62 и 119 от 2002 г., бр. 42 и 109 от 2003 г., бр. 18, 53 и 107 от 2004 г., бр. 39, 88, 91, 102 и 103 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 2а се правят следните изменения:

а) в ал. 2 думите "териториалната данъчна дирекция по място на данъчната си регистрация" и думите "териториалната данъчна дирекция по място на данъчната регистрация" се заменят с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по регистрацията си", съответно с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по регистрацията";

б) в ал. 3 думите "териториалната данъчна дирекция" и думите "териториалната данъчна дирекция по място на данъчната си регистрация" се заменят с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите", съответно с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по регистрацията си".

2. В чл. 2г, ал. 2 думите "териториална данъчна дирекция по място на данъчната си регистрация" се заменят с "териториална дирекция на Националната агенция за приходите по мястото на регистрацията си", а думата "данъчна" се заличава.

3. В чл. 5, ал. 5 и чл. 23, ал. 3, т. 8 думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите".

4. В чл. 51:

а) в ал. 2 думите "в териториалната дирекция по данъчна" се заменят с "в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по";

б) в ал. 8 думите "териториалната данъчна дирекция по данъчната им регистрация" и думите "териториалната данъчна дирекция по данъчната си регистрация" се заменят с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по регистрацията си";

в) в ал. 9 думите "териториалната данъчна дирекция по данъчната си регистрация" се заменят с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по регистрацията си";

г) в ал. 10 навсякъде думите "в териториалната данъчна дирекция по данъчната си регистрация" се заменят с "в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по регистрацията си".

5. В чл. 51а и чл. 52 думите "териториална данъчна дирекция" се заменят с "териториална дирекция на Националната агенция за приходите".

6. В чл. 55:

а) в ал. 1, изречение трето думите "териториалната данъчна дирекция по място на данъчната регистрация" се заменят с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по регистрацията си"; думите "данъчна регистрация" се заменят

с "регистрация по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс", а думата "данъчна" се заличава;

б) в ал. 4 думите "териториалната данъчна дирекция по място на данъчната регистрация" се заменят с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по място на регистрация" и навсякъде думата "данъчна" се заличава.

7. В чл. 56, ал. 6 и чл. 57, ал. 3 думите "териториалната данъчна дирекция по данъчната си регистрация" се заменят с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по регистрацията си".

8. В чл. 61д, ал. 1, т. 1 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

9. В чл. 67а, ал. 4 думите "данъчен орган от териториалната данъчна дирекция по данъчна" се заменят с "органа по приходите от съответната териториална дирекция по".

10. В чл. 67б, ал. 2 думите "данъчните органи" се заменят с "органите по приходите".

11. В чл. 67в, ал. 2 думите "данъчният орган" се заменят с "органът по приходите".

12. В чл. 68, ал. 1 думите "данъчните органи при териториалните данъчни дирекции" се заменят с "органите по приходите при териториалните дирекции на Националната агенция за приходите" и думите "главния данъчен директор" се заменят с "изпълнителния директор на Националната агенция за приходите".

13. В § 1 от допълнителните разпоредби:

а) точка 3 се изменя така:

"3. "Свързани лица" са лицата по смисъла на § 1, т. 3 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.";

б) точка 10 се изменя така:

"10. "Пазарна цена" е цената по смисъла на § 1, т. 8 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.";

в) точка 13 се изменя така:

"13. Място на стопанска дейност" е мястото на стопанска дейност по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.";

г) в т. 34 думите "данъчна регистрация" се заменят с "регистрация в Националната агенция за приходите";

д) точка 42 се изменя така:

"42. "Трансфер между място на стопанска дейност и друга част на същото предприятие" е по смисъла на § 1, т. 6 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс."

14. В § 2, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби думите "данъчните органи" се заменят с "органите по приходите".

§ 16. В Закона за банките (обн., ДВ, бр. 52 от 1997 г.; доп., бр. 15 от 1998 г.; изм., бр. 21, 52, 70 и 98 от 1998 г., бр. 54, 103 и 114 от 1999 г., бр. 24, 63, 84 и 92 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г., бр. 45, 91 и 92 от 2002 г., бр. 31 от 2003 г., бр. 19, 31 и 39 от 2005 г.) в чл. 52, ал. 5, т. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. В текста преди буква "а" думата "данъчна" се заличава и след думата "дирекция" се добавя "на Националната агенция за приходите".

2. Буква "а" се изменя така:

"а) се представят доказателства, че проверяваното лице е осуетило извършването на проверка или ревизия или не води необходимата отчетност, както и че тя е непълна или недостоверна;".

§ 17. В Кодекса за застраховането (ДВ, бр. 103 от 2005 г.) в чл. 94 се създава т. 6:

"6. пред директор на териториална дирекция на Националната агенция за приходите, когато:

а) с акт на орган по приходите е установено, че проверяваното лице е осуетило извършването на проверка или ревизия или не води необходимата отчетност, както и ако тя е непълна или недостоверна;

б) с акт на компетентен държавен орган е установено настъпването на случайно събитие, довело до унищожаване на отчетната документация на проверяваното лице."

§ 18. В Закона за митниците (обн., ДВ, бр. 15 от 1998 г.; изм., бр. 89 и 153 от 1998 г., бр. 30 и 83 от 1999 г., бр. 63 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 76 от 2002 г., бр. 37 и 95 от 2003 г., бр. 38 от 2004 г., бр. 45, 86 и 91 от 2005 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 10, ал. 6 думите "данъчните органи" се заменят с "органите на Националната агенция за приходите".

2. В чл. 16 се правят следните изменения:

а) в ал. 5 думите "данъчните органи" се заменят с "органите на Националната агенция за приходите";

б) алинея 6 се изменя така:

"(6) Редът и начинът за електронен обмен на информация между митническата администрация и Националната агенция за приходите се определят със съвместна инструкция на директора на Агенция "Митници" и изпълнителния директор на Националната агенция за приходите."

3. В чл. 84а, ал. 5 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

4. В чл. 84ж думите "глава десета, раздел III от Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

5. В чл. 206а, ал. 4 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

6. В чл. 206в думите "глава седемнадесета от Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "глава двадесет и четвърта от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

7. В чл. 211б думата "данъчна" се заличава, а след "дирекция" се добавя "на Националната агенция за приходите".

8. В чл. 211к:

а) в ал. 1 думите "чл. 121 - 132 от Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "глави седемнадесета и деветнадесета от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс";

б) в ал. 2 думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите".

9. В чл. 229в думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

§ 19. В Закона за здравното осигуряване (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм., бр. 93 и 153 от 1998 г., бр. 62, 65, 67, 69, 110 и 113 от 1999 г., бр. 1, 31 и 64 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 1, 54, 74, 107, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 50, 107 и 114 от 2003 г., бр. 28, 38, 49, 70, 85 и 111 от 2004 г., бр. 39, 45, 76, 99, 102 и 103 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 3, ал. 1 думите "Националния осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите".

2. В чл. 24, т. 5 думите "Националния осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите".

3. В чл. 39:

а) в ал. 1 думите "териториалните поделения" се заменят с "териториалните дирекции" и навсякъде думите "Националния осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите";

б) в ал. 2 и 3 думите "Националния осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите".

4. В чл. 40а, ал. 1 думите "Националния осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите".

5. В чл. 41:

а) в ал. 1 думите "териториалните поделения" се заменят с "териториалните дирекции", а думите "Националния осигурителен институт" навсякъде се заменят с "Националната агенция за приходите";

б) в ал. 2 думите "Националния осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите".

6. В чл. 42, ал. 4 думите "данъчните служби" се заличават, а думите "Националния осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите".

7. В чл. 69 думите "Националния осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите".

8. В чл. 73а думите "Националния осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите", а думите "Кодекса за социално осигуряване" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

9. В чл. 77 думите "Националния осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите".

10. В чл. 95, ал. 2, т. 4 се изменя така:

"4. удостоверение по чл. 87, ал. 6 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;".

11. В чл. 105:

а) в ал. 1 думите "Националния осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите";

б) в ал. 2 думите "управителя или от ръководителя на съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт" се заменят с "изпълнителния директор на Националната агенция за приходите или оправомощено от него длъжностно лице".

12. В § 19 от преходните и заключителните разпоредби ал. 2 се отменя.

13. В § 19в, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби думите "управителя на Националния осигурителен институт" се заменят с "изпълнителния директор на Националната агенция за приходите".

14. В § 19г, ал. 3 от преходните и заключителните разпоредби думите "териториалните поделения на Националния осигурителен институт" се заменят с "териториалните дирекции на Националната агенция за приходите", а думите "управителя на Националния осигурителен институт" се заменят с "изпълнителния директор на Националната агенция за приходите".

15. В § 20 от преходните и заключителните разпоредби думите "Националния осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите".

§ 20. В Гражданския процесуален кодекс (обн., Изв., бр. 12 от 1952 г.; изм., бр. 92 от 1952 г., бр. 89 от 1953 г., бр. 90 от 1955 г., бр. 90 от 1956 г., бр. 90 от 1958 г., бр. 50 и 90 от 1961 г.; попр., бр. 99 от 1961 г.; изм., ДВ, бр. 1 от 1963 г., бр. 23 от 1968 г., бр. 27 от 1973 г., бр. 89 от 1976 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 28 от 1983 г., бр. 41 от 1985 г., бр. 27 от 1986 г., бр. 55 от 1987 г., бр. 60 от 1988 г., бр. 31 и 38 от 1989 г., бр. 31 от 1990 г., бр. 62 от 1991 г., бр. 55 от 1992 г., бр. 61 и 93 от 1993 г., бр. 87 от 1995 г., бр. 12, 26, 37, 44 и 104 от 1996 г., бр. 43, 55 и 124 от 1997 г., бр. 21, 59, 70 и 73 от 1998 г., бр. 64 и 103 от 1999 г., бр. 36, 85 и 92 от 2000 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 105 и 113 от 2002 г., бр. 58 и 84 от 2003 г., бр. 28 и 36 от 2004 г., бр. 38, 42, 43, 79, 86 и 99 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 353 думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите и Агенцията за държавни вземания".

2. В чл. 374 думите "данъчна служба" се заменят с "дирекция на Национална агенция за приходите".

§ 21. В Търговския закон (обн., ДВ, бр. 48 от 1991 г.; изм., бр. 25 от 1992 г., бр. 61 и 103 от 1993 г., бр. 63 от 1994 г., бр. 63 от 1995 г., бр. 42, 59, 83, 86 и 104 от 1996 г., бр. 58, 100 и 124 от 1997 г., бр. 52 и 70 от 1998 г., бр. 33, 42, 64, 81, 90, 103 и 114 от 1999 г., бр. 84 от 2000 г., бр. 28, 61 и 96 от 2002 г., бр. 19, 31 и 58 от 2003 г., бр. 31, 39, 42, 43 и 66 от 2005 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 268, ал. 3 думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите".

2. В чл. 628, ал. 3 думите "документи по чл. 20, ал. 6 от Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "доказателствата по чл. 78, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

3. В чл. 638:

а) в ал. 1 думите "чл. 159, ал. 1 от Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "чл. 193 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс";

б) в ал. 4 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

4. В чл. 722, ал. 1, т. 1 след думата "ипотека" се поставя запетая и се добавя "или запор или възбрана, вписани по реда на Закона за особените залози".

§ 22. Във Валутния закон (обн., ДВ, бр. 83 от 1999 г.; изм., бр. 45 от 2002 г., бр. 60 от 2003 г. и бр. 36 от 2004 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 11, ал. 3 думите "съответното данъчно подразделение" се заменят със "съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите".

2. В чл. 16, ал. 2 се правят следните изменения:

а) в текста преди т. 1 думите "Данъчните органи" се заменят с "Органите на Националната агенция за приходите";

б) в т. 6 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

§ 23. В Закона за банковата несъстоятелност (обн., ДВ, бр. 92 от 2002 г.; изм., бр. 67 от 2003 г., бр. 36 от 2004 г. и бр. 31 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 9, ал. 4 думите "чл. 20 от Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "чл. 77 и 78 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

2. В чл. 21, ал. 2 думите "чл. 159, ал. 1 от Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "чл. 193 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

3. В чл. 72 ал. 3 се изменя така:

"(3) За неуредените в тази глава случаи се прилагат съответно разпоредбите на глави двадесет и шеста и двадесет и седма на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс."

4. В чл. 79, ал. 4 думите "данъчна дирекция" се заменят с "териториална дирекция на Националната агенция за приходите".

5. В чл. 84, ал. 3 думите "чл. 206, ал. 6 - 9 и ал. 10, изречение първо и второ и чл. 207, ал. 1 и 2 от Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "чл. 244, ал. 2 и 3 и чл. 245, ал. 1 и 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

6. В чл. 85:

а) в ал. 3 думите "чл. 209, чл. 210, ал. 1 - 11, чл. 211, ал. 1, т. 2, чл. 212, ал. 1, т. 3 и чл. 215 от Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "чл. 247, чл. 248, чл. 249, ал. 2 и 3, чл. 250, ал. 1, т. 3 и чл. 253 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс";

б) в ал. 4 думите "чл. 211 от Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "чл. 249 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс";

в) в ал. 5 думите "чл. 213 - 215 и чл. 216, ал. 1 - 4 от Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "чл. 251 - 253 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

7. В чл. 87, ал. 1 думите "чл. 220, ал. 1 - 5 от Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "чл. 258, ал. 1 - 5 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

§ 24. В Закона за безопасно използване на ядрената енергия (обн., ДВ, бр. 63 от 2002 г.; изм., бр. 120 от 2002 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 76 и 88 от 2005 г.) в чл. 49, ал. 4 и в чл. 94, ал. 3 думите "Данъчния процесуален кодекс от данъчната администрация" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс от органите на Националната агенция за приходите".

§ 25. В Закона за биологичното разнообразие (обн., ДВ, бр. 77 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 88 от 2005 г.) в чл. 129, ал. 2 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

§ 26. В Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86 и 88 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 27, ал. 3, т. 2 думата "данъчен" се заменя с "адрес за кореспонденция".

2. В чл. 75 т. 5 се изменя така:

"5. лицата, за които е поискана забрана по реда на чл. 182, ал. 2, т. 2, буква "а" и по чл. 221, ал. 6, т. 1, букви "а" и "б" от Данъчно- осигурителния процесуален кодекс;".

§ 27. В Закона за виното и спиртните напитки (обн., ДВ, бр. 86 от 1999 г.; изм., бр. 56 от 2002 г. и бр. 16, 108 и 113 от 2004 г., бр. 99 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 23а, ал. 3, т. 3 и чл. 40, ал. 4, т. 7 думите "данъчна регистрация" се заменят с "регистрация по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

2. В чл. 40в, ал. 2 - 4, ал. 6, 7, 10 и 12 думите "данъчна дирекция" се заменят с "дирекция на Национална агенция за приходите".

3. В чл. 42:

а) в ал. 4 думите "данъчната служба" се заменят с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите";

б) в ал. 5 думите "данъчна служба" се заменят с "териториална дирекция".

4. В чл. 77а, ал. 4 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

5. В § 78 от преходните и заключителните разпоредби думите "данъчна дирекция" се заменят с "дирекция на Национална агенция за приходите".

§ 28. В Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя (ДВ, бр. 37 от 2004 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 20:

а) в ал. 2 думите "териториалното поделение на Националния осигурителен институт" се заменят със "съответната компетентна териториална дирекция на Националната агенция за приходите";

б) създава се нова ал. 4:

"(4) Вноските във Фонд "Гарантиране вземанията на работниците и служителите" се внасят едновременно с изплащането на дължимото възнаграждение или на част от него.";

в) досегашната ал. 4 става ал. 5;

г) досегашната ал. 5 става ал. 6 и се изменя така:

"(6) Вноската за фонда се внася по реда, определен с наредбата по чл. 179 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.";

д) досегашната ал. 6 става ал.7.

2. В чл. 21:

а) алинеи 1 и 2 се изменят така:

"(1) Контролът по внасянето на вноските във фонда се осъществява от органите на Националната агенция за приходите. Контролът по изплащането на гарантираните

вземания се осъществява от контролните органи на Националния осигурителен институт.

(2) Дължимите, но невнесени вноски се събират по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, като се прилагат правилата за установяването и събирането на задължителните осигурителни вноски.";

б) алинеи 3 и 5 се отменят.

3. В чл. 24, ал. 1 думите "в съответните сметки на Националния осигурителен институт"се заличават.

4. В чл. 27:

а) досегашният текст става ал. 1 и се изменя така:

"(1) Териториалните поделения на Националния осигурителен институт изплащат гарантираните вземания в 7-дневен срок от получаване на разпореждането на директора на фонда и превеждане на сумите от фонда.";

б) създава се ал. 2:

"(2) Едновременно с изплащането на гарантираното вземане съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт превежда дължимите осигурителни вноски за държавно обществено осигуряване, допълнително задължително пенсионно осигуряване, здравно осигуряване, данъка върху доходите и запорите."

5. В чл. 28, ал. 3 думите "управителя на Националния осигурителен институт" се заменят с "Агенцията за държавни вземания".

6. В чл. 32:

а) в ал. 1 след думите "Националния осигурителен институт" се добавя "или органите по приходите на Националната агенция за приходите съобразно техните правомощия";

б) в ал. 2 след думите "длъжностно лице" се добавя "или от органите по приходите на Националната агенция за приходите съобразно техните правомощия".

§ 29. В Закона за горите (обн., ДВ, бр. 125 от 1997 г.; изм., бр. 79, 133 от 1998 г., бр. 26 от 1999 г., бр. 29 и 78 от 2000 г., бр. 77, 79 и 99 от 2002 г. и бр. 16 и 107 от 2003 г., бр. 72 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 68а, ал. 2, т. 4 думите "документ за данъчна регистрация" се заличават.

2. В чл. 68б, ал. 2, т. 5 думите "документ за данъчна регистрация" се заличават.

3. В чл. 112, ал. 2 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

§ 30. В Закона за движението по пътищата (обн., ДВ, бр. 20 от 1999 г.; изм., бр. 1 от 2000 г., бр. 43, 45 и 76 от 2002 г., бр. 16 и 22 от 2003 г. и бр. 6, 70, 85 и 115 от 2004 г., бр. 79, 92, 99, 102 и 103 от 2005 г.) в чл. 186 се правят следните изменения:

1. В ал. 1, изречение второ след думите "нарушените разпоредби" съюзът "и" се заменя със запетая, а след думите "размера на глобата" се добавя "и сметката, по която следва да се внесе".

2. В ал. 4 думите "в съответното данъчно подразделение" се заличават, а след думата "постановление" се добавя "и се изпраща за събиране на публичния изпълнител".

§ 31. В Закона за държавните резерви и военновременните запаси (обн., ДВ, бр. 9 от 2003 г.; попр., бр. 37 от 2003 г.; изм., бр. 19 и 69 от 2005 г.) в чл. 34 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно- осигурителния процесуален кодекс".

§ 32. В Закона за държавния вътрешен финансов контрол (обн., ДВ, бр. 92 от 2000 г.; изм., бр. 28 и 101 от 2002 г., бр. 31 от 2003 г. и бр. 38 от 2004 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 8, ал. 1, т. 17 думите "данъчната и" се заменят с "Националната агенция за приходите" и след тях се поставя запетая.

2. В чл. 44 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

§ 33. В Закона за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти (обн., ДВ, бр. 9 от 2003 г.; изм., бр. 107 от 2003 г., бр. 95 от 2005 г.) в чл. 31, ал. 2 думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите".

§ 34. В Закона за занаятите (обн., ДВ, бр. 42 от 2001 г.; изм., бр. 112 от 2001 г., бр. 56 от 2002 г., бр. 99 от 2005 г.) в чл. 24, ал. 3, т. 2 думите "и копие от удостоверението за данъчна регистрация" се заличават.

§ 35. В Закона за защита на конкуренцията (обн., ДВ, бр. 52 от 1998 г., бр. 112 от 1998 г. - Решение № 22 на Конституционния съд от 1998 г.; изм., бр. 81 от 1999 г., бр. 28 от 2002 г., бр. 9 и 107 от 2003 г.) в чл. 45 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

§ 36. В Закона за информация относно необслужвани кредити (ДВ, бр. 95 от 1997 г.) в чл. 1, ал. 2 и чл. 3, ал. 3 думите "данъчните органи" се заменят с "органите на Националната агенция за приходите".

§ 37. В Закона за кадастъра и имотния регистър (обн., ДВ, бр. 34 от 2000 г.; изм., бр. 45 и 99 от 2002 г., бр. 36 от 2004 г. и бр. 39 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 37, ал. 1 думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите".

2. В чл. 41, ал. 2 т. 4 се отменя.

§ 38. В Закона за Комисията за финансов надзор (обн., ДВ, бр. 8 от 2003 г.; изм., бр. 31, 67 и 112 от 2003 г., бр. 85 от 2004 г. и бр. 39 и 103 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 18, ал. 8 думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите".

2. В чл. 27, ал. 7 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

§ 39. В Закона за контрол над взривните вещества, огнестрелните оръжия и боеприпасите (обн., ДВ, бр. 133 от 1998 г.; изм., бр. 85 от 2000 г., бр. 99 от 2002 г., бр. 71 от 2003 г. и бр. 102 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 12 ал. 1 се изменя така:

"(1) Разрешения за производство, търговия и пренасяне на взривни вещества, огнестрелни оръжия и боеприпаси не се издават, а издадените се отнемат от лица, регистрирани като еднолични търговци:

1. които са осъждани за умишлено престъпление от общ характер или срещу тях е започнало наказателно преследване за умишлено престъпление от общ характер;

2. за които е получено уведомление по чл. 182, ал. 2, буква "б" или по чл. 221, ал. 6, т. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;

3. които страдат от психическо заболяване;

4. които през последните три години принудително са настанявани в лечебни заведения по глава пета, раздел II от Закона за здравето или са лекувани за употреба на наркотични вещества;

5. които през последните три години два или повече пъти са настанявани в заведение за отрезвяване по чл. 82, ал. 1 от Закона за Министерството на вътрешните работи;

6. които през последните три години три или повече пъти са нарушавали обществения ред, за което са им налагани административни наказания."

2. В чл. 13 т. 1 се изменя така:

"1. е получено уведомление по чл. 182, ал. 2, буква "б" или по чл. 221, ал. 6, т. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;".

§ 40. В Закона за кооперациите (обн., ДВ, бр. 113 от 1999 г.; изм., бр. 92 от 2000 г., бр. 98 от 2001 г., бр. 13 от 2003 г. и бр. 102 от 2005 г.) в чл. 43, ал. 4 думите "данъчна администрация" се заменят с "териториална дирекция на Националната агенция за приходите".

§ 41. В Закона за лекарствата и аптеките в хуманната медицина (обн., ДВ, бр. 36 от 1995 г., бр. 61 от 1996 г. - Решение № 10 на Конституционния съд от 1996 г.; изм., бр. 38 от 1998 г., бр. 30 от 1999 г., бр. 10 от 2000 г., бр. 37 от 2000 г. - Решение № 3 на Конституционния съд от 2000 г.; изм., бр. 59 от 2000 г., бр. 78 от 2000 г. - Решение № 7 на Конституционния съд от 2000 г.; изм., бр. 41 от 2001 г., бр. 107 и 120 от 2002 г.; попр., бр. 2 от 2003 г.; изм., бр. 56, 71 и 112 от 2003 г.; изм., бр. 70 и 111 от 2004 г., бр. 37, 76, 85, 87 и 99 от 2005 г.) в чл. 74, ал. 6 т. 4 се изменя така:

"4. регистрационно удостоверение по БУЛСТАТ."

§ 42. В Закона за лечебните заведения (обн., ДВ, бр. 62 от 1999 г.; изм., бр. 88 и 113 от 1999 г.; попр., бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 36, 65 и 108 от 2000 г., бр. 51 от 2001 г. - Решение № 11 на Конституционния съд от 2001 г.; изм., бр. 28 и 62 от 2002 г., бр. 83, 102 и 114 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 46, 76, 85 и 88 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 40, ал. 1, т. 1 думите " данъчна регистрация и" се заличават.

2. В чл. 47, т. 1 думите "данъчна регистрация" се заменят с "единен идентификационен код".

3. В чл. 51а, ал. 2, т. 1 думите "данъчна регистрация и" се заличават.

4. В чл. 56, ал. 3 думите "данъчната администрация" се заменят с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите".

§ 43. В Закона за мерките срещу изпирането на пари (обн., ДВ, бр. 85 от 1998 г.; изм., бр. 1 от 2001 г., бр. 31 от 2003 г. и бр. 103 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 3, ал. 2, т. 19 думите "данъчни органи" се заменят с "органи на Националната агенция за приходите".

2. В чл. 6 ал. 2 се отменя.

§ 44. В Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 91 от 2002 г.; попр., бр. 98 от 2002 г.; изм., бр. 86 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 74, 77, 88, 95 от 2005 г.) в § 8 от преходните и заключителните разпоредби думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно- осигурителния процесуален кодекс".

§ 45. В Закона за пощенските услуги (обн., ДВ, бр. 64 от 2000 г.; изм., бр. 112 от 2001 г., бр. 45 и 76 от 2002 г., бр. 26 от 2003 г., бр. 19, 88 и 99 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 43, ал. 2, т. 3 думите "и удостоверението за данъчна регистрация" се заличават.

2. В чл. 106а, ал. 5 думата "Данъчния" се заменят с "Данъчно-осигурителния".

§ 46. В Закона за радиото и телевизията (обн., ДВ, бр. 138 от 1998 г., бр. 60 от 1999 г. - Решение № 10 на Конституционния съд от 1999 г.; изм., бр. 81 от 1999 г., бр. 79 от 2000 г., бр. 96 от 2001 г., бр. 77 и 120 от 2002 г., бр. 99 и 114 от 2003 г., бр. 99 и 115 от 2004 г., бр. 88 и 93 от 2005 г.) в чл. 111 т. 3 се изменя така:

"3. удостоверение по чл. 87, ал. 6 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;".

§ 47. В Закона за съхранение и търговия със зърно (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 101 от 2000 г., бр. 9 и 58 от 2003 г., бр. 69 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 11а, ал. 2, т. 2 думите "копие на документ за данъчна регистрация и" се заличават.

2. В чл. 24, ал. 4, т. 2 думите "документ за данъчна регистрация и" се заличават.

§ 48. В Закона за регистър БУЛСТАТ (ДВ, бр. 39 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 9, ал. 5 думите "Националния осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите".

2. В чл. 10, ал. 1, т. 1, буква "г" думите "Националния осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите".

3. В чл. 24, ал. 1 думите "данъчен орган" се заменят с "орган по приходите".

4. В чл. 32:

а) в ал. 1, 3, 4 и 5 думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите";

б) в ал. 6 думите "териториалните данъчни дирекции" се заменят с "териториалните дирекции на Националната агенция за приходите".

5. В чл. 41, ал. 1 думите "Главната данъчна дирекция" се заменят с "Централното управление на Национална агенция за приходите".

§ 49. В Закона за приватизация и следприватизационен контрол (обн., ДВ, бр. 28 от 2002 г.; изм., бр. 78 от 2002 г., бр. 20 и 31 от 2003 г.; бр. 39 от 2003 г. - Решение № 5 на Конституционния съд от 2003 г.; изм., бр. 46 и 84 от 2003 г., бр. 55 и 115 от 2004 г., бр. 28, 39, 88, 94 и 103 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В § 5 от допълнителните разпоредби думите "данъчния орган" и "Данъчния процесуален кодекс" се заменят съответно с "публичния изпълнител" и "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

2. В § 17, ал. 6 от преходните и заключителните разпоредби думите "във връзка с чл. 142 от Данъчния процесуален кодекс" се заличават.

§ 50. В Закона за публичното предлагане на ценни книжа (обн., ДВ, бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 63 и 92 от 2000 г., бр. 28, 61, 93 и 101 от 2002 г., бр. 8, 31, 67 и 71 от 2003 г., бр. 37 от 2004 г., бр. 19, 31, 39 и 103 от 2005 г.) в чл. 71, ал. 6, т. 2 се правят следните изменения:

1. В текста преди буква "а" думите "ръководителя на териториалното данъчно управление" се заменят с "директора на териториалната дирекция на Националната агенция за приходите".

2. Буква "а" се изменя така:

"а) се представят доказателства, че проверяваното лице е осуетило извършването на ревизия или проверка или не води необходимата отчетност, както и ако в нея има съществени непълноти;".

§ 51. В Закона за семейни помощи за деца (обн., ДВ, бр. 32 от 2002 г.; изм., бр. 120 от 2002 г., бр. 112 от 2003 г, бр. 69 от 2004 г.) в чл. 11 думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите".

§ 52. В Закона за Сметната палата (обн., ДВ, бр. 109 от 2001 г.; изм., бр. 45 от 2002 г., бр. 31 от 2003 г., бр. 38 от 2004 г., бр. 34 от 2005 г.) в чл. 7, ал. 1, т. 2 думите "данъчната и" се заменят с "Националната агенция за приходите" и се поставя запетая.

§ 53. В Закона за счетоводството (обн., ДВ, бр. 98 от 2001 г.; изм., бр. 91 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 102 от 2005 г.) в чл. 48, ал. 1 думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите".

§ 54. В Закона за тютюна и тютюневите изделия (обн. - ДВ, бр. 101 от 1993 г., изм., бр. 19 от 1994 г., бр. 110 от 1996 г., бр. 153 от 1998 г., бр. 113 от 1999 г., бр. 33 и 102 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 20 от 2003 г., бр. 57 и 70 от 2004 г., бр. 91, 95 и 99 от 2005 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 37:

а) в ал. 1:

аа) точка 2 се отменя;

бб) точка 4 се изменя така:

"4. удостоверение от териториалната дирекция на Националната агенция за приходите за дължими данъци и задължителни осигурителни вноски;";

б) в ал. 5, т. 2 се отменя.

2. В чл. 38 т. 1 се отменя.

3. В чл. 41:

а) в ал. 1 думата "данъчна" се заличава и след думата "дирекция" се добавя "на Националната агенция за приходите";

б) алинея 2 се изменя така:

"(2) Териториалната дирекция на Националната агенция за приходите проверява, подписва и подпечатва данните и връща един екземпляр на лицето, а другият остава в териториалната дирекция и се съхранява в данъчно- осигурителното досие до заличаването на лицето от регистъра на Националната агенция за приходите."

4. В чл. 42, ал. 2 думата "данъчната" се заменя с "териториалната", а след думата "дирекция" се добавя "на Националната агенция за приходите".

5. В приложение № 3 към чл. 37, ал. 1 навсякъде думите "данъчна дирекция" и "данъчната дирекция" се заменят съответно с "териториална дирекция на Националната агенция за приходите" и "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите", а в раздел трети, колона втора думата "данъчен" преди думите "ревизионен акт" се заличава.

§ 55. В Закона за устройство на територията (обн., ДВ, бр. 1 от 2001 г.; изм., бр. 41 и 111 от 2001 г., бр. 43 от 2002 г., бр. 20, 65 и 107 от 2003 г., бр. 36 и 65 от 2004 г., бр. 28, 76, 77, 88, 94, 95 и 103 от 2005 г.) в чл. 167, ал. 2 т. 2 се изменя така:

"2. удостоверение по чл. 87, ал. 6 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;".

§ 56. В Закона за хазарта (обн., ДВ, бр. 51 от 1999 г.; изм., бр. 103 от 1999 г., бр. 53 от 2000 г., бр. 1, 102 и 110 от 2001 г., бр. 75 от 2002 г., бр. 31 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 79, 94, 95 и 103 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 5, ал. 1, т. 3 думата "данъчен" се заличава.

2. В чл. 18, ал. 1, т. 11, чл. 37, ал. 7, чл. 39, ал. 5 и чл. 80, ал. 1 и 2 думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите".

§ 57. В Закона за юридическите лица с нестопанска цел (обн., ДВ, бр. 81 от 2000 г.; изм., бр. 41 и 98 от 2001 г., бр. 25 и 120 от 2002 г., бр. 42 и 102 от 2005 г.) в чл. 45 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 т. 3 се отменя.

2. В ал. 6 и 8 думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите".

§ 58. В Закона за управление на отпадъците (обн., ДВ, бр. 86 от 2003 г., изм. и доп., бр. 70 от 2004 г., бр. 77, 87, 88 и 95 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 51, ал. 1 т. 3 се изменя така:

"3. удостоверение по чл. 87, ал. 6 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;".

2. В чл. 54, ал. 4 т. 4 се изменя така:

"4. удостоверение по чл. 87, ал. 6 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;".

3. В чл. 62, ал. 4 т. 3 се изменя така:

"3. удостоверение по чл. 87, ал. 6 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;".

§ 59. В Закона за подпомагане на земеделските производители (обн., ДВ, бр. 58 от 1998 г.; изм., бр. 79 и 153 от 1998 г., бр. 12, 26, 86 и 113 от 1999 г., бр. 24 от 2000 г., бр. 34 и 41 от 2001 г., бр. 46 и 96 от 2002 г., бр. 18 от 2004 г. и бр. 14 от 2005 г.) в чл. 10в, ал. 2, т. 1 думите "данъчна регистрация" се заменят с "регистрация в регистър БУЛСТАТ".

§ 60. В Закона за туризма (обн., ДВ, бр. 56 от 2002 г.; изм., бр. 119 и 120 от 2002 г., бр. 39 от 2004 г., бр. 28, 39, 94 и 99 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 18, ал. 1 думите "данъчен номер" се заличават.

2. В чл. 21, ал. 1, т. 5 думите "и данъчен номер" се заличават.

3. В чл. 61, ал. 1, т. 3, буква "е" думите "данъчен номер" се заличават.

§ 61. В Закона за филмовата индустрия (обн., ДВ, бр. 105 от 2003 г.; изм., бр. 28 и 94 от 2005 г.) в чл. 20, ал. 1 т. 4 се отменя.

§ 62. В Закона за общинския дълг (ДВ, бр. 34 от 2005 г.) в чл. 20, т. 3 думите "чл. 13, ал. 2 от Данъчно процесуалния кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

§ 63. В Закона за обществените поръчки (обн., ДВ, бр. 28 от 2004 г.; изм., бр. 53 от 2004 г., бр. 31 и 34 от 2005 г.) в чл. 47, ал. 2, т. 2 думите "чл. 13, ал. 2 от Данъчно процесуалния кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

§ 64. В Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни длъжности (обн., ДВ, бр. 38 от 2000 г.; изм., бр. 28 и 74 от 2002 г., бр. 8 от 2003 г., бр. 38 от 2004 г.) в чл. 2, ал. 1 т. 26 се изменя така:

"26. изпълнителният директор на Националната агенция за приходите;".

§ 65. В Закона за административното регулиране на производството и търговията с оптични дискове, матрици и други носители, съдържащи обекти на авторското право и сродните му права (ДВ, бр. 74 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 8, ал. 1, т. 1, ал. 2, т. 3, чл. 9, ал. 9, т. 5, чл. 15, ал. 1, т. 1, чл. 17, ал. 1, т. 4, чл. 20, ал. 1, т. 1, чл. 22, ал. 1, т. 2, чл. 24, ал. 1, т. 1, чл. 25, ал. 1, т. 1, чл. 27, ал. 1, т. 2, чл. 28, ал. 1, т. 2 думите "данъчна регистрация" и "данъчната регистрация" се заменят с "регистрация по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

2. В чл. 30, ал. 4, т. 2 думите "данъчна регистрация" се заменят с "регистрация по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс", а думите "териториалната данъчна дирекция" се заменят със "съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите".

3. В чл. 41, ал. 1, т. 1 и чл. 42, ал. 1, т. 1 думите "данъчната регистрация" се заменят с "регистрация по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

§ 66. В Закона за техническите изисквания към продуктите (обн., ДВ, бр. 86 от 1999 г.; изм., бр. 63 и 93 от 2002 г., бр. 18 и 107 от 2003 г., бр. 45, 77, 88 и 95 от 2005 г.) в чл. 10, ал. 1, т. 7 думите "чл. 13, ал. 2 от Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

§ 67. В Закона за храните (обн., ДВ, бр. 90 от 1999 г.; изм., бр. 102 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 87 и 99 от 2005 г.) в чл. 12, ал. 3 и чл. 22б, ал. 1 думите "данъчен номер" се заличават.

§ 68. В Закона за защита срещу дискриминацията (обн., ДВ, бр. 86 от 2003 г.; изм., бр. 70 от 2004 г.) в чл. 70, ал. 2 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

§ 69. В Закона за независимия финансов одит (обн., ДВ, бр. 101 от 2001 г.; изм., бр. 91 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 77 от 2005 г.) в чл. 16 думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите".

§ 70. В Закона за опазване на обществения ред при провеждането на спортни мероприятия (обн., ДВ, бр. 96 от 2004 г.; изм., бр. 103 от 2005 г.) в чл. 37 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно- осигурителния процесуален кодекс".

§ 71. В Закона за автомобилните превози (обн., ДВ, бр. 82 от 1999 г.; изм., бр. 11 и 45 от 2002 г., бр. 99 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 88, 92, 95, 102 и 103 от 2005 г.) в чл. 7, ал. 6 думите "Данъчния процесуален кодекс или са разсрочени по реда на Кодекса за социално осигуряване" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

§ 72. В Закона за акцизите (обн., ДВ, бр. 19 от 1994 г.; изм., бр. 58 и 70 от 1995 г., бр. 21, 56 и 107 от 1996 г., бр. 51 от 1997 г., бр. 15, 89 и 153 от 1998 г., бр. 103 от 1999 г., бр. 102 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 45 и 118 от 2002 г.; попр., бр. 9 от 2003 г.; изм., бр. 37, 103 и 112 от 2003 г., бр. 53 и 113 от 2004 г., бр. 95 и 100 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 3:

а) в ал. 2 думите "териториална данъчна дирекция" се заменят с "териториална дирекция на Националната агенция за приходите", а думата "данъчна" преди думата "регистрация" се заличава;

б) в ал. 3 думата "данъчна" се заличава;

в) в ал. 4 думите "данъчна" и "данъчно" се заличават;

г) в ал. 5 думите "данъчното удостоверение" се заменят с "удостоверението";

д) в ал. 6 думите "данъчен орган" се заменят с "орган по приходите", думите "с данъчен акт" се заличават, а думите "данъчния акт" се заменят с "акта".

2. В чл. 7:

а) в ал. 6 думата "данъчните" се заменя с "органите по приходите";

б) в ал. 8 думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите";

в) в ал. 9 думата "данъчен" се заличава;

г) в ал. 10 навсякъде думата "данъчна" се заличава.

3. В чл. 8, ал. 2 думите "Главна данъчна дирекция" се заменят с "централното управление на Националната агенция за приходите".

4. В чл. 10, ал. 1 думата "данъчна" се заличава.

5. В чл. 11:

а) в ал. 3 думите "данъчна" и "данъчни" се заличават;

б) в ал. 4 думата "данъчна" се заличава;

в) в ал. 6 думата "данъчна" се заличава;

г) в ал. 7 думите "данъчните органи" се заменят с "органите по приходите".

6. В чл. 11а, ал. 2 думите "Данъчните органи" се заменят с "Органите по приходите".

7. В чл. 11г:

а) в ал. 4 думите "данъчен орган" се заменят с "орган по приходите", а думите "данъчния орган" се заменят с "органа по приходите";

б) в ал. 6 думите "данъчния орган" се заменят с "органа по приходите".

8. В чл. 12:

а) в ал. 1 думата "данъчна" се заличава;

б) в ал. 2 навсякъде думата "данъчна" и думата "данъчен" се заличават;

в) в ал. 3 думата "данъчната" се заличава;

г) в ал. 4 думите "данъчния ревизионен акт" се заменят с "ревизионния акт";

д) в ал. 5 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс", думите "данъчните органи" се заменят с "органите по приходите", навсякъде думите "данъчния орган" се заменят с "органа по приходите", думите "на посочения от него данъчен адрес" се заменят с "на адреса за кореспонденция", а думите "данъчния акт" се заменят с "акта".

9. В чл. 12д думите "Митническите и данъчните органи" се заменят с "Митническите органи и органите по приходите".

10. В чл. 12ж, ал. 1 и 2 навсякъде думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите".

11. В чл. 12з, ал. 1 навсякъде думата "данъчна" се заменя с "приходна".

12. В чл. 17а:

а) в ал. 3 думите "териториалната данъчна дирекция" се заменят с "териториалната дирекция на Националната агенция за приходите", а думите "данъчната му" се заличават;

б) в ал. 6 думите "данъчен орган" се заменят с "орган по приходите".

13. В чл. 17е думите "данъчен орган" се заменят с "орган по приходите".

14. В чл. 17к:

а) в ал. 1 в текста преди т. 1 думите "данъчен субект, който" се заменят със "задължено лице, което";

б) в ал. 2 думите "данъчните органи" се заменят с "органите по приходите", а думите "данъчния субект" се заменят със "задълженото лице";

в) в ал. 5 думите "данъчния субект" се заменят със "задълженото лице".

15. В чл. 17л:

а) в ал. 1 навсякъде думите "данъчния субект" се заменят със "задълженото лице";

б) в ал. 2 думите "данъчните органи" се заменят с "органите по приходите", а навсякъде думите "данъчния субект" се заменят със "задълженото лице";

в) в ал. 3 думите "данъчният орган" се заменят с "органът по приходите", а думите "данъчния субект" се заменят със "задълженото лице";

г) в ал. 4 думите "данъчният орган" се заменят с "органът по приходите", а думите "данъчния субект" се заменят със "задълженото лице".

16. В чл. 18, ал. 2 думите "данъчните органи" се заменят с "органите по приходите", а думите "главния данъчен директор" се заменят с "изпълнителния директор на Националната агенция за приходите".

17. В чл. 21 думите "Данъчен орган" се заменят с "Орган по приходите".

§ 73. В Закона за акцизите и данъчните складове (ДВ, бр. 91 от 2005 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Член 104 се изменя така:

"Чл. 104. (1) За производствата по установяване, обезпечаване и събиране на задължения за акциз се прилага Данъчно-осигурителният процесуален кодекс, доколкото не е предвидено друго в този закон. Митническите органи имат правомощията на органи по приходите, а в случаите по чл. 121 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс - и на публични изпълнители.

(2) За целите на ал. 1 митническите учреждения, определени в Закона за митниците, имат компетенциите на териториални дирекции на Националната агенция за приходите, директорът на Агенция "Митници" има правомощията на изпълнителен директор на Националната агенция за приходите, а началниците на митническите учреждения имат правомощията на териториален директор.

(3) Правомощията по чл. 112, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс се упражняват от началника на компетентното териториално митническо управление.

(4) Правомощията на решаващ орган по смисъла на чл. 152, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс се упражняват от директора на съответната регионална митническа дирекция."

2. В чл. 106, ал. 2 думата "данъчните" се заличава, а думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

3. В § 2, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите".

§ 74. В Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2006 г. (ДВ, бр. 102 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. Параграф 4 се отменя.

2. В § 5 думите "чл. 110, ал. 11 от Кодекса за социално осигуряване" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс" и навсякъде в текста думите

"Националния осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите".

3. В § 9 думите "Националния осигурителен институт" се заменят с "Националната агенция за приходите".

§ 75. В Закона за авторското право и сродните му права (обн., ДВ, бр. 56 от 1993 г.; изм., бр. 63 от 1994 г., бр. 10 от 1998 г., бр. 28 от 2000 г., бр. 77 от 2002 г., бр. 28, 43, 74 и 99 от 2005 г.) в чл. 98в, ал. 3 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

§ 76. В Закона за акредитацията, извършвана от Българската служба за акредитация (ДВ, бр. 100 от 2005 г.) в чл. 23, т. 3 думите "номер на данъчната регистрация" се заличават.

§ 77. В Закона за далекосъобщенията (обн., ДВ, бр. 88 от 2003 г.; изм., бр. 19, 77, 88, 95 и 99 от 2005 г.) в чл. 88, ал. 1 думите "данъчна регистрация" се заличават.

§ 78. В Закона за животновъдството (обн., ДВ, бр. 65 от 2000 г.; изм., бр. 18 от 2004 г., бр. 87 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 146, ал. 2, т. 1 думите "удостоверение за данъчна регистрация" се заличават.

2. В чл. 15, ал. 4, т. 3 думите "удостоверение за данъчна регистрация и" се заличават.

§ 79. В Закона за марките и географските означения (обн., ДВ, бр. 81 от 1999 г.; попр., бр. 82 от 1999 г.; изм., бр. 28, 43 и 94 от 2005 г.) в чл. 86, ал. 2 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

§ 80. В Закона за общинските бюджети (обн., ДВ, бр. 33 от 1998 г.; изм., бр. 69 от 1999 г., бр. 9 от 2001 г. - Решение № 2 на Конституционния съд от 2001 г.; изм., бр. 56 и 93 от 2002 г., бр. 107 от 2003 г., бр. 34 от 2005 г.) в чл. 11, ал. 2 думите "Данъчната администрация" се заменят с "Приходната администрация".

§ 81. В Закона за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност (обн., ДВ, бр. 19 от 2005 г.; изм., бр. 86 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 16, ал. 1 думите "данъчната администрация" се заменят с "Националната агенция за приходите".

2. В чл. 23, ал. 6 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

3. В чл. 31 думите "главния данъчен директор" се заменят с "изпълнителния директор на Националната агенция за приходите".

§ 82. В Закона за правната помощ (ДВ, бр. 79 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 20, ал. 3 думите "данъчните органи" се заменят с "органите по приходите".

2. В чл. 24, т. 3 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

3. В чл. 27, ал. 3 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

§ 83. В Закона за промишления дизайн (обн., ДВ, бр. 81 от 1999 г.; изм., бр. 17 от 2003 г., бр. 43 от 2005 г.) в чл. 69, ал. 3 думите "Данъчния процесуален кодекс" се заменят с "Данъчно-осигурителния процесуален кодекс".

§ 84. В Закона за рибарството и аквакултурите (обн., ДВ, бр. 41 от 2001 г.; изм., бр. 88 и 94 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 10, ал. 3, т. 5 думите "и данъчна регистрация" се заличават.

2. В чл. 10в, ал. 4, т. 3 думите "и данъчна регистрация" се заличават.

3. В чл. 18, ал. 3 т. 2 се отменя.

4. В чл. 21г, ал. 3 т. 2 се отменя.

5. В чл. 25а, ал. 2, т. 5 думите "копие от удостоверението за данъчна регистрация" се заличават.

6. В чл. 46а, ал. 3, т. 3 думите "копие от удостоверението за данъчна регистрация" се заличават.

7. В чл. 46д, ал. 3, т. 2 думите "копие от удостоверението за данъчна регистрация" се заличават.

§ 85. В Закона за устройството на държавния бюджет (обн., ДВ, бр. 67 от 1996 г.; изм., бр. 46 от 1997 г., бр. 154 от 1998 г., бр. 74 от 2002 г., бр. 87 от 2005 г.; попр., бр. 89 от 2005 г.) в чл. 37, ал. 2 думата "данъчната" се заменя с "приходната".

§ 86. В Закона за частната охранителна дейност (ДВ, бр. 15 от 2004 г.) в чл. 15, ал. 2 се правят следните изменения:

1. В т. 2 думите "и копие от данъчната регистрация" се заличават.

2. Точка 3 се изменя така:

"3. удостоверение по чл. 87, ал. 6 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, че търговецът и неограничено отговорните съдружници в командитно или събирателно дружество нямат задължения;".

§ 87. Изпълнението на кодекса се възлага на министъра на финансите.

§ 88. Кодексът влиза в сила от 1 януари 2006 г., с изключение на чл. 179, ал. 3, чл. 183, ал. 9, § 10, т. 1, буква "д" и т. 4, буква "в", § 11, т. 1, буква "б" и § 14, т. 12 от преходните и заключителните разпоредби, които влизат в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

Кодексът е приет от 40-то Народно събрание на 21 декември 2005 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Административнопроцесуалния кодекс (ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.)

§ 9. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 105 от 2005 г.) се правят следните изменения и допълнения:

3. Навсякъде думите "Закона за административното производство" и "Закона за Върховния административен съд" се заменят с "Административнопроцесуалния кодекс".

§ 142. Кодексът влиза в сила три месеца след обнародването му с изключение на:

1. дял трети, § 2, т. 1 и § 2, т. 2 - относно отмяната на глава трета, раздел II "Обжалване по съдебен ред", § 9, т. 1 и 2, § 11, т. 1 и 2, § 15, § 44, т. 1 и 2, § 51, т. 1, § 53, т. 1, § 61, т. 1, § 66, т. 3, § 76, т. 1 - 3, § 78, § 79, § 83, т. 1, § 84, т. 1 и 2, § 89, т. 1 - 4, § 101, т. 1, § 102, т. 1, § 107, § 117, т. 1 и 2, § 125, § 128, т. 1 и 2, § 132, т. 2 и § 136, т. 1, както и § 34, § 35, т. 2, § 43, т. 2, § 62, т. 1, § 66, т. 2 и 4, § 97, т. 2 и § 125, т. 1 - относно замяната на думата "окръжния" с "административния" и замяната на думите "Софийския градски съд" с "Административния съд - град София", които влизат в сила от 1 март 2007 г.;

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за държавната финансова инспекция (Обн. - ДВ, бр. 33 от 21.04.2006 г.)

§ 7. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 105 от 2005 г.) в чл. 74, ал. 1, т. 3 думите "Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол" се заменят с "Агенцията за държавна финансова инспекция".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за търговския регистър (Обн. - ДВ, бр. 34 от 25.04.2006 г.; в сила от 01.10.2006 г.)

§ 10. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 105 от 2005 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 28, ал. 1:

а) точка 1 се изменя така:

"1. постоянният адрес - за физическите лица, ако не е посочен писмено друг адрес, за регистрираните в регистър БУЛСТАТ лица - вписаният в регистъра адрес за кореспонденция, а за едноличните търговци - адресът на управление;";

б) в т. 2 накрая се добавя "съответно в търговския регистър не е вписан друг адрес на управление".

2. В чл. 77 ал. 1 се изменя така:

"(1) В случаите на заличаване на едноличен търговец от търговския регистър, както и при прекратяване на юридическо лице - търговец, прехвърляне на предприятие по чл. 15 от Търговския закон или при преобразуване по реда на глава шестнадесета от Търговския закон, търговецът уведомява териториалната дирекция на Националната агенция по приходите по седалището на търговеца в срок не по-късно от 7 дни преди подаване на съответното заявление за вписване на подлежащото на вписване обстоятелство. Териториалната дирекция на Националната агенция за приходите издава на търговеца удостоверение за уведомяването и изпраща служебно на Агенцията по вписванията съобщение за наличието или липсата на задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски при условията и в срока по чл. 87, ал. 6. В удостоверението и съобщението не се включват задължения, които са обезпечени по реда на този закон. Удостоверението по изречение второ се прилага към заявлението за вписване."

3. В чл. 81, ал. 1 т. 3 се изменя така:

"3. единния идентификационен код, определен от Агенцията по вписванията, или единния идентификационен код по БУЛСТАТ, съответно единния граждански номер или личния номер на чужденеца;".

4. В чл. 82 ал. 2, 3 и 4 се изменят така:

"(2) Данните за местните и чуждестранните физически лица, с изключение на лицата по чл. 80, ал. 2, на лицата, вписани в търговския регистър, и на лицата, подлежащи на регистрация в регистър БУЛСТАТ, се вписват в регистъра от съответната териториална дирекция въз основа на първата подадена декларация, свързана с данъчно облагане или задължителни осигурителни вноски.

(3) Данните по чл. 81, ал. 1 за лицата, вписани в търговския регистър, и за лицата, вписани в регистър БУЛСТАТ, се вписват служебно от съответната компетентна териториална дирекция въз основа на данните от търговския регистър, съответно от регистър БУЛСТАТ.

(4) Служебно вписване на данни в регистъра, извън подлежащите на вписване данни от търговския регистър, съответно от регистър БУЛСТАТ, се извършва с протокол по чл. 50 въз основа на вписвания в други официални (публични) регистри или извършени констатации след проверка на орган по приходите. В този случай при липса на единен граждански номер или личен номер на чужденец лицето получава служебен номер."

5. В чл. 84 ал. 1 и 2 се изменят така:

"(1) Регистрираните лица се идентифицират чрез данните по чл. 81, ал. 1, т. 2 - 4, като идентификацията на вписаните в регистър БУЛСТАТ лица се извършва чрез единен идентификационен код по БУЛСТАТ, а за едноличните търговци - чрез единен идентификационен код, издаден от Агенцията по вписванията, съответно личен номер на чужденец, и единен идентификационен код по БУЛСТАТ.

(2) Идентификацията на физически лица, които не са вписани в търговския регистър, съответно в регистър БУЛСТАТ, се извършва чрез единния граждански номер или личния номер на чужденец."

6. В чл. 248, ал. 9 изречение първо се изменя така: "В протокола се вписват тръжният номер на вещта, цената и номерът на участника, предложил най-високата

цена, за физическите лица - име и ЕГН, за търговците - наименование и единен идентификационен код, издаден от Агенцията по вписванията, за лицата, вписани в регистър БУЛСТАТ - и единен идентификационен код по БУЛСТАТ, съответно данните на упълномощения представител."

7. В чл. 251, ал. 3 т. 1 се изменя така:

"1. данни за предложителя - име, единен граждански номер (наименование, единен идентификационен код, определен от Агенцията по вписванията, единен идентификационен код по БУЛСТАТ) и адрес;".

8. В допълнителните разпоредби се създава § 2а:

"§ 2а. Клоновете на търговските дружества и поделенията могат да продължат да се отчитат като осигурители отделно от дружеството и от другите негови клонове и поделения, като се идентифицират с единния си идентификационен код по БУЛСТАТ съгласно чл. 6, ал. 2 от Закона за регистър БУЛСТАТ."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за кредитните институции (Обн. - ДВ, бр. 59 от 21.07.2006 г., в сила от деня на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз)

§ 23. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм. бр. 30, 33 и 34 от 2006 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 143, ал. 4 думите "чл. 52 от Закона за банките" се заменят с "чл. 62 от Закона за кредитните институции".

2. В чл. 212, ал. 3 думите "небанковите финансови" се заменят с "финансовите", а думите "банкови касетки" се заменят със "сейфове".

3. В чл. 262, ал. 1 думите "на банкови касетки" се заменят с "в сейфове".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за данък върху добавената стойност (Обн. - ДВ, бр. 63 от 4.08.2006 г., в сила от деня на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз)

§ 19. (В сила от 4.08.2006 г.) В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33 и 34 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 30, ал. 3 думите "ал. 8 или 9" се заменят с "ал. 6, 7 и 8".

2. В чл. 140, ал. 3 числото "139" се заменя със "138".

3. В чл. 143 се създава ал. 4:

"(4) При постъпило от друга държава искане за обмен на информация по ал. 1 и при условията на взаимност министърът на финансите или упълномощено от него лице може да поиска от съда да разкрие банкова тайна по смисъла на чл. 52 от Закона за банките, тайна по смисъла на чл. 71 и 133 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа или по смисъла на друга разпоредба на българското законодателство за опазване на поверителността на парични фондове, финансови активи и друга собственост, когато от изложените факти в искането за обмен на информация е ясно, че то е отправено в съответствие с изискванията за обмен на информация в съответния международен договор."

4. В чл. 157, ал. 3 думите "и ал. 8" се заличават.

5. В чл. 183, ал. 11, изречение първо думите "чл. 148, ал. 1" се заменят с "чл. 184, ал. 1", а изречение второ се заличава.

6. В чл. 189 заглавието се изменя така: "Разсрочване и отсрочване в производство по несъстоятелност".

7. В чл. 202, ал. 1 и в заглавието на чл. 228 думите "и свързани с него лица" се заличават.

8. В чл. 251, ал. 3, т. 1 накрая думите "и адрес" се заменят с "адрес и удостоверение за актуално състояние."

9. В чл. 252:

а) в ал. 6 след думата "еднаква" се добавя "най-висока";

б) в ал. 7 думите "от неприсъстващите участници в търга" се заменят с "участници и поне един от тях не присъства при разглеждането на предложенията".

10. В чл. 254, ал. 2:

а) създава се ново изречение второ: "Ако следващата най-висока цена е предложена от двама или повече участници, публичният изпълнител определя последващия купувач чрез жребий.";

б) досегашното изречение второ става изречение трето.

11. В чл. 255 думите "лихвите и главницата" се заменят с "главницата и лихвите".

12. В § 6 от преходните и заключителните разпоредби се създава ал. 7:

"(7) При назначаването на държавна служба в Агенция "Митници" на длъжност, чиито функции са пряко свързани с администрирането и контрола върху акциза, не се прилага чл. 10, ал. 1 от Закона за държавния служител, ако кандидатите се намират в трудовоправни отношения с Агенция "Митници" и с Националната агенция за приходите."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни длъжности (Обн. - ДВ, бр. 73 от 05.09.2006 г.; в сила от 01.01.2007 г.)

§ 8. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59 и 63 от 2006 г.) в чл. 74, ал. 1, т. 3 след думата "дейност" се поставя запетая и се добавя "председателя на Сметната палата".

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (Обн. - ДВ, бр. 82 от 10.10.2006 г.)

§ 8. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63 и 73 от 2006 г.) в чл. 75, ал. 1, т. 2 думите "директора на Национална служба "Борба с организираната престъпност", директора на регионална дирекция на вътрешните работи" се заменят с "директора на областна дирекция "Полиция".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за държавните помощи (Обн. - ДВ, бр. 86 от 24.10.2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз)

§ 6. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63 и 73 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 162, ал. 2, т. 6 накрая се добавя "както и решения на Европейската комисия за възстановяване на неправомерно предоставена държавна помощ".

2. В чл. 186, ал. 3 и чл. 188, ал. 1 и 4 думите "Комисията за защита на конкуренцията" се заменят с "Европейската комисия".

3. В чл. 209, ал. 2, т. 6 след думата "съдилищата" се поставя запетая и се добавя "както и решения на Европейската комисия".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за данъците върху доходите на физическите лица (Обн. - ДВ, бр. 95 от 24.11.2006 г., в сила от 01.01.2007 г.)

§ 19. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 82 и 86 от 2006 г.) в чл. 178, ал. 2, т. 1 думите "Закона за облагане доходите на физическите лица" се заменят със "Закона за данъците върху доходите на физическите лица".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (Обн. - ДВ, бр. 105 от 22.12.2006 г.; изм., бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г.; изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.)

§ 18. Идентификацията на едноличните търговци, които са вписани в регистър БУЛСТАТ, но които не са се преregистрирали по реда на Закона за търговския регистър, се извършва чрез единния граждански номер, съответно личния номер на чужденец, и единния идентификационен код-код по БУЛСТАТ, до вписването на търговеца по реда на Закона за търговския регистър.

§ 19. (Отм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.)

§ 20. Първото предоставяне на информация и първият обмен между компетентните органи на държавите членки при условията и по реда на глава шестнадесета, раздел VI се извършва в срок до 30 април, съответно 30 юни 2008 г., за доходите, изплатени през 2007 г.

§ 21. (Отм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 04.08.2017 г.)

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (Обн. - ДВ, бр. 46 от 12.06.2007 г., в сила от 01.01.2008 г.)

§ 66. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 31 ал. 2 се отменя.

2. В чл. 222, ал. 1 т. 2 се изменя така:

"2. при повикване на длъжника на учебен сбор-до завършването му;".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за пазарите на финансови инструменти (Обн. - ДВ, бр. 52 от 29.06.2007 г.)

§ 18. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г.) в чл. 143, ал. 4 думите "чл. 71 и" се заменят с "чл. 35, ал. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти и чл.".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за Националния архивен фонд (Обн. - ДВ, бр. 57 от 13.07.2007 г., в сила от 13.07.2007 г.)

§ 20. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46 от 2007 г.) в чл. 38, ал. 1 и 2 думата "Държавния" се заменя с "Националния".

Заключителни разпоредби към ГРАЖДАНСКИ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС (Обн. - ДВ, бр. 59 от 20.07.2007 г., в сила от 01.03.2008 г.)

§ 6. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46 от 2007 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 56, ал. 1 думите "чл. 114" се заменят с "чл. 176".

2. В чл. 181 ал. 2 се изменя така:

"(2) Изпълнилият задължението може да пристъпи към принудително изпълнение по реда на Гражданския процесуален кодекс въз основа на акта за установяване на публично вземане и удостоверението по ал. 1 в случаите по чл. 180, ал. 1, т. 1, както и когато изпълнилият задължението е встъпил като съдлъжник в публичното задължение с изричното писмено съгласие на задълженото лице с достоверна дата."

3. В чл. 206, ал. 1 думите "чл. 345, 346 и 347, чл. 354, ал. 1, чл. 391, 392, 395, 396 и 397" се заменят с "чл. 451, 452 и 453, чл. 459, ал. 1, чл. 508, 509, 512, 513 и 514".

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (Обн. - ДВ, бр. 108 от 19.12.2007 г., в сила от 19.12.2007 г.)

§ 31. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 57 и 59 от 2007 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 114:

а) създава се нова ал. 3:

"(3) Когато през ревизирания период са извършени по смисъла на Закона за данък върху добавената стойност вътреобщностни доставки, вътреобщностни придобивания или доставки с място на изпълнение на територията на друга държава-членка на Европейския съюз, срокът по ал. 1 е до 6 месеца, а срокът по ал. 2 е до два месеца.";

б) досегашната ал. 3 става ал. 4.

2. В чл. 129, ал. 3 се създават изречения второ и трето: "Независимо от извършването на прихващане или възстановяване, включително когато актът по изречение първо е обжалван, задълженията за данъка или задължителните осигурителни вноски подлежат на установяване чрез извършване на ревизия. Ако актът е обжалван по съдебен ред, издаването на ревизионен акт е допустимо до влизане в сила на съдебното решение."

3. В чл. 141:

а) алинея 3 се изменя така:

"(3) От момента на издаване на становището за наличие на основание за прилагане на СИДДО или непроизнасянето в срока по ал. 1 се смятат за изпълнени изискванията на чл. 135, ал. 2. Когато във връзка с подадено искане по чл. 137, ал. 1 се извършва ревизия, в хода на която се установи, че са налице основания за прилагане на СИДДО, изискванията на чл. 135, ал. 2 се смятат за изпълнени към момента на подаване на искането.";

б) създава се нова ал. 5:

"(5) Становището за липса на основания за прилагане на СИДДО подлежи на обжалване заедно с ревизионния акт или с акта за прихващане или връщане по чл. 129, ал. 2, с който е отказано прилагането на СИДДО.";

в) досегашната ал. 5 става ал. 6 и се изменя така:

"(6) Независимо от становището по ал. 1 и в случаите по чл. 142 законосъобразното прилагане на СИДДО подлежи на последващ контрол при извършване на ревизия, ако не е обжалвано самостоятелно."

4. В чл. 142, ал. 1 и 2 числото "50 000" се заменя със "100 000".

5. В чл. 169 ал. 5 се изменя така:

"(5) След образуване на изпълнителното дело ал. 3 и 4 не се прилагат, като публичните вземания се погасяват в следната последователност: разноски, главница, лихви."

6. В чл. 178, ал. 3 думите "санкциите по които следва да постъпят в републиканския бюджет" се заличават.

7. В чл. 205, ал. 1, изречение четвърто думата "съобщението" се заменя с "възбраната".

8. В чл. 240, ал. 2, изречение второ думите "лихвите и главницата" се заменят с "главницата и лихвите".

9. В чл. 246, ал. 3 думите "10 на сто" се заменят с "20 на сто".

10. В чл. 249, ал. 1 думите "лихви, главница" се заменят с "главница, лихви".

11. В чл. 251, ал. 3, т. 4 думите "10 на сто" се заменят с "20 на сто".

12. В чл. 254, ал. 5 се създава изречение второ: "Нов търг по правилата на първия се провежда и когато не е подадено предложение или предлаганата цена е по-ниска от началната."

13. В чл. 264:

а) в ал. 4 след думата "имат" се добавя "посочените в ал. 1 и 2";

б) създава се ал. 5:

"(5) На държавата и общината не могат да се противопоставят действията по ал. 1 и 2, извършени в нарушение на ал. 4."

14. В § 1 от допълнителните разпоредби в т. 16, буква "г", изречение първо думите "т. 1" се заменят с "буква "а".

15. В приложението към § 19, ал. 1, т. 2 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 105 от 2006 г.) се създават т. 26 и 27:

"26. България Общини

Социалноосигурителни фондове

27. Румъния autoritatile administratiei publice locale (местни публично-административни власти)".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове (Обн. - ДВ, бр. 109 от 20.12.2007 г., в сила от 01.01.2008 г.)

§ 53. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 57 и 59 от 2007 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 88:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

"(2) По реда на тази глава се издават и удостоверения съгласно правилата за координация на системите за социална сигурност."

2. В чл. 89:

а) в ал. 3 изречение първо се изменя така: "Към искането по чл. 88, ал. 1 се прилагат необходимите за издаването на документа доказателства, ако това е предвидено в нормативен акт, а към искането по чл. 88, ал. 2-доказателства за наличие на основанията за издаване на удостоверението съгласно правилата за координация на системите за социална сигурност.";

б) в ал. 4 навсякъде след думата "документа" се добавя "по чл. 88, ал. 1".

3. В чл. 90:

а) в ал. 1 навсякъде след думата "документът" се добавя по "чл. 88, ал. 1";

б) създава се нова ал. 2:

"(2) Документът по чл. 88, ал. 2 се издава в 30-дневен срок от постъпване на искането. Когато искането е подадено чрез друга териториална дирекция, документът се издава в 45-дневен срок от постъпването му. Екземпляр от документа се изпраща на работодателя, ако искането за издаването му е направено от нает от него лице, както и на заинтересованите институции на другите държави членки.";

в) досегашната ал. 2 става ал. 3.

4. В чл. 162 се създава ал. 5:

"(5) Публични вземания са вземанията на бюджета на Европейския съюз по решения на Европейската комисия, Съвета на Европейския съюз, Съда на Европейските общности и Европейската централна банка, с които се налагат парични задължения, подлежащи на изпълнение на основание чл. 256 от Договора за създаване на Европейската общност."

5. В чл. 209, ал. 2, т. 6 след думите "Европейската комисия" се поставя запетая и се добавя "на Съвета на Европейския съюз, на Съда на Европейските общности и на Европейската централна банка".

6. В § 1 от допълнителните разпоредби се създава т. 21:

"21. "Правила за координация на системите за социална сигурност" са правилата, въведени с Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета за прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността, Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета за определяне на реда за прилагане на Регламент (ЕИО) № 1408/71 за прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица и техните семейства, които се движат в рамките на Общността."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за рибарството и аквакултурите (Обн. - ДВ, бр. 36 от 04.04.2008 г.)

§ 103. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г.) навсякъде думите "министъра на земеделието и горите" се заменят с "министъра на земеделието и продоволствието".

Законът е приет от 40-то Народно събрание на 20 март 2008 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Председател на Народното събрание: Георги Пирински

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за Министерството на вътрешните работи (Обн. - ДВ, бр. 69 от 05.08.2008 г.)

§ 112. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г. и бр. 36 от 2008 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 75, ал. 1:

а) в т. 1 думата "дознателя" се заменя с "разследващия полицай";

б) в т. 2 думите "главния секретар на Министерството на вътрешните работи, директора на Национална служба "Полиция", директора на областна дирекция "Полиция" се заменят с "генералния комисар на Министерството на вътрешните работи, директорите на главна дирекция "Криминална полиция" и главна дирекция "Досъдебно производство", директорите на областните дирекции на Министерството на вътрешните работи".

2. В чл. 257, ал. 3 думите "Националната полиция" се заменят с "полицията".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за статистиката (Обн. - ДВ, бр. 98 от 14.11.2008 г.)

§ 43. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109, бр. 36 и 69 от 2008 г.) в чл. 74, ал. 1, т. 3 след думите "председателя на Сметната палата" се добавя "председателя на Националния статистически институт."

Законът е приет от 40-то Народно събрание на 30 октомври 2008 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Председател на Народното събрание: Георги Пирински

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (Обн. - ДВ, бр. 12 от 13.02.2009 г., в сила от 01.05.2009 г.; доп., бр. 32 от 28.04.2009 г.)

§ 35. *(1)* Незавършените към датата на влизането в сила на този закон административни и административнонаказателни производства от органите на Агенцията за държавни вземания се довършват от компетентните органи на Националната агенция за приходите.

(2) Страна по незавършените към датата на влизането в сила на този закон съдебни производства, включително искови, изпълнителни и производства по несъстоятелност, е Националната агенция за приходите или компетентните й органи.

§ 36. *(1)* Националната агенция за приходите е правоприемник на активите, пасивите, правата, задълженията и архива на Агенцията за държавни вземания, както и на имотите, предоставени за управление на Агенцията за държавни вземания, считано от влизането в сила на този закон. В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон областните управители по местонахождението на съответните имоти отразяват промяната в актовете за държавна собственост.

(2) Сключените от Агенцията за държавни вземания договори и споразумения за взаимодействие с други институции и учреждения, както и издадените на основание чл. 88, ал. 2 от отменения Закон за събиране на държавните вземания инструкции продължават действието си след влизането в сила на този закон.

(3) Служебните правоотношения на държавните служители от Агенцията за държавни вземания преминават към Националната агенция за приходите съгласно чл. 87а от Закона за държавния служител.

(4) Трудовите правоотношения на служителите от Агенцията за държавни вземания, които преминават към Националната агенция за приходите, се уреждат съгласно чл. 123 от Кодекса на труда.

(5) Трудовите правоотношения на служителите от Националната агенция за приходите, които изпълняват функции на длъжност, определена за заемане от държавен служител, се преобразуват в служебни правоотношения, като:

1. с акта по назначаването на държавния служител се присъжда определения в Единния класификатор на длъжностите в администрацията минимален ранг за заеманата длъжност, освен ако служителят не отговаря на условия за определяне на по-висок ранг;

2. разпоредбата на чл. 12 от Закона за държавния служител се прилага само за служителите на Националната агенция за приходите, които към датата на постъпване на държавна служба са в срок на изпитване по чл. 70 от Кодекса на труда, при зачитане на изтеклия срок.

§ 68. (Доп. - ДВ, бр. 32 от 2009 г.) Законът влиза в сила от 1 май 2009 г., с изключение на § 65, 66 и 67, които влизат в сила от датата на обнародването на

закона в "Държавен вестник" и § 2-10, § 12, т. 1 и 2-относно ал. 3, § 13-22, § 24-35, § 36, ал. 1-4, § 37-51, § 52, т. 1-3, т. 4, буква "а", т. 7, буква "е"-относно ал. 10 и 11, т. 8, буква "а", т. 9 и 12 и § 53-64, които влизат в сила от 1 януари 2010 г.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (Обн. - ДВ, бр. 41 от 02.06.2009 г., в сила от 02.06.2009 г.)

§ 69. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12 и 32 от 2009 г.) в чл. 213, ал. 2, т. 3 след думата "работоспособност" се добавя "или определени вид и степен на увреждане".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за Министерството на вътрешните работи (ДВ, бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 25.12.2009 г.)

§ 73. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г. и бр. 12, 32 и 41 от 2009 г.) в чл. 75, ал. 1 т. 2 се изменя така:

"2. министъра на вътрешните работи, главния секретар на Министерството на вътрешните работи, директорите на Главна дирекция "Борба с организираната престъпност", Главна дирекция "Криминална полиция" и Главна дирекция "Досъдебно производство", директорите на областните дирекции на Министерството на вътрешните работи - при необходимост във връзка с осъществяване на определените им в закона правомощия."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за признаване, изпълнение и изпращане на решения за конфискация или отнемане и решения за налагане на финансови санкции (ДВ, бр. 15 от 23.02.2010 г.)

§ 6. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г. и бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г.) в чл. 162 се създава ал. 6:

„(6) Публични вземания са и вземанията на държавите - членки на Европейския съюз, по влезли в сила решения за конфискация или отнемане на парични средства, за паричната равностойност на конфискувано или отнето имущество, както и по решения за налагане на финансови санкции, постановени в държави - членки на Европейския съюз, когато са признати и подлежат на изпълнение в Република България."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (ДВ, бр. 94 от 30.11.2010 г., в сила от 01.01.2011 г.)

§28. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр.105 от 2005г.; изм., бр.30, 33, 34, 59, 63, 73, 82, 86, 95 и 105 от 2006г., бр.46, 52, 57, 59, 108 и 109 от 2007г., бр.36, 69 и 98 от 2008г., бр.12, 32, 41 и 93 от 2009г. и бр.15 от 2010г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се чл.136а:

„Притежател (бенефициент) на доход

Чл.136а.*(1)* Чуждестранно лице е притежател на дохода, когато:

1. има право да се разпорежда с дохода и да преценява използването му и понася целия или съществена част от риска от дейността, от която се реализира доходът, и

2. не действа като дружество за насочване на дохода.

(2) Дружество за насочване на дохода е дружество, което се контролира от лица, които не биха имали право на същите по вид и размер облекчения, ако доходът се реализираше директно от тях, и не осъществява стопанска дейност, извън притежанието и/или администрирането на правата или активите, от които се реализира доходът, и дружеството:

1. не разполага с активи, капитал или персонал, съответстващи на неговата стопанска дейност, или

2. няма контрол върху използването на правата или активите, от които е реализиран доходът.

(3) Не е дружество за насочване на дохода чуждестранно лице, когато повече от половината от акциите му с право на глас се търгуват на регулиран пазар."

2. В чл.175, ал.2, т.2 думите „до 31 декември на съответната година" се заменят с „от датата, на която авансовата вноска е станала изискуема, до най-ранната дата от:

а) датата на внасяне на авансовата вноска;

б) датата на внасяне на данъка, по отношение на който се дължи авансовата вноска, или датата на подаване на данъчната декларация за него в случаите, когато данък за внасяне не се дължи;

в) датата, на която изтича предвиденият в закона срок за внасяне на данъка, по отношение на който се дължи авансовата вноска."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за електронния документ и електронния подпис (ДВ, бр. 100 от 21.12.2010 г., в сила от 01.07.2011 г.)

§ 45. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г. и бр. 15 и 94 от 2010 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 23, ал. 2 думата „универсален" се заменя с „квалифициран".

2. В чл. 29, ал. 4 думата „универсален" се заменя с „квалифициран".

3. В чл. 102, ал. 1 думата „универсален" се заменя с „квалифициран".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Търговския закон (ДВ, бр. 101 от 28.12.2010 г.)

§ 24. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94 и 98 от 2010 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 191:

а) създава се нова ал. 2:

„(2) Когато реализацията на имуществото по ал. 1 не приключи в срок до 12 месеца от налагане на мерките за обезпечаване на публичните вземания, съответно в срок до 6 месеца от започване на принудително изпълнение за събиране на публичните вземания, всеки друг кредитор има право да започне принудително изпълнение спрямо същото имущество по реда на Гражданския процесуален кодекс при спазване на ал. 3 - 5.";

б) досегашната ал. 2 става ал. 3;

в) досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея думите „ал. 2" се заменят с „ал. 3";

г) досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея думите „ал. 3" и „ал. 2" се заменят съответно с „ал. 4" и „ал. 3".

2. В чл. 193 се създава ал. 4:

„(4) Ако в срок до 6 месеца от откриване на производството по несъстоятелност на длъжника публичният изпълнител не е реализирал имуществото по ал. 1, то се предава от публичния изпълнител на синдика и се реализира в производството по несъстоятелност."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за данъците върху доходите на физическите лица, (ДВ, бр. 31 от 15.04.2011 г., в сила от 01.01.2011 г.)

§ 19. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г. и бр. 14 от 2011 г.) в чл. 191 се създават ал. 6 и 7:

„(6) Алинея 2 не се прилага при наложени предварителни обезпечителни мерки.

(7) Сроковете по ал. 2 не текат в следните случаи:

1. когато изпълнението на акта или производството по принудително изпълнение е спряно - до отпадане на основанието за спиране;

2. при дадено разрешение за отсрочване или разсрочване на публични задължения - за срока на отсрочването или разсрочването, или до започване на принудително изпълнение в случаите по чл. 183, ал. 4;

3. при постъпило искане за нова или контролна оценка по чл. 236 - до влизане в сила на оценката;

4. при обжалване на извършена продажба по чл. 256 - до влизане в сила на решението на административния или съдебен орган."

§ 20. Сроковете по чл. 191, ал. 2 и чл. 193, ал. 4 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс започват да текат от 1 януари 2011 г. спрямо наложени обезпечителни мерки или неприключилите производства по реализация на имущество по чл. 191, ал. 1, както и в случаите по чл. 193, ал. 1, когато спрямо имущество са наложени обезпечителни мерки или са започнати производства по принудително изпълнение и съответно е открито производство по несъстоятелност преди тази дата.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към ЗАКОН за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ДВ, бр. 77 от 04.10.2011 г.)

§ 16. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г. и бр. 14 и 31 от 2011 г.) в чл. 143р, ал. 2 думите „Закона за публичното предлагане на ценни книжа" се заменят със „Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране".

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.; изм., бр. 40 от 2012 г., в сила от 29.05.2012 г.)

§ 23. (Изм. изцяло - ДВ, бр. 40 от 2012 г., в сила от 29.05.2012 г.) *(1)* Незавършените към датата на влизането в сила на този закон ревизионни производства по чл. 114, ал. 1 - 3, независимо от датата на започването им, се довършват по досегашния ред в срок до 5 месеца от влизането в сила на този закон.

(2) Спрените към датата на влизане в сила на този закон ревизионни производства по чл. 114, ал. 1 - 3 се довършват по досегашния ред в срок до три месеца от датата на възобновяването им.

(3) Сроковете по ал. 1 и 2 могат да бъдат продължени по реда и при условията на чл. 114, ал. 4.

(4) Сроковете по ал. 1 и 2 не се прилагат за ревизионни производства, срокът на които е продължен по реда на чл. 114, ал. 4 преди влизането в сила на този закон.

§ 24. *(1)* Незавършените към датата на влизане в сила на този закон производства по осъществяване на взаимна помощ при събирането на публични вземания се довършват по новия ред.

(2) Извършените процесуални действия по осъществяване на взаимна помощ при събирането на публични вземания по незавършените към датата на влизане в сила на този закон производства запазват своето действие.

(3) Взаимна помощ по реда на този закон се осъществява и за вземания по чл. 269а, възникнали преди датата на влизането му в сила.

§ 25. Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите в срок един месец от влизането в сила на този закон определя със заповед централно звено за връзка по чл. 269б, ал. 2, което осъществява контактите с други държави членки в областта на взаимната помощ, изпълнява функциите на запитан, съответно запитващ орган на територията на Република България и осъществява контактите с Европейската комисия.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към ЗАКОН за хазарта
(ДВ, бр. 26 от 30.03.2012 г., в сила от 01.07.2012 г.)

§ 12. (В сила от 30.03.2012 г.) В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г.) в чл. 74, ал. 1, т. 3 след думите „Националния статистически институт" се поставя запетая и се добавя „председателя на Държавната комисия по хазарта".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ КЪМ ЗАКОН за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество
(ДВ, бр. 38 от 18.05.2012 г., в сила от 19.11.2012 г.)

§ 14. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г. и бр. 26 от 2012 г.) в чл. 74, ал. 1, т. 3 думите „Комисията за установяване на имущество, придобито от престъпна дейност" се заменят с „Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество и директорите на териториалните ѝ дирекции".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс
(ДВ, бр. 82 от 26.10.2012 г., в сила от 01.01.2013 г.)

§ 32. Информацията по чл. 143з се предоставя на компетентните органи на държавите - членки на Европейския съюз, считано от 1 януари 2015 г., за данъчни периоди, възникнали след 1 януари 2014 г. В срок до 1 януари 2014 г. изпълнителният директор на Националната агенция за приходите уведомява Европейската комисия за видовете доходи по чл. 143з, ал. 1, за които има налична информация, като уведомява за всяко изменение на тези данни.

§ 33. Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите може да откаже предоставянето на информация независимо от чл. 143р, ал. 3, когато се отнася за данъчни периоди преди 1 януари 2011 г. и съществува основание за отказ да се предостави тази информация по досегашния ред.

§ 34. *(1)* Незавършените към деня на влизането в сила на този закон производства по осъществяване на взаимна помощ и обмен на информация с държавите - членки на Европейския съюз, в областта на данъците върху доходите, имуществото и застрахователните премии се довършват по реда на този закон. В тези случаи сроковете, предвидени в глава шестнадесета, раздел V, започват да текат от влизането в сила на този закон.

(2) Извършените процесуални действия по осъществяване на взаимната помощ по незавършените към датата на влизане в сила на този закон производства запазват своето действие.

§ 35. *(1)* Всички образувани и висящи ревизионни производства към деня на влизането в сила на този закон се довършват по досегашния ред.

(2) В 30-дневен срок от влизането в сила на този закон лицата, страни в производствата, спрени по реда на чл. 34, ал. 1, могат да обжалват заповедта за спиране на производството по реда на чл. 34, ал. 5.

(3) Разпоредбата на чл. 34, ал. 8 се прилага и спрямо висящите спрени ревизионни производства, като срокът на спирането започва да тече от деня на влизането в сила на този закон.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (ДВ, бр. 94 от 30.11.2012 г., в сила от 01.01.2013 г.)

§ 44. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г. и бр. 26, 38, 40 и 82 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 87 се създава ал. 9:

„(9) Регистрираното лице има право на електронен достъп до данъчно-осигурителната си сметка по ред и начин, определени със заповед на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите."

2. В чл. 152, ал. 2 думите „Обжалване и управление на изпълнението" се заменят с „Обжалване и данъчно-осигурителна практика".

3. В чл. 169:

а) алинея 4 се изменя така:

„(4) Когато длъжникът има няколко публични задължения, установявани от Националната агенция за приходите, които не е в състояние да погаси едновременно до започване на принудителното им събиране, погасява се задължението, на което срокът за плащане изтича най-рано, освен ако в закон не е предвидено друго. Ако срокът за плащане на две или повече публични задължения изтича на една и съща дата, те се погасяват съразмерно.";

б) създава се нова ал. 5:

„(5) Алинея 4 не се прилага за вземания по невлязъл в сила акт, освен ако до образуване на изпълнителното дело лицето подаде заявление до компетентната териториална дирекция, че погасява задължението си по този акт или погасяването става чрез прихващане.";

в) досегашната ал. 5 става ал. 6.

4. В чл. 175, ал. 2 т. 2 се изменя така:

„2. върху невнесената в предвидения в закона срок авансова вноска - от датата, на която авансовата вноска е станала изискуема, до датата на внасяне на авансовата вноска, но не по-късно от 31 декември на годината, за която се дължи авансовата вноска."

5. В чл. 179 ал. 1 се отменя.

§ 45. С недължимо платени към 31 декември 2012 г. суми за публични задължения, установявани от Националната агенция за приходите, се погасяват задължения по реда на чл. 169, ал. 4 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, освен ако до влизането в сила на този закон е подадено искане по чл. 129, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

§ 46. (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2013 г., в сила от 01.12.2013 г.) За неплатените публични задължения, срокът за плащане на които е изтекъл преди 1 януари 2008 г., чл. 169, ал. 4 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс се прилага след 1 януари 2015 г.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за търговския регистър (ДВ, бр. 99 от 14.12.2012 г.)

§ 4. В чл. 77 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм. бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82 и 94 от 2012 г.) ал. 1 се изменя така:

„(1) В случаите на заличаване на едноличен търговец от търговския регистър, при прекратяване на юридическо лице - търговец, прехвърляне на предприятие по чл. 15 от Търговския закон, преобразуване по реда на глава шестнадесета от Търговския закон, както и при подаване на заявление за ликвидация по § 5а, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за търговския регистър търговецът или заявителят уведомява териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по седалището на търговеца преди подаване на съответното заявление за вписване на подлежащото на вписване обстоятелство. Териториалната дирекция на Националната агенция за приходите издава на търговеца или на заявителя удостоверение за уведомяването в срок до 60 дни от постъпване на уведомлението."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност" (ДВ, бр. 52 от 14.06.2013 г., в сила от 14.06.2013 г.)

§ 15. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г.) в чл. 75, ал. 1, т. 2 думите „директорите на Главна дирекция „Борба с организираната престъпност", Главна дирекция „Криминална полиция" и Главна дирекция „Досъдебно производство" се заменят с „директора на Главна дирекция „Национална полиция".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс
(ДВ, бр. 98 от 12.11.2013 г., в сила от 01.12.2013 г.)

§ 5. С недължимо платени до влизането в сила на този закон суми за публични задължения, установявани от Националната агенция за приходите, се погасяват задължения по реда на чл. 169, ал. 4 и 5, освен ако до влизането в сила на този закон е подадено искане по чл. 129, ал. 1.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за бюджета на Държавното обществено осигуряване за 2014 г.
(ДВ, бр. 106 от 10.12.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.)

§ 5. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52 и 98 от 2013 г.) в чл. 209, ал. 2 т. 7 се изменя така:

„7. разпореждане за събиране на суми, издадено от органите на Националния осигурителен институт, независимо дали е обжалвано;".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, свързаните с тях лица и техните действителни собственици
(ДВ, бр. 1 от 03.01.2014 г., в сила от 01.01.2014 г.)

§ 2. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 116:

а) алинея 3 се отменя;

б) в ал. 4 думите „2 и 3" се заменят с „и 2";

в) в ал. 6 думите „ал. 3" се заменят с „§ 1, т. 3, буква „н" от допълнителните разпоредби".

2. В § 1, т. 3 от допълнителните разпоредби са създават букви „н" и „о":

„н) местно и чуждестранно лице, с което местното лице е сключило сделка, ако:

аа) чуждестранното лице е регистрирано в държава, която не е страна - членка на Европейския съюз, и в която дължимият подоходен или корпоративен данък върху доходите, които чуждестранното лице е реализирало или ще реализира в резултат на сделките, е с повече от 60 на сто по-нисък от подоходния или корпоративния данък в страната, освен ако местното лице не представи доказателства, че чуждестранното лице дължи данък, който не е обект на преференциален режим, или че чуждестранното лице е реализирало стоките или извършило услугите на местния пазар, и

бб) държавата, в която е регистрирано чуждестранното лице, отказва или не е в състояние да обмени информация относно осъществените сделки или отношения, когато е налице сключена и влязла в сила международна данъчна спогодба.

За чуждестранно лице по смисъла на тази разпоредба се смята и всяко юридическо лице, независимо дали е местно за Република България, или не, върху което контрол упражнява лице, отговарящо на условията по букви „аа" и „бб".

За местни лица по смисъла на тази разпоредба се смятат и чуждестранните юридически лица, извършващи дейност в страната чрез място на стопанска дейност, и чуждестранните физически лица, реализиращи доходи от източник в страната чрез определена база за сделки, осъществени чрез мястото на стопанска дейност или определената база;

о) собствениците на местното юридическо лице и чуждестранното лице в случаите по буква „н"."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 18 от 04.03.2014 г., в сила от 04.03.2014 г.)

§ 4. *(1)* С постъпилите суми, с които не са погасени публични задължения до влизането в сила на този закон, се погасяват установените задължения по реда на глава четиринадесета към датата на влизане в сила на този закон, като се прилагат чл. 169, ал. 5, 6 и 7, освен в случаите на подадено искане по чл. 129, ал. 1.

(2) За постъпилите суми, за които не е приложена ал. 1, в срок до три месеца от влизане в сила на този закон, длъжникът може да посочи по ред и начин, определени със заповед на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, вида на публичните задължения, които да бъдат погасявани. Ако длъжникът не заяви това, след изтичане на срока се прилага редът на ал. 1.

(3) Заповедта по ал. 2 се публикува на интернет страницата на Националната агенция за приходите.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки (ДВ, бр. 40 от 13.05.2014 г., в сила от 01.07.2014 г.)

§ 116. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г., Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.) в чл. 87 се създава ал. 10:

„(10) В 5-дневен срок от получаване на искане от възложител по чл. 7 от Закона за обществените поръчки или от орган, който организира процедура за възлагане на обществена поръчка по Закона за обществените поръчки, органът по приходите предоставя удостоверение за наличието или липсата на задължения на лицето, с изключение на задължения по невлезли в сила актове, както и разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОНА за Министерството на вътрешните работи (ДВ, бр. 53 от 27.06.2014 г.)

§ 32. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г. и бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г., Решение № 2 на Конституционния

съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18 и 40 от 2014 г.) в чл. 75, ал. 1, т. 2 думите „Главна дирекция „Национална полиция" се заменят с „Главна дирекция „Криминална полиция".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност
(ДВ, бр. 105 от 19.12.2014 г., в сила от 01.01.2015 г.)

§ 44. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 от 2014 г. на Конституционния съд - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40 и 53 от 2014 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 73, ал. 2 се създава т. 4:

„4. предоставянето на данъчна и осигурителна информация, свързана с получаването на държавна и минимална помощ."

2. В чл. 102:

а) в ал. 1 накрая се добавя „или с издаден от Националната агенция за приходите персонален идентификационен код";

б) в ал. 3 думите „надлежен електронен подпис, идентификация на подателя" и запетаята след тях се заличават;

в) създава се ал. 5:

„(5) Условията и редът за издаване и използване на персонален идентификационен код, както и видовете декларации, документи или данни, които могат да се подават чрез използването му, се определят със заповед на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите. Заповедта се публикува на интернет страницата на Националната агенция за приходите."

3. В преходните и заключителните разпоредби се създава § 6а:

„§ 6а. За неплатените публични задължения, срокът за плащане на които е изтекъл преди 1 януари 2008 г., чл. 169, ал. 4, 5 и 6 се прилагат след писмено заявление от страна на длъжника."

§ 46. Законът влиза в сила от 1 януари 2015 г., с изключение на:

1. параграф 17 относно чл. 154, ал. 2 и чл. 156, ал. 2, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в „Държавен вестник";

2. параграф 39, т. 7, буква „б", т. 9 - 13 и т. 19, букви „а", „б", „в", „г", „д" и буква „е" - относно т. 71 - 74, и т. 23, буква „а" и § 42, т. 11 и 17, които влизат в сила от 1 януари 2014 г.;

3. параграф 34, т. 7, която влиза в сила от 1 януари 2016 г., т. 21, буква „а" (относно чл. 84, ал. 6, т. 9), която влиза в сила от 1 юли 2015 г., и т. 2, буква „в", т. 30, 31, 32, 35 и 39 и § 35, които влизат в сила след постановяване на положително решение от Европейската комисия по процедура по нотификация, предприета от Министерството на финансите по реда на Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите стандарти и регламенти и правила относно услугите на информационното общество.

Законът е приет от 43-то Народно събрание на 5 декември 2014 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Председател на Народното събрание: Цецка Цачева

Заклчителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители
(ДВ, бр. 12 от 13.02.2015 г.)

§ 73. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 от 2014 г. на Конституционния съд - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 73, ал. 2 се създава т. 5:

„5. предоставянето на данъчна и осигурителна информация, свързана с прилагането на схеми и мерки за подпомагане по Общата селскостопанска политика на Европейския съюз."

2. В чл. 183, ал. 11 и чл. 242, ал. 5 думата „производители" се заменя със „стопани".

Преходни и заклчителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за Министерството на вътрешните работи
(ДВ, бр. 14 от 20.02.2015 г.)

§ 108. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г. и бр. 12 от 2015 г.) в чл. 75, ал. 1, т. 2 думите „директора на Главна дирекция „Криминална полиция" се заменят с „директорите на Главна дирекция „Борба с организираната престъпност" и Главна дирекция „Национална полиция".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за митниците
(ДВ, бр. 60 от 07.08.2015 г.)

§ 44. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69, 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г. и бр. 12 и 14 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 74 ал. 3 се изменя така:

„(3) Длъжностните лица от инспекторатите на Националната агенция за приходите и Агенция „Митници" имат право на достъп до всички сведения и документи в приходната администрация във връзка с извършваните от тях проверки. Те са длъжни да пазят в тайна данните, представляващи данъчна и осигурителна информация, станали им известни във връзка с изпълнение на служебните им задължения, включително и след прекратяване на правоотношенията им със съответната агенция."

2. В чл. 209, ал. 2, т. 4 думите „постановление за принудително събиране" се заменят с „решение".

Преходни и заключителни разпоредби ЗАКОН за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (ДВ, бр. 61 от 11.08.2015 г., в сила от 01.01.2016 г.)

§ 55. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г. и бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г., Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г., изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г. и бр. 12 и 14 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 128 ал. 3 се изменя така:

„(3) Искания за недължимо платени или събрани суми за допълнително задължително пенсионно осигуряване се разглеждат само до размера на наличните средства в индивидуалната партида на лицето в пенсионноосигурителното дружество или до размера на средствата в Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система. В останалите случаи отношенията се уреждат между пенсионноосигурителното дружество, осигурителя и осигуреното лице."

2. В чл. 179 ал. 2 и 3 се изменят така:

„(2) Националната агенция за приходите превежда вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване в срок до 30 дни от постъпването им от специализираната сметка по сметка на съответния пенсионен фонд, посочена от пенсионноосигурителното дружество, което го управлява. В същия срок по сметка на Националния осигурителен институт се превежда и увеличената осигурителна вноска за лицата по чл. 4б, ал. 1 и чл. 4в, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване.

(3) Редът за избор на осигуряване, внасяне, разпределяне на задължителните осигурителни вноски и обменът на информацията се уреждат с наредба, приета от Министерския съвет."

Преходни и заключителни разпоредби ЗАКОН за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 94 от 04.12.2015 г., в сила от 01.01.2016 г.)

§ 54. Неприключените към датата на влизането в сила на този закон производства по чл. 235, чл. 236 и по глава двадесет и шеста се довършват по досегашния ред.

§ 55. Първата година, за която се обменя информация между изпълнителния директор на Националната агенция за приходите и компетентните органи на участващите юрисдикции, е 2016 г., освен ако в международен договор за автоматичен обмен на финансова информация, ратифициран от Република България, обнародван и влязъл в сила, е посочена различна година.

§ 56. Първата година, за която се обменя информация между изпълнителния директор на Националната агенция за приходите и компетентните органи на Съединените американски щати, е 2014 г.

§ 57. За целите на FATCA споразумението предоставящата информация финансова институция предоставя информация, както следва:

1. за 2014 г. - данните по чл. 142б, ал. 1, т. 1 - 5;

2. за 2015 г. - данните по чл. 142б, ал. 1, т. 1 - 8, с изключение на т. 6, буква „б";

3. за 2016 г. и всяка следваща година - данните по чл. 142б, ал. 1, т. 1 - 8.

§ 58. За целите на FATCA споразумението първото определяне на наличността или стойността на съществуваща сметка, за която се предоставя информация, се извършва към 30 юни 2014 г.

§ 59. За целите на FATCA споразумението предоставящата информация финансова институция е необходимо да бъде регистрирана на интернет страницата на Службата по вътрешни приходи на Съединените американски щати преди първото предоставяне на информация.

§ 60. Предоставящата информация финансова институция трябва да приключи прегледа на съществуващи сметки на физически лица на голяма стойност в срок до 31 декември 2016 г. и на съществуващи сметки на физически лица на малка стойност в срок до 31 декември 2017 г.

§ 61. Предоставящата информация финансова институция трябва да приключи прегледа на съществуващи сметки на образувания със сумарна наличност или стойност над левовата равностойност на 250 000 щатски долара в срок до 31 декември 2017 г.

§ 62. За целите на FATCA споразумението предоставящата информация финансова институция трябва да приключи прегледа на съществуващи сметки на образувания със сумарна наличност или стойност над левовата равностойност на 250 000 щатски долара в срок до 30 юни 2016 г.

§ 63. Предоставящите информация финансови институции привеждат дейността си в съответствие с разпоредбите на този закон в едномесечен срок от влизането му в сила.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за обществените поръчки (ДВ, бр. 13 от 16.02.2016 г., в сила от 15.04.2016 г.)

§ 8. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г. и бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г.) в чл. 87 ал. 10 се изменя така:

„(10) В 5-дневен срок от получаване на искане от възложител по чл. 5 от Закона за обществените поръчки или от лице, което организира процедура за възлагане на обществена поръчка по Закона за обществените поръчки, органът по приходите предоставя информация за наличието или липсата на задължения на лицето, с изключение на задължения по невлезли в сила актове, както и разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения. Националната агенция за приходите може да предоставя на възложителите достъп по електронен път до информация за наличието или липсата на задължения на лицата."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ДВ, бр. 42 от 03.06.2016 г.)

§ 48. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г. и бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13 от 2016 г.) в чл. 74, ал. 1, т. 3 след думите „Сметната палата" се добавя „Комисията за финансов надзор и нейните органи".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за митниците

(ДВ, бр. 58 от 26.07.2016 г.)

§ 98. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г. и бр. 13 и 42 от 2016 г.) навсякъде думите „митни сборове" се заменят с „мита".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт (ДВ, бр. 62 от 09.08.2016 г., в сила от 09.08.2016 г.)

§ 222. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13 и 42 от 2016 г.) в чл. 74, ал. 1, т. 3 след думите „Държавната комисия по хазарта" се поставя запетая и се добавя „главния инспектор или инспектор от Инспектората към Висшия съдебен съвет".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове (ДВ, бр. 97 от 06.12.2016 г., в сила от 01.01.2017 г.)

§ 60. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г. и бр. 13, 42, 58 и бр. 62 от 2016 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 113 се създава ал. 6:

„(6) Ръководителят на ревизията е орган по приходите сред посочените в чл. 7, ал. 1, т. 4 от Закона за Националната агенция за приходите."

2. В чл. 118 ал. 2 се отменя.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Търговския закон (ДВ, бр. 105 от 30.12.2016 г.)

§ 21. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г. и бр. 13, 42, 58, 62 и 97 от 2016 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се чл. 77а:

„Уведомяване при откриване на производство по стабилизация на търговец

Чл. 77а. *(1)* В случаите на откриване на производство по стабилизация на търговец, преди внасянето на молбата в съда се уведомява Националната агенция за приходите.

(2) Прилагането на доказателство за уведомяването по ал. 1 към внесената в съда молба е условие за разглеждането ѝ."

2. В чл. 189:

а) заглавието се изменя така: „Разсрочване и отсрочване в производство по стабилизация и несъстоятелност";

б) алинеи 1 и 2 се изменят така:

„(1) Оздравителен план, план в производството по стабилизация на търговец или извънсъдебно споразумение в производството по несъстоятелност не може да предвижда намаляване, отсрочване и/или разсрочване на публични задължения без предварителното съгласие на министъра на финансите, който взема предвид становището на съответните органи по чл. 184, ал. 1 за разсрочване на задължения за задължителни осигурителни вноски. Не се допуска преобразуване на публични задължения в акции и дялове от капитала на дружеството длъжник.

(2) Министърът на финансите не дава съгласие по ал. 1, ако по отношение на намаляването, разсрочването или отсрочването на публичните задължения оздравителният план, планът в производството по стабилизация или извънсъдебното споразумение съдържат по-неблагоприятни условия, отколкото за задълженията към другите кредитори."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за особените залози (ДВ, бр. 105 от 30.12.2016 г., в сила от 30.12.2016 г.)

§ 53. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г. и бр. 13, 42, 58, 62 и 97 от 2016 г.) в чл. 194 ал. 3 се изменя така:

„(3) Обезпеченият кредитор се удовлетворява преди другите кредитори от имуществото, обезпечаващо вземането му. Припадащата се на обезпечения кредитор сума с изключение на кредитор с вписан особен залог се запазва по сметката на Националната агенция за приходите и му се предава, след като представи изпълнителен лист, или се внася в масата на несъстоятелността, при условие че вземането е прието и списъкът е окончателно одобрен от съда. Публичният изпълнител разпределя и предава припадащата се на кредитора с вписан особен залог сума въз основа на представеното удостоверение от Централния регистър за особените залози за вписан залог и декларация с нотариална заверка на подписа за актуалния размер на неговото вземане."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Кодекса на труда (ДВ, бр. 105 от 30.12.2016 г., в сила от 01.01.2017 г.)

§ 16. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд

от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г. и бр. 13, 42, 58, 62 и 97 от 2016 г.) в чл. 162 се създава ал. 7:

„(7) Публични вземания са вземанията за финансови административни санкции и/или глоби, включително такси и начисления, наложени от компетентните органи или потвърдени от административните или съдебните органи на държави - членки на Европейския съюз, или, когато е приложимо, от съдилища за трудови дела на държави - членки на Европейския съюз, във връзка с неспазването на Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 г. относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги (ОВ, L 18/1 от 21 януари 1997 г.) или на Директива 2014/67/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за осигуряване на изпълнението на Директива 96/71/ЕО относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 относно административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар („Регламент за ИСВП") (ОВ, L 159/11 от 28 май 2014 г.)."

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение на Закона за Българската агенция по безопасност на храните (ДВ, бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г.)

§ 3. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г. и бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 183, ал. 11 думите „министъра на земеделието и храните" се заменят с „министъра на земеделието, храните и горите".

2. В чл. 242, ал. 5 думите „министъра на земеделието и храните" се заменят с „министъра на земеделието, храните и горите".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 63 от 04.08.2017 г., в сила от 04.08.2017 г.; изм., бр. 92 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.)

§ 59. *(1)* Автоматичният обмен на информация по чл. 143з, ал. 10 се осъществява по отношение на предварителни трансгранични данъчни становища или предварителни споразумения за ценообразуване:

1. издадени, изменени или подновени след 31 декември 2016 г.;

2. издадени, изменени или подновени между 1 януари 2014 г. и 31 декември 2016 г., независимо дали са в сила към деня на изпращане на информацията;

3. издадени, изменени или подновени между 1 януари 2012 г. и 31 декември 2013 г., ако са били в сила на 1 януари 2014 г.

(2) Информацията по ал. 1, т. 2 и 3 не се обменя по отношение на становища и споразумения, издадени, изменени или подновени преди 1 април 2016 г. за конкретно лице или група лица, с обща сума на годишните нетни приходи от продажби за групата, ненадвишаващи 40 000 000 евро или левовата им равностойност през данъчната година, предхождаща датата на издаване, изменение или подновяване на становищата или споразуменията.

(3) Алинея 2 не се прилага по отношение на лица, извършващи по занятие финансова или инвестиционна дейност.

(4) Информацията по ал. 1, т. 2 и 3 се обменя до 31 декември 2017 г.

(5) До наличието на правно основание за издаване на предварителни споразумения за ценообразуване изпълнителният директор на Националната агенция за приходите обменя информация по чл. 143з, ал. 10 за такива споразумения, като само получава информация за споразумения, издадени, изменени или подновени в друга държава членка, а чл. 143с, ал. 4 и 5 не се прилагат.

§ 60. (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон определя реда за предоставяне на данъчна и осигурителна информация посредством телефонна услуга по чл. 73, ал. 2, т. 6.

§ 61. *(1)* До създаването на защитен централен регистър на държавите членки за предварителни трансгранични данъчни становища и предварителни споразумения за ценообразуване, обезпечен от Европейската комисия, обменът на информация по чл. 143з, ал. 10 се осъществява по електронен път посредством мрежата CCN и приложимите практически договорености.

(2) Когато до създаването на регистъра по ал. 1 е получена информация за предварителни трансгранични данъчни становища и предварителни споразумения за ценообразуване от компетентен орган на друга държава - членка на Европейския съюз, изпълнителният директор на Националната агенция за приходите потвърждава получаването ѝ незабавно, но не по-късно от 7 работни дни от датата на получаването. Потвърждението се извършва при възможност по електронен път.

§ 62. (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) Първият отчет по държави по чл. 143ф се подава от крайното предприятие майка или от заместващо предприятие майка за данъчната година на МГП, започваща на 1 януари 2016 г. или по-късно през тази година, в срока, посочен в чл. 143ф, ал. 1.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) Когато предоставящо информация предприятие е съставно предприятие, различно от крайното предприятие майка или от заместващо предприятие майка, първият отчет по държави се подава за отчетната данъчна година, започваща на 1 януари 2017 г. или по-късно през тази година

(3) (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) За отчетната данъчна година, започваща на 1 януари 2016 г. или по-късно през тази година, уведомленията по чл. 143ш се подават в срок до 31 декември 2017 г.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите предоставя първия отчет по държави по ал. 1 на държавите членки или друга юрисдикция съгласно чл. 143у, ал. 2 в срок 18 месеца, считано от края на отчетната данъчна година, започваща на 1 януари 2016 г. или по-късно през тази година

(5) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите издава заповедта по чл. 143ф, ал. 3 в срок до 31 октомври 2017 г.

§ 63. До 1 януари 2018 г. изпълнителният директор на Националната агенция за приходите предоставя на Европейската комисия статистически данни за обема на автоматичния обмен на информация и, при възможност, информация за административните и други разходи и ползи, свързани с извършения обмен, както и за настъпилите промени за приходната администрация или за други лица.

§ 83. (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.) *(2)* (Отм. - ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 21.11.2017 г.)

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за държавните помощи (ДВ, бр. 85 от 24.10.2017 г.)

§ 5. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г. и бр. 58 и 63 от 2017 г.) в чл. 162, ал. 2, т. 6 накрая се добавя „включително за дължимите по тях обезщетения, глоби и имуществени санкции".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс
(ДВ, бр. 86 от 27.10.2017 г.)

§ 75. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г. и бр. 58 и 63 от 2017 г.) в чл. 163 се създава ал. 4:

„(4) В случаите, когато публични вземания са възложени за събиране на съдебен изпълнител, събирането им се извършва по реда на Гражданския процесуален кодекс."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс
(ДВ, бр. 92 от 17.11.2017 г., в сила от 01.01.2018 г.)

§ 27. Разпоредбата на чл. 92, ал. 4 от Закона за корпоративното подоходно облагане се прилага и за годишната данъчна декларация и годишния отчет за дейността за 2017 г.

§ 28. Регистрационен опис по чл. 74, ал. 2, т. 3 и ал. 3, т. 6 и по чл. 76, ал. 2, т. 4 от Закона за данък върху добавената стойност не се подава, когато не е подаден до влизането в сила на този закон и срокът за подаването му изтича след тази дата. В тези случаи правото на приспадане на данъчен кредит за наличните активи и получените услуги към датата на регистрация по Закона за данък върху добавената стойност се упражнява по реда, предвиден в този закон.

§ 29. (В сила от 21.11.2017 г.) *(1)* Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите, директорът на Агенция „Митници" и кметовете на общини определят реда по чл. 87, ал. 12 за изискване и предоставяне на информацията по чл. 87, ал. 11 в срок до 1 януари 2018 г.

(2) До 31 декември 2018 г. общините, в които не е осигурена техническа възможност за предоставяне по електронен път на информацията по чл. 87, ал. 11, могат да я предоставят на хартиен носител, за което не се събира такса. В този случай кметът на общината определя реда по ал. 1 в срок до 31 декември 2018 г.

§ 30. Подзаконовите нормативни актове, които съдържат задължение за представяне на удостоверение за наличие или липса на задължения от лицата, се привеждат в съответствие с този закон в срок до 31 март 2018 г.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за допълнение на Закона за ограничаване на

административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност
(ДВ, бр. 103 от 28.12.2017 г., в сила от 01.01.2018 г.)

§ 3. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г. и бр. 58, 63, 85, 86 и 92 от 2017 г.) в чл. 62 се създава ал. 4:

„(4) Обстоятелството по ал. 1, т. 6 се установява служебно от органа по приходите."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за допълнение на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност
(ДВ, бр. 103 от 28.12.2017 г., в сила от 01.01.2018 г.)

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество
(ДВ, бр. 7 от 19.01.2018 г.)

§ 15. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г. и бр. 58, 63, 85, 86 и 92 от 2017 г.) в чл. 74, ал. 1, т. 3 думите „Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество" се заменят с „Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за пазарите на финансови инструменти
(ДВ, бр. 15 от 16.02.2018 г., в сила от 16.02.2018 г.)

§ 28. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 92 и 103 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.) в чл. 143, ал. 4 и чл. 143е, ал. 6 думите „чл. 35, ал. 2" се заменят с „чл. 90, ал. 2".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за мерките срещу изпирането на пари
(ДВ, бр. 27 от 27.03.2018 г.)

§ 12. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 92 и 103 от 2017 г. и бр. 7 и 15 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 12 се създава ал. 9:

„(9) За целите на административното сътрудничество и обмена на информация по глава шестнадесета, раздели IIIа, IV, V и VI органът по приходите освен правомощията по ал. 1 има право на достъп до:

1. информацията, документите и данните, събирани по реда на глава втора от Закона за мерките срещу изпирането на пари и съхранявани по реда на глава трета, раздел I от същия закон, включително информацията, документите и данните за отделните сделки и операции;

2. информацията, механизмите и процедурите за прилаганите мерки за комплексна проверка по реда на глава втора от Закона за мерките срещу изпирането на пари, както и до вътрешните правила, политики и процедури за контрол и предотвратяване изпирането на пари по глава осма, раздел I от същия закон;

3. информацията и данните за действителните собственици, с които разполагат лицата по чл. 61, ал. 1 и чл. 62, ал. 1 от Закона за мерките срещу изпирането на пари, както и до информацията и данните по чл. 63, ал. 4 от същия закон, вписани в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и в регистър БУЛСТАТ."

2. В чл. 74, ал. 1, т. 3 думите „председателя на Държавна агенция „Национална сигурност" или оправомощени от него длъжностни лица" се заменят с „председателя на Държавна агенция „Национална сигурност", директора на дирекция „Финансово разузнаване" на Държавна агенция „Национална сигурност" или други оправомощени от председателя на Държавна агенция „Национална сигурност" длъжностни лица".

3. В § 2б от допълнителните разпоредби след думите „(ОВ, L 332/1 от 18 декември 2015 г.)" съюзът „и" се заменя със запетая, а накрая се добавя „и на Директива (ЕС) 2016/2258 на Съвета от 6 декември 2016 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на достъпа на данъчните органи до информация за борбата с изпирането на пари (ОВ, L 342/1 от 16 декември 2016 г.)".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс
(ДВ, бр. 77 от 18.09.2018 г., в сила от 01.01.2019 г.)

§ 79. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г. и бр. 7, 15 и 27 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 41, ал. 3 думите „местонахождението на териториалната дирекция" се заменят с „местоизвършване на действията".

2. В чл. 156 ал. 1 се изменя така:

„(1) Ревизионният акт в частта, която не е отменена с решението по чл. 155, може да се обжалва чрез решаващия орган в 14-дневен срок от получаването на решението. Делото се разглежда от административния съд, в чийто съдебен район е постоянният адрес или седалището на жалбоподателя към момента на извършването на първото действие по осъществяване на данъчно-осигурителния контрол от органите по приходите."

3. В чл. 160, ал. 6 се създава изречение второ: „Решението на административния съд по дела, по които се обжалват установени с ревизионния акт публични вземания общо в размер до 750 лв., в които не се включват начислените лихви за забава, когато ревизионният акт е издаден на физически лица, и общо в размер до 4000 лв., в които не се включват начислените лихви за забава, когато ревизионният акт е издаден на юридически лица, е окончателно."

4. В чл. 161:

а) в заглавието след думата „Разноски" се добавя „и държавни такси";

б) създава се ал. 4:

„(4) Държавна такса за касационно обжалване се определя по реда на Административнопроцесуалния кодекс върху определяем материален интерес в размер на установеното с ревизионния акт публично вземане."

5. В чл. 187, ал. 1, т. 1 думите „местонахождението на органа по чл. 184, ал. 1, т. 1 и 2" се заменят с „постоянния адрес или седалището на длъжника".

6. В чл. 197, ал. 2 думите „местонахождението на териториалната дирекция, чийто директор го е издал" се заменят с „постоянния адрес или седалището на жалбоподателя".

7. В чл. 268, ал. 1 думите „местонахождението на компетентната териториална дирекция" се заменят с „постоянния адрес или седалището на длъжника".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане
(ДВ, бр. 98 от 27.11.2018 г., в сила от 01.01.2019 г.)

§ 41. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92, 103 от 2017 г. и бр. 7, 15, 27 и 77 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 74, ал. 1, т. 3 думите „началника на съответната митница" се заменят с „директора на съответната териториална дирекция".

2. В чл. 264 ал. 2 се изменя така:

„(2) Прехвърляне на собствеността върху моторни превозни средства се извършва след проверка в системата за обмен на информация, поддържана от Министерството на финансите, по чл. 5а от Закона за местните данъци и такси за платен данък върху превозното средство, както и писмена декларация от прехвърлителя, че няма непогасени, подлежащи на принудително изпълнение други задължения за данъци, мита, задължителни осигурителни вноски или други публични задължения, свързани с моторното превозно средство. При условие че съответната община не е осигурила непрекъснат автоматизиран обмен на информация, проверката за платен данък върху превозните средства може да се извърши с представяне на издаден или заверен от общината документ."

3. В допълнителните разпоредби се създава § 2в:

„§ 2в. За целите на събирането на публичните вземания Министерският съвет определя разпоредителите с бюджет, които уведомяват Националната агенция за приходите и Агенция „Митници" за сключените от тях договори и предстоящи плащания по тях, обхвата на информацията, която се предоставя, реда и начина за предоставянето є и условията за извършване на плащанията."

4. В Закона за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 98 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 104 и 109 от 2013 г., бр. 95 от 2015 г.) в § 9 думите „31 декември 2018 г." се заменят с „30 юни 2022 г.".

§ 42. До края на 2028 г. задължения по чл. 162, ал. 2, т. 8 и 9 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс на общини могат да се разсрочват или отсрочват от компетентния орган, установил задължението, по искане на съответната община съгласно одобрен погасителен план за срок от три години. За периода на отсрочването или разсрочването се дължи законната лихва.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за защита на личните данни (ДВ, бр. 17 от 26.02.2019 г.)

§ 60. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г. и бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 142ф:

а) в ал. 1 в текста преди т. 1 думите „§ 1, т. 2 от допълнителните разпоредби на Закона за защита на личните данни=" се заменят с „чл. 4, т. 6 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ, L 119/1 от 4 май 2016 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2016/679";

б) в ал. 2 думата „Закона" се заменя с „изискванията";

в) в ал. 3 думите „по смисъла на чл. 23, ал. 1 от Закона за защита на личните данни" се заличават;

г) в ал. 4 думите „съгласно изискванията на наредбата по чл. 23, ал. 5 от Закона" се заменят с „при спазване на изискванията";

д) в ал. 5 думите „чл. 19, ал. 1 от Закона за защита на личните данни" се заменят с „чл. 13 от Регламент (ЕС) 2016/679";

е) в ал. 6 думите „със Закона" се заменят със „с изискванията" и навсякъде думата „блокиране" се заменя с „ограничаване на обработването";

ж) в ал. 7 думите „чл. 34" се заменят с „чл. 37а, ал. 1, т. 5";

з) в ал. 8 думите „на глава шеста от Закона за защита на личните данни" се заменят със „за предаване на лични данни на трети държави или международни организации";

и) в ал. 9, изречение първо думата „Закона" се заменя с „изискванията", а в изречение второ думите „по Закона за защита на личните данни" се заличават.

2. В чл. 143п, ал. 8 думата „Закона" се заменя с „изискванията".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс
(ДВ, бр. 64 от 13.08.2019 г., в сила от 13.08.2019 г.)

§ 17. Образуваните в административните съдилища до влизането в сила на този закон съдебни производства по чл. 34, ал. 5, чл. 75, ал. 2, чл. 147, ал. 3 и чл. 156, ал. 5 се довършват по досегашния ред.

§ 18. (В сила от 01.01.2020 г.) Първата година, за която се изготвя документация за трансферно ценообразуване по реда на глава осма „а", е 2020 г.

§ 19. Правилата на чл. 134а - 134у се прилагат за жалби, подадени след 1 юли 2019 г. по спорни въпроси, свързани с доходите или имуществото, отнасящи се за данъчни периоди, които започват на или след 1 януари 2018 г.

§ 20. Компетентният орган по чл. 134б, ал. 3 уведомява Европейската комисия за предприетите мерки и наложените административни наказания за нарушение на задължението за опазване в тайна на информацията, до която лицата имат достъп в процедурата по разрешаване на спорове по чл. 134а - 134у с цел предоставяне на тази информация на държавите членки.

§ 21. Крайно предприятие майка на МГП, което е местно лице за данъчни цели на Република България и което до влизането в сила на този закон отговаря на изискването на чл. 143х, ал. 5, не предоставя отчет по държави по чл. 143ф за 2019 г.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти
(ДВ, бр. 83 от 22.10.2019 г., в сила от 22.10.2019 г.)

§ 71. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г. и бр. 17 и 64 от 2019 г.) в чл. 203 се правят следните изменения:

1. В ал. 3 в изречение първо думите „Централния депозитар" се заменят с „централния регистър на ценни книжа и когато е приложимо - съответния централен депозитар на ценни книжа, при който са регистрирани ценните книжа" и в изречение второ думите „Централният депозитар" се заменят с „Централният регистър на ценни книжа и когато е приложимо - съответният централен депозитар на ценни книжа, при който са регистрирани ценните книжа" и след тях се поставя запетая.

2. В ал. 6 думите „Централният депозитар" се заменят с „Централният регистър на ценни книжа и когато е приложимо - съответният централен депозитар на ценни книжа".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане
(ДВ, бр. 96 от 06.12.2019 г., в сила от 01.01.2020 г.)

§ 42. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98,

100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92, 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г. и бр. 17, 64 и 83 от 2019 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 71б, ал. 2 т. 3 се изменя така:

„3. лицата, които към 31 декември на предходната година не надвишават поне два от следните показателя:

а) балансова стойност на активите - 38 000 000 лв.;

б) нетни приходи от продажби - 76 000 000 лв.;

в) средна численост на персонала за отчетния период - 250 души;".

2. В чл. 162, ал. 2 т. 8 се изменя така:

„8. за недължимо платени и надплатени суми, както и за неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по проекти, финансирани от средства на Европейския съюз, включително свързаното с тях национално съфинансиране, които възникват въз основа на административен акт, включително финансови корекции, надплатен аванс, надхвърлени процентни ограничения, превишени позиции по бюджета на проекта, кръстосано финансиране, както и глобите и другите парични санкции, предвидени в националното законодателство и в правото на Европейския съюз."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 102 от 31.12.2019 г., в сила от 01.01.2020 г.; изм. и доп., бр. 69 от 04.08.2020 г.)

§ 6. (В сила от 01.07.2020 г.; изм. и доп., бр. 69 от 2020 г.) *(1)* (Предишен текст на § 6, изм. - ДВ, бр. 69 от 2020 г.) Консултантите, съответно данъчно задължените лица по чл. 143я[2], в срок до 28 февруари 2021 г. подават информация за всяка трансгранична данъчна схема, първата стъпка по прилагането на която е извършена между 25 юни 2018 г. и 30 юни 2020 г.

(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2020 г.) Тридесетдневният срок за предоставяне на информация по чл. 143я[1], ал. 6 и 7 и чл. 143я[2], ал. 6 започва да тече от 1 януари 2021 г. за:

1. трансгранични данъчни схеми, предоставени за прилагане, готови в степен, която позволява тяхното прилагане, или първата стъпка по прилагането на които е извършена между 1 юли 2020 г. и 31 декември 2020 г.;

2. помощ, съдействие или консултация по отношение на изготвянето, предлагането на пазара, организирането, управлението или предоставянето за прилагане на трансгранична данъчна схема, предоставени от консултант по чл. 143я[1], ал. 7 между 1 юли 2020 г. и 31 декември 2020 г.

(3) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2020 г.) В случаите по ал. 2, т. 1, когато данъчната схема е с типизирано съдържание, информацията по чл. 143я[1], ал. 8 се предоставя в срок до 30 април 2021 г.

§ 7. (В сила от 01.07.2020 г.; изм., бр. 69 от 2020 г.) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите предоставя на компетентните органи на другите държави членки първата получена информация за трансгранични данъчни схеми по чл. 143я до 30 април 2021 г.

§ 8. (В сила от 01.07.2020 г.) До създаването на защитен централен регистър на държавите членки за информацията за трансгранични данъчни схеми, обезпечен от

Европейската комисия, обменът на информация по чл. 143ю се осъществява по електронен път посредством мрежата CCN и приложимите практически договорености.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за независимия финансов одит
(ДВ, бр. 18 от 28.02.2020 г., в сила от 28.02.2020 г.)

§ 54. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г. и бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г.) в чл. 74, ал. 1 се създава т. 8:

„8. искане на министъра на финансите за размера на публичните задължения на бюджетните организации по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за публичните финанси във връзка с правомощията му по същия закон."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. и за преодоляване на последиците (Загл. изм. - ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)
(ДВ, бр. 28 от 24.03.2020 г., в сила от 13.03.2020 г., прилага се до отмяна на извънредното положение; изм. и доп., бр. 34 от 09.04.2020 г., в сила от 09.04.2020 г.; изм. и прилагането до края на извънредното положение отменено, бр. 44 от 13.05.2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)

§ 29. (В сила от 24.03.2020 г.) До отмяната на извънредното положение:

1. срокът по чл. 171, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс не се прилага;

2. освен в случаите по чл. 172, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс давността спира да тече и за времето на обявеното извънредно положение;

3. срокът по чл. 193, ал. 4 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс спира да тече;

4. не се образува изпълнително производство по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, освен когато е необходимо да се защитят особено важни държавни или обществени интереси или може да бъде осуетено или сериозно затруднено изпълнението на акта, или ако от закъснението на изпълнението може да последва значителна или трудно поправима вреда;

5. принудителното изпълнение по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс се спира; извършените до спирането действия запазват силата си; след спирането публичният изпълнител не може да извършва нови изпълнителни действия, но може да извършва действия по обезпечаване на вземането, както и разпределение на суми, постъпили по изпълнителното дело; изпълнителното производство се възобновява след изтичането на срока, за който е обявено извънредното положение; преди изтичането на срока на извънредното положение изпълнителното производство се възобновява с разпореждане на публичния изпълнител по искане на длъжника, за изпълнение върху:

а) вземания и парични средства от банки;

б) вземания от трети лица;

в) вложени ценности в трезори, включително и върху съдържанието в сейфове;

6. след реализиране на изпълнението по т. 5, букви „а", „б" и „в" изпълнителното производство се спира;

7. срокът по чл. 246, ал. 10 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс спира да тече.

§ 49. (В сила от 24.03.2020 г.; изм. и доп., бр. 34 от 2020 г., в сила от 09.04.2020 г.) *(1)* (Предишен текст на § 49 - ДВ, бр. 34 от 2020 г., в сила от 09.04.2020 г.) Сроковете и производствата по установяване, деклариране, внасяне, обезпечаване и събиране на задължения за мита, данъци, включително и акцизи, задължителни осигурителни вноски за фондовете на държавното обществено осигуряване, здравното осигуряване, Учителския пенсионен фонд и фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, държавни и общински такси и други публични вземания, регламентирани в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, Закона за митниците, Закона за акцизите и данъчните складове, Закона за данък върху добавената стойност, Закона за корпоративното подоходно облагане, Закона за данъците върху доходите на физическите лица, Закона за местните данъци и такси, Кодекса за социално осигуряване, Закона за здравното осигуряване и Закона за хазарта не се променят, освен в случаите по § 25 - 31.

(2) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2020 г., в сила от 09.04.2020 г.) Сроковете по Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за Комисията за финансов надзор, Кодекса за застраховането и част втора от Кодекса за социално осигуряване не се променят, освен в случаите по § 8 и § 44 - 47.

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г.
(ДВ, бр. 34 от 09.04.2020 г., в сила от 09.04.2020 г.)

§ 15. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92, 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г. и бр. 18 и 28 от 2020 г.) в чл. 213, ал. 1 т. 5 се изменя така:

„5. трудовото възнаграждение, обезщетението по трудово правоотношение, всяко друго възнаграждение за труд, пенсията или стипендията - в общ размер до минималната работна заплата месечно."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за здравето
(ДВ, бр. 44 от 13.05.2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)

§ 12. В Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. (обн., ДВ, бр. 28 от 2020 г.; изм., бр. 34 и 38 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В наименованието на закона накрая се добавя „и за преодоляване на последиците".

18. В преходните и заключителните разпоредби:

...

л) в § 52 думите „и се прилага до отмяна на извънредното положение" се заличават.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за хазарта (ДВ, бр. 69 от 04.08.2020 г.)

§ 92. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г. и бр. 18, 28 и 34 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 74, ал. 1, т. 3 думите „председателя на Държавната комисия по хазарта" се заличават.

2. В § 26 от допълнителните разпоредби след думите „(ОВ, L 265/1 от 14 октомври 2017 г.)" съюзът „и" се заменя със запетая, а накрая се добавя „и на Директива (ЕС) 2020/876 на Съвета от 24 юни 2020 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС във връзка със спешната необходимост от отлагане на някои срокове за подаване и обмен на информация в областта на данъчното облагане поради пандемията от COVID-19 (ОВ, L 204/46 от 26 юни 2020 г.)".

3. В Закона за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 102 от 2019 г.) в преходните и заключителните разпоредби:

а) в § 6:

аа) досегашният текст става ал. 1 и в нея думите „31 август 2020 г." се заменят с „28 февруари 2021 г.";

бб) създават се ал. 2 и 3:

„(2) Тридесетдневният срок за предоставяне на информация по чл. 143я[1], ал. 6 и 7 и чл. 143я[2], ал. 6 започва да тече от 1 януари 2021 г. за:

1. трансгранични данъчни схеми, предоставени за прилагане, готови в степен, която позволява тяхното прилагане, или първата стъпка по прилагането на които е извършена между 1 юли 2020 г. и 31 декември 2020 г.;

2. помощ, съдействие или консултация по отношение на изготвянето, предлагането на пазара, организирането, управлението или предоставянето за прилагане на трансгранична данъчна схема, предоставени от консултант по чл. 143я[1], ал. 7 между 1 юли 2020 г. и 31 декември 2020 г.

(3) В случаите по ал. 2, т. 1, когато данъчната схема е с типизирано съдържание, информацията по чл. 143я[1], ал. 8 се предоставя в срок до 30 април 2021 г.";

б) в § 7 думите „31 октомври 2020 г." се заменят с „30 април 2021 г.".

§ 93. *(1)* За целите на автоматичния обмен на финансова информация, осъществяван по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, за отчетната 2019 г. предоставящите информация финансови институции предоставят данните по чл. 142б от същия кодекс на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите в срок до 30 септември 2020 г.

(2) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите обменя данните по ал. 1 с компетентните органи на участващите юрисдикции в срок до 31 декември 2020 г.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност
(ДВ, бр. 104 от 08.12.2020 г., в сила от 01.01.2021 г.)

§ 84. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г. и бр. 18, 28, 34 и 69 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 71д, ал. 1 думите „31 март" се заменят с „30 юни".

2. Създава се чл. 130а:

„Използване на надвнесени суми за следващи плащания

Чл. 130а. (1) Когато е подадена декларация с посочена в нея надвнесена сума и подателят е заявил, че желае надвнесената сума да служи за следващи погасявания по реда на чл. 169, ал. 4 и/или по сметката за принудително събиране на публични вземания, органът по приходите в 30-дневен срок от подаване на декларацията може да отрази в данъчно-осигурителната сметка претендираната сума съобразно заявения вид задължения, като това се смята за плащане, постъпило на датата на отразяването.

(2) С отразяването на цялата претендирана сума се смята, че искането на лицето е изцяло удовлетворено.

(3) При неизпълнение на искането по ал. 1 се прилага чл. 129, като срокът по ал. 3 на същата разпоредба започва да тече от датата на подаване на заявлението по ал. 1."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс
(ДВ, бр. 105 от 11.12.2020 г., в сила от 01.01.2021 г.)

§ 71. Министърът на финансите привежда наредбата по чл. 127з от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс в съответствие с този закон в тримесечен срок от влизането му в сила.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за покритите облигации
(ДВ, бр. 25 от 29.03.2022 г., в сила от 08.07.2022 г.)

§ 17. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92, 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г. и бр. 18, 28, 34, 69, 104 и 105 от 2020 г.) в чл. 74, ал. 1, т. 3 след думите „Комисията за финансов надзор и

нейните органи" се добавя „подуправителя на Българската народна банка, ръководещ управление „Банково".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за признаване, изпълнение и постановяване на актове за обезпечаване на имущество
(ДВ, бр. 56 от 19.07.2022 г.)

§ 20. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92, 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 34, 69, 104 и 105 от 2020 и бр. 25 от 2022 г.) в чл. 162, ал. 6 думите „решения за конфискация" се заменят с „актове за конфискация".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс
(ДВ, бр. 100 от 16.12.2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

§ 23. За данъчни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., изпълнителният директор на Националната агенция за приходите включва данни за данъчния идентификационен номер на местни лица, издаден от държавата членка, на която те са местни лица, при предоставянето на информацията по чл. 143з, ал. 1, когато това е възможно.

§ 24. *(1)* До 1 януари 2024 г. изпълнителният директор на Националната агенция за приходите уведомява Европейската комисия за най-малко 4 категории доходи по чл. 143з, ал. 1, за които ще предоставя чрез автоматичен обмен на компетентните органи на държавите членки информация относно местни лица на тези държави. Информация за категориите доходи по изречение първо се изпраща за данъчни периоди, започващи на или след 1 януари 2025 г.

(2) За данъчни периоди до 1 януари 2025 г. изпълнителният директор на Националната агенция за приходите предоставя чрез автоматичен обмен информация за най-малко две категории доходи по чл. 143з, ал. 1 на компетентните органи на държавите членки относно местни лица на тези държави. Информация за категориите доходи по изречение първо се изпраща веднъж годишно на Европейската комисия.

§ 25. Първата информация по чл. 143я[8] за продавачи, които са местни лица на държави членки, се предоставя от операторите на платформи на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите и се обменя с компетентните органи на държавите членки за периоди, започващи от 1 януари 2023 г.

§ 26. Първата информация по чл. 143я[8] за продавачи, които са местни лица на партньорски юрисдикции, се предоставя от операторите на платформи на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите и се обменя с компетентните органи на съответните партньорски юрисдикции след влизането в действие на споразумение, предвиждащо автоматичен обмен на информация, предоставяна от оператори на платформи, по което Република България е страна, за периодите, предвидени в него.

§ 27. Оператор на платформа извършва процедурите за комплексна проверка по чл. 143я[10] по отношение на продавачи, регистрирани на платформата към влизането в

сила на този закон, до 31 декември на втория период, за който операторът предоставя информация. В този случай за изпълнението на процедурите за комплексна проверка операторът на платформа, освен по чл. 143я[10], ал. 8, може да определи дали информацията, събрана съгласно чл. 143я[10], ал. 2, 3, ал. 4, т. 1 - 5 и ал. 7, е надеждна, като използва информацията и документите в поддържаните от него регистри, които позволяват търсене по електронен път.

§ 28. Операторите на платформи по чл. 143я[6], ал. 2 уведомяват изпълнителния директор на Националната агенция за приходите за извършването на дейност в това качество в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон, съответно в тримесечен срок от започване на дейността.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители (ДВ, бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

§ 35. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 34, 69, 104 и 105 от 2020 г. и бр. 25, 56 и 100 от 2022 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 183, ал. 11 думите „министъра на земеделието, храните и горите" се заменят с „министъра на земеделието".

2. В чл. 242, ал. 5 думите „министъра на земеделието, храните и горите" се заменят с „министъра на земеделието".

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход (ДВ, бр. 8 от 25.01.2023 г.)

§ 15. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 34, 69, 104 и 105 от 2020 г. и бр. 25, 56, 100 и 102 от 2022 г.) в чл. 110 се създава ал. 7:

„(7) Когато в хода на производството се установят данни относно обекти на критична инфраструктура от значение за националната сигурност в сектор енергетика, предназначена за производство, преработка, обработка, съхраняване и пренос на нефт по тръбопроводи, за обстоятелства, които застрашават националната сигурност, обществения ред, доставката на критични ресурси, нарушаване на конкуренцията в случай на монополно или господстващо положение, когато същото застрашава националната сигурност, или нарушаване на международни ограничителни мерки или такива на Европейския съюз, които са задължителни за Република България, длъжностните лица незабавно уведомяват консултативния съвет по чл. 5 от Закона за

административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за държавния бюджет на Република България за 2023 г. (ДВ, бр. 66 от 01.08.2023 г., в сила от 01.01.2023 г.)

§ 14. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 34, 69, 104 и 105 от 2020 г., бр. 25, 56, 100 и 102 от 2022 г. и бр. 8 от 2023 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 13:

а) в ал. 2:

аа) в т. 2 накрая се добавя „и уникалния номер за превоза";

бб) в т. 3 след думите „липсват документи" съюзът „или" се заменя със запетая, а накрая се добавя „или превозът на стоката не е деклариран предварително";

б) в ал. 3 се създава т. 5:

„5. да декларира предварително данни за превоз на стоки с висок фискален риск; задължение за предварително деклариране на данни за превоз на стоки с висок фискален риск имат и придобиващ/прехвърлител в тристранна операция, краен получател/първи доставчик във верига от последователни доставки на стоки, както и доставчик/продавач и вносител."

2. В чл. 74, ал. 1 се създава т. 9:

„9. искане на нотариус или на съдия по вписванията във връзка с проверка по чл. 264, ал. 1 и 2 за наличие или липса на непогасени, подлежащи на принудително изпълнение публични задължения на прехвърлител или учредител на вещни права, съответно на ипотекарен длъжник или залогодател."

3. В чл. 121а:

а) в ал. 1:

аа) в т. 3 след думите „посоченото в документите" се добавя „или в предварително декларираните данни за превоза на стоката";

бб) създава се т. 5:

„5. неспазване на реда за предварително деклариране на данни за превоза на стока.";

б) създава се ал. 8:

„(8) При неспазване на реда за предварително деклариране на данни за превоз на стока или несъответствие между предварително декларираното и установеното при проверката вид и/или количество на стоката в случаите по чл. 127и разпоредбите на ал. 1 - 6 се прилагат по отношение на имуществото на доставчик или продавач/прехвърлител в тристранна операция, съответно първия доставчик във верига последователни доставки на стока с висок фискален риск."

4. В чл. 127а, ал. 8 след думите „чл. 13, ал. 2, т. 3" се добавя „и ал. 3, т. 5" .

5. В чл. 127б, ал. 1 думите „както и мястото на получаване/разтоварване на стоката" се заменят с „мястото на получаване/разтоварване на стоката, както и наличието на уникален номер за превоза на стоката и за съответствие с предварително декларираните данни за превоза на стоката".

6. В чл. 127и:

а) в заглавието думата „Доброволно" се заменя с „Предварително";

б) в ал. 1 думите „може предварително да" се заменят с „предварително", а накрая се добавя „и потвърждава получаването на стоката най-късно до края на деня, следващ деня на пристигането й на мястото на получаване/разтоварване";

в) в ал. 2 думите „може предварително да" се заменят с „предварително", а накрая се добавя „и потвърждава изпращането на стоката след излизане на транспортното средство от територията на страната";

г) създават се нови ал. 3, 4 и 5:

„(3) При превоз на стока с висок фискален риск, който започва и завършва на територията на страната, доставчикът или продавачът на стоката предварително декларира данни за всеки отделен превоз на стока преди започване на натоварването на транспортното средство и получателят или купувачът потвърждава получаването на стоката най-късно до края на деня, следващ деня на пристигането й на мястото на получаване/разтоварване.

(4) При превоз на стока с висок фискален риск, който започва от територията на трета страна и завършва на територията на страната, след приключване на митническия режим и вдигане на стоката вносителят дек- ларира данни за превоза на стоката преди продължаване на превоза на територията на страната и потвърждава получаването на стоката най-късно до края на деня, следващ деня на пристигането й на мястото на получаване/разтоварване. Когато получателят е различно от вносителя лице, потвърждаването на получаването/разтоварването на стоката се извършва от получателя.

(5) При превоз на стока с висок фискален риск, който се извършва чрез воден, железопътен или въздушен транспорт и се налага претоварване на стоката на транспортно средство на територията на страната, лицата по ал. 1 - 3 предварително декларират данни за всеки отделен превоз на стока преди започване на претоварването, съответно потвърждават получаването/изпращането на стоката по реда на ал. 1 - 3.";

д) досегашната ал. 3 става ал. 6 и се изменя така:

„(6) Изискванията по ал. 1 - 5 са задължителни при превоз на стоки с висок фискален риск, осъществяван с транспортно средство с товароносимост над 3,5 тона, с изключение на превоз:

1. за крайно потребление;

2. между обекти на територията на страната, стопанисвани от едно лице;

3. до обект/обекти, стопанисвани от различни лица на територията на страната, когато стоките, предназначени за всеки отделен обект, са с тегло до 500 кг и/или стойността на стоките е в размер до 5000 лв. без данък върху добавената стойност;

4. на течни горива, за които има задължение/са спазени изискванията за подаване на информация за доставките по реда на друг закон.";

е) досегашната ал. 4 става ал. 7;

ж) създава се нова ал. 8:

„(8) Когато не е спазен редът по ал. 1 - 5, Националната агенция за приходите служебно издава уникален номер за превоза.";

з) досегашната ал. 5 става ал. 9 и се изменя така:

„(9) Лицата по ал. 1 - 5 съобщават уникалния номер за превоза на водача на транспортното средство/лицето, придружаващо стоката/превозвача или лицето, организиращо превоза. Когато лицето е различно от лицата по ал. 1 - 5, то съобщава уникалния номер за превоза на превозвача или на лицето, организиращо превоза, и те го предоставят на водача на транспортното средство.";

и) досегашната ал. 6 става ал. 10 и в нея думите „ал. 1 и 2" се заменят с „ал. 1 - 5";

к) досегашната ал. 7 става ал. 11 и се изменя така:

„(11) Потвърждаване по ал. 1 - 5 се извършва служебно от органите по приходите:

1. по ал. 1, 3, 4 и 5 - когато са извършени действия по фискален контрол на мястото на получаване/разтоварване на стоката;

2. по ал. 2 - когато са извършени действия по фискален контрол на фискален контролен пункт.";

л) създава се ал. 12:

„(12) Коригиране на декларирани данни за превоз на стоки с висок фискален риск се допуска в сроковете по ал. 1 - 5. Коригиране на декларирани данни може да бъде направено и след сроковете по ал. 1 - 5 по време на започнал превоз, когато се налага смяна на транспортното средство, включително при претоварване на стоката. В тези случаи се посочва регистрационният номер на другото транспортно средство, дата, час и място на получаване/разтоварване/претоварване на стоката. Потвърждаването на получаването/изпращането на стоката се извършва по реда на ал. 1 - 5.";

м) досегашната ал. 8 става ал. 13 и в нея думите „уведомяване по ал. 7" се заменят с „предоставяне и за служебно издаване на уникален номер за превоз на стока с висок фискален риск";

н) създава се ал. 14:

„(14) Извън случаите по ал. 1 - 5 данни за превози на стоки с висок фискален риск могат да се декларират доброволно, независимо от товароносимостта на транспортното средство и предназначението му."

7. В чл. 143я[5], ал. 4 думите „имущество - на" се заменят с „имущество - и на".

8. В чл. 171 се създава ал. 3:

„(3) Лихвите за публичните вземания се погасяват по давност с изтичането на сроковете за главното вземане по ал. 1 и 2, независимо от начина на погасяване на главницата."

9. В чл. 178, ал. 6 думите „чл. 4, ал. 3" се заменят с „чл. 4, ал. 2".

10. В дял четвърти се създава глава двадесет и първа „а" с чл. 182а - 182д:

„Глава двадесет и първа „а"

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА РАЗПЛАЩАНИЯ С ПУБЛИЧНИ СРЕДСТВА

Уведомление за сключен договор или предявен изпълнителен лист

Чл. 182а. (1) Възложителите по чл. 5 и 6 от Закона за обществените поръчки, с изключение на управителя на Българската народна банка, разпоредителите с бюджет по бюджета на Народното събрание и на съдебната власт, ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина, както и на постоянните представителства на Република България към международни организации и ръководителите на централни органи за покупки, създадени за задоволяване на потребностите на публични възложители, уведомяват Националната агенция за приходите и Агенция „Митници" за сключването на договор на стойност, равна на или надвишаваща 10 000 лв.

(2) Уведомяване се извършва от лицата по ал. 1 и в случаите, в които платец по договора е лице, различно от лицето по ал. 1, сключило договора.

(3) Уведомяване се извършва включително и за договори за изпълнение на дейности по проекти, финансирани със средства по бюджетите на бюджетните организации, по сметки за средства от Европейския съюз и по други международни програми и договори, както и за проекти, финансирани от Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради.

(4) Лицата по ал. 1, с изключение на възложителите по чл. 6 от Закона за обществените поръчки, уведомяват Националната агенция за приходите и Агенция „Митници" и при наличие на предявен изпълнителен лист, въз основа на който следва да платят сума на стойност, равна на или надвишаваща 1000 лв., на лице, различно от разпоредител с бюджет.

(5) Уведомлението по ал. 1 - 4 се изпраща в електронен формат по образец от оправомощени служители на лицата по ал. 1, с квалифициран електронен подпис, чрез информационна система, достъпна на интернет страницата на Министерството на финансите.

(6) Уведомление по ал. 1 - 4 се изпраща не по-късно от 30 дни от сключването на договора или от получаването на изпълнителния лист.

(7) При обективна невъзможност за изпращане на уведомление чрез информационната система по ал. 5 същото се изпраща при спазване на срока по ал. 6 на електронните адреси на компетентната за изпълнителя или правоимащото лице териториална дирекция на Националната агенция за приходите и до Централното митническо управление на Агенция „Митници".

(8) Промени в данните на изпратено уведомление се извършват с допълнително уведомление, изпратено по реда на ал. 5 не по-късно от 5 дни от настъпването им или от узнаването за тях.

Уведомление за плащане по договор, първичен платежен документ или изпълнителен лист

Чл. 182б. (1) Преди извършване на плащане в случаите по чл. 182а, ал. 1 - 4, както и преди плащане при липса на сключен писмен договор на основание чл. 20, ал. 5 от Закона за обществените поръчки, лицата по чл. 182а, ал. 1 информират за предстоящото плащане Националната агенция за приходите и Агенция „Митници" чрез изпращане на уведомление в електронен формат по образец.

(2) Уведомление по ал. 1 се изпраща и в случаите, когато предстоящата за изплащане сума е на стойност под 10 000 лв., съответно под 1000 лв. за изпълнителен лист, но не по-малко от 100 лв., когато представлява част от парична престация по договор или в случаите по чл. 20, ал. 5 от Закона за обществените поръчки, чиято стойност е равна на или надвишава 10 000 лв. или е част от дължима сума по изпълнителен лист на стойност, равна на или надвишаваща 1000 лв. Уведомление се изпраща и за суми на стойност под 100 лв., когато върху вземането е наложен запор от страна на Националната агенция за приходите или Агенция „Митници" и предстоящото плащане е след датата на налагане на запора.

(3) Уведомлението по ал. 1, включително и в случаите по ал. 2, се изпраща по реда на чл. 182а, ал. 5 не по-късно от 10 дни преди датата на плащането.

(4) При обективна невъзможност за изпращане на уведомление чрез информационната система по чл. 182а, ал. 5 същото се изпраща при спазване на срока по ал. 3 на електронните адреси на компетентната за изпълнителя или правоимащото лице териториална дирекция на Националната агенция за приходите и до Централното митническо управление на Агенция „Митници".

(5) Промени в данните на изпратено уведомление се извършват с допълнително уведомление, изпратено по реда на чл. 182а, ал. 5 не по-късно от три дни от настъпването им или от узнаването за тях.

Действия и потвърждение от приходните администрации

Чл. 182в. (1) За всяко получено уведомление Националната агенция за приходите и Агенция „Митници" извършват проверка за установяване на наличие или липса на непогасени, подлежащи на принудително изпълнение, публични задължения на изпълнителя или правоимащото лице в размер над 100 лв.

(2) Плащания по чл. 182б, ал. 1 и 2 се извършват само след потвърждение от Националната агенция за приходите и Агенция „Митници" и в зависимост от предприетите от тях действия по налагане на запор и/или изпълнение върху съответните вземания на изпълнителя или правоимащото лице.

(3) Потвърждението по ал. 2 се изпраща в електронен формат по образец чрез системата по чл. 182а, ал. 5 в 7-дневен срок от регистриране на уведомлението по чл. 182б, ал. 1 на електронен адрес, посочен в удостоверението за квалифициран

електронен подпис на оправомощените по чл. 182а, ал. 5 служители. По същия ред се изпращат и актовете на органите на Националната агенция за приходите и Агенция „Митници" във връзка с налагане, изпълнение и отмяна на запори върху съответните вземания.

(4) Срокът по ал. 3 може да бъде удължен при необходимост с допълнителен тридневен срок, за което се уведомява лицето по чл. 182а, ал. 1.

(5) При постъпило уведомление по реда на чл. 182а, ал. 7 или на чл. 182б, ал. 4 или при обективна невъзможност за изпращане на потвърждение чрез информационната система по чл. 182а, ал. 5 потвърждение и актове се изпращат в срока по ал. 3 или 4 на електронния адрес на лицето по чл. 182а, ал. 1.

Изключения

Чл. 182г. Разпоредбите на чл. 182а - 182в не се прилагат за:

1. целево предоставяни средства от държавния бюджет на нефинансовите предприятия за субсидии, компенсации и капиталови трансфери за възложени от държавата дейности и услуги, включително за случаите, когато средствата за субсидии, компенсации и капиталови трансфери се предоставят от държавния бюджет чрез бюджетите на общините и други бюджети;

2. международни договори, спогодби, споразумения, конвенции и други подобни, в изпълнение на публични функции на държавата или държавен орган;

3. договори и други плащания, когато насрещна страна по тях е разпоредител с бюджет или Българската народна банка;

4. договори, с които се предоставят парични помощи за профилактика и рехабилитация по чл. 11, ал. 1, т. 2, буква „б" и чл. 13в от Кодекса за социално осигуряване;

5. договори и плащания, свързани с услугите по чл. 13, ал. 1, т. 8 от Закона за обществените поръчки, както и за плащания на централния бюджет.

Правомощия на министъра на финансите

Чл. 182д. Министърът на финансите по предложение на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите и на директора на Агенция „Митници" издава наредба, с която определя:

1. реда за регистрация и дерегистрация на оправомощени служители на лицата по чл. 182а, ал. 1 в информационната система по чл. 182а, ал. 5;

2. условията, реда и сроковете за изпращане на уведомления от лицата по чл. 182а, ал. 1 и получаване на потвърждения и актове от Националната агенция за приходите и Агенция „Митници";

3. условията, реда и сроковете за изпращане на потвърждения и/или актове от Националната агенция за приходите и Агенция „Митници";

4. автоматизираните проверки от информационната система по чл. 182а, ал. 5;

5. образците по чл. 182а - 182в."

11. В чл. 195 ал. 6 се изменя така:

„(6) Обезпеченията се извършват по стойност на активите в следната последователност:

1. по данъчната оценка, определена съгласно приложение № 2 от Закона за местните данъци и такси за недвижими имоти или по застрахователната стойност за моторни превозни средства, вписана в застрахователния договор, а когато моторното превозно средство не е застраховано, по пазарната цена, срещу която вместо застрахованото моторно превозно средство може да се купи друго от същия вид и качество към момента на издаване на удостоверението за застрахователната стойност на вещта;

2. по застрахователната стойност, вписана в застрахователния договор на активи, различни от тези по т. 1, а когато активът не е застрахован - по балансовата му стойност;

3. по застрахователната стойност, вписана в застрахователния договор на движими вещи, различни от тези по т. 1 - собственост на физически лица, а когато вещта не е застрахована и би представлявала амортизируем дълготраен материален актив съгласно Националните счетоводни стандарти - по придобивната ѝ стойност, намалена с 20 на сто годишно, в това число за годината на придобиването ѝ; когато вещта не е застрахована и не би представлявала амортизируем дълготраен материален актив съгласно Националните счетоводни стандарти - по придобивната ѝ стойност."

12. В чл. 213, ал. 1, т. 5 накрая се добавя „и петдесет на сто от трудовото възнаграждение за разликата между средната брутна месечна работна заплата, определена общо за икономическите дейности за предходно тримесечие, за което са публикувани официални данни на Националния статистически институт, и минималната работна заплата".

13. В чл. 242, ал. 2 се създава изречение второ: „Продажбата на движими културни ценности, идентифицирани и регистрирани по реда на Закона за културното наследство, се извършва чрез лице, получило удостоверение за регистрация на търговска дейност с културни ценности, и при спазване на същия закон."

14. В чл. 264:

а) в ал. 1 изречение първо се изменя така: „Прехвърлянето или учредяването на вещни права върху недвижими имоти или наследствени права, включващи недвижими имоти, включването на недвижими имоти или вещни права върху недвижими имоти като непарични вноски в капитала на търговски дружества, вписването на ипотека или особен залог се допуска след проверка, извършена от нотариуса или съдията по вписванията, по електронен път в Националната агенция за приходите, в резултат на която се установи, че прехвърлителят или учредителят на вещни права, съответно ипотекарният длъжник или залогодателят, няма непогасени, подлежащи на принудително изпълнение публични задължения.";

б) в ал. 2 изречение първо се изменя така: „Прехвърляне на собствеността върху моторни превозни средства се извършва след проверка в системата за обмен на информация, поддържана от Министерството на финансите, по чл. 5а от Закона за местните данъци и такси за платен данък върху превозното средство, както и след проверка, извършена от нотариуса, по електронен път в Националната агенция за приходите, в резултат на която се установи, че прехвърлителят няма непогасени, подлежащи на принудително изпълнение публични задължения.";

в) алинея 3 се отменя;

г) алинея 4 се изменя така:

„(4) Когато нотариус или съдия по вписванията установи, че лицата по ал. 1 и 2 имат публични задължения, действията по ал. 1 и 2 могат да се извършат след заплащане на публичните задължения или ако длъжникът писмено декларира, че е съгласен публичните му задължения да се погасяват от сумата срещу прехвърлянето или учредяването на вещното право и купувачът внесе дължимата сума в съответния бюджет."

15. Член 265 се изменя така:

„Отговорност

Чл. 265. Нотариус или съдия по вписванията, който състави, съответно разпореди да се впише, акт при неспазване на чл. 264, ал. 1, 2 и 4, отговаря солидарно за заплащане на задълженията, дължими от лицата по чл. 264, ал. 1 и 2."

16. В чл. 278б:

а) в ал. 1, изречение първо след думите „по чл. 13" се добавя „с изключение на задължението по чл. 13, ал. 3, т. 5";

б) създават се ал. 3, 4 и 5:

„(3) Лице, което не изпълни задължение по чл. 127и, ал. 1 - 5, се наказва с глоба - за физическите лица, или с имуществена санкция - за юридическите лица и

едноличните търговци в размер на 40 на сто от данъчната основа на превозваната стока по смисъла на Закона за данък върху добавената стойност, но не по-малко от 5000 лв.

(4) Лице, което декларира неверни данни по чл. 127и, ал. 1 - 5, се наказва с глоба - за физическите лица, или с имуществена санкция - за юридическите лица и едноличните търговци в размер на 40 на сто от разликата между данъчната основа по смисъла на Закона за данък върху добавената стойност на установените при проверка стоки и данъчната основа на декларираните стоки, но не по-малко от 1000 лв.

(5) Извън случаите по ал. 1 - 4 на лице, което извърши или допусне извършването на нарушение по чл. 127и или на нормативен акт по неговото прилагане, се наказва с глоба в размер до 2000 лв. - за физическите лица, или с имуществена санкция в размер до 5000 лв. - за юридическите лица и едноличните търгов- ци. При повторно нарушение наказанието е глоба до 10 000 лв. - за физическите лица, или имуществена санкция до 20 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци."

17. В дял пети, глава двадесет и осма се създават чл. 278е - 278з:

„Неизпращане на уведомление по чл. 182а

Чл. 278е. Лице, което не изпълни задължение по чл. 182а, се наказва с глоба в размер от 300 до 600 лв. При повторно нарушение наказанието е глоба от 500 до 1000 лв.

Неизпращане на уведомление по чл. 182б

Чл. 278ж. Лице по чл. 182а, ал. 1, което не изпълни задължение по чл. 182б, се наказва с глоба в размер от 500 до 1200 лв. При повторно нарушение наказанието е глоба от 1000 до 2000 лв.

Плащане без потвърждение по чл. 182в

Чл. 278з. Лице по чл. 182а, ал. 1, което извърши плащане по договор, първичен платежен документ или изпълнителен лист, без да са налице условията на чл. 182в, се наказва с глоба в размер от 1000 до 2000 лв. При повторно нарушение наказанието е глоба от 2000 до 4000 лв."

18. В чл. 279:

а) създава се нова ал. 3:

„(3) Актовете за установяване на административните нарушения по чл. 278е, 278ж и 278з се съставят от оправомощени одитори, когато нарушението е констатирано от органи на Сметната палата, а наказателните постановления се издават от председателя на Сметната палата или от оправомощени от него длъжностни лица.";

б) създават се ал. 4 и 5:

„(4) Актовете за установяване на административните нарушения по чл. 278е, 278ж и 278з се съставят от длъжностни лица на Агенцията за държавна финансова инспекция, когато нарушението е констатирано от органи на агенцията при извършване на финансова инспекция или проверка, а наказателните постановления се издават от министъра на финансите или от оправомощени от него длъжностни лица.

(5) Актовете за установяване на административните нарушения по чл. 278з се съставят и от публични изпълнители или служители на Агенция „Митници", когато нарушението е констатирано при изпълнение на правомощията им по този кодекс, съответно по Закона за митниците, а наказателните постановления се издават от съответния териториален директор на Националната агенция за приходите или съответния териториален директор на Агенция „Митници".";

в) досегашната ал. 3 става ал. 6.

19. В допълнителните разпоредби:

а) в § 1 се създава т. 72:

„72. „Крайно потребление" за целите на предварителното деклариране на превози на стоки с висок фискален риск е придобиване на стоки за собствени или лични нужди, които не са предназначени за последваща продажба или влагане в производство.";

б) параграф 2в се отменя.

§ 15. (В сила от 05.08.2023 г.) *(1)* Превоз на стока с висок фискален риск по чл. 127и, ал. 1 и 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, започнал до 30 септември 2023 г., и превоз на стока с висок фискален риск по чл. 127и, ал. 3, 4 и 5, започнал до 31 декември 2023 г., не подлежи на задължително предварително деклариране по чл. 127и, ал. 1 - 4 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(2) Превоз на стока с висок фискален риск, за който доброволно предварително са декларирани данни по реда на чл. 127и от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс до 30 септември 2023 г., се извършва/довършва по досегашния ред.

§ 16. В тримесечен срок от обнародването на този закон в „Държавен вестник" министърът на финансите привежда в съответствие с него наредбата по чл. 127з от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. До привеждането на наредбата в съответствие с този закон правилата за доброволното предварително деклариране на стоки с висок фискален риск се прилагат и за предварителното деклариране, доколкото не противоречат на този закон.

§ 17. (В сила от 03.05.2024 г.) Разпоредбите на глава двадесет и първа „а" от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс не се прилагат за предоставените до влизането в сила на тази глава средства от Европейския съюз за изпълнение на временни мерки за справяне с последиците от COVID-19.

§ 18. (В сила от 03.05.2024 г.) Регистрираните лица в информационната система по т. 3 от Решение № 592 на Министерския съвет от 2018 г. за условията и реда за разплащанията на разпоредители с бюджет по договори, допълнено с Решение № 681 на Министерския съвет от 2020 г., се считат за регистрирани в информационната система по чл. 182а, ал. 5 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и съответно запазват правата си да изпращат уведомления и да получават потвърждения, актове и документи от органите на Националната агенция за приходите и Агенция „Митници" по реда на глава двадесет и първа „а" от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

§ 19. (В сила от 03.04.2024 г.) Нерегистрираните в информационната система по чл. 182а, ал. 5 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс лица по чл. 182а, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс се регистрират не по-късно от един месец от влизане в сила на този параграф.

§ 20. (В сила от 03.05.2024 г.) Лицата по § 18 и § 19 извършват уведомяване по реда на глава двадесет и първа „а" от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс за действащите договори и предявени и неизплатени изпълнителни листове към датата на влизане в сила на чл. 182а - чл. 182г от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс едновременно с изпращане на първото уведомление за предстоящо плащане по тези договори и изпълнителни листове, но не по-късно от тримесечен срок от влизането в сила на този параграф.

§ 21. (В сила от 05.08.2023 г.) Министърът на финансите издава наредбата по чл. 182д, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс в срок до осем месеца от обнародването на този закон.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Търговския закон (ДВ, бр. 66 от 01.08.2023 г.)

§ 109. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92, 103 от 2017 г.,

бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 34, 69, 104 и 105 от 2020 г., бр. 25, 56, 100 и 102 от 2022 г. и бр. 8 от 2023 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 168 се създава т. 8:

„8. при погасяване на задълженията на едноличен търговец или предприемач, по отношение на който производството по несъстоятелност е прекратено поради изчерпване на масата на несъстоятелността, установено при условията и по реда на чл. 760ж от Търговския закон."

2. В чл. 189 ал. 1 - 4 се изменят така:

„(1) Оздравителен план, план в производството по стабилизация на търговец или извънсъдебно споразумение в производството по несъстоятелност не може да предвижда намаляване, отсрочване и/или разсрочване на публични задължения без предварителното съгласие на министъра на финансите. В тези случаи разпоредбите на чл. 184 не се прилагат. В случаите по изречение първо министърът на финансите се произнася в двумесечен срок от получаване на искането заедно с плана за оздравяване или стабилизация или извънсъдебното споразумение, както и на положителното решение на Европейската комисия, когато такова се изисква по Закона за държавните помощи. Не се допуска преобразуване на публични задължения в акции и дялове от капитала на дружеството длъжник.

(2) Министърът на финансите не дава съгласие по ал. 1, ако по отношение на намаляването, разсрочването или отсрочването на публичните задължения оздравителният план или извънсъдебното споразумение съдържат по-неблагоприятни условия, отколкото за задълженията към другите кредитори. Министърът на финансите не дава съгласие по ал. 1, ако по отношение намаляването, разсрочването или отсрочването на публичните задължения планът в производството по стабилизация предвижда по-неблагоприятни условия, отколкото за задълженията към кредиторите по чл. 789, ал. 1, т. 3, 4 и 5 от Търговския закон.

(3) Не се допуска намаляване на главницата по публични държавни и общински задължения, освен ако е предвидено в план за стабилизация.

(4) Намаляването на лихвените задължения по публични вземания се допуска само ако се поеме задължението погасяването на главницата да се извърши в определените от министъра на финансите срокове, освен ако е предвидено в план за стабилизация."

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за електронното управление (ДВ, бр. 80 от 19.09.2023 г., в сила от 19.09.2023 г.)

§ 30. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92, 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 34, 69, 104 и 105 от 2020 г., бр. 25, 56, 100 и 102 от 2022 г. и бр. 8 и 66 от 2023 г.) в чл. 169 се създава ал. 10:

„(10) Задължения, заплащани през портала по чл. 12, ал. 1 от Закона за електронното управление, се заплащат като отделни записи в портала за главница, лихви и разноски. Плащанията на главница, лихви и разноски не могат да се извършват частично за всеки от записите. Разпоредбата не се прилага за плащания,

предназначени за погасяване на задължения, установявани от Националната агенция за приходите или предявени за събиране на Националната агенция за приходите."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за противодействие на корупцията (ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г., в сила от 06.10.2023 г.)

§ 10. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г., бр. 18, 34, 69, 104 и 105 от 2020 г., бр. 25, 56, 100 и 102 от 2022 г. и бр. 8, 66 и 80 от 2023 г.) в чл. 74, ал. 1, т. 3 думите „председателя на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество или оправомощени от него длъжностни лица или директорите на териториалните дирекции на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество" се заменят с „председателя на Комисията за противодействие на корупцията или оправомощени от него длъжностни лица".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за защита на растенията (ДВ, бр. 102 от 08.12.2023 г.)

§ 51. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92, 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 34, 69, 104 и 105 от 2020 г., бр. 25, 56, 100 и 102 от 2022 г. и бр. 8, 66, 80 и 84 от 2023 г.) в чл. 183, ал. 11 и чл. 242, ал. 5 думите „министъра на земеделието" се заменят с „министъра на земеделието и храните".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за въвеждане на еврото в Република България (ДВ, бр. 70 от 20.08.2024 г.)

§ 34. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 34, 69, 104 и 105 от 2020 г., бр. 25, 56, 100 и 102 от 2022 г., бр. 8, 66, 80, 84, 102 и 106 от 2023 г. и бр. 36 от 2024 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 71б, ал. 2, т. 3:

а) в буква „а" думите „38 000 000 лв." се заменят с „20 000 000 евро";

б) в буква „б" думите „76 000 000 лв." се заменят с „40 000 000 евро".

2. В чл. 134н, ал. 1, т. 2 думите „или левовата им равностойност" се заличават.

3. В чл. 142к, ал. 1 навсякъде думите „левовата равностойност" се заменят с „равностойността в евро".

4. В чл. 142л, ал. 2 навсякъде думите „левовата равностойност" се заменят с „равностойността в евро".

5. В чл. 142м навсякъде думите „левовата равностойност" се заменят с „равностойността в евро".

6. В чл. 142н, ал. 3, т. 1, буква „в", подбуква „аа" думите „левовата равностойност" се заменят с „равностойността в евро".

7. В чл. 142п, ал. 5 думите „левовата равностойност" се заменят с „равностойността в евро".

8. В чл. 142р, ал. 3, т. 3 думите „левовата равностойност" се заменят с „равностойността в евро".

9. В чл. 142с, ал. 1, т. 5 навсякъде думата „лева" се заменя с „евро".

10. В чл. 143у, ал. 3 думите „1 466 872 500 лв." се заменят със „750 000 000 евро".

11. В чл. 143х, ал. 6 думите „1 466 872 500 лв." се заменят със „750 000 000 евро".

12. В чл. 143ц, ал. 6 думите „български левове" се заменят с „евро", а думите „1 466 872 500 лв." се заменят със „750 000 000 евро".

13. В чл. 143я[9], ал. 4, т. 4 думите „левовата равностойност на" се заличават.

14. В чл. 143я[11], ал. 7 думите „левовата равностойност" се заменят с „равностойността в евро".

15. В чл. 162, ал. 3 думата „левове" се заменя с „евро".

16. В чл. 228, ал. 3 думите „левовата равностойност" се заменят с „равностойността в евро".

17. В чл. 269л, ал. 4 думите „български левове" се заменят с „евро".

18. В чл. 269т, ал. 6 думите „равностойността на 1500 евро в български левове" се заменят с „1500 евро".

19. В § 1а от допълнителните разпоредби:

а) в т. 18, буква „в", подбуква „гг" думите „левовата равностойност" се заменят с „равностойността в евро";

б) в т. 21, буква „б" думите „левовата равностойност" се заменят с „равностойността в евро";

в) в т. 29, изречение второ думите „левовата равностойност" се заменят с „равностойността в евро";

г) в т. 36 навсякъде думите „левовата равностойност" се заменят с „равностойността в евро";

д) в т. 37 навсякъде думите „левовата равностойност" се заменят с „равностойността в евро";

е) в т. 39 навсякъде думите „левовата равностойност" се заменят с „равностойността в евро".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Търговския закон (ДВ, бр. 82 от 27.09.2024 г.)

§ 28. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 34, 69,

104 и 105 от 2020 г., бр. 25, 56, 100 и 102 от 2022 г., бр. 8, 66, 80, 84, 102 и 106 от 2023 г. и бр. 36 и 70 от 2024 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 77 се създава ал. 3:

„(3) Когато уведомлението по ал. 1 е във връзка с преобразуване по реда на раздел V или VI от глава шестнадесета от Търговския закон, удостоверението за уведомяване на териториалната дирекция съдържа и информация за наличието или липсата на непогасени публични задължения на търговеца и за неприключило ревизионно производство, в хода на което са наложени предварителни обезпечителни мерки. В удостоверението се отбелязва и отговорността за чужди задължения, както и информация за наличие или липса на предоставено обезпечение в пари по сметка на Националната агенция за приходите или безусловна и неотменяема банкова гаранция в полза на агенцията съгласно чл. 265п, ал. 2 и чл. 265ю, ал. 2 от Търговския закон."

2. Създава се чл. 77б:

„Уведомяване при прекратяване на предприятие чрез бързо производство по ликвидация

Чл. 77б. *(1)* Агенцията по вписванията изпраща уведомление по електронен път до Националната агенция за приходите за постъпването на заявление за прекратяване на дейността и ликвидация при условията и по реда на чл. 274а от Търговския закон.

(2) В 30-дневен срок от постъпване на уведомлението по ал. 1 Националната агенция за приходите предоставя по електронен път на Агенцията по вписванията информацията за наличие или липса на обстоятелствата по чл. 274а, ал. 1, т. 1 - 5 от Търговския закон, с която разполага."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за държавния бюджет на Република България за 2025 г. (ДВ, бр. 26 от 27.03.2025 г., в сила от 01.01.2025 г.; изм., бр. 65 от 08.08.2025 г.)

§ 16. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 34, 69, 104 и 105 от 2020 г., бр. 25, 56, 100 и 102 от 2022 г., бр. 8, 66, 80, 84, 102 и 106 от 2023 г. и бр. 36, 70 и 82 от 2024 г.) се правят следните допълнения:

1. В дял първи се създава глава осма „б" с чл. 71з - 71к:

„Глава осма „б"

СТАНДАРТЕН ОДИТЕН ФАЙЛ ЗА ДАНЪЧНИ ЦЕЛИ

Задължение за подаване на стандартен одитен файл за данъчни цели

Чл. 71з. (1) Задължени лица за подаване на стандартен одитен файл за данъчни цели са предприятията по смисъла на чл. 2 от Закона за счетоводството.

(2) Алинея 1 не се прилага за:

1. микропредприятия по смисъла на чл. 19, ал. 1 от Закона за счетоводството, които не са регистрирани по Закона за данък върху добавената стойност;

2. предприятия по чл. 2, т. 2 от Закона за счетоводството, които не извършват дейност по смисъла на чл. 1 от Търговския закон;

3. предприятия по чл. 2, т. 3, 5 и 6 от Закона за счетоводството.

Съдържание на стандартния одитен файл

Чл. 71и. (1) Стандартният одитен файл за данъчни цели съдържа данни относно икономическата дейност и счетоводната отчетност на задълженото лице, подавани в стандартизиран формат.

(2) Стандартният одитен файл за данъчни цели трябва да съдържа:

1. идентификационни данни на задълженото лице, за което се подава информацията, и на действителния му собственик;

2. данни от счетоводната отчетност на задълженото лице, включително за счетоводни сметки, движения и салда по тях, за счетоводни операции в хронологичен ред, прилагани данъчни ставки и начислени данъци;

3. информация от документите за покупки и продажби, включително данни за клиенти и доставчици;

4. данни за плащанията, включително за начина на плащане;

5. информация за дълготрайните активи, включително наличности, движения и начислени счетоводни и данъчни амортизации;

6. информация за материалните запаси, включително наличности и движения;

7. номенклатури за стандартизиране на подаваната с файла информация;

8. технически данни за подавания файл и софтуера, източник на данните във файла.

Срокове и подаване на стандартния одитен файл за данъчни цели

Чл. 71к. (1) Стандартният одитен файл за данъчни цели се подава ежемесечно, до 14-о число на месеца, следващ месеца, за който се отнася информацията, с изключение на информацията за наличности и движение на дълготрайни активи и материални запаси.

(2) Информацията за наличности и движение на дълготрайни активи, която е част от стандартния одитен файл, се подава в срока за подаване на годишната данъчна декларация по чл. 92 от Закона за корпоративното подоходно облагане.

(3) Информацията за наличности и движение на материални запаси, която е част от стандартния одитен файл, се подава при поискване от орган по приходите в определен от него срок.

(4) Лицата подават стандартния одитен файл за данъчни цели по електронен път с квалифициран електронен подпис по ред и във формат, определени със заповед на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите. Заповедта се публикува на интернет страницата на Националната агенция за приходите.

(5) При първоначално възникване на задължение по чл. 71з лицата не подават стандартен одитен файл за данъчни цели за първите шест месеца.

(6) След изтичането на срока по ал. 5 в подадените стандартни одитни файлове за следващите шест месеца могат да бъдат правени корекции. Корекция на подаден файл се извършва чрез подаване на нов файл за съответния период. Срокът за подаване на съответния стандартен одитен файл по ал. 1 се счита за спазен, когато нов файл е подаден до изтичането на срока за подаване на стандартен одитен файл за седмия месец.

(7) Извън случаите по ал. 6, при подаване на файла и установяване на несъответствия между формата и съдържанието на подадената информация и изискванията за попълването на стандартния одитен файл за данъчни цели, лицето се уведомява да отстрани несъответствията в 7-дневен срок. При неотстраняване на несъответствията в определения срок стандартният одитен файл се счита за неподаден.

(8) Задължението за подаване на стандартен одитен файл отпада от 1 януари на годината, следваща годината, през която задълженото лице престане да отговаря на изискванията по чл. 71з, ал. 1."

2. В чл. 72 се създава ал. 5:

„(5) Данъчна и осигурителна информация са и данните, получени по реда на чл. 260я[23] от Закона за корпоративното подоходно облагане."

3. В чл. 73, ал. 2 се създава т. 8:

„8. предоставянето на данни, получени по реда на чл. 260я[23] от Закона за корпоративното подоходно облагане, при осъществяването на взаимна помощ и административно сътрудничество, включително обмен на информация."

4. Създава се чл. 277а:

„Неподаване на стандартен одитен файл за данъчни цели

Чл. 277а. (1) За неподаване при поискване от орган по приходите или неподаване в срок на стандартен одитен файл за данъчни цели по чл. 71к, ал. 1 - 3 се налага глоба в размер от 500 до 2 000 лв. - за физическите лица, или имуществена санкция в размер от 5 000 до 15 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 наказанието е глоба в размер от 1 000 до 4 000 лв. - за физическите лица, или имуществена санкция в размер от 10 000 до 30 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

(3) Независимо от ал. 1 и 2, задължено лице, което не е подало стандартен одитен файл за данъчни цели, предоставя файла по искане на орган по приходите. За непредоставяне на стандартния одитен файл по изречение първо се налага глобата или имуществената санкция по ал. 1 или 2."

5. В чл. 278в:

а) в ал. 2 след думите „комплексна проверка" се добавя „по глава шестнадесета, раздел IIIа";

б) създават се ал. 6 и 7:

„(6) Предоставяща информация финансова институция, която не извърши или наруши правилата за извършване на процедурите за комплексна проверка по глава шестнадесета, раздел IIIа, извън случаите по ал. 2, се наказва с имуществена санкция в размер на 100 лв. за всяка финансова сметка, за която е извършено нарушение.

(7) За нарушения по ал. 1 - 3, 5 и 6, когато предоставящата информация финансова институция е образувание, което не е юридическо лице, съответна част от имуществената санкция, предвидена за съответното нарушение, или глоба в размер на съответна част от имуществената санкция се налага на всеки попечител в случаите на тръст, на всяко лице, извършващо управление, в случаите на колективна инвестиционна схема или друго предприятие за колективно инвестиране, на всеки съдружник в случаите на неперсонифицирано дружество, или на всяко лице, заемащо равностойна или подобна позиция при друга правна договореност."

§ 17. (В сила от 31.03.2025 г.; изм., бр. 65 от 2025 г.) *(1)* Задължението за първоначално подаване на стандартен одитен файл за данъчни цели по глава осма „б" от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс възниква:

1. от 1 януари 2026 г. - за предприятия, които са големи предприятия по смисъла на чл. 19, ал. 1 от Закона за счетоводството към 31 декември 2023 г. и отговарят на поне едно от следните условия:

а) нетните приходи от продажби за 2023 г. са над 300 000 000 лв.;

б) през 2023 г. постъпленията по сметки на Националната агенция за приходите от данъци и осигурителни вноски, намалени с възстановените суми за данъци и осигурителни вноски, са над 3 500 000 лв.;

2. от 1 януари 2027 г. - за предприятия, които са големи, средни или малки предприятия по смисъла на чл. 19, ал. 1 от Закона за счетоводството към 31 декември 2024 г. и отговарят на поне едно от следните условия:

а) нетните приходи от продажби за 2024 г. са над 300 000 000 лв.;

б) през 2024 г. постъпленията по сметки на Националната агенция за приходите от данъци и осигурителни вноски, намалени с възстановените суми за данъци и осигурителни вноски, са над 3 500 000 лв.;

3. от 1 януари 2028 г. - за предприятия, които са големи, средни или малки предприятия по смисъла на чл. 19, ал. 1 от Закона за счетоводството към 31 декември 2025 г. и отговарят на поне едно от следните условия:

а) нетните приходи от продажби за 2025 г. са над 15 000 000 лв.;

б) през 2025 г. постъпленията по сметки на Националната агенция за приходите от данъци и осигурителни вноски, намалени с възстановените суми за данъци и осигурителни вноски, са над 1 500 000 лв.;

4. от 1 януари 2029 г. - за предприятията, които към 31 декември 2026 г. са големи, средни или малки предприятия по смисъла на чл. 19, ал. 1 от Закона за счетоводството;

5. от 1 януари 2030 г. - за предприятията по чл. 71з, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, непосочени в т. 1 - 4.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2025 г.) В случаите по ал. 1 разпоредбата на чл. 71к, ал. 5 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс не се прилага, а срокът по чл. 71к, ал. 6 от същия кодекс е 12-месечен и започва да тече от датата на възникване на задължението за подаване на стандартен одитен файл по ал. 1.

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма
(ДВ, бр. 49 от 17.06.2025 г.)

§ 45. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 34, 69, 104 и 105 от 2020 г., бр. 25, 56, 100 и 102 от 2022 г., бр. 8, 66, 80, 84, 102 и 106 от 2023 г., бр. 36, 70 и 82 от 2024 г. и бр. 26 от 2025 г.) в чл. 142т, ал. 5 думите „Закона за мерките срещу финансирането на тероризма" се заменят със „Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение".

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за несъстоятелност на физическите лица
(ДВ, бр. 54 от 04.07.2025 г.)

§ 4. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 34, 69, 104 и 105 от 2020 г., бр. 25, 56, 100 и 102 от 2022 г., бр. 8, 66, 80, 84, 102 и 106 от 2023 г., бр. 36, 70 и 82 от 2024 г. и бр. 26 и 49 от 2025 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 164 ал. 4 и 5 се изменят така:

„(4) В случай че вземането е установено с влязъл в сила акт, синдикът незабавно го включва в списъка на приетите от него вземания така, както е предявено. Това

вземане не може да бъде оспорено по реда на Търговския закон или на Закона за несъстоятелност на физическите лица.

(5) В случай че вземането е установено, но актът не е влязъл в сила, то се включва под условие в списъка на приетите от синдика вземания и се удовлетворява по реда на чл. 725, ал. 1 от Търговския закон или на чл. 78, ал. 1 от Закона за несъстоятелност на физическите лица, освен ако в закон е предвидено друго."

2. В чл. 168 се създава т. 9:

„9. при погасяване на задълженията на длъжник при условията на чл. 97 и 98 от Закона за несъстоятелност на физическите лица."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за международния търговски арбитраж
(ДВ, бр. 63 от 01.08.2025 г., в сила от 01.08.2025 г.)

§ 29. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 34, 69, 104 и 105 от 2020 г., бр. 25, 56, 100 и 102 от 2022 г., бр. 8, 66, 80, 84, 102 и 106 от 2023 г., бр. 36, 70 и 82 от 2024 г. и бр. 26, 49 и 54 от 2025 г.) в чл. 74, ал. 1, т. 7 думите „Закона за международния търговски арбитраж" се заменят със „Закона за арбитража".

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за въвеждане на еврото в Република България
(ДВ, бр. 65 от 08.08.2025 г.)

§ 17. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 34, 69, 104 и 105 от 2020 г., бр. 25, 56, 100 и 102 от 2022 г., бр. 8, 66, 80, 84, 102 и 106 от 2023 г., бр. 36, 70 и 82 от 2024 г. и бр. 26, 49 и 54 от 2025 г.) в чл. 71к, ал. 1 думите „14-то число" се заменят с „края".

§ 18. В Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г. (обн., ДВ, бр. 26 от 2025 г.; изм., бр. 61 от 2025 г.) в § 17, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби думите „шестмесечният срок по чл. 71к, ал. 6 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс" се заменят със „срокът по чл. 71к, ал. 6 от същия кодекс е 12-месечен и".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за Сметната палата
(ДВ, бр. 16 от 10.02.2026 г.)

§ 41. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 34, 69, 104 и 105 от 2020 г., бр. 25, 56, 100 и 102 от 2022 г., бр. 8, 66, 80, 84, 102 и 106 от 2023 г., бр. 36, 70 и 82 от 2024 г. и бр. 26, 49, 54, 63 и 65 от 2025 г.) в чл. 74, ал. 1, т. 3 думите „председателя на Комисията за противодействие на корупцията или оправомощени от него длъжностни лица" се заличават.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата (ДВ, бр. 17 от 13.02.2026 г.)

§ 25. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 34, 69, 104 и 105 от 2020 г., бр. 25, 56, 100 и 102 от 2022 г., бр. 8, 66, 80, 84, 102 и 106 от 2023 г., бр. 36, 70 и 82 от 2024 г. и бр. 26, 49, 54, 63 и 65 от 2025 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 11 ал. 3 се изменя така:

„(3) Съдът се произнася по искането с мотивирано определение в закрито заседание не по-късно от три дни от постъпването му. Определението не подлежи на обжалване. След като допусне назначаването на временен, съответно особен представител, съдът отправя искане за определяне на представител до съответния адвокатски съвет, който определя адвоката за осъществяване на представителството по реда на чл. 36а от Закона за адвокатурата. Размерът на възнаграждението за особен представител се определя от адвокатския съвет при условията и по реда на чл. 36а от Закона за адвокатурата."

2. В чл. 161 ал. 1 и 2 се изменят така:

„(1) На жалбоподателя се присъждат разноските по делото, в т.ч. възнаграждение за един адвокат за всяка инстанция, съразмерно с уважената част на жалбата. На ответника се присъждат разноски съобразно отхвърлената част от жалбата. На администрацията вместо възнаграждение за адвокат се присъжда за всяка инстанция юрисконсултско възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт. Размерът на присъденото възнаграждение не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ.

(2) Ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, съдът може по мотивирано възражение за прекомерност, направено от насрещната страна, да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част. При преценката за прекомерност съдът прилага съответно критериите за определяне на адвокатските възнаграждения по чл. 36, ал. 3 от Закона за адвокатурата и правилата за прилагането им, уредени в наредбата по чл. 36, ал. 4 от същия закон. Съдът не може да присъди по-

нисък размер на разноските за адвокатско възнаграждение от размера на заплатеното възнаграждение на адвоката на насрещната страна."

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане

(ДВ, бр. 30 от 27.03.2026 г., в сила от 01.01.2026 г.)

§ 20. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 34, 69, 104 и 105 от 2020 г., бр. 25, 56, 100 и 102 от 2022 г., бр. 8, 66, 80, 84, 102 и 106 от 2023 г., бр. 36, 70 и 82 от 2024 г., бр. 26, 49, 54, 63 и 65 от 2025 г. и бр. 16 и 17 от 2026 г.) в чл. 71з, ал. 2 се създава т. 4:

„4. фондовете за допълнително пенсионно осигуряване по смисъла на Кодекса за социално осигуряване, колективните инвестиционни схеми и националните инвестиционни фондове, които не са самоуправляващи се национални инвестиционни дружества, по смисъла на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране."